asoscongress

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL SCIENCES

SEMPOZYUM ÖZET KİTAPÇIĞI

ASOSCONGRESS 2017 CONFERENCE ABSTRACTS

ISBN:978-605-67575-9-4

#asoscongress

www.asoscongress.com

Sempozyum Onursal Başkanı

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Durmuş Deveci

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. İbrahim Örnek

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. İsmail Bakan
Prof. Dr. Mustafa Taşlıyan
Prof. Dr. Seyhan TAŞ
Doç. Dr. Hüseyin Ağır
Doç. Dr. Özcan Bayrak
Doç. Dr. Ömer Okan Fettahlıoğlu
Doç. Dr. Ali Haluk Pınar
Doç. Dr. Serdar Yavuz
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Günalan
Yrd. Doç. Dr. Serkan Şahin
Yrd. Doç. Dr. Gülferah Bozkaya
Yrd. Doç. Dr. Enver GÜNAY
Yrd. Doç. Dr. Tahir Çelikbağ
Dr. Muhammet Zincirli
Arş. Gör. Gül Aksoğan
Arş. Gör. Sena Doğan
Arş. Gör Fedayi Yağar

Sergi
Küratörler

Prof. Dr. Hüseyin Elmas
Yrd. Doç. Dr. Tahir Çelikbağ

Sergi Jüri Kurulu

Prof. Dr. Gülden Araz Ay
Prof. Dr. Mehmet Özkarcı
Prof. Dr. Meliha Yılmaz
Doç. Dr. Elif Şenel
Doç. Dr. Fatih Başbuğ
Doç. Dr. Mehmet Emin Kayserili
Doç. Dr. Mutluhan Taş
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali Büyükparmaksız
Yrd. Doç. Dr. Seyhan Mercan Kalaycı

Bilim Kurulu

Prof.Dr. Abdulkadir Baharçiçek
Prof.Dr. Abdullah Soysal
Prof.Dr. Adnan Çelik
Prof.Dr. Ahmet Aksın
Prof.Dr. Ahmet Buran

Prof.Dr. Ahmet Yatkın
Prof.Dr. Aleksandra Vranes
Prof.Dr. Ali Özdemir
Prof.Dr. Ali Yılmaz Gündüz
Prof.Dr. Anaid Donabedian Inalco
Prof.Dr. Bahri Ata
Prof.Dr. Belkacem Boumahdi
Prof.Dr. Belkıs Özkara
Prof.Dr. Bünyamin Akdemir
Prof.Dr. Canan Çetin
Prof.Dr. Candalene J. McCombs
Prof.Dr. Cemal Avcı
Prof.Dr. Cemile Hesenzade
Prof.Dr. Choi Han - Woo
Prof.Dr. Cihan Işıkhan
Prof.Dr. Daoud Djefafla
Prof.Dr. David Carr
Prof.Dr. Elena Oganova
Prof.Dr. Elif Yüksel Oktay
Prof.Dr. Enver Töre
Prof.Dr. Ercan Alkaya
Prof.Dr. Erica H. Gilson
Prof.Dr. Erol Asiltürk
Prof.Dr. Eva Agnes Csato
Prof.Dr. Flera Sayfulina
Prof.Dr. Füsun Çınar Altıntaş
Prof.Dr. Gıyasettin Arslan
Prof.Dr. Gülay Budak
Prof.Dr. Gwendolyn Alexander
Prof.Dr. H. Birsen Hekimoglu-Örs
Prof.Dr. Hacer Tor
Prof.Dr. Hasan Tahsin Fendoğlu
Prof.Dr. Hasan Tutar
Prof.Dr. Himmet Karadal
Prof.Dr. Hocine Boukara
Prof.Dr. Işıl Uluçam Wegmann
Prof.Dr. İ. Gülsel Sev

Prof.Dr. İbrahim Kavaz
Prof.Dr. İbrahim Solak
Prof.Dr. İlhan Genç
Prof.Dr. İsmail Bakan
Prof.Dr. İsmail Bekçi
Prof.Dr. İpek Deveci Karakoç
Prof.Dr. Joachim Klose
Prof.Dr. Kathleen Malu
Prof.Dr. Kazuyuki Nagai
Prof.Dr. Khalil Awda
Prof.Dr. Kim Hyo Joung
Prof.Dr. Liptai Kalman
Prof.Dr. Ljiljana Markoviç
Prof.Dr. Lubov Kopanitsya
Prof.Dr. Mahmut Tekin
Prof.Dr. Mehmet Akif Özdoğan
Prof.Dr. M. Ali Kırman
Prof.Dr. Mehmet Arslan
Prof.Dr. Mehmet Dursun Erdem
Prof.Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz
Prof.Dr. Mehmet Özkarcı
Prof.Dr. Mehmet Tıraş
Prof.Dr. Mohammed Hardan Ali
Prof.Dr. Moheddin Bananeh
Prof.Dr. Mukadder Boydak Ozan
Prof.Dr. Mukadder Erkan
Prof.Dr. Mustafa Arslan
Prof.Dr. Mustafa Bulat
Prof.Dr. Mustafa Çevik
Prof.Dr. Mustafa Safran
Prof.Dr. Mustafa Taşlıyan
Prof.Dr. Nabeel Madallah Hamad Al-Obaidi
Prof.Dr. Nadir İlhan
Prof.Dr. Nassıra Hedjerassı
Prof.Dr. Niyazi Can
Prof.Dr. Orhan Çoban
Prof.Dr. Orhan Doğan

Prof.Dr. Olena Ivanovska
Prof.Dr. Pınar Süral Özer
Prof.Dr. Recep Dikici
Prof.Dr. Roberto Veraldi
Prof.Dr. Sabahat Bayrak Kök
Prof.Dr. Semra Güney
Prof.Dr. Sadettin Tombul
Prof.Dr. Sedat Cereci
Prof.Dr. Serap Çabuk
Prof.Dr. Sevil Mehdiyeva
Prof.Dr. Süleyman Cem Şaklanlı
Prof.Dr. Sven Tarp
Prof.Dr. Şevki Özgener
Prof.Dr. Tahir Akgemci
Prof.Dr. Tahir Balcı
Prof.Dr. Tarık Özcan
Prof.Dr. Tetsuya Sato
Prof.Dr. Viktoria Serzhanova
Prof.Dr. Woo Chan Duck
Prof.Dr. Zeynep Hatunoğlu

Doç.Dr. Ahmet Akkaya
Doç.Dr. Ahmet Kara
Doç.Dr. Altan Doğan
Doç.Dr. Ayşe Nazlı Ayyıldız Unnu
Doç.Dr. Besir Mustafayev
Doç.Dr. Beyhan Zabun
Doç.Dr. Beyhan Kanter
Doç.Dr. Bülent C. Tanrıtanır
Doç.Dr. Burçin Cevdet Çetinsöz
Doç.Dr. Cemal İyem
Doç.Dr. Cengiz Özmen
Doç.Dr. Duygu Kızıldağ
Doç.Dr. Dündar Alikılıç
Doç.Dr. Elmas Şahin
Doç.Dr. Emel Bahar
Doç.Dr. Emin Çelebi

Doç.Dr. Erdal Arlı
Doç.Dr. Elmira Memmedova Kekeç
Doç.Dr. Fadime Suata Alpaslan
Doç.Dr. Fatih Arslan
Doç.Dr. Fatih Kanter
Doç.Dr. Fatih Mehmet Öcal
Doç.Dr. Fatih Özek
Doç.Dr. Fatma Nur Yorgancılar
Doç.Dr. Ferit İzci
Doç.Dr. Funda Kızıler Emer
Doç.Dr. Gadir Bayramlı
Doç.Dr. Gulnara Kanbarova
Doç.Dr. Gül Kayalıdere
Doç.Dr. Güldane Araz Ay
Doç.Dr. Güler Tozkoparan
Doç.Dr. Halil Tokcan
Doç.Dr. Haluk Pınar
Doç.Dr. Hasan Güner Berkant
Doç.Dr. Hatice Hicret Özkoç
Doç.Dr. Hüseyin Köksal
Doç.Dr. İbrahim Ethem Taş
Doç.Dr. İbrahim Işıtan
Doç.Dr. İrina Pokrovskaya
Doç.Dr. İhsan Erdem Sofracı
Doç.Dr. Kader Sürmeli
Doç.Dr. Kemal Erol
Doç.Dr. Kürşat Çelik
Doç.Dr. Lübüv Çimpoeş
Doç.Dr. Mahmut Yardımcıoğlu
Doç.Dr. Lütfiye Özdemir
Doç.Dr. Mary Beth Schaefer
Doç.Dr. Muhittin Kapanşahin
Doç.Dr. Murat Elmalı
Doç.Dr. Mustafa Karabulut
Doç.Dr. Mustafa Kısakürek
Doç.Dr. Mustafa Şenel
Doç.Dr. Mutlu Deveci

Doç.Dr. Nazile Abdullazade
Doç.Dr. Nazmi Özerol
Doç.Dr. Nesrin Deliktaşlı
Doç.Dr. Nevin Özdemir
Doç.Dr. Nurullah Ulutaş
Doç.Dr. Nusret Göksu
Doç.Dr. Olca Sürgevil
Doç.Dr. Onur Köksal
Doç.Dr. Özcan Bayrak
Doç.Dr. Özlem Demirel
Doç.Dr. Salih Yeşil
Doç.Dr. Sare Şengül
Doç.Dr. Saffet Kartopu
Doç.Dr. Sebahattin Devecioğlu
Doç.Dr. Seçil Fettahlıoğlu
Doç.Dr. Selçuk Balı
Doç.Dr. Selahattin Kaymakçı
Doç.Dr. Sibel Cengiz
Doç.Dr. Sibel Kılıç
Doç.Dr. Sibel Üst Erdem
Doç.Dr. Şafak Kaypak
Doç.Dr. Tuba Büyükbeşe
Doç.Dr. Turan Akkoyun
Doç.Dr. Tüksel Gögebakan
Doç.Dr. Türkan Erdoğan
Doç.Dr. Tudora Arnaut
Doç.Dr. Ümran Türkyılmaz
Doç.Dr. Ünal Taşkın
Doç.Dr. Yegane Çağlayan
Doç.Dr. Yılmaz Karadeniz
Doç.Dr. Yusuf Şahin
Doç.Dr. Yücel Ayrıçay
Doç.Dr. Yücel Öksüz
Doç.Dr. Zeki Coşkuner

Yrd.Doç.Dr. Adnan Altun
Yrd.Doç.Dr. Ahmet Çiçekler

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Turan Sinan
Yrd.Doç.Dr. Arif Selim Eren
Yrd.Doç.Dr. Bahadır Köksalan
Yrd.Doç.Dr. Bahar Öcal Apaydın
Yrd.Doç.Dr. Banu Tanrıöver
Yrd.Doç.Dr. Bekir Kayabaşı
Yrd.Doç.Dr. Bengü Hırlak
Yrd.Doç.Dr. Beyzade Nadir Çetin
Yrd.Doç.Dr. Burcu Özge Özaslan Çalışkan
Yrd.Doç.Dr. Dilek Pembece
Yrd.Doç.Dr. Duygu Koçak
Yrd.Doç.Dr. Ebru Onurlubaş
Yrd.Doç.Dr. Evrim Mayatürk Akyol
Yrd.Doç.Dr. Fadime Tosik Dinç
Yrd.Doç.Dr. Fahri Kılıç
Yrd.Doç.Dr. Fikret Birdişli
Yrd.Doç.Dr. Gökçen Şahmaran Can
Yrd.Doç.Dr. Gülsüm Vezir Oğuz
Yrd.Doç.Dr. Hakan Yalap
Yrd.Doç.Dr. Hikmet Maraşlı
Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin Karataş
Yrd.Doç.Dr. İzzet Taşar
Yrd.Doç.Dr. Kürşat Yusuf Aytaç
Yrd.Doç.Dr. Lütfi Alıcı
Yrd.Doç.Dr. Mehmet Gürlek
Yrd.Doç.Dr. Mehmet Yalçın Yılmaz
Yrd.Doç.Dr. Mehmet Yılmaz
Yrd.Doç.Dr. Mustafa Uğraş
Yrd.Doç.Dr. Nurhodja Akbulaev
Yrd.Doç.Dr. Ömer Tuğrul Kara
Yrd.Doç.Dr. Özlem Yaşar Uğurlu
Yrd.Doç.Dr. Sara Onur
Yrd.Doç.Dr. Selcen Kök
Yrd.Doç.Dr. Sezgin Demir
Yrd.Doç.Dr. Suat Çapuk
Yrd.Doç.Dr. Tahir Çelikbağ
Yrd.Doç.Dr. Tarık Yazar

Yrd.Doç.Dr. Türkan Askerova
Yrd.Doç.Dr. Yeliz Mohan Bursalı

Sempozyum Sekreteryası

Uzman
Muhammet Özcan
0530 473 23 00

İÇİNDEKİLER

Ekolojik Tarımın Ekonomik Değerlendirilmesi: Gümüşhane İli Örneklemi 1

Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Matematik Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar 2

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Matematik Problemlerine Karşı Tutumlarının İncelenmesi 3

Sınav Kaygısının Algılanan Öğretim Elemanı Davranışlarına Etkisi 4

Değer Zincirinde Bilgi Transferinin İşletme Performansına Etkisi: Kahramanmaraş Tekstil Sanayinde Bir Araştırma 5

Turkish Students' Attitudes Toward Science İn Early Childhood Education: Impacts Of Multiculturalism İn Science Education 6

Preservice Early Childhood Teachers' Science Teaching Experiences: Mentor Teachers' Mentoring About Science 7

Dilde Belirsizlik ve Anlam 8

Okul Müdür Yardımcılarının Gözüyle Okul Müdür Yardımcılığı Görevi 9

Çarpanlar ve Katlar Alt Öğrenme Alanının Oyunla Öğretiminde Öğrenci Görüşlerine Yönelik Nitel Çalışma 10

Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Çinli Öğrencilerin Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Becerilerine Etkisi 11

Maraş Basınında Demokrat Parti(1950-1960) 12

Ilkokulda "algılanan Öğretmen Davranışları" Ölçeğinin Geliştirilmesi 13

Yükseköğretim Öğrencilerinin Yabancı Dil Yeterlilik Düzeylerinin Temel Beceriler Bağlamında Analizi 14

Türk Kültüründeki Eserlerin Matematik Öğretiminde Kullanılabilirliği 15

Örgütsel Dedikodu Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalismasi 16

Okul Yöneticilerinin Yeterliliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri 17

Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Kaynakları ile İlgili Eğitim ve Öğretim Alanında Yapılan Tez Çalışmalarının Analizi 18

Slow Motion Animasyon Tekniğinin Zihinsel Modele Etkisi 19

Slow Motion Animasyon Tekniği ile Modelleme: Dünyamızın Uydusu Ay 20

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi 21

Üstün Yetenekli Çocukların Velilerinin Üstün Yetenek Algısı 22

Orhun Abideleri'nin Söz Varlığında "Millet" Kavramı 23

Kimya Eğitiminde Diyalojik ve Otoriter Söylem 24

Eğitimde Yeni Yaklaşımlar ve Yeni Medya Bağlamlı Eğitim 25

Türkiye'de Zihinsel Engelliler Özel Eğitim Okulları, Müzik Öğretmeni ve Müzik Sınıflarının Durumu 26

Ortaöğretimde “algılanan Öğretmen Davranışları” Ölçeğinin Geliştirilmesi 27

Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Alanında Yapılan Çalışma ve Sorunların Analizi 28

2017 Yılı Ortaöğretim Felsefe Dersi Öğretim Programının 11. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları Üzerine Bir Değerlendirme 29

Sosyal Bilgiler Dersinde Ölçme ve Değerlendirme Olarak Kullanılan Çoktan Seçmeli Testlere İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri 30

Yansıtıcı Düşünme Etkinliklerinin 6. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Tutumuna Etkisi 31

Ortaokul Öğrencilerinin Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Beceri Düzeylerinin İncelenmesi 32

Aktif Öğrenme Uygulamalarıyla Yapılan Fizik Öğretiminin Lise Öğrencilerinin Bilimsel Muhakeme Becerilerine Etkisi 33

Manyetizma Konusunun Aktif Öğrenme Uygulamalarıyla Öğretimi 34

Üniversite Öğrencilerinin Boyuneğici Davranışları ve Etkileyen Faktörler 35

Üniversite Öğrencilerinde Problemli İnternet Kullanımı ve Boyuneğici Davranışlar 36

Şeb-i Arus'da Sille 37

Doğa Kampları Yapmanın Ruhsal Sorunlar Yaşayan Öğrencilerin Üzerindeki Olumlu Etkileri 38

Aday Öğretmen Yetiştirme Sürecine İlişkin Görüşlerin Değerlendirilmesi Üzerine Boylamsal Bir Çalışma: Görev Öncesi ve Sonrası 39

Fen Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamları ve Yansımaları 40

Toplumsal Bir Kurum Olarak Din 41

Okumaya Adanmış Ol(A)mamanın Nedenleri (Eyvah Kitap Örneği) 42

Teog Sınavı Matematik Sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi 43

Ortaokulda “algılanan Öğretmen Davranışları” Ölçeğinin Geliştirilmesi 44

Bağdat Üniversitesi -Diller Fakültesi- Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünün 4. Sınıfın Öğrencilerinde İşlek Olan Gramer Hataları 45

Yeni 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Değerlendirilmesi: Öğrenme Alanları, Kazanımlar ve Beceriler 46

Angoff, Ebel ve Nedelsky Yöntemleriyle Belirlenen Kesme Puanlarının Sınıflama ve Regresyon Ağaçları Yöntemiyle Sınıflama Başarılarının İncelenmesi 47

Kahramanmaraş Yavşan Yaylası ve Kalekaya Mahallesinde Bulunan Anıt Sedir Ağaçların Ekolojik Ortamlarının İncelenmesi 48

Sosyal Bilgiler Sınıflarında Öğretmenlerin Öğretim Yöntemleri ve Pedagojik Uygulamaları 49

Türkiye’de Kur’an Kursları ve Yetişkin Din Eğitimi (Kur’an Kursu Programları Üzerinde Bir Değerlendirme) 50

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Öğretimde Edebi Ürünlerin Kullanımına İlişkin Görüşleri: Nitel Bir Çalışma 51

Çok Kültürlü Eğitim Üzerine Nitel Bir Araştırma: Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Çok Kültürlü Eğitime Bakış Açıları 52

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Üstbiliş Becerilerinin Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi 53

Solo Analysis Of Efl Learning Outcomes İn Turkish Secondary Education 54

Erken Çocukluk Dönemindeki Yaklaşımların Günümüz Eğitim Sistemine Yansımaları 55

Erken Çocukluk Dönemi Çocuklarına Yönelik Yayınlanan Resimli Çocuk Kitaplarının Değişik Şiddet Türleri Açısından İncelenmesi 56

Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitim Ortamına İlişkin Görüşleri 57

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İngilizce Dil Öğreniminde Yaşadıkları Güçlüklere İlişkin Algıları 58

Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Görüş ve Tutumları .. 59

Öğretmenlerin Suriyeli Öğrenciler Hakkındaki Görüşleri (Kilis Örneği) 60

2006-2015 ve 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programlarında (6-7-8. Sınıflar) Yer Verilen Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri Eğitiminin Kazanım Düzeyinde Karşılaştırılması 61

Lise Matematik Ders Kitaplarının Diğer Disiplinlerle İlişkilendirme Açısından İncelenmesi 62

Kolektif Yeterlik İnancına Dair Öğretmen Algılarının İncelenmesi 63

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Tükenmişlik Algısı 64

Necip Fazıl'ın Su Şiirinde Yüce 65

The Effect Of Explıcıt – Reflectıve Teachıng In Two Complementary Courses On Nature Of Scıence Understandıngs 66

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Stem Uygulamalarına Yönelik Görüşleri 67

Ögretim Elemanlarının Demokratik Tutum ve Davranışlarının Değerlendirilmesi Üzerine Alan Araştırması 68

Meb Yayınları Türkçe 7.Sınıf Ders Kitabındaki Metinlerin Değerler Bağlamında İncelenmesi . 69

Öğretmen Adaylarının Sosyal Medyaya Yönelik Tutumları ile E-Öğrenmeye Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 70

Çevirmen Adayı Öğrencilerin Çeviri Edinçlerinin Çeviri Uygulaması Bağlamında İncelenmesi 71

Internet Kullanımının Türkçeye Etkileri 72

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Epistemolojik İnançlar Hakkındaki Görüşleri 73

Maddenin Tanecikli Yapısıyla İlgili Tezlerin Yapısal ve Niteliksel Açıdan İncelenmesi 74

Ali Reşat ve Ali Seydi'nin Resimli ve Haritalı Tarih-i Osmanî Ders Kitabından Sultan Abdulhamit Dönemi'nin ve 31 Mart Vakasının Anlatımı 75

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Hareket Gelişimini Destekleyen Hareket ve Bütünleştirilmiş Hareket Etkinliklerinin İncelenmesi 76

Orta Öğretim Coğrafya Ders Programında (2017) Mekân Okumaları ve Külterel Temalar 77

Üniversite Öğrencilerinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 78

Lise Öğrencilerinin İnternet Bağımlılık Düzeyinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi . 79

Sınıf Öğretmenlerinin İnternet Kullanım Durumlarının İncelenmesi 80

My Papa's Waltz 81

Küreselleşmenin Dile Yansıması: Plaza Dili 82

Yetişkinlerin Matematiğe Yönelik Görüşleri 83

Bağımsız Anaokullarında ve Anasınıflarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi 84

Fırat Üniversitesi Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin İngilizce Eğitimine Yönelik Tutumları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki 85

Fırat Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunun Sabit Hazırlık Programından Modüler Sisteme Geçiş Sürecine İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri 86

"a Class Wıth Ups And Downs! Investıgatıng The Reasons For Wıllıngness To Communıcate In An Esp Course" 87

Matematik Öğreniminde Sosyal Değişkenler 88

Sınıf Öğretmenlerinin Eğitimde Mizah Kullanımına İlişkin Tutumları ile Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 89

Sinop Bilim ve Sanat Merkezine Devam Eden Özel Yetenekli Çocukların Mutluluk Kavramına İlişkin Metaforik Algılarında Doğal Coğrafi Faktörlerin Yansımaları 90

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Mesleki Yeterliliklerine İlişkin Akademisyen Görüşleri 91

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Algoritma Dersine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi 92

Ortaokul 6. Sınıf Fen Bilimleri Dersine Yönelik Akademik Başarı Testi Geliştirme Çalışması .. 93

6. Sınıf Işık ve Ses Konusuna Yönelik Akademik Başarı Testi Geliştirme Çalışması 94

Ortaokul Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersinde Dereceli Puanlama Anahtarı (Dpa) Kullanımı ve Akran Değerlendirmesi 95

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Çevre Eğitimine Yönelik Görüşleri 96

Deyimlerin Drama Yöntemiyle Öğretilmesi 97

Pozitif Algı Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması 98

Öğretmenlerin Örgütsel Vatandaşlık Görüşlerinin Demografik Özelliklere Göre İncelenmesi .. 99

Istasyon Tekniğiyle Noktalama İşaretlerinin Öğretimi Konusundaki Öğrenci Görüşleri 100

Türkçe Dersinde Kullanılan Materyallerin Türkçe Öğretimi Üzerine Etkisi 101

Öğretmen Adaylarının Mobil İhmalkarlık Davranışlarının İncelenmesi 102

Ali Berat Alptekin'in Hayvan Masalları Adlı Eserinin Değerler Açısından İncelenmesi 103

Değerler Eğitimi Bağlamında Türkçe Ders Kitaplarındaki İlişki Sözleri 104

Nicolas Sarkozy'nin Türkiye'ye İlişkin Söylemlerinin Analizi 105

Azerbaycan Türkçesinde Modal Sözler ve Özellikleri 106

Kahramanmaraş Ağzından "derleme Sözlüğü"ne Katkılar 107

Hint Üslûbu Şairlerinin Lafız ve Mânâya Bakışı 108

Türk Destanlarında Sağaltıcılar 109

Dünya Zamanına Yaslanmış Bir Şiir: Mit ve Anlatıların İzinde "behçet Necatigil" 110

Ömer Seyfettin Öyküsünde Bir Tip Çözüm Denemesi: Dindarlar ve Din Adamları 111
Ahmet Rasim'in İmlâ-Yı Osmânî Adlı Eseri Üzerine 112
Baki Divanı'nda Hayvan Mitolojisi 113
Unutulmuş Bir Alim Arap Gramercilerinin Hocası: Muhammed B. Mesud El-Gaznevî 114
Revived Victorian Perception Of Domesticity İn The Theatre Of Anger: An Analysis Of Domestic And Public Crisis İn John Osborne's Look Back İn Anger 115
Challenging Victorian Heroine Conventions İn Neo-Victorian Novel: A Comparative Study Of George Eliot's Middlemarch And Alasdair Gray's Poor Things 116
Tarihle Oynamak: Howard Brenton'dan Arabistan Ardından Lawrence 117
Yabancı Dil Öğreniminde Yazı Dilinde Yapılan Hatalar 118
George Orwell'ın Düşünceleri 119
"vahdetname"nin Bilinmeyen Bir Yazma Nüshası 120
Mihail Osorgin'in "özgür Taş Ustası" Romanında Söz Dizimi 121
Cem Sultan'ın Türkçe Divanı'nda Sıradışı Benzetme ve Hayaller 122
Garibname'de Bitki Adları ve Kavram Alanları 123
Ara Nesil'den Bir Ses: Mehmed Celâl'in Hikâyelerinde Aşkın Zarar Veren/saplantılı Halleri ... 124
Trabzon Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar 125
Nikolay Gumilyov'un "afrika Güncesi" Adlı Gezi Notlarında "doğu" İmgesi 126
Ikinci Dünya Savaşı Yıllarında Rus Edebi Yaşamındaki Değişimler 127
Dede Korkut Destanında Basit Yapılı Belirli ve Belirsiz Özneli Cümleler 128
Baba Rahim Meşreb'in Elif-Nâmeleri 129
Going Beyond The Paratextual Presence: Translators' Different Roles İn The Target Texts .. 130
Child Abuse And İts Results İn Five Kinds Of Silence By Shelagh Stephenson 131
Kahramanmaraşlı Kalem Şairlerin Atışma Örnekleri 132
18. Yüzyılda Anadolu'da İstinsah Edilen Müstensih Derviş Mustafa Şâh-Nâme Çevirisinde Yer Alan Deyimler, Atasözleri ve Kalıp Sözler 133
Espiye (Giresun) İlçesi Meskun Köy Adlarının Analizi 134
Cengiz Aytmatov'un Beyaz Gemi'sinde Geçen Mitolojik Unsurlar 135
Onomastik Açıdan Beyrut'ta Türkçe Tabelalar 136
Kutadgu Bilig ve Şairlerle Münasebet 137
Sessiz Ev: Karşıt Dünyalar 138
Müzik Öğretmeni Adaylarının Güncel Müzik Yazılımlarını Okul Şarkılarına Destek Amaçlı Kullanmalarının İncelenmesi 139
Koro Çalışmalarının, Sosyokültürel Katkılar Açısından İncelenmesi (Malatya İli Örneği) 140
Türkiye'deki Şan Öğretiminde Modernizm ve Yerellik 141

Türk Müziği Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarı Öğrencilerinin Çalgı Çalışmaya Yönelik Tutumlarının Sosyo Ekonomik- Açıdan İncelenmesi 142

20. Yüzyıl Başında “molla Nasreddin” Dergisi ve Ressam Karikatürist Azim Azimzade’nin Eserleri Üzerine 143

Giysi Tasarımında Stil Deneysellik ve Yaratıcılık 144

Effects Of Musıc Therapy On Patıents Wıth Dementıa 145

Gastronomi, Mutfak ve Sanat İlişkisi Üzerine 146

Modern Sanata Etki Eden Faktörler 147

Slogan Sanatı Bağlamında Moda ve Sanatın Eleştirel Tavrının Çözümlenmesi 148

Geleneksel Dantel Motiflerinin Lazer Kesim Yöntemi ile Tekstil Yüzeyine Aktarılması 149

2007-2017 Yılları Aralığında Türkiye’de Müzik Alanında Yapılan Akademik Çalışmalar Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi 150

Müzik Formu Analizinde Felsefi Bir Yaklaşım: Teleolojik Oluşum 151

Türk-Islam Sanatında Kişileştirme ve Metafor Olgusu 152

Kahramanmaraş'ta Bakırcılık Sanatı ve Güncel İlişkileri 153

Flamenko ve Arabesk Müziğin Sosyal ve Kültürel Bağlantısı 154

Güzel Sanatlar Liseleri Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi 155

Viyolonselin Türk Halk Müziği İcrasında Ezgi ve Eşlik Çalgısı Olarak Kullanılabilirliğine Yönelik Bir İnceleme 156

Türk Resim Sanatında Sembolik ve İkonografik Anlatım 157

Çağdaş Sanatta Protest (Devrimci) Tavır Sergileyen Sanatçılar ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme 158

Müzelerin Ülke Ekonomisine ve Teknolojik Gelişmelere Katkısı 159

Renk ve Estetik 160

Güncel Sanatta Form Olarak Işık ve Gölge 161

Azerbaycan Tiyatrosunun Teşekkülünde M.F. Ahundov ve C. Cabbarlı Dramaturgiyasının Sentezi 162

Osmanlı Devleti’nin Batılılaşma Sürecinde Klarnetin Konumu 163

Postmodernizm ve Sanatta Yapı Olarak İroni Kavramı 164

Kültür Algısı Bağlamında Çağdaş, Modern ve Postmodern Sanat 165

Klasik Osmanlı Minyatür Sanatında Nakkaş Osman’ In Yaratıcılık Anlayışı 166

Osmanlı El Yazmalarında Dini Konular ve Siyer-i Nebi Minyatürleri Hakkında 167

Türk Mûsikîsi Makamları’nın İnsanlar Üzerindeki Etkileri 168

Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun Çalışmalarında Kültür Mirası 169

"Hizmetçiler" Neden Rol Yaparlar? 170

Din Öğretiminde Sembol ve Sembolik Anlatım 171

Ruhu'l Furkan Tefsirindeki Bazı Yorumlara Eleştirel Yaklaşım 172

Islâm Hukuku'nda Teysîr Olgusu, Teysîr – İstihsân İlişkisi ve Furu' Fıkh'a Yansımaları 173

Islam Aile Hukukunda Evlilikte Denklik Meselesi 174

Ideal Bir Düşünür Portresi: Nurettin Topçu 175

Rasûle İtaatı ve İttibayı Emreden Ayetler Çerçevesinde Sahabe'nin Sünnet Bilinci 176

Türkiye'de Yazılı Basının Din-Sekülerleşme İlişkisine Bakışı 177

Tefsirin Kronik Problemlerinin Çağdaş Versiyonu: Sosyal Medya Tefsirciliği (16 Nisan 2017 Referandumu Bağlamında) 178

Kuran Halihazırda Yahudilerin ve Hristiyanların Elinde Mevcut Tevrat Zebur ve İncil'i Tasdik Ediyor mu? 179

Hoca – Devlet Ricâli İlişkisine Örnek: Sarı Gürz Nureddîn Efendi (928/1521) 180

Altun Yaruk (Suvarnaprabhasa) Sutra 181

Şahsuvar Köyündeki Halk İnanışları ve Uygulamaları 182

Lisans Eğitiminde Materyal Geliştirme: Klasik Mantık 183

Sosyal Medya Hadis Paylaşımlarında Tekfir Problemi 184

Sosyal Medyada Hazreti Ömer ve Hadisleri Üzerinden Kadınlara Şiddet Algısı 185

II. Meşrutiyet Dönemi Fikir Akımlarının Medreselerin Islahına Yönelik Önerileri Çerçevesinde Yüksek Din Öğretiminde Klasik Geleneğe İlişkin Tartışmalar 186

Kur'an'a Göre Göç Olgusu 187

Üniversite Öğrencilerinde Dini Motivasyon-Narsisizm İlişkisi 188

Kuşeyî'nin Nefsle Mücahede Anlayışı 189

Ibnü'l-Heysem'in Güzellik Tasavvuru: O, Estetik Fenomenolojinin Müjdecisi Sayılabilir mi? ... 190

Tanrı ve Sonsuzluk: Kavramsal Bir Çözümleme 191

Imâm Hüseyin'in Şehadeti ve Şehadet Matemlerinin Hatırlattığı Kutlu Doğum Proğramları 192

Eş'arîlerin Nedensellik Anlayışı Üzerinden Ehl-i Hadis'in Vardığı Sonuçlar 193

Kuran Açısından İyi Davranışın Tanımı 194

Ilahi Vahyin Ahlaka Katkısı 195

Çizgi/animasyon Filmlerde Yapılan Hıristiyanlık Propagandası: Max Maceraları 3 ve Aslan Kral I Filmleri Örneği 196

Dürzîlerde Sosyal Yaşam 197

Erol Güngör'de Ahlak Anlayışı: Psiko-Sosyal Bir Yaklaşım 198

Hz. Muhammed'in Cahiliye Arapları Üzerindeki Eğitim ve Öğretim Metodu 199

Helal Kazanç Kapsamında Mesleklerin İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi 200

Tarihi Kentlerin Turizmde Başarısına Eşsiz Örnek: (Açık Hava) Şehir Müzeciliği (Praq, Çekoslovakya) 201

Gösterişçi Tüketimin Nedenleri ve Mobilya Firmalarının Gösteriş Üzerine Geliştirdikleri Algı .. 202

Toplumsal Değişim Sürecinde “kamusal Mekan” In Dönüşümü 203

Sağlık Veren Çevrelerin Tasarımında Salutojenik Yaklaşım 204

Konya Kent Kimliğinin Oluşmasında Bisiklet Sporunun Rolünün Mekansal Bağlamda Değerlendirmesi 205

Tasarım Eğitiminde Form Yaratma Sürecine Bir Örnek: Biyomimesis 206

Demiryolu Mirası ve Kültürel Turizm 207

Tasarım Eğitiminde, Biçimsel Soyutlamanın Yaratıcı Düşünceye Etkisi 208

Akademik Ofislerin Algısal ve Mekansal Boyutta Kişiselleştirilmesi; S.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi 209

Konser Salon Tasarımları 210

Rüzgar Kulelerinin Teknik ve Estetik Açıdan Değerlendirilmesi: İran’da Yezd Kenti Örneği 211

Müslüman Tepe Kazısı Demir Çağ Tabaklarından Bulunan Suidae Ailesine Ait Kemiklerin İncelenmesi 212

Tarladan Sofraya Üzüm Yetiştiriciliğinde Kadının Rolü: Adıyaman İli Besni İlçesi Örneği 213

Poster: Misafirler Türkiye'deki Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Kültürlenme Yönelimleri ve Dostluk Ağlarının Değerlendirilmesi 214

Doğal Nitelikli Mesire Alanlarında Kullanımlara Bağlı Çevre Sorunları Üzerine Bir Araştırma . 215

Orta Anadolu’daki (Kırşehir Müzesi Envanterinde Bulunan) Taştan Yapılmış İşlevsel Objelerin Jeoarkeolojik İncelemesi 216

Bizans Sanatında "Başmelek Mikhail'in Khonai Mucizesi" 217

Kobi Çalışanlarının Örgütsel Adalet Algısının İş Performanslarına Etkisi : Mavi ve Beyaz Yakalı İşgören Karşılaştırması 218

Kentsel Yeşil Alanlarda ve Kent Mobilyalarında Kullanımlardan Kaynaklanan Zararlar Üzerine Bir Araştırma 219

Bilinçli İlaç Tüketimi Kültürünün Oluşturulması İçin Sosyal Medyanın Kullanılması 220

Artan Gıda Hipersensitivitesi Sıklığının Epidemiyolojik Olarak Değerlendirilmesi 221

Sağlık Bilimleri Öğrencilerinin Yeme Alışkanlıklarının ve Vücut Ağırlıklarının Değerlendirilmesi 222

Acil Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Personelin Depresyon Düzeyinin Belirlenmesi 223

Acil Sağlık Hizmetleri Personelinin Tükenmişlik Düzeyinin Belirlenmesi 224

Şehir Hastanelerinin Sağlık Turizmine Etkisi 225

Manevi Sosyal Hizmet Müdahalesinde Değerlendirme Süreci 226

Alzheimer Tanılı Hastanın Bakım Vericisi Olmak: Fenomonolojik Bir Çalışma 227

Sağlık İletişiminde Sosyal Medyanın Rolü: Sağlık Kampanyaları Üzerine Bir Değerlendirme . 228

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Hıv/aıds Konusunda Bilgi Düzeylerinin Saptanması 229

Geleneğin Yeniden İcadı ve Türkiye'de Resmi Milliyetçiliğin Yeniden Üretimi: Cumhuriyet'in 75. Yıl Kutlamaları Örneği 230

Üniversite Halkla İlişkiler Faaliyetleri ve Öğrencilerin Bu Faaliyetlere Bakış Açısının Değerlendirilmesi 231

Kaizen Maliyet Yönteminin Antalya Organize Sanayi Bölgesinde Faaliyet Gösteren Üretim İşletmelerinde Uygulanabilirlik Düzeyinin İncelenmesi 232

Atatürk'ün "büyük Nutuk" Adlı Eserinde Unvanların Kullanımı Üzerine Derlem Temelli Bir İnceleme 233

Çocuk Yazını Eserlerinde Kitap Kavramı: Mine Soysal'ın "eyvah Kitap!" Adlı Eserinde Kitap -Bir Derlem Araştırması- 234

Uluslararası İlişkilerde Hayalcilik ve Gerçekçilik 235

Adana İlinde Faaliyet Gösteren Konaklama İşletmelerinin Web Site İçeriklerinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma 236

Otlaklarda Kanopi Nem İçeriği Tahmininde Uygun Vejetasyon İndekslerinin Belirlenmesi 237

Materyalizm ve Hedonizmin Dürtüsel Satın Alma Davranışları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi 238

Macar Turancılığına Bir Nazar 239

Belleğin Kültürel Kodlarla Yeniden İnşası: Nasreddin Hoca ve Fıkraları 240

Alternatif Enerji ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişki: Saklı Eş Bütünleşme Testi 241

Iktisat Eğitiminin Çevresel Duyarlıklar Üzerine Etkisi 242

Yönetici-Lider Ayrımında Hizmet Bekleyen Devlet Yönetiminden Hizmetkâr Devlet Yönetimine Bir Dönüşüm 243

Türkiye-Nijerya Arasındaki Sosyo-Ekonomik İlişkiler 244

Teknoloji Geliştirme Bölgelerindeki Bilişim Teknolojileri (Bt) Sağlayıcısı Firmaların Bt Altyapısı Önceliklerinin Belirlenmesi 245

Şehir Markalaşması Sürecinde Tüketici Temelli Marka Değerinin Ölçülmesi: Adıyaman İli Üzerine Bir Uygulama 246

Gençliğin Medya ile İmtihanı: Mankurtlaştırma 247

Toplumsal Rollerdeki Çatışmanın Televizyon Reklamlarında Kullanımı: Gelin-Kaynana Çekişmesi Üzerine Bir Analiz 248

Çalışanların Kayıtdışı İstihdama Yönelik Algıları ve Uluslararası Karşılaştırması: Gaziantep İli Örneği 249

Toksik Liderlik ile Örgütsel Bağlılık ve İşten Ayrılma Niyeti İlişkisine Yönelik Bir Araştırma 250

Antropoloji Bilimleri ve Türkiye'de Gelişimi 251

Yeni Ürün Geliştirmede Bilgi Yönetimi ve Fırsatçılık Arasındaki İlişki: Kahramanmaraş İlinde Bir Araştırma 252

14 Ekim 1973 Genel Seçimleri'nin Cumhuriyet Halk Partisi ve Sosyal Demokrasi Bağlamında Bir Analizi 253

Modernleşme ve Modern Olma Sorununda Bir Mimar: Vedad Tek 254

Kültür Sanat ve Toplum 255

'kış Uykusu' Filminin Politik Eleştirisi 256

A ve B Tipi Kişilik Özellikleri ile Duygusal Emek İlişkili Midir? 257

Işe Yabancılaşma ile Örgütsel Sağlık İlişkisi: Sağlık Sektöründe Bir Alan Araştırması 258

Eskimeyen Gel Git Senfonisi: Tutunamayanların Bir "günlük" Bestesi 259

Muhalif Bir Kültürel Kimlik: İslami Hip Hop 260

Almanya'da Kültüre Duyarlı Yaşlı Bakım Hizmetinden Yararlanan Yaşlı Türk Göçmenlerin Güçlenmesinin "multi Focal Vision" Kapsamında Değerlendirilmesi: Berlin Örneği 261

Internet Bağımlılığı, Yaşam Doyumu ve Bazı Demografik Değişkenler Arasındaki İlişkiler 262

Örgütsel Ustalık ve Liderlik Arasındaki İlişki: Bir Alan Araştırması 263

Niğde İlinde Sağlıklı Bir Çevre Politikası Oluşturmak Açısından Taraf Olan Kamu Kurumlarının Yeri ve Önemi 264

Born Into Brothels: Calcutta's Red Lıght Kıds'te Yoksulluğun ve Toplumsal Damgalanmanın Varisi Olarak Çocukluk 265

Ortalama Tüketim Eğilimi Türkiye'de Durağan mı? 266

Bilgi Okuryazarlığı Becerilerinin Kütüphane Kullanma Alışkanlıkları Etkisi Üzerine Nitel Bir Çalışma: Çankırı Karatekin Üniversitesi 267

Kültürel Aidiyetler ve Liberal "birey" Tasavvuru 268

Türkiye'de İşletmelerin Çevre Sorumlulukları: Altın Madenciliği Sektörü Üzerinden Bir İnceleme 269

Organik Ürünlere Karşı Tüketicilerin Fiyat Duyarlılığı ve Demografik Faktörler Açısından İncelenmesi 270

2002 Yılı Sonrası Türkiye'de Doğrudan Yabancı Sermayenin Gelişimi ve Önemi 271

Havacılık Çalışanlarının Emniyet Bilinci ve Örgütün Emniyet Yönetim Sisteminin, Çalışanın Emniyet Davranışı Üzerindeki Etkileri. 272

Maraş Millî Mücadelesinde Kadın Kahramanlar 273

Üç Kuşak, Üç Kadın, Üç Çocukluk: Gaziantep Örneği 274

1949 Bingöl-Karlıova Depremi 275

Mevlâna'nın Mesnevî'sinde Anlatım Metodu Üzerine Bir İnceleme ["köylü ve Şehirli Hikâyesi"(Iıı/189-720) Örneği] 276

Örgütlerde İnsan Kaynakları Biriminin Çalışanların İş Doyumuna Etkisi 277

Tüketici Satınalma Davranışlarını Etkileyen Psikolojik Faktörlere Yönelik Bir Çalışma 278

Zihinde ve Sanal Mekânda Mahremiyet Algısı 279

Minimalizm Sanat Akımı ve Heykeltraş Şadi Çalık 280

Sürdürülebilir Kalkınma Parametreleri ve Hiyerarşik Küme Analizi Yöntemleri Kullanılarak İller Arası Benzerlik Analizi 281

Getiri ve Risk Analizi: Bist 100'de İşlem Gören Gayri Menkul Sektörü Üzerinde Bir Uygulama 282

Örgütsel Bağlılık: Sivil Havacılık Kabin Ekipleri Üzerine Bir Araştırma 283

Lüks Moda Markalarının Sosyal Medya Kullanımı: Y Kuşağının Algısı Üzerine Bir Araştırma . 284

Osmanlı Döneminde Balkanlardan Türkiye'ye Göç: Bulgaristan'dan Göçler 285

Pazarlama Amaçlı Halkla İlişkiler (Mpr) Uygulamalarında İlişkisel Yaklaşım: Chatbot Örneği . 286

J.Bentham'ın Faydacı Ahlakının İmkanın Sorgulanması 287

Liderlikte Psikodinamik Yaklaşım 288

Kredi Kartı Kullanımını Etkileyen Faktörler ve Kredi Kartı Borçlarına Yönelik Çözümlerin Etkisi 289

Çalışanların Örgütsel Güven ve Motivasyon Düzeylerinin, Sanal Kaytarma Davranışı Üzerine Etkisi, Kamu ve Özel Banka Karşılaştırması 290

Alışveriş Merkezlerinde Çalışan Satış Görevlilerinin Çalışma Koşulları: İzmir'de Bir Saha Araştırması 291

Küreselleşme Sürecinde İşletmeler Açısından Bilgi Yönetiminin Artan Önemi 292

Bilgi Yönetimi Özelinde Entelektüel Sermayenin Artan Önemi 293

Çalışanların İş-Yaşam Kalitesi Algısının Üretkenlik Karşıtı Davranışlar ve Performans Üzerindeki Etkisinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma 294

Isparta'nın Coğrafi Konumu, Fiziki Yapısı ve Yer Altı Kaynakları 295

1923-1980 Yılları Arasında Cumhuriyet Döneminde Isparta'da Eğitim 296

Işgörenlerin Demografik Özellikleri ile Örgütsel Bağlılıkları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bir Araştırma: Thy'nin İstanbul'daki İşgörenleri Üzerinde Bir İnceleme 297

Işten Ölen Var Da, Ölen İş/işletme Yok mu? 298

Vergi Ahlakı ve Vergiye Gönüllü Uyum Çerçevesinde Vergiye Karşı Tutum ve Davranışlar: Maliye ile Medya ve İletişim Programı Öğrencilerinde Anket Araştırması 299

Sermaye Yapılarının Belirlenmesinde Finansal Hiyerarşi Teorisi (Pecking Order Theory) ve Ödünleşme Teorisi (Trade Off Theory):Imalat Sektörü 300

Almanya'da Çocuklara Yönelik Yayınlanan Logo Kindernachrichten (Çocuk Haberleri) Programında Türkiye'nin Sunumu 301

Örgütsel Adalet Algısının Tükenmişlik Sendromuna Etkisi: Bir Alan Çalışması 302

Amasya - Kirazlıdere Erken Bizans Nekropol Alanı 303

Asar-i İslamiye ve Milliye Tedkik Encümeni'nden Afet İnan'a Milli Tarih Bilincinin İnşası 304

"benim-Bizim": Çatışmacı Sosyo-Politik Kültürümüzün Bir Değerlendirmesi 305

Vatandaşların E-Devlete Yönelik Algısı: Kaygı, Güven ve Risk Algısı Değişkenleri Bağlamında Bir Araştırma 306

Türkiye'nin Tekstil Ticareti Yaptığı Ab Ülkelerinin Kümeleme Analizi 307

Duygusal Zekânın Üniversite Öğrencilerinde Arkadaş Seçimi Üzerine Etkisi; Adana Örneği .. 308

Sosyal Medya ve Tüketici Davranışları Üzerine Bir Araştırma 309

Belediyelerde Örgüt İklimi Araştırması: Bir İlçe Belediyesi Örneği 310

2016 ABD Başkanlık Seçimlerinin Medya Gösterisi Olarak Sunulması: Trump ve Clınton Düellosu Örneği 311

Osmanlı-Iran Münasebetlerinde Hudut Boylarındaki Kürt Aşiretlerin İltica ve Dehalet Meselesi 312
Kamu Yönetiminde Yolsuzluk Hastalığı: Nedenleri Sonuçları ve Çözüm Önerileri 313
Karmaşık İlişkiler Ağı Olan Örgütlerde Amaçların Analizi ve Yönetimi 314
Destinasyon Çekicilik Unsuru Olarak Gastronomi Turizmi: Serhat Şehir Örneği 315
Geleneksel Kilis Mutfağı Yemeklerinin Restoran Menülerinde Yer Alma Düzeyi 316
Ingiltere'nin Avrupa Şüpheciliği Yaklaşımı ve Brexit Kararı 317
Cahit Külebi'nin Şiirlerinde İmajlar 318
Ticari Dışa Açıklık ile İşsizlik Arasındaki İlişki: Ekonometrik Bir İnceleme 319
Ambalajlı Su Ürünlerinde Marka İmajının Önemi ve Tüketici Satın Alma Davranışındaki Rolü: Çumra Meslek Yüksekokul Öğrencileri Örneği 320
Pierre Bourdie'nün Kavramları ve Çeviri Sosyolojisiyle Çeviriye Yansımaları 321
Bir İstanbul Beyefendisi Cemil Mahmud Bey 322
Örgüt Kültürünün Kamu Kurumlarında Hizmet Verimliliği Üzerine Etkisi 323
Kamu Kurumları ve Özel Kurumlarda Vizyon ve Misyon Kavramları ve Farklılıkları 324
Girişimcilik ve Pazarlamada Kadın İş Gücünün Artan Önemi 325
Skopos Kuramı Açısından Diplomatik Metinlerin Çevirisi 326
Albert Camus'nün "yabancı"sında Yabancı/lık 327
Sanatta Hibritleşme: Kısa Film ve Video Sanatı 328
Dede Korkut Hikâyeleri'nde Derlem Temelli Bir Söz Varlığı İncelemesi 329
Kentlerin Markalaşması: Örneklerle Durum Analizi 330
Suriye Örneği Üzerinden İnsani Krizlere Karşı Koruma Sorumluluğu Yaklaşımının Sorunları . 331
Kendilik Öyküsünün Yaratıcısı Olarak Yüz 332
Ahilikte Tüketicinin Korunması 333
Iş Performans Etkinliği ile Duygusal Bağlılık Arasındaki İlişki: Devlet Üniversitelerinde Çalışan İdari Personelüzerinde Bir İnceleme 334
Metal Mutfak Eşyası Sektöründe Faaliyet Gösteren Bir Firmada Lojistik Yer Seçimi: Ahp Uygulaması 335
Marka Değerinin Belirlenmesi ve Ölçülmesi Üzerine Finansal Bir Yaklaşım: Ampirik Bir Çalışma 336
Iş Yaşam Dengesi Entegrasyonu ile Esnek Çalışma Saatlerinin Çalışan Memnuniyetine Etkisi 337
Türkiye'de Erken Evliliklerin Mekânsal Dağılışı ve Sosyo-Ekonomik Faktörlerle İlişkisi 338
Yaşlılara Yönelik İhmal ve İstismar 339
Ion Kolonizasyonunda Başarılı Bir Örnek: Kyzikos 340
D-8 Ülkelerinin Sağlık Harcamaları Bakımından Karşılaştırılması: Betimsel Bir Analiz 341

Islam İşbirliği Teşkilatı Ülkelerinin Çeşitli İnsani Gelişmişlik Göstergeleri Açısından Değerlendirilmesi 342

Imdat Avşar'ın Hikâyelerinde Bireysel ve Sosyal Meseleler 343

"vatansız Bir Halk": Ahıska Türkleri ve Vatan Kokusu Adlı Hikâye Üzerine Bir Değerlendirme 344

Ahlakı Temellendirmede Güçlü Psikolojik Egoizmin Sorunları 345

Türk Sivil Hava Taşımacılığı Sektöründe Yönetim Organizasyon Çalışmalarının İrdelenmesi Üzerine Bir Araştırma 346

Futbolun Ticari Sektöre Dönüşmesi ve Futbol Süper Lig Kulüplerinin Sportif ve Mali Başarı Üzerine Araştırma 347

Nöropazarlama Yaklaşımının Tüketici Davranışları Üzerindeki Etkisi 348

Perakende Sektöründe Stratejik Tedarikçi Değerlendirmesi: Süpermarket İşletmelerinde Yılbaşı Tedarikçi Değerlendirme Kararları İçin Bir Uygulama Modeli 349

Eski Şarabın Yeni Şişede Sunulması Veya Neolojizm: Örgütsel Davranış Literatürü Üzerine Eleştirel Bir Analiz 350

I.S. Şmelyov'un Hac(Bogomolye) Adlı Eserinde Kutsal Üçlü Sergi Manastır (Svyato Troitse Sergieva Lavra) Örneği Üzerinden ' Manastır' Kavramına Bakışı 351

Türkiye'de Kadavradan Organ Nakilleri ve Beyin Ölümü: Tutum ve Yaklaşımlar Üzerine Bir Değerlendirme 352

Gayrimenkul Sektörünün Finansmanında Katılım Bankalarınca Kullandırılan Gayrimenkul Fonları 353

Marjinal Sözün Kurumsallaşması Ya da Bir Hakikat Elçisi Olarak "soytarı" 354

Otantik Liderlik ve Psikolojik Sermaye Arasındaki İlişki ve Alan Araştırması 355

Öğretim Elemanlarının Örgüt İklimi Algılarının İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma 356

Küreselleşme Sisteminde Markalar ve Küresel Markalar Üzerinde Çokuluslu Şirketlerin Etkileri 357

Söylem Kavramı ve Metin İlişkisi 358

Bağlamsal Kuram Çerçevesinde Kahramanmaraş'ta Geleneksel Hikaye Anlatıcıları 359

Türkiye'nin Büyüyen Ekonomisinde Kahramanmaraş'ın Yeri 360

Osmanlı'da Doğal Afetler ve Sosyal Hayata Etkisi (Istanbul Örneği Xvı.-Xvııı. Yüzyıl) 361

Yeryüzü Cenneti Vaadi: Sanallık ve Ütopya 362

Küresel Finans Krizi ve Türkiye'deki Konut Sektörüne Etkileri 363

Cengiz Aytmatov'un "dişi Kurdun Rüyaları" ve "elveda Gülsarı" Anlatılarında Ekim Devrimi Üretim Algısının Olumsuz Yansımaları 364

Türkiye'de Çevresel Kuznets Eğrisi Hipotezinin Geçerliliği: Ekolojik Ayak İzi Göstergesinin Rolü 365

G7 Ülkelerinde Ekonomik Büyüme ile Çevre İlişkisinin İncelenmesi: Kyoto Etkisi 366

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sosyal Dışlanma Algılarının Akademik Başarı ve Özgüven Düzeyleri Üzerindeki Etkisi 367

Sağlık Personellerinde Presenteism Algısının Stres ve Performans Üzerindeki Etkisi: Bir Alan Araştırması 368

Bankalarda Müşteri Kârlılık Analizi Uygulaması ve Bir Vakaa Analizi 369

Türkiye'de Faaliyet Gösteren Taşıma ve Depolama İşletmelerinin Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi: Merkez Bankası Sektör Bilançoları Üzerine Bir Araştırma 370

Gerçeğe Uygun Değer Yaklaşımı ve İşletme Yönetimi Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi 371

Demokratik Rejimlerde Medyanın İşlevi: 'all The President's Man' Film Örneği 372

Çiğ Mi? Pişmiş Mi? Anadolu'da Bir Ritüel: Zekeriya Sofrası 373

Cebe Defterleri Üzerine Kısa Bir Deneme: 368 Numaralı Sivas Defterinin Analizi 374

Sivas Kalesinde Bulunan Harp Malzemeleri Üzerine Bir Değerlendirme (1741-1792) 375

Türk Kamu Yönetiminde Bürokratik İşlemlerin Azaltılmasında Uyap Uygulamasının Önemi ... 376

Türk Kamu Yönetiminde Bürokratik İşlemlerin Azaltılmasında E-Devlet Uygulamasının Önemi 377

Duyumsal Devindirici Hareket Karşısında Görmenin Gücü: Bu Dünyaya İnancın Sinematografik Yansıması 378

Kafka'nın "yasa Önünde" Metninin Yargı Yetisi Açısından Felsefi Analizi 379

Namık Kemal'de Dil ve Alfabe Algısı 380

Global Or Internatıonal? Debatıng Contemporary Economıc Relatıons 381

Unequal Partners: Us-Turkey Relations Since 1945 382

Uluslararası Sözleşmelerde Sosyal Güvenlik Hakkı 383

Mar'aşîzâde Ahmed Kuddûsî ve İcâzetnâme-i Kuddûsî Adlı Eseri 384

Disiplinlerarası Bir Alan Olarak İletişim Eğitimi: İletişim Fakültelerindeki Kadro Mühendisliği Perspektifinden Bir Değerlendirme 385

Yaratıcı Muhasebe Uygulamaları: Ampirik Bir Çalışma 386

Türk Masallarında Deve 387

Çevre Bilicinin Ekolojik Ayak İzi ile İlişkisi:Türkiye ve Sudanlı Öğrenciler Üzerine Bir Çalışma 388

Türk Bankacılık Sektöründe Likidite Riskini Belirleyen Faktörler: Bir Panel Veri Uygulaması .. 389

Üniversite Personelinin Araç Kaskosu Yaptırmada Sigorta Şirketi Seçimini Etkileyen Faktörlerin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi 390

Kahramanmaraş Şehri ve Yakın Çevresinin Heyelan Duyarlılık Analizi 391

Global Finansal Krizin Sukuk Piyasasına Etkisi 392

Ekonomik Büyümenin Ülke Borsasına Etkisi Ülkeler Arası Kıyaslama 393

Kobi'lerin Devlet Destekleri ve Teşviklerinden Yararlanma Düzeyleri ve Yararlanmama Nedenleri 394

Kentsel Alanda Sosyal Risk Analizi: Kavramsal Bir Çerçeve Denemesi 395

Yenilik Yönetimi Uygulamalarının İnovasyon Kapasitesine Etkileri: Kahramanmaraş'ta Kobi'ler Üzerine Bir Araştırma 396

Dönüşümcü Liderlik Özellikleriyle Güvenli ve Güvensiz Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişki: Akademisyenler Üzerine Bir Araştırma 397

Markalaşma Sürecinde Diyalogsal İletişim Aracı Olarak Sosyal Medya Kullanımı: Online Alışveriş Sitelerine Yönelik Karşılaştırmalı Bir Analiz 398

Son Beş Yılda Türkiye'de Yayımlanan Dil Bilim Çalışmaları 399

Yaşlı Bireylerin Yaşlılık Algılarının Yaşam Doyumu Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi 400

Dönem Filmlerinin Kostüm Uygulamalarının Zaman ve Mekan Açısından Yapım Gerçekçiliğine Katkısı: ‘‘devrim Arabaları’’ Filmi Örneği 401

Benlik Saygısı, Dini Dünya Görüşleri ve Hayatın Amacının Ölüm Kaygısı Üzerine Etkisinin İncelenmesi 402

Çalışanların İş Akış Deneyiminin (Optimal Performans Duygu Durumu) İş Stresi ile İlişkisinin İncelenmesi 403

Bağımsızlıktan Günümüze Kazakistan’da Demografik Yapının Değişim Süreci 404

Avrupa Birliği’nde Göçün Avrupalılaşması 405

Augustinus, Leibniz ve Kant: Kötülük Üzerine Bir Rapsodi 406

Özel Günlerde Seçili Ürünlerin Satış Tutarlarındaki Değişikliklerin Pazarlama Sistemi Üzerindeki Etkisi Üzerine Bir Uygulama 407

Büyülü Gerçekçiliğin Kıyısında Sevgili Arsız Ölümün Yüzyıllık Yalnızlıkla Buluşması 408

Yeni Bir Popülizm mi? Popülizmin Bugünkü Algılanma Biçimleri 409

Semih Kaplanoğlu’nun Manevi Gerçekçi Sineması 410

Girişimci Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi: Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Örneği 411

Sağlıklı Yaşamanın İmkânı: Ebû Zeyd El-Belhî'nin Mesâlihu’l-Ebdân Ve’l-Enfûs Eseri Çerçevesinde Bir İnceleme 412

Günümüzde Sosyal Düzende Komşuluk İlişkilerinin Kırılımı (Elazığ İli Örneği) 413

Kahramanmaraş İkliminde Meydana Gelen Değişim ve Eğilimler 414

Türkiye Hava Taşımacılığı İşletmelerinin Karlılıklarının Analizi: Türkiye ve Avrupa Sektör Karşılaştırması 415

Güneş Doğudan Yükselir: Günümüz Örgütlerine Yol Gösterici Olarak Ahilik Teşkilatı 416

Liderlik İletişimi Bağlamında Söylem 417

Sosyal Medya Kampanyası: Bir Model Önerisi 418

Firma Büyüklüğü ve Düşük Fiyat Anomalisinin Borsa İstanbul’da Portföy Performansına Etkisi 419

Fiyat – Kazanç ve Piyasa Değeri – Defter Değeri Oranına Göre Oluşturulan Portföy Performanslarının Değerlendirilmesi 420

Kant'ta Kalıcı Barışı Sağlamanın Bir Aracı Olarak Savaş 421

İşletme Bölümü Lisans Öğrencilerinin Bilgisayarlı Muhasebe Derslerindeki Başarı Düzeylerinin ve Derse Bakış Açılarının Karşılaştırılması 422

Izmir’de Göçün Yöresel Niteliği ve Hemşehrilik Kümelenmeleri 423

Sosyal Bilimler de Pozitif (Nesnel) Bilimler gibi Genel-Geçer Yasalara Ulaşabilirler mi? 424

Bir Sosyal Sorumluluk Projesi Olarak Engelli Çocuklarda Atla Terapi 425

Küresel Kültürün Türk Televizyonlarına Yansımaları: Yabancı Dizi Dramaların Yerel Uyarlamaları 426

Türkiye'de İnovasyon ve Ekonomik Kalkınma 427

Kilis'teki Milli Mücadele'de Bir Kahraman:Yüzbaşı Kamil Polat Bey 428

Tarih Felsefesi Ekseninde Modernite ve Medeniyet 429

Havayolu Taşımacılığında Türkiye'nin Oecd İçerisindeki Yeri 430

Muhasebe ve Vergi Bölümü Öğrencilerinin, Bölüme İlişkin Bakış Açıları ve Meslekteki Beklentileri Üzerindeki Stajın Etkisinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma: Ksü, Beü ve Adyü Örneği 431

Destinasyon Yaşam Döngüsü Niçin ve Nasıl Değerlendirilmelidir? 432

Ekonomik Büyüme ve İhracat Arasındaki Panel Granger Nedensellik Yaklaşımı: Brıcs ve Türkiye Örneği 433

Bilimsel Bilginin Kesinlik İddiasının Skeptik ve Felsefi Bir Eleştirisi 434

Işletmelerin Sürdürülebilir Üretim Sürecinde Uyguladıkları Politikaların Sürdürülebilir Üretim Performansına Olan Etkisi 435

Işletme Bölümü Öğrencilerinin Matematik Tutumu ve Matematik Başarısını Etkileyen Faktörler 436

Şanlıurfa Serbest Muhasebeci ve Mali Müsavirler Odasına Bağlı Meslek Mensuplarının Ttk - Tms/tfrs - Bağımsız Denetçilik Algıları: Ampirik Bir Çalışma 437

Türk Destanlarında Hâkimiyet Anlayışı ve İl'in Önemi 438

Gen Örgüt Yapıları ve Toksit Liderlik Davranışları İlişkisine Yönelik Alan Araştırması 439

Dijital Detoks ve Sosyal Zeka Boyutları Arasındaki İlişkiye Yönelik Alan Araştırması 440

Kahramanmaraş İlinde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerine Yönelik Çevrimiçi Şikâyetlerin Analizi: Tripadvisor.Com Örneği 441

Tüketim ve Tasarruf Ölçeği Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 442

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Polis Meslek Ahlakı Bütünlüğü: Adli Polis Müdürlüğü Polis Mensuplarının Algısı 443

Polis Meslek Ahlakı Bütünlüğü Üzerine Karşılaştırmalı Bir Bakış 444

Suprematizm ve Afiş Etkileşimi 445

Edebiyat - Sinema Uyarlamalarında Kurgusal Anlatım ve Gölgesizler 446

Evlat Edinmeye Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 447

Teknoparkta Faaliyet Gösteren İşletmeler Açısından Teknopark Yönetim Sorunları Gaziantep Örneği 448

Türkiye'de İş ve Yatırım Ortamının Dünya İş Yapma Endeksine Göre Değerlendirilmesi 449

Örgüt Kültürünün Süreç İnovasyonu Üzerine Etkisi ve Bir Araştırma 450

Alkış – Kargış Türü ve Türün Ustaları: "dilenciler" 451

Atıl Zamanlarını Sosyalleşme Üzerine Değerlendirmek İsteyen Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Kafeterya Tercihlerini ve Algılamarını Etkileyen Faktörler Üzerine Ampirik Bir Araştırma 452

Türkiye'de Kamu Yönetiminin Denetlenmesinde Reform 453

Devletçi Ekonomi-Liberal Ekonomi Karşılaştırması: Türkiye Örneği 454

Çocuk Haklarının Gerçekleşmesi Açısından Çocuk Dostu Kentler 455

Antakya Kentinin Yemek Kültürüne Bakışı 456

Avrupa'nın "medeni" Vs. "barbar" Algı ve İnşasını Daniel Defoe'nun Robinson Crusoe Karakteri Üzerinden Okumak 457

Ingiltere'nin Avrupa Birliği'nden Ayrılma Kararının Taraflar Ekseninde Değerlendirilmesi 458

Belediye Hizmet Kalitesinin Kalite Fonksiyon Göçerimi Tekniği ile Analiz Edilmesi 459

Döviz Kuru ve Petrol Fiyatlarının Bist100 Endeksi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi 460

Halkla İlişkilerde Lobicilik Faaliyetlerinin Yeri 461

Çocuklu Yolcuların Havacılık İşletmelerinden Beklentilerinin Araştırılması 462

Çin'in Küresel Değer Zinciri'ne Katılımı ve Bunun Belirleyicileri 463

Nemelazımcılık Yaptıklarımızdan Çok Yapmadıklarımızdan Sorumluyuz 464

Siyasi Parti Tipolojilerinde Parti Disiplininin Yeri 465

Yarım Kalan Çocukluk: Kilis Örneğinde Çocuk Gelinler 466

Sosyal Medya Bağlamında Yurttaş Gazeteciliği ve Haber Yapım Süreci: Twitter "140 Journos" Örneği 467

Sürdürülebilir Lojistik İçin Yeşil Lojistiğin Önemi, Dünya ve Türkiye'deki Uygulama Örnekleri . 468

Türkiye'de Bireysel Emeklilik Fonlarının Sermaye Piyasasının Gelişimi Üzerine Etkisi 469

Türkiye'de Finansal Serbestleşme, Ticari Dışa Açıklık ve Doğrudan Yabancı Yatırımlar 470

Alanya'ya Yerleşen Suriyelilerin Toplumda Görünürlülüğü ve Kabulü 471

Tms-2 Stoklar Standardı ile Vergi Usul Kanunu'nun Maliyet Açısından İlişkisinin Karşılaştırılması ve Bir Üretim İşletmesinde Uygulama 472

Tunceli (Ovacık)'ta Tuzun Farklı Kullanım Alanları 473

Halkla İlişkiler Çerçevesinden Kurumsal Yönetişim 474

Anadolu'da Klasik ve Hellenistik Dönemlerde Savunma Mimarisinde "Geländemauer" Planlı Kent Surları (Topografik Müstahkem Mevki Surları) 475

Fransız Meclisinde Lozan Barış Antlaşması Kanununun Kabul Edilmesi 476

Aureus Codex'indeki İsa Mucizelerinin İncil Işığında Değerlendirilmesi 477

Elazığ Yöresi Geleneksel Giyim Kültüründe Erkek Yelekleri 478

Hedef Maliyetleme ile Geleneksel Maliyet Yöntemlerinin Günümüz İşletmelerinde Karşılaştırılması 479

Enerji Tüketimi ve Ekonomik Büyüme Arasında Nedensellik Analizi: Türkiye Örneği 480

Bir Devlet Adamı Olarak İsmet İnönü'nün Çok Partili Hayata Geçiş Sürecindeki Tavrı ve Düşüncesi 481

Dönüşümcü Liderlik Özellikleri ile Yenilikçi Çalışma (Iş) Davranışları İlişkisi 482

Kobi'lerde Yönetim Sorunları: Kobi Yöneticileri ile Yapılan Nicel Bir Araştırma 483

Borsa İstanbul Katılım Endeksinde Yer Alan Firmalardan Oluşan Portföyün Karşılaştırmalı Analizi 484

Kurumsal Kimlik Oluşturma Bağlamında Logo ve Amblemlerde Mesajların Gizlenerek Sunumu: Stratejik Dönem Örneği 485

Marka Bağıntısı Kültürel Boyutlardan Nasıl Etkilenir? 486

Psikolojik Travma ile Baş Etmede Psikososyal Yöntemler 487

Ruhsal Bozukluk Geliştirme Eğilimindeki Gençler İçin Okul Ortamında Destekleyici ve Önleyici Psikososyal Rehabilitasyon ve Danışmanlık Programları Geliştirilmesi 488

The Theocratic State Of Imam Shamil (1834–1859): From Confrontation To Unification 489

Medya - Toplum İlişkisi Çerçevesinde Kadın Programlarının İncelenmesi: '' Irmak Kupal Örneğinde Müge Anlı ile Tatlı Sert Programı '' 490

Kitle Fonlaması Uluslararası ve Türkiye Uygulamaları 491

Dönüşen İstanbul'da Sanayisizleşmenin Coğrafi Görünümde Yarattığı Değişiklikler 492

Adli Muhasebecilik Mesleği ve Türkiye Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme 493

Bireysel Yatırım Araçlarından Faiz Oranının Döviz Kuruna Etkisi: HDI Ülkelerine Yönelik Bir İnceleme 494

E-Devlet Uygulamalarının Lider Üye Etkileşimi Üzerindeki Etkisi 495

Yeni Ekonomik Düzen: Yeşil Büyüme 496

Dünyanın Efendileri ve Brıics 497

Bergsoncu Felsefenin Necip Fazıl 'ın Eserlerine Yansıması 498

Kondüktör Mektebinden Teknik Okula, Cumhuriyetin İlk Yıllarında Nâfıa Vekâleti'ne Bağlı Tekniker ve Mühendislik Okulu 499

Demokrat Parti İktidarının İlk Yıllarında Türkçü Bir Yayın: Orkun Dergisi (1950-1952) 500

Maraş Biberi Üreticilerinin Üretim ve Pazarlama Sorunları 501

Baharatlık Kırmızı Biber Üreticilerin Aflatoksin Bilinç Düzeyinin ve Aldıkları Önlemlerin Belirlenmesi: Maraş Biberi Örneği 502

Küreselleşen Dünyada Politika Transferi ve İdari Reform: Türkiye ve Malezya Karşılaştırması 503

Gabarili Beton Köprüler 504

Bilgi Paylaşımı, Performans ve Yenilikçi Davranış İlişkisi Üzerine Bir Alan Araştırması 505

Bir Üretim İşletmesinde Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Yöntemiyle Maliyet Analizi 506

Girişimcilik Eğitiminin Ön Lisans Öğrencileri Üzerindeki Etkileri:Buldan Myo Örneği 507

Y Kuşağının Otantik ve Bütünleştirici Liderlik Algılarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma 508

Enflasyon, Gelir ve Sağlık Harcamaları Arasındaki Nedensellik İlişkisi: Yeni Sanayileşmekte Olan Ülkeler (Nıcs) Üzerine Ekonometrik Bir Analiz 509

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi 510

Yükseköğretim Kurumlarında İç Denetim Sisteminin İşleyişi ve Etkinliğinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri 511

Internette Yaşlılık ve Ölüm Temsili 512

Lojistik Hizmet Kalitesinin Müşteri Sadakati Üzerine Etkisi: Kahramanmaraş İlinde Bir Alan Çalışması 513

Üçüncü Parti Lojistik (3pl) Firmaları ile Hizmet Sundukları İşletmeler Arasındaki İletişim, İşbirliği ve Bilgi Paylaşımının Lojistik Performans Üzerine Etkisi: Kahramanmaraş İlinde Bir Alan Çalışması 514

Sosyal Sermayenin Tükenmişlik Üzerine Etkisi: Kahramanmaraş'ta Bir Alan Çalışması 515

Myken Tholos Mezarının Tanımı ve Mimari Karşılığı 516

Gösteri Toplumunda Evlilik Programlarına Sosyolojik Bir Bakış: Karabük Üniversitesi Örneği 517

Ilahiyat Fakültesi Yüksek Lisans Öğrencilerinin Aldıkları Eğitime İlişkin Görüşleri Üzerine Nitel Bir Çalışma: Batı Karadeniz Üniversiteleri Örneği 518

Farklı Branşlarda Spor Yapan Bireylerin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi 519

Rekreatif Faaliyetlerin Kadınların Beden Algıları Üzerindeki Etkisi: Bir Alan Araştırması 520

Spor Lisesi Öğrencilerinin Zihinsel Dayanıklılık Düzeylerinin İncelenmesi (Malatya İli Örneği) 521

Sürdürülebilir Kalkınmada Sporun Ekonomik Katkısı 522

Üniversiteli Sporcu Öğrencileri Spor Branşına Yönelten Unsurlar ve Beklentileri 523

Eleştirmen: Bütün Yazılarının Işığında Fahir Onger 524

Bilgisayar Programlarına İlişkin Lisans Sözleşmelerindeki Gizlilik Hükümleri 525

Sermaye Piyasalarında Tahvil ve Hisse Senetlerinin Vergilendirilmesi 526

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Bağlı Nama Yazılı Payların Devri 527

Türk Hukukunda Franchising Sözleşmesi 528

Serbest Yararlanma, İzinsiz İşleme ve İntihal Üçgeninde Bir İnceleme 529

Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlali Neticesinde Bireysel Başvuru Hakkı 530

Türkiye'de Miras Hukuku Açısından Veraset ve İntikal Vergisinin Değerlendirilmesi 531

Ileri Tarihli (Post Date) Çekler Nedeniyle Ortaya Çıkan Hukuki Sorunlar 532

Işyeri Hekimlerinin Hukuksal Sorumluluğu 533

Osmanlı Devleti'nde Çevre Hukukuna İlişkin Düzenleme ve Uygulamalar 534

Dünyadaki Aile Kurma Amaçlı Beraberlik Türleri: Genel Bakış 535

Türk Hukukunda Uluslararası Çocuk Kaçırmaya İlişkin Düzenlemeler 536

Türk Hukukunda Suçluların İadesi 537

Ekolojik Tarımın Ekonomik Değerlendirilmesi: Gümüşhane İli Örneklemi

Erdal Demir - Yrd.Doç.Dr. Kurtuluş Merdan

ÖZ

Tarım alanında ilaçların ve endüstriyel gübrelerin ölçüsüz kullanımı, insan sağlığına karşı tehdit oluşturmuş; ayrıca, ürün kalitesinde düşüş meydana getirmiştir. Türkiye'de ise, son yıllarda bu durum sebze ve meyve üretiminin genelinde olduğu kadar, seracılıkta da görülmeye başlanmıştır. Modern tarımın getirdiği bu olumsuzluklar karşısında sanayileşmiş Batılı ülkeler başta olmak üzere, gerek üretici gerekse de tüketiciler düzeyinde farkındalık meydana gelmiş ve örgütlenme artmıştır. Bu çerçevede, doğayı tahrip etmeyen yöntemlerle insan sağlığına zarar vermeyen ürünleri üretimi ve tüketimi tercih edilmektedir. Bu bağlamda araştırma alanı seçtiğimiz Türkiye'nin Gümüşhane ili, endüstriyel kirlenmenin en az olduğu, bakir alanlardan biridir. Bölgede arazilerin gübre ve ilaçlar ile kirlenmemiş olması, bilinçli bir tercihin sonucu değildir. Söz konusu durum ilin dağlık coğrafi yapısı, tarım arazilerinin küçük ve parçalı olması ve çiftçilerin sermaye yetersizliği çerçevesinde ortaya çıkmış genel bir durumdur. Maliyet artışlarından kaçınmak isteyen ya da bunlara bütçe ayıramayan üreticiler, modern gübre ve ilaçları kullanmamaktadır. Bu bakımdan Gümüşhane ili, ekolojik tarım açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu çalışmada, Gümüşhane ilinde organik tarımın kent ekonomisi içerisinde meydana getirdiği katma değer ekseninde rolü ve önemi belirlenmeye çalışılmıştır. Bunların tespiti için Gümüşhane'deki üreticilerle bir anket çalışması gerçekleştirilmiş ve ekolojik tarımın il koşullarında uygulanabilirlik derecesi araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik Tarım, Üretici Refahı, Gümüşhane

Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Matematik Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar

Dr. Abdullah Çetin - Adem Doğan

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, bilim ve sanat merkezlerinde (BİLSEM) görev yapan matematik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunları belirlemektir. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. BİLSEM' deki matematik öğretmenlerinin; 1. Öğrenme ve öğretme sürecinde etkinlikleri gerçekleştirirken karşılaştıkları sorunlar nelerdir? (Etkinliğin konusu, kapsamı, uygunluğu, süresi… gibi) 2. Öğrenme-öğretme sürecinde öğrenci kaynaklı karşılaştıkları sorunlar nelerdir? 3. Merkezin fiziki donanımıyla ilgili yaşadıkları sorunlar nelerdir? 4. Velilerle ilgili yaşadıkları sorunlar nelerdir? 5. Yönetsel/mevzuatla ilgili yaşadıkları sorunlar nelerdir? 6. Karşılaştıkları diğer sorunlar nelerdir? Araştırma da nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Türkiye'nin farklı BİLSEM'lerinde görev yapan on matematik öğretmeni oluşturmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İki araştırmacı ayrı ayrı kod ve temalar oluşturmuştur. Araştırmacıların uyumunu ortaya çıkarmak için Miles ve Huberman'ın (1994) formülü (Güvenirlik=Görüş birliği/Görüş birliği+Görüş ayrılığı) uygulanmıştır. Araştırmada öğretmenler genellikle MEB tarafından gönderilen etkinlikleri yaptıklarını belirtmişlerdir. Aynı dönemde alınan öğrenci seviyesindeki farklılıktan dolayı, bazı öğrencilerin etkinlikleri çok kolay yaparken bazı öğrencilerin etkinlikleri yapmakta zorlandıkları öğretmenler tarafından vurgulanmıştır. Ayrıca bazı etkinliklerin sürelerinin uygun olmadığı öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Öğretmenler öğrencilerin etkinliklere düzenli olarak devam etmemelerini, derse istekli katılmamalarını önemli bir sorun olarak görmektedirler. Bilim ve sanat merkezine seçilen bazı öğrencilerin yeteri kadar performans göstermediğini düşünen öğretmenler, bu durumun sebebini öğrenci seçimleri ve öğrencilerin bilim ve sanat merkezine yorgun olarak gelmelerine bağlamaktadırlar. Bazı öğretmenler bilim ve sanat merkezlerinde fiziki donanımın yetersiz olduğu belirmişlerdir. Öğretmenler, velilerin bilim ve sanat merkezinin amacı bilmemesinden kaynaklanan farkı beklentilerinin olduğunu bu yüzden sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bilim ve sanat merkezinde mevzuatın tam olarak oturmadığını vurgulayan öğretmenler, her yıl mevzuatta değişiklik yapıldığını, mevzuatı yorumlamadan kaynaklanan bir çok zorlukla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin karşılaştıkları diğer problemler çalışma süresinin ve zamanının diğer kurumlarla uyumlu olmamasıdır. Öğretmenler sosyal etkileşimi gerçekleştirememektedir. Öğretmenler hafta sonu okullarda açılan yetiştirme kurslarında görev alamadıkları için maddi kayıplar yaşamaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Bilim ve Sanat, Matematik Eğitimi, Öğretmen

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Matematik Problemlerine Karşı Tutumlarının İncelenmesi

Adem Doğan - Abdullah Çetin

ÖZ

İnsan nüfusunun yaklaşık %2'sini üstün zekâlı bireylerin oluşturduğu düşünülmektedir. Ülkemiz üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde oldukça eski tarihlere dayanan bir geçmişi olmasıyla birlikte son 15 yılda Bilim ve Sanat Merkezlerinin yaygınlaşması ile üstün yetenekli bireylerin eğitimine gereken önem verilmeye başlanmıştır. Üstün yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla açılan bu merkezlere seçilen öğrenciler WISC–R zeka testi, TKT 7-11 ve dünyadaki bireysel zeka testleri arasında yaş grubuna düşen örneklem büyüklüğü bakımından temsil gücü en yüksek zeka testi olan ASİS gibi zeka testleri ile seçilmektedir. Dolayısı ile özellikle matematik alanında üstün yetenekli çocukların (Miller 1990)'a göre materyali organize etme, şablonları ve kuralları kullanma, problemin ifadesini değiştirme, şablon ve kurallarda yeni ifadeler kullanma, çok karmaşık konuları anlama ve bu konularda çalışma, işlemleri tersine çevirebilme, konu ile ilgili problemleri yapılandırma gibi problem çözme işlemlerinde usta oldukları belirlenmiştir. Bu çalışmada bilimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli geçmişte ya da o anda var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyen, tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2006). Çalışmanın veri toplama aracı olarak ise Çanakçı & Özdemir (2011) tarafından geliştirilen Matematik Problemi Çözme Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek Bilim ve Sanat Merkezine devam eden 52 adet ortaokul öğrencisine uygulanarak üstün yetenekli öğrencilerin matematik problemlerini çözmeye yönelik tutumları sınıf seviyeleri ve cinsiyete göre incelenmiştir. Bulgulara göre Bilim ve Sanat Merkezine devam eden 5. Sınıf, 6.Sınıf, 7.Sınıf ve 8.Sınıf öğrencilerin matematik problemlerini çözmeye karşı olumlu tutumlar sergiledikleri ve sınıf seviyelerine göre de Matematik Problemi Çözme Tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Normal okullara devam eden öğrencilerle kıyaslandığında BİLSEM öğrencilerinin matematik problemi çözmeye karşı daha fazla olumlu tutum sergiledikleri söylenebilir. Ayrıca kız ve erkek öğrenciler arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Üstün Yetenekli, Matematik Problemleri, Tutum, Bilim ve Sanat Merkezi,

Sınav Kaygısının Algılanan Öğretim Elemanı Davranışlarına Etkisi

Doç.Dr. Ahmet Kara - Yrd.Doç.Dr. Eyüp İzci

ÖZ

Kaygı kavramı Yunanca'da "anxsietas" kavramında Türkçe'ye kazandırılmış olup endişe, korku, merak anlamına gelmektedir (Kaya ve Varol, 2004: 32). Hatta günümüzde kaygı kavramı yerine anksiyete olarak da kullanılmaktadır. Kaygı, kişinin tehlikeyle baş etmesine yardım eden uyum sağlayıcı bir mekanizma, temel bir insani duygu ve çok yönlü bir duygu durumudur (Tektaş, 2014: 246). Kaygı, iç ya da dış dünyadan kaynaklanan bir tehlike olasılığı ya da kişinin böyle bir olasılığa yönelik algı ya da yorumundan kaynaklanan bir duygu olarak açıklanabilir. Kaygılı olan bir insan kişi, kötü bir şey olacak duygusuna kapılıp gelecekteki belirli bir olay ya da durumun kendisini üzeceği ve kendisinin bunu kontrol edemeyeceğini düşünerek metabolizmasında değişiklik (kalp atışı artması, adrenalin salgısı vb.) yaratarak kişinin tehdit edici bir çevrede kendisini yetersiz hissetmesi durumunda ortaya çıkmaktadır. Birey karşılaştığı duruma farklı anlamlar yükler ve davranışlarına da özellikle bu kaygı yön verir. Tümerdem'e göre (2007:33) kaygının temel öğesi, kişinin yeteneği ile çevrenin kişiden beklentileri arasındaki uyuşmazlıktır. Bu anlamda kaygının düzeyi arttıkça bu kaygı durumu bireyin davranışlarını yönlendirmektedir. Akademik açıdan ele alındığında bireyin kaygısı özellikle başarı kaygısı ki bu başarı kaygısının göstergesi olarak sınav kaygısı şeklinde ele alındığında sınav kaygısı öğrencilerin davranışlarını etkilediği, yönlendirdiği açıktır. Hatta bir kısır döngü gibi sınav kaygısı başarıyı olumsuz etkilemekte ve öğrencinin çevresini algılamasında da yönlendirici bir rol üstlenmektedir. Sınav kaygısı öğrencinin çevresini önemli düzeyde etkilemektedir. Akademik anlamda öğrencinin çevresine yer alan en önemli kişi öğretim elemanıdır. Bu araştırmanın temel amacı sınav kaygısı yaşayan üniversite öğrencilerinin algıladıkları öğretim elemanı davranışlarını nasıl etkilediğini belirlemektedir. Bu amaçla İnönü Üniversitesi Pedagojik formasyon öğrencilerine Kara, İzci, Köksalan ve Zelyurt (2015) tarafından hazırlanan "Algılanan Öğretim Elemanı Davranışları" ölçeği ön tutum olarak uygulanmış hemen akabinde vize sınavı öncesi sınav koşullarında 40 dakikalık bir deneme sınavı yapılmıştır. Deneme sınavından hemen sonra yaklaşık 5 dakika alan tutum ölçeği tekrar uygulanmıştır. Elde edilen verilen SPSS paket programına girişmiş, yapılan değerlendirmeler frekans, yüzde ve bağımlı gruplar t testleri ile yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınav Kaygısı, Algılanan Öğretim Elemanı Davranışları, Öğretim Elemanı, Kaygı

Değer Zincirinde Bilgi Transferinin İşletme Performansına Etkisi: Kahramanmaraş Tekstil Sanayinde Bir Araştırma

Prof.Dr. Hasan Kürşat Güleş - Öğr.Gör. Ahmet Melih Eyitmiş

ÖZ

Dünyada yaşanan değişimin kaynaklarından birisi küreselleşen bir ekonomik yapı ve beraberinde getirdiği küresel yeniliklerdir. Bu çerçevede yaşadığımız çevrede bulunan ürün, hizmet ve toplum değişirken, işletmelerin iş yapma biçimleri, üretim şekilleri ve teknoloji bu değişimi hızlandırmaktadır. Değişimin ana aktörlerinden birisi rekabet olurken, diğeri bilgi ve bilgi teknolojileri olarak tanımlanabilmektedir. Yerel ve ülke ölçeğinde faaliyet gösteren şirketler, ticarette sınırların kalkmasıyla birlikte pazarlarını kaybetme ya da yeni pazarlara açılma ikilemiyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu ortamda başarılı olmak isteyen şirketler ürün ve hizmetlerini rekabet edebilir bir şekilde pazarlayabilmek için ulusal ve uluslar arası şirketlerle işbirliğine giderek daha kaliteli ürünü, daha hızlı ve daha ucuza üretebilmek için değer zincirleri oluşturmaktadırlar. Gerek işletmenin kendi bünyesinde oluşturduğu gerekse diğer işletmelerle oluşturduğu değer zincirinin temel amacı işletmenin genel performansını ve karlılığını arttırmak olarak belirlenmektedir. Bu çalışmada ortaya konulmak istenen temel hipotez bu çerçevede geliştirilmiştir. İşletmelerin yaptıkları stratejik işbirlikleri sonucunda kaliteli ürün ve hizmet üretmek için bilgi transferi gerçekleştirecekleri, elde edilen bilgilerin içselleştirilerek işletmenin performansına katkı sağlayacağı iddia edilmektedir. Bu amaçla yapılan araştırma için tekstil sanayinde yöneticilerin konu hakkındaki düşünceleri anket yöntemi kullanılarak toplanmış, elde edilen bulgular SPSS ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda işletmelerin yaptıkları stratejik işbirliklerinin bilgi transferini arttırdığı, hem stratejik işbirliğinin hem de bilgi transferinin genel performans üzerinde olumlu katkılarının olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stratejik İşbirliği, Bilgi Transferi, Bilgi Paylaşımı, Değer Zinciri

Turkish Students' Attitudes Toward Science İn Early Childhood Education: Impacts Of Multiculturalism İn Science Education

Arş.Gör.Dr. Ahmet Simsar

ÖZ

The main purpose of this study was to investigate and describe the attitudes of Turkish students toward science. This study also explored the causal factors that influence students' attitudes toward science. Turkish students (N=44) who live in the United States and studying in early childhood education involved into the study. Preschool teachers(N=6) completed survey for giving information about their Turkish students' experiences in their science teaching activities. The Child's Attitude Toward Science (CATS) survey were used while collecting data. The data results showed that Turkish students has positive attitudes towards science. The results also showed that there are statistically significant relationships between Turkish students' attitudes towards science and their students' success in other activities, the teachers' years of teaching experience with Turkish students, frequency of using science activities in a week, time of science activities, qualities of science corners, and teaching style. The limitations and recommendations about study were explained.

Anahtar Kelimeler: Preschool, Turkish Students, Science Education, Attitude, Teaching Experiences

Preservice Early Childhood Teachers' Science Teaching Experiences: Mentor Teachers' Mentoring About Science

Arş.Gör.Dr. Ahmet Simsar - Öğr.Gör. Metin Kadim

ÖZ

The purpose of the study was to examine relationships between mentor teacher (Classroom teachers) and their mentee (preservice teachers) while improving their science teaching skills. Participating in the study was a sample of 96 Turkish preservice early childhood teachers and their mentor teachers (N=41). At the conclusion of the field experiences (teaching practices) the preservice teachers were administered the Mentoring for Effective Science Teaching (MEST) instrument. This instrument was designed to measure the preservice teachers' perceptions of their mentoring teachers' mentoring activities, including personal attributes, system requirements, pedagogical knowledge, modeling and feedback. Descriptive analyses were used while examining in which factor preservice early childhood teachers get more help from their mentor teacher while improving their science teaching skills. The preservice teaches stated that their mentor teachers were not mentoring on the improving system requirement about science teaching in early childhood education. The preservice teachers also pointed out that their mentor teachers mostly were given verbal feedback instead of written feedback on their lesson planning and teaching. In addition, during science teaching, the preservice teachers must also develop their pedagogical knowledge however, the study showed that mentor teachers couldn't helped their preservice teachers in some cases of pedagogical knowledge. The limitations of study and recommendations for future study and teacher educators are shown.

Anahtar Kelimeler: Preservice Teachers, Field Experiences, Science Teaching, Mentor Teachers, Mentoring

Dilde Belirsizlik ve Anlam

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Turan Sinan - Fatma Döner Doğan

ÖZ

Dil, çokça söz söylenmesine rağmen tek bir tanıma sığdırılamayan çok yönlü, çok kapsamlı geniş bir olgudur. Öyle ki kimi zaman dili dille anlamak ve anlatmak da güçleşebilmektedir. Ancak dil öyle mucizevi bir olgudur ki tüm bu güçlükleri içerisinde barındırırken bir yandan da bunları açıklığa kavuşturmanın yegâne yoludur. Bir dildeki sözcüklerin daima sözlük anlamlarıyla kullanılmadığı ya da sözce veya sözcüklerin içerisinde birden fazla anlamı barındırabildiği görülür. Bu durum da dilde belirsizlikler yaşandığına işaret eder. Belirsizlik bazı açılardan bir dil zenginliği olarak görülse de çoğunlukla da anlam bulanıklığının ifadesidir. Bir sözcüğü veya söz dizimi doğru anlayabilmek, yorumlayabilmek için bu belirsizliklerin farkında olmak gereklidir. Bu çalışmada dilin bilinmezliklerinden, bazen söylemek istediğinden daha fazla, daha farklı anlamları içerisinde barındırabileceğinden hareketle dilde oluşan belirsiz kullanımlar üzerinde durulmuştur. Bu belirsizliklerin bazen dilin zenginliklerinden olan metafor kullanımıyla oluşabildiği bazen de sözcüksel ve söz dizimsel öğelerin uyumsuzluklarından kaynaklanan anlam bulanıklıklarıyla ilgili olduğu açıklanmaya çalışılmıştır. Ayrıca söz diziminde kullanılan kimi ifadelerin ve kimi söz varlığı unsurlarının da dilde bilinmezlik hissi doğurarak belirsizlik yaratabildiği göz önünde bulundurulmuştur. Bu bakımdan bu çalışmada günlük hayatta kullanılan dilin, farkında olmadan ya da bilerek belirsizliklerle dolu olduğu, bu belirsizliklerin nelerden kaynaklandığı, dile kattığı zenginlikleri, kimi zaman da yarattığı olumsuzlukları görmek mümkündür. "Dilde Belirsizlik" adlı bu çalışmanın amacı belirsizliği dilin her alanında oluşabilecek bir olgu olarak ortaya koymaktır. Dilde oluşan bu belirsizlikleri olumlu ve olumsuz yönleriyle ortaya koymak ve dil kullanıcılarında farkındalık oluşturmak ise bir nevi çalışmanın önemini ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil, Dil Bilimi, Anlam Bilim, Gösterge, Belirsizlik

Okul Müdür Yardımcılarının Gözüyle Okul Müdür Yardımcılığı Görevi

Yrd.Doç.Dr. Akif Köse

ÖZ

Özet Bu çalışmanın amacı eğitim kurumlarında görev yapan okul müdür yardımcılarının, okul müdür yardımcılığı görevine ilişkin görüşlerinin ortaya konulmasıdır. Araştırma nitel bir çalışma olup durum çalışması deseninde gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında 2017-2018 Eğitim Öğretim yılında Kahramanmaraş İli merkezinde bulunan okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve liselerde hâlihazırda müdür yardımcılığı görevinde bulunan toplam 8 kişi araştırmanın örneklemi olarak belirlenmiştir. Araştırma verileri görüşme yöntemi ile elde edilmiştir. Veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, bu formdaki sorular hazırlanırken alan uzmanı iki akademisyenin görüşlerinden faydalanılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırmada okul müdür yardımcılığı görevine ilişkin olarak okul müdür yardımcılarının bakış açılarının ne olduğu, eğitim sistemi açısından bu görevin gerekliliği durumu, okul müdür yardımcılarının sahip olması gereken yeterliliklerin neler olması gerektiği ve okul müdür yardımcılarının sorunlarının neler olduğu ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. *Adı geçen araştırma henüz tamamlanmamış olup devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul, Okul Müdür Yardımcılığı, Yönetim

Çarpanlar ve Katlar Alt Öğrenme Alanının Oyunla Öğretiminde Öğrenci Görüşlerine Yönelik Nitel Çalışma

Ali Rıza Başün - Yrd.Doç.Dr. Mevlüde Doğan

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, 6.sınıf öğrencilerinin matematik öğretiminde oyunların kullanılması hakkındaki düşüncelerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın örneklemini, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiş bir ortaokulun 6.sınıfında öğrenim gören 21 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma verileri, yarı yapılandırılmış 5 açık uçlu sorudan oluşan Görüşme Formu (GF) ile toplanmıştır. Veriler betimsel analiz yaklaşımıyla incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin çoğu oyunla matematik öğretimi hakkında olumlu görüş belirtmiştir. Öğrencilerin tamamına yakını oyunla matematik öğretiminin eğlenceli, zevkli, keyifli olduğunu düşünmektedir. Yine oyunla öğretim ortamı hakkında öğrencilerin çoğu olumlu ifadeler kullanırken, az sayıda öğrenci sevmemiş ve fazla gürültülü olduğunu belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matematik, Oyunla Öğretim, Öğrenci Görüşleri

Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Çinli Öğrencilerin Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Becerilerine Etkisi

Okutman Ali Uzun

ÖZ

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde süreç içerisinde yapılan yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerilerine etkisi araştırılmıştır. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması (case studies) yöntemi kullanılmıştır. Çalışma, Çin – Şanghay Uluslararası Araştırmalar Üniversitesi Türkoloji Bölümünde öğrenim gören 12 ikinci sınıf öğrenciyle yürütülmüştür. 2012-2013 öğretim yılı sürecinde dört yaratıcı yazma uygulaması ile yapılan çalışmada veri toplama aracı olarak bu yaratıcı yazma etkinlikleri kullanılmıştır. Çalışmanın bulgular ve sonuç bölümünde ise uygulamalardan elde edilen veriler, betimsel ve içerik analizi tekniklerine göre yorumlanmıştır. Çalışmada dil, yabancı dil öğretimi, yazma ve yaratıcı yazma kavramları üzerinde ana hatlarıyla durularak, bu kavramların dil öğretiminde diğer etkenlerle ilişkisi üzerine bilgiler verilmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi kapsamında çalışmada yapılan yaratıcı yazma etkinliklerinin Türkçe yazma becerisine etkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yazma, Yaratıcı Yazma, Türkçenin Yabancılara Öğretimi

Maraş Basınında Demokrat Parti(1950-1960)

Aliye Küçükpınar

ÖZ

1938 yılından sonra Türkiye'de tek partili dönem başlamış, 1950 yılına dek "Milli Şef" olarak İnönü, CHP iktidarında ülkeyi yönetmiştir. Türkiye, II. Dünya savaşından sonra uygulanan siyasal, sosyo-ekonomik değişimleri hayata geçirmeye çalışmıştır. 1947 yılında Demokrat Parti, iktidara karşı ana muhalefet konumuna gelmiştir. Bu çalışmada 1950-1960 yıllarında Demokrat Parti iktidarı genel olarak incelenmiş ve çok partili dönemdeki iktidar-muhalefet ilişkileri, icraatları, faaliyetleri, dış politika faaliyetleri ve yaptığı yenilikler kronolojik olarak incelenmiştir. Ayrıca Demokrat Parti'nin yerel anlamda Kahramanmaraş'taki durumu, tutumu ve algılanması da incelenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre, 1950 yılında halk Demokrat Parti'ye karşı ilgi, sempati duyup Demokrat Parti'nin demokratikleşme vaatlerine destek verirken, Kahramanmaraş basını da tek vücut olarak Demokrat Parti'ye destek olmuştur. 1954 yılından sonra Maraş basını iktidar ve muhalefet gazeteleri olarak ikiye ayrılmıştır. 1957 yılından sonra Demokrat Parti iktidarı güç kaybetmeye başlamış, bu da Kahramanmaraş basınına yansımıştır. 1960 askeri ihtilâlinden sonra Kahramanmaraş basını Demokrat Parti'ye karşı tutum almıştır.

Anahtar Kelimeler: Kahramanmaraş Basını, Demokrat Parti, Kahramanmaraş

Ilkokulda “algılanan Öğretmen Davranışları” Ölçeğinin Geliştirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Bahadır Köksalan - Yrd.Doç.Dr. Hikmet Zelyurt

ÖZ

Bu araştırmada, ilkokul 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinin öğretim süresi boyunca öğretmenlerinin kendilerine nasıl davrandıklarına ilişkin algılarını belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesini amaçlamaktadır. İlgili literatürün incelenmesi, uzman görüşü ve deneme sonucunda hazırlanan ölçeğin taslak formu 2015-2016 eğitim öğretim yılı ikinci yarıyılında Malatya il milli eğitim müdürlüğüne bağlı değişik devlet ilkokullarının 3 ve 4. Sınıf öğrencileri örneklem alınarak uygulanmıştır. Ölçeğin kapsam ve görünüş geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuş, yapı geçerliği için ise Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılacaktır. İstatistiksel işlemler için 25 madde üzerinde çalışma yapılacaktır. Ortaya çıkan faktörler belirlenerek. DFA’nın uygulanması sonucunda elde edilen bulgular algılanan öğretmen davranışları ölçeğine (ALÖDÖ) ilişkin yapının yeterli uyum indekslerine sahip olup olmadığı tespit edilecektir. Elde edilen ölçeğin test-tekrar test yöntemiyle ortaya çıkan puanlar arasındaki Pearson Korelâsyon Katsayısı bulunacak. Bu bulgulara dayanarak ALÖDÖ’nün geçerli ve güvenilir ölçümler üreten bir ölçme aracı olduğu ve ilkokul öğrencilerinin öğretmen davranışlarını nasıl algıladıklarını ölçmek amacıyla kullanılabileceği belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Algılanan Davranış, Ölçek Geliştirme, İlkokul

Yükseköğretim Öğrencilerinin Yabancı Dil Yeterlilik Düzeylerinin Temel Beceriler Bağlamında Analizi

Doç.Dr. Bahar İşigüzel

ÖZ

Yükseköğretimde ön lisans, lisans ve yüksek lisans programlarında alanların ihtiyaçları doğrultusunda çeşitli yabancı dil dersleri öğrencilere ya zorunlu ya da seçmeli olarak sunulmaktadır. Bunlar genel yabancı dil dersleri olabileceği gibi alana özgü mesleki yabancı dil dersleri olarak ta sınıflandırılırlar. Genel olarak yabancı dil öğretiminin hedefinde öğrencilerin öğrenme süreci sonucunda öğrendikleri yabancı dilin kullanımında dört temel beceride (okuma, dinleme, yazma, konuşma) de yetkin olmaları beklenmektedir. Bu araştırmanın amacı farklı programlara kayıtlı üniversite öğrencilerinin yabancı dil yeterlilik düzeylerini dört temel beceri bağlamında incelemektir. Araştırmanın verilerini 2016-2017 eğitim- öğretim yılında bir devlet üniversitesinin farklı programlara ve sınıflara kayıtlı 239 öğrencinin katıldığı Erasmus sınavının sonuçları oluşturmaktadır. Söz konusu sınav beceri tabanlı olarak ayrı ayrı analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına bakıldığında, örneklemi oluşturan yükseköğretim öğrencilerinin yabancı dilin üretici becerileri olan konuşma ve yazma becerilerinde alımlamaya yönelik okuma ve dinleme becerilerine göre daha düşük puan ortalamaları elde ettikleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil, Dil Becerileri, Yeterlilik, Düzey, Okuma, Yazma.

Türk Kültüründeki Eserlerin Matematik Öğretiminde Kullanılabilirliği

Arş.Gör. Beyda Topan - Arş.Gör. Figen Bozkuş

ÖZ

Geçmişini bilerek bugününü yaşayan ve böylece geleceğini şekillendirecek, farkındalık oluşturmuş bireyler yetiştirmek her toplum için arzu edilen bir durumdur. Bu farkındalığın okul yıllarında kazandırılmasının erken yaşta eğilen ağaç misali daha verimli olacağı düşünülmektedir. Nitekim okullarda yapılan öğretimin mümkün olduğunca hayata yönelik olması ve öğrenciyi de aktif şekilde devreye sokarak yürütülmesi önerilmektedir (Baran, Doğan ve Yalçın, 2002; Özer, 2013). Bilginin bireyin ihtiyacına hitap etme düzeyi ile öğrenme düzeyi arasında doğru orantı olduğundan günlük yaşam ile okuldaki konular arasında yüksek düzeyde ilişki kurulduğunda öğrenmeye ilgi de artacaktır (Taşdemir ve Demirbaş, 2010). Matematikle günlük hayatta nerede karşılaşılacağı sorusu pek çok öğrencinin zihnini meşgul etmektedir. Alışverişte para hesabı veya saat okuma gibi standart durumların dışında kendi kültürüne has eserlerde kullanılan matematiğin farkında olmanın öğrencilerin bakış açısını değiştireceği düşünülmektedir. Ayrıca saray, cami, medrese, kervansaray, çeşme, halı, çini gibi kültürel eserler tarihimize ve kültürümüze verdiğimiz değeri göstermesi bakımından da manidardır. Zira Türk kültürünün özelliklerini taşıyan pek çok eserin matematiksel arka planının olduğu görülebilir. Örneğin, halıların matematiği aklınıza gelir miydi? Öğrencilerle Türk halısını alıp içindeki simetri gruplarını veya geometrik çini sanatındaki örüntülerini analiz etmek muhteşem olmaz mıydı? Bu çalışmada, Türk kültüründe yer alan eserlerin matematik öğretiminde kullanılabilirliğinin incelenmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, farklı türdeki kültürel eserlerden örneklerle matematik arasındaki ilişki görsellerle ilişkilendirilerek sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Kültürü, Kültürel Eserler, Matematik Öğretimi.

Örgütsel Dedikodu Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalismasi

Arş.Gör. Bünyamin Han - Yrd.Doç.Dr. Abidin Daglı

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin örgütsel dedikoduya yönelik görüşlerine dayalı olarak eğitim örgütleri için "Örgütsel Dedikodu Ölçeği" geliştirmektir. Ölçek geliştirme safhaları sırasıyla takip edilerek öncelikle alanyazın taraması yapılıp kuramsal bilgilere dayalı olarak madde havuzu oluşturulmuş, eğitim bilimleri alanındaki uzman görüşleri ve uygulama içerisindeki öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak maddeler gözden geçirilmiştir. Ön uygulama için son hali verilen 24 maddelik ölçek Diyarbakır il merkezindeki 40 ilkokulda çalışan toplam 322 öğretmenden oluşan bir örneklem gurubuna uygulanmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel analizlere tabi tutularak çözümlenmiştir. Geçerlik güvenirlik analizleri için madde toplam korelasyonu, açımlayıcı faktör analizi, iç tutarlılığa dair güvenirlik analizi, boyutlar arası korelasyon ve doğrulayıcı faktör analizine dair bulgulara bakıldığında elde edilen değerlerin yeteri düzeyde olduğu anlaşılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini ve güvenirliğini test etmek için yapılan analizler dikkate alındığında veri toplama aracının geçerli ve güvenilir ölçüm yaptığına karar verilmiştir. Ölçek son haliyle üç boyut (bilgi edinme, sosyalleşme ve sinik etki) ve toplam 24 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ölçek Geliştirme, Örgütsel Dedikodu, İnformal İletişim

Okul Yöneticilerinin Yeterliliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Doç.Dr. Zülfü Demirtaş - Öğr.Gör. Davut Nacar

ÖZ

Birçok meslekte olduğu gibi okul yöneticiliğinin de profesyonel bir meslek olması gerektiği yapılan çalışmalarda vurgulanmaktadır. Mili Eğitim Bakanlığına göre meslekte asıl olanın öğretmenliktir, okul yöneticiliği ise profesyonel bir meslek olarak görülmemektedir. Okul yöneticileri, Milli Eğitimin amaçlarının yerine getirilmesi için bir plan çerçevesinde çalışanları örgütleyen, sevk eden, denetleyen ve çalışanlara rehberlik eden kişidir. Yapılan çalışmalar okul yöneticilerinin sorumluluklarının önemli düzeyde değiştiğini ve çeşitlendiğini ortaya koymaktadır. Bu değişimle birlikte, okul yöneticiliği artık öğretim liderliği olarak görülmektedir. Okulların etkili olması, büyük oranda eğitim öğretim faaliyetlerinin ve diğer etkinliklerin yürütülmesinden sorumlu olan okul yöneticilerinin yeterliliklerine bağlıdır. Bu çalışmada, okul yöneticilerinin yeterliliklerine ilişkin öğretmen görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel bir çalışma olup, öğretmenlerin okul müdürlerinin yeterliliklerine ilişkin algılarını ortaya çıkarmayı amaçlayan olgubilim deseni kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticisi, Yönetici Yeterlilikleri, Öğretmen

Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Kaynakları ile İlgili Eğitim ve Öğretim Alanında Yapılan Tez Çalışmalarının Analizi

Derya Sönmez

ÖZ

Yenilenebilir enerji kaynakları her geçen gün gelişen yenilenen ve oldukça ilgi çeken bir alandır. Yenilenebilir enerji kaynağı; enerji kaynağından alınan enerjiye eşit oranda veya kaynağın tükenme hızından daha çabuk bir şekilde kendini yenileyebilmesi ile tanımlanır. Araştırma Türkiye'de eğitim ve öğretim alanında yenilenebilir enerji kaynakları konusunda 2002-2017 yılları arasında gerçekleştirilen tez çalışmalarını incelemek amacıyla yapılmış betimsel tarama çalışmasıdır. Verilerin analizinde doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 10 tez çalışması oluşturmaktadır. Bu çalışmalara, YÖK Ulusal Tez Tarama Merkezi'ne tarama için ''yenilenebilir enerji kaynakları'' kelimeleri yazılıp ve eğitim-öğretim konu alanı seçilerek ulaşılmıştır. Tezlerin incelenmesi sırasında, tez çalışmalarının yılları, yayımlanan üniversite, yayımlanan enstitü ve ana bilim dalı, tezin türü, çalışma grubu, araştırma yöntemi ve saha çalışmalarının yapıldığı şehirler inceleme kriteri olarak seçilmiştir. Analizler sonucunda; yenilenebilir enerji kaynakları konusunda 2010 yılından önce eğitim ve öğretim alanında tez çalışmasına rastlanılmadığı, yenilenebilir enerji kaynakları ile ilgili çalışmaların en çok 2015 yılında yapıldığı, çalışmaların en fazla Süleyman Demirel Üniversitesi tarafından yayımlandığı, çalışmaların %80'inin yüksek lisans düzeyinde olduğu ve tez çalışmalarının en fazla Eğitim Bilimleri Enstitüleri tarafından yürütüldüğü belirlenmiştir. Yenilenebilir enerji kaynakları ile ilgili eğitim ve öğretim alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının sınırlı sayıda olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Tez Değerlendirme, Doküman Analizi.

Slow Motion Animasyon Tekniğinin Zihinsel Modele Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Emine Uzun

ÖZ

Bu çalışmada Slow Motion Animasyon tekniğinin zihinsel modele etkisi araştırılmıştır. Çalışmada sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen yöntemi kullanılmış olup, çalışma grubunu Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi 3. Sınıf Öğretmen adayları Çevre Bilimi dersi Deney Grubu (25) Kontrol Grubu (22) oluşturmaktadır. Madde döngüleri konusunu deney grubu öğrencileri 5 adımda Slow Motion Animasyon tekniği ile modellemiş, kontrol grubu öğrencileri ise görsel materyaller kullanarak öğrenmişlerdir. Konu iki haftada anlatılmıştır. Birinci hafta deney grubu olan öğrenciler, ikinci hafta kontrol grubu olarak uygulamaya katılmıştır. Bu şekilde çalışmaya katılan tüm öğrenciler Slow Motion Animasyon tekniği ile modelleme yapmışlardır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen madde döngüleri zihinsel model testi uygulanmıştır. Veri analizi içerik analiziyle sağlanmıştır. Uygulama sonunda tüm sınıfa zihinsel model testi uygulanmıştır. Elde edilen zihinsel model testi bulgularına göre öğretmen adaylarının, modelleme yaptıkları konuların sorularını cevaplandırmada daha olumlu sonuçlar verdiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Slow Motion Animasyon, Zihinsel Model, Madde Döngüleri

Slow Motion Animasyon Tekniği ile Modelleme: Dünyamızın Uydusu Ay

Yrd.Doç.Dr. Emine Uzun - Araştırmacı Ülkü Yücel - Araştırmacı Aysel Gökmen

ÖZ

Bu çalışmada Slow Motion Animasyon tekniğinin ortaokul öğrencilerinin öğrenmelerine etkisi amaçlanmıştır. Çalışmada sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini 2016-2017 Eğitim Öğretim yılı bahar dönemi Kahramanmaraş ili Şahinkayası Ortaokulu 6. sınıf öğrencileri Fen Bilimleri dersini alan 6. Sınıf, 36 Deney Grubu, 37 Kontrol Grubundan oluşturmaktadır. "Dünyamızın Uydusu Ay" konusu, deney grubu öğrencileri 5 adımda Slow Motion Animasyon tekniği ile modelleyerek, kontrol grubu öğrencileri ise mevcut öğretim yöntemini kullanarak ders işlenmiştir. Araştırmada araştırmacılar tarafından geliştirilen Zihinsel Model Testi ve Görüş Bildiri Formu kullanılmıştır. Veri analizi içerik analizi ile belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin Zihinsel model testi bulgularına göre deney grubu öğrencilerinin %72'si sorulara doğru cevap verirken, kontrol grubu öğrencilerinin ise %47' si soruları kısmen doğru cevaplamışlardır. Deney grubu öğrencileri Slow Motion Animasyon tekniği ile ilgili olarak; eğlenerek öğrenme, aktif öğrenme, akılda kalıcı, grup çalışması şeklinde görüş belirtmişlerdir. Sonuç olarak, Slow Motion Animasyon tekniğinin öğrencilerin öğrenmelerine olumlu etkisinin olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Slow Motion, Modelleme, Ortaokul Öğrencileri, Zihinsel Model

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Emine Yılmaz Bolat

ÖZ

Bu araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin aile katılımı çalışmaları kapsamında yer verdikleri ev ziyaretleri uygulamalarına yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanıştır. Bu amaç doğrultusunda uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda kişisel bilgilere yönelik sorular ile ev ziyaretleri uygulamalarına ilişkin sorular yer almıştır. Araştırmaya 30 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sorunlu çocukların evlerine ev ziyareti yaptıkları, ev ziyaretlerini eğitim-öğretim dönemi boyunca 1-2 kez ev ortamı hakkında bilgi edinmek ve çocuğu yakından tanımak amacıyla yaptıkları, ev ziyaretlerinin okul-aile işbirliğini geliştirdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Aile Katılımı, Ev Ziyaretleri

Üstün Yetenekli Çocukların Velilerinin Üstün Yetenek Algısı

Emine Yurteri

ÖZ

Üstün yetenekli öğrenciler, ortalama üstü bir yeteneğe sahip, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerine sahip, problem çözme yetenekleri gelişmiş, yaşıtlarına göre yüksek düzeyde muhakeme yapma, problem çözme ve planlama becerisi gösterebilen bireylerdir (Sak, 2010). Bu çalışmanın amacı, Bilim Sanat Merkezi öğrenci velilerinin üstün yetenekli çocuk kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri tespit etmek ve tespit edilen bu imgeleri çeşitli kategorilerde sınıflandırarak velilerin zihinsel imgelerini ortaya çıkarmaktır. Bu amaçla Kayseri, Malatya, Gaziantep, Uşak illerinde 2016-2017 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Bilim Sanat Merkezleri'ne devam eden öğrencilerin velisinden "Üstün yetenekli çocuk …… benzer, çünkü ……" cümlesini Bilim Sanat Merkezine devam eden çocuğuyla ilişkilendirerek tamamlamaları istenmiştir. Bilim Sanat Merkezi öğrenci velilerinin üstün yetenekli çocuk kavramına ileri sürdükleri zihinsel imgeler (metaforlar) 5 kategoriye ayrılmıştır. Zihinsel imgelerin gruplandığı kategoriler incelendiğinde, araştırmanın yapıldığı dört farklı bölgedeki dört farklı şehirde veliler, üstün yetenekli çocuklar ile doğa imgesi arasında en fazla paralellik kurmuştur. Araştırmada veliler, üstün yetenekli çocuklarını her ne kadar tabiat imgelerine, bilimsel ya da farklı imgelere benzetseler de ürettikleri 96 imgenin tamamında çocuklarının hayatın içinden olduğunu göstermişlerdir. Hayatın içindeki sıradışı insanlar olduklarını ise çünkü… cevabı ile ortaya koymuşlardır. Veliler çünkü…. cevabını açıklarken çocuklarının yaşıtlarından farklı, her şeyleriyle akranlarından üstün, problem çözen, araştırmacı, yetenekleri ve zekası belirgin, etrafını yönetebilen ve yönlendiren, kısa sürede uyum sağlama yöntemlerini bulabilen, çoğu zaman şaşırtıcı, akranlarından farklı bir eğitime muhtaç, vazgeçilmez, erkenci, yetişilemeyen, sürprizli insanlar olduklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Veli, Üstün Yetenekli Çocuk, Metafor.

Orhun Abideleri'nin Söz Varlığında "Millet" Kavramı

Emrah Türk

ÖZ

Bu çalışmada, Türk dilinin ilk yazılı eseri olan Orhun Abideleri'nin Kül Tigin, Bilge Kağan ve Tonyukuk Yazıtları'ndaki "millet" kavramının hangi bağlam, anlam ve görevde kullanıldığının belirlenerek incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma bir doküman incelemesi olup nitel bir çalışmadır. Araştırmada verilerin elde edilmesinde veri toplama aracı olarak derlem dil biliminde (corpus) sıklıkla kullanılan WordSmith 7 Tools programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler ise betimsel tarama modeli yoluyla yorumlanmıştır. Çalışma neticesinde Orhun Âbideleri'nde 6194 toplam kelime bulunduğu, "milleti" ifadesinin 112 defa kullanıldığı belirlenmiştir. Çalışma neticesinde "milleti" ifadesinin en sık kullanılan kelime olması "millet" ifadesinin abidelerde önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir. Kullanımlardan hareketle "millet" kavramının "Türk" ifadesiyle sıkça kullanıldığı ve "mensubiyet" anlamı kattığı görülmektedir. "Millet" kavramının sıklıkla kullanılması ayrıca Türklerin o dönemdeki hareketli yaşantılarının göstergesi olarak ifade edilmiştir. Abidelerde "az milleti...", "fakir milleti..." ifadelerinin varlığıyla Türk devlet töresi ve hakimiyet ülküsünün "millet" üzerine inşa edildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Orhun Abideleri, Söz Varlığı, Millet.

Kimya Eğitiminde Diyalojik ve Otoriter Söylem

Dr. Emre Harun Karaaslan

ÖZ

Sınıf içerisinde herhangi bir kavramın öğretiminde öğretmenlerin kullandığı söylem çok önemli bir yer tutmaktadır. Öğretmen kullandığı bu söylem ile öğrencileri ya yeni bir kavram oluşturulması/öğretilmesi sırasında sürecin dışında tutar veya onların da fikirlerini söyleyebilecekleri bir ortam oluşturarak kavram oluşumuna katkı vermelerini sağlar. Sınıf içerisinde öğretmenin otoriter ve diyalojik söylem olmak üzere kullandığı iki tür söylem vardır. Otoriter söylemde daha çok öğretmenin sesi duyulmaktadır. Başka bir ifade ile sınıfta tek seslilik hakim olmaktadır. Bu söylem türünde öğretmen öğrencilere bilimsel bakış açısını sunar, öğrencilerden bilimsel bakış açısı ile açıklamalar yapmalarını ister, öğrencileri bilimsel bakış açısını bulmaları için ipuçları vererek yönlendirir ve öğrencilerin yanıtlarını doğru ya da yanlış şeklinde yargılar. Diyalojik söylemde ise artık öğrenciler de sürece dahil olmakta ve sınıfta çok seslilik ortaya çıkmaktadır. Diyalojik söylemde öğretmen öğrencilerden bireysel fikirlerini sunmalarını ister, başka alternatif fikirlerin sunulması için öğrencileri teşvik eder, öğrenci yanıtlarını yargılamaz ve öğrenci fikirlerini bilimsel açıklama ile ilişkilendirir. Bu araştırmada lise kimya öğretmenlerinin herhangi bir kavramı öğretirken kullandıkları söylemin diyalojik ve otoriter açısından incelenmesi amaçlanmıştır. YÖNTEM Bu araştırma tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırma örneklemini liselerde görev yapan 10 kimya öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenlerin kimya dersinde yeni bir kavramı öğretirken kullandıkları dili belirlemek amacıyla her öğretmenin bir ders boyunca ses kayıtları alınmıştır. Alınan ses kayıtları transkript edilerek tümdengelimsel analiz yapılmıştır. BULGULAR ve SONUÇLAR Yapılan tümdengelim analizlerinden elde edilen veriler dokuz öğretmenin tamamen otoriter bir söylem kullandığını bir öğretmenin ise diyaloğun bir kısmında diyalojik bir söylem kullandığını göstermektedir. Analizler sonucunda öğretmenlerin daha çok anlattıklarını öğrencilere onaylattığı, öğrencilerden bilimsel bakış açısı ile açıklamalar yapmalarını istediği, öğrencileri bilimsel bakış açısı bulmaları için ipuçları vererek yönlendirdiği, öğrencilerin kendilerine ait yanıtlarını ihmal ya da görmezlikten geldiği ve öğrenci açıklamalarını yargıladığı şeklide otoriter bir söyleme sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kimya Eğitimi, Diyalojik ve Otoriter Söylem, Kavram Öğretimi

Eğitimde Yeni Yaklaşımlar ve Yeni Medya Bağlamlı Eğitim

Prof.Dr. Mehmet Sezai Türk - Öğr.Gör. Esma Gökmen

ÖZ

Yeni medya ve sundukları imkânlar ile sanal vatandaşlık kavramının tartışıldığı günümüzde değişime duyarsız kalmak, ayak uyduramamak artık mümkün görülmediği gibi duyarsızlığın ötesinde, değişimin yönetilmesi zorunluluk olarak karşımızda anlamlı hale gelmektedir. İşte bu değişimin yönetilmesinde insan kalitesi en önemli unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Evrensel ilkelerde gelişmişlik göstergesi olarak vasıflı insan kalitesini çok sayıda değişken etkiliyor olsa da temel belirleyici ve şekillendirici ana unsuru eğitim oluşturmaktadır. Bireyin sahip olduğu özellikler, beceriler zamanın ruhunu yakalama yarışında her geçen gün anlamlı ve önemli hale gelirken, bulunduğu çağa, ortama, teknolojiye ve ortamın anlamına uygun değerlendirmesi ve geliştirilmesi artık zorunluluk haline gelmiştir. Bu bağlamda yeni iletişim teknolojilerinin bize sunduğu sosyal medyanın eğitimde kullanım pratikleri bu çalışmanın ana konusunu oluşturmuştur. Özellikle son yıllarda sosyal medyanın eğitim sürecinde yoğun olarak kullanılması nedeniyle gençlerin sosyal medya araçlarını eğitimle nasıl bütünleştirdiğini ortaya çıkarmak için üniversite öğrencileri üzerinde anket çalışması yapılmıştır. Bu kapsamda 19 Mayıs Üniversitesi Samsun Meslek Yüksek Okulu'nda bahar dönemi müfredatında yer alan Müşteri İlişkileri Yönetimi dersi, öğrencilerin sosyal medyayı eğitim bağlamında nasıl kullandıklarını belirlemek adına seçilmiştir. Dünyada ve ülkemizde sosyal medya kullanımında en çok tercih edilen Facebook'ta ders adına oluşturulan gruba, Müşteri İlişkileri Yönetimi dersi alan 40 öğrenci dahil edilmiştir. Her hafta derste işlenen konularla ilgili olarak Facebook grubunda bildirimler ve açıklamalar yapılmış, ders konuları ile ilgili bilgilere, ders içeriği ve sınavlarla ilgili duyurulara yer verilmiştir. Zaman zaman sınavda çıkabilecek nitelikte sınav soruları da öğrencilere yöneltilmiş, alınan cevaplar yorumlanmıştır. Üyeliği olan öğrencilerin derse ait bilgilere, dokümanlara, bağlantılara ulaşmaları sağlanmıştır. Sosyal medya ortamında işbirliği, mesajlaşma, paylaşma, tartışma ortamı oluşturulmuştur. Yedi hafta süren uygulama sonrasında öğrencilerin Facebook kullanımlarını eğitim açısından değerlendirmeleri adına bir anket uygulanmıştır. Anket sonuçları SPSS programında işlenmiş ve çıkan sonuçlar tablolaştırılarak analiz edilmiş, sonuçları yorumlanmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin Facebook'u kullanım amaçları açısından yoğun olarak eğitim bağlamında kullandıkları ve Facebook'u eğitim bağlamında olumlu değerlendirdikleri görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Facebook, Eğitim

Türkiye'de Zihinsel Engelliler Özel Eğitim Okulları, Müzik Öğretmeni ve Müzik Sınıflarının Durumu

Yrd.Doç.Dr. Eylem Dayı - Doç.Dr. Ferda Gürgan Öztürk

ÖZ

Müzik, her eğitim kademesinin içinde yer alan öğrenme alanlarındandır. Hem normal hem de zihinsel engelli öğrenciler için uygun ortam ve destek sağlandığında müzik öğretimi gelişimsel alanları destekleyen pek çok boyut/etkinlik barındırmaktadır. Müzik etkinlikleri ile bireylerin iletişim, işbirliği, akran kabulü gibi boyutlarda sosyal gelişimi desteklenmekte; dikkati sağlama, sürdürme, öğrenme ve müziksel gelişim boyutlarında bilişsel gelişimi desteklenmekte; hareket etme, bedensel farkındalık gibi boyutlarla da fiziksel gelişimi desteklenmektedir. Zihin engelli bireylerin eğitim-öğretiminde bu denli etkin olan müzik eğitiminin amacına ulaşabilmesi için, doğru programlar, programları uygulayacak öğretmen, programların uygulanacağı sınıf ve bu sınıfın teknolojik donanımı da önemlidir. Dolayısıyla öğretmenlerin niteliğinin ve programın uygulanacağı ayrı bir müzik sınıfının varlığının ve teknolojik donanımın değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu araştırma, Türkiye'de Zihinsel Engelliler Özel Eğitim Okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin sayıları, okul türü, bu okullardaki müzik sınıfı sayısı ve teknolojik donanımlarını belirlemek amacıyla yapılan betimsel bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel Engelliler, Müzik Eğitimi, Teknolojik Donanım

Ortaöğretimde "Algılanan Öğretmen Davranışları" Ölçeğinin Geliştirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Eyüp İzci - Doç.Dr. Ahmet Kara

ÖZ

Bu çalışma, lise öğrencilerinin öğretmenlerini nasıl algıladıklarını belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesini amaçlamaktadır. Alanyazın incelendiğinde öğretmen yeterlilikleri ve algıları ile ilgili araştırmaların çoğu öğretmenlerin kendi görüşleri çerçevesinde gerçekleştirilmiş olan çalışmalardan oluşmaktadır. Oysa öğretmenlerin sınıf içi ve dışındaki davranışları ve bu davranışların öğrenciler tarafından nasıl algılandığı önemli bir detay olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapılacak çalışmalarda kullanılacak ölçme araçları araştırma sonuçlarının doğru sonuçlar elde edilmesinde kritik bir unsurdur. Bu nedenle literatürde eksiği hissedilen lise düzeyinde "algılanan öğretmen davranışları" ölçeğinin geliştirilmesi bu alandaki bir eksiği dolduracağı umulmaktadır. Ölçek 2015-2016 eğitim öğretim yılı ikinci yarıyılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Malatya İl ve İlçe merkezlerinde bulunan ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilere uygulanmıştır. Ölçeğin kapsam ve görünüş geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuş, yapı geçerliği için ise Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. İstatistiksel analizler sonucunda "algılanan öğretmen davranışları" ölçeğinin geçerli ve güvenilir ölçümler üreten bir ölçme aracı olduğu ve lise öğrencilerinin öğretmenlerinin davranışlarını nasıl algıladıklarını ölçmek amacıyla kullanılabileceği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Algılanan Davranış, Ölçek Geliştirme, Lise

Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Alanında Yapılan Çalışma ve Sorunların Analizi

Dr. Fahrettin Korkmaz - Öğr.Gör. Nafiye Nur Meşe

ÖZ

Bu çalışma 2010-2017 yılları arasında yayınlanan makale ve tezler çerçevesinde Türkiye'de öğretmen yetiştirme alanında yapılan çalışma ve sorunların analizini amaçlamaktadır. Araştırmada yöntem olarak doküman incelemesi yöntemi; verilerin analizinde ise içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğretmen yetiştirmeye yönelik 2010-2017 yılları arasında 57 makale; 23 yüksek lisans / doktora tezi yayınlandığı; en fazla çalışmanın 2010 ve 2013 yılları arasında (f=13) olduğu tespit edilmiştir. Yine yapılan çalışmalarda en fazla tarama yönteminin (f=21) kullanıldığı; çalışmaların 55 (% 68.75)'inin yurt içi; 25 (% 31.25)'inin Türkiye ile farklı ülkelerdeki öğretmen yetiştirme programlarını karşılaştırmaya yönelik olduğu tespit edilmiştir. Yapılan çalışmalarda en fazla sınıf öğretmenliği (f=10) branşıyla ilgili çalışma yapıldığı; yapılan çalışmaların en fazla literatür taraması şeklinde gerçekleştiği (f=57); yapılan çalışmalarda en fazla öğretmen yetiştirmeye yönelik programların değerlendirilmesi (f=38) amaçlandığı tespit edilmiştir. Makaleler bağlamında çalışmaların en fazla Eğitim Bilimleri Enstitüsü dergilerinde (f=18) yayınlandığı; tezlerin ise Eğitim Bilimleri Enstitülerinde (f=13) hazırlandığı tespit edilmiştir. Öğretmen yetiştirmeye yönelik sorunların tespitinde ise öğretmen adayların seçimi teması altında en fazla sorunun birden fazla sınavın gerekliliği (f=17) alt teması; model/ felsefe eksikliğine yönelik sorunlar teması altında en fazla sorunun öğretmen yetiştirme politikalarının tutarsızlığı (f=23) alt teması; öğretmen adaylarının yetiştirilmesine yönelik sorunlar teması altında ise en fazla öğretmen yetiştirmeye yönelik programların yetersizliği (f=41) alt teması tespit edilmiştir. Bu çalışmalardan elde edilen bulgulardan hareketle öğretmen yetiştirmeye yönelik bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Yetiştirme, Öğretmen Eğitimi, Öğretmen Yetiştirme Sorunu, Öğretmen Sorun Analizi

2017 Yılı Ortaöğretim Felsefe Dersi Öğretim Programının 11. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları Üzerine Bir Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Faruk Manav

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, 2017 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından kabul edilen yeni felsefe dersi öğretim programının 11. sınıf düzeyine ait olan kısmının kazanımlarını ve bu kazanımların içeriğine yönelik açıklamaları değerlendirmektir. Bu kapsamda, öncelikle 11. sınıf kademesine ait kazanımların hangi alana ait oldukları tespit edilerek kazanımların düzeyleri belirlenecektir. Bununla birlikte kazanımların yazımında dikkat edilmesi gerekenler ekseninde felsefe dersi 11. sınıf kazanımları bir analize tabi tutularak, artı ve eksi yönleri belirlenmeye çalışılacaktır. Bu safhadan sonra ise kazanımlara ait açıklamaların felsefe literatüründen hareketle analizi yapılarak, felsefe alanıyla ne kadar uyuştuğu belirlenecek ve bu açıklamaların kazanımlarla olan ilişkisi/uyumu içerik düzenleme ilkeleri çerçevesinde yorumlanacaktır. Böylelikle felsefe dersi öğretim programının 11. sınıfa ait olan kısmının olumlu ve olumsuz özellikleri gün yüzüne çıkarılmış olacaktır. Doküman inceleme yönteminin kullanılacağı bu çalışma, henüz tamamlanmamış bir çalışma olmasından dolayı, çalışmanın bulguları ve sonuçları, sunum esnasında paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe Öğretimi, Öğretim Programı, Kazanım

Sosyal Bilgiler Dersinde Ölçme ve Değerlendirme Olarak Kullanılan Çoktan Seçmeli Testlere İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri

Fatih Pala

ÖZ

Bu çalışmada, sosyal bilgiler dersinde ölçme ve değerlendirme olarak kullanılan çoktan seçmeli testlere ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri üzerinde durulmuştur. Araştırmada, nitel araştırma deseni benimsenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Erzurum ili Narman ilçesindeki 4 merkez ortaokullarda görev yapan 7 sosyal bilgiler öğretmeni ve bu okullarda her sınıf düzeyinde seçilmiş 45 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Öğretmenler için geliştirilen görüşme formu 6 maddeden, öğrenciler için geliştirilen görüşme formu ise 5 maddeden oluşmaktadır. Veri toplama aracı hazırlama aşamasında ilk olarak literatür taranmış ve konuyla ilgili bulgular incelenmiştir. Daha sonra seçilen üç sosyal bilgiler öğretmenine konuyla ilgili kompozisyon yazdırılmıştır. Bu çalışmalar ışığında madde havuzu oluşturulmuş ve veri toplama aracı hazırlanmıştır. Son alarak uzman kişilere gösterilerek veri toplama aracı hazır duruma getirilmiştir. Ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınan görüşmeler daha sonra görüşmeci tarafında raporlaştırılmıştır. Rapordaki bulguların, frekans ve yüzde dağılımı yapılmış ve yorumlanmıştır. Bulgulardan yola çıkarak sonuçlar ve öneriler oluşturulmuştur. Araştırma sonucunda, sosyal bilgiler öğretmenleri çoktan seçmeli testleri sınavlarda kullanmaktadırlar. Bu testleri kullanmadaki amaç öğrencinin yüksek puan almasıdır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin bazıları çoktan seçmeli testleri öğrenci bilgisini ölçmede yeterli bulmaktadır. Bazıları ise yeterli bulmamaktadır. Yeterli bulamamasındaki sebep; çoktan seçmeli testlerin şans başarısının yüksek olmasıdır. Öğrencilerin tamamı sınavlarda çoktan seçmeli testleri uyguladıklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin çoğu çoktan seçmeli testlerin öğrenci bilgisini ölçmede uygun olduğunu ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Ölçme ve Değerlendirme, Çoktan Seçmeli Test, Öğrenci, Öğretmen

Yansıtıcı Düşünme Etkinliklerinin 6. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Tutumuna Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Fatma Erdoğan - Doç.Dr. Sare Şengül

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, yansıtıcı düşünme etkinliklerinin 6. sınıf öğrencilerinin matematik tutumuna etkisini incelemektir. Araştırma öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel modele göre tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016–2017 öğretim yılı bahar döneminde Elazığ ilinde bir ortaokulun 6. sınıflarında okuyan 72 öğrenci oluşturmaktadır. Dersler deney grubunda (n=37) yansıtıcı düşünme etkinlikleriyle işlenmiştir. Kontrol grubunda (n=35) ise var olan normal sürecin devam etmesi sağlanmıştır. Verilerin toplanmasında "Matematik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler bağımlı ve bağımsız örneklemler t-testi ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinden elde edilen bulgulara göre, deneysel uygulamalar sonrasında, deney grubundaki öğrencilerin matematik dersine yönelik tutumlarının kontrol grubundaki öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgular ışığında yansıtıcı düşünme etkinlikleri ile araştırma yapacaklara yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yansıtıcı Düşünme, Matematik Tutumu, Matematik Öğretimi, Ortaokul

Ortaokul Öğrencilerinin Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Beceri Düzeylerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Fatma Erdoğan - Prof.Dr. Ayşegül Gökhan

ÖZ

Öğrenme hem aktif hem de yansıtıcı bir süreçtir. Bu bağlamda yapılan araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme beceri düzeylerini sınıf seviyesi ve cinsiyet değişkenlerine göre incelemektir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma, 2016-2017 öğretim yılı bahar döneminde Elazığ'da bulunan bir ortaokulda 5-8. sınıf seviyelerinde öğrenim görmekte olan toplam 328 öğrenci ile yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak, Kızılkaya ve Aşkar (2009) tarafından geliştirilen "Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Becerisi Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler, ANOVA ve t testi ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçları, ortaokul öğrencilerinin problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme beceri düzeylerinin orta seviyede olduğunu ortaya koymuştur. Bulgulara dayalı olarak, sınıf seviyesi yükseldikçe öğrencilerin problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme beceri düzeylerinde artış olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, öğrencilerin cinsiyetlerine göre problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme beceri düzeyleri incelendiğinde kız öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yansıtıcı Düşünme, Problem Çözme, Matematik Eğitimi, Ortaokul

Aktif Öğrenme Uygulamalarıyla Yapılan Fizik Öğretiminin Lise Öğrencilerinin Bilimsel Muhakeme Becerilerine Etkisi

Dr. Fatma Nur Büyükbayraktar Ersoy - Prof.Dr. Refik Dilber

ÖZ

Bilimsel muhakeme sistematik bir şekilde problemi keşfetme, formüle etme ve hipotezleri test etme, değişkenleri değiştirme ve kontrol etme, deneysel çıktıları değerlendirme yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Bazı çalışmalarda bilimsel muhakeme biçimsel düşünme veya eleştirel düşünme olarak da adlandırılmaktadır. Bilimsel düşünme doğuştan gelen değil yaşantıyla gelişen bir olgudur. Gelişimle birlikte artan zihinsel şemalar sayesinde kuramsal ve bilimsel muhakeme gelişir. Bu araştırmanın amacı, aktif öğrenme uygulamalarının öğrencilerin bilimsel muhakeme becerilerine etkisini incelemektir. Araştırmanın örneklemini Amasya Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören doksan sekiz 11. sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Uygulama 2014-2015 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada ön-test son-test kontrol gruplu yarı-deneysel desen kullanılmıştır. Çalışmanın verileri bilimsel muhakeme yetenek testi kullanılarak toplanmıştır. Sonuçta öğrencilerin bilimsel muhakeme becerilerinin maddenin korunumu, orantısal düşünme, değişkenlerin kontrolü, olasılıklı düşünme ve korelasyonel düşünme alt boyutlarında kazanç sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fizik Eğitimi, Aktif Öğrenme, Bilimsel Muhakeme Yetenekleri

Manyetizma Konusunun Aktif Öğrenme Uygulamalarıyla Öğretimi

Dr. Fatma Nur Büyükbayraktar Ersoy - Prof.Dr. Refik Dilber

ÖZ

Bu çalışmanın amacı manyetizma konusunda hazırlanan aktif öğrenme uygulamalarının etkililiğini incelemektir. Bu nedenle deney, simülasyon, bahçe etkinliği ve modelleme eşliğinde çalışma yaprakları kullanılarak aktif öğrenme ortamı oluşturulmuştur. Çalışmada karma araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Amasya Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören doksan sekiz 11. sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Veriler açık uçlu ve çoktan seçmeli kavramsal başarı testi, gözlem formu ve görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular aktif öğrenme uygulamalarının öğrencilerin akademik başarılarını istatistiki olarak anlamlı düzeyde arttırdığını ortaya koymuştur. Bununla birlikte aktif öğrenmenin öğrencilerin fizik dersine karşı ilgi, tutum ve motivasyonlarını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Sonuçlar uygulamaların manyetizma konusunda kavramsal değişimi sağlamada etkili olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Fizik Eğitimi, Aktif Öğrenme, Manyetizma, Elektromanyetizma, Akademik Başarı, Kavramsal Değişim

Üniversite Öğrencilerinin Boyuneğici Davranışları ve Etkileyen Faktörler

Yrd.Doç.Dr. Mehtap Sönmez - Yrd.Doç.Dr. Feyza Nazik

ÖZ

Giriş: Boyuneğici davranış; başkalarını kırmamaya, incitmemeye özen gösteren, herkesi memnun etmeye çalışan, iyiliksever olmaya eğilimli olan, aşırı verici, "hayır" diyemeyen, "evet" demeye eğilimli davranışlardan oluşan bir kişilik özelliğidir. Üniversite eğitimi, bireylerin akademik ve kişilik gelişimi ile ilgili çeşitli zorlukla karşılaştığı bir ortamdır. Üniversite öğrencileri yalnız kalmamak adına boyuneğici davranış sergileyebilmektedir. Amaç: Fırat Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerde bazı sosyo-demografik değişkenlere göre öğrencilerin boyuneğici davranışlarında bir farklılaşma olup olmadığını belirlemektir. Gereç ve Yöntem: Bu araştırmanın evrenini 2009-2010 öğretim yılında Fırat Üniversitesi'nde okuyan 14069 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılacak minimum öğrenci sayısını bulmak için evrendeki birey sayısı bilinen formülden faydalanılmıştır. Desen etkisi 2 alınarak minimum öğrenci sayısının iki katına ulaşılarak toplam 1723 öğrenciye ulaşılmıştır. Verilerin elde edilmesinde, Boyuneğici Davranışlar Ölçeği (BEDÖ) ve araştırmacıların hazırladığı Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Öğrencilerin boyuneğici davranışlarını değerlendiren ölçek Buss ve Craik tarafından geliştirilmiştir. Ölçek Türkçeye 1992 yılında Şahin ve Şahin tarafından uyarlanmıştır. Ölçekten elde edilen puanların yüksek olması boyuneğici davranışın fazla olduğunu göstermektedir. Verilerin istatistiksel analizi, bağımsız grup t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 21.5±2.2'dir. Erkek öğrencilerin oranı %67.3'tür. Öğrencilerin BEDÖ puan ortalamaları 38.5±9.4'tür. Erkek öğrencilerin BEDÖ puan ortalamaları 39.0±9.5, kadın öğrencilerin 37.4±9.2'dir (p=0.001). Öğrenim gördükleri okula göre boyuneğici davranış düzeyleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin akademik başarı düzeyi azaldıkça BEDÖ puanları artmaktadır (p=0.005). Anne eğitim seviyesi, baba eğitim seviyesi, aylık gelir durumlarına göre, boyuneğici davranış düzeyleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Sonuç: Öğrencilerin boyuneğici davranışlarını etkileyen sosyo-demografik özellikler bulunmaktadır. Öğretim elemanlarının eğitimlerinde bunları göz önüne alarak eğitim yöntemlerini belirlemesi ve konu ile ilgili daha kapsamlı çalışma yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Boyuneğici Davranış, Üniversite Öğrencisi

Üniversite Öğrencilerinde Problemli İnternet Kullanımı ve Boyuneğici Davranışlar

Yrd.Doç.Dr. Feyza Nazik - Yrd.Doç.Dr. Mehtap Sönmez - Prof.Dr. Gülsen Güneş

ÖZ

Giriş: Boyuneğici davranış özelliği gösteren bireyler hayır diyemeyen, hoşlanmadığı durumları ifade etmekte zorlanan, aşırı verici kişilerdir. Problemli internet kullanımı ise sağlık ve sosyal yönden olumsuz etkileri olan bir durumdur. Amaç: Bu çalışma boyuneğici davranış özelliği olan bireylerin internet ortamında kendilerini daha iyi ifade edebilmeleri hipotezinden yola çıkılarak tasarlanmıştır. Boyuneğici davranışlar ile problemli internet kullanımı arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Gereç ve yöntem: Fırat Üniversitesi'nde okuyan 1723 öğrenci çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Verilerin elde edilmesinde, Boyuneğici Davranışlar Ölçeği (BEDÖ), Problemli İnternet Kullanımı Ölçeği (PİKÖ) ve araştırmacıların hazırladığı Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Öğrencilerin boyuneğici davranışlarını değerlendiren ölçek Buss ve Craik tarafından geliştirilmiştir. 16 maddeden oluşan beşli likert tipi ölçektir. Ölçek Türkçeye 1992 yılında Şahin ve Şahin tarafından uyarlanmıştır. Ölçekten elde edilen puanların yüksek olması boyuneğici davranışın fazla olduğunu göstermektedir. PİKÖ, internetin sağlıklı ve sağlıksız kullanım düzeylerini ölçmeyi amaçlayan bir testtir. Ölçekten alınabilecek yüksek puanlar, bireylerin internet kullanımının sağlıksızlaştığının, internetin yaşamlarını olumsuz bir şekilde etkilediğinin ve bağımlılık gibi bir patolojiye eğilim oluşturabileceğinin işareti olarak değerlendirilmektedir. Bu ölçek 33 maddeden oluşan, beşli likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin geçerlilik – güvenirlik çalışması Esra Ceyhan ve arkadaşları tarafından yapılmıştır. Ölçek üç alt bileşenden oluşmaktadır. Bunlar internetin olumsuz sonuçları, sosyal fayda/rahatlık ve internetin olumsuz sonuçlarıdır. Verilerin istatistiksel analizi; SPSS paket programında Pearson çarpım moment korelasyon katsayısı teknikleri kullanılarak yapılmış, istatistiksel anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 21.5±2.2'dir. Erkek öğrencilerin oranı %67.3'tür. Öğrencilerin BEDÖ puan ortalamaları 38.5±9.4'tür. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin PİKÖ puan ortalaması 64.2±22.6'dır (min: 33, max: 154). Öğrencilerin aşırı kullanım, sosyal fayda, olumsuz sonuç alt bileşenlerinden aldıkları puan ortalamaları sırası ile 16.6±5.1, 18.7±7.5 , 28.9±12.8'dir. Öğrencilerin BEDÖ ve PİKÖ puanları arasında poaitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Aynı ilişki alt bileşenlerle BEDÖ arasındada bulunmuştur. Sonuç: Öğrencilerin boyuneğici davranışları arttıkça sanal ortamdan zarar gördükleri, problemli internet kullanımının arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Boyuneğici Davranış, Problemli İnternet Kullanımı, Üniversite Öğrencisi

Şeb-i Arus'da Sille

Doç.Dr. Hicran Hanım Halaç - Fikret Bademci

ÖZ

Turizm kavramı son yıllarda sahil kesiminden kendini kopartarak iç kesimlerde kalkınmayı amaçlamıştır. Bu bağlamda alternatif turizm kavramı ortaya çıkmıştır. Konya, doğa, tarih ve kültür değerleriyle ön plana çıkmış alternatif turizm merkezi durumundadır. Konya'da düzenlenen Şeb-i Arus törenleri, alternatif turizmin Konya'ya yerli ve yabancı turist çeken en belirgin örneğidir. Çalışmanın amacı Şeb-i Arus törenlerinin turizm alanlarını ne kadar beslediğini Sille örneğiyle ortaya koymaya çalışıp, bu konuda farkındalık yaratmak ve turizm alanlarının birbirine enerjisini nasıl aktarabileceğine dair öneriler üretmektir. Çalışmamızda Şeb-i Arus için Konya'ya gelen turistlerin Sille'deki kültürel mirasa temasları, kişi sayım yöntemi ile araştırılmıştır. Sille'de yapılmış ve yapılacak olan restorasyonlar belediye arşivlerinden tespit edilmiştir. Konumlarına ve önemlerine bakılarak restorasyonu tamamlanan anıtsal yapılardan 5 tanesi seçilmiş ve bu yapılara 17-18 Aralık 2016 tarihlerinde temas eden turist sayıları belirlenmiştir. Çalışmada inanç turizmi hakkında bilgi verilip Sille hakkında genel bir bilgilendirme yapılarak 17-18 Aralık 2016 tarihlerinde yapılan sayımlara göre bölgedeki hareketlilik üzerine değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sille, Şeb-i Arus, İnanç Turizmi, Konya

Doğa Kampları Yapmanın Ruhsal Sorunlar Yaşayan Öğrencilerin Üzerindeki Olumlu Etkileri

Uzman Görkem Yargül

ÖZ

1.Amaç Bu çalışmada; ruhsal sorunlar yaşayan öğrencilerin doğa sporlarına katılımını sağlayarak, öğrencilerin ruhsal davranışlarında bozuklukları ortadan kaldırılması, doğaya saygılı ve sorumlu olması, kötü alışkanlıklardan uzak durması, paylaşımcı olması, arkadaşlarına ve öğretmenlerine saygılı olması amaçlanmıştır. 2. Yöntem Müdür yardımcısı, rehberlik öğretmeni ve sınıf öğretmenleri tarafından ruhsal sorunlar yaşayan öğrenciler tespit edilir. Tespit edilen öğrencilerin aileleri ile müdür yardımcısı ve rehberlik öğretmeni görüşür. Öğrencilerin ailelerinden izin onayı alınır. İzin onayı alınan öğrencilere izci kulübü ve beden eğitimi öğretmenleri ile doğa sporları hakkında bilgi ve birikimler aktarılır. Valilik onayı alınarak izci kulübü öğretmeni ile öğrenciler 4 haftada bir defa farklı yerlerde 3-4 günlük kamp kurar. Kurulan kamplarda öğrenciler, öğretmenleri ile çadır kurulumu, yiyecek paylaşımı, ağaç fidesi ekimi, çöp toplama, doğa gezileri ve spor yapılır. Kampın bitmesiyle okula gelen öğrenciler, rehber öğretmenleri ile bire bir görüşme yapılır. Ruhsal sorunlar yaşayan öğrencilerin, ruhsal davranışları izlenir ve rapor hazırlanır. Bu döngüye öğretim yılı boyunca devam edilir. 3.Bulgular Öğretim yılı sonunda müdür yardımcısı, rehber öğretmeni, sınıf öğretmeni ve veli ile birlikte ortak değerlendirme yapılır. Bu ortak değerlendirme de ruhsal sorunlar yaşayan öğrencilerin derslerinde başarılı, çevreye ve doğaya saygılı, kötü alışkanlıklardan uzak durmuş, öğretmenlerine ve arkadaşlarına saygılı olduğu gözlenmiştir. 4.Sonuç ve Öneriler Ruhsal sorunlar yaşayan öğrencilerin, doğa kampı yaparak doğa ile iç içe geçirmeleri sonucunda ruhsal sorunlarının ortadan kaybolduğu, başarılı ve saygılı bir birey haline geldiği görülmüştür. Sadece ruhsal sorunlar yaşayan öğrencilerin değil bütün öğrencilerimizin, ülkemizin her tarafının doğa harikası olduğunu ve doğayı keşfetmeleri, keşfederken de paylaşımcı olmayı, sorumlu olmayı, saygılı olmayı öğreneceklerini de bilmeleri gerekir.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal Sorunlar, İzci, Doğa Sporları

Aday Öğretmen Yetiştirme Sürecine İlişkin Görüşlerin Değerlendirilmesi Üzerine Boylamsal Bir Çalışma: Görev Öncesi ve Sonrası

Dr. Esen Turan Özpolat - Dr. Gülden Gürsoy

ÖZ

Bu çalışmanın amacı aday öğretmenlerin aday öğretmen yetiştirme sürecine ilişkin görüşlerinin görev öncesi ve sonrası karşılaştırılarak ortaya çıkarılmasıdır. Çalışma boylamsal araştırma deseni ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın, ilk aşaması bu sürecin başlangıcında, 2016-2017 öğretim dönemi öncesindeki yaz döneminde gerçekleşmiştir. İkinci aşaması ise bu tarihten yaklaşık bir yıl sonra, 2017-2018 öğretim dönemi öncesindeki yaz döneminde, aynı öğretmenlerin süreç sonrası görüşleri alınarak gerçekleştirilmiştir. Adıyaman ilinde farklı branşlardan oluşan 14 aday öğretmenin sürece ilişkin görüşleri, nitel araştırma kapsamında odak görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Bu şekilde öğretmenlerin sürece ilişkin görüşlerinin, hem aday öğretmen iken hem de adaylıkları tamamlanıp asli öğretmen olarak değerlendirildikleri dönemde ele alınarak değerlendirilebilmesi sağlanmıştır. İki farklı dönemlerde yapılan görüşmelerden elde edilen verilere göre, aday öğretmenlerin bu sürece ilişkin eğitim programını faydalı gördükleri ve sürecin devam etmesini istedikleri bunun yanı sıra süreçte belirttikleri eksikliklerin tamamlanmasının gelecekteki aday öğretmenlerin yararına olacağını düşündükleri belirlenmiştir. Ayrıca aday öğretmenlerin özellikle danışman öğretmenlerden mesleğe ilişkin bilgi ve beceri kazandıkları, ancak süreç içerisinde idari ve sınıf içi faaliyetlere ilişkin form doldurmaktan memnun kalmadıkları ve asli öğretmen olduktan sonra buna ilişkin bir yarar görmedikleri araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aday Öğretmen Yetiştirme Süreci, Aday Öğretmen, Boylamsal Çalışma

Fen Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamları ve Yansımaları

Dr. Gülden Gürsoy

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, okul dışı öğrenme etkinliklerinin fen bilgisi öğretmen adaylarının fen öğretimine yönelik tutumlarına ve eğitsel gezi düzenleme konusundaki öz-yeterlik algılarına etkisini incelemektir. Çalışma, Fen Bilgisi Öğretmenliği 2. sınıf bahar yarıyılında açılan "Okul dışı öğrenme ortamları" dersi kapsamında yürütülmüştür. Bu kapsamda dönem boyunca devam edecek 14 haftalık bir öğretim etkinlikleri planı hazırlanmış ve uygulamaya konmuştur. Bu süreçte öğretmen adayları takımlar halinde, araştırmacılar tarafından belirlenen ortamlara eğitsel gezi düzenlemek üzere hazırlık yapmış, ziyaretleri gerçekleştirmiş ve yaptıkları ziyaretlerle ilgili sunumlar yapmışlardır. Nicel ve nitel veri toplama süreçlerinin birlikte kullanıldığı çalışmada, öğretmen adaylarının fen öğretimine yönelik tutumlarını ve eğitsel gezi düzenleme konusundaki öz-yeterlik algılarını belirlemek amacıyla "Fen Öğretimi Tutum Ölçeği (FÖTÖ)", ve "Okul Dışı Çevrelere Eğitim Amaçlı Gezi Düzenleyebilme Öz-Yeterlik İnancı Ölçeği (ÖDOİÖ)" ön ve son-test olarak uygulanmıştır. Ayrıca, öğretmen adaylarıyla sürece ilişkin yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Nicel verilerin analizi sonucunda, okul dışı öğrenme etkinliklerinin öğretmen adaylarının eğitim amaçlı gezi düzenleme öz yeterlik inançlarını arttırdığı ancak fen öğretimine yönelik tutumları üzerine anlamlı bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Nitel verilerin analizi sonucunda ise, öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarında bulunmaktan memnun oldukları ve okul dışı öğrenme ortamlarının bilişsel-duyuşsal ve yaşam becerilerine katkılar sağladığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Dışı Öğrenme Ortamları, Öğretmen Yetiştirme, Tutum

Toplumsal Bir Kurum Olarak Din

Yrd.Doç.Dr. Gülreyhan Şutanrıkulu

ÖZ

TOPLUMSAL BİR KURUM OLARAK DİN Günümüz dünyasında birçok din ve dini inanç vardır. İnsanlık tarihi boyunca din, her zaman sosyal hayatın en önemli bileşeni olmuştur. Hızlı değişen dünyada insanlar bir destek noktası ararken bunu manevi bir güçte buluyor ve buda dini faktörün büyümesine yol açıyor. Dinin içinde davranış, sosyal normlar, değerler, roller, inanç, ritüeller, örf ve adetlerin yer alması dinin en önemli toplumsal kurum olduğunu göstermektedir. Din kavramının birçok tanımı vardır. Sosyal bilimlerde bu kavramın tanımında iki ana yaklaşım bulunmaktadır: anlamlı ve işlevsel. Anlamlı yaklaşım dinin özüne odaklanır. Bu yaklaşıma göre din sosyal grubun dâhil olduğu toplu bir aktivitedir. Böylece, din başta toplumu güçlendiren sosyal olgu olarak görülmelidir. Fonksiyonel yaklaşım ise dini davranışın karakteristik özelliklerini araştırmaktadır. Bu yaklaşıma göre insan yaşamının temel sorunları ve inançları bir din tarafından belirlenebilir. Bu iki yaklaşıma göre din – toplumun değişim ve gelişim süreçlerini etkileyen kültürel sosyal ve kişisel sistemleri birleştiren bir fenomendir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Din, Toplum, Kültür, Sosyal Normlar

Okumaya Adanmış Ol(A)mamanın Nedenleri (Eyvah Kitap Örneği)

Dr. Gülşah Mete

ÖZ

Guthrie ve Wigfield (2000) okuma etkinliklerinde öğrencilerin adanmışlıklarına odaklanmış ve okumaya adanmışlığı okuma sürecinde stratejik olma ve motivasyonel süreçleri kullanma olarak tanımlamışlardır. Bu çalışmada Mine Soysal tarafından okuma eğilimleri üzerine sohbet ettiği 40 binden fazla öğrenciden esinlenerek kaleme alınan Eyvah Kitap adlı eserden hareketle öğrencilerin okumaya adanmış ol(a)mamalarının nedenleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada betimsel tarama yöntemine başvurulmuştur. Kitapta gençlerin "kitap okuma" deneyimlerini içeren şaşırtıcı, düşündürücü, hatta komik öyküler bulunmaktadır. Öykülerde okumaya adanmış olmak için bireysel haklara saygı göstermek, çocuklara nitelikli seçenekler sunmak ve onlarla sınırsızca iletişim kurmak gibi çarelere işaret edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okumaya Adanmışlık, Eyvah Kitap, Okuma Eğitimi

Teog Sınavı Matematik Sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi

Halil Altun - Yrd.Doç.Dr. Mevlüde Doğan

ÖZ

Bu çalışma Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavı matematik sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'ne (YBT) göre dağılımını incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda 2014-2015 eğitim öğretim yılı 1. dönem uygulanan TEOG sınavı matematik dersi soruları YBT'nin bilişsel süreç ve bilgi boyutlarında sınıflandırılmıştır. Araştırma verileri, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yoluyla elde edilmiştir. Doküman analizi, araştırmak istenilen olgu ve olgularla ilgili yazılı materyallerin incelenmesini içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2013:218). Soruların sınıflandırılması aşamasında araştırmacı tarafından gerçekleşebilecek herhangi bir yanlılığın ortadan kalkması ve çalışmanın güvenirliğini artırmak için 1 ölçme değerlendirme uzmanı, 1 alan uzmanı ve 2 doktora öğrencisinden oluşan uzman görüşüne başvurulmuştur. Araştırma sonucunda, soruların YBT'nin bilişsel süreç boyutuna göre alt bilişsel basamaklara yığıldığı, dengesiz olarak dağıldığı ve değerlendirme ve yaratma basamağında soru bulunmadığı ayrıca soruların bilgi boyutunda kavramsal ve işlemsel bilgi düzeylerinde yer aldığı, hiçbir sorunun üst düzey zihinsel aktiviteleri gerektiren üst bilişsel bilgi seviyesinde olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Teog, Yenilenmiş Bloom Taksonomisi, Ölçme ve Değerlendirme

Ortaokulda "Algılanan Öğretmen Davranışları" Ölçeğinin Geliştirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Hikmet Zelyurt - Yrd.Doç.Dr. Bahadır Köksalan

ÖZ

Bu araştırma ortaokul öğrencilerinin ders aldıkları öğretmenlerinin davranışlarını nasıl algıladıklarını belirlemeye yönelik bir ölçme aracının geliştirilmesini amaçlamaktadır. İlgili literatürün incelenmesi, uzman görüşü ve deneme sonucunda hazırlanan taslak ölçeğin 2014-2015 eğitim öğretim yılı ikinci yarıyılında Malatya il milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı devlet ortaokullarının değişik sınıflarında öğrenim gören öğrencileri içermektedir. Ortaokul öğrencileri içinde bulundukları 11-15 yaş dönemi itibari ile tercih yapabilecek, iyiyi kötüden, doğruyu yanlıştan ayırabilecek bir olgunluğa sahip oldukları düşünülmektedir. Ölçeğin kapsam ve görünüş geçerliği için uzman görüşüne başvurulup, yapı geçerliği için ise Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılacaktır. Ortaya çıkan faktörlere göre öğretmen davranışları isimlendirilecektir. DFA'nın uygulanması sonucunda elde edilecek bulgular algılanan öğretmen davranışları ölçeğine (ALÖDÖ) ilişkin yapının yeterli uyum indekslerine sahip olup olmadığını açıklayacaktır. Elde edilen ölçeğin test-tekrar test yöntemiyle ortaya çıkan puanlar arasındaki Pearson Korelâsyon Katsayısı bulunacaktır. Çıkan sonuçlara dayanarak ALÖDÖ'nün geçerli ve güvenilir ölçümler üreten bir ölçme aracı olması ve ortaokul öğrencilerinin ders aldıkları öğretmenlerinin davranışlarını nasıl algıladıklarını ölçmek amacıyla kullanılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Algılanan Davranış, Ölçek Geliştirme, Ortaokul

Bağdat Üniversitesi -Diller Fakültesi- Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünün 4. Sınıfın Öğrencilerinde İşlek Olan Gramer Hataları

Arş.Gör. Huda Hussein Azeez

ÖZ

Türkçe gramerinde öğrencilerin sorunları bu bildiride belirtilecektir. Bu sorunların sebepleri bazen Türkçe grameri hocaları bazen da uygulanan okutma yöntemleridir. Fakat öğretmenler diyorlar ki kararlaştırılan konular ana sebep sayılır. Gerçi bu sebeplerin hepsi zor olduğunu yapmıştır. Onun için Türkçe bölümünün dördüncü sınıf öğrencileri birçok gramer hatalarına düştüğünü görüyoruz. Bu hatalar yalnız Irak'ta değil, Türkçe'yi öğreten Arap ülkelerinde de olabilir. Bildirimizi hazırlarken dördüncü sınıftan otuz öğrenci nümune olarak seçtim 15 kız ve 15 erkek ve onlara yazılı sınav yaptım ve şu sonuçları elde ettim: Öğrenciler kelimelerin yerini ve cümlenin ögelerini şüphesiz tam anlamını anlayamazlar. Gerçi öğrencilerimiz Türkçe cümlenin yapımında birçok hatalara düşmüşler. Bunlardan fiiller, isimler, sıfat, zarf, zamir ve bağlaçlar idi. Erkek öğrenciler kız öğrencilerden daha çok gramer hatalarına düştü. Son olarak, araştırmacı, öğrencilerin düştüğü hatalar konusuna vurgulanması gerektiğini tavsiye etti ve ertesi incelemeler yapılmasına öneriyor.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Gramer, Öğrenci, Hata

Yeni 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Değerlendirilmesi: Öğrenme Alanları, Kazanımlar ve Beceriler

Dr. Hüseyin Erol

ÖZ

Bu araştırmada 2017-2018 eğitim öğretim yılında uygulanmak üzere hazırlanmış olan 5. sınıf sosyal bilgiler öğretim programı öğrenme alanları, kazanımlar ve beceriler açısından önceki sosyal bilgiler programı ile karşılaştırılarak incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara bakıldığında önceki programda 8 öğrenme alanı yer alırken yeni öğretim programında 7 öğrenme alanının bulunduğu, ilk defa etkin vatandaşlık adı altında bir öğrenme alanına yer verildiği görülmüştür. Önceki öğretim programında 46 kazanım yer alırken yeni programda 34 kazanıma yer verilerek sadeleşmeye gidildiği tespit edilmiştir. Yeni programda yer alan kazanımların taksonomik açıdan önceki programa benzer şekilde ağırlıklı olarak bilişsel alanda yer aldığı ortaya çıkmıştır. Yenilenen programdaki kazanımlar arasında önceki programdaki kazanımlara göre daha fazla sayıda üst bilişsel düzeyde yer alan analiz, sentez ve değerlendirme basamaklarıyla ilişkili oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Diğer taksonomik alanlarla ilişkili kazanımların az sayıda olması eksiklik olarak değerlendirilmektedir. Önceki öğretim programında tüm kazanımlar için 15 beceri olmasına karşın yeni sosyal bilgiler öğretim programında 26 beceriye yer verildiği tespit edilmiştir. Yenilenen öğretim programında genel anlamda bir sadeleşmeye gidildiği, dersin teorik yoğunluktan kurtarılmaya çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Kazanımların önceki programın aksine birden fazla disiplinle ilişkilendirilmeye çalışıldığı bu yönüyle de sosyal bilgilerin çok yönlü düşünebilen farklı bakış açısına sahip bireyler yetiştirme amacına hizmet ettiği ortaya çıkmıştır. Kazanımlar farklı taksonomik alanlar göz önüne alınarak hazırlanabilirdi. Öğretim programı uygulamaya geçilmeden önce bazı okullarda pilot olarak uygulanabilirdi. Yenilenen programla ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerine yönelik çalışmalar yapılıp programının işlevselliği ortaya konulabilir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, 5. Sınıf, Sosyal Bilgiler, Öğretim Programı

Angoff, Ebel ve Nedelsky Yöntemleriyle Belirlenen Kesme Puanlarının Sınıflama ve Regresyon Ağaçları Yöntemiyle Sınıflama Başarılarının İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Hüseyin Selvi - Doç.Dr. Gülhan Orekici Temel

ÖZ

Bir ölçme aracından elde edilen puanlara dayalı olarak bireyler hakkında seçme, yerleştirme, tanı, rehberlik gibi çeşitli kararlar verebilmek için bir ölçüt ya da ölçütler takımına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda ihtiyaç duyulan ölçüt ya da ölçüt takımlarından birini de kesme puanları oluşturmaktadır. Bu çalışmada da farklı kesme puanı belirleme yöntemlerinin Sınıflama ve Regresyon Ağaçları (Classification and Regression Tree, CART) yöntemiyle sınıflama başarılarını incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, 2016-2017 eğitim öğretim döneminde Mersin Üniversitesinde düzenlenen Pedagojik Formasyon eğitimi Ölçme ve Değerlendirme dersi ara sınavı verileri kullanılmıştır. Çalışmaya, ilgili sınava giren toplam 186 öğretmen adayı ve Angoff, Ebel ve Nedelsky yöntemleriyle kesme puanlarının belirlenmesinde kendilerinden danışmanlık talep edilen 15 Ölçme ve Değerlendirme uzmanı dâhil edilmiştir. Çalışma kapsamında Angoff, Ebel ve Nedelsky yöntemleriyle saptanan kesme puanlarının bireyleri doğru sınıflama durumları CART analiziyle incelenmiş ve saptanan her üç kesme puanı için de %100'lük bir doğru sınıflama oranına erişildiği gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kesme Puanı, Angoff Yöntemi, Ebel Yöntemi, Nedelsky Yöntemi, Sınıflama ve Regresyon Ağaçları

Kahramanmaraş Yavşan Yaylası ve Kalekaya Mahallesinde Bulunan Anıt Sedir Ağaçların Ekolojik Ortamlarının İncelenmesi

İlhami Doğan - Prof.Dr. Murat Karabulut

ÖZ

Ormanlar, geniş ölçekte biyofiziksel özellikleriyle homojen vejetasyon topluluğu gibi görünse de daha yakından birbirinden çok farklı özelliklere sahip bireylerin bir arada toplandığı bir sistem olarak karşımıza çıkar. Bu özelliklere sahip elemanlardan birisi olan anıt ağaçlar, geçmiş, günümüz ve gelecek arasında iletişim sağlayabilecek uzunlukta ömre sahip olmasıyla hem bilimsel hem de kültürel yönden bir öneme sahiptir. Çalışmada, Yavşan Yaylası ve Kalekaya Mahallesindeki anıt ağaçların ekolojik (yükselti, eğim, bakı ve toprak) koşullarının değerlendirilmesi amacıyla rastgele örneklem metoduyla 50 noktadan GPS verileri toplanarak CBS ile anıt ağaç envanteri oluşturulmuştur. Sahada belirlenen ağaçların yükseltisi, Yavşan Yaylasında 1550-1650, Kalekaya Mahallesinde ise 900–1050 metredir. Genel bakı ise Yavşan Yaylasında kuzey ve kuzey batı yönlü yamaçlarda, genel eğim ise 12-22° aralığındadır. Kalekaya Mahallesindeki ağaçların bakıları ise heterojendir. Çalışma da tespit edilen tüm ağaçlar kahverengi orman topraklarında bulunmaktadır. Sonuç olarak, Kalekaya Mahallesindeki anıt ağaçların gelişimi, çevresel koşulların uygunluğundan ziyade bölge halkının gösterdiği koruyucu hassasiyetle ilgili olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anıt Ağaç, Coğrafi Bilgi Sistemleri, Sedir Ağacı, Ekolojik Ortam

Sosyal Bilgiler Sınıflarında Öğretmenlerin Öğretim Yöntemleri ve Pedagojik Uygulamaları

Yrd.Doç.Dr. İlhan İlter

ÖZ

Her bakımından değişen ülke ve dünya koşullarında bilgi ve becerilere dayalı kararlar alıp problem çözebilen etkin demokratik vatandaşlar yetiştirmek amacıyla sosyal bilim disiplinlerinden aldığı bilgi ve yöntemlerle bütünleşen sosyal bilgiler eğitimi küresel gelişmeler ve sorunlar karşısında bugün daha fazla önem kazanmaktadır (Öztürk, 2006). Ancak bu dersin öğretiminin nasıl gerçekleştirildiği ve öğrenciler üzerinde pedagojik olarak yeterince etkili olup olmadığı konusunda geçmişte olduğu gibi bugünün sınıflarında da halen belirsizlikler mevcuttur. Bu araştırmanın temel amacı, tarama yöntemine dayanılarak sosyal bilgiler öğretmenlerinin sınıflarında hangi yöntem ve uygulamaları kullandıklarını inceleyerek bu dersin öğretimiyle ilgili güncel durumu ortaya çıkarmaktır. Bu amaçla Kahramanmaraş-Merkez'de seçkisiz olarak belirlenen 35 ortaokulun 5, 6 ve 7. sınıflarında öğretim veren 72 sosyal bilgiler öğretmeninden görüş alınmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen 30 maddelik Likert tipi bir anket aracılığıyla toplanan veriler tanımlayıcı istatistikler kullanılarak analiz edilmiştir. Faktör Analizi sonucu ankette 3 faktör belirlenmiştir. 1. Faktör Pasif öğrenme yöntemleri (Öz-değer = 10.21, Varyans (%) = 15.936, α = .880), 2. Faktör "Aktif ve Öğrenci Merkezli Uygulamalar (Öz-değer = 9,486, Varyans (%) = 14,182, α = .859), 3. Faktör Bilişsel strateji eğitimi (Öz-değer = 7,819, Varyans (%) = 11.782, α = .841).Asıl örneklem üzerinde gerçekleştirilen güvenirlik analizi sonucu, anketin bütün olarak Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısının .945 olarak belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar iki bulguyu ortaya çıkarmıştır. Birincisi, öğretmenlerin çoğunluğunun kendi müfredatlarını ders zamanlarının yarısı veya daha fazlasında pasif öğrenme yöntemleriyle bütünleştirerek uygulamalarında daha geleneksel bir öğretim tarzını benimsedikleri tespit edilmiştir. İkincisi, bir kısım öğretmenin güçlü bir sosyal bilgiler öğrenimini teşvik etmeye ve öğrencilerin ihtiyaçlarına odaklanan ve onların başarısı üzerinde bir görev ve yönelim hissi kazandıran güncel araştırma tabanlı uygulamaları ve bilişsel yöntemleri kullanma sorumluluğunun bilincinde olduğudur. Araştırmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine başvurularak günümüz sosyal bilgiler sınıflarında hangi yöntemlerin ve uygulamaların tercih edildiği ile ilgili genel durum ortaya konulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre çalışmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun kendi müfredatlarını ders zamanlarının yarısı veya daha fazlasında pasif öğrenme yöntemleri ile bütünleştirerek uygulamalarında daha geleneksel bir öğretim tarzını benimsedikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler genel olarak interaktif, özgürce desteklenmiş aktiviteler yerine öğretmen denetimi aracılığıyla bilgi geçişini yansıtan öğretmenlik tarzına yönelme eğilimindedir (Bean, 1997; Welton ve Mallan, 2004). Çünkü araştırma verileri, katılımcıların yarısından daha fazlasının etkin ve çekici oldukları düşünülen öğrenci merkezli yöntemler ve uygulamalardan ziyade daha çok pasif ve çekici olmayan düşük düzeyli yöntemleri (anlatım, soru-cevap, ödev, ders kitabı okuma vb.) öğretimlerine dâhil ettiklerini göstermektedir. Bu yöntemler ve uygulamalar, pasif öğrenmeyi teşvik etmekte ve aktif katılımı teşvik etmemesine ve otantik yöntem ve uygulamalardan daha düşük olarak görülmesine rağmen bu çalışmadaki öğretmenlerin çoğunluğu tarafından kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Buna göre bu öğretmenlerin sınıflarında öğrenim gören öğrenciler hedef konuların tam olarak farkında değillerse o zaman kendilerini öğrenmede umutsuz ve bulanık olarak hissedebilirler (Welton ve Mallan, 2004). Bu bakımından öğretmenin içeriği öğrencileri öğretmesi ya da onlara aktarması değil, öğrencilerin çaba ve öz-düzenleme becerileri ile öğrenmeleri; öğretmenin öğrencilerin öğrenme çabalarında yönlendirici, güdüleyici ve geliştirici olması esas olmalıdır (Sünbül, 2003). Öğretmenler tarafından kullanılan yöntemler ve uygulamalar bizlere onların öğretim inançları ile ilgili fikir ve kanıtlar sunmaktadır. Çünkü bir dersin öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler dersin uygulama biçimi hakkında önemli ipuçları sağlayabilmektedir (Shaw vd. 2008). Araştırmada ortaya çıkan veriler, öğretmenlerin ankete verdikleri yanıtlardan ilginç fakat ümit kırıcı sonuçlar göstermiştir. Bununla birlikte elde edilen veriler geçmişte sosyal bilgiler öğretiminde kullanılan yöntemler ile ilgili yapılan araştırmalarda ulaşılan sonuçlara göre önemli bir değişme göstermediğini ortaya koymuştur (Cuban, 1991; Çelikkaya, 2009; Darby, 1991; Doğan, 2004; Hedrick, Harmon ve Linerode, 2004; Hootstein, 1995; Kan, 2006; Leming, Ellington ve Schug, 2006; Öztürk ve Otluoğlu, 2002; Polat, 2006; Russell, 2010; Taşkaya ve Bal, 2009). Örneğin neredeyse 25 yıl önce Cuban (1991) sosyal bilgiler öğretmenleri ile yaptığı çalışmada sosyal bilgiler öğretiminin ders kitaplarından, ev ödevlerine, öğretmen anlatımlarından ve olguları tanımlamaya ve ezberlemeye kadar çeşitli yöntemleri içerdiğini belirlemiştir. Cuban' a göre bu yöntemler sosyal bilgilerde oldukça yaygındır ancak, geleneksel olarak kabul edilir. Bununla birlikte Bolinger ve Warren'in (2007) çalışmasında da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmacılar sosyal bilgiler öğretmenleri ile yaptığı görüşmelerde öğretmenlerin derste en fazla kullanıldığı yöntemler listelendiğinde öğretmen anlatımlarının çoğunlukla tercih edildiği (sınıftaki zamanın %22'si) hemen ardından proje etkinlikleri (%17), çalışma yaprakları (%12.6) ve diğer etkinliklerin takip edildiği görülmüştür. Benzer şekilde Ness (2009) toplam 600 dk. gözlem yaptığı sosyal bilgiler sınıflarında öğretmenlerin sadece 60 dakikasını (%10) içeriğin anlamlı bir şekilde anlaşılması için strateji eğitimine ayırdığını tespit etmiştir. Son olarak İlter (2017) kavram öğretimi uygulamaları üzerine yürüttüğü çalışmasında sosyal bilgiler öğretmenlerinin büyük bir kısmının yeni kavramların nasıl işleneceğini göz ardı eden ve daha çok kavramların tanım bilgisine odaklı geleneksel kelime öğretimi prosedürleri uyguladıklarını belirlemiştir. Tüm bu sonuçlardan anlaşılıyor ki, geçmişte olduğu gibi bugün de sosyal bilgiler öğretmenleri geleneksel yöntemlerin dışına pek fazla çıkma eğiliminde değillerdir. Öğretmenler, genel olarak öğretmen merkezli veya içerik temelli bir oryantasyonda öğrencilere bilgiyi aktarmayı amaçlayan strateji yaklaşımını benimsemiştir. Bu sonuçlara göre günümüz sınıflarında halen pasif öğrenme yaklaşımlarının sosyal bilgiler müfredatında hâkim olduğu gözüküyor. Oysaki Cuban (1991) yaklaşık 25 yıl önce de olguların aktarımı ve ezberlenmesinin sosyal bilgilerde egemen olduğu sonucuna varmıştır. Konuyla ilgili olarak Küçükahmet (2000, s.68) geleneksel yaklaşımın etkisinde olan öğretmenlere önemli bir hatırlatma yapmıştır. "Koşullarınız sınıflarınızda ders anlatımlarının başka yöntem veya eğitimsel uygulamalara imkân sağlamayabilir. Ancak kürsünüzün altına koyacağınız bir teyp ya da sınıfa davet edeceğiniz bir meslektaşınızın deneyimlerinden yararlanarak kendi uygulama biçimlerinizi ve öğrencilerinizi geliştirebilirsiniz." Bu nedenle uluslararası ortak temel standartların uygulanmasıyla ve öğrencilerin içerik alanı derslerinde başarılı olmaları gerektiği beklentisiyle, öğretmenler çeşitli stratejileri kullanarak öğrencilerinin başarı ve öğrenme için gerekli çalışma becerilerini öğrenmelerine yardım etmek amacıyla branşlarındaki uzmanlıkları kullanmak durumundadırlar (Ortak Temel Standartları Girişimi [CCSI], 2011).

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretim Yöntemleri, Sosyal Bilgiler Öğretimi, Stratejik Öğretim Modeli

Türkiye'de Kur'an Kursları ve Yetişkin Din Eğitimi (Kur'an Kursu Programları Üzerinde Bir Değerlendirme)

Yrd.Doç.Dr. İrfan Sevinç

ÖZ

Genel anlamda eğitim için örgün eğitim ve yaygın eğitim olarak yapılan sınıflandırma, din eğitimi için de kullanılmaktadır. Örgün din eğitimi için okullarda verilen din eğitimi kastedilmektedir. Camilerde yürütülen vaaz ve hutbeler ile Kur'an kurslarında yürütülen eğitim hizmetlerini en başta gelen Yaygın din eğitimi faaliyetleri olarak görmek mümkündür. Günümüzde bunlara medyayı ve kitap ve dergileri de eklemek mümkün iken tarihsel süreçte tekke ve zaviyeler, ahi teşkilatları, yaren sohbetleri, bilgin ve seçkin kişilerin evleri yaygın din eğitimi ortamları olarak önemli işlevler görmüşlerdir. Bu çalışma ile Diyanet işleri başkanlığına bağlı Kur'an kurslarında yürütülen yaygın din eğitimi faaliyetleri ve Kur'an Kursu programları müfredat ve uygulama olarak ele alınıp incelenmesi amaçlanmaktadır. Diyanet İşleri başkanlığına bağlı Kur'an Kurslarında günümüzde genellikle yetişkinlere yönelik uzun süreli program ve yaz döneminde de çocuklara yönelik yaz kur'an kursu programları yürütülmektedir. Bu çalışma uzun süreli yetişkinlere yönelik yaygın din eğitimi ile sınırlıdır. Çalışmada Diyanet işleri Başkanlığınca Kur'an kurslarına yönelik geliştirilen programlar; program yaklaşımları, müfredat ve uygulamalar yönüyle incelenerek, yetişkin din eğitimi açısından değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaygın Eğitim, Yaygın Din Eğitimi, Kur'an Kursları, Yetişkin Eğitimi, Yetişkin Din Eğitimi

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Öğretimde Edebi Ürünlerin Kullanımına İlişkin Görüşleri: Nitel Bir Çalışma

Burcu Akpınar - Prof.Dr. Kaya Yılmaz

ÖZ

Bu araştırma, sosyal bilgiler öğretmenlerinin edebi ürünlere ilişkin algılarını, edebi ürünlerin öğretimde kullanılmasına yönelik görüş, değerlendirme ve uygulamalarını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmaya Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarında görev yapan 5 kadın ve 5 erkek olmak üzere toplam 10 sosyal bilgiler öğretmeni gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcıların kimliklerini korumak için her birine rumuz verilmiştir. Verilerin toplanmasında açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme, elde edilen verilerin çözümlenmesinde ise kod, kategori ve temaların verilerin içinden çıkmasını sağlayan betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda katılımcıların edebi ürünleri sanatsal değeri olan, insanların duygu, düşünce ve iç dünyalarını estetiksel olarak yansıtan ve kültürel özellikleri barındıran sözlü veya yazılı eserler olarak algıladıkları belirlenmiştir. Katılımcıların sosyal bilgiler öğretiminde edebi ürün kullanımına ilişkin düşüncelerinin olumlu olduğu, edebi ürünlerin sosyal bilgiler dersi öğretiminde kullanılması gerektiğine inandıkları tespit edilmiştir. Katılımcılar, sosyal bilgilerin içerik ve konu bakımından edebi ürünlerin kullanımına uygun bir ders olduğunu, bu ürünlerin öğretimde kullanılmasının dersi eğlenceli ve ilgi çekici hale getirerek kalıcı, etkili ve aktif öğrenmeye katkıda bulunduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcılar sosyal bilgiler öğretiminde en çok şiir, biyografi ve destan türlerinin kullanılabileceğini, bunları gezi yazısı, hikaye, roman, seyahatname ve gazavatnamelerin izlediğini belirtmişlerdir. Edebi ürünlerden hikaye ve romana sadece kadın katılımcılar işaret etmiştir. Katılımcılar, öğrencilerin derse ilgisini ve dikkatini çekmek, dersi eğlenceli hale getirmek, motive etmek, milli-manevi duygularını pekiştirmek, aktif öğrenmeyi sağlamak, öğretimin kalıcı olmasını sağlamak, okuma alışkanlığı kazandırmak, problem çözme, empati, eleştirel düşünme ve araştırma becerilerini geliştirmek amacıyla edebi ürünleri kullandıklarını belirtmişlerdir. Disiplinlerarası yapısından dolayı zengin bir içeriğe sahip olmasına rağmen erkek katılımcıların çoğu, sosyal bilgilerde tarih ve coğrafya konularının öğretiminde edebi ürünleri kullandıklarını belirtmişlerdir. Kadın katılımcılar ise sosyal bilgiler dersinde farklı konuların öğretiminde edebi ürünleri kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Edebi Ürünler, Sosyal Bilgiler Öğretmenleri, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı

Çok Kültürlü Eğitim Üzerine Nitel Bir Araştırma: Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Çok Kültürlü Eğitime Bakış Açıları

Yaprak Keçeci - Prof.Dr. Kaya Yılmaz

ÖZ

Bu araştırmada öğretim programlarının uygulayıcısı olan sosyal bilgiler öğretmenlerinin çok kültürlü eğitime bakış açıları incelenmiştir. Çalışma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örneklem kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcı grubunu ilköğretimde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Katılımcıların cinsiyeti dengelenmiştir. Her bir katılımcı, araştırmaya gönüllü olarak katıldığını gösteren 'Gönüllü Katılım Formunu' imzalamıştır. Araştırma etiği gereği katılımcıların kimlikleri gizlenerek rumuz verilmiştir. Araştırma verilerinin toplanmasında açık uçlu sorulardan oluşan yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda öğretmenlerin çok kültürlü eğitime karşı bakış açılarını ortaya çıkarmayı hedefleyen sorulara yer verilmiştir. Katılımcıların görüşlerini detaylandırmak, derinleştirmek ve düşüncelerini daha iyi ifade edebilmelerine yardım etmek amacıyla sonda soruları da kullanılmıştır. Görüşmeler katılımcıların tercih ettikleri mekânlarda yapılmıştır. Görüşmeler katılımcıların izniyle dijital ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Görüşme ses kayıtları kelimesi kelimesine Word programına aktarılmıştır. Görüşme metinlerinin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Veri analiz birimi olarak kelime ve kelime öbekleri seçilmiştir. Kodlamada öncelikli olarak katılımcıların kullandıkları kavramlar, bu kavramların yeterli olmadığı durumlarda ise araştırmacı tarafından seçilen kavramlar kod olarak kullanılmıştır. Kodlar arasındaki benzerlik ve farklılıklara göre kategoriler oluşturulmuş, kategorilerden de örüntü ve temalara ulaşılmıştır. Çalışma sonucunda bazı katılımcıların çok kültürlü eğitimin tanımını eksik yaptıkları, yerel kültürler ile karıştırdıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların çok kültürlü eğitime yönelik bakış açılarının olumlu olduğu belirlenmiştir. Bazı soruların cevaplanmasında cinsiyetin etkili olduğu görülmüştür. Çok kültürlü eğitime ilişkin eksik ve dolaylı tanımların yapılması, lisans döneminde çokkültürlü eğitime ilişkin yeterli uygulama yapılmadığına ve öğretim programlarında eksiklikler olduğuna işaret etmektedir. Araştırmada bu gibi olumsuz tablonun ortaya çıkmasında etken olan sebepleri gösteren bulgulara da ulaşılmıştır. Katılımcıların bireylerin kendi kültürlerine uygun eğitim almalarını desteklemeleri araştırmada elde edilen olumlu bir bulgu olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye'de çok kültürlü eğitimin uygulanmasında karşılaşılan sorunlara, çok kültürlü öğretmen eğitimine ve çokkültürlü eğitimin Türk eğitim sistemine uygunluğuna ilişkin katılımcı görüşleri de araştırma bulguları içerisinde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çokültürlü Eğitim, Sosyal Bilgiler, Öğretim Programı, Öğretmen Eğitimi

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Üstbiliş Becerilerinin Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Kübra Güler - Prof.Dr. Kaya Yılmaz

ÖZ

Bu çalışma, sosyal bilgiler öğretmenlerinin üstbiliş kavramını nasıl algıladıklarını, sosyal bilgiler öğretiminde hangi üst biliş stratejilerini ve nasıl kullandıklarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcı grubunu ilköğretimde görev yapan 10 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcıların cinsiyeti 5 kadın ve 5 erkek olarak dengelenmiştir. Araştırma etiği gereği katılımcıların kimliğini gizlemek için her katılımcıya rumuz verilmiştir. Araştırma verilerinin toplanmasında yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmede katılımcıların açık uçlu sorulara verdikleri cevaplara bağlı olarak sonda soruları da sorulmuştur. Görüşme metinlerinin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda öğretmenlerin bir kısmının üstbiliş kavram algılarının sadece üstbilişsel bilgi ile sınırlı olduğu, bir kısmının algılarının ise bilgi ve beceriyi kapsadığı belirlenmiştir. Katılımcıların çoğu sosyal bilgiler öğretiminde üstbiliş stratejilerini kullandıklarını veya kullanmaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılar üstbiliş stratejilerini daha çok tarih, coğrafya ve vatandaşlık konularının öğretiminde kullandıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcılara niçin bu konuların öğretiminde üstbiliş stratejilerini kullanıyorsunuz sorusu yöneltildiğinde çoğu, konuların soyut olmasını, sorgulama gerektirmesini ve öğrencilerin kendi deneyimlerinden yola çıkarak yorumlama yapmalarına imkan vermesini tercih sebebi olarak göstermiştir. Katılımcıların hangi üstbiliş stratejilerini kullandıkları sorulduğunda bazı katılımcılar öğretim yöntem ve tekniklerinin isimlerini vermiştir. “Üstbilişsel becerilerini geliştirmek için ne tür etkinlikler kullanıyorsunuz?” sorusuna katılımcılar genellikle drama ve soru cevap ile yapılan etkinlikleri şeklinde cevap vermişlerdir. Katılımcıların sosyal bilgiler derslerinde üstbiliş stratejilerinin kullanılmasının öğrencilerin derse olan ilgi, tutum ve başarısını arttırdığını düşündükleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üstbiliş, Sosyal Bilgiler, Öğretmenler, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı

Solo Analysis Of Efl Learning Outcomes in Turkish Secondary Education

Yrd.Doç.Dr. Reyhan Ağçam - Yrd.Doç.Dr. M. Pınar Babanoğlu

ABSTRACT

Curriculum basically refers to the courses, lessons, learning activities students participate in and all academic content taught in a school or in a specific course or program (The glossary of education reform). In Turkey, the curricula for a variety of courses to be taught in primary and secondary state schools are designed by the Ministry of National Education (MoNE). The present study is motivated to investigate curricula for English as a foreign language course for 9th, 10th, 11th and 12th grades that have been recently introduced by MoNE (2017). It exclusively compares them through an analysis of learning outcomes identified in each based on the Structure of the Observed Learning Outcome (SOLO) taxonomy developed by John Biggs and Kevin Collis (1982). Accordingly, document analysis method was used to analyze learning outcomes identified in the above-mentioned curricula into four levels of the SOLO taxonomy: (i) uni-structural, (ii) multi-structural, (iii) relational, and (iv) extended abstract. The study will discuss findings elicited from the analysis and practical implications on the curriculum design of EFL courses taught in various grades, and conclude with a couple of suggestions for further research.

Key Words: Efl Curriculum, Solo Taxonomy, Learning Outcome

Erken Çocukluk Dönemindeki Yaklaşımların Günümüz Eğitim Sistemine Yansımaları

Arş.Gör. Mehmet Kumru

ÖZ

Okul öncesi eğitim, çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan bedensel, psiko-motor, sosyal, duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim sürecidir (Aral ve diğerleri, 2002). Erken çocukluk eğitimi felsefe, sosyoloji, psikoloji, tıp, biyoloji gibi birçok alandaki çocukluk dönemi ile ilgili kuram ve araştırmalardan da yaralanan ve bu disiplinleri bütünleştiren bir alandır. Bu eğitim sürecinde önümüze çıkan önemli yaklaşımlardan bahsedilebilir. Bu yaklaşımlar Montessori Yaklaşımı, Waldorf Yaklaşımı ve Steiner Pedagojisi, Sosyokültürel Yaklaşım, Yapılandırmacılık, Bank Street (Gelişimsel Etkileşim) Yaklaşımı, Head Start, High Scope, Çocuktan Çocuğa Yaklaşım, Proje Yaklaşımı, Reggio Emilia Yaklaşımı ve Ayrımcılık Karşıtı Yaklaşımdır. Toplum, politikanın ve kültürün gelişimi için en önemli merkezdir. Bu nedenle, toplum ve aile yaşamı ile bütünleşmiş sistemlerin oluşturulması önemlidir. Ailelerin, özellikle de kadınların ve çocukların yaşamın her aşamasına katılması toplumların gelişimleri açısından çok önemlidir. Erken çocukluk döneminde her çocuğa yapılan yatırımın 7 kat olarak geri döndüğü, insanın oluşturulduğu bu dönemlerde verilen eğitim yaklaşımların felsefi boyutları önemlidir. Çocuklar küçük yaşlardan itibaren merak etme, sorgulama isteği, yaratıcı olma, özgünlük gibi kavramlara daha duyarlıdırlar. Bu duyarlılığın canlı tutularak çocukların bilgiyi seven, bilgi ile insan arasında bağ kurabilen ve yaşamında kazandığı bilgileri uygulayabilen bireylerin yetişmesinde çocuk merkezli yaklaşımlar önemli bir işleve sahiptir. Bu çalışmada yukarıda bahsedilen okul öncesi eğitim yaklaşımlarının günümüz eğitim sistemlerine yansımaları ele alınacak ve irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk Eğitimi, Okulöncesi Eğitim Yaklaşımları, Eğitim Sistemleri.

Erken Çocukluk Dönemi Çocuklarına Yönelik Yayınlanan Resimli Çocuk Kitaplarının Değişik Şiddet Türleri Açısından İncelenmesi

Arş.Gör. Mehmet Kumru

ÖZ

Çocuklar yaşamlarının ilk yıllarından itibaren yazılı ve görsel yayınlarla karşılaşırlar. Resimli çocuk kitapları çocukların edebiyat alanına ait ilk deneyimlerini yaşadıkları örneklerdir. Bu nedenle çocuklar için yaş, gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alınarak hazırlanmış nitelikli hikâye kitapları çok önemli eğitim araçlarıdır (Tuğrul ve Feyman, 2006, s. 389). İyi bir çocuk kitabı, çocuğun kendisini daha iyi tanıması, gerekiyorsa davranışlarını değiştirmesi ve kişiliğini geliştirmesi için ona kılavuzluk ederken çocuğa yaşamın değişik yönlerini öğrenmesinde, değişik insan tiplerini tanımasında, başka ülkeler ve toplumlar hakkında bilgi edinmesinde çok zengin bilgiler sağlar (Şirin, 1994, s. 32; Sever, 2003, s. 18). Resimli çocuk kitapları çocukların eğitiminde vazgeçilmez bir araç olarak kullanılmaktadır. Bunun için çocukların yaşları, gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmış nitelikli hikâye kitapları büyük önem kazanmaktadır. Bu araştırmada Türkiye'de 2011-2016 yılları arasında değişik yayınevleri tarafından basılmış toplam 200 resimli çocuk kitabının metin kısımlarında bulunan şiddet öğeleri araştırmacı tarafından oluşturulan bir değerlendirme formu ile incelenmiştir. Resimli çocuk kitapları bu değerlendirme formu aracılığı ile araştırmacılar tarafından birlikte tek tek incelenerek içerdikleri şiddet öğesi açısından analiz edilmiştir. Bu süreçte her bir resimli çocuk kitabı önce araştırmacılar tarafından birlikte birkaç kez okunmuş ardından geliştirilen forma uygun olarak metinler şiddet öğesi açısından birlikte incelenmiştir. Genel olarak resimli çocuk kitaplarının metin bölümlerinde ortalama % 35 şiddet öğesi olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem Çocukları; Resimli Çocuk Kitabı, Şiddet.

Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitim Ortamına İlişkin Görüşleri

Arş.Gör. Mehmet Marangoz - Arş.Gör. İlknur Akyıldız Sarıbaş

ÖZ

Uzaktan eğitim, teknolojinin imkanlarından yararlanarak, öğrenci ve öğretmenin İnternet ortamında, mekandan bağımsız, eş zamanlı ya da eş zamansız olarak ders işleyebildikleri ve sunulan kaynaklara erişebildikleri bir eğitim ortamıdır. Son yıllarda birçok üniversitede, öğrencilerin eğitim olanaklarına ulaşmasında kolaylık ve esneklik sağlamak için bazı program ya da derslerde uzaktan eğitim tercih edilmektedir. Ortak zorunlu dersler olan "Yabancı Dil" ve "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi" bu derslerden bazılarıdır. Bu çalışmanın amacı, "Yabancı Dil" ve "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi" derslerini uzaktan eğitim yöntemiyle alan öğretmen adaylarının uzaktan eğitim ortamına yönelik görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 20 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması (örnek olay) deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Toplanan nitel veriler, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, uzaktan eğitime ilişkin öğrencilerin olumlu görüş bildirdikleri ve diğer derslerde de bu ortamı kullanılmak istedikleri sonucu ortaya çıkarken, en önemli olumsuzluğun ise altyapıdan kaynaklı sorunlar olduğu ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Durum Çalışması

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İngilizce Dil Öğreniminde Yaşadıkları Güçlüklere İlişkin Algıları

Prof.Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz - Araştırmacı Şule Erdem

ÖZ

Bu araştırmanın amacı Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin İngilizce dil öğreniminde karşılaştıkları güçlüklere ilişkin algılarını belirlemektir. Araştırma tarama modelindedir. Araştırmanın çalışma grubunu Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilerin tamamına ulaşmak mümkün olduğundan ayrıca örneklem seçimine gidilmemiş, çalışma grubunun tamamı örneklem olarak alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Mehdiyev, Uğurlu ve Usta (2017) tarafından geliştirilen İngilizce Dil Öğreniminde Güçlükler Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma ile Eğitim Fakültesi öğrencilerinin İngilizce dil öğrenimine ilişkin ilgi ve isteklerinin ne düzeyde olduğuna, dil öğreniminde yapılan uygulamalara, oluşturulan öğrenme ortamına, bu ortamda kullanılan materyallere, İngilizce dil öğrenimi sürecinde sahip oldukları sosyal imkânlara ilişkin algılarının ne olduğu ve bu algıların cinsiyetleri ile bölümlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlenmiştir. Verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, bağımsız gruplar t testi ile varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin dil öğrenme sürecinde uygulama, ortam, materyal ve sosyal imkânlar açısından çeşitli sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir. Araştırma bulguları doğrultusunda çeşitli önerilerde bulunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Fakültesi, İngilizce Dil Öğrenimi, Dil Öğreniminde Güçlükler

Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Görüş ve Tutumları

Prof.Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz - Öğr.Gör. Başak Bilgili

ÖZ

Bu araştırmanın amacı Elazığ Bilim ve Sanat Merkezine devam eden öğrencilerin Görsel Sanatlar dersine yönelik görüş ve tutumlarını belirlemektir. Çalışma grubunu 2014–2015 eğitim-öğretim yılında, Elazığ İl merkezinde bulunan Bilim ve Sanat Merkezi'ne devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma grubunda toplam 210 öğrenci yer almaktadır. Araştırmanın nitel boyutu için 80 öğrenci ile görüşülmüştür. Araştırmada nicel ve nitel verilerin beraber kullanıldığı karma araştırma yöntemi uygulanmıştır. Araştırma ile Bilim ve Sanat Merkezi öğrencilerinin Görsel Sanatlar dersi öğretmenlerinin derslerdeki uygulamalarına, kullandıkları araç-gereçlere, teknolojik donanıma, öğrencilerin derslerde yaşadıkları sorunlara ve bu dersin sanat derslerine bakış açılarında meydana getirdiği değişikliklere ilişkin görüş ve tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın nicel boyutunda Aslantaş (2014) tarafından geliştirilen Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, nitel boyutunda ise araştırmacılar tarafından geliştirilmiş yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, nitel verilerin analizinde de içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin Görsel Sanatlar dersine ilişki görüş ve tutumlarının olumlu yönde olduğu ancak bazı sorunları da yaşadıkları belirlenmiştir. Araştırma bulguları doğrultusunda çeşitli önerilerde bulunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilim ve Sanat Merkezi, Görsel Sanatlar Dersi, Sanat Eğitimi

Öğretmenlerin Suriyeli Öğrenciler Hakkındaki Görüşleri (Kilis Örneği)

Arş.Gör. Mehmet Şentürk - Arş.Gör. Fatih Tıkman

ÖZ

Suriye'de meydana gelen savaşın etkileri yalnızca Suriye'yi değil birçok ülkeyi etkilemektedir. Savaşın getirdiği etkiler, büyük bir nüfusu göç etmeye zorlamıştır. Türkiye'ye göç eden göçmen kitlesinin çocukları eğitim problemiyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu problemi en aza indirmek için Türkiye, çeşitli önlemler almaktadır. Türkiye'nin uyguladığı çözüm politikasından biri de bu çocukların Milli Eğitim kurumlarında Türk öğrencilerle birlikte eğitim-öğretim almalarına imkan sağlamaktır. Suriyeli çocuklara sağlanan bu imkan, çeşitli sonuçlar doğurmaktadır. Bu çalışmanın amacı, birlikte eğitimin ortaya çıkardığı sonuçların öğretmen görüşlerine göre belirlenmesidir. Amaç doğrultusunda araştırma, nitel desende oluşturulmuştur. Araştırma, Kilis'te çeşitli okullarda görev yapmakta olan 9 öğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden görüşme kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde ise içerik analizi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, bu çocuklar okullara dengeli olarak dağıtılmıştır. Öğretmenlerin görüşlerine göre, öğrenciler uyum sağlamada çeşitli güçlükler yaşamaktadırlar. Bunlar; dil problemleri, kültür farklılıklarından doğan problemle, savaş psikolojisi ve yabancılık gibi sorunlardır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Öğrenci, Karma Eğitim, Göçmen Çocuklar

2006-2015 ve 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programlarında (6-7-8. Sınıflar) Yer Verilen Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri Eğitiminin Kazanım Düzeyinde Karşılaştırılması

Doç.Dr. Mesut Gün - İlhami Kaya

ÖZ

Yazının icadı ile birlikte insan hayatında köklü değişikliklerin meydana geldiği ve aynı zamanda insan yaşamının oldukça kolaylaştığı görülmektedir. Aynı yazı zamanla insan yaşamının ayrılmaz bir parçası haline gelmiş ve medeniyetlerin ölümsüzleşmesinde büyük pay sahibi olmuştur. İki temel iletişim becerisinden biri olan yazma, eğitimle geliştirilmeye müsait olması bakımından tüm eğitim sistemlerinin bireylere kazandırmaya çalıştığı bir beceridir. Konuşma dili ile yazı dilinin birbirine karışması, yazılı anlatımda birlik sağlanması ihtiyacı, anlaşılabilirlik ve ahenk gibi etmenler yazı dilinde bazı kuralların hayata geçirilmesini mecbur kılmıştır. Bu kuralara, yazım kuralları ve noktalama işaretleri ismi verilmiştir. Her dilde olduğu gibi Türk dilinde de yazı dilini konuşma dilinden ayıran bazı kuralların varlığı mevcuttur. Bu nedenle cumhuriyetten günümüze dil becerisine yönelik tüm öğretim programlarında yazım kuralları ve noktalama işaretleri eğitimine büyük önem verilmiştir. Bu çalışmada 2006-2015 ve 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programlarında (6-7-8. Sınıflar) yer alan yazım kuralları ve noktama işaretleri eğitimi kazanım düzeyinde karşılaştırılmaya çalışılmıştır. Çalışmada nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. 2006-2015 ve 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programları incelenmiş, yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin kazanım düzeyinde işlenişinde ne gibi değişikliklere gidildiği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmanın temel amacı 2006-2015 ve 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programlarını (6-7-8. Sınıflar) yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin kazanım düzeyinde işlenişi bakımından karşılaştırarak programlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyabilmektir. Araştırma sonucunda yazım kuralları ve noktala işaretlerinin işlenişinde kazanım düzeyinde değişikliklere gidildiği, 2015 ve 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programlarının 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programına oranla daha değişik bir yapıya sahip olduğu, öğrenme alanlarında değişikliğe gidildiği, 2015 ve 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programlarında 6-7-8. sınıf düzeylerinde yazma öğrenme alanı içerisinde yazım kuralları ve noktalama işaretleri eğitimine yer verilmediği, 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programında yazma öğrenme alanında yer verilen "yazdıklarını düzenleme" kazanımında yazım kuralları ve noktalama işaretlerine yönelik açıklama eklendiği görülmüştür. Elde edilen verilerden hareketle

Anahtar Kelimeler: Yazma Becerisi, Yazım Kuralları, Noktalama İşaretleri, Türkçe Dersi Öğretim Programı, Kazanım

Lise Matematik Ders Kitaplarının Diğer Disiplinlerle İlişkilendirme Açısından İncelenmesi

Mikail Aydemir - Yusuf Emrah Yaman

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, 2013 yılında yenilenen ortaöğretim matematik programına göre hazırlanan lise matematik ders kitaplarının içeriğinin, diğer disiplinlerle ilişkilendirilme durumunu incelemektir. Betimsel tarama modeline göre hazırlanmış bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın materyali, 2016-2017 eğitim öğretim yılında liselerin dokuzuncu, onuncu, on birinci ve on ikinci sınıflarında okutulan Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Talim ve Terbiye Kurulu (TTKB) tarafından onaylanmış altı adet ders kitabıdır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen veri toplama formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmış olup veriler, ders, ünite, konu ve kazanım şeklinde kodlanarak sınıflandırılmıştır. Ders kitaplarında kullanılan diğer disiplinlerle ilişkilendirmeler kategorize edilerek elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin frekans-yüzde değerleri tablolaştırılarak verilmiştir. Çalışmanın sonunda, lise matematik ders kitaplarının içeriğinde, diğer disiplinlerle ilişkilendirmelerin sayısı altmış sekiz ve ilişkilendirilen disiplin sayısı yedi olup, bu disiplinlerden en çok ilişkilendirilen Fizik (f=36), en az ilişkilendirilen ise Psikoloji, Trafik ve İlkyardım (f=1) olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ders Kitabı, Disiplinler Arası İlişkilendirme, Matematik

Kolektif Yeterlik İnancına Dair Öğretmen Algılarının İncelenmesi

Dr. Muhammed Zincirli - Öğr.Gör. Özgün Zincirli

ÖZ

Bireyler yaşamlarının kalitesini arttırmak adına ve de problemlerine çözüm bulmak için yeteneklerini, bilgilerini ve ortak hareket etme duygularını birleştirirler (Bandura, 1997). İnsanların yaşamlarında karşılaştıkları sorunların çoğu gurup olarak birlikte yaşamanın getirdiği bir sonuçtur. Bununla beraber ortaya çıkan sorunla da başa çıkabilmek de yine birlikte hareket edebilme yeterliliği ile kolaylaşır (Bandura, 1982). Bu durum karşılıklı nedensellik ilkesine dayandırılır. Sonucun ortaya çıkmasına neden olan her ne ise, çözümün de olmasına neden olacaktır. Bu model çerçevesinde incelenmesi gereken kolektif yeterlik, bir gurubun gerçekleştirmek istedikleri amaçları, varmak istedikleri noktaya giden yolda hareket ve eylemlerine dair sahip oldukları ortak inançtır (Kurt, 2012). Öğretmenler arasında kolektif birliktelik ne kadar etkili olursa o derece okulların amacına hizmet etme oranı artacaktır. Bu öngörünün aksi olduğunda, yani kolektif birliktelik yetersiz olduğunda, amaçlardan uzaklaşılacak veya amaçlara ulaşmak zorlaşacaktır. Bu araştırmanın amacı kolektif yeterlik inancına dair öğretmenlerin sahip oldukları algıları tespit etmektir. Tarama modeliyle şekillenmiş bu araştırma Elâzığ ilinde farklı branşlarda görev yapan 226 öğretmen örnekleminde gerçekleşmiştir. Bu doğrultuda veriler toplanmış ve gerekli istatistikse hesaplamalar yapılmıştır. Sonuç olarak öğretmenlerin kolektif yeterlik inancı bazı kişisel değişkenler açısından (yaş, cinsiyet, branş gibi) farklılık göstermektedir. Genel olarak öğretmenlerin kolektif yeterlik inancının (: 3.06) orta düzeyde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kolektif Yeterlik, Öğretmen, Algı

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Tükenmişlik Algısı

Öğr.Gör. Özgün Zincirli - Dr. Muhammed Zincirli

ÖZ

Tükenmişlik, iş görenlerin enerjilerinin düşük olması ile birlikte, güç kaybı ve beklenilen isteklerin karşılanamaması neticesinde mesleksel bir stres olarak ortaya çıkan tükenmedir (Maslach ve Jackson, 1981; Maslach vd, 2001; Onay ve Kılcı, 2011). Tükenmişlik kavramı ile ilgili oluşturulmuş modeller ve yapılan tanımlar arasında farklılık olsa da, yapılan çalışmalarda üç temel konunun ortak olduğu görülmektedir. Bunlardan ilki, tükenmişliğin kronikleşmiş stres sonucu ortaya çıktığıdır. İkincisi tükenmişliğin bireye fiziksel, duygusal, zihinsel olarak zarar verdiği ve organizasyonu olumsuz etkilediğidir. Üçüncüsü ise, tükenmişlik konusunda önlemler alınmazsa durumun daha da kötüye gideceğidir (Şahin, 2009). Bu kadar incelemeye değer olan tükenmişlik düzeyi, okul öncesi öğretmenlerinin birçok duygusunu etkileyebilir. Tükenmişlik düzeyinin düşük olması okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumu veya bağlılık gibi birçok olumlu davranışlarını pozitif yönde etkileyerek okul öncesi eğitimde amaçlara ulaşma derecesine katkı sağlayacaktır. Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik duygusuna dair algılarını tespit etmektir. Genel tarama türünde olan bu araştırmanın örneklemini Elazığ ilinde görev yapan 287 okul öncesi öğretmen oluşturmaktadır. Bu doğrultuda veriler toplanmış ve SPSS 21 paket programı ile uygun istatistiksel hesaplamalar yapılmıştır. Sonuç olarak okul öncesi öğretmenlerin tükenmişlik duygularının düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Okul öncesi eğitimin amaçlarına ulaşması noktasında bu sonucun ortaya çıkması olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Okul Öncesi, Öğretmen, Algı

Necip Fazıl'ın Su Şiirinde Yüce

Uzman Muhammet Özcan

ÖZ

Estetik bir değer olarak kabul edilen yüce, biçimsel olarak bir belirsizliği ifade eder. Yüce de tıpkı güzel kavramı gibi bir hoşlanmayı ifade etse de, biçimsel olan bu belirsizlik kişide korku ve dehşet duygusunu ortaya çıkarır. Bu da beraberinde kendini koruma içgüdüsünü tetikler. Hoşlanılan objelerde bir sınırsızlık hâkimdir. Yüce, objede olanı göstermekten çok, sujede ortaya çıkanı, hissedileni anlatır. Yani aslında o objelerde öyle bir özellik olmamasına karşın biz onlara bu anlamları yükleriz. Ama yüce dediğimiz bu objeler karşısında bir hizaya geçmeden, yoğun bir saygıdan söz edebiliriz. Necip fazıl şiirlerinin tümünde metafizik ve varoluşsal kaygı her zaman olmuştur. Necip fazıl için şiir Allah'ı, hakikati aramaktan başka bir şey değildir. Batı düşüncesi, yüce kavramını 'Tanrısız' olarak düşündüğü için bu yüceliğin altında ezilmekte, küçülmekte iken, temel hedefi Allah'a ulaşmak olan Necip Fazıl, kulluk bilinciyle bu durumu kabullenmektedir. Necip Fazıl'ın kendini kutsal bir amaca hizmet eder şeklinde görmesini, şiirlerine de nüfuz etmiş olarak görürüz.

Anahtar Kelimeler: Estetik, Obje, Süje, Yüce, Necip Fazıl

The Effect Of Explıcıt – Reflectıve Teachıng In Two Complementary Courses On Nature Of Scıence Understandıngs

Emine Münevver Akdağ - Doç.Dr. Mustafa Serdar Köksal - Yrd.Doç.Dr. Ayşe Birhanlı

ABSTRACT

Nature of science involves “the values and assumptions inherent to science, scientific knowledge, and /or the development of scientific knowledge” (Lederman, 1992, p.331). Understanding nature of science (NOS) alleviates understanding about scientific developments, informed decision making about socio-scientific issues, learning scientific concepts and accepting science as a cultural accomplishment of human (Driver et al., 1996). Actually learning about NOS is an important requirement for being a science teacher and so it is expected that prospective science teachers should improve their understandings in pre-service years.In literature effectiveness of explicit-reflective teaching on prevention of NOS misunderstandings have been represented by different researchers (Abd-El-Khalick, 2002; Akerson, Morrison, Mcduffie, 2005; Khishfe & Abd-El-Khalick, 2002). However there is a need to associate appropriate different courses in order to use NOS understandings and to transfer them into a different context. Hence designing explicit –reflective NOS teaching so as to make associated activities in two complementary courses, is a requirement to go further in teaching NOS aspects to prospective science teachers.. The main purpose of this study is to investigate effects of explicit – reflective teaching on nature of science understandings of prospective science teachers in two complementary courses. The results in this experimental study showed that numbers of the “naïve”, “uncategorized” and “mixed” profiles were decreased after the explicit-reflective teaching while number of “expert” profile was increased. The highest increase was observed in number of “expert” profiles regarding “tentativeness” aspect. However number of the “expert” profiles about “Evidence and observation based science” did not change.

Key Words: Nature Of Science, Prospective Science Teachers, Experimental Study

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Stem Uygulamalarına Yönelik Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Uğraş

ÖZ

Çalışmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin STEM eğitim yaklaşımı ile ilgili düşüncelerini belirlemektir. Bu kapsamda, Elazığ da görev yapan 19 okul öncesi öğretmeni STEM eğitim programına katılmıştır. Bu eğitim programı, STEM eğitiminin ne olduğu, dünya ve ülkemizde STEM eğitim uygulamaları, LEGO setinin tanıtılması ve örnek STEM etkinliklerini kapsamaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak betimlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenler ile yapılan mülakat sonucunda, araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin STEM eğitim yaklaşımının, okul öncesi dönemde uygulanması gerektiğini, disiplinler arası çevreyi gözlemlemesi ile ilgili farkındalığın oluşacağını, basit problemlere çözümler üretirken, çocukların farklı alanlarında gelişimlerine katkı sağlayacağını belirtmişlerdir. Ancak, uygulanabilirliği ile ilgili olarak, STEM etkinliklerinin gerçekleştirilmesinin zor olduğu, bunun gerekçesi olarak ise, farklı disiplinlerde ki alan bilgisi eksikliği olarak göstermişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Stem Etkinlikleri, Lego, Okul Öncesi Öğretmenleri, Disiplinlerarası

Ögretim Elemanlarının Demokratik Tutum ve Davranışlarının Değerlendirilmesi Üzerine Alan Araştırması

Öğr.Gör. Muzaffer Şükrü Fettahlıoğlu - Öğr.Gör. Tamara Fettahlıoğlu

ÖZ

Bu araştırmanın amacı öğretim elemanlarının demokratik tutum ve davranışlarının değerlendirilmesidir. Bu amaçla kamu üniversitesi niteliğindeki bir üniversitede çalışan öğretim elemanlarının demokratik tutum ve davranışlarının değerlendirilmesi amacıyla öğretim elemanları ile üniversiteye bağlı çeşitli fakülte ve yüksekokullarda okuyan öğrenciler üzerinde anket uygulaması yapılmıştır. Uygulama kısmında öğretim elemanları ye öğrencilere yönelik iki ayrı anket formu kullanılmıştır. Anket formu kişisel bilgiler, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin demokratik tutum ilkelerine katılım düzeylerini ve öğretim elemanlarının demokratik davranışlarına ilişkin verileri toplayacak biçimde üç bölümden oluşmaktadır. Araştırma örnekleminde 209 öğretim elemanı ve 686 öğrenci olmak üzere toplamda 895 kişi yer almıştır. Veri analizinde SPSS programı kullanılmış olup, frekans, aritmetik ortalama, T testi ve Anova testleri yapılmıştır. Analiz çerçevesinde işlenen veriler, araştırmanın amaçları doğrultusunda karşılaştırılmış ve tartışılarak, öneri ve sonuç kısmına gidilmiştir. Elde edilen veriler öğretim elemanlarının öğrencileri, öğrencilerin de öğretim elemanlarının tutum ve davranışını demokratik düzeyde olduğu görüşü yönünde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Demokratik Öğretmen, Demokratik Tutum ve Davranışlar, Demokrasi Eğitimi

Meb Yayınları Türkçe 7.Sınıf Ders Kitabındaki Metinlerin Değerler Bağlamında İncelenmesi

Araştırmacı Nejla Ecerkale - Doç.Dr. Özcan Bayrak

ÖZ

Değer kültürün manevi yönünü oluşturan toplumun ve bireyin yönelimlerini, tercihlerini belirleyen yargılardır. Değer aktarımı ailede başlar ve okulda devam eder. Daha önce formal olarak derslerde ve ders kitaplarında yer almayan değerler eğitimi 2003 yılında ders kitaplarına girmiştir. 2010 yılında ise 18.Milli Eğitim Şûra'sında "Değerler Eğitimi ve Projesi" olarak ele alınmıştır. Türkçe dersi geçmişten günümüze kültür ögeleri ve değer aktarımı noktasında önemli bir alan olmuştur. 2003 yılından önce değerler konusu metinlerde bir program çerçevesinde bulunmasa da metinler kültürel ögeler ve toplumsal öğretiler ile değerleri öğrenciye kazandırmaktaydı. Fakat son dönem çalışmaları ile Türkçe dersi ve ders kitabı değerler eğitimi adına çok önemli bir hâl almıştır. Bu bağlamda hazırlanan bu çalışmada değer aktarımında çok önemli bir yer tutan Türkçe dersi içerisinde 7.Sınıf Türkçe ders kitabı belirlenen 25 temel değeri içermesi ve aktarması noktasında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değerler Eğitimi Türkçe Ders Kitabı

Öğretmen Adaylarının Sosyal Medyaya Yönelik Tutumları ile E-Öğrenmeye Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Serkan Ünsal - Öğr.Gör. Neslihan Avar Vayvay

ÖZ

Bu çalışmanın genel amacı öğretmen adaylarının sosyal medya ve e-öğrenmeye yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmada betimsel tarama modellerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2016-2017 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Örneklemi ise bu evrenden basit seçkisiz olarak seçilen 282 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin analizi sürecinde SPSS 21.0 programından yararlanılmış ve verilerinin analizinde bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı ve regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının sosyal medyaya ve e-öğrenmeye yönelik tutumlarının orta üstü seviyede olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının sosyal medya ve e-öğrenmeye yönelik tutumları demografik özelliklerine göre incelendiğinde sadece e-öğrenmeye yönelik tutumlarının öğrenim gördükleri sınıfa göre farklılık gösterdiği ve öğretmen adaylarının sosyal medyaya yönelik tutumları ile e-öğrenmeye yönelik tutumları arasında düşük düzeyde, doğrusal ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal medya kullanımının e-öğrenmeye yönelik tutumları üzerinde %1 yordama yetkisinin olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, E-Öğrenme, Tutum, Öğretmen Adayı

Çevirmen Adayı Öğrencilerin Çeviri Edinçlerinin Çeviri Uygulaması Bağlamında İncelenmesi

Arş.Gör.Dr. Nesrin Şevik - Prof.Dr. Mehmet Gündoğdu

ÖZ

Gerek devlet, gerekse vakıf üniversitelerinin fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokul programlarında Çeviribilim, Çeviri veya Mütercim-Tercümanlık adları altında çeviri eğitimi veren bölümlerin ders izlenceleri ve buna bağlı olarak verilen çeviri eğitimi, öğrencilerin çevirmenlik mesleğini icra etmelerinde başat rol oynamaktadır. Bu çalışmada Mersin Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Çeviri Bölümü Almanca Mütercim-Tercümanlık Programı çeviri eğitimi izlencesinde yer alan Basın Ve Medya Çevirisi dersine kayıtlı çevirmen adayı öğrencilerin, Alman basınında yer alan Almanya ile ilgili Türkiye'de yaşanmış bir haber metnini Türkçeye aktarmadaki metin çözümleme yetisi ortaya çıkarılmaya amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin çeviri metinlerinden elde edilen bulgular üzerinden, öğrencilerin genelde anadil ve kültür bilgisi, yabancı dil ve kültür bilgisi, metin bilgisi, kuramsal bilgileri ve üst edinç olan çeviri edinçleri ile özelde bu dört edinçten anadil ve kültür bilgisi ile metnin konusunun, metnin ana dile yönelik yapılan çeviride ne kadar etkili olduğu incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çeviribilim, Çeviri Eğitimi, Ana Dil ve Kültür Bilgisi, Yabancı Dil ve Kültür Bilgisi, Metin Bilgisi, Kuram Bilgisi

İnternet Kullanımının Türkçeye Etkileri

Hatice Çetinkaya - Nisa Sevim

ÖZ

Sosyal, ekonomik, teknolojik ve kültürel alanda yaşanan gelişmelerin internet aracılığı ile hızla yayılması, dilimize yabancı dillerden yoğun bir sözcük ve terim akışına neden olmaktadır (Taşkın ve Üsküplü, 2004:2). Bu akış, Türkçeyi söz varlığının yanı sıra ses bilgisi, şekil bilgisi ve söz dizimi özellikleri açısından da olumsuz yönde etkilemektedir (Akalın, 2000:3). Bu durum dilin yapısal olarak yozlaşmasına neden olmaktadır. Bu araştırmamızın problem cümlesi: İnternet kullanımının Türkçeye etkileri nelerdir? Amaç: İnternet kullanımının Türkçeye etkilerini araştırmak ve internet ortamında Türkçe kullanımının, standart yazı dili olan İstanbul Türkçesinin ses, kelime, cümle ve imlâ özelliklerini nasıl etkilediğini belirlemeye çalışmak Yöntem: Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden iç içe geçmiş tek durum deseni k ulanılmıştır. "İnternet ortamında dilin kullanılması" durumu, whatsapp yazışma kayıtları alt birimlerine ulaşılarak incelenmiştir. Araştırmamızda internet ortamında dilin kullanımı ile ilgili elde edilen verilerden alıntılar yapılarak kanıtlar sunulmuştur ve bu yolla geçerliliği sağlanmıştır. Araştırmamızda kullanılan whatsapp kayıtları doküman niteliği taşımaktadır. Evren ve Örneklem: Araştırmamızda kullanılan whatsapp yazışma kayıtlarının evrenini internet ortamı oluşturmaktadır. Araştırmada olasılık temelli örnekleme Tekniği kullanılmıştır. Araştırmamızda whatsapp diyaloglarından veriler elde edilirken dil kullanım yanlışlıklarının yoğun biçimde görüldüğü örnekler seçilmiştir. Araştırmada içerik analizi türlerinde "kategorisel analiz" kullanılmıştır. Kategorisel analizde önce veriler kodlanmıştır. Kodların oluşturulmasında Ergin (1995) dil kategorileri sınıflandırılması esas alınmıştır. Bulgular: Bu bölümde whatsapp kayıtlarında elde edilen bulgular ses özellikleri, kelime, söz dizimi ve imla olmak üzere dört ana düzlemde ele alınmıştır. 1.Ses Özellikleriyle İlgili Yanlış Kullanımlar 1.1. İngilizcede Kullanılmayan Türkçe Karakterli Harflerin Yerine İngilizce Karşılıklarının Kullanılması (ş>s; ü>u; ç>c; ğ>g) 'napiyosun' (w); [ne yapıyorsun] 1.2. İngilizce'de Kullanılmayan Türkçe Karakterli Harflerin Yerine Onların İngilizce Yazımındaki Harflerin Kullanılması (ş>sh; ç>ch) 'chanta' (w); [çanta] 1.3. Türkçe Harfin Okunuşuna Benzeyen İngilizce Harflerin Kullanılması 'V' yerine 'W' nin Kullanımı; K yerine Q Kullanımı 'Walla' (w); [vallahi] 1.4. Kelime Sonlarındaki Akıcı Ünsüzlerin Kullanılmaması 'bişi' (w); [bir şey] 2.Kelimelerle İlgili Yanlış Kullanımlar 2.1. Kelimelerin Ses Yapısıyla İlgili Yanlış Kullanımlar 2.1.1. Kelimelerdeki Ünlü Harflerin Yazılmaması 'mrhb' (w); [merhaba] 2.1.3. Kelimelerin Bünyesindeki Harflerin Yazımındaki Değişiklikler 'bir tana' (w); [bir tane] 2.2. Türkçede Kullanımı Yaygınlaşmamış İngilizce Kelimelerin Kullanılması 'çok cool giyinmişti' (w); [çok havalı giyinmişti] 2.3. Eklerin Yapısıyla İlgili Yanlış Kullanımlar 2.3.1. Kip Eklerinin Yanlış Yazımı 'bakem' (w); [bakayım] 3.Cümlelerle İlgili Yanlış Kullanımlar 3.1. Günlük Konuşma Diline Ait Unsurların Kullanılması 'Nörüyon' (w); [Ne yapıyorsun] 3.2. Vurguyu Belirtmek Üzere Belirli Harflerin Tekrarlanarak Yazılması 'Evetttt' (w); [Evet] 4. İmla Özellikleriyle İlgili Yanlış Kullanımlar 4.1. Kelimelerin Yazımında Çift Ünsüz Kullanımı 'bilmm' (w); [bilmem] Sonuç: Çalışmamızın bulgularında da incelenen whatsapp yazışma kayıtlarında kelimelerin yazımıyla ilgili kısaltmaların yoğun bir biçimde kullanıldığı görülmüştür. İnternet ortamında günlük konuşma diline ait birtakım özelliklerin yazılı anlatımda kullanıldığı görülmektedir. Konuşma eylemi teknolojini imkânlarıyla yazılı olarak yapıldığından incelenen whatsapp yazışma kayıtlarında konuşma dili unsurları oldukça fazladır ve yazılı anlatıma ait kurallar önemsenmemektedir. Bu noktada yazılı ve görsel medyada Türkçenin korunmasına ve milli bir bilinç oluşturmaya yönelik bilgilendirici programların yapılması gerektiği düşünülmektedir. Bu araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak bireylerin özensiz dil kullanmalarının sebepleri üzerine araştırmalar yapılması önerilebilir. Bilişim teknolojileri ile ilgili ürünler daha ülkemize girmeden bu terimlerin karşılıkları ilgili kurum ve birimlerce hızlıca bulunmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Internet, Türkçe, Dil, Dilyozlaşması

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Epistemolojik İnançlar Hakkındaki Görüşleri

Araştırmacı Oktay Kızkapan - Doç.Dr. Oktay Bektaş

ÖZ

Bireylerin ne bildikleri, nasıl öğrendikleri ve bilginin doğasına dair sahip oldukları inançları kısacası öğrenenlerin epistemolojik inançları hem öğretmenler hem de öğretmen adayları için farkında olmaları gereken olgular arasındadır. Dolayısıyla, bu çalışmanın amacı fen bilgisi öğretmen adaylarının fen bilimlerine karşı sahip oldukları epistemolojik inançları belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları fen bilgisi öğretmenliği üçüncü sınıfta öğrenim görmekte olan altı öğretmen adayından oluşmuştur. Katılımcılar gönüllülük esasına ve uygun örnekleme yaklaşımına göre seçilmiştir. Öğretmen adaylarının epistemolojik inançlarını ortaya çıkarmak için veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme kullanılmıştır. Katılımcıların isimleri kodlanarak etik kurallara dikkat edilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmış, bulgular kodlar, temalar ve kategoriler yoluyla sunulmuştur. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarından Fatma ve Canan kodlu öğretmen adaylarının "geçişken"; Banu, Kader, Kadir ve Yusuf kodlu öğretmen adaylarının ise "gelişmiş" epistemolojik inançlara sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak ise elde edilen bulgular ilgili alan-yazın ışığında tartışılarak önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Epistemolojik İnançlar, Fen Öğretmen Adayı, Fen Eğitimi, Nitel Araştırma, Fenomenoloji

Maddenin Tanecikli Yapısıyla İlgili Tezlerin Yapısal ve Niteliksel Açıdan İncelenmesi

Doç.Dr. Oktay Bektaş - Araştırmacı Mustafa Aydemir

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; maddenin tanecikli yapısıyla ilgili tezleri yapısal ve niteliksel özellikleri açısından inceleyip, çalışmalardaki eksiklikleri tespit etmek ve böylelikle gelecekteki fen ve kimya eğitimcilerine ışık tutmaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın problemi, "Maddenin tanecikli yapısı konusunda yapılan ulusal yüksek lisans ve doktora tezlerinin fen eğitimine katkı sağlaması açısından yapısal (giriş, yöntem, bulgular, sonuç ve tartışma, kaynakça vb.) ve niteliksel (yazarın cinsiyeti, danışmanın unvanı, araştırmanın yapıldığı üniversite vb.) özellikleri ne düzeydedir?" şeklinde tanımlanmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yönteminin özelliklerine uygun olarak "durum çalışması" deseni kullanılmıştır. Çalışmada 26 tane yüksek lisans tezi ve dört tane doktora tezi incelenmiştir. Tezleri incelemek amacıyla alan yazı taraması ve uzman görüşüne başvurularak "Maddenin Tanecikli Yapısı Tez İnceleme Formu (MaTİF)" hazırlanmıştır. Verilerin analizinde ise betimsel analiz kullanılmış, kod ve temalardan yararlanılmıştır. Ayrıca çalışmanın geçerlik ve güvenirlik çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir. MaTİF'te yer alan yapısal özelliklerle ilgili maddelerden ve yapısal ve niteliksel özelliklere ait sorulardan elde edilen veriler ayrı ayrı kategoriler altında ele alınmıştır. Örneğin, yapısal özellikler açısından "Yöntem bölümünde niçin o örneklemle veya çalışma grubuyla çalışıldığı belirtilmiş mi?" sorusuyla ilgili olarak tezlerden elde edilen veriler incelendiğinde, yüksek lisans tezlerinin 11 tanesinde niçin o çalışma grubuyla çalışıldığı belirtilmişken, 15 tanesinde ise belirtilmemiştir. İncelenen doktora tezlerinin tamamında, niçin o örneklemle veya çalışma grubuyla çalışıldığı belirtilmiştir. Araştırmanın sonuç bölümünde, elde edilen bulgular ışığında incelenen tezlerin yapısal ve niteliksel özellikleri tespit edilerek güçlü ve zayıf yönleri ortaya konmuştur. Sonuçlar alan yazınla benzerlikler ve farklılıklar noktasında karşılaştırılarak alan yazına dayalı tartışma yapılmıştır. Örneğin, niçin o örneklemle veya çalışma grubuyla çalışıldığının belirtilme durumuyla ilgili ulaşılan bulgular ışığında, özellikle yüksek lisans tez yazarlarının çoğunluğunun örneklemle veya çalışma grubuyla çalışmasını gerekçelendirmediği ve doktora tez yazarlarının tamamının bu gerekçelendirmeyi yaptığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca bu çalışmanın bulgularından veya sınırlılığından yola çıkarak ileriye dönük veya eğitimcilere yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Maddenin Tanecikli Yapısı, Tez İnceleme/değerlendirme, Fen Eğitimi, Kimya Eğitimi

Ali Reşat ve Ali Seydi'nin Resimli ve Haritalı Tarih-i Osmanî Ders Kitabından Sultan Abdulhamit Dönemi'nin ve 31 Mart Vakasının Anlatımı

Özlem Gümüşer

ÖZ

Bu çalışmanın amacı 1911'de Ali Reşat ve Ali Seydi tarafından Rüştiye Mektepleri'nde okuyan öğrenciler için yazılan Resimli ve Haritalı Tarih-i Osmanî adlı ders kitabından hareketle Sultan Abdulhamit dönemi ve 31 Mart Vakası'nı değerlendirmektir. İktidar politikasında şüphesiz en etkili araç okullardır. II. Meşrutiyet döneminde iktidarın el değiştirmesi ile eğitim yeniden yapılandırılmıştır. Yeni iktidarın yanında yer alan yazarlar, tarih ders kitabını vasıta olarak kullanarak öğrencilere milletin çektikleri sıkıntıların kaynağı olarak II. Abdülhamit'i göstermişlerdir. Milletin içinde bulunduğu durumdan kurtulma adresini ise 31 Mart Vakası olarak işlemişlerdir. Nicel ve nitel açılardan kitabı inceleyen bu çalışma aynı zamanda yazarların tarih öğretiminde düşünce ve beklentilerini de ortaya çıkaracaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarih Ders Kitabı, II. Abdulhamit, 31 Mart Vakası

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Hareket Gelişimini Destekleyen Hareket ve Bütünleştirilmiş Hareket Etkinliklerinin İncelenmesi

Öznur Purtaş - Doç.Dr Gökhan Duman

ÖZ

Bu araştırma okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan hareket ve bütünleştirilmiş hareket etkinlik planlarının çeşitli değişkenler açısından incelenerek, okul öncesi eğitim programı ilkelerine uygunluğu ve eğitsel niteliklerinin belirlenmesi amacı ile yapılmıştır. Araştırma nicel verilere dayalı, tarama modelinde, betimsel bir çalışmadır. Etkinlikler döküman inceleme ve tümevarım yöntemi ile incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak hareket etkinliği değerlendirme formu kullanılmıştır. Bulgular frekans yüzde değerleri ile verilmiş, etkinlik kaynağına göre farklar bağımsız t Testi ile analiz edilmiş ve değerlendirme boyutlarının aralık değerleri hesaplanmıştır. Sonuçlar öğretmenlerin daha çok hazır etkinlik planı ve bütünleştirilmiş hareket etkinlik planı kullandıklarını göstermiştir. Öğretmen etkinlikleri ile hazır etkinlik planları arasında nitelik olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Etkinliklerin biçimsel özelliklerinde bazı temel unsurların eksik olduğu görülmüştür. Etkinliklerin eğitsel niteliklerinin bütün alt boyutlarında zayıf olduğu belirlenmiştir. Bu araştırma ile belirlenen sorunların nedenlerinin nitel yöntemlerle araştırılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Hareket Etkinliği, Motor Gelişim

Orta Öğretim Coğrafya Ders Programında (2017) Mekân Okumaları ve Külterel Temalar

Ramazan Koca - Doç.Dr. Nurettin Özgen

ÖZ

Milli Eğitim Bakanlığı orta öğretim coğrafya dersi öğretim programı (2017) yeniden yapılandırıldı. Güncellenen bu program ile "öğrencilerin; coğrafya okuryazarı olarak edinimlerini gündelik ve mesleki yaşantısında kullanabilen, karşılaşacağı sorunlara çözüm üretebilme ve bu bilgilerden yararlanarak, vatanını seven, coğrafi bilince sahip bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında oluşturulan programla, öğrencilerin, yaşadıkları çevreden başlayarak, ülkemiz ve dünya ile ilgili coğrafi bilinç kazanmaları, doğa ve insana ait unsurları kavrayarak, mekânı etkin ve doğru kullanan; insan ve doğa arasındaki karşılıklı etkileşimi fark eden, çevre kalitesine önem vererek geleceği düşünen…" şeklinde özetlenmektedir. Bu tanımlama elbette ki günümüz modern coğrafi düşüncenin kapsam ve içeriğini tam anlamıyla yansıtmada ve öğrencilerin donanımlı bir şekilde yetişmeleri ve özellikle coğrafi düşünce nosyonuna sahip olmaları hususunda da eksiklikler barındırmaktadır. Bu eksiklikler, iki temel başlıkta toplanabilir. Birincisi, coğrafya kavramının, ısrarla "insan- doğal ortam ilişkiselliği" üzerinden tanımlanmasıdır. İkincisi ise, kültürel coğrafya konusunun da zengin toplumsal norm ve geleneklerden ziyade, yapısal aygıt olarak tanımlanan düzenleyici ve özendirici bir dil üzerinden işlenmesidir. Bu yaklaşım ve üretimlere ilişkin programların yürütülmesi, eğitimin niteliğinde önemli gedikler açmak ve böylelikle öğrencilere aktarılması hedeflenen hem yerel toplumsal değer ve normlar, hem de küresel ölçekli temel kültürel yapı ve zenginliklerin öğrenilmesinde önemli aksaklıklar oluşmaktadır. Öğretim programındaki bu tür aksaklıklar, nitel araştırma yöntemi ve -içerik analizi- tekniğinden yararlanılarak, konuya içkin veriler toplanmış ve gerekli çözümlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda, orta öğretim coğrafya dersi öğretim programının (2017) hem kültürel coğrafya eksenli analiz ve değerlendirmeleri, hem de mekân kavramına içkin analitik yaklaşımlarda bulunmak ve bu bağlam üzerinden, programın geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmak, çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya Öğretimi, Mekan, Müfredat,program

Üniversite Öğrencilerinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Ramazan Yirci - Araştırmacı Nejmettin Aydoğar

ÖZ

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Betimsel tarama modelinin kullanıldığı bu nicel araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim-öğretim döneminde Kahramanmaraş'ta öğrenim gören ve seçkisiz örnekleme yoluyla seçilen 352 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada, "Kişisel Bilgi Formu" ile üniversite öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik tutumunu belirlemek için Günbatar (2014) tarafından geliştirilen "Bilgi ve İletişim Teknolojileri Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları tekrar gözden geçirilerek Mplus programı ile doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ayrıca Croanbach-Alpha iç tutarlılık katsayısı ve madde test korelasyon değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 21 paket programı yardımıyla analiz edilmiştir. Verilerin analizinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, ilişkisiz t testi ve tek yönlü varyans analizinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda üniversite öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojileri yönelik tutum puanları cinsiyet, okuduğu fakülte, BİT'te harcanan zaman değişkenleri bağlamında incelendiğinde erkekler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenirken yaş değişkeni istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi İletişim Teknolojileri, Teknoloji, Tutum, Lisans Öğrencileri

Lise Öğrencilerinin İnternet Bağımlılık Düzeyinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Araştırmacı Önder Can - Araştırmacı Cüneyt Demir - Yrd.Doç.Dr. Ramazan Yirci

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, lise 9. ve 10.sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin internet bağımlılık düzeylerinin belirlenerek farklı değişkenler açısından incelenmesidir. Bu genel amaç kapsamında, öğrencilerin internet bağımlılık düzeyleri ile katılımcıların cinsiyet, öğrenim gördüğü program türü, sınıfı, internetin hangi amaçlarla kullanıldığı, şahsi bilgisayara sahip olma, akıllı telefona sahip olma, ailenin internet kullanımına müdahale durumu, internet kullanma süresinin kontrolü, boş zamanların nasıl değerlendirildiği, haftalık spor faaliyeti, internet bağlantısına sahip olma durumu gibi değişkenler arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelenmiştir. Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın örneklemini Kahramanmaraş İli Onikişubat İlçesinde basit seçkisiz yöntemle belirlenen Anadolu Liseleri ile Mesleki Teknik Liselerde eğitim gören 961 gönüllü öğrenci oluşturmuştur. Kahramanmaraş İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden araştırma için gerekli izinler alınmıştır. Araştırmanın verileri "Kişisel Bilgi Formu" ve Bayraktar (2001) tarafından uyarlanan "İnternet Bağımlılık Ölçeği" ile toplanmıştır. Bu araştırma için ölçeğin Cronbach Alpha kat sayısı .90 olarak hesaplanmış ve oldukça güvenilir olduğu kabul edilmiştir. Veriler SPSS 22.0 istatistik paket programıyla analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılım sergilediği görülmüş ve parametrik analizler uygulanmıştır. Analizlerde frekans, yüzde, standart sapma, t-testi ve tek yönlü varyans analizinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre lise öğrencilerinin %60.8' inin patolojik internet bağımlılığı belirtisi göstermediği anlaşılmıştır. Sınırlı internet bağımlılığı belirtisi gösterenlerin oranı %37.6 iken patolojik anlamda bağımlılık gösterenlerin oranı ise % 1.6 olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin internet bağımlılığı düzeyinin aile müdahalesi, internet kullanım amacı, boş zamanları değerlendirme, akıllı telefon kullanım değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. İnternet kullanma süresi kontrol değişkenine göre, katılımcıların çoğunluğunun (% 80), internet kullanım sürelerini hiç kimsenin kontrol etmediğini ve kendilerinin kontrol ettiğini belirttikleri görülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre, katılımcılardan sınırlı internet bağımlılığı belirtisi olan öğrenciler içerisinde patolojik bağımlılık sınırına yakın risk altındaki kullanıcıların oranının yüksek olduğu ve öğrencilerin internet kullanımlarına yönelik bilinçli bir ebeveyn kontrolünün olmadığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, İnternet Bağımlılığı, Lise Öğrencileri

Sınıf Öğretmenlerinin İnternet Kullanım Durumlarının İncelenmesi

Arş.Gör. Sultan Selen Kula - Doç.Dr. Mutlu Pınar Demirci Güler

ÖZ

Günümüzde hayatın her alanında teknoloji kullanımı kaçınılmaz bir ihtiyaç hâlini almıştır. Eğitim alanında da artık teknolojiden yararlanmak temel bir ihtiyaç olarak düşünülmektedir. Çocukların erken yaşlarda teknolojik aletlerle tanışması ve internetten yararlanması söz konusudur. Dolayısıyla ilköğretim kademesinde, derslerde internetten yararlanmak çocuklar için ilgi çekici bir öğretim sürecini hayata geçirmektedir. Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin internet kullanım durumlarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışma grubu 2016-2017 öğretim yılında Amasya İli'nde görev yapmakta olan 29 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışma tarama modelinde tasarlanmış olup nitel araştırma yönteminden yararlanarak yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgular ışığında araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin tamamının internet kullandığı, ders hazırlıklarında en çok yararlanılan internet sitesinin egitimhane.com olduğu, internet kullanımının bilgide kalıcılığı sağladığı, öğrencilerin dikkatlerinin arttığı, derse ilgilerinin arttığı, daha fazla bilgi kaynağına kolayca erişim gerçekleştirebildikleri, akademik başarıyı arttırdığı, motivasyonlarını arttırdığı, derste öğretmenin farklı öğretim yöntemlerini kullanabilmesini sağladığı ve öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını sağladığı yönünde görüşleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, İnternet, Öğretim Süreci, İlköğretim, Öğretmen Yeterlikleri.

My Papa's Waltz

Sacide Koç

ABSTRACT

The purpose of this project was to determine "My Papa's Waltz "is a strong bond of love and playfulness between the father and son, not of an abusive relationship and alcoholism. "My Papa's Waltz "by Theodore Roethke is an intriguing poem and a poem of self-indulgence on the part of the father, and also is reminiscent of Roethke's difficult. It is an introspective look at the father through the voice of the young son. On the other hand, "depending on which side of the fence people sit, they either view this poem as a playful and harmless 'romp' between father and son, or as a disturbing remembrance of physical child abuse"(Poetry analysis). "Amazingly, examination of this fairly brief and seemingly accessible work usually initiates an elaborate and occasionally emotional conversation that moves beyond the poem's clever use of rhythm and clear sense of sound into the direction of animated debate about the possible presence of messages covering child abuse and alcoholism, but not."(Theodore Roethke: "My Papa's Waltz). Next, this poem is about a man who exercises control over his son while he has lost control over himself. Roethke said that a poem must be a good reporter" (Kizer 75).He has certainly done an excellent job of vividly reporting the actions of a self-indulgent man from the youthful perspective of a child. Upon completion of the assignment we found the "My Papa's Waltz "reflects elements of the unpleasant in life. But it is REAL, and honest reflection of life, and reflection that Roethke made strikingly clear and a case cannot be made for anything approaching child abuse here (John 663).

Key Words: Waltz, Father And Son, Child Abuse And Alcoholism

Küreselleşmenin Dile Yansıması: Plaza Dili

Öğr.Gör. Neşe Uygun - Öğr.Gör. Sakine Hakkoymaz

ÖZ

Küreselleşme süreci, ulusal sınırların ortadan kalkmasına, dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan bir gelişmenin diğer yerleri etkilemesine yol açmıştır. Yaşanan gelişmelerden etkilenen unsurlardan biri de dillerdir. Bu süreçte etkilenen dillerden biri de Türkçedir. Özellikle son yıllarda kurumsal şirketlerde, plazalarda, okullarda ve üniversitelerde Plaza Dili olarak adlandırılan konuşma şekli ortaya çıkmıştır. Bu konuşma şekli "Check etmek", "off gün", "e-mail göndermek", "update etmek" gibi Türkçe ve İngilizce kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşturulmuştur. Bu çalışmanın amacı hızla yayılan Plaza Dili'nin üniversitede çalışan akademik ve idari personel arasında kullanım yaygınlığını belirlemektir. Araştırma betimsel bir çalışmadır. Örneklemi; Gaziantep ilindeki bir vakıf üniversitesinin akademik ve idari personeli oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan anket yoluyla toplanmış; araştırmadan elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada, Plaza Dili'nin akademik ve idari personel arasında sıklıkla kullanıldığı; akademik personelin idari personele oranla bu konuşma şeklini daha çok tercih ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dil, Plaza Dili, Küreselleşme, Türkçe

Yetişkinlerin Matematiğe Yönelik Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Seçil Eda Kartal - Sultan Başak Demir

ÖZ

Gelişen bilim ve teknolojiye uyum sağlamak; eğitim-öğretim faaliyetlerinin güncellenmesiyle mümkündür. Yaşam boyu süren; okullar ile sınırlanmayan, hayatın her alanında gerçekleşen, öğrenmenin; yaş, sosyal, ekonomik statü ve eğitim seviyesine bakılmadan engelsiz sürdürülebildiği eğitim anlayışı; bireyin ve toplumun ihtiyaçlarına karşılık verebilir (MEB, 2014). Artan toplumsal taleplere cevap verebilmek ve ihtiyaç duyulan bilgi ve becerileri edinmek için matematik öğrenmek gereklidir. Matematik; toplumun ve bireyin ihtiyaçlarını karşılayıp güvence altına almaktadır (Altun, 2006). OECD' nin yürüttüğü Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı'nda (PIAAC) Türkiye'nin katılan diğer ülkeler arasında yetişkinlerin matematik yeterliğinde sonlarda olduğu görülmektedir (Akt: ÇSGB, 2016). Bu çalışmanın amacı; yetişkinlerin matematiğe yönelik algılarını, matematiksel bilgi ve becerilerini günlük yaşama transfer edebilme durumlarını incelemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır: 1. Yetişkinlerin matematik algısı nasıldır? 2. Kazanılan matematiksel bilgi ve becerilerin günlük yaşama katkısı nasıldır? 3. Yeterli düzeyde matematiksel bilgi ve beceri edinmemek günlük yaşamda dezavantajlı bir durum mudur? 4. Yetişkinler günlük yaşamda matematiği kullanıyor mu? 5. Yetişkinler matematik bilgi ve becerilerini geliştirmek ister mi? Bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Tarama modelindeki araştırmanın çalışma grubunu 25 yaş üzerinde olan 20 yetişkin oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yöntem olarak seçilen görüşme ile toplanan veriler, içerik analiziyle yorumlanıp var olan durumun resmi çizilecektir.

Anahtar Kelimeler: Matematik, Yetişkin, Günlük Yaşama Transfer

Bağımsız Anaokullarında ve Anasınıflarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Seçil Eda Kartal - Burçak Uzesen - Prof.Dr. İbrahim Kocabaş

ÖZ

Bağımsız anaokulu öğretmenleri ve anasınıfı öğretmenlerinin tükenmişlik düzeylerinin incelendiği bu araştırma İstanbul ili Güngören ilçesindeki devlet okullarından 20 okul öncesi öğretmeninin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinde görülen tükenmişlik duygusu, tükenmenin psikolojik, davranışsal ve fiziksel belirtileri üzerinde durulmuş; bu duyguya sebep olan etkenler ve başa çıkma yöntemleri araştırılmıştır. Araştırma nitel bir çalışma olmakla birlikte, veriler yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Bu verilerin analizi Nvivo 8 nitel veri analiz programı ile yapılmıştır. Oluşturulan tema ve kodlar üzerinden öğretmenlerdeki tükenmişlik algıları ile ilgili bulgular ortaya çıkarılmıştır. Yapılan araştırmada bağımsız anaokulu öğretmenlerinin özellikle idari baskı, kararlara katılım, mesai dışı çalışmalar, evrak ve prosedürün getirdiği ağır yüklerle birlikte, yorgunluk ve stres düzeylerinin arttığı gözlemlenmiştir. Ayrıca teneffüssüz eğitim, yardımcı personel olmayışı, sınıf mevcutlarının fazla oluşundan ötürü çalışma şartlarından duydukları memnuniyetsizlik belirgin derecede öne çıkmaktadır. Toplumda okul öncesi eğitiminin oyun ve çocuk bakımından ibaret olduğunu düşünen kesimler yüzünden, öğretmenlerin statülerini düşük bulma ve değersizlik hissi ile karşı karşıya kaldıkları ve tükenmişlik düzeylerini artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşılık anasınıfı öğretmenleri öğrenci sayıları, teneffüssüz çalışma, sınıf mevcutların fazlalığı gibi sistem kaynaklı sorunlardan dolayı çalışma şartlarının kendilerindeki yorgunluk ve stresi artırdığını vurgulamışlardır. İdarecilerin okul öncesi ile ilgili alan bilgisinin olmayışı ve velilerin fazla müdahil olmalarının işleyişi zorlaştırdığı konusunda hemfikir oldukları görülmektedir. Genel olarak okul öncesi öğretmenlerinin mesleğe karşı hislerini etkileyen olumsuzlukların tükenmişlik seviyelerini de artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin sistemden, velilerden idareden, okul öncesi eğitimine karşı olumsuz bakış açılarından rahatsız oldukları gerçeğinden yola çıkarak bir takım önerilerde bulunulmuştur. Eğitim sisteminden kaynaklanan sorunların giderilmesi için ders saatleri, sınıf mevcutları, yardımcı personel ve teneffüs konusunda iyileştirmeler yapılması yerinde olacaktır. Ayrıca idari baskı kodu ile karşımıza çıkan, kararlara katılım, özerklik, veliye yönelik çalışmalar, prosedür ve evrak işleri, iş yükünün fazla oluşu gibi olumsuzluklarla baş edemeyen öğretmenleri rahatlatmak için idarecilerin örgütsel iletişim konusunda eğitime alınmaları doğru olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Okulöncesi Öğretmenleri, Duygusal Tükenme

Fırat Üniversitesi Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin İngilizce Eğitimine Yönelik Tutumları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki

Dr. Seçil Tümen Akyıldız

ÖZ

Yabancı dil öğretiminde odak öğretmenden öğrenene kaymıştır (Oxford, 1990). Öğrenenler kendi özellikleri doğrultusunda öğrenmelerini yönlendirebilmektedirler. Gömleksiz de (2003) dil öğreniminde bilişsel boyuttan ziyade duyuşsal boyutun katkılarının ön planda olduğunu belirtmiştir. Bu durumda yabancı dil öğretiminde dil öğrenmeye karşı geliştirilen tutum ön plana çıkmaktadır. Öğrencilerin öğrendikleri yabancı dile karşı geliştirdikleri olumlu tutumun başarıyla, olumsuz tutumun ise başarısızlıkla ilişkilendirildiği düşünülmektedir. Bu noktadan hareketle mevcut araştırmada amaç Fırat Üniversitesi hazırlık sınıfı öğrencilerinin İngilizce eğitimine yönelik tutumları ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma bilimsel tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 akademik yılında bahar yarıyılında Fırat Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda öğrenim gören 23'ü İngiliz Dili ve Edebiyatı öğrencisi olmak üzere toplam 185 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada Gömleksiz (2003) tarafından geliştirilen İngilizce Duyuşsal Alana İlişkin Tutum Ölçeği ve araştırmacı tarafından geliştirilen başarı testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular öğrencilerin İngilizceye ilişkin tutumları ile akademik başarıları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Öğretiminde Duyuşsal Alana İlişkin Tutum, Akademik Başarı

Fırat Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunun Sabit Hazırlık Programından Modüler Sisteme Geçiş Sürecine İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri

Dr. Seçil Tümen Akyıldız

ÖZ

Uluslararası olabilme, modern üniversitelerin son yıllardaki en önemli önceliklerinden birisi olmuştur. Bu bağlamda uluslararası ve dahası küresel olabilmek için yabancı dil olarak İngilizcenin Lingua Franca olarak kabul edilmesi ve yükseköğretimde yabancı dil öğretiminin geliştirilmesi kaçınılmazdır. (Altbach ve Knight, 2007, ss. 290-291, Rasskazova, 2017, s.2). Öztürk (2014) yabancı dil öğretmek için yükseköğretim kurumlarına çok iş düştüğünü ifade etmiş, bu işin ortaöğretimde tamamlanmamış olmasından yakınmış ve üniversitelerin yabancı dilde yetkin bireyler yetiştirme hedefleri doğrultusunda sürekli birbirinden daha etkili modeller denemesi gerektiğini belirtmiştir (s.114). Bu noktadan hareketle Fırat Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu olarak sabit (yıllık) hazırlık programından modüler sisteme geçilmiş ve bu geçiş süreciyle ilgili öğretim elemanlarının görüşleri alınmıştır. Yapılan çalışmada uygulanmış olan eski sistemle uygulanacak olan yeni sistem karşılaştırılmış, öğrenci ve öğretim elemanı boyutu doğrultusunda yapılan yenileştirme çalışmaları gözden geçirilmiş ve sitemin uygulanmaya konulması kararlaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretimde Yabancı Dil Öğretimi, Modüler Sistem

“a Class Wıth Ups And Downs! Investıgatıng The Reasons For Wıllıngness To Communıcate In An Esp Course”

Okutman Şerife Kalaycı

ABSTRACT

Taking into consideration communication in target language is the aim of EFL teaching, this study aims to investigate the reasons of willingness to communicate (WTC) in a second language (L2 WTC). Data were collected from 31 university students majoring in Business Administration at a state university through a semi-structured interview, and analysed using qualitative methods. Findings of the study demonstrated that English proficiency level of the participants does not always lead to high level of WTC. However, personality traits may greatly contribute to the production and promotion of WTC in learning a foreign language. Context, activity types and classroom atmosphere were also other important factors. The study reports findings obtained from the interview in detail, and implications for EFL instruction, and concludes with a couple of suggestions for further research.

Key Words: Willingness To Communicate İn A Second Language, Foreign Language Learners, İndividual Differences

Matematik Öğreniminde Sosyal Değişkenler

Yrd.Doç.Dr. Serkan Ünsal - Dr. Fahrettin Korkmaz - Mikail Aydemir

ÖZ

Bu araştırmanın amacı öğrencilerin matematik öğreniminde sosyal değişkenlerin etkisini öğrenci ve öğretmen görüşleri bağlamında belirlemektir. Araştırma, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş'ta görev yapan matematik öğretmenleri ve ortaöğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan açık uçlu anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analiz sürecinde birinci soru için betimsel analiz, ikinci, üçüncü ve dördüncü sorular için ise içerik analizi kullanılmıştır. Betimsel analizden elde edilen bulgular etkili ve etkili değil şeklinde tablolaştırılarak yorumlanırken, içerik analizi ile elde edilen bulgular ise tema ve kodlar şeklinde tablo haline getirilerek yorumlanmıştır. Öğrenci görüşlerine göre matematik öğrenimini etkileyen sosyal faktörler önem sırasına göre, arkadaş çevresi, aile, diğer alan öğretmenleri oldugu, öğretmenlerin görüşlerine göre ise de aile, diğer alan öğretmenleri ve arkadaş çevresi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Matematik öğrenim sürecinde, ailenin etkisine ilişkin öğrenci görüşlerinden elde edilen bulgular olumlu ve olumsuz olarak iki tema altında değerlendirilmiştir. Olumlu etki teması altında en fazla frekansa sahip kod, "Moral/motivasyon desteği(f=45, %64)" iken en az frekans sahip kod ise "Matematiğin önemine farkındalık oluşturma (f=2, %3)" olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ailenin olumsuz etki teması altında en fazla frekansa sahip kod, "Akademik destek eksikliği(f=7, %10)" iken en az frekans sahip kod ise "Gerçekçi olmayan beklenti(f=1, %1)" olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Matematik öğrenim sürecinde ailenin etkisine ilişkin öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular göre, olumlu etki teması altında en fazla frekansa , "Olumlu aile ortamı (f=9, %60)" kodu sahip iken, en az frekans ise "Olumlu öğretmen-veli iletişimi (f=1, %7)"kodunun olduğu, ailenin olumsuz etki teması altında en fazla frekansa "İlgisizlik (f=11, %73)" kodu sahip iken, en az frekans- değerine ise "aşırı beklenti(f=1, %7)" kodunun sahip olduğu sonucu elde edilmiştir. Araştırma bulgularından hareketle sonuçlar tartılmış ve bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğrenimi, Matematik Başarısı, Betimsel ve İçerik Analizi

Sınıf Öğretmenlerinin Eğitimde Mizah Kullanımına İlişkin Tutumları ile Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Prof.Dr. Niyazi Can - Sevim Sivik

ÖZ

Sınıf öğretmenlerinin mizaha yönelik tutumları ile yansıtıcı düşünme eğilimleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmada, öğretmenlerin mizaha yönelik tutumları ve yansıtıcı düşünme eğilimlerinin öğretmenlerin cinsiyet, hizmet yılı, görev yeri ve öğrenim durumuna göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmektir. Araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Veriler, basit seçkisiz örneklem yöntemi ile Kahramanmaraş Türkoğlu ilçesinde görev yapan 209 öğretmene ulaşılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amacına yönelik olarak veriler Semerci (2007) tarafından geliştirilen Yansıtıcı Düşünme Eğilimlerini Belirleme Ölçeği (YANDE) ve Balta tarafından geliştirilen Eğitimde Mizahın Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi ve Spearman Brown testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, öğretmenlerin mizaha yönelik tutumlarının olumlu, yansıtıcı düşünme eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğunu ve mizaha yönelik tutumları ile yansıtıcı düşünme eğilimlerinin cinsiyet, hizmet yılı, görev yeri ve öğrenim durumuna göre değişmediğini ortaya koymuştur. Ayrıca öğretmenlerin eğitimde mizah kullanımına yönelik tutumları ile yansıtıcı düşünme eğilimleri arasında doğrusal yönde pozitif ve orta düzeyde bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mizah, Tutum Ölçeği, Yansıtıcı Düşünme, Eğitim, Sınıf Öğretmeni

Sinop Bilim ve Sanat Merkezine Devam Eden Özel Yetenekli Çocukların Mutluluk Kavramına İlişkin Metaforik Algılarında Doğal Coğrafi Faktörlerin Yansımaları

Yrd.Doç.Dr. Sibel Işık Mercan - Berrin Özden - Yrd.Doç.Dr. Atilla Özdemir - Perihan Özpınar

ÖZ

Metafor, bir kavramın bireyde oluşturduğu etiket, anlam ya da kavramsal ifadelerdir. Bir görme ve anlama sürecidir. Bireylerin bir kavramı bir başka kavramla açıklaması önemli bir süreçtir çünkü ilgili kavrama dönük sahip olunan anlamı derinlemesine ifade eder. Bu çalışmanın amacı, uzmanlarca tanılanarak özel yetenekli olduğu belirlenmiş, 2016-2017 öğretim yılında Sinop bilim ve sanat merkezinde uyum programı, destek eğitim programı, bireysel yetenekleri fark ettirici eğitim programı, özel yetenekleri geliştirici eğitim programı ve proje eğitimi programlarına devam etmekte olan özel yetenekli öğrencilerin "mutluluk" kavramına ilişkin metaforik algılarında doğal coğrafi faktörlerin yansımalarını ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 127 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup çalışmanın deseni ise olgu bilim biçimindedir. Araştırmanın verileri demografik özellikler ve öğrencilerin mutlulkla ilgili metaforik algılarını belirlemeye yönelik araştırmacılar tarafırdan geliştirilen bir anket yardımıyla toplanmıştır. Öğrenci metaforları belirlenirken, "mutluluk… gibidir; çünkü..." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Bu şekilde elde edilen verilerin analizi içerik analizi tekniğiyle yapılmıştır. Bu çalışmada kodlanan veriler üstün yetenekliler eğitimi ve ölçme ve değerlendirme alanında iki uzman tarafından incelenerek yapılan içerik analizinin güvenirliğine bakılmıştır. Güvenirlik hesaplaması için Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği güvenirlik formülü kullanılmıştır. Hesaplama sonucunda güvenirlik % 91 olarak bulunmuştur. Miles ve Huberman (1994) tarafından, güvenirlik hesaplarının %70'in üzerinde çıkması araştırma için güvenilir kabul edilmektedir. Bu da içerik analizinin güvenirliği açısından yeterli olduğunu göstermektedir. Ayrıca uzman görüşü doğrultusunda gerekli görülen düzenlemeler yapılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre öğrenciler mutluluk kavramına dönük olarak 7 farklı kategoride toplam 127 metafor üretilmiş olup doğal coğrafi faktörler kategorisinde geçerli toplam 18 metafor üretilmiştir. Özel yetenekli öğrencilerin mutluluk algılarının diğer kategorilerle ilişkileri ise Oyun (f:11), Obje (f:8), Duygular (f:25), Yiyecekler (f:25), Sanat (f:7), İnsan (f:24) şeklindedir.

Anahtar Kelimeler: Doğal Coğrafi Faktörler, Sinop Bilim ve Sanat Merkezi, Üstün Yetenekli Öğrenciler, Metafor

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Mesleki Yeterliliklerine İlişkin Akademisyen Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Birsel Aybek - Öğr.Gör. Sıddık Doğruluk - Arş.Gör. Yalçın Mutluay - Arş.Gör. Ayşe Rabia Başaran Ugur - Arş.Gör. Seda Baysal

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin mesleki yeterliliklerine ilişkin akademisyen görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Göksun Meslek Yüksekokulu'nda görev yapan 12 akademisyen oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden araştırmanın doğasına uygun olan olgubilim deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak katılımcıların kendilerini daha kolay ifade edebilmesi için araştırmacılar tarafından uzman görüşü alınarak hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu formda akademisyenlerin görüşlerinin alınacağı 7 açık uçlu soru yer almaktadır. Veriler içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre katılımcıların yarısından fazlası alan ve laboratuar uygulamaları, derslerin içeriği ve iş alanının uyumu ve simülasyon kullanımı doğrultusunda verilen eğitimin, öğrencilerin mesleki donanıma sahip olmaları için yeterli olduğunu ifade ederken; bazı katılımcılar yetersiz fiziksel donanım ve iki yıllık eğitim sürecinin az olması nedeniyle öğrencilerin yeterli mesleki donanıma sahip olamayacağını ifade etmektedir. Akademisyenlerin çoğunluğu öğrencilerin mesleki donanımları açısından teorik bilgilerinin yeterli düzeyde olduğunu düşünürken; uygulama alanında yetersiz olduğunu belirtmektedir. Bunun yanı sıra, katılımcılar öğrencilerin mesleklerine yönelik olarak etkili iletişim ve problem çözme becerilerini kazandığını ifade etmektedir. Sadece birer katılımcı ise bu becerileri empati kurma, sorumluluk sahibi olma ve el becerisi olarak belirtmektedir. Akademisyenler öğrencilerin mesleki yeterlilik kazandırma sürecinde gözlemlenen eksikliklere yönelik bazı çözüm önerileri geliştirmiştir. Bu öneriler arasında öğrencilerin yaparak yaşayarak yeterlilik kazanması, uygulama alanlarının artırılması, okulun fiziksel donanımlarının iyileştirilmesi, bölümlerin kontenjanlarının azaltılarak öğrencilere daha kaliteli eğitim verilmesi yer almaktadır. Birer akademisyen ise staj sürelerinin artırılması, derslere devam zorunluluğunun getirilmesi, derslere aktif katılımların sağlanması ve öğrencilere gerekli sorumlulukların verilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Yeterlilik, Akademisyen Görüşü, Meslek Yüksekokulu

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Algoritma Dersine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi

Yrd.Doç.Dr. Birsel Aybek - Öğr.Gör. Sıddık Doğruluk - Arş.Gör. Yalçın Mutluay - Arş.Gör. Ayşe Rabia Başaran Ugur - Arş.Gör. Seda Baysal

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; meslek yüksekokulu öğrencilerinin Algoritma dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Bu kapsamda, meslek yüksekokulu öğrencilerinin Algoritma dersine karşı sahip oldukları duyguların nedenleri belirlenecek ve onlardan dersin işleyişine yönelik çeşitli önerilerde bulunmaları sağlanacaktır. Bu araştırmada meslek yüksekokulu öğrencilerinin Algoritma dersine yönelik görüşlerinin incelenmesi amacıyla betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Bu doğrultuda, meslek yüksekokulu öğrencilerinin Algoritma dersine yönelik kendilerini nasıl hissettiklerini Emoji kullanarak ifade etmeleri istenmiştir. Araştırmada örnekleme yöntemlerinden amaçlı örneklem kullanılmıştır. Bu çerçevede çalışmanın katılımcılarını 2016-2017 eğitim öğretim yılında, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Göksun Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören 46 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında öğrencilerin Algoritma dersine karşı hissettikleri duyguları belirlemek için yarı yapılandırılmış görüş formu veri toplama aracı olarak belirlenmiştir. Bu form kapsamında öğrencilere 3 adet açık uçlu soru sorulmuş ve öğrencilerin temel bilgi teknolojileri dersine yönelik duygularını anlamak için Emojilerden (yüz ifadeleri) yararlanılmıştır. Bu çalışmada elde edilen veriler nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan içerik analizi ile çözümlenmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda; meslek yüksekokulu öğrencilerinin Algoritma dersini almadan önceki duygularını ifade ederken en fazla şaşkın emojiyi tercih ederken; sadece birer öğrenci kızgın, çok üzgün, zorla gülen, uyku ve gülen emojilerini tercih etmiştir. Öğrencilerinin Algoritma dersini almadan önceki düşüncelerine neden olan etmenlerin olumsuz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Olumsuz düşüncelere sahip öğrenciler bu düşüncelerinin en fazla ders içeriğinden kaynaklandığını belirtmiştir. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin Algoritma dersinde hissettiklerine dair emojiler incelendiğinde en fazla mütevazı emojiyi tercih ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin tercih etmediği emojiler arasında, durgun, uyku, hasta ve kızgın yüz ifadeleri bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, öğrencilerin Algoritma dersini aldıktan sonra hissettikleri emojiler incelendiğinde en fazla mütevazı ve rahat emojiyi tercih ettikleri görülmektedir. Sinirli, hasta, panik, üzgün ve çok üzgün emojiler öğrenciler tarafından tercih edilmeyen emojiler arasında yer almaktadır. Sonuç olarak, meslek yüksekokulu öğrencilerinin Algoritma dersine yönelik duygularının olumlu yönde değiştiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokulu, Öğrenci, Algoritma Dersi, Emoji

Ortaokul 6. Sınıf Fen Bilimleri Dersine Yönelik Akademik Başarı Testi Geliştirme Çalışması

Araştırmacı Sinan Yanar - Dr. Hasan Kaya

ÖZ

Öğretim programına ilişkin kararlar, eğitimin ayrılmaz bir parçası olan ölçme ve değerlendirme ile ulaşılan sonuçlara göre değerlendirilmektedir. Öğrenenlere aktarılan bilginin ne kadarını aldıklarının tespiti, onların akademik başarılarının ölçülmesi ile ortaya konulabilmektedir. Akademik başarının ölçülmesi amacı ile kullanılan araçlarının amaca hizmet etmesi yansıra doğru ölçme yönteminin kullanılması, geçerli ve güvenilir bir ölçüm açısından önemlidir. Bu çerçevede Fen Bilimleri dersine yönelik geçerli ve güvenilir bir akademik başarı testi geliştirmeye ihtiyaç duyulmuştur. Bu çalışma, test geliştirme basamakları dikkate alınarak 6. sınıf Işık ve Ses ünitesine yönelik geçerli ve güvenilir açık uçlu sorulardan oluşan bir başarı testi geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Başarı Testi geliştirilirken ortaokul 6. Sınıf Fen Bilimleri Öğretim Programında yer alan Işık ve Ses konusuna ile ilgili kazanımlar göz önüne alınarak 8 sorudan oluşan başarı testi hazırlanmıştır. Teste son halini vermeden önce alanında uzman 2 öğretim elemanı ve 1 dil uzmanından görüş alınmış, 5 öğrenciyle ön çalışma yapılmış ve kapsam geçerliliği için belirtke tablosu hazırlanmıştır. Uzmanların görüşleri doğrultusunda test maddelerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Hazırlanan başarı testi için 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Kayserinin 3 farklı ilçelerinde yer alan 3 ayrı ortaokulun 6. sınıfında öğrenim gören 51 öğrenci ile pilot çalışması yapılmıştır. Öğrencilerin testte yer alan sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda madde analizi yapılarak, her bir maddenin ayırt edicilik ve güçlük indeksleri ayrı ayrı hesaplanmıştır. Başarı testine ilişkin elde edilen veriler EXCEL ve SPSS 22.0 istatistik programları ile analiz edilmiştir Madde analizi sonucunda 3 madde testten çıkarılmış, 1 madde ise öğrencilerin başarı seviyelerine göre yeniden düzenlenerek 5 sorudan oluşan Işık ve Ses başarı testi oluşturulmuştur. Testin ortalama güçlüğü 0,53, ortalama ayırt ediciliği 0,66 ve iki puanlayıcı arasındaki Spearman sıra korelasyon katsayısı 0.95 olarak hesaplanmıştır. Analiz sonuçları Işık ve Ses başarı testinin ilgili bilimsel çalışmalarda ve fen bilimleri öğretmenlerinin uygun sınıf düzeyi için değerlendirme süreçlerinde kullanabilecekleri geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Işık ve Ses, Başarı Testi, Test Geliştirme

6. Sınıf Işık ve Ses Konusuna Yönelik Akademik Başarı Testi Geliştirme Çalışması

Araştırmacı Sinan Yanar - Dr. Hasan Kaya

ÖZ

Bu çalışmanın amacı 6. sınıf Işık ve Ses ünitesine yönelik öğrencilerin başarısını ölçmek amacıyla geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Bu amaçla ilk olarak kazanımlar belirlenmiş ve kazanımlara uygun 20 tane çoktan seçmeli soru maddesi ve 5 tane açık uçlu soru maddesi hazırlanmıştır. Teste son halini vermeden önce uzman görüşleri alınmış, yirmi öğrenciyle pilot çalışması yapılmış ve kapsam geçerliliği için test belirtke tablosu hazırlanmıştır. Hazırlanan test 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Kayserinin 3 farklı ilçelerinde yer alan 6 ayrı ortaokulun 6. sınıfında öğrenim gören 200 öğrenciye uygulanmıştır. Testin geçerliği ve güvenirliği incelenmiştir. Soruların madde ayırt edicilik ve güçlük indeksleri hesaplanmış ve bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına bakılmıştır. Testin yapı geçerliği için ise açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Testin, yansıma, yayılma, yankı: Işık- Ses ve yansıma kanunları gibi kavramları içeren beş faktörden oluştuğu belirlenmiştir. Işık ve Ses Başarı Testi (ISBT)'nin güvenirlik katsayı (Cronbach alpha) 0,84 olarak bulunmuştur. EXCELL ve SPSS-22 yardımıyla yapılan madde analizi sonucunda çoktan seçmeli testin ortalama madde güçlük ve ayırt edicilik endeksleri sırasıyla 0.56 ve 0.42 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlar geliştirilen ISBT ile geçerli ve güvenilir sonuçlara ulaşıldığını göstermektedir. Bazı soru maddeleri öğrencilerin başarı seviyelerine göre yeniden düzenlenmiştir. Analiz sonuçlarından ISBT hem diğer bilimsel çalışmalarda hem de müfredata uygun olarak hazırlanmış olması sebebiyle ortaokul fen bilimleri öğretmenlerinin sınıf içi değerlendirme süreçlerinde kullanabilecekleri geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Başarı Testi, Işık ve Ses, Geçerlik, Güvenirlik, Test Geliştirme

Ortaokul Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersinde Dereceli Puanlama Anahtarı (Dpa) Kullanımı ve Akran Değerlendirmesi

Dr. Sümeyye Aydın Gürler - Prof.Dr. Oktay Baykara

ÖZ

Bu çalışmada, ortaokul öğrencilerinin fen bilimleri dersinde seçilen bir üniteyi (Kuvvet ve Hareket ünitesi) öğrencilerin ne derece anladıklarının değerlendirilmesinde Dereceli Puanlama Anahtarlarının kullanılması ve akran değerlendirilmesinin yapılması amaçlanmıştır. Bu amaçla deneysel bir model kullanılmış olup, tek grup öntest-son test, kontrol grupsuz deney deseni kullanılmıştır. Üniteye ait bir başarı testi geliştirilmiştir. Bu test DPA oluşturulmadan önce ön test şeklinde, DPA oluşturulduktan sonra da DPA ile birlikte son test şeklinde uygulanmıştır. Ön ve son testler önce araştırmacı tarafından daha sonra ise rastgele seçilen üç öğrenci tarafından DPA'ya göre değerlendirilmiştir. Böylece akran değerlendirmesine de fırsat verilmiştir. Öğrencilerin bu ünite ile ilgili problem çözmedeki başarılarının puanlayıcıya göre değişiminin t-testi sonuçlarına bakıldığında araştırmacının değerlendirme sonuçlarıyla öğrencilerin değerlendirme sonuçları arasında tutarlılık olduğu görülmüştür. Ayrıca araştırmacı ve öğrencilerin verdiği puanlar arasında pozitif ve yüksek düzeyde bir ilişki olduğu bulunmuştur. Buradan da DPA ile yapılan değerlendirmede öğrencilerin aldığı puanların değerlendirmeyi yapan kişiden bağımsız olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dereceli Puanlama Anahtarı, Kuvvet ve Hareket

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Çevre Eğitimine Yönelik Görüşleri

Tuğçe Özdoğan

ÖZ

Çevre, insanın sosyal, biyolojik ve kimyasal bütün faaliyetlerini devam ettirdiği bir ortamdır. Çevre eğitimi ise çevrenin yaratıcısı, öğesi ve kullanıcısı olan insanın çevre açısından ve çevre bağlamında eğitilmesi işlemidir. Çevre eğitiminin amacı günlük hayattan başlayarak hava, su ve enerji gibi konularda çevreci bir bilinçle hareket etmektir. Her eğitim sisteminde en önemli unsur öğretmenlerdir. Öğretmenler eğitim-öğretimle ilgili etkinliklerin gereklerine uygun uygulamalarda içinde bulunduğu çevreden etkilenirler. Bunun için öğretmen çevre düzenlemelerinde aktif rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda çalışan Fen Bilimleri öğretmenlerinin çevre eğitimine yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma verileri nitel araştırma yöntemi yarı yapılandırılmış sorular kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin üniversite eğitimleri sırasında çevre bilimi dersi aldıkları ve çevre eğitimini gerekli gördükleri belirlenmiştir. Öğretmenlerin çevre eğitimi ile ilgili kazanımları sunuş yöntemi, beyin fırtınası, tartışma ve örnek olay gibi yöntem ve teknikler kullanarak işledikleri belirlenmiştir. Öğretmenler Fen Bilimleri dersi kapsamında verilen çevre ile ilgili kazanımlarının yetersiz kaldığını belirtmiştir. Ayrıca ders saatlerinin sınırlı olmasından dolayı çevre ile ilgili kazanımların öğrencilerde bilişsel alan basamaklarından sadece bilgi ve kavrama basamağı düzeylerinde kazandırılabildiğini vurgulamışlardır. Sonuç olarak Fen bilimleri öğretmenlerinin çevre eğitimi konuları hakkında bilgi sahibi oldukları fakat ders saatleri içerisinde öğrenciye yeterince farkındalık kazandıramadıkları ortaya konulmuştur. Öğrencilerin çevreye karşı daha duyarlı olması için çevre eğitimi ile ilgili konuların ders saatinin artırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilimleri Öğretmenleri, Çevre Eğitimi, Öğretmen Görüşü

Deyimlerin Drama Yöntemiyle Öğretilmesi

Tuğrul Gökmen Şahin - Doç.Dr. Özcan Bayrak

ÖZ

Deyimler günlük dilimizin vazgeçilmezi, sözümüzün süsü, uzun anlatımların özü, etkili ifadenin membasıdır. Bu membadan yararlanırken deyimlerin soyut ve mecaz olma özelliğini göz önünde bulundurmak, deyimleri öğretirken çocuğun bütün gelişim alanlarına hitap edecek yöntemi bulmak ve uygulamak gerekir. Bu noktada hayal gücünü besleyecek, aktif katılımını destekleyecek, kendi inisiyatifini kullanmasına olanak sağlayacak, üretim ve yaratıcılığını tetikleyecek, özgüvenini geliştirecek, esnek ve doğaçlama hareket etmesini sağlayacak, taklit yeteneğini arttırıp özdeşleyim duygusunu geliştirecek ve kendisine kendisini tanıtma imkânı sağlayacak bir teknik olan drama devreye girmelidir. Çocukları yaşadıkları dünyanın realitelerinden koparıp onlara salt bilgi aşılamak ve sonrasında sonuç odaklı sınavlarla kazanımları sınamak günümüz çağdaş eğitiminin amaçlarını yansıtmamaktadır. Dramanın sonuç odaklı değil, süreç odaklı olması çocuğa kazandırılması gereken birçok kazanımın bu süreç esnasında gözlenmesine imkân sağlamaktadır. Bu süreçte kurallara uymayı ve belirli bir disiplin içinde düşünmeyi öğrenen çocuk, toplumsal rolleri kavrayacak, kendini ifade edip sorumluluk duygusunu geliştirecek, ödül ve cezaya odaklanmadan başarı duygusunu tadacak, yeteneklerini geliştirerek karar verme ve sonuçlarına katlanmayı öğrenecektir. Çocuğun soyut işlemler döneminde olması düz anlatım tekniğiyle çocuğun deyimleri anlamlandıracağı anlamına gelmemektedir. Öğretmen bu sürece aktif katılmaktan ziyade pasif, kontrol edici noktada kalarak çocuğun aktif öğrenme sürecine katılmasına yardım etmelidir. Öğretmenin, öğrenciyi aktif hale getireceği, öğrenme sürecini gözlemleyeceği en önemli teknik dramadır. Bu teknik sayesinde hem aktif katılım sağlanacak hem de eğlenirken öğrenme gerçekleşecektir. Elbette asıl kastedilen iyi vakit geçirmek adına kusursuz bir dünya yanılsaması yaratmak; gerçek yaşama adapte etmek isterken, yarının dünyasında gafil bırakmak değildir. Dramanın yapısındaki esnekliği hayata karşı da yansıtmasını sağlamaktır. Çağımızın hastalığı olan cevap odaklı olma, bilgiye kısa sürede ulaşmanın verdiği rahatlıkla bilgiyi hayata aktaramadan unutma ve süreç değil sonuç odaklı olma sorunlarına çözüm dramın işlevindeki nitelikte gizlidir. Dramanın görevi gerçeği basitçe taklit etmek veya resmetmek değil gerçekliği tüm yönleriyle oyun içinde açmak, keşfetmek, hayatının bir parçası haline getirerek insanı insana insanla anlatmaktır.

Anahtar Kelimeler: Drama, Deyim, Öğrenci, Yaratıcılık, Sahne

Pozitif Algı Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması

Yrd.Doç.Dr. Tuncay Yavuz Özdemir - Araştırmacı Aslı Yıldız

ÖZ

Bu çalışma ile öğretmenlerin okul yöneticilerine yönelik pozitif algı düzeylerini belirlemek amacıyla Pozitif Algı ölçeği geliştirilerek, ölçeğin geçerlik ve güvenirliği belirlenmiştir. Araştırma başlangıç aşamasında literatür taraması yapılarak önce 25 maddelik bir havuz oluşturulmuştur. Maddeler uzman görüşü (eğitim bilimleri bölümünden iki, alan eğitimi bölümünden bir ve PDR bölümünden ise bir akademisyen olmak üzere dört akademisyen) alınarak incelemeye tabi tutulmuştur. Ölçülecek konu ile ilişki kurulmadığı düşünülen 7 madde ölçekten çıkarılmış kalan 18 madde ile uygulamaya başlanmıştır. Uzmanlardan alınan teyitler sonrası ölçek gözden geçirilerek ölçeğe son şekli verilmiş ve uygulama aşamasına geçilmiştir. Ölçeğin geçerlilik çalışması kapsamında yapılan açımlayıcı faktör analizi (AFA), 250 katılımcıdan 209 geçerli dönüt alınarak yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda 3 madde 0,45'den az faktör yüküne sahip oldukları için ölçekten çıkarılmışlardır. AFA sonucunda 15 maddeden oluşan ölçekte öz değeri 1'den büyük 3 faktör olduğu görülmüştür. Üç faktörde toplanan ölçeğin açıklandığı toplam varyans miktarı %67.513 olarak bulunmuştur. Ölçekte yer alan maddelerin öz değerleri ve karşılık geldikleri varyans değerleri birinci faktör için 7.857 ve % 49.106; ikinci faktör için 1.700 ve % 59.730; üçüncü faktör için 1.245 ve %67.513 olarak hesaplanmıştır Keşfedilen ilişkilerin farklı örneklemlere uygulanabilirliğinin tespiti için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. DFA uygulanması için yine 250 veri uygulanmış bu verilerden 15'i istenilen niteliklere sahip olmadığı için analizlere dâhil edilmemiş olup; geri kalan 235 veri ile doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Bu ölçekte üç faktörlü model için uyum ölçekleri incelenmiştir. Ölçek modelinin yapı ve ilişki katsayıları incelendiğinde; faktörler ile maddeler arasındaki ilişki katsayılarının tüm maddeler için ,45'ten büyük ve tüm faktör-madde ilişkilerinin ,01 düzeyinde anlamlı olduğu belirlenmiştir. 1. Faktör için Cronbach Alpha Katsayısı, .88 düzeyde; 2. Faktör için, .87 düzeyde olduğu görülmektedir. Bu değerler faktörlerin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. 3. Faktör için Cronbach Alpha Katsayısı, .94 düzeyindedir. Sonuç olarak üç faktörün de güvenilirlik katsayıları nitelikli ve yeterlidir.

Anahtar Kelimeler: Pozitif Algı, Ölçek Geliştirme, Faktör Analizi

Öğretmenlerin Örgütsel Vatandaşlık Görüşlerinin Demografik Özelliklere Göre İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Tuncay Yavuz Özdemir - Araştırmacı Mustafa Orhan

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin örgütsel vatandaşlık davranışlarına ilişkin görüşlerini demografik değişkenler bağlamında belirlemektir. Bu amaçla Erzurum ili Yakutiye ilçesinde görevli ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinden basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile 312 öğretmene ulaşılmıştır. Araştırma tarama modelindedir. Araştırma verilerini toplamak için DiPaola, Tarter ve Hoy (2005) tarafından geliştirilen, Taştan ve Yılmaz (2008) tarafından Türkçe'ye uyarlanarak geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan örgütsel vatandaşlık ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 22 paket programından yararlanılmıştır. Verilerle ilgili frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanarak, tablolar halinde sunulmuştur. Belirlenen değişkenlerle örgütsel vatandaşlık davranışlarına ilişkin görüşler arasındaki farklılaşmaların tespiti için ikili karşılaştırmalar için bağımsız gruplar t testi, ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında varyans analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre ilköğretim okulu öğretmenlerinin genel olarak örgütsel vatandaşlık davranışları "orta derecede" ve "katılıyorum" düzeylerinde olduğu belirlenmiştir. Örneklemde yer alan ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğuna dair kanıt bulunamamış, okul türü ve branş değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel vatandaşlık davranışlarına sahip olma düzeylerine ilişkin görüşleri ile eğitim düzeyleri arasında bir farkın olup olmadığına dair istatistiksel analiz veri eksikliğinden dolayı yapılamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Vatandaşlık, Örgütsel Vatandaşlık, Örgütsel Vatandaşlık Davranışı

Istasyon Tekniğiyle Noktalama İşaretlerinin Öğretimi Konusundaki Öğrenci Görüşleri

Yusuf Emrah Yaman - Mikail Aydemir

ÖZ

Bu araştırmanın amacı istasyon tekniğiyle noktalama işaretlerinin öğretimi konusunda öğrenci görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim-öğretim yılında 2.döneminde Adıyaman İli Çelikhan İlçesindeki Pınarbaşı Ortaokulunda bulunan 5/A sınıfı öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmış ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır.İstasyon tekniğinin üst düzey davranışların kazandırılmasında etkili olduğu söylenmektedir. Bu teknikle, duyuşsal alanla ilgili, birlikte çalışma, başkasının başladığını tamamlama, bilgi, beceri ve duyguyu paylaşma da kazandırılabilir. Yapılan çalışma ile istasyon tekniğinin Ortaokul 5. sınıf öğrencilerine duyuşsal alanda neler kazandırdığı ve gerçek anlamda noktalama işaretlerini tamamen öğrenebiliyorlar mı? Sorusundan hareketle çalışma yapılmıştır. İstasyon tekniği ile noktalama işaretlerinin öğretimi konusunda öğrencilerin hoşuna gittiği, diğer tür ders öğretim biçimlerinden farklı olduğu; iletişimi, birlikte çalışmayı ve paylaşımı artırdığı, yaratıcılığı sağladığı, düşünce becerilerin geliştirdiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Noktalama İşaretleri, İstasyon Tekniği, Grupla Öğrenme, İşbirliğiyle Öğrenme

Türkçe Dersinde Kullanılan Materyallerin Türkçe Öğretimi Üzerine Etkisi

Yusuf İpek - Ayşegül Palaz

ÖZ

Hayatımızın her alanında olduğu gibi bir dersin öğretiminde de en önemli unsur etkililik ve verimliliktir. Klasik eğitim anlayışında öğrenci, bilgi ve kavrama basamağını gerçekleştirirken, yeni öğrenme modellerinde bu öğrenme düzeyi; uygulama, analiz, sentez, değerlendirme basamaklarını daha da verimli, etkili hale getirmiştir. Bu sebeple, öğrencinin hem bilişsel hem psiko-motor hareketlerinin öğrenme sürecine dâhil edilmesi öğrenmeyi kolaylaştıran bir etken olacaktır. Öğrenci, öğrenme basamaklarını gerçekleştirirken; materyal kullanımının zihinde daha kalıcı, hatırlamayı kolaylaştıran, dikkat çeken, soyut kavramların ve olayların öğrenilmesini hızlandıran özelliklerinin de olduğu gözlenmiştir. Bu materyaller ders esnasında geliştirilen basit araç gereçler olabildiği gibi bazen hayatımızın içinde kullanılan araçlar da olabilmektedir. Uzun yıllar farklı eğitim kademelerinde ve farklı çevrelerde sürdürdüğümüz eğitim faaliyetlerimiz sırasında; öğrenme süresini ve algılama sürecini kolaylaştıracak materyaller kullanılmıştır. Materyaller; öğrencilerin yaşları, ilgi düzeyleri, bilgi ve becerileri, hayal dünyaları vb. dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu çalışmada, kullandığımız eğitim materyallerini sizlerle paylaşacak, öğrenme faaliyetlerinin sadece sınıf ortamında değil günlük yaşantımızın içine de yer aldığını sunmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Materyal, Türkçe Öğretimi, Etkililik ve Verimlilik

Öğretmen Adaylarının Mobil İhmalkarlık Davranışlarının İncelenmesi

Arş.Gör. Tuncay Ardıç - Arş.Gör. Yusuf İslam Bolat - Arş.Gör. Kasım Sezgin

ÖZ

Son yıllarda Mobil cihazların kullanımındaki artış sonucunda insan yaşamında sosyal ilişki ve iletişim açısından yeni ve farklı biçimler ortaya çıkmıştır. Gelişen mobil teknolojilerinin olumlu olduğu kadar olumsuz etkileri de gözlemlenmektedir. Sosyal ilişkiler açısından olumsuz etkileri gün geçtikçe önemli bir problem haline dönüşmektedir. Sosyal iletişimde ortaya çıkan bu yeni durumlardan birisi de "phubbing" yani mobil ihmalkârlıktır. "Phubbing" kavramı İngilizce'de "phone(telefon) + snubbing (değer vermeme, görmezden gelme, ihmal etme)" kelimelerinin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Bu kavram bireylerin sosyal ortamlarda mobil cihazıyla meşgul olup çevresindeki birey veya bireyleri ihmal etme, onları görmezden gelme durumunu ifade etmektedir. "Phubbing" kelimesinin Türkçe karşılığı olarak "sosyotelizm" "mobil körlük/sağırlık" "dijital körlük" gibi farklı kavramlar kullanılmakla birlikte bu çalışmada "phubbing" sözcüğünü daha açık ifade ettiğini düşündüğümüz "mobil ihmalkarlık" kavramı kullanılmıştır. Bu araştırmanın amacı, pedagojik formasyon öğrencilerinin mobil ihmalkârlık (phubbing) durumlarının ortaya konulmasıdır. Bu amaç doğrultusunda nicel araştırma yöntemlerinden tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 250 pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adayından oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak Sosyotelizm Ölçeği kullanılacaktır. Verilerin analizinde SPSS 21 programı kullanılacaktır. Sonuçlar en kısa zamanda eklenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mobil İhmalkarlık, Akıllı Telefon, Sosyal İlişki, İletişim

Ali Berat Alptekin'in Hayvan Masalları Adlı Eserinin Değerler Açısından İncelenmesi

Zeynep Dilek Alptekin

ÖZ

Masallar; insanın yaşadığı dünyada ufkunu genişletip, hayal dünyasını zenginleştiren, yaratıcı bir birey olmasına yardımcı olup çocuğun doğumuyla tanıştığı bir edebi türdür. Masallar yoluyla birey farklı dünyaların kapılarını aralar ve yeni şeyler öğrenmeye, yeni şeyleri keşfetmeye başlar. "Bir varmış bir yokmuş" ile aralanan masal dünyası bireyin bazı temel değerleri kazanmasında önemli bir role sahiptir. Çocuklar tarafından sevilen, çocuğun merak ve keşfetme güdüsünü harekete geçiren bu tür; çocukta empati kurmayı, yaşadığı dünyayı tanımayı, ele aldığı konularla çocukta temel değerlerin kazandırılmasında önemli bir araçtır. Bu çalışmanın amacı Ali Berat Alptekin'in "Hayvan Masalları" adlı eserinde yer alan değerleri incelemektir. Nitel araştırma yönteminin benimsendiği bu çalışmada veri toplama amacıyla doküman analizi tekniğinden faydalanılmaktadır. Araştırmanın veri toplama kaynağını Ali Berat Alptekin'in Hayvan Masalları adlı eserinde geçen masal metinleri oluşmaktadır. Bu çalışmayla "Hayvan Masalları" adlı eserde geçen değerlerin neler oldukları ve ne kadar sıklıkla kullanıldıkları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ali Berat Alptekin, Hayvan Masalları, Değer

Değerler Eğitimi Bağlamında Türkçe Ders Kitaplarındaki İlişki Sözleri

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Turan Sinan

ÖZ

Söz varlığının zenginliği açısından dünyanın belli başlı dilleri arasında yer alan Türkçe'nin bugünkü konuşurları ve yazarları tarafından yeterli biçimde kullanılıp kullanılmadığı tartışmalıdır. Türkiye sınırları içinde yaşayan ve okul öncesinden üniversite düzeyine kadar öğrenim gören kişilerin söz varlığı çeşitli araştırma ve tartışmaların nesnesi olagelmiştir. Bu durumu göz önüne alan bir yaklaşımla millet varlığımızın temeli olan kültür ve inanç dünyamızın değerlerini dil göstergeleri üzerinden yoklamak amacıyla 5-8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki kalıplaşmış ifadelerden ilişki sözleri tarama yöntemiyle tespit edilmiş ve değerlendirilmiştir. Milli değerlerin öğrencilere tanıtılıp sevdirilmesini amaçlayan bütün yöntem ve teknikler, dili ve bir dil ürünü olan metinleri kullanmak zorundadır. İlişki sözleri milleti meydana getiren bireylerin aralarındaki ilişkiler esnasında ortaya çıkar ve zamanla donup kalıplaşarak yaygınlaşırlar. Sabah saatlerinde karşılaşan bireylerin; "hayırlı sabahlar, günaydın, sabah şerifler hayrola, gününüz aydın olsun vb " biçiminde konuşup selamlaşmaları âdet olmuştur. Ayrıca dilde, hayatın farklı aşamalarında, farklı zamanlarda duruma göre değişen kalıp ifadeler bulunmaktadır. Ortak hayatın bu farklı tezahürlerini anlatan; selam, teşekkür, şükran, kolaylık, esenlik, sağlık, başarı, üzüntüyü paylaşma, acıya ortak olma, iyi dileklerini sunma vb. biçiminde ortaya çıkan dil bilgisel unsurlar birçok insani değerleri de bünyelerinde taşırlar. Eğitim ve öğretimin vazgeçilmez araçlarından olan ders kitaplarımızın içindeki metinlerde ilişki sözlerinin bulunması doğal karşılanmalıdır. Öğrencilerin bu metinler içindeki iletişim biçimleriyle toplumsallaşma ve kültürlenmesi değerler eğitimi için de çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Ana Dili, Türkçe Ders Kitabı, Değerler Eğitimi, Söz Varlığı, Kültürlenme

Nicolas Sarkozy'nin Türkiye'ye İlişkin Söylemlerinin Analizi

Arş.Gör. Ayhan Güneş

ÖZ

Söylem kavramı Antik çağdan beri gittikçe önem kazanan ve inceleme sahası geniş bir alandır. Eskiden hitabet ya da belagat olarak adlandırılan söylem olgusuna günlük hayatın birçok alanında rastlayabiliriz. Özellikle siyasi konuşmalar başlı başına bir inceleme alanı oluşturmaktadır. Söylem analizi ise dilsel özelliklerin ötesinde söylemin gerçekte neyi ifade ettiğinin, ne anlama geldiğinin bulunmasına yönelik bir tespit ve çözümleme sürecidir. Söylem analizinde ortaya konan söylemin dışında söylemi üreten kişi de incelemenin diğer kısmını oluşturmaktadır. Zira söylem sahibinin kişisel geçmişi ve özellikleri söylemin anlamının ortaya çıkartılmasında önemli unsurlardır. Siyasi söylem analizi ise sosyal, dini ve tarihsel düşüncelerin şekillenmesini sağlayan siyasi söylemlerin incelenmesi noktasında büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda mevcut çalışmamızın amacı Fransa ve dünya siyasetinin öne çıkan figürlerinden Fransa eski Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin, Türkiye'ye ilişkin söylemlerini analiz etmektir. 2007-2012 yılları arasında Cumhurbaşkanı olan Nicolas Sarkozy bazı önemli konularda Türkiye'ye ilişkin muhalif bir duruş sergilemekte ve bu tutumunu söylemlerinde sürdürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Söylem, Söylem Analizi, Siyasi Söylem Analizi, Nicolas Sarkozy

Azerbaycan Türkçesinde Modal Sözler ve Özellikleri

Yrd.Doç.Dr. Birol İpek

ÖZ

Konuşanın ifade ettiği fikre münasebetini bildiren sözlere modal sözler denir. Azerbaycan Türkçesinde modal sözler anlamlarına göre 1. Tasdik bildiren modal sözler. 2 Şüphe, tereddüt bildiren modal sözler. 3 Netice ve genelleştirme bildiren modal sözler. 4. Kişinin fikrini bildiren modal sözler. 5. Sıra ve ardışıklık bildiren modal sözler. 6. Benzetme veya mukayese bildiren modal sözler. 7 Hayıflanma bildiren modal sözler olarak toplam yedi yedi çeşidi bulunmaktadır. Azerbaycan Türkçesinde modal sözler cümlenin başında ortasında ve sonunda kullanılabilir. İmla gereği modal sözler cümle başında ve sonda virgülle ayrılır. Cümle ortasında kullanıldığında ise iki virgül arasına alınır. Modal sözler yapısına göre basit ve ya birleşik olabilirler. Modal sözler cümle içinde bir öge olarak kullanılmazlar. Modal sözler kullanıldığı cümlenin tamamının anlamını etkiler.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan Türkçesi, Modal Sözler, Kelime, Kelime Kategorileri.

Kahramanmaraş Ağzından "derleme Sözlüğü"ne Katkılar

Yrd.Doç.Dr. Ebru Güvenen

ÖZ

Standart dilin yanında, önemli bir yere sahip ağızlar, yazıya aktarılmadığı takdirde teknoloji, zaman ve mekân gibi sebeplerden olumsuz etkilenmektedir. Bu bilinçle, Türkiye Türkçesi ağızlarına ait söz varlığının ve dil özelliklerinin belirlenmesi ve muhafazası için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Konu ile ilgili yapılan çalışmaların başında, Türkiye'nin birçok yerinden derlenen sözcüklerin bir araya getirildiği, kapsamlı içeriği ile birçok çalışmaya kaynaklık eden "Derleme Sözlüğü" gelmektedir. Oldukça zengin söz varlığına sahip eserde, Türkiye Türkçesi ağızlarına ait sözcüklerin tamamının bulunduğu söylenemez. Bu çalışmada, Kahramanmaraş ağzına ait "Derleme Sözlüğü"nde bulunmayan, bulunduğu hâlde farklı anlama sahip veya Kahramanmaraş ağzında kullanılmasına rağmen geçtiği yerler arasında Kahramanmaraş adı geçmeyen sözcüklerden bahsedilecektir. Çalışmamızdaki amaç, "Derleme Sözlüğü"nün içeriğinin zenginleşmesine küçük de olsa bir katkı sağlamak ve Kahramanmaraş'ın söz varlığının zenginliği göstermektir.

Anahtar Kelimeler: Derleme Sözlüğü, Kahramanmaraş Ağzı, Söz Varlığı

Hint Üslûbu Şairlerinin Lafız ve Mânâya Bakışı

Yrd.Doç.Dr. Emrullah Yakut - Arş.Gör. Mehmet Halit Ayar

ÖZ

Bir edebî eserin tesir ve güzelliğinde en belirleyici unsurun lafız mı yoksa mânâ mı olduğu konusunda edebiyat eleştirmenlerinin farklı görüşler öne sürmüşlerdir. Bu konuda bazı şair ve yazarların da kendi görüşlerini ifade ettikleri görülür. Yeni ve ince mânâlar bulmaya büyük önem veren Hint üslûbu şairleri, lafız ve mânâya dair görüşlerini şiirlerinde dile getirmişlerdir. Bu bildiride Hint üslûbu şairlerinden Sâib-i Tebrîzî, Bîdil-i Dehlevî ve Şevket-i Buhârî'nin şiirlerinden yola çıkarak lafız ve mânâya ilişkin görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Lafız, Mana, Sebk-i Hindî, Sâib-i Tebrîzî, Bîdil-i Dehlevî, Şevket-i Buhârî

Türk Destanlarında Sağaltıcılar

Yrd.Doç.Dr. Fahri Dağı

ÖZ

Destanlar bir milletin en önemli edebî ürünleridir. Bu epik anlatılar mensubu oldukları milletlerin kültür kodlarını taşır. Destanlarda Tanrıdan kut almış alpların yanında, Oğuz Kağan'ın veziri Uluğ Türk gibi bilge, tecrübeli, hikmet ve akıl sahibi olan "aksakallı kocalar" vardır. Hiç şüphesiz ki bu tipler eski Türklerde "kam, baksı, ozan, şaman" dediğimiz sağaltma gücüne sahip kişilerden başkası değillerdir. Bu kişiler tıpkı alplar gibi Tanrının kendilerine bahşettiği doğaüstü güçleri kullanarak hastalıkları sağaltırlar. Din ve büyü Türk halk hekimliğinin en önemli unsurlarından biridir. İyiliğin (şifanın) ve kötülüğün (hastalığın) Tanrıdan ve iyelerden geldiğine inanan Türkler, şifa ararken de bu güçlerle iletişim kurabilen kamlara müracaat etmişlerdir. Başta kamlar olmak üzere, İslam ululları, Budist rahipler, kadınlar ve Tanrı katına (cennete) çıkan bazı hayvanlar, Türk destanlarında sağaltma gücüne sahip olan motiflerdir. Manevi yönleri çok güçlü olan bu tipler, sadece hastalıkları sağaltmaz, aynı zamanda ölüleri diriltebilir ve zaman zaman da kahramanların güçlerine güç katar. Bu bildirimizde, onlarca destanı olan Türklerin, hastalıklar karşısında aldıkları tutum ve davranışlarla, sağaltıcıları incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Destanları, Sağaltıcı, Sağaltma

Dünya Zamanına Yaslanmış Bir Şiir: Mit ve Anlatıların İzinde "Behçet Necatigil"

Doç.Dr. Fatih Arslan

ÖZ

Dünyanın kendince var ettiklerinin en başında şüphesiz mitler, anlatılar, arketipler diyebileceğimiz insan tortuları vardır. Yeryüzünü anlamaya korkarak başlayan insan kendince rahatlama biçimleri geliştirmiştir. Önce dünyayı sonra kendisini keşfetmesi olgunlaşma serüveninde oldukça önemlidir. Bütün yenileşme biçimlerine rağmen mitik değerlerin peşinde olması ise açıklanması zor bir durumdur. İnsanlığın ortak değerleri, ortak bilinç dışı bir anlamda insanı mite tekrar tekrar yöneltmektedir. Farklı isimler ve biçimlerde olsa da mit insan sözüne bir özgürlük getirmektedir. Cumhuriyet şiirimizin sağlam bilinçlerinden olan "Behçet Necatigil" şiiri de mitolojinin farklı yansımalarını sıkça kullanmıştır. Ağırlıklı olarak Yunan Mitolojisi'ni benimseyen şair sözünün imge yüklerine önemli bir katkı sağlamıştır. Geniş bir kültür birikimine sahip olan "Necatigil" Türk mitolojisi, Batı mitolojisi ve dini kültür kaynaklarından aldığı birçok malzemeden yararlanmış ve evrensel formlar içerisinde kendi şiir evreninde kullanmıştır. Burada dikkat çeken en önemli nokta yukarıda da değinmeye çalıştığımız gibi ortak yapılara ulaşma niyetidir. Mitin evrensel yapısı şairin evrenselleşme niyetleriyle birleşmiştir. Bir anlamda "Necatigil" şiiri dünya şiiri olma niyetinde bu evrensel formları kullanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Behçet Necatigil, Şiir, Mit, Mitoloji, Anlatı

Ömer Seyfettin Öyküsünde Bir Tip Çözüm Denemesi: Dindarlar ve Din Adamları

Doç.Dr. Fatih Arslan

ÖZ

Türk kısa öykücülüğünün en büyük değerlerinden olan Ömer Seyfettin yaşadığı dönemin farklı yansımalarının önemli bir anlatıcısıdır. Kısa hayatı, değişim ve dönüşümlerin yanında sürmüştür. Coğrafi, kültürel ve siyasal değişim onun öykülerinde ironinin farklı renkleriyle yeni bir anlam kazanmıştır. Balkanlardan İstanbul'a uzanan mekânlarında yeni bir Anadolu yaklaşımı oluşturmuştur. Toplumun değerlerini millet olma sürecinde yeni bir idealizmle buluşturmuştur. Ortaya koyduğu yeni lisan, yeni insan, yeni millet, yeni tarih algısı dönemin tam ihtiyacıdır. Ömer Seyfettin'e bu anlamda bir dönem sosyal tasarımcısıdır, diyebiliriz. Anladıklarını ve algıladıklarını yaşadıklarıyla birleştirerek hassas, lirik, milli bir anlatım ortaya çıkarmıştır. Yazarın algılama biçimleri içerisinde din ve din dışılık kavramları da oldukça geniş bir yer tutar. Bazen ironik söylemle bazen doğrudan kavramlarla aklına takılan durumlara göndermelerde bulunmuştur. Söyledikleri cehalet ve taassubun sınırlarından başlayıp yorumlamaya açık veriler içermektedir. Bu anlamda Ömer Seyfettin öyküleri yeniden değerlendirilmeye açık yapıtlardır.

Anahtar Kelimeler: Ömer Seyfettin, Dindarlar, Din Adamları, Taassup, İroni

Ahmet Rasim'in İmlâ-Yı Osmânî Adlı Eseri Üzerine

Yrd.Doç.Dr. Metin Demirci - Hacı Muharrem Dilipak

ÖZ

Bu çalışmada Ahmet Rasim'in İmlâ-yı Osmânî adlı eseri incelenmiştir. İnceleme sırasında o dönemde benzer içerik ve yöntemlerle yazılan diğer eserlerle karşılaştırmalar yapılmıştır. Eser 1307 (1891) yılında Artin Asadoryan Şirket-i Mürettibiye Matbaasında yayımlanmıştır, Arap alfabesiyle kaleme alınmıştır. Yazıldığı dönemin imla geleneğine ışık tutan ve Ahmet Rasim'in Osmanlıcanın imlasına dair değerlendirmelerini içeren bu eser, henüz Latin harfleriyle yayınlanmamıştır. Konuyla ilgilenenlerin dikkatine ve istifadesine sunmak amacıyla bu çalışma ortaya çıkmıştır. İmla-yı Osmanî, Ahmet Rasim'in dil alanında yazdığı eserlerden biridir. Bu eserde Osmanlıcanın imlasıyla ilgili eğitici öğretici bilgiler ve aynı zamanda uygulamalar verilmektedir. Eserde Ahmet Rasim'in çocuklara yönelik imla talimiyle ilgili telkinleri yer almaktadır. Eser, iki kısımdan oluşmaktadır ve eserde muallimlere yönelik hatırlatmalar da bulunmaktadır. Bu çalışmada öncelikle eserin Arap harfli basımına ulaşılmıştır, eser tarafımızdan günümüz Türkçesine aktarılmış, Ahmet Rasim'in eserde izlediği usul ve esaslar tespit edilmiştir. Osmanlı Türkçesi alanında yapılan diğer çalışmalarla karşılaştırılarak benzerlikler ve farklılıklar üzerinde durulmuştur. Çalışma nitel bir çalışma olup verilere dokuman analiz tekniğiyle alan yazın taraması yapılarak ulaşılmış ve elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle tahlil edilmiştir. Bu çalışmada son olarak Osmanlı eğitim sistemini düzenleyen Maarif- i Umumi Nizamnamesi çerçevesinde Maarif Nezareti Celilesi'nin izniyle 1307'de İstanbul'da basılan bu eserin bilim dünyasına kazandırılarak Osmanlı Türkçesi alanına katkı sağlaması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ahmet Rasim, İmlâ-yı Osmânî, Osmanlı Türkçesi

Baki Divanı'nda Hayvan Mitolojisi

Yrd.Doç.Dr. Hakan Yalap - Gökhan Güneş

ÖZ

Aslı Yunanca olan, "myth" ve "logia" kelimelerinin birleşmesiyle oluşan "mitoloji" dünyanın yerleşik düzeninden önceki bir zamana atıf yapan, aklın sınırlarını aşan olay ve durumları anlatmak amacıyla oluşturulmuş söylenceler ve hikâyeler bütünüdür. Mitlerin ve mitolojinin kökleri Eski Hint ve Yunan medeniyetlerine dayandırılmaktadır ancak tarihte adı geçen her millete ait bir mitolojik devrin bulunduğu bir gerçektir. Sosyoloji, psikoloji, tarih, felsefe ve edebiyat başta olma üzere birçok alana etki eden bu kadim söylenceler, genelde edebiyatın özelde de şiirin en önemli malzemelerinden biri haline gelmiştir. Edebiyatın metafor/imge dünyası ile olan yakın ilişkisinde mitolojik metaforlar önemli bir öge haline gelmiş, kavramlara yüklenen bireysel ifade, mitolojik manadan da nasibini alarak Klasik Edebiyattaki "mazmun" kavramını ortaya çıkarmıştır. Edebiyat-Mitoloji ilişkisinde Batı edebiyatı kaynak olarak Yunan mitolojisini seçerken Doğu edebiyatı da Fars, Arap ve Hint mitolojisinden etkilenmiştir. Mitoloji; şahıslar mitolojisi, bitki mitolojisi, hayvan mitolojisi ve su mitolojisi vb. alt alanlara ayrılabilmektedir. Bu çalışmada hayvan mitolojisi üzerinde durulmuş, 16. yy. Klâsik Türk Edebiyatı'nın en büyük şairlerinden Bâki'nin divanındaki mitolojik hayvan unsurları belirlenmiştir. Kısa bir mitolojik tahlil çalışması yapıldıktan sonra, divanda manaya dayalı edebî sanatların mitoloji ile olan ilişkisi açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bâki, Mit, Mitoloji, Mazmun, Türk Mitolojisi, Fars Mitolojisi, Arap Mitolojisi

Unutulmuş Bir Alim Arap Gramercilerinin Hocası: Muhammed B. Mesud El-Gaznevî

Yrd.Doç.Dr. Hatice Arslan Sözüdoğru

ÖZ

Arap grameri tarihi boyunca ünlü alimlere şahitlik etmiş ve tarih sayfalarında yer almışlardır. Alimlerin hayatları ve eserleri ile günümüze intikal etmelerini sağlayan pek çok eser kaleme alınmış ve bu eserler genelde başvuru kaynakları olmuştur. Ancak bu eserlerde bazı alimlerin hayatları ile ilgili bilgiye ulaşılsa da bazıları ile ilgili bilgi sathi ya da çelişkilidir. Bu alimler arasında, Arap gramerinin önde gelen alimlerinden Ebu Hayyan el-Endelusi'nin kendisinden çokça istifade ettiği, ancak günümüze ne kendisi ne de eseri hakkında fazla bir bilgiye ulaşmayan Muhammed b. Mesud el-Gaznevî zikre değerdir. el-Gaznevî, hicri alltıncı yüzyılda Gazne'de yaşamış ve Arap grameri hususunda bir eser kaleme almıştır. Bu eser, kendisinden alıntı yapmış ve günümüze ulaşmış bazı alimlerin gramer kitapları yoluyla günümüze kısmen ulaşmıştır. Yakın zamanda eserinin bir nüshası da bulunmakla birlikte, nüsha eksiktir. Bu tebliğde el-Gaznevi'nin hayatı ve eserleri hakkında bilgi verildikten sonra Arap gramer tarihi sayfalarında neden yer almadığı hususu ile alimimizin önemi üzerinde durulacak.

Anahtar Kelimeler: Muhammed B. Gaznevî, Arap Grameri, Alim

Revived Victorian Perception Of Domesticity İn The Theatre Of Anger: An Analysis Of Domestic And Public Crisis İn John Osborne's Look Back İn Anger

Okutman Işıl Şahin Gülter

ABSTRACT

The twentieth century drama participates in political critique through discourse of domesticity. Thus, the aim of this study is to investigate revived Victorian perception of domesticity in the twentieth century theatre of anger. In the context of Victorian domesticity, the home is the primary social unit that serves as a place wherein the British negotiate and define social, gender and domestic roles; nevertheless, the home in the theatre of anger reflects the anxiety surrounding domesticity where characters struggle with tremendous social changes of postwar Britain. John Osborne exploits Victorian domesticity to refer to the vulnerability of masculinity in Look Back in Anger (1956) in domestic and public sphere. The disintegrating home in the theatre of anger serves as a microcosm of changing society and often characters' domestic failures signal public and national crisis. In the social, political, and cultural context of postwar Britain, the vulnerability of patriarchal authority in Look Back in Anger parallels the condition of Britain with the nation's waning power in the international arena. In this study, I will examine how Osborne revisits Victorian domesticity in relation to the anxiety surrounding British masculinity and nationality.

Key Words: Victorian, Theatre Of Anger, Domesticity, Masculinity, Crisis

Challenging Victorian Heroine Conventions İn Neo-Victorian Novel: A Comparative Study Of George Eliot's Middlemarch And Alasdair Gray's Poor Things

Okutman Işıl Şahin Gülter

ABSTRACT

Neo-Victorian fiction is closely connected to Victorian texts in theme, tone and style. Rather than purely replicating the Victorian novel, or the Victorian era, neo-Victorian novel revisits Victorian time and setting to reconsider past from a critical distance. This study investigates neo-Victorian challenging of Victorian heroine conventions in Alasdair Gray's Poor Things (1992). To achieve this aim, I will comparatively examine 'heroine' of George Eliot's Middlemarch and Alasdair Gray's Poor Things in the neo-Victorian context. Gray's Poor Things reveals historical limitations of Eliot's feminist critique while it demonstrates the possibilities associated with the neo-Victorian genre for disrupting Victorian heroine conventions, thereby freeing the protagonist from the Victorian conventions. Neo-Victorian fiction constructs a heroine more explicitly feminist than appears in most Victorian texts. Gray's critique of Victorian conventions gains much of its sharpness from its power to articulate explicitly sexual matters to which Eliot could only prudentially refer due to the reading public of her time. My analysis will show that how Eliot's historical world limited the choice of possible endings for her idealistic heroine; however, Gray envisions a heroine whose domestic role is overshadowed by her public role with career of her own.

Key Words: Neo-Victorian, Victorian, Conventions, Heroine, Gender.

Tarihle Oynamak: Howard Brenton'dan Arabistan Ardından Lawrence

Yrd.Doç.Dr. Kağan Kaya

ÖZ

İngiliz oyun yazarı Howard Brenton sahnesinde tarihle oyun oynamaya bayılır. Onun çoğu tarih oyunu içinde Britanya'nın başarısız politikalarının kötü rolde olduğu tarihsel sorunları deşer. Arabistan Ardından Lawrence belki yazarın en iyi oyunu olmayabilir. Ancak, oyunun bize yakın ve temel konusunun Birinci Dünya Savaşı'nın başarısız monarşilerinden biri olan, Osmanlı İmparatorluğu'nun politikaları ile ilgili olması onu ilginç kılar. Arabistan Ardından Lawrence İngiliz kahraman T. E. Lawrence'ın son yıllarını keşfeden bibliyografik bir oyundur. İlk kez 28 Nisan 2016 tarihinde Hampstead Theatre'da sahnelenmiştir. Bu tarih aynı zamanda Arap isyanının yüzüncü yılıydı. Bu çalışma temelde Howard Brenton'un, ünlü olmak istemeyen İngiliz kahramanın yaşamı aracılığıyla tiyatro materyali olarak tarihi nasıl kullandığını sorgular. Çalışma, Brenton'un oyununun Birinci Dünya Savaşı sırasında Orta Doğu'da Britanya ve Osmanlı İmparatorluğu arasındaki emperyal düşmanlığı yazarın teatral ve kurgusal fikirleri ışığında nasıl gördüğünü analiz eder.

Anahtar Kelimeler: Arabistan Ardından Lawrence, Bibliyografik Oyun, Britanya ve Osmanlı İmparatorluklarının Orta Doğu'daki Politikaları, İngiliz Tiyatrosu, Howard Brenton

Yabancı Dil Öğreniminde Yazı Dilinde Yapılan Hatalar

Yrd.Doç.Dr. Lütfiye Cengizhan Akyol

ÖZ

Bu bildirinin amacı dil öğrenme süreci içerisinde kullanılan strateji ve teknikleri anlamak için yabancı dil öğrenen öğrencilerin yazı dilinde yaptıkları hataları ortaya çıkarmaktır. Bu çalışma uzun bir süre İngilizce dersleri almalarına rağmen, yabancı dil İngilizceyi öğrenen Türk öğrencilerin niçin dilbilgisel olarak doğru cümleler kuramadıklarını araştırmaktı. "İngilizce yazma hatalarının nedenleri nelerdi?" sorusundan yola çıkılarak bu çalışmada Trakya Üniversitesi İngiliz Dili Eğitimi öğrencilerinin sınav kağıtları incenmiştir. Sonuç olarak sınav kağıtları incelendiğinde öğrencilerin hedef dilde dilbilgisi yetilerinin eksik olduğu ve bazı dilbilgisi kurallarının farkında olmadıkları anlaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin kendi ana dillerinin kurallarından büyük ölçüde etkilendikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hata İnceleme, Yabancı Dil, İyi Bilmediği İçin Yapılan Hatalar, Yanılgı Sonucu Yapılan Hatalar, Efl(Yabancı Dil Olarak İngilizce)

George Orwell'ın Düşünceleri

Yrd.Doç.Dr. M.Ertuğ Yavuz

ÖZ

George Orwell'in çalışmaları siyasi bir ton almaktadır. Burma Günleri, yalnızca Burma'nın tarihsel geçmişinin bir anlatımı değil, aynı zamanda ülkenin kültürel ve sosyal özelliklerinin belirgin bir şekilde bulunduğu bir sosyolojik belgedir. Vahşi ormana kaçışı ve bu mekânı O'nun oyununun bir senaryo ayarı olarak seçmesi, kendi sırrına ve kutsal, orijinal Dünyasına ulaşma arzusunu destekler. Sunumum, manzara ve Emperyalist politikayı eleştirmesiyle, gizli ve kutsal, kendine has Dünyası ve onun zihnini, engin zekasını gösteren işaretleri izleyecektir.

Anahtar Kelimeler: George Orwell, Siyaset, Gizli ve Kutsal Dünya, Yücelik

“Vahdetname”nin Bilinmeyen Bir Yazma Nüshası

Doç.Dr. Mehmet Sarı

ÖZ

“Vahdetnâme”, aruz vezni ve yalın bir dille Afyonkarahisar’da yazılmış tasavvufi bir “Mesnevi”dir. Eserin dili Türkçedir. Yazarı, ahlâk ve tasavvuf şâiri Abdurrahîm Karahisarî’dir. Abdurrahîm, Fâtih zamanında yaşamış, İstanbul'un fethine tanık olmuş ve büyük Türk bilgini Akşemsettin'in yanında yetişmiştir. Afyonkarahisar’da “Mısrî Sultân” diye de tanınır. “Vahdetnâme”nin kütüphanelerde Arap harfli el yazması birçok nüshası vardır. Bunlar üzerinde bilimsel çalışmalar yapılmıştır. Tanıtacağımız nüsha ise ilim âlemince bilinmeyen bir nüshadır. Yazma, Afyon Kocatepe Üniversitesi Merkez Kütüphanesi’ndedir. Afyonkarahisarlı din adamı, şair ve hattat Halil Genel (1878-1946) tarafından yazılmıştır. Eser, rik’a hattıyla bir deftere yazılarak oluşturulmuştur. Bu defterde hattatın, “Felâhî” mahlası ile yazdığı şiirlerinden de beyitler bulunmaktadır. Yazma defter, söz konusu kütüphanenin “Yazma Eserler Bölümü”nde kayıtlıdır. Dijital ortamdaki kayıt bilgilerinde hattatın ve eserin adı yanlış kayıtlıdır. Sunulacak Bildiride önce eserin müellifi Abdurrahîm Karahisarî ve müstensihi Halil Genel hakkında bilgi verilecektir. Sonra “Vahdetnâme-i Mısrî Sultân” hakkında bilgi verilerek yazma nüsha tanıtılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Vahdetnâme, Mesnevi, Abdurrahîm Karahisarî, Felâhî, Halil Genel

Mihail Osorgin'in "özgür Taş Ustası" Romanında Söz Dizimi

Arş.Gör. Miray Türker

ÖZ

Mihail Andreyeviç Osorgin (1878- 1942) Rus yazar ve gazeteci. Yazarın gazete yazarlığı ile başlayan yazın hayatında "Özgür Taş Ustası (1937)" adlı romanı önemli bir yere sahiptir. Bu eserinde göçün manevi yaşam biçimine dikkat çeken yazar, kendi suretini vatanını, halkını, özgürlüğü ve kültürü düşünen kahramanın kaderiyle birleştirmiştir. Eserde yazar; savaşa, tarihin ölümcül dakikalarına lanet ederken, ulusal haklardan yoksun bırakma ve ulusal özelliklerini kaybetme sorunu üzerinde durmuştur. Yazarın mizah anlayışı, göç yaşamı ile ilgili ayrıntılar eserin her sayfasına nüfuz etmiştir. Çalışmada metne bağlı inceleme yöntemi ile eserde Rusça yapı bakımından cümle türleri incelenmiştir. Çalışma sadece yapı bakımından cümle türlerinin incelenmesi ile sınırlandırılmıştır. Çalışmanın amacı yazarın eserde kullandığı cümle türlerini incelemek ve tümce bilim açısından değerlendirmektir. Eserde açıklayıcı, amaç bildiren, durum bildiren, koşul bildiren, neden- sonuç bildiren birleşik cümleler tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mihail Osorgin, Özgür Taş Ustası, Rusça, Söz Dizimi

Cem Sultan'ın Türkçe Divanı'nda Sıradışı Benzetme ve Hayaller

Öğr.Gör. Mustafa Alkan

ÖZ

Cem Sultan, Osmanlı hanedanı içerisinde gerek tarihi şahsiyeti gerekse şairliği ve edebî yönüyle ayrı bir yere sahiptir. Onun 41 yıllık kısa hayatı daha çok tarihçilerin ilgi odağı olsa da; fal kitabı, mesnevisi, Türkçe ve Farsça divanları ile o, Türk edebiyatının önemli şahsiyetlerinden biridir ve bu yönüyle Türk edebiyatı araştırmacılarının da üzerinde çok çalıştığı bir şairdir. Bu vesileyle onun Türkçe divanı bizim de ilgimizi çekmiş ve bizi üzerinde çalışmaya itmiştir. Divan edebiyatı genel olarak kuralcı yapısı ve değişmez şiir geleneği ile eleştiri konusu olmuştur. Şairler sınırlı benzetme ve hayalleri kullanarak şiirler yazmak durumunda kalmışlar ancak büyük ve usta şairler bu sınırları zorlayarak yepyeni fikir, benzetme ve hayalleri şiir dünyamıza katmayı başarmışlardır. Şiirde esas olan ögelerden birinin de özgünlük olduğunu düşünürsek divan şairlerinin kendilerine has benzetme ve hayalleri, o şairlerin kıymetini göstermesi açısından önem taşımaktadır. El değmemiş ve ilk olarak söylenen söz, mana ve mazmunlara eskiler "bikr-i fikr", "bikr-i mânâ" ya da "bikr-i mazmûn" adlarını vermişlerdir ki Cem Sultan'ın divanını incelerken bu tarz söyleyişlerin ziyâdece karşımıza çıktığını gördük. O nedenle divan şiirindeki genel benzetme ve hayallerden farklı olarak Cem Sultan'a özgü olduğunu düşündüğümüz bu tarz benzetme ve hayalleri bu bildiride bir araya getirme fikrimiz oluştu. Biz bu çalışmamızda Cem Sultan'ın Türkçe Divanı'nı tamamen okuyup inceleyerek belirtilen nitelikteki beyitleri bir araya getirip bu beyitlerdeki şaire özgü benzetme ve hayalleri açıklayarak Cem Sultan'ın şiir dünyasına dair bilgilere katkıda bulunmayı amaçlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Cem Sultan, Divan, Divan Şiiri, Benzetme, Hayal

Garibname'de Bitki Adları ve Kavram Alanları

Prof.Dr. Nadir İlhan

ÖZ

Halkın ve saltanat sahiplerinin Türk olmasına rağmen özellikle saray ve çevresinde ilmi ve edebi eserlerin yazımında Türkçe dışındaki Arapça ve Farsça dillerin tercih edildiği, Türkçe yazanların hor görüldüğü eserlerde dile getirilmektedir. Âşık Paşa gibi Türkçe sevdalıları, Türkçe yazan bir kısım şair ve yazarların da bu dili kullandıkları için aşağılık kompleksi içerisinde bu dille eser yazmalarından dolayı özür beyan ettikleri bir dönemde ortaya çıkmış, Türkçeyle de ilim yapılabileceğini bilginin, bu dille de anlatılabileceğini – anlaşılabileceğini; Türkçenin de Farsça kadar zengin bir dil olduğunu haykırmış, kaynaklarda yaklaşık12.000 beyitlik olarak gösterilen eserini Türkçeyle yazmıştır. Aşık Paşa ve çağdaşları olan, aynı bölgede yetişen Yunus Emre, Gülşehri gibi Türk dil bilincine sahip sanaatkarlar ile Türk diline sahip çıkarak eserler yazmışlardır. Bunlar da bu dönemde Arapça ve Farsça ile eser yazanlar gibi medrese tahsili görmüş bu dilleri bilen, bu dillerle yazılmış eserleri Türkçeye çevirebilecek kadar bu dillere hakim olan sanaatkarlar idi. Ancak bunlar bilginin Türkçeyle de üretilebileceğini Türkçeyle de eser yazılabileceğini gösterme yanında Türk halkının bu bilgileri öğrenmesi için eserlerini Türkçe yazmayı tercih etmişlerdir. Eserlerini Türkçe yazan şair ve yazarlar eserlerinde Türkçenin söz varlığını da sağlam birşekilde kullanmışlardır. Türkçe dini terimler yanında, organ adlarını, bitkive hayvan adlarını da halk arasında bilinen yaygın şekilleriyle eserlerine yansıtmışlardır. Bu bildirde AşıkPaşanın Garibnamesindeki bitki adlarının kullanımı, kavram alanları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aşık Paşa, Garibname, Bitki Adları

Ara Nesil'den Bir Ses: Mehmed Celâl'in Hikâyelerinde Aşkın Zarar Veren/saplantılı Halleri

Doç.Dr. Fatih Arslan - Arş.Gör. Nazlı Memiş Baytimur

ÖZ

Tanzimat dönemi ikinci nesli ve Servet-i Fünûn arasında kalan topluluk Ara Nesil olarak adlandırılır. Türk Edebiyatı'nda ilk defa Mehmet Kaplan tarafından dile getirilen bu topluluk, ilerleyen dönemlerde diğer araştırmacılar tarafından da benimsenir. Ancak Ara Nesil'in tarihi çerçevesi ve bu topluluğa mensup sanatkârların kimler olduğu hususunda bir belirsizlik hâkimdir. Bu belirsizlik, Ara Nesil sanatkârlarının ortak bir yayın organına sahip olmayışından ve muayyen bir edebî anlayış benimsememelerinden ileri gelir. Ama bu durum, edebî faaliyetlerini 1880'li yıllardan 1900'lü yıllara kadar devam ettiren bir topluluk olan Ara Nesil'in, şiir, roman, hikâye, tenkit, deneme ve tercüme alanlarında önemli faaliyetlerde bulunduğu gerçeğini değiştirmez. Mehmed Celâl, Ara Nesil'in en önemli temsilcilerinden birisidir. Şiir, roman, tercüme gibi pek çok türde eserler verir. Bununla birlikte dönem içerisinde hikâye türünün hem nitelik hem de nicelik açısından gelişmesi misyonunu adeta tek başına üstlenir. Yazarın tespit edilen 84 telif hikâyesi bulunur. Hikâyeler genel olarak aşk teması üzerine şekillenir. Aşkın belli bir düşünce üzerinde takılıp kalması ve kişinin kendini olumsuz yönde etkileyen bir başka kişiden alamaması olumsuz bir durumdur. Kişinin aşk sandığı duygu zaman içerisinde hastalık halini alır ve kişiyi felakete sürükler. Aşkın zarar veren/saplantılı olarak nitelendirilebilecek diğer yönleri de aşırı kıskançlık ve içki müptelalığıdır.

Anahtar Kelimeler: Ara Nesil, Mehmed Celâl, Hastalıklı Aşk, Saplantı, Kıskançlık.

Trabzon Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar

Nurşah Turhan

ÖZ

Kuruluşu, M.Ö. 2000'li yıllara dayanan ve ismine ilk defa Ksenephon'un Anabasis adlı eserinde, Trapezus olarak rastlanan; Avrupa ile Asya'nın İpek Yolu üzerindeki en önemli noktasında bulunan Trabzon, pek çok kültürün yanı sıra Türk sözlü ve yazılı kültürünün de önem arz ettiği başlıca coğrafyalardan biridir. Bu çalışmada ise teknolojinin hızla gelişim gösterdiği bu dönemlerde unutulmaya ve hatta silinmeye meyilli olan halk ağzındaki yöresel söylemlerin mevcudiyetini muhafaza etmek amacıyla, Türk Dil Kurumu'nun 2009 yılında yayımladığı; Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü'nde belirtilmediği için Trabzon ilinin Akçaabat ilçesinde yapılan derlemelerde elde edilen; isim, fiil ve deyimlerden oluşan yirmi sözcüğün anlamlarıyla verilmesiyle, Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü 'ne katkı sağlanmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Trabzon Ağzı, Derleme Sözlüğü, Ağız Araştırmaları, Trabzon, Akçaabat İlçesi

Nikolay Gumilyov'un "afrika Güncesi" Adlı Gezi Notlarında "doğu" İmgesi

Doç.Dr. Reyhan Çelik

ÖZ

Rus edebiyat tarihine bakıldığında doğu imgesinin, şairlerin ve yazarların eserlerinde yer alan belirgin temalardan biri olduğu dikkat çeker. A.S.Puşkin, İ.Bunin, M.Kuzmin vb. şair ve yazarlar bunlardan yalnızca birkaçıdır. Yirminci yüzyıl Rus edebiyatında bu temayı, edebi sanatının temel özelliği haline getiren şair ve öykü yazarı da Nikolay Gumilyov'dur. Gumilyov (1886-1921) Rus edebiyat tarihinde gümüş çağ döneminin önemli şairlerinden biridir ve Akmeizm'in kurucusu olarak kabul edilir. Yirminci yüzyılın ilk dönemlerinde egzotik ve mistik ögelerle bezenmiş Afrika temalı şiirleri ve gezi yazıları, şairin daha çok tanınmasında ve dikkatleri üzerinde toplamasında önemli bir etkendir."Konstantinopol", "Zürafa"(Jiraf), "Cezayir"(Aljir), "Tunus"(Tunis) vb. şiirleri bunlardan sadece birkaçıdır. Gumilyov doğu ülkelerine farklı dönemlerde yaptığı yolculukların izlenimlerini gezi notları olarak da kaleme alır. "Afrika Güncesi"(Afrikanskii dnevnik) ve "Afrika Avı"(Afrikanskaya ohota) bunlar arasındadır. Gezi notlarında yolculuğunun her aşamasında bulunduğu yerlerin coğrafi ve kültürel anlamda kendisinde bıraktığı etkileri ifade eder. Gumilyov'un Afrika'ya yaptığı son yolculuğuna ait olan "Afrika Güncesi", nesir sanatındaki gerçekçi yapıtları arasındadır. Dört bölümden oluşan günce çok farklı kültürlere sahip insanların geleneklerine ve yaşam anlayışlarına karşı gösterdiği ilgiyi ve hayranlığı ifade eder niteliktedir. Bu çalışmanın amacı Gumilyov'un "Afrika Güncesi"nde Doğu kültürünü ve oranın insanlarını nasıl anlattığını ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Gumilyov, Doğu İmgesi, Afrika, Gümüş Çağ

Ikinci Dünya Savaşı Yıllarında Rus Edebi Yaşamındaki Değişimler

Doç.Dr. Reyhan Çelik

ÖZ

Savaş, ulusların tarihinde topyekün bir mücadele anlamı taşır. Erkeği ile kadını ile ya da genci ve yaşlısı ile yaşanan, hayatta kalma mücadelesidir. Savaşların kazanılmasında etkili olan unsur da sadece teknolojinin yeterliği ya da yetersizliği konusu da değildir. Galibiyete giden yolda inanç, umut gibi manevi duygular da gerekir. Dünyada milyonlarca kişinin ölümüne, kaybına neden olan ikinci dünya savaşında da bu unsurların varlığı inkâr edilemez. Savaş yıllarında her ülke bu duyguları en üst seviyelere çıkarabilmek için sloganlar, afişler, marşlar, filmler vb. görsel ve işitsel araçlar kullanır. Bunlardan başka edebiyat sanatının yer alan her türlü yazılı metinler de savaş yıllarında mücadele veren insanlara umut ve cesaret veren etmenlerdir. 1917 Ekim devrimi ile birlikte sosyalist sistemle yönetilmeye başlayan Rusya da ikinci dünya savaşından en çok etkilenen ülkeler arasında yer alır. Özellikle Hitler Almanya'sına karşı verdiği bu mücadele, taşıdığı riskler açısından büyük vatan savaşı olarak adlandırılır. Bu vatan savaşında da edebiyatçılar büyük önem taşırlar. Çünkü savaşın başlaması ve yenilgilerin yaşanması ile birlikte sistem yanlısı ya da sistem karşıtı olsun tüm edebiyatçılar halkı güçlü tutmak için seferber olurlar. Bu seferberlikte de amaçlarına oldukça etkili bir şekilde hizmet ettikleri görülür. Dolayısıyla savaş, edebiyatın da yönünü değiştirir. Daha önceki süreçte Rus edebiyatında, sosyalist ideale uygun olarak, Sovyet halkının emek gücü öne çıkarken savaş yıllarında ise halkın kahramanlıkları ve savaşın görünmeyen yüzünün temel konu haline geldiği görülür. Bu zorlu süreçte gerek cephede gerekse cephe gerisinde binlerce yazar, şair, gazeteci yer alır. Cephede savaşan yazarlardan iki yüzden fazlasının öldüğü belirtilir. Bu çalışmada, özellikle 1934 yılında Sovyet yazarlar Birliği'nin kurulmasının ardından güdümlü bir edebiyat haline gelen Rus edebiyatının ikinci dünya savaşının başlaması ile birlikte nasıl ve ne şekilde yön değiştirdiğinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ikinci Dünya Savaşı, Sovyet Edebiyatı, Savaş Edebiyatı

Dede Korkut Destanında Basit Yapılı Belirli ve Belirsiz Özneli Cümleler

Yrd.Doç.Dr. Sabina Abid

ÖZ

15-16 yüzyılda yazıya geçirilmiş kahramanlık destanı Dede Korkut Türk dünyasına sunulmuş eşsiz değerde eserdir. Epik destan niteliğindeki Dede Korkut on iki destansı hikâyeden oluşmaktadır. Özellikle Oğuz Türklerinin sözlü gelenek ürünüdür. Dede Korkut destanı Eski Oğuz Türkçesinin bütün dil özelliklerini temelinde barındırır. Dede Korkut destanında basit cümlenin iki türü bulunmaktadır: Tek içerikli basit cümleler; çift içerikli basit cümleler. Destandaki cümlelerin çoğu cümleden büyük birliklerden oluşmaktadır. Destanda geçen iç içe cümleler ve şartlı birleşik cümleler basit cümlelere ait edilmiştir. Dolayısıyla bu durum Dede Korkut destanında basit cümlenin sınırlarının belirlenmesini zorlaştırmıştır. Bu çalışmada basit cümlenin subjeli yükleme göre şekillenen tek içerikli tipleri olan belirli ve belirsiz özneli cümleler incelenmeye alınmıştır. Çalışmada basit cümlenin sınırları yapısal mantıksal yöntemle belirlenmeye çalışılmış ve birçok belirli ve belirsiz özneli cümleler tespit edilerek sınıflandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dede Korkut Destanı, Basit Yapılı, Belirli Özneli, Belirsiz Özneli, Cümle

Baba Rahim Meşreb'in Elif-Nâmeleri

Yrd.Doç.Dr. Sadi Gedik - Yrd.Doç.Dr. Lütfi Alıcı

ÖZ

Harfler üzerine söz oyunları yapmak, harfleri bir sembol olarak kullanmak veya alfabetik sıraya göre şiir yazmak eski dönemlerden beri şairlerin başvurduğu bir yol olmuştur. Şairler harfleri ön plana çıkararak şiir yazma anlayışı üzerine elif-nâmeleri geliştirmişlerdir. Türk-İslam edebiyatında da şairler genellikle dinî-tasavvufî düşüncelerini anlatırken elif-nâme türünü kullanmışlardır. Ancak din dışı konuların da elif-nâmelerle yazıldığı olmuştur. Elif-nâmelerde ilk beyitin veya ilk mısranın ilk kelimesi elif harfiyle başlar. Sonraki beyit veya mısranın ilk kelimesi be harfiyle başlar. Şiir beyitleri veya mısraları bu düzende alfabetik sırayla devam eder ve son beytin veya mısranın ilk kelimesi ye ile başlar. Bu tür şiirlere genel olarak elif-nâme denmiştir. Elif-nâmeler tertiplenişlerine göre farklı şekillerde sınıflandırılmıştır. Baba Rahim Meşreb (1640-1711) son dönem Çağatay şairidir. On yedinci yüzyılın sonları ile on sekizinci yüzyılın başlarında yaşamış, mutasavvıf gezgin bir şairdir. Türkistan'da yaşadığı dönemde ve sonrasında çok sevilen ve tesir uyandıran bir şair olmuştur. Türkistan'da çok bilinen bir şair olmakla beraber Anadolu'da pek bilinmemektedir. Türk dili ve edebiyatı bir yandan Anadolu ve çevresinde gelişirken bir yandan da Türkistan'da gelişimini sürdürmüştür. Klasik Türk edebiyatı şiir türlerinin hemen her türünde şiirler yazmış olan Meşreb'in şiirlerinin içerisinde elif-nâmeler dikkat çekmektedir. Meşreb'in elif-nâmeleri Mebde-i Nur Mesnevisi'nde ve hakkında yazılmış olan Şah Meşreb Menakıbnamesi adlı eserde bulunmaktadır. Bu bildiride önce genel anlamda Türk edebiyatında elif-nâmeler hakkında bilgi verildikten sonra Meşreb'in yazmış olduğu elif-nâmeler dil ve edebiyat açısından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Elif-nâme, Baba Rahim Meşreb, Türk-İslam Edebiyatı

Going Beyond The Paratextual Presence: Translators' Different Roles İn The Target Texts

Yrd.Doç.Dr. Seda Taş

ABSTRACT

The notion of paratextuality put forward by French scholar Gérard Genette in 1990s first gained importance in the field of literature and has been one of the most prominent research areas in translation studies ever after because paratextual elements are seen as effective tools in directing presentation and reception not only of a text but also of a translated text. Paratexts are other elements such as titles, headings, epigraphs, prefaces, epilogues, reviews, acknowledgements, footnotes, illustrations, etc. coming with and outside the text in order to present the text and ensure or direct its reception. It is the threshold readers pass before the main body of the text. When the translator's presence takes place in the elements surrounding the main body of the text, it is possible to name this presence as "paratextual presence" as suggested by researcher Cees Koster. The researcher's main aim in the present study is to focus on translator's presence in the translated text with regard to paratextual elements, question the boundaries of the paratextual presence of the translator and explore how far the translators can go beyond this paratextual presence. Another objective is to search translators' possible different roles in translation. In line with these purposes, a chosen source text and target text will be utilized for translation analysis. The source text called The Rise of the Ottoman Empire written by Paul Wittek in 1938 and the target text translated into Turkish by translator Fahriye Arık in 1947 will be examined comparatively in terms of paratextual elements. This study will try to tackle paratextuality and its significance in translation and also draw attention to translators' different roles. In this respect, it is thought that this study will give a new impulse to the researches of translation studies on these topics.

Key Words: Paratextuality, Paratextual Presence, Translators' Roles, Translation Studies, Source Text, Target Text

Child Abuse And İts Results İn Five Kinds Of Silence By Shelagh Stephenson

Yrd.Doç.Dr. Sedat Bay

ABSTRACT

Child Abuse and its Results in Five Kinds of Silence by Shelagh Stephenson Child abuse stemming from physical, emotional, or sexual harm is widespread and can occur in any cultural, ethnic, or income group. It can be seen in different forms such as physical, emotional, verbal, or sexual abuse. Child sexual abuse is the deliberate exposure of a child to sexual activity the child cannot understand or agree to, which means a child is enforced or talked into sex or sexual actions by another person. Child neglect occurs when someone does not provide the necessities of life to a child, either intentionally or with reckless disregard for the child's wellbeing. Abuse in general and child abuse in particular has been increasingly of an important subject in modern drama recently, though it is a taboo in most of the societies. In our study, Five Kinds of Silence by Shelagh Stephenson which is an in-yer-face theatre play published in 2004, and which tells the story of a family living under the power of the vicious Billy, abusing physically, emotionally, and sexually wife, Mary, and his children will be analyzed in terms of child abuse and its results. We will focus on the effects of child abuse and its results on his daughters in particular.

Key Words: Child Abuse, Five Kinds Of Silence, Shelagh Stephenson, British Drama

Kahramanmaraşlı Kalem Şairlerin Atışma Örnekleri

Yrd.Doç.Dr. Seher Atmaca

ÖZ

Dede Korkut'tan günümüze sözü bir üslup dairesi içinde sazın tınısı eşliğinde söyleyerek insanların acılarına, sevinçlerine tercüman olan sanatkârlara ozan ya da âşık denmiştir. Bu sanatkârlar bilgi birikimi ve kıvrak zekâlarıyla toplumda sözü sohbeti dinlenenler arasında bilge kişiler gibi görülmüştür. Âşıkların birbirleri ile toylarda, meclislerde, düğünlerde karşılıklı atışma/söyleşme/deyişmelerini zaman içinde halk şairleri de sazsız olarak yapabileceklerini göstermek maksadıyla atışmalar yapmışlar. Kahramanmaraşlı kalem/halk şairlerinden Behlül Ali, Derdiçok, Hayati Vasfi Taşyürek, Ahmet Çıtak ve Abdurrahim Karakoç'un yıllar önce başlatmış oldukları bu atışma geleneği, üzerinden uzun yıllar geçtikten sonra 2006 yılında bir gurup bölge şairlerinin karşılıklı yazışarak atışmaları sonucunda meydana gelen kitaplar da bir geleneğin yeniden sürdürülmesi anlamı taşımaktadır. Bu makalede hem bu geleneği başlatan kalem şairlerinin atışma örnekleri hem de günümüz kalem şairlerinin adeta bir atışma şöleni şeklinde geçen atışma örneklerinden bahsedilerek, atışma geleneğinin nasıl sürdürüldüğü üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Derdiçok, Abdurrahim Karakoç, Âşık, Kalem Şairi, Atışma.

18. Yüzyılda Anadolu'da İstinsah Edilen Müstensih Derviş Mustafa Şâh-Nâme Çevirisinde Yer Alan Deyimler, Atasözleri ve Kalıp Sözler

Doç.Dr. Serdar Yavuz - Dr. Serdar Bulut

ÖZ

Firdevsî'nin İran milleti açısından çok kıymetli olan eseri Şâh-nâme, Türk kültür ve edebiyatını fazlasıyla etkilemiştir. Anadolu sahasında Şaâh-nâme yazma kültürü başlamıştır. Selçuklu ve Osmanlı sahasında zirveye çıkan bu kültürün neticesinde Anadolu'da Türkçe yazılan birçok Şâh-nâme ortaya çıkmıştır. Ayrıca Firdevsî'nin eserinin birebir çevirileri de yapılmıştır. Üzerinde çalıştığımız eser de bu birebir çevirilerden biridir. Firdevsî'nin Şâh-nâmesi temel alınarak hazırlanan Şâh-nâme Çevirisi'ne müstensihin kendine göre eklemeler yaptığı da görülmektedir. Günümüzde İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesinde 6131 demirbaş numarasıyla kayıtlı olan bu eser, üç cilt halinde olup tamamı 1778 varaktır. Her sayfası 25 satırdan oluşan eserde minyatürler de bulunmaktadır. Bu Şâh-nâme çevirisinin istinsah yılı 1773'tür. Eserin mütercimi ile ilgili bilgi bulunamamıştır; fakat müstensihinin Derviş Mustafa olduğu bilinmektedir. Bu bilgi metnin birinci cildinde yer almaktadır. İlgili çalışma, bu eserin ikinci cildinin 1a-144b varakları arasında kalan bölümünü kapsamaktadır. Firdevsî'nin Şâh-namesi baz alınarak yapılan bu çeviride Türkiye Türkçesi Ağızları, Tarama Sözlüğü ve Divânü Lügât'it-Türk'te yer alan bir çok kelime ile Türkiye Türkçesinde hala varlığını devam ettiren birçok atasözü, deyim, kalıp söz, yansıma sözcük ve ikileme tespit edilmiştir. Çalışmamızda Şâh-nâme hakkında verilen bilgilerden sonra tespit edilen deyimler, atasözleri ve kalıp sözler türlerine göre sıralanacak ve anlamlarıyla beraber verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şâh-Nâme, Firdevsî, Derviş Mustafa, Kalıp Sözler, Deyimler, Atasözleri

Espiye (Giresun) İlçesi Meskun Köy Adlarının Analizi

Dr. Serdar Bulut

ÖZ

Yer adlarının veriliş şeklini, anlamını ve geçirmiş oldukları değişimi inceleyen bilim dalı olan toponomi (toponymie) ülkemizde pek çok alandan araştırmacıların ve konuya ilgi duyanların üzerinde çalıştığı bir disiplindir. Tarih, coğrafya ve özellikle edebiyat gibi çeşitli disiplinlerden pek çok araştırmacı bugüne kadar Türkiye toponomisi hakkında ulusal ve uluslararası çapta çeşitli eserler ortaya koymasına rağmen yer adlarının incelenmediği yörelerin sayısı bir hayli fazladır. Bu tür çalışmaların sayısının artırılması; ülkemizin tarihini canlı tutmak ve kültürel değerlerini korumak adına kanıt niteliğinde olacaktır. Giresun'un büyük ve tarihi ilçelerinden olan Espiye'nin yerleşim halinde olan 28 köyü bulunmaktadır. Bu köylerin hepsinin kendine has isimleri mevcuttur. Geçmiş dönemlerde farklı medeniyetlere ve farklı kültürlere ev sahipliği yapmış olan ilçedeki yer adlarının isimleri eski yıllarda değişik şekillerde kullanılmış ve günümüze ulaşmıştır. Yer adları yörede yaşayan insanların tarihinden, kültüründen ve etnik kimliğinden izler taşımaktadır. Bu sebeple Türkiye sınırları içindeki yer adlarının şifrelerinin çözülmesi önemlidir. Çalışmamızda Espiye ilçesi köy adları kuruluş şekillerine göre farklı şekillerde analiz edilecek ve gruplandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Giresun, Espiye, Yer Adları, Toponomi, Köy Adları

Cengiz Aytmatov'un Beyaz Gemi'sinde Geçen Mitolojik Unsurlar

Ünal Büyük

ÖZ

Beyaz Gemi, "Onun iki masalı vardı. Biri kendisinindi ve başka kimse bilmezdi. Ötekini ise dedesi anlatmıştı ona. Sonra ikisi de yok olup gitti. Şimdi biz bunlardan söz edeceğiz." paragrafıyla başlar. Eserin girişinden anlaşılacağı üzere romanda iki olay, yazarın deyimiyle iki masal anlatılmıştır. Bunlardan biri sekizine basan bir çocuğun masalı, diğeri Boynuzlu Maral Ana masalı. Cengiz Aytmatov, romanlar vasıtasıyla toplum hayatına katkıda bulunmayı amaçlar. Yazarın Beyaz Gemi'de de bu tutumunu, anlattığı masallarla sürdürdüğü görülür. Anlatılan her iki masalda geçen mitolojik unsurlar, Türk milletinin tarihinden seçilmiştir. Bu unsurlar, adeta Kırgız milletinin sembolü durumunda olan ve Sarı-Taş Vadisi'nin yakınlarında beş-altı insanla yaşamak mecburiyetinde kalan, dedesinden başka seveni olmayan, gerçek hayatında mutsuz; fakat hayal dünyasında mutlu olmaya çalışan bir çocuğun psikolojisine yön veren unsurlardır. Eserdeki mitolojik unsurlar makalemizde Arketip Olarak Maral Ana, Boynuz, Mitolojik Sayılar, Orman, Dağ ve Su Kültü, Türkler'de Ad Verme Geleneği, Türkler Arasında İyiliğin Lafının Edilmemesi, Erkek Çocuk-Kız Çocuk, İyilik ve Kötülük, Beyaz Gemi ve Cennet şeklinde konu başlıkları altında incelenmiş ve bu inceleme neticesinde yazarın bu eserde mitolojik unsurları kullanma sebepleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Masal, Mitolojik Unsurlar, Türk Milleti, Türk Tarihi

Onomastik Açıdan Beyrut'ta Türkçe Tabelalar

Ünal Kalaycı

ÖZ

İletişim halindeki toplumların dilleri karşılıklı olarak birbirlerini etkiler. Türk ve Arap toplumları da bin yıldan uzun bir süredir yan yana ve iç içe yaşamışlar ve hatta bazı bölgelerde birlikte yaşamaya devam etmektedirler. 400 yıldan uzun bir süre Osmanlı Devleti'nin bir parçası olan Beyrut da bu etkileşimden hissesine düşeni almıştır. Aslında bize öğretilen Türkçenin Arapçanın etkisi altında kaldığıdır. Gerçekte Türkçe de Arapçayı çok farklı yönlerden ve derinden etkilemiştir. Türkçeden Lübnan Arapçasına her alanda onlarca kelime geçmiştir. O kelimeler günümüzde farklı alanlara yayılarak mevcudiyetlerini sürdürmektedir. Bu alanlardan birisi de tabela adlarıdır. Soyadları Türkçe olanların iş yeri adına soyadını vermesi, Türkçe tabelaların yayılmasında dikkate değer bir husustur. Çalışmamızda kişisel gözlemlerimize dayanarak Beyrut'ta tespit ettiğimiz kırk civarındaki Türkçe tabela adının veriliş nedeni giriş bölümünde irdelenecektir. Metnin ikinci bölümünde bu tabela adları anlam, köken ve yapı bakımından incelenecektir. Sonuç bölümünde Beyrut'taki Türkçe tabelaların tercih nedenleriyle bu kelimelerin anlam ve yapılarındaki ortak hususlar tespit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ad Bilimi (Onomastik), Beyrut'ta Türkçe, Tabela Adları

Kutadgu Bilig ve Şairlerle Münasebet

Ünal Kalaycı

ÖZ

İslamiyet'i kabul eden ilk Türk Devletlerinden biri olarak bilinen Karahanlılar dinle birlikte düşünce dünyalarını ve edebiyat anlayışlarını da değiştirdiler. İşte bu dönemin ilk eseri Kutadgu Bilig hem şekil hem de içerik bakımından çığır açan bir eserdir. Mesnevi şeklinde yazılması, alegorik bir siyasetname olması, üç bin civarında madde başı kelimeye taşıyıcılık yapması ve şairinin birikimi dikkatleri çekmiştir. Aradan bunca zaman geçmesine rağmen içeriğinin önemini koruması eseri hep gündemde tutmaktadır. Eser karşılıklı konuşmalarla devlet yönetiminin nasıl olacağını anlatmaktadır. Eserin bir bölümünde devleti yönetenlerin çeşitli meslek erbaplarına ve farklı sosyal öbeklere nasıl davranması gerektiğini anlatmaktadır. O meslek gruplarından biri de bu çalışmamızın ikinci bölümünde ele aldığımız şairlerdir.

Anahtar Kelimeler: Kutadgu Bilig, Yusuf Has Hacip, Şairlerle Münasebet

Sessiz Ev: Karşıt Dünyalar

Yrd.Doç.Dr. Vedi Aşkaroğlu

ÖZ

Sessiz Ev, zaman dilimi olarak 1980 darbesinin hemen öncesinde gerçekleşen bazı olayları farklı kişilerin ben anlatıcı diliyle bir kurgu şeklinde sunar. Temel izlekler olarak iletişimsizlik ve yabancılaşma, ideolojik karşıtlıklar biçiminde öne çıkarılır. Farklı siyasi düşüncelere sahip olan bireyler arasındaki ortak geçmiş, geleceğin ortak bir biçimlenmesine dönüşmek bir yana asıl ayrıştırıcı güç olarak romanda önemli bir yer tutar. Karşıtlıklar üç ana unsur biçiminde ortaya serilir: inanç, sınıf ve ideoloji. İnanca dayalı karşıtlık geleneksel yaşam biçimi ile modernleşme ve aydınlanma tasarımının arasında kalan bireyler düzleminde seyreder. Sınıfsal karşıtlık materyalist bir bakış açısı ile hayal edilen dünya ile gerçeklik arasında kurgulanır. İdeolojik karşıtlık ise aşk etrafında biçimlenmesine rağmen sonucu yabancılaşmanın yarattığı karşı tarafa yönelik körlüğün yol açtığı şiddetle aktarılır. Modernist bir roman olarak Sessiz Ev, neredeyse tüm insanların birbirlerini tanıdığı dar bir mekanda kurgulanması açısından, yabancılaşma, iletişimsizlik ve ideolojik karşıtlıkları daha da gerçekçi bir çizgide aktarma şansına sahip olur. Farklı anlatıcıların kullanılması ise çoksesli bir yapı ortaya çıkararak hem psikolojik hem de sosyolojik olguların daha da somutlaşmasını sağlar. Bu açıdan, Sessiz Ev kurgusal bir bakış açısı ile ülkemizin kuruluşundan günümüze kadar farklı bölünmelerle kendini ortaya koyan ve ulusal kimlik, bütünlük gibi kavramları sarsan pek çok farklı karşıtlığın resmini ortaya serer. Bu çalışmada, Orhan Pamuk'un diğer romanlarından farklı olarak modernist-gerçekçi çizgide kurguladığı Sessiz Ev romanında inanç,sınıf ve ideoloji ekseninde birbirlerine yabancılaşan insan tipolojisinin sosyolojik ve psikolojik açıdan bir çözümlemesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sessiz Ev, İnanç, Sınıf, İdeoloji, Çatışma

Müzik Öğretmeni Adaylarının Güncel Müzik Yazılımlarını Okul Şarkılarına Destek Amaçlı Kullanmalarının İncelenmesi

Alaaddin Revaha Kürün - Yrd.Doç.Dr. Ali Ayhan

ÖZ

Bu çalışmada, müzik eğitiminde önemli bir yeri olan okul şarkılarının öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklere dair kısa bir araştırma yapılmıştır. Okul şarkılarının öğretimine katkıda bulunması, şarkıların öğrenilme süreçlerinin daha kısa sürede ve daha akılda kalıcı şekilde tamamlanabilmesi amacıyla kullanılabilecek müzik yazılımlarına dair de araştırmalar yapılmıştır. Tablet PC, akıllı telefon gibi teknolojilerin gelişmesine paralel olarak yazılım şirketlerinin veya bireysel yazılım programcılarının, farklı alanlara yönelik yazılımlar geliştirdikleri de gözlenmektedir. Bu anlamda, müzik alanına yönelik farklı yazılımların da geliştirildiği durumundan yola çıkılarak yeni ve kullanışlı müzik yazılımlarının tespit edilerek, müzik eğitiminde kullanılabilmesi amacıyla görüş ve önerilerde bulunulmuştur. Çalışmada ilk olarak etkin olarak şarkı öğretiminde uygulanan yöntem ve tekniklere destek amaçlı kullanılmak üzere farklı platformlarda uygulama alanı sunan müzik yazılımları belirlenmiştir. Daha sonra okul şarkılarına bu yazılımlar yoluyla kısa sürede hazırlanabilecek çok sesli, ritim eşlikli, görsel destekli katkıların eklenmesine yönelik yöntem ve teknikler anlatılmıştır. Okul şarkısı olarak kullanılabilen eğitim öğretim müfredatında yer alan halk türkülerinin, sanat müziği eserlerinin, popüler şarkıların alt yapılarının çıkarılması amacıyla Capo, Tonica Fugata gibi yazılımlar; nota yazımı, mp3,midi,mp4 gibi biçimlere dönüştürülmesi gibi işlevler için finale gibi yazılımlar; yabancı yerli notaların xml hallerinin araştırılması için musescore yazılımı; (xml dönüştürmesi midi nota araştırması facebook gibi paylaşma ve zengin arşiv oluşturma canlı alt yapı eşliklerinin eklenebilmesi için cubase, gibi yazılımların kullanımına yönelik yöntem ve tekniklerden bahsedilmiştir. Çalışmada örneklem grubunda yer alan İnönü Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören 100 öğrenciye 3 bölümden oluşan anket uygulanmıştır. Anket ile ilgili 3 bölüm için ayrı ayrı olmak üzere geçerlik ve güvenirlik değerleri hesaplanmıştır. Cronbach Alpha katsayıları belirlenmiştir. Madde Toplam Korelasyon Katsayısının genel anlamda yüksek olduğu görülmektedir. Çalışma sonuçlarına göre müzik yazılımlarının müzik eğitiminde gerekli olduğu, ancak yine ortaya çıkan sonuçlara göre müzik öğretmeni adaylarının bu konuda lisans eğitimleri süresince yeterince eğitim alma olanaklarının olmadığı ortaya çıkmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre notasyon yazılımlarından finale ve sibelius; dijital ses sentezleme yazılımlarından ise cubase ile ilgili bilgi ve kullanım becerilerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak müzik öğretmeni yetiştiren lisans programlarında bu tarz müzik yazılımlarının okul şarkıları öğretimde ve müzik eğitimine dair diğer çalışmalarda da bu tarz yazılımların kullanılabilmesi amacıyla mesleki bilgisayar dersinin gerekliliği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Eğitimi, Müzik Yazılımları, Okul Şarkıları

Koro Çalışmalarının, Sosyokültürel Katkılar Açısından İncelenmesi (Malatya İli Örneği)

Metehan Göktaş - Yrd.Doç.Dr. Ali Ayhan

ÖZ

Bu çalışmada "Malatya ili ve ilçelerinde koro yapılanmalarına dair incelemeler yapılmıştır. İnsanların koro çalışmaları sayesinde uyum içinde bir arada müzik yapabildiği etkinliklerin, Malatya örneği olarak ele alınarak genelden özele nasıl bir yapılanma içerisinde olduğu incelenmiştir. Çalışmanın örneklem grubu Malatya ili (Battalgazi, Yeşilyurt, Pütürge ilçeleri) Sümer, Görgü, Cengiz Topel, Hanımın Çiftliği Fatih, Dumlupınar, Pütürge İmam Hatip ortaokullarında öğrenim gören 193 öğrenciden oluşmuştur. Ayrıca il genelinde12 koro şefine de çalışma kapsamında anket uygulanmıştır.Anket ile ilgili geçerlik ve güvenirlik değerleri hesaplanmıştır. Cronbach Alfa katsayıları belirlenmiştir. anketin cronbach a değerinin .66 yani orta düzeyde olduğu görülmektedir. Faktör analiz sonucundan KMO değeri (.775) 193 kişilik örneklem büyüklüğünün yeterli olduğunu görülmektedir. Madde Toplam Korelasyon Katsayısının bazı maddeler hariç genel anlamda orta düzeyde seyrettiği hesaplanmıştır. Yapılan anketin tek faktör olduğu ortaya çıkmıştır.Koro çalışmalarının hangi kurumlarda yapılandığı; koro konser etkinliklerinin hangi salonlarda sergilendiği,koro üyelerinin hangi sınıflardan oluştuğu,hangi türde koro etkinliklerin yapıldığı konusunda incelemeler yapılmıştır. Yapılan metafor analizinde öğrencilerin büyük bir bölümünün koroyu somut kavramlarla benzeştirdiği tespit edilmiştir. Koro çalışmaları sosyalleşme açısındanöğrenci görüşlerine göre faydalı bulunmuştur.Öğrenci görüşlerinin neredeyse tamamına yakınında koro çalışmalarının arkadaşlık ilişkilerine katkı sağladığı ve sosyalleşme açısından faydalı olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin büyük bölümü koro çalışmalarının bireyler arasında işbirliği sağladığını söylemiştir. Öğrencilerin, düzenlenen koro etkinliklerinde koro üyesi olarak yer almaktan mutlu oldukları görülmüştür. Kırsal bölgedeki öğrencilerin kültür sanat faaliyetlerini izleme şansının düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Koro şeflerinin çoğunluğunun İnönü Üniversitesinde çalıştığı ortaya çıkmıştır. Koro etkinliği düzenleyen şeflerin genelde 27 – 35 yaş aralığında olduğu görülmüştür. Koro etkinliğini düzenleyen şeflerinin genellikle Türk Halk Müziği, Çocuk ve Gençlik koroları türünde etkinlikler düzenledikleri ortaya çıkmıştır.Koro şeflerinin genellikle tek sesli eserler ile koro çalışmasının yapıldığı görülmüştür. Çok sesli eserlerde koro çalışmasının tek sesli koro çalışmasına göre daha az yapıldığı ortaya çıkmıştır.Koro şeflerinin büyük bölümü, sosyokültürel katkılar açısından koro çalışmalarını yeterli bulmadığını ifade etmiştir.Koro şefleri, konser salonunun bir takım eksikliklerinin olduğunu ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Kültür, Koro Eğitimi, Toplum

Türkiye'deki Şan Öğretiminde Modernizm ve Yerellik

Öğr.Gör. Alper Şakalar - Prof.Dr. Turan Sağer

ÖZ

Müzikte modernizmin öncü yönelimlerinin 1920li yıllarda Arnold Schonberg'in 12 ton müzik sistemi ile oluşmaya başladığı söylenebilir. 2. Viyana ve Frankfurt okulları ile birlikte müzikte modernizm yönelimleri gerek düşünsel gerekse öznel anlamda ivme kazanmıştır. 1845-1950 yılları arasındaki modernist akımlar şan öğretimine de etki etmiştir. Müzikte yerellik geleneksel unsurlar içermekte ve daha eski bir tarihe dayanmakta, modernizm ise bu duruma karşıt bir görünüm sergilemektedir. Modernist akımların hepsi yerelliğe karşı çıkıp bu karşıtlıkları çeşitli tekniklerle desteklemiştir. Şan öğretiminde modernist 20. yüzyılda kendini göstemiştir. Her zaman daha yeniyi yakalama eğilimde olan modern müzik şan öğretiminde de yer almakta, dönemin bestecilerinin çeşitli besteleme teknikleri ile arya, aryantik, chanson, romance, lied vb. türdeki eserlerle şan repertuvarında kendisini göstermektedir. Ülkemiz tarihinde ilk konservatuvarın kurulmasıyla modernist eserler şan repertuvarlarına dahil edilmiş, geleneksel ögelere dayanan yerel müziğin şan repertuvarına girmesi ise zaman almıştır. Bu araştırmada modernizmin yerellikle meselesi ve müziğin, özellikle şan öğretiminin bu eksendeki yeri ve gelişimi yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Şan, Modernizm, Yerellik, Şan Öğretimi

Türk Müziği Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarı Öğrencilerinin Çalgı Çalışmaya Yönelik Tutumlarının Sosyo Ekonomik- Açıdan İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Banu Geboloğlu

ÖZ

Araştırmanın amacı, Türk müziği eğitimi veren devlet konservatuvarı öğrencilerinin çalgı çalışmaya yönelik tutumlarını sosyo-ekonomik açıdan inceleyip, bireysel çalgıya ilişkin tutumları ile bu tutumların, sosyo-ekonomik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymaktır. Çalışmada öncelikle öğrencilerin sosyo-ekonomik yapıları ortaya konulmuş ve bu sosyo-ekonomik yapının öğrencilerin çalgı çalışmaya yönelik tutumlarını etkileyip etkilemediği incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında, Türk müziği eğitimi veren devlet konservatuvarlarında öğrenim gören lisans öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, "Kişisel Bilgi Formu" ve Özmenteş (2007) tarafından geliştirilen "Çalgı Çalışmaya İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde, frekans ve yüzdeler, aritmetik ortalama, standart sapma, bağımsız gruplar için t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Daha önce Türk müziği eğitimi veren devlet konservatuvarlarında öğrenim gören öğrenciler ile bu konuda herhangi bir çalışma yapılmadığından, araştırmanın bu anlamda Türk müziği çalgı eğitimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Müziği Eğitimi, Çalgı Eğitimi, Tutum, Tutum Ölçeği

20. Yüzyıl Başında "molla Nasreddin" Dergisi ve Ressam Karikatürist Azim Azimzade'nin Eserleri Üzerine

Başak Lütfiye Seyhan

ÖZ

Azim Azimzade, çizim sanatının öncü isimlerinden birisi olarak 20. Yüzyıl başında Azerbaycan resim sanatında kendine özgü bir yere sahiptir. Çizimleri seçtiği konular yönünden toplu ayna tutmuştur. Ağırlıklı olarak döneminin toplumsal boyutlu konularındaki çelişkilere, sorunlara, keskin mizah ve hiciv içeren üslubu ile yer vermiştir. Bu yönüyle eserleri ülkesinin sosyal, kültürel, demokratik gelişmesinde toplumsal kültüre katkı sağlayıp yol gösteren bir misyon içermiştir. Toplumda kadının yeri, fakir ve zengin hayatlar arasındaki uçurum gibi konular üzerine toplum eleştirisi içeren çizimler yapmıştır. Yaptığı tiyatro dekorları kadar özellikle toplumsal yapıya dair karikatürleri ile dönemin ünlü hiciv ve mizah dergisi "Molla Nasreddin" 'de çizimleriyle eserler vermiştir. "Molla Nasreddin" dergisi ise 20. Yüzyılın başında Celil Memedkuluzade tarafından Azerbeycan'da çıkarılan mizah dergisidir. 1906 yılından itibaren devam eden 25 yıllık yayını süresince Azerbaycan ve bölge ülkelerdeki toplumsal, sosyal, siyasal olaylardaki sorunlara eleştirel üslubu ile yer vermiştir. Yayınlandığı dönemi süresince, hiçbir derginin olmadığı kadar halk ve civar ülke toplumları arasında etkili olmuştur. Bu etkinin oluşmasındaki en önemli faktörlerden biri, döneme dair ele aldığı toplumsal, siyasal konulara eleştirel yaklaşımı hicveden bir mizahla ifade etmesi kadar, kuşkusuz okuma yazma bilmeyen insanlara bile ulaşarak görsel olarak mesajını ileten karikatürlerdeki ifade gücüdür. Bünyesinde bir araya topladığı şair, yazar, aydın ve ressamlar ile ülke ve bölge halklarını aydınlatmada oynadığı sosyal rolü kadar, Azerbaycan dönemin Resim sanatının gelişmesine de katkı sağlamıştır. Bu araştırmanın içeriğine dair özellikle ülkemizde fazla kaynak olmaması nedeniyle, mizah dergisinin çizimleri ile ressamın eserlerinin toplumsal içerik ve görsel açıdan incelenmesi üzerinden, görsel sanatlar alanındaki literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırma, nitel yöntem ile literatür taraması üzerinden yapılmıştır. Araştırmada, "Molla Nasreddin" dergisindeki çizimlerin görsel yönü ve özellikle ressam Azim Azimzade hakkında Türkiye'de geniş literatür olmaması, ayrıca ulaşılan kaynakların bir kısmının kiril alfabesi ile internet ağırlıklı makaleler olması nedeniyle, ayrıca web kaynaklı nitel araştırmaların çevirisi üzerinden içerik ve görsel karşılaştırmalar ile bulgulara ulaşmayı zorunlu kılmıştır. Elde edilen bulgular, dergi ve Azimzade'nin çizimlerinin toplumsal ve görsel açıdan incelemesi bağlamında ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Molla Nasreddin Dergisi, Azim Azimzade

Giysi Tasarımında Stil Deneysellik ve Yaratıcılık

Yrd.Doç.Dr. Burcu Ay

ÖZ

Giysi tasarımlarının fiziksel görünüşleri çeşitli dönemler içinde değişimler yaşamıştır. Bu görünüşlerin ait olduğu zaman dilimine özgü tanımları giyim tasarımında stil olarak hafızalara kazınmıştır. Moda tasarımcılarının geçmişe ait stillerin varlığını tanımlayan parçaları, özel koleksiyonlar olarak müzelerde sergilenmektedir. Tasarım araştırmaların, incelemelerin ve kültürel birikimin yönlendirdiği uygulamalarla geliştirilen bilincin ürünüdür. Giysi tasarımında yaratıcılık potansiyeline sahip olmak araştırmalar ve bilginin tasarım fikirleriyle işlenme sürecine güç katmaktadır. Giysi tasarımının alt yapısında yer alan giyim stillerinin doğru tanımlanması ve bilinci önemli bileşenlerdir. Giysi tasarımlarının fiziksel tanımları çoğu zaman görünüşlerin yarattığı psikolojik etkilerle düzenlenmektedir. Giyim tasarımında stil kavramının gelişimi moda tasarımcılarının yeni olanı keşfetme ve yaygın hale getirme çabasıyla ilişkilendirilebilir ve kullanıcılar tarafından benimsenerek kalıcı bir düzenin parçası haline getirilir. Farklı bakış açısına sahip tasarımcılardan Alexander McQueen ve Hussein Chalayan'ın deneysel ve yaratıcı yaklaşımlarıyla; kültür, sanat ve moda tasarımı alanında bir izleyici ya da bir tasarımcı olarak ilerleyen bireylerin ufkunu açan sıradışı tasarımları bulunmaktadır. Hussein Chalayan'ın sanat, mimari, bilim gibi disiplinlere duyduğu ilgiyle bütünleşen tasarımları etkileyici moda şovları ile sergilenmektedir. Yaratıcı potansiyelini doğa, sanat, psikolojik etkiler ve terzilikteki ustalığıyla tasarımlarına işlemiş olan Alexander McQueen moda şovlarıyla adından söz ettirmiştir. Genellikle izlenimlerini psikolojik etkiler yaratmak üzere doğadaki gerçekçi görünümleri kurgulayarak elbiseler üzerinde sergilemiştir. Tasarımları sergilenmeye ve ilgi odağı olmaya devam eden Alexander McQueen, yaşamı kariyerinin doruklarında sonlanmış olsa da sıradışı olarak nitelendirilen moda şovlarıyla anılmaya devam etmektedir. Giyim tasarımında; kültür, sanat, mimari ve endüstriyel ürün tasarım gibi çeşitli alanlarındaki birlikteliklerin kişisel izlenimler, deneysellik ve öngörü ile tasarımcılar tarafından yorumlanması çağdaş yaklaşımları beraberinde getirmektedir. Tasarım süreçlerindeki araştırmaların gelişmelerin deneysellikten sıklıkla kullanılabilen pratik yöntemlere dönüştürülmesi; üretim araçları ve üretim sistemlerine yeni olgular kazandırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Yaratıcılık, Deneysellik, Stil

Effects Of Musıc Therapy On Patıents Wıth Dementıa

Canan Özgür

ÖZ

Dementia, currently affecting over 35 million people in the world, is a progressive illness with no cure. This number is predicted to increase over the next two decades with increasing life expectancy in most countries. Dementia is a term for a decline in mental ability interfering with daily life. Memory loss and Alzeimer's disease are types of dementia. Early diagnosis, treatment and social inclusion are important for a good quality of life. Drug therapies are the first treatment options to slow down the progression of the illness. Identifying non-pharmacological therapies effective in improving quality of life of people with dementia became more popular. Music intervention is a noninvasive and inexpensive therapy which reduces the depression of geriatric patients. The objective of this study is to search for methods during music therapy for people with dementia. Literature review method was applied. The sampling includes several studies dealing with this illness. The results suggest that music therapy is effective for the management of behavioral and psychological symptoms of dementia. It reduces agitated behavior, depression, and anxiety, while improving quality of life and cognitive functioning. A study suggests that music helps in the early stages of dementia as patients deal with the frustration after the diagnosis. Another method is group music therapy, that has the greatest impact in subjects with mild to moderate dementia. It delays the degeneracy of cognitive functions, especially short-term recall function. In short, music therapists and health nurses working with the geriatric patients and the patients themselves will benefit from music therapy, which is a low-cost intervention.

Anahtar Kelimeler: Music Therapy, Dementia, Geriatric Patients

Gastronomi, Mutfak ve Sanat İlişkisi Üzerine

Öğr.Gör. Ceyhun Uçuk

ÖZ

Ortaya nasıl çıktığı bilinmeyen ve geçmişi insanlık tarihi ile aynı olan sanatın, insanların ve toplumların sosyo kültürel gelişiminde oldukça etkili olduğu söylenebilir. Sanatın bu yönünün, toplumun kendi içerisinde oluşturduğu bir başka kültürel değer olan beslenme biçimini ve beklentilerini de etkilediği düşünülmektedir. İnsanın beslenme biçimindeki evrimini etkileyen en önemli unsurlardan bir tanesi de tat almanın öncelikle görme duyusu ile gerçekleştirildiği gerçeğidir. Bir ürünü tüketip tüketmeme konusunda ki kararı etkileyen en önemli unsurun, tüketilmesi beklenen ürünün görüntüsü olduğu bilinmektedir. Bu çalışmada gastronominin sanatsal yönü irdelenmeye çalışılmıştır. Çalışma da nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli uygulanarak literatür taraması yapılmış ve gastronomi ve sanat arasındaki ilişkiye ilişkin veriler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda gastronominin sanat dalları ile olan gizil bağları ortaya çıkarılmaya ve gastronominin sanatsal çalışmalarına ilişkin bir öngörü oluşturulmaya çalışılmıştır. Yapılan çalışma ile gastronominin uygulama alanının ortaya koyduğu ürünlere sanatsal yaklaşımlar ile ışık tutulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi, Gastronomi ve Sanat, Sanat

Modern Sanata Etki Eden Faktörler

Yrd.Doç.Dr. Ebru Elpe

ÖZ

Modern adı verilen kavram yeni, yenilik ile özdeş olarak kullanılmaktadır. Geçmiş ve gelenek, "eskimiş, çağın ihtiyaçlarına cevap vermiyor" olarak modern kavramının içinde yer alır. Modern sanat denildiğinde ise yeniliklere açık, yeniye hitap eden geleceğe yönelik ufukları açık olan sanat olarak tanımlanır. Aydınlanma çağı ile birlikte ortaya çıkan modern kavramı ve modern sanat geleneksel sanata sırt çeviren, yüzünü geleceğe dönen sanat olarak değerlendirilmiştir. Her sanat bir önceki sanattan, içinde bulunduğu dönemden, içinde bulunduğu dönemden önceki dönemlerden, meydana geldiği coğrafyadan, o coğrafya içinde yaşayan insanlarından tarihi ve kültürel geçmişlerinden etkilenmek durumundadır. Bu gerçeği göz önüne aldığımızda modern sanatın geleneksel sanattan etkilendiğini, geleneksel sanat unsurlarının içinde bulunduğu zamana uygun şekilde yeniden değerlendirilmesi olarak da söylenebilecek bir faaliyette bulunarak modern sanat ürünlerinin oluşturulması bilinen bir gerçektir. Modern sanatın sanatçıları, yaşanılan çağın trendlerine gözünü açmış her yeniliği takip etmektedir gelen her yenilik bu sanatçıların ilgi alanına girmektedir. Bu yeni trendleri, oluşturacağı sanat eserlerinde nasıl değerlendireceğini düşünen sanatçı ister istemez geçmişle olan bağlarını yok sayamaz ve" eskimiş ve yok hükmünde" olarak değerlendirilen geleneksel sanatı da göz önünde bulundurarak ve modernize ederek yeniden değerlendirmektedir. Modern sanat, geleneksel sanattan ve yaşanılan çağın kültürel sosyal ekonomik değerlerinden etkilenerek ve yenilikleri özümseyerek gelişimini devam ettirir. Bu bildiride modern sanatı etkileyen faktörlere kısaca değinilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Modern, Sanat, Geleneksel, Yenilik, Eskimiş

Slogan Sanatı Bağlamında Moda ve Sanatın Eleştirel Tavrının Çözümlenmesi

Doç.Dr. Elif Şenel

ÖZ

Sanat ve tasarım, postmodernizm kavramının olgunlaşmaya başladığı dönemde tüketim kültürü çerçevesinde bir araya gelmiştir. Bu dönemde tüm yaratım alanlarında, toplumsal konulara odaklanan ve popüler kültürü şekillendiren unsurları hedef alan bir tavır gelişmiştir. Bu tavır özellikle sanatçıların ve moda tasarımcılarının elinde etkili bir ifade biçimi olarak vücut bulmuştur. Yeni Kavramsalcılık akımının içinde değerlendirilebilecek olan bu eleştirel tavır, slogan sanatı olarak karşımıza çıkmaktadır. Slogan sanatı, toplumsal konulara karşı duyarlılık içinde olan sanatçıların ve modacıların başvurdukları ve çoğunlukla mesaj içerikli yaratımlarını gerçekleştirmede faydalandıkları bir anlatım biçimini oluşturmaktadır. Sanat ve modayı birbirine bağlayan, estetik yenilenme, avangard stratejiler, üretim ve tüketim biçimleri gibi belirleyici etkenler söz konusudur. Bununla birlikte postmodern dönemde bir düşüncenin ifadesi olarak yaratılan sanat ve moda çalışmaları, kavram odaklı yapılarıyla, toplumsal gündemi oluşturan konuların ortak sesi olmuştur. Bu araştırmada, slogan sanatı bağlamında moda ve sanatın eleştirel tavrının çözümlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırmadır. Yöntem kapsamında veri toplama tekniği olarak doküman analizi, veri analiz tekniği olarak betimsel analiz kullanılmıştır. Elde edilen bulgular konuyu örneklendiren görseller ile desteklenmiştir. Araştırmanın sonucunda, postmodern dönemde moda ve sanatın toplumsal yaşamı manipüle eden durumlara odaklandığı çalışmalar analiz edilmiştir. Bu bağlamda, toplumsal bir kaygıdan doğan ve bir düşünceyi yerleştirmeyi amaçlayan mottoları moda ve sanat ürünleri üzerinden yansıtmanın, bu alanların eleştirel ruhunu açıklayıcı nitelikte olduğu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Slogan Sanatı, Sanat ve Tasarım, Moda

Geleneksel Dantel Motiflerinin Lazer Kesim Yöntemi ile Tekstil Yüzeyine Aktarılması

Prof.Dr. Feriha Akpınarlı - Öğr.Gör. Esra Seçim

ÖZ

Özet İnsanoğlu kendini ifade etme ve sosyal statüde beğenilme arzusunun büyük bir bölümü, günümüzde tekstil ve moda ile giderilmektedir. Tekstil ve süsleme teknikleri doğduğu coğrafyanın koşullarında şekillenirken, birçok farklılık içerisinde zengin bir yelpaze oluşturur. Ne yazık ki endüstrinin ve teknolojinin gelişmesi ticari bağlamda tekstili yüceltsede eski tekniklerin el işçiliğindeki kültürel ve estetik değerlerini gölgede bırakarak unutulur hale getirmiştir. Bu bağlamda tekstil tasarımcılarına kültürel değerleri yaşatmak ve günümüz modern çağa uyarlamak gibi önemli bir sorumluluk düşmektedir. Geçmişten günümüze tekstil sektöründe kullanılan üretim yöntemleri ve malzeme tekstilin bütün ürünlerinde ve ürün biçimlerinin oluşmasında etkin rol oynamıştır. Üretim yöntemlerinin ve malzemenin sağladığı olanaklar doğrultusunda tekstil ürünleri biçimlendirilmiştir. Günümüzde geliştirilen modern üretim yöntemleri tasarımcılara pek çok avantajlar sağlamaktadır. Bu yöntemler sayesinde tekstilde daha önce kullanılamayan malzemeler, desenler şekillendirilmekte ve tasarımcılar bu sayede tekstil ve moda dünyasına yenilikler kazandırmaktadır. Bu çalışmada geleneksel dantel motiflerinin modern üretim yöntemi olan lazer kesim ile bir tekstil ürününde kullanılabilirliğini ortaya koymak çalışmanın problemini oluşturmaktadır. Bu amaçla; seçilen dantel motiflerinin şekillendirilerek lazer kesim yöntemiyle farklı yüzey tekstillerine aktarılması ve bir tema doğrultusunda hazırlanan koleksiyona ait tekstil ürününe dönüşüm aşaması süreç olarak ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tekstil, Lazer Kesim, Dantel, Motif

2007-2017 Yılları Aralığında Türkiye'de Müzik Alanında Yapılan Akademik Çalışmalar Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi

Yrd.Doç.Dr. Gamze Köprülü

ÖZ

Bu çalışma; 2007-2017 yılları aralığında Türkiye'de müzik alanında bilimsel süreli yayım yapan üniversitelere ait sanat tasarım ve sanat dergileri ile sınırlandırılmış olmak üzere, bu dergilerde yayımlanmış müzik makalelerinin taranması sonucu elde edilen verilerle oluşturulmuş bir bibliyografya çalışmasıdır. Betimsel araştırma metotlarından literatür tarama modelinin kullanıldığı çalışmanın amacı; 2007-2017 yılları arasında müzik alanında yapılmış olan makalelerin bir araya getirilerek araştırmacıların hizmetine sunulmasıdır. Elde edilen bulgular; dergi isimleri, yayım yılı ve yazar sayısına göre değerlendirilmiştir. Akademik alanda verilmiş olan çalışmaların bir bütün olarak ele alınması ve değerlendirilmesi yapılacak olan yeni çalışmalar için önem arz etmektedir. Çalışmanın ana hattını oluşturan bibliyografya çalışması bu alanda çalışılacak olan diğer çalışmalara kaynaklık etmesi bakımından öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Tasarım, Dergi, Müzik, Makale, Bibliyografya

Müzik Formu Analizinde Felsefi Bir Yaklaşım: Teleolojik Oluşum

Arş.Gör. Giray Koçaslan

ÖZ

James Hepokoski ve Warren Darcy müzikte rotasyonel formu, belirli yapıların tekrarlanmasıyla oluşan devirler (rotasyon) üzerinden açıklarlar. Ancak bu devirlerin ardışık ve birbirlerinin türevi olması gerekmemektedir. Söz gelimi bir sonat-rondo rotasyonel yaklaşımda, AB - AC - AB' - A(Koda) şeklinde kendini gösteren dört rotasyonla açıklanabilmektedir. Bu yapıdan da anlaşılabileceği üzere her devirde ortak olan "A" kısımları yer alırken, bunların aralarında farklı yapılar da yer almaktadır. Hepokoski, "teleolojik oluşum" için de tekrarlayan belli tema veya melodilerin gerekliliğinin altını çizer. Ayrıca, bu tekrarların ard arda bulunmaları da gerekmez. Bu nokta rotasyonel form ile örtüşmektedir. Teleolojjik oluşumun rotasyonel formdan en önemli farkı tekrarların, hedeflenen bir amaca, bir "telos"a ulaşmaya yönelik işlevlerinin olması gerekliliğidir. Bu çalışmada "müzikte teleolojik oluşum"un felsefi temellerinden bahsedilmesi; ancak ağırlıklı olarak, müzik eserlerinin başka teorisyenler tarafından bu yaklaşımla nasıl ele alındığının üzerinde durulması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzikal Analiz, Rotasyonel Form, Müzikte Teleolojik Oluşum

Türk-Islam Sanatında Kişileştirme ve Metafor Olgusu

Doç.Dr. Yunus Berkli - Yrd.Doç.Dr. Gülten Gültepe

ÖZ

Plastik sanatların biçimsel formülasyonları, kültürel geleneğin aktarılması ve anlaşılmasında var olan materyalleri dün olduğu gibi bugünde sunmaya devam etmektedirler. Kültürel aktarımların biçimsel göstergeleri, dışsal bir modelle birlikte içeriğini de tarif eden oluşumlarıyla ancak anlaşılır hale gelebilmektedir. Maddeyi biçimlendirmenin düzeni Tanrı, tabiat ve insan bağlantıları arasında kurulan soyut, somut özdeşleştirmelerle anlam kazanabilmektedir. Kültürel özdeşleştirmeler, bilinçaltı dünyasının dışavurumunda farklı din ve inanışların paralelliğinde ortaya çıkmış, sanatsal üretiminde kökenlerine bağlı gelişmiştir. Üslup birliği, uygarlıkların kökleşmiş yazınsal veya sözel kaynaklarından itibaren izlenebilen, tarihi boyunca nasıl devam edegeldiğinin tespiti açısından ikonografik referanslar içermektedir. Etnografik malzeme, dünyanın veya evrenin yaratılmasıyla ilgili inanışlar, törenler, ayinler, sosyal yaşamı etkileyen tabiat veya tabiatüstü olaylar maddi kültür verilerini etkileyen etkileşimler olarak ortaya çıkmıştır. Toplumsal yapının ve kültürün belirleyici faktörleri, sanatsal anlayışın ve faaliyetlerine olan etkileri, zamanla değişiklikler göstermiş olsa da esasen geçerliliğini koruyan tarihsel bir sürecin, devamı niteliğinde gelişmiştir Plastik sanatlarda biçimsel formülasyonlar nesneler, görüntüler ve davranışlar ancak kültürlerin sahip oldukları değerler ve anlamsal içerikleriyle birlikte bir bütünlük oluştururlar. Kültürel birikim, sanatın veya görsel malzemenin ikonografik çözümlenmesinde, uygarlık tarihin başlangıcından itibaren devam eden sürecin, esas içeriğin kavram çerçevesinde sürekli olarak genişleyen, sosyo-kültürel bir olgu olduğu sonucundan hareket etmesi gerektiğidir.

Anahtar Kelimeler: Türk-Islam Sanatı, Kişileştirme, İkonografi, Metafor

Kahramanmaraş'ta Bakırcılık Sanatı ve Güncel İlişkileri

Arş.Gör. Hatice Kübra Arıkan

ÖZ

İnsanoğlunun doğada keşfettiği ilk madenlerden bir tanesi olan bakır, işlenebilme özelliği ile bakırcılık el sanatının gelişmesine katkı sağlamıştır. Bakırcılık sanatının geliştiği merkezler, bakır üretimi yapılan yerlere yakın bölgelerdir. Bu önemli merkezlerden bir tanesi de Kahramanmaraş İlidir. Sahip oldukları kültürü bakıra işleyen bakır zanaatkarları uzun yıllar bu mesleği icra etmişlerdir. Kahramanmaraş'ta çok eski bir geçmişe ve geleneğe sahip olan bakırcılık sanatı, bir dönem Türkiye'nin her yerine ürün ihraç eder hale gelmiştir. Yakın geçmişe kadar mutfaklarda çeşitli ve bölgeye özgü motifler ile bezenmiş çok sayıda bakır ürünleri kullanılmıştır. Ancak bakırcılık, Kahramanmaraş sanayisinin gelişimine bağlı olarak çeşitli endüstriyel malzemelerin gelişmesi ile giderek bu zanaat azalmıştır. Bununla beraber giderek sayısı azalarak, Kahramanmaraş'ta bakırcılık sanatı ile geçimini sağlayan kişilerin sayısı az da olsa var olduğu bilinmektedir. Günümüzde ise bakır malzemesinin işleme ve kullanımına dair yeni özelliklerinin keşfedilmesi ise endüstriyel alanda kullanımı giderek artırmıştır. Geçmişte mutfak eşyası ürünlerinde geniş bir yelpazeye sahip olan K.maraş bakırı günümüzde ise mutfak eşyası olarak kullanımının yanı sıra çoğunlukla sahip olduğu özgün değeri ile süs eşyası olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada, köklü bir geleneğe sahip olan ama unutulmaya yüz tutmuş bakırcılık zanaatinin günümüz el sanatı ve endüstriyel olarak üretiminin karşılaştırmalı olarak araştırılması, güncel üretim ve pazarlama ilişkileri ile bakırcılık ile uğraşan zanaatkarların ve sanayicilerin mevcut durumlarının Kahramanmaraş İli bazında incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Bakırcılık, Zanaat, Endüstri, Kahramanmaraş

Flamenko ve Arabesk Müziğin Sosyal ve Kültürel Bağlantısı

Arş.Gör. İbrahim Şevket Güleç

ÖZ

Flamenko, Güney İspanya'nın Endülüs bölgesine özgü, karma kültürel öğelerle bezeli folklorik bir müzik ve dans türüdür. İspanya coğrafyası Araplar, Berberiler, Çingeneler ve Yahudiler gibi birçok toplumla yoğun bir kültürel etkileşim sürecine tanıktır. Anadolu uygarlıkları da yüzyıllarca benzer coğrafi ve sosyal koşullarda yaşamıştır. 1960 Türkiye'sinde doğan Arabesk müzik; klasik Türk müziği, Türk halk müziği ve Arap müziği etkileri taşımaktadır. Her iki ülkede de yaşanan sosyal koşullar, zamanla kendine özgü müzikal ifadelere dönüşmüştür. Gelişim evrelerinde icracı ve dinleyicisi çoğunlukla dar gelirliler olan, bir süre toplumun diğer kesimleri tarafından hor görülse de zaman içinde kabul görerek geniş kitlelere yayılan bu iki müzik türünün sosyal dinamikleri birbiriyle benzerlik göstermektedir. Çalışmada, Flamenko ve Arabesk müziğinin alt yapısını oluşturan sosyo-kültürel faktörler ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Flamenko, Arabesk, Kültürel Etkileşim

Güzel Sanatlar Liseleri Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Doç.Dr. Ilgım Kılıç

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Güzel Sanatlar Liseleri üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesidir. Bu bağlamda 2010-2017 yılları arasında yapılan tezlerle sınırlandırılarak 48 lisansüstü tezi çeşitli açılardan gruplandırılmıştır. Bu araştırma nitel bir araştırma olup veriler doküman incelemesi tekniğiyle toplanmıştır. Araştırmanın örneklemi amaçsal örnekleme stratejilerinden biri olan ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Ulaşılan tezleri incelemek üzere çalışmanın amacına yönelik her bir tez "Tez İnceleme Formu" kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre tezlerin %85'inin nicel çalışmalar olduğu, %72'sinde veri toplama aracı olarak anket ya da likert tipi ölçeklerin kullanıldığı, %52'sinde Güzel Sanatlar Lisesi 9. sınıf öğrencileriyle çalışıldığı belirlenmiştir. Ayrıca incelenen tezlerde ele alınan çalışma alanının en çok "ders inceleme ve değerlendirme" konusunda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güzel Sanatlar Liseleri, Lisansüstü Tezler, Tez İnceleme, İçerik Analizi

Viyolonselin Türk Halk Müziği İcrasında Ezgi ve Eşlik Çalgısı Olarak Kullanılabilirliğine Yönelik Bir İnceleme

Arş.Gör. Koray İlgar

ÖZ

Bu çalışmada, Avrupa kökenli bir yaylı çalgı olan viyolonselin ezgi ve eşlik unsuru olarak Türk halk müziği icrası eksenindeki kullanılabilirliği ve uyumluluğu incelenmiştir. Türk müziğinde daha çok sanat müziği adıyla tabir edilen türün icrasına yönelik kullanılan viyolonselin, geniş ses alanı ve zengin tınısal özellikleri nedeniyle, aynı ölçüde Türk halk müziği icrası için de verimli bir biçimde kullanılmaya elverişli olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, tenor karakterli ve perdesiz bir çalgı olan viyolonselin, bas, alto ve soprano tını bölgeleriyle birlikte halk müziği icrasına da ciddi anlamda katkı sağlayabileceği olgusu, günümüzde bu müziği icra eden topluluklar tarafından giderek daha çok fark edilmeye başlanmıştır. Özetle tınısal derinliği, parlaklığı, gürlüğü ve müziksel ifade gücü sayesinde viyolonselin, Türk halk müziğinin karakterine ve icra tavrına iyi uyum sağlayabilecek nitelikte bir çalgı olduğu ve bu özelliği nedeniyle de viyolonselin halk müziği icra toplulukları tarafından daha çok kullanılması gerektiğinin, bu müziğin icrası adına önemli bir kazanım olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Viyolonsel, Türk Halk Müziği, Çalgı İcrası, Yaylı Çalgılar

Türk Resim Sanatında Sembolik ve İkonografik Anlatım

Okutman Mehmet Akif Kaplan

ÖZ

Türkler tarihten bu yana kendine özgü yaşam biçimini, kültürlerini ve buna bağlı olarak da sanat anlayışlarını ortaya koymuştur. Türk sanatının temelini, birbirinin devamı niteliğinde olan kültürel gelişim ve farklı inanış biçimleri oluşturur. Türk sanatı tarihinde Asya Hunları, Göktürkler, Uygurlar kültürel geleneklerine bağlı sanat üslubu geliştirmişler ve bu sanat üslubu kendilerinden sonra gelen Selçuklu ve Osmanlı gibi Türk devletlerinin sanatına temel teşkil etmiştir. Selçuklu ve Osmanlı devleti Orta Asya sanat geleneğini İslam dini çerçevesinde sentezlemiştir. Konularını yaşam ve inanış biçiminden alan Türk sanatçısı sembolik ve ikonografik bir dil kullanmıştır. Proto-Türklerin yapmış olduğu petroglifler hayvan üslubuna, Uygur duvar resimleri ve minyatürleri Selçuklu ve Osmanlı minyatürüne temel oluşturur. Batı tarzı resim anlayışına kadar Türk sanatında sembolik ve ikonografik anlatımın oldukça önemli olduğu görülür. Osmanlının da batılılaşma ıslahatları Türk sanatında Batı tarzı gerçekçi resim anlayışının oluşmasını sağlamış ve bu anlayış içerisinde de sembolik ve ikonografik anlatımın devam ettiği görülür.

Anahtar Kelimeler: Türk Sanatı, Sembol, İkonografi

Çağdaş Sanatta Protest (Devrimci) Tavır Sergileyen Sanatçılar ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Ali Böyükparmaksız - Öğr.Gör. Mehmet Aksoy

ÖZ

Günümüz sanatında kökenleri Dadaizme uzanan "güncel/çağdaş sanat" etkinlikleriyle ilgili anlayışlarda aykırılığın öne çıkarıldığı, kurumsallaşmış ideolojik bir tutuma karşı olunduğu görülmektedir. Toplumda sanatçının yeri hangi alanda eser ürettiğinden bağımsız olarak geçmişten beri sorunlu bir meseledir. Modern mit çerçevesinde sanatçı, başına buyruktur, özgürdür, dışardan telkinlere değil kendi isteklerine uyar. Toplumu dışardan gözlemleyen ama onunla bütünleşmeyen kendi dönemine ait sosyal ve kültürel süreçte sorunları irdeleyerek muhalif bir konumda sosyal bir misyon üstlendiği de söylenebilir. Günümüzde protest sanat eylemleri sanatın sokağa taşındığı edimler olarak grafiti, stencil, posterler, performanslar gibi farklı üretim biçimlerini kullanarak, alışılmış ve mutlak bir mekân içerisinde yer almayan sanat biçimleri olarak ortaya çıkmaktadır. Protest sanat, sınırları aşan, ezberleri bozan, genel geçer normatif kuralları reddeden bir anlayışa sahiptir. Protest sanatçı ise eleştirel bir tavırla eserlerini devrimci, aktivist bir şekilde ele almaktadır. Araştırmada betimsel tarama yönteminden yararlanılmış ayrıca araştırma kapsamında ilgili literatür taranmıştır. Araştırmanın amacı, çağdaş sanatta protest ve devrimci tavır sergileyen sanatçıların eser örnekleri üzerinden analizler yapmaktır. Sonuç olarak geçmişten beri toplum ile iç içe olan sanatçının yaşadığı dönemin olaylarından etkilendiği ve eserlerinin üretiminde bilinçaltının ve toplumsal olguların etkisinde kaldığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Protest (Devrimci) Sanat, Sanat ve Siyaset, Çağdaş Sanat, Güncel Sanat

Müzelerin Ülke Ekonomisine ve Teknolojik Gelişmelere Katkısı

Doç.Dr. Müzeyyen Sevtap Aytuğ

ÖZ

Müzeler toplum için sadece kültürel değerlerin korunduğu açık veya kapalı mekanlar değil aynı zamanda içinde bulunduğu bölgenin ekonomik gelişmesine de büyük katkı sağlayan kurumlardır. Ekonomik katkı olarak sadece müze giriş bedelleri düşünüldüğünde aslında ülke ekonomisine çok daha büyük değer sağlayacak alternatif getirileri göz ardı edilmektedir. Müzelerin kurulması aşamasında mimari çizimlerden başlayarak, müzenin iç ve dış mekan tasarımı için gerekli olan aydınlatma, iklimlendirme, sergileme, depolama, güvenlik, sanal gerçeklik gibi ileri düzey görüntüleme sistemleri ve arşiv yanında müzede satılacak anıların tasarımı ve üretimi için yaratılacak ivmenin yaratacağı katkı günümüzde ekonomiye büyük değer kattığı ifade edilen inşaat sektörünün bir alanı olarak anlam ifade etmektedir. Günümüz müzeleri incelendiğinde güvenlik, iklimlendirme, sergileme yöntemleri gibi alanlarda en üst düzey teknoloji kullanıldığı dikkat çekmektedir. Bu diğer sektörler için de örnek teşkil etmektedir. Son yıllarda ülkemizde özellikle bölgenin yerel halkının ileri gelenlerinin bağışladığı konutlar ve diğer mekanlar veya Belediyelerin satın alarak restore ettirdiği tarihi binaların müzelere dönüştürülmesi ile müzelerin gittikçe daha yaygın hale gelmeye başladığı gözlemlenmektedir. Bu binaların müze amaçlı değerlendirilmesi bölge halkının aidiyet duygusunu güçlendirmesi yanında müzeyi ziyarete gelen yerli ve yabancı turistin o bölge ekonomisine ulaşım, konaklama, beslenme ve doğru planlanmışsa özel tasarımlanmış ürünler alışveriş imkanı da yaratmaktadır. Müzelerde sergilenen eserlerden esinlenen sanatçıların oluşturduğu koleksiyonlar o tasarımın gelecek nesillere aktarımını da sağlamaktadır. Müze içerisinde yer alan lokanta, müze kütüphanesi, konferans salonu, çok amaçlı salonlar gibi mekanlar sadece müzeyi ziyaret edenler değil farklı amaçlı bu mekanları kiralamak isteyenler için de prestijli bir alternatif oluşturmaktadır. Müzelerde düzenlenecek eğitim programları, atölye çalışmaları, film gösterim günleri, konserler gibi ücretli düzenlenecek etkinlikler amaçlanan hedef doğrultusunda hem müzeye ek gelir hem de farklı alanlarda bilginin paylaşılarak mesleki veya diğer konularda bilginin arttırılması ve sürekliliğinin sağlanması imkanını vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Müze, Ekonomik Katkı, Turizm, Kültürel Miras

Renk ve Estetik

Öğr.Gör. Nevin Engin

ÖZ

Estetik bilimine özgü kavramlarla (güzel, çirkin, yüce, aşağı, alçak, görkemli, trajik ve komik gibi) ve insanlık tarihinin dönemleri ile ilişki kurarsak, her dönemde insanlar renkleri hem günlük hayatta, hem sanatta, bulundukları dönemin özelliklerine uygun bir şekilde kullandıklarını görmekteyiz. Sanatçılar renklerle, dini kuruluşların, hamilerin, zengin sınıfın, politik güçlerin, insani kuruluşların veya sadece kendilerinin duygu, düşünce ve fikirlerini yansıtmaktadır. Sanat tüketicisi olan toplumların veya özel toplulukların hislerini veya davranışlarını belli bir yöne çekmek, sanat süreçlerinin amaçları arasındadır. İnsanın renklere duyarlılığı, bu süreçte önemli rol oynamaktadır. Günümüzde büyük endüstriler, şirketler, kuruluşlar ve alternatif tıp, insanların bu renk duyarlılığından faydalanmaya devam etmektedir. Bu araştırmanın konusu İnsanların fizyolojik, kültürel ve psikolojik faktörlere bağlı renk algısını bazı estetik kavramlarla ve tarihsel dönemlerle ilişki kurarak, Renk kavramının estetik kavramlarıyla bağlantısını incelemektir. Araştırma verileri literatür taraması yoluyla elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Estetik, Sanat, Renk, Renk Algısı

Güncel Sanatta Form Olarak Işık ve Gölge

Öğr.Gör. Elif Anbarpınar - Okutman Rabia Demir

ÖZ

Temel tanımı ile gölge, varlığın kanıtıdır. Gölgenin oluşabilmesi için nesne ve ışığa ihtiyaç vardır. Işığın kesintiye uğratılması sonucu yüzeye düşen gölgenin kontürle çizilmesi ile resim, renklenmesi ile de modern resmin başladığı kabul edilir. Böylece gölgenin resim sanatının başlangıcından beri önemli bir yeri olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Sanat tarihi boyunca plastik bir hacimlendirme aracı olarak kullanılan ışık ve gölge günümüz sanatçılarının işlerinde bir form olarak farklı bağlamlarda ele alınmaktadır. Işık ve Gölge, Burhan Doğançay, Kara Walker, Christian Boltanski enstalasyonlarının vazgeçilmez parçasıdır. Duvar ressamı olarak bilinen Doğançay, tuvale yerleştirdiği hazır malzemelerin gerçek gölgelerini boyarken, Kara Walker ve Boltanski mekana özgü ışık gölge enstalasyonları oluştururlar. Bu enstalasyonların kökenini binlerce yıl öncesine dayanan 'Gölge Tiyatrosu' oluşturmaktadır. Sanatçılar, kimi zaman gölgeyi siluet olarak, kimi zaman hazır malzeme kullanarak elde ederler. Bu çalışma, Güncel sanatın olanakları ile gölgeyi işlerinin merkezine koyan ve ışığı bir araç olarak kullanan sanatçıların yerleştirmelerinde form olarak ışık ve gölgenin kullanımına odaklanır.

Anahtar Kelimeler: Işık, Gölge, Burhan Doğançay, Kara Walker, Christian Boltanski

Azerbaycan Tiyatrosunun Teşekkülünde M.F. Ahundov ve C. Cabbarlı Dramaturgiyasının Sentezi

Yrd.Doç.Dr. Rüstem Mürseloğlu

ÖZ

Azerbaycanlılar Türk soylu halklar içerisinde edebiyat, felsefe, musiki ve tiyatro alanında en çok eser veren bir halktır. Üzeyir Hacıbeyov, Hüseyin Cavit, Ahmed Cavad gibi birçok fikir ve sanat insanını sayabiliriz ki tarihin parlak sayfalarına isimlerini kazıtmışlardır. Tebliğimizde bu isimlere ekleye bileceğimiz Azerbaycan sahne sanatının iki usta kaleminin, Mirze Feteli Ahundzade (Ahındov) ve Cafer Cabbarlı'nın yaratıcılıktaki başarılarının sırları üzerinde duracağız. İki farklı dönemin, iki farklı yaratıcılık metodunu kıyaslayarak konuya farklı bir paradigmadan bakacağız. Azerbaycan Milli Dramaturgiyasının kurucusu olarak bilinen M. F. Ahundzade ve Azerbaycan Sovyet Dramaturgiyasının kurucusu gibi tanınan C. Cabbarlı'nın eserlerinin toplum üzerindeki etkileri ayrıca Türk, Rus ve İran medeniyetinin yazarların gelişimlerine tesiri de araştırmamızın ana şemasını teşkil edecektir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler. Dramaturg, Tiyatro, Medeniyet, Edebiyat, Oyun.

Osmanlı Devleti'nin Batılılaşma Sürecinde Klarnetin Konumu

Prof.Dr. Gülriz Germen - Yrd.Doç.Dr. Şehrinaz Gündüz

ÖZ

Evrensel bir dil olan müzik, toplumun kültür hayatının en önemli göstergesi; çalgı ise, müziğin en önemli yapı taşıdır. İlk çağ düşünürleri müziğin temelini, içinde yaşadığımız evrenin doğal ritmik düzenine ve uyumuna bağlamışlardır. Müzik alanında teknik ve bilimsel gelişim sürecini hızla tamamlamış olan insanoğlu, yeni yapılanmalar ile yeni tınıların oluşturulmasına, yeniyi yaratma gücüyle var olan müziksel formların ve çalgıların gelişimine önem vermiş ve bu gelişimi hızlandırmıştır. Her çalgı tarihsel devinim içerisinde değişip gelişerek bugünkü şekline kavuşmuştur. Klarnetin atası olan chalumeau (şalümo)da repertuarın gereksinimleri doğrultusunda değişime uğramış, tek kamışlı tahta üfleme çalgı ailesinin üyesi olan klarnet ortaya çıkmıştır. Osmanlı'nın Tanzimat'la birlikte başlayan batılılaşma ve modernleşme çabaları sırasında ortaya çıkan kültürel etkileşimler ve değişimler sonucunda Osmanlı Devleti'nin müzik yaşamında da yeni yapılanmalar ortaya çıkmıştır. Gelişimin ve modernizenin sembolü olması sebebiyle bu değişiklikler özellikle müzik alanında kendini göstermiştir. Bu değişimler Tanzimat sonrası çalgılarında daha belirgin olarak görülmektedir. Osmanlı Devleti'nin batılılaşma hareketleriyle birlikte değişen müzik anlayışının bir sonucu olarak ortaya çıkan çoksesli müzik çalışmalarının önemli bir parçası olan çalgılar arasında bulunan klarnetin Osmanlı müzik kültürü içindeki tarihsel gelişimi ve Türk Müziği içerisindeki konumu ele alınmıştır. Çalışmada, betimsel yöntem izlenmiş ve arşiv tarama modeli kullanılmış, taranan metinler betimsel ve tarihsel araştırma yöntemiyle incelenmiş, fotoğrafları çekilmiş, arşiv ve müzede bulunan klarnetler incelenmiştir. Bu çalışma, Osmanlı Devleti'nin Muzıka-ı Humayun ile başlayan batılılaşma sürecinde müzik alanında klarnetin konumunu ve önemini ortaya koyarak, saray bandosundan senfonik orkestralara değin klarnetin tarihsel gelişim sürecinin incelemesi yönüyle önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Chalumeau, Klarnet, Muzıka-i Humayun

Postmodernizm ve Sanatta Yapı Olarak İroni Kavramı

Sibel Kuruşcuoğlu

ÖZ

Bu makalenin amacı modernizmin, postmodernizme geçiş sürecince nasıl bir etkisinin olduğudur. Bu bağlamda sanatçıların ironi kavramını ortak bir dil olarak nasıl kabul ettiğinin belirlenmesidir. Aydınlanma döneminin yaşandığı 19. Yüzyıl da pek çok alanda sayısız gelişim ve değişimler yaşanmıştır. Bilimsel, siyasal ve toplumsal gelişmelerin ışığında sanayileşme, kentleşme ve toplum yapısındaki değişimlerde batı uygarlığının egemenliği görülmüştür. Batı uygarlığı aydınlanmayı; geleceğe yönelik bilimdeki ve teknolojideki ilerlemeye değer vermek olarak benimsetmesi ve geleneksel olanı reddetmesi ile toplumda kültürel geleneklerinde anlamını yitirmesine sebep olmuştur. Aslında köken olarak çok eski dönemlere dayanan "ironi" kavramı daha çok söz sanatlarında kullanılmıştır. Tersini söyleme, iğneleme ya da çarpık anlatımda kullanılan ve eleştiri mahiyetinde olmuştur. İçinde bulunduğu dönemde sanatçılar, söylemek istediklerini geniş bir şekilde ifade etme yolunda ironi de birleşmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Modernizm, Postmodernizm, İroni

Kültür Algısı Bağlamında Çağdaş, Modern ve Postmodern Sanat

Yrd.Doç.Dr. Süleyman İrgin

ÖZ

Kültür kavramı kapsayan bağlamında sanatı içerisinde barındıran ve sanata malzeme, motif ve içerik sağlayan geniş bir yelpazeye sahiptir. Bundan dolayı çağdaş, modern ve postmodern sanat gün geçtikçe kültürden daha çok beslenmeye başlamıştır. Sanat insanlıkla paralel bir doğrultuda gelişmiştir ve sürekli olarak değişimler geçirerek insanlığın ortak bir anlatısı olmuştur. Birey ve bireyler duygu ve düşüncelerini her daim sanat aracılığıyla dile getirmiştir. Sanat bir irdeleme ve sorgulama yöntemi ya da bir dil olarak tanımlanması gerekirse, bu dilin ve anlatının insanlıkla birlikte ve paralel olarak değiştiği ve geliştiği söylenebilir. İnsan ve sanat ikilemi aydınlanma dönemiyle geri dönüşü olmayan bir yola girmiş; modern olma ve modernleşme artık sanatın da bir sorunu olmuştur. Günümüzde sanatın sadece yüzey üzerinde yapılan bir renklendirmeden ibaret olmadığı aşikârdır. Özellikle günümüz 21. yüzyılında eğilimlerin ve anlayışların hüküm sürdüğü bu çağda atık olanın, kitsch olanın ve canlı olanın da sanat mekânlarında yerini aldığını görmemiz mümkündür. Bundan dolayı estetiğin ve sanatın yok edildiği ya da sonu geldiği tartışmaları da ön plana çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Sanat, 21. Yüzyıl

Klasik Osmanlı Minyatür Sanatında Nakkaş Osman' In Yaratıcılık Anlayışı

Yrd.Doç.Dr. Tahir Çelikbağ

ÖZ

Minyatür, belge niteliği taşıyan çok ince işlenmiş küçük boyutlu resimlerin tasvir edildiği kitap sanatıdır. Minyatür, şiir, hikâye ve yaşanmış tarihi olayların canlı bir tercümesidir. Minyatüre bakıldığında, o eseri ortaya koymuş olan nakkaşın hayat felsefesini, örf ve âdetlerini, o dönemin insanlarının yaşayış şeklini, tarihî hâdiseleri günümüze kadar getirdiği görülmektedir. Minyatür, kendine has teknik ve renk özellikleri olan bir tasvir sanatıdır. Özellikle Türk minyatür sanatının en verimli dönemini 16. yüzyılın Kanuni Sultan Süleyman döneminden başlamış ve 17. yüzyılın birinci yarısına kadar devam etmiştir. Osmanlı minyatür sanatının Klâsik Dönemi 16. yüzyılın ikinci yarısından başlamış 17.yüzyılın ilk yarısı kadar süren zaman dilimini kapsamaktadır. Bu dönemde Osmanlı saray nakkaşhanesinde üretilen minyatürler ile diğer minyatür okullarında üretilenlerden ayrılan en önemli husus üslûp özellikleri yönüyledir. Osmanlı sarayında şehnameciliğin yeniden gündeme gelmesi ve buna bağlı olarak konuları yazılmış yazmaların resimlendirilmesi nakkaşlar için özel bir yer oluşturmuştur. Ve buna bağlı olarak nakkaşların özgün yaratıcılık arayışına girdikleri görülmektedir. Bu dönemin ressamlarından nakkaş Osman, Ali Çelebi, Hasan ve Lütfü Bey,…Gibi. 16. yüzyılın ikinci yarısından sonra yazılmış yazmaların konularını, Osmanlı minyatür üslubunda tasvir etmişler. Ve bir taraftan da bu nakkaşlar kendi bireysel üsluplarıyla ön plana çıktıkları eserlerinde görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Minyatür, Nakkaş, Osman, Osmanlı Sanatı

Osmanlı El Yazmalarında Dini Konular ve Siyer-i Nebi Minyatürleri Hakkında

Yrd.Doç.Dr. Tahir Çelikbağ

ÖZ

Osmanlı minyatür sanatında birçok konuda eserler yazılmış ve bu eserlerin tasviri yapılmıştır. Yapılan araştırmalar bu minyatürlerin başında tarih, edebiyat, topografya, manzara, kentler ve binalar, astroloji, günlük yaşamı gösteren minyatürler, portre ve dini konular gelmektedir. Dini konulu resim çalışmalarına ayrı bir önem verildiği görülmektedir. Geniş konu yelpazesine sahip olan Osmanlı minyatür sanatını; din konulu elyazmaların başında, İslam tarihi niteliğine sahip Zübdetü't-Tevârih, Fuzûlî'nin, Ehl-i Beyt sevgisini ölümsüzleştirdiği Hadîkatü's-Süedâ, Hz. Muhammed'in doğumu öncesinden başlayarak peygamberlik dönemini anlatan Siyer-i Nebî minyatürleri altı ciltlik bir eserdir. Bu eserler dışında Ahvâl-i Kıyamet, Falnâme gibi resimlenen kitaplarda da fal, kıyametin tasvirleri, cennet ve cehennem konulu minyatürlerde birçok betimlemeler yer almaktadır. Dini mevzuların tasviri yapılan minyatürler, Türk kitap ressamlığının klasik üsluba ulaşmaya başladığı ilk dönemlerde hazırlanmıştır. Siyer-i Nebi minyatürlerinde en önemli ayrıntı Hz. Muhammed'in tasviri yapıldığı minyatürlerinde yüzünün beyaz bir peçeyle kapatılarak gizlenmiş olmasıdır. Osmanlı minyatür sanatı el yazmalarında, fantastik yaratıkların minyatürlerinin yapıldığı görülmektedir. Bu fantastik minyatürler dini ve astroloji konulu kitaplarda ki çeşitli hikâyelerde yer almıştır. Osmanlı resim sanatında fantastik imgeler, ülkenin çok kültürlülük temeli üzerinde gelişmiştir. Bu araştırmada Siyer-i Nebi yazması tasvirlerinin kompozisyon kurgusu, konu, renk, figürlerde görülen biçimsel özelliklerin incelenmesi ve ikonografik değerlendirmeye tabi tutulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Minyatür Sanatı, Osmanlı, Dini Tasvirler, Siyer-i Nebî

Türk Mûsikîsi Makamları'nın İnsanlar Üzerindeki Etkileri

Yrd.Doç.Dr. Yavuz Demirtaş

ÖZ

Güzel sanatların başında gelen ve fıtrî bir olgu olan müzik, insanlar üzerinde etkili olmuş, üzüntüler, sevinçler, kahramanlıklar vs. onunla ifade edilmiştir. Duyguları yoğunlaştıran bir özelliğe sahip olduğundan dolayı da tarih boyunca pek çok medeniyetlerde, özellikle de Türk-İslâm Medeniyeti'nde dinî duyguların güçlenmesi ve hastalıkların tedavisinde müzikten yoğun bir şekilde istifade edilmiştir. Müziğin insanoğlu üzerindeki etkisine bihakkın vâkıf olan Türk-İslâm bilginleri konuyla ilgili birçok eser kaleme almış, telif etmiş oldukları bu eserlerde; Türk-İslâm Âlemi'nde kullanılan makamların vermiş olduğu duygular, hangi makamın hangi mizaca, hangi hastalığa ve hangi millete iyi geldiği ve hangi vakitte daha etkili olduğu gibi hususlarda ayrıntılı bilgiler vermişlerdir. Çalışmamızda, Türk Mûsikîsi Makamları'nın insanlar üzerindeki etkileri hakkında bilginlerin ileri sürmüş olduğu görüşler, zikrolunan bu başlıklar altında ele alınıp incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Mûsikîsi. Makam, Psikoloji, Sağlık, Zaman

Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun Çalışmalarında Kültür Mirası

Öğr.Gör. Yeşim Aydoğan

ÖZ

ÖZET Kültür, insanoğlu'nun yarattığı şeylerin bütünüdür. Yüzyıllardır var olan her toplumun kendisine ait kültürel birikimleri vardır. Bu kültürel birikimler genel olarak kültür mirası başlığı altında toplanmaktadır. Kültür mirası toplumların tarihsel süreçleri hakkında önemli bilgiler verir, bu açıdan gelecek kuşaklara aktarılması önem arz eder. Kültür mirası öğeleri aynı zamanda da zengin bir estetiksel görünüme sahiptir ve bundan ötürü tarihin her döneminde sanatçıların yoğunlukla ele aldığı konular arasına girmiştir. Nitekim bizim zengin kültür mirasımız da sanatçıların dikkatini çekmiş ve çoğu sanatçı eserlerinde kültür mirasına ait unsurlara yer vermiştir. Bu sanatçıların önde gelenlerinden biri de B. Rahmi Eyüboğlu'dur. Sanatçı Anadolu'nun zengin kültürel birikiminden çok etkilenmiş ve eserlerinde sıklıkla hem soyut hem de somut anlamda kültür mirasını işlemiştir. Bu çalışmada B. Rahmi Eyüboğlu'nun estetik bir değer taşıyan kültür mirası öğelerini nasıl resimsel bir imge olarak kullandığı ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Kültür, Kültür Mirası, B. Rahmi Eyüboğlu

"Hizmetçiler" Neden Rol Yaparlar?

Uzman Zeynep Erdal Öztopanlar

ÖZ

Jaques Lacan'ın "arzu nesnesi" ve "ayna evresi" kuşkusuz pek çok edebiyat eserindeki ikili ilişkilerde okunabilir. Arzu nesnesi, Lacan'ın insan yaşamını üç düzen içinde ifade ettiği gerçek, imgesel ve simgesel düzenlerden "imgesel düzen" döneminde ortaya çıkmaktadır. Gerçek düzende yaşamsal ihtiyaçları kendisi farkında olmadan temin edilen bebek, İmgesel düzenle birlikte bu ihtiyaçlarının farkına varır, eksiklik duymaya başlar. Eksiğin kaynağı temelde bebeğin ana rahminde anne ile bütün bir haldeyken doğum sonrası anneden ayrılmış olmasıdır. İmgesel döneme ilk geçişle kendisini anne eksikliği olarak gösteren bu durum, kişinin ileriki yaşamında peşinden koştuğu arzu nesnelerine evrilir. Kişinin arzu nesnesine sahip olma, onunla bütünleşme dürtüsü "ayna evresi" olarak tanımlanmıştır. Kendisini parçalı olarak algılayan bebeğin karşısında ilk gördüğü kişi annesi bütün bir vücuda sahiptir. Eksiklik hissi kişiyi ilk başta annesi, sonraki aşamalarda ise diğer arzu nesneleriyle özdeşleşme dürtüsüne sürükler. 1947 - 1961 yılları arasında beş tiyatro oyunu kaleme alan Jean Genet'nin oyun kişileri, bu dürtüyle arzu nesnelerinin peşinden koşan İmgesel düzene takılı kalmış figürlerdir. Metinlerde hep oyun içinde oyun olan Genet'nin İmgesel düzeni en çok yansılamayan oyunu Hizmetçiler'dir. İki kardeş hizmetçinin Hanım'larını öldürme provalarından oluşan oyunda, hizmetçilerden biri kardeşini (ya da ablasını) canlandırırken, diğeri Hanım'ı canlandırır yani rol yaparlar. Hanım'ı çeşitli şekillerde öldürmek isterler fakat her defasında ölüm provası yarım kalır. Oyun kişilerinin psikolojik durumları açısından oyun kesintiye uğratıldığında 'rol-yapmayı' bırakamayışlarının, tekrar yeni bir oyuna başlayışlarının sebebi, tatmin edemedikleri arzu nesneleridir. Kesintiye uğrayan oyunda, kardeşinden oyunu devralan diğer hizmetçi oyunu sürdürür çünkü hizmetçiler ancak 'rol-yaparak' var olabilmektedirler. Arzu nesnelerinin eksikliğini hisseden hizmetçiler arzu nesneleriyle özdeşleşmek isterler. İmgesel düzenden tekrar Gerçek düzene geçme çabasının bir göstergesidir bu istek. Makalede odaklanılan, Jean Genet'nin Hizmetçiler metninde oyun kişilerinin neden sürekli 'oyun' oynadıklarını oyun kişilerinin psikolojik motivasyonlarını değerlendirerek incelemeye çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Jean Genet, Hizmetçiler, İmgesel Düzen, Arzu Nesnesi, Ayna Evresi

Din Öğretiminde Sembol ve Sembolik Anlatım

Arş.Gör. Abdullah Şahin

ÖZ

İnsan ve toplum yaşamını şekillendiren önemli araçlardan birisi dindir. Bireysel ve sosyal hayatta etkili olan dinin öğretilmesi konusu da oldukça önemlidir. Din dili semboliktir. Sembolik olan din dilinin anlaşılması ve anlatılmasında problemler vardır. Bu problemlerin aşılabilmesi için sembol ve sembolik anlatımın bilinmesi ve dikkatli bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Ayrıca birçok kavram ve konusu soyut olan dinin anlatılması ve öğretilmesinde sembolleri ve sembolik anlatımı kullanmak öğreten ve öğrenin işini kolaylaştıracaktır. Çünkü sembol ve sembolik anlatımlarla insanların idrak alanı dışında olan varlık, olay ve kavramlar, insanların bildiği somut şeyler üzerinden anlatılarak daha kolay bir şekilde izah edilebilir. Aynı zamanda semboller ve sembolik anlatım din öğretiminde, muhatabın seviyesine uygun bir şekilde, dini konuların öğretilmesinde kullanılırsa; öğretimin hedeflerine ulaşmasını kolaylaştıracağı gibi, öğrencilerde doğru ve anlamlı öğrenmelerin gerçekleşmesine de katkı sağlayabilir. Bu çalışma, din öğretiminde sembol ve sembolik anlatımı ele alarak, bunların dini konu ve kavramların öğretilmesinde nasıl kullanılabileceğini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğretim, Din Öğretimi, Sembol, Sembolik Anlatım

Ruhu'l Furkan Tefsirindeki Bazı Yorumlara Eleştirel Yaklaşım

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Öz

ÖZ

Kur'an'ı-Kerim, Allah'ın Hz. Muhammed (sav) aracılığıyla insanlığa gönderdiği bir hayat rehberidir. İnmeye başladığı yedinci yüzyıldan başlayarak insanlara uymaları gereken ahlaki ilkleri ve hukuki yasaları ortaya koyan bu kitap, kıyamete kadar geçerlidir. Allah ile kul arasındaki iletişim, bu kitabın anlaşılmasıyla sağlanır. Kur'an'ın doğru anlaşılması, İslam'ın doğru anlaşılıp uygulanabilmesi için hayati öneme sahiptir. Eğer doğru bir şekilde anlaşılmaz, yanlış anlamalara sebep olacak bir şekilde yorumlanırsa, insanların İslam'dan uzaklaşmalarına sebep olabilir. Bu tebliğimizde, Kur'an'ı doğru anlamanın önemine vurgu yaparak yanlış anlamaya müsait yorumlardan örnekler vereceğiz. Özellikle günümüzde İslam'ın şiddet dini olduğu yönündeki kara propagandaya malzeme oluşturacak tarzda yapılan yorumların sakıncalarını ortaya koyacağız. Bu bağlamda, Mahmut Ustaosmanoğlu adına altı kişilik bir heyet tarafından kaleme alınan, Ruhu'l-Furkan adlı tefsirde gördüğümüz problemli yorumlardan örnekler vereceğiz. Amacımız herhangi bir kişiyi ya da gurubu kötülemek ve itibarsızlaştırmak değildir. Bu tür yorumları zikretmekle, hem okuyucuyu uyarmak hem de yazımı devam eden tefsirin düzeltilmesine vesile olmak istiyoruz.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, tefsir, İş'ari Yorum, Şiddet.

Islâm Hukuku'nda Teysîr Olgusu, Teysîr – İstihsân İlişkisi ve Furu' Fıkh'a Yansımaları

Yrd.Doç.Dr. Alimcan Buğda - Alaaddin Hançer

ÖZ

Bütün semavî dinler hem insanın dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamayı amaçlamış hem de insanın kâmil bir seviyeye erişmesini hedeflemiştir. İslam Dini de Müslümanların hayatlarını bir nizam temelinde tanzim etmek gayesini benimsemiştir. Getirdiği hükümler insan fıtratına uygun, fonksiyonel olarak icra edilebilir, insanın ruh ve tabiatının kabul edebileceği şekilde vaz' edilmiştir. Bu sebeple koyduğu hükümlerin bir kısmında alternatif çözüm yolları da sunmuş, tek bir hüküm koyarak insanları sadece o hükmü uygulamak zorunda bırakmamıştır. Bununla beraber insanların maslahatı ve İlâhi hikmet bağlamında tek hükmün konulduğu durumların da olduğu göz ardı edilmemelidir. Ancak bu durum İslam Dininin, insanların maslahatı esas alınmak suretiyle, insanlar için dini yaşanılır kılmak ve dînî yaşantı açısından çıkmaza düştüklerinde onlara alternatif çözümler sunmak konusunda benimsediği Teysîr/kolaylaştırma ilkesine asla gölge düşürmemektedir. Burada üzerinde durulmak istenilen asıl konu İslâm Hukuk metodolojisinde yer alan ve teklîfî hükümlerin esası kabul edilebilecek olan kolaylaştırma ilkesini, yani teysîr kavramını tartışılması ve özellikle de füru'-fıkıhtaki etkilerinin gündeme taşınmasıdır. Bu çalışmada, İslam Hukuk Metodolojisinde Teysîr/Kolaylaştırma ilkesi irdelenmiş, Teysîr/Kolaylaştırmanın Temel dayanaklarına değinilmiş, Kur'an ve Sünnetten deliller ortaya konulmuştur. Ayrıca İslam Hukuk Metodolojisinde hüküm çıkarma metotlarından olan İstihsân delili ele alınmış, Teysîr ile İstihsân arasındaki ilişki üzerinde durulmuştur. Daha sonra ise Teysîr Olgusu ile İstihsân arasındaki ilişkiye işaret eden fürû' fıkıhtan örnekler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Teysîr Olgusu, Kolaylaştırma İlkesi, İstihsân – Teysîr İlişkisi

Islam Aile Hukukunda Evlilikte Denklik Meselesi

Dr. Emine Gümüş Böke

ÖZ

İslâm Aile Hukukunda Evlilikte Denklik Meselesi (KEFÂET) Dr. Emine Gümüş Böke ADRB* Vaizi, İstanbul-Şişli Müftülüğü Özet İnsanlığın başlangıcına kadar uzanan evlilik, tarihin her döneminde bütün toplumlarda önemli bir müessese olarak kabul edilmiş, daima din bağlarıyla pekiştirilmiş ve yüceltilmiştir. Toplumun temelini teşkil eden böylesine önemli bir konuda dinler bir takım prensipler ortaya koymuştur. Evlilikte kefâet (denklik) prensibi de çeşitli din ve toplumlarda farklı şekillerde uygulanmakla beraber İslâm Aile Hukukunda üzerinde önemle durulan konulardan biridir. İslâm hukuku aile hayatıyla ilgili prensipler koyarken, aile hayatının kalıcılığını sağlayacak eşler arasındaki uyumun önemine dikkat çekmiştir. Söz konusu uyum ise evlenecek kişiler arasında nesep (soy), baba ve dedenin Müslüman olması, dindarlık, hürriyet, meslek, mal ve zenginliğin bulunması, fiziki kusurların bulunmaması gibi bir çok hususlarda denkliğin olması ile gerçekleşmektedir. Bu özelliklerin İslâm hukukçuları tarafından evlilikten beklenen neticelerin meydana gelmesinde olumlu rol oynayacağı düşünülmektedir. Evlilik sosyal ve dinî bir yükümlülük olduğundan Kur'an-ı Kerim onu ağır ve önemli bir sözleşme (misâk-ı galiz) olarak vasıflandırmıştır . Bu önemli anlaşmaya girmeden önce tarafların iyi düşünmesi, ömür boyu sürecek beraberliğin mesut geçmesi için gereken tedbirlerin alınması hususunda İslâm hukuku erkek ve kadın arasındaki kefâetin (denkliğin) göz önünde bulundurulmasına ehemmiyet vermiştir . Tabiat olarak insanlar farklı güzellikte, fizikte, mal ve çevre özelliklerinde yaratılmışlardır. Evlilik bir uyum, imtizac, sevgi ve gönül işi olduğundan birbirini anlayan, değer veren, seven, birbirini tamamlayan iki insanın oluşturduğu ailenin temelleri sağlam olacaktır. Bu itibarla İslâm hukukunun, sonradan olabilecek hadiseler için, önceden tedbir olarak denklik (kefâet) ilkesine dikkat çekmesi, kişinin en sağlıklı aile hayatını ancak kendine denk bir eşle devam ettirebileceği düşüncesinden ileri gelmektedir. Evlilikte kefâet prensibi İslâm öncesi dönemlerde de dikkate alınmakla beraber İslâm hukukçularının tanzim edip müesseseleştirdiği bir mevzudur. Yahudilik'te ve Hristiyanlık'ta kefâet erkeğin lehine bir hak olarak anlaşılırken İslâm'da tamamen kadının menfaatini koruyucu bir hak olarak görülmektedir. İslâm öncesi dönemlere baktığımızda evlilikler genellikle ebeveynler tarafından gerçekleştirilmekteydi. Kadının serbestçe eşini seçme hakkı yoktu. Kadın, akdin tarafı değil konusu olmaktaydı. Ancak Cahiliye döneminde o toplumun ileri gelen aileleri kızlarını evlendirirken onlara danışırlardı. Evlenecek erkek ve kızın hem kendilerinin hem de ailelerinin birbirlerine denkliği, Araplar arasında önem verilen ve hassasiyetle üzerinde durulan bir âdet idi. Araplar karşı tarafta soy, sosyal statü, zenginlik, meslek, fiziki meziyetler bakımından denkliği arar, daha aşağı durumda biriyle evlenmeyi ar sayarlardı. Bu dönemde genellikle erkeğin kadına denk olmasına dikkat edilirdi. İslâm hukukunun kabul ettiği kefâet şartı da esas itibariyle İslâm'dan önce Araplar arasında var olan evlenmenin bir türlüsüne (hıtbe) dayanmaktadır. İslâm bunu kadının iyiliğine değiştirerek onun durumunu yükseltmiştir. İslâm'da kadın, kendisine denk olan birisini seçtiği sürece istediğiyle evlenmekte serbesttir. İstemediği biriyle zorla evlendirilmesi söz konusu değildir. Küçükken velisi tarafından yapılmış nikâhı da bozma hakkına sahiptir. Eş seçimi konusunda babaların söz sahibi olduğu bir dönemde, kadına tanınan bu serbestlik İslâm'ın kadına verdiği değer bakımından dikkat çekicidir. İslâm hukukuna göre evlilikte kefâet şartı kadında değil erkekte aranmaktadır. Diğer bir ifadeyle erkeğin zikredilen hususlarda en az kadının seviyesinde veya ondan üstün olması gerekir. Kadın evlenmekle erkeğin ailesine intisab edeceği için erkeğin kendisine denk olmayan bir kadınla evlenebileceği, kadının ise kendine denk olmayan bir erkekle evlenemeyeceği belirtilmiştir. Böylece, velisinin izni ve bilgisi dışında evlenen kadının hakları korunmaya ve kadının evlendikten sonra baba ocağına göre daha olumsuz şartlar içine düşmesi önlenmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla kefâet kadını korumaya yönelik bir şart olduğu anlaşılmaktadır. Şunu ifade edelim ki, kefâet şartı yerinde olmakla beraber, bu şartın içeriği sabit değil değişkendir. Bu sebeple tavsiyeler denklik üzerinde durmuş, fakat denkliğin içeriği konusunda kesin, değişmez, detaylı açıklamalar getirmemiştir. Denklik örf ve adete, tarafların bilgi ve kültür seviyelerine, gördükleri eğitime, benimsedikleri değer sistemine göre değişik tablolar oluşturmaktadır. Dolayısıyla toplumdaki alışkanlık, gelenek ve görenekler eş seçiminde önemli rol oynar. Çünkü kişi evlendikten sonra yine o toplumda yaşayacaktır ve çevresindekilerin de bu evliliği uygun bulmaları ve yadırgamamaları gerekir. Ailenin sağlam temeller üzerine kurulması ve sağlıklı işleyişi, eşler arası uyum ve mutluluğun sağlanması, çocukların iyi eğitimi ve yetişmesi açılarından, evlenecek kadın ve erkeğin ortak paydalarının ve asgari müştereklerinin olmasına ve makul ölçüler içinde kalınarak denklik artının aranmasına özen göstermek, dinin genel ilkelerine ve akl-ı selime en uygun yol olarak görülmektedir. Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Aile, Kadın, Eş seçimi, Denklik (Kefâet)

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Aile, Kadın, Eş Seçimi, Denklik (Kefâet)

Ideal Bir Düşünür Portresi: Nurettin Topçu

Yrd.Doç.Dr. Erol Çetin

ÖZ

Nurettin Topçu, özgün eserleri ve kendine has fikirleriyle Çağdaş Türk Düşünce Dünyasının en önemli simalarından birisidir. Nurettin Topçu, yerli ve millî bir duruşla düşünce tarihimizin ve Batı felsefesinin sentezini yaparak dinî, felsefî ve kültürel sorunlarımıza kalıcı çözüm önerileri getirmiştir. Nurettin Topçu'nun hayatı, örnek karakteri, ahlaki özellikleri ve ufuk açıcı ilmî çalışmaları onu "ideal bir düşünür" olarak kabul etmek için yeterli sebepler olarak görülmektedir. Bu çalışmanın amacı Nurettin Topçu'yu "ideal bir düşünür" yapan temel hususlar hakkında genel bir çerçeve sunmaktır. Çalışmada felsefî bakış açısı temel alınıp muhteva analizi yönteminden faydalanılarak Nurettin Topçu'nun kendi eserleri ve onunla ilgili yapılan çalışmalar dikkate alınmıştır. Nurettin Topçu örneğinden hareketle ideal bir düşünür portresi sunmayı gaye edinen bu çalışmanın Türk Düşünce Dünyasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nurettin Topçu, Düşünür, İdeal Düşünür, Din, Felsefe, Kültür

Rasûle İtaatı ve İttibayı Emreden Ayetler Çerçevesinde Sahabe'nin Sünnet Bilinci

Yrd.Doç.Dr. Eyüp Yaka

ÖZ

Kur'ân'ı sünnetten ayrı düşünmenin, sünneti dışlayan Kur'ân yaklaşımı ve söylemlerinin moda olduğu günümüzde; vahyin geldiği şahsiyet ve ilk muhatapları dikkate almayan bir anlayış ve tasavvur geliştirilmeye çalışılmaktadır. Vahyi anlamak ve yaşamak ancak vahyin geldiği şahısla mümkündür. Zira Sahabe bunun dayanağı ve kaynağının Kur'ân olduğunu görüp uygulamıştır. Bu münasebetle tebliğimizde; Sahabe, aralarında bir peygamber olmasını nasıl algılayıp hayatlarına yansıtmışlar? Allah ve rasülüne itaatı ittibayı içeren ayetler onlarda nasıl etkiler oluşturmuş? Genellikle cahiliyyede emretmeye ve yönetip itaat edilmeye alışmış bir toplum olarak Sahabe; bir otoriteye ve onun temsilcisine itaat ve ittiba eden bir karaktere nasıl dönüşmüşler? Allah ve rasülüne itaat ve ittibanın "sünnet"le ilgisi nedir? Risalet - sünnet ilişkisi; Peygambere itaat ve ittibanın asılda kime raci olduğu konusu. İnsanlık tarihinde rasüle itaat ve ittiba. İtaat ve ittiba'da kalite meselesi, manevi mesuliyeti ve sonuçları. Diğer din salikleriyle Sahabe mukayesesi. Konunun Kur'an'da tekrarlanmasının sünnetle ilişkisi. İtaatı ve ittibayı reddetmenin sonuçları. Sünnetin oluşumunda ümmetin rolü var mıdır? (Rasül mü ümmete, ümmet mi rasüle itaat ve ittiba etmeli? konuları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Peygamber, Sünnet, Kur'ân, İtaat, İttiba

Türkiye'de Yazılı Basının Din-Sekülerleşme İlişkisine Bakışı

Yrd.Doç.Dr. Fatih Öztaş

ÖZ

Bu çalışma; Türkiye'de modernleşmeyle birlikte düşünsel alana giren din-sekülerleşme ilişkisini, 2016 sonrası gazete köşe yazılarına yansıyan boyutları üzerinden analiz etmeyi amaçlamaktadır. Ele alınan tarih diliminin 2016 sonrasını kapsaması tesadüfi değildir. Doktora çalışmasında din-sekülerleşme ilişkisini 2007-2016 aralığını kapsayacak şekilde gazete köşe yazıları üzerinden analiz etmiştim. Dolayısıyla boylamsal bir araştırmaya kapı aralayacak bu çalışmada, eleştirel söylem analizinin Van Dijk modeli, gazete köşe yazılarının analizinde başvurulan yaklaşım olarak belirlenmiştir. Gazete köşe yazılarındaki sekülerleşme tartışmalarında, her bir yazarın mensubu olduğu gazeteden bağımsız düşünülemeyecek bir dünyası olduğu varsayımından hareketle ideolojik tutumun, gazete/yazarın öteki algısının, yazarın güç/iktidar ilişkisindeki konumu gibi faktörlerin önemli olduğu görülmektedir. Bu çerçevede din-sekülerleşme ilişkileri birinin diğerini beslediği çatışmacı ilişki çerçevesinde belli tipolojiler bağlamında ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Din, Sekülerleşme, İdeoloji, Öteki, Güç, İktidar

Tefsirin Kronik Problemlerinin Çağdaş Versiyonu: Sosyal Medya Tefsirciliği (16 Nisan 2017 Referandumu Bağlamında)

Yrd.Doç.Dr. Fatih Tiyek

ÖZ

Kur'an ile güncel hayat arasında irtibat kurmak, hayatın problemlerine Kur'an'dan çözümler üretmek ve hayatın işleyişini Kur'anî ilkelere göre şekillendirmek her Müslümanın gözetmesi gereken kurallardır. Bu kurallarla alakalı en güncel uygulama örneklerinden biri de sosyal medya tefsirciliğidir. Ayetlerin sosyal medya üzerinden lehte ve aleyhte görüşler ve durumlar için kullanılması olarak tanımladığımız bu tefsirin yeri, değeri ve güncel hayatla Kur'an'ı ilişkilendirmeye katkısının ortaya konması içinde bulunduğumuz süreçte bir gerekliliktir. Bu çerçevede bütün sosyal medya paylaşımlarını ele almak mümkün olmadığından 16 Nisan 2017 referandumu sürecindeki paylaşımları baz alarak yapılacak bir değerlendirme sosyal medya tefsirciliğinin boyutu ve değerini ortaya koymaya önemli katkı sağlayacaktır. Değerlendirme kriterleri ise Kur'an'ın üslubu, gönderiliş amacı ve tefsirde takip edilmesi gereken yöntem olmalıdır. Yapılan paylaşımların bu üç kritere uygun olup olmadığının ortaya konması hem sosyal medya kullanıcı ve yararlanıcılarına altyapı oluşturacak hem de güncel hayatla Kur'an'ı ilişkilendirme çabasının makbuliyeti derecesini ortaya çıkaracaktır. Bu çerçevede örnek olarak seçtiğimiz 16 Nisan 2017 referandumu sürecinde yapılan paylaşımların bu üç kritere çok da uygun olmadığı ortaya çıkmaktadır. Hatta bu örnekler zamanı ve şekli itibariyle yeni olan sosyal medya tefsirciliğinin geçmişten beri tefsir problemleri olarak kabul edilen hurufilik, mezhebi taassub, ideolojik yaklaşım, rasyonalizasyon gibi yaklaşımlardan çok da farklı olmadığını göstermektedir. Zira bu yaklaşımlarda da ilkeler devre dışı kalmakta, ayetin anlamını keşiften ziyade ona istenen anlam yüklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Sosyal Medya, Problem, Referandum, Paylaşım

Kuran Halihazırda Yahudilerin ve Hristiyanların Elinde Mevcut Tevrat Zebur ve İncil'i Tasdik Ediyor mu?

Yrd.Doç.Dr. Halil Hacımüftüoğlu

ÖZ

"Bu Kur'ân başkası tarafından uydurulup Allah'a nispet edilmiş değildir. Ama 'kendinden öncekilerin 'tasdik'i ve hiç şüphesiz bütün insanlığın sahibi tarafından indirilmiş olan kitâbın ''açıklaması'dır. (Yunus/10. 37) ayetini ya da benzeri ayetleri tefsir ve tercümelerden okuyan dikkatli bir okuyucu veya araştırmacı–eğer kendisine çocukluğundan beri belletilen bilgilerle yetinmeyen bir kimse ise muhtemelen ve ister istemez- şu hususu merak edecek ve kendine soracaktır: "Kuran, hâlihazırda Yahudilerin ve Hıristiyanların elinde mevcut Kitab-ı Mukaddes'i oluşturan Tevrat, Zebur ve İncil'i tasdik ediyor mu? Ya da başka bir ifadeyle Kuran'ın tasdik ettiğini söylediği kutsal metinler hâlihazırda Yahudilerin ve Hıristiyanların elinde mevcut Kitab-ı Mukaddes'i oluşturan Tevrat, Zebur ve İncil midir?" Bizce de Kitab-ı Mukaddes'in tahrifi, tebdili vb. sorunlardan önce, bu konuda lafı dolandırmadan, tersinden ya da ortasından başlamadan evvel tespit edilmesi gereken doğru ve temel soru(n) bu olmalıdır. Çünkü Kuran'daki bir meseleyi bilimsel olarak incelerken sormamız gereken sorular içinde özellikle ilk soru ile beraber takip eden diğer soruların sırasını –bir bakıma hiyerarşisini- doğru tespit etmek, meseleyi sağlıklı bir şekilde vuzuha kavuşturmak ve çözmek için hayati bir önemi haizdir. Aksi halde yani ilk sormamız gereken doğru ve temel soru yanında inceleyeceğimiz meseledeki konuların sırasını doğru tespit etmezsek sağlıklı bir çözüme ulaşmış olamaz, sadece önceden bize belletilen veya bizim zihnimizde belirlediğimiz sonucun ispatı için bilimsel araştırma adı altında sözde ara (ştır)malara ve taramalara girmiş oluruz. Meseleyi bu açıdan ele aldığımızda Kuran'da ehl-i kitap hakkında veya onlara doğrudan hitap ederek açıkça söylenen 'yanlarında bulunanı (Tevrat'ı) tasdik edici (Bakara/ 2.89)' ve 'yanınızdakileri (kitapları) tasdik etmek üzere (Nisa/ 4.47)' ayetleri yanında onları kutsal kitaplarını uygulamaya davet vb. birçok husus, esasen küçüklükten beri bize belletilen ama Kuran'dan ve sahih hadisten hiçbir dayanağı olmayan 'Kuran, Tevrat'ın, Zebur'un ve İncillerin kaybolan asıllarını onaylamaktadır.' türünden iddiaların bir aslının olmadığını aksine Kuran'ın ve sahih rivayetlerin mevcut Kitab-ı Mukaddes'i yüzde yüz olmasa bile büyük oranda tasdik ettiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kitab-i Mukaddes, Tevrat, İncil, Zebir, Tasdik

Hoca – Devlet Ricâli İlişkisine Örnek: Sarı Gürz Nureddîn Efendi (928/1521)

Yrd.Doç.Dr. Hatice Arslan Sözüdoğru

ÖZ

Devlet ricali ile yakın ilişkisi olan âlimler arasında, Osmanlı devletinin en parlak döneminde yaşamış "Sarı Gürz" lakaplı Nureddîn Hamza b. Yusuf Efendi (928/1521) zikredilmektedir. Âlimimizin, döneminin Sultanları hocaları arasında Sinan Paşa ile yakın ilişkisi olmuştur. Paşa'nın 1477-1481 yılları arasında İstanbul'dan uzaklaştırılması neticesinde peşinden giderek ona hizmet etmiştir. Asistanlık dönemi, Sultan II. Bayezid'in emriyle Sinan Paşa'nın Edirne Daru'l-Hadis'ine tayin edilmesinden sonra başlar. Farklı medreselerde mülazemetinin akabinde Bursa Yıldırım Bayezit, Üsküp İshak Paşa medresesi, Edirne Daru'l-Hadis'inde ve Sahn-ı Seman Başkurşunlu Medresesine 922/1516'da müderris olmuştur. Günlüğü 80 akçeyle emekli olmuşken, Yavuz Sultan Selim onu İstanbul kadısı tayin etmiştir. Anadolu ve Rumeli kadıaskerliğine tayin edilen âlimimiz, kadıaskerlikten sonra tekrar Başkurşunlu Medresesine ve İstanbul kadılığına dönmüştür. 928/1521'de vefat etmiştir. Çalışmamızda âlimimizin, tahsil ettiği ilim dalları, aldığı görevleri, eserleri, hocaları ve devrin önde gelen şahsiyetleri ile ilişkileri sunulup ilim dünyasına katkıları, yukarda zikredilen bütün içinde serdedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sarı Gürz Nureddîn Hamza, Devlet Ricali, Âlim

Altun Yaruk (Suvarnaprabhasa) Sutra

Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin Karataş

ÖZ

Dinleri ve dini kültürleri iyi anlatmanın yolu kutsal kabul edilen metinleri anlamaktan geçmektedir. Zira bu metinler her şeyden önce birinci el kaynak niteliğindedir ve kaleme alındıkları dönemleri en iyi yansıtan unsurların başında yer almaktadır. Ülkemizde üzerinde en az çalışmanın yapıldığı kutsal metinler içerisinde hiç şüphesiz Budist kutsal metin de bulunmaktadır. Özellikle Budist kutsal metinleri konusunda ülkemizde yok denecek kadar az akademik çalışmanın olması, söz konusu gerekliliği daha da artırmaktadır. Bu türden çalışmaların artması sadece Budizmi değil aynı zamanda diğer doğu dinlerini ve kültürlerini de doğru kanaldan öğrenmeye çalışanlara katkı sağlayacaktır. Budistlere ait kutsal yazmalar külliyatı oldukça geniştir. Bu araştırmada Mahayana Kutsal Metinleri içerisinde yer aldığı kabul edilen Altun Yaruk (Suvarnaprabhasa) Sutra ele alınarak araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kutsal Metin, Altun Yaruk, Suvarnprbhasa, Sakyamuni Budda, Mahayana

Şahsuvar Köyündeki Halk İnanışları ve Uygulamaları

Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin Karataş

ÖZ

Türk halk dindarlığının önemli göstergeleri arasında yer alan halk inanışları ve bu inançlar etrafında oluşmuş uygulamalar çeşitli şekillerde varlığını devam ettirmektedir. Bu çalışmada, Şahsuvar köyü örneğinde halk inanışları ve uygulamaları tespit edilmiş ve bilimsel açıdan değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halk İnanışları, Şahsuvar, Kutsal, Fenomen, Ziyaret

Lisans Eğitiminde Materyal Geliştirme: Klasik Mantık

Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin Yıldırım

ÖZ

İnsanı diğer canlılardan ayıran temel nitelik sahip olduğu aklıdır. İnsan aklı sayesinde düşünmekte, anlamakta ve anlamlandırmaktadır. Dahası bunlardan çeşitli çıkarım ve kanaatler ortaya koymakta ve tüm yaşamını buna göre düzenlemektedir. Bu durum onun hayatın başından sonuna bir mantık faaliyeti içinde bulunduğu gerçeğine işaret etmektedir. Mantığın genelde diğer bilim dallarından soyutlanmış, içine kapalı bir disiplin olduğu şeklinde birtakım yanlış tavır ve algılar söz konusudur. Bu tür algılar özellikle lisans, lisansüstü eğitim seviyesindeki öğrencilerde bir ön yargı oluşturmakta ve mantığa karşı ilgisizliğe sebep olmaktadır. Bununla birlikte eğitimin ilerleyen aşamalarında sosyal bilimler içerisinde birçok alanın, mantık bilgisine olan ihtiyacının daha da arttığı bilinen bir gerçektir. Klasik mantık kitaplarının genellikle metne dayalı hazırlanmış olmaları sebebiyle öğrenmede bir takım güçlükleri beraberinde getirmesinin yanısıra öğrencinin derse olan ilgisini azalttığı da bilinmektedir. Dersin görsel şema ve tablolarla desteklenerek işlenmesi lisans, lisansüstü ve özellikle uzaktan eğitimde öğrenmeyi kolaylaştırmakta ve öğrencinin derse olan ilgisini artırmaktadır. Bu bildiride, mantık derslerinde konuların görsel unsurlarla desteklenerek, çeşitli şemalar ve tablolar üzerinden izah ve açıklamalar yoluyla, öğrenmeyi kolaylaştırma, pekiştirme, bilginin kalıcılığını sağlama ve daha interaktif bir öğrenim süreci gerçekleştirilebilmenin imkanı tartışılacaktır. Ayrıca mantık disiplinin, yeni yöntemlere açık ders materyali geliştirmeye müsait bir yapıya sahip olduğu ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Mantık, Öğretim, Materyal Geliştirme

Sosyal Medya Hadis Paylaşımlarında Tekfir Problemi

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Tozlu

ÖZ

Metodolojisi dikkate alınmadan İslami bir konunun sosyal medyada paylaşılması pek çok problemi beraberinde getirir. Bunlardan biri tekfir sorunudur. Mümin bir kişi hakkında kâfir hükmü vermek anlamına gelen tekfirin, ayet ve hadislerden yola çıkarak sosyal medya kullanıcıları tarafından yaygınlaştırılması fert ve toplum hayatında derin yaralar meydana getirmesi kaçınılmazdır. Gün geçmiyor ki sosyal medyada bunun bir örneği görülmesin? Sosyal medya, insanımızın vazgeçilmezidir; olumlu ve olumsuz yönlerinin tartışılabilir olması bir yana bırakılırsa pek çok kimsenin, dinî argümanlarla inancını ifade etme fırsatını bulduğu alandır. Bilgiye ulaşmak isteyen biri adına sosyal medya gerçekten önemli bir kazanımdır. Ancak ayet ve hadislerle paylaşım yapılırken, bazı sitelerin olumsuz etkiler üzerine kurulu yayılma politikası izlemesi oldukça düşündürücüdür. Öte yandan günümüz sosyal medya kullanıcılarının İslam'ı ve Peygamberi daha yakından tanımak için bu tür sitelerde arama yaptığı dikkate alınmalıdır. Peki, İslam'ı tanımak isteyen bir kimse, sosyal medyada İslam ve Peygamberi hakkındaki gerçekleri bu tür sitelerden nasıl ve ne şekilde öğrenebilir? Pek çok düşünce ve fikir ekolü (mezhep), Kur'an ayetleri başta olmak üzere, ahirete irtihaliyle başlayan süreçten günümüze Hz. Peygamberin hadislerini "Rivayet" adı altında nakletmişlerdir. Facebook başta olmak üzere günümüz sosyal medyasında gerek ayetler gerekse hadisler, metodolojisi bilinmeden paylaşıma açılırken birçok dinî ve fikrî alt yapıda olumsuz sonuçlara sebep olabilmekte hatta Müslümanların birbirini tekfirle suçladığı görülmektedir. Din üzerinden kurgulanacak olası tekfir problemlerinin önüne geçebilmenin yolu, "Peygamber" bilincini özellikle sosyal medyada doğru oluşturmakla mümkün görülebilir. Tekfir probleminin çözümü, sosyal medya paylaşımlarında çeşitli örneklerine tanık olduğumuz mezhep taassubu ile alakalıdır. Farklı fikirleri tartışmanın üslubu ve neticesi, bir Müslümanın diğer bir Müslümanı tekfir etmesi değildir. Aksi halde sosyal medyada pek çok dinî davranış ve ifade bozuklukları, Müslümanlar arasında hızla yaygınlaşacak veya bu durum İslam karşıtlarınca suiistimale açık görülecektir. Sosyal medya kullanıcıları hakkında ulaşılması hedeflenen husus, Kur'an ve Sünnet bilincini mezhep taassubu önüne koyabilmektir. Bu bağlamda tespit edebildiğimiz bazı tekfir örneklerini, etkileri ve sonuçları ile irdelemek, çözüm önerileri sunmak isteriz.

Anahtar Kelimeler: Islam, Hadis, Medya, Facebook, Mezhep, Tekfir

Sosyal Medyada Hazreti Ömer ve Hadisleri Üzerinden Kadınlara Şiddet Algısı

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Tozlu

ÖZ

Hazreti Ömer, İslam'ın ikinci halifesi olup sert mizacı ile tanınan bir sahabidir. Kişilik özellikleri yanı sıra Hz. Peygambere gerek idarî görevle gerekse aile bağıyla yakınlığının söz konusu olması ve toplum hayatına yönelik (fıkıh) görüşlere sahip bulunması onu sahabe arasında öne çıkartır. Ayrıca Hz. Peygamberin henüz sağlığında iken Medine'de kazâ (yargı) işlerini icra etmesi ile halifeliği sırasındaki uygulamaları onun "Âdil Ömer" sıfatıyla tanınmasında en önemli etkendir. Üstlenmiş olduğu görevler ve mesuliyet bilinci sert mizacıyla birleşince Hz. Ömer'in, özellikle kadınlarla ilgili sözleri ve uygulamaları günümüzde bir kat daha önem kazanmış, araştırılma gereği artmıştır. Kadınların çalışma hayatına daha etkin katılımıyla günümüzde, kadın üzerinden hayatın her alanına yönelik medyada dinî söylemlerin arttığı görülmektedir. "Kadın ve İslam" ile ilgili sosyal medya yorumları, kadına şiddet uygulamalarına dair internet ve TV haberleri bu bağlamda dikkat çekmektedir. Buna ek olarak son yıllarda İslam karşıtları da kadına şiddet üzerinden bazı söylemler üretmektedir. Mesela Hz. Ömer'in kadınları (cariyeleri) dövdüğü, Hz. Peygamberin kızı Hz. Fatıma'nın şiddet uygulayarak düşük yapmasına neden olduğu, İslam Peygamberinden kadınları dövme konusunda özel izin aldığı, elinde kırbaçla çarşı pazar dolaştığı, onun bu katı özelliği karşısına geçilemediği ile ilgili paylaşımlar sosyal medyada dikkat çeker. Ayrıca İslam'ın kadına şiddet içeren referansları (ayet ve hadisler) bulunduğu iddiası, Hz. Ömer ile bütünleştirilerek sosyal medyada yer almaktadır. Batı'daki İslamofobik söylemlerin bunu tetiklediği, olumsuz bir "İslam dini ve peygamber algısı" yürütüldüğü söylenmektedir. Bu tebliğde İslam Peygamberinin "kadına şiddet" algısı içeren hadisleri olup olmadığı, bu rivayetlerin Hz. Ömer aracılığıyla nakledilip edilmediği hadis ilmine göre kritik edilecek ardından kaynaklarda yer aldığı iddia edilen bu tür ifadelerin sosyal medya kullanıcıları üzerinde nasıl bir etki ve sonuç doğurduğu tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Halife, Ömer, İslamofobi, Kadın, Şiddet, Algı

II. Meşrutiyet Dönemi Fikir Akımlarının Medreselerin Islahına Yönelik Önerileri Çerçevesinde Yüksek Din Öğretiminde Klasik Geleneğe İlişkin Tartışmalar

Doç.Dr. İhsan Çapcıoğlu - Öğr.Gör. Fatma Çapcıoğlu

ÖZ

II. Meşrutiyet dönemi, düşünsel ve siyasal hayatındaki canlılık, Cumhuriyet Türkiye'sinin kuruluş felsefesinin şekillenmesine etkisi gibi nedenlerle, pek çok araştırmacı için zengin bir literatüre sahiptir. Farklı pek çok düşüncenin çeşitli yayın organları ile fikirlerini açıkladıkları bu dönemde, ülkenin kurtuluşunu sağlayacak çözümü bulma çabası ortak amaçtır. Ayrıca bu çözümün ancak eğitim ile mümkün olabileceğine dair bir fikir birliğinden söz edilebilir. Türkçü, Batıcı ve İslamcı olarak nitelenebilecek aydınlar, ilmi seviyesi oldukça yüksek tartışmalarda, eğitim sistemindeki aksaklıkları tespit etmeye ve ülkenin kurtuluşu için neler yapılması gerektiğini ortaya koymaya çalışmışlardır. Bu tartışmalarda, Osmanlının geleneksel eğitim kurumları olan medreselerin pek çok noktada yetersiz ve işlevsiz kaldığı ve ıslah edilmesi gerektiğine dair fikirler öne sürülmüştür. Geri kalma nedenleri üzerine yapılan çalışmaların yanında, farklı dünya görüşlerine sahip aydınların medreselerin işleyişine dair ortaya koydukları fikirlerin karşılaştırmalı olarak incelenmesi, kapatılmış olmalarına rağmen hala gelenekleri devam eden bu kurumların Osmanlının son dönemindeki durumlarını, hangi açılardan eleştirildiğini ve ne tür çözümlerin dile getirildiğini analiz etmenin önemini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda tebliğimizde, Türkçülük, batıcılık ve İslamcılık olarak nitelenen II. Meşrutiyet döneminin önemli fikir akımlarının medreselere yönelttikleri eleştirilerin ve bu kurumların ıslahına yönelik ortaya koydukları çözüm önerilerinin karşılaştırmalı olarak ele alınması amaçlanmıştır. Farklı bakış açılarına sahip aydınların ortak olarak dile getirdikleri problemlerin yanında, bu düşüncelerinin altında yatan temel paradigmalarının tespiti ve bu tespitlerin ne tür çözümler ürettiğinin ortaya konması planlanmaktadır. Böylece Osmanlının son döneminde çöküşe geçen, ancak yüzlerce yıl ülkenin yetişmiş insan gücünü temin eden bu kurumların ve temsil ettiği geleneğin; eğitim hakkında en çok yayının yapıldığı, eğitim sorunlarının en çok dillendirildiği ve bu konuda deneyim kazanıldığı bir laboratuvar görünümünde olan II. Meşrutiyet döneminin özgürlükçü ortamında nasıl eleştirilere uğradığı ve ıslahı için nasıl çözümler sunulduğu tespit edilmeye çalışılacaktır. Tebliğimizde, literatür taraması ile elde edilen verilerin, karşılaştırmalı bir analize tabi tutulması, eleştirilen boyutların belirli başlıklar altında sunulması amaçlanmaktadır. Bu boyutların, bilgi anlayışı, yetiştirilen bireyin nitelikleri gibi noktalarda belirginleşeceği öngörülmektedir. Bu yöndeki eleştirilerde düşünce akımlarının ayrıldıkları temel noktaları tespit etmek mümkün görünmektedir. Böylece üç fikir akımının medreselerle ilgili ortaya koyduğu çözüm önerilerinde esas aldığı düşünce paradigmalarının izlerini aramak da mümkün olabilir. Bu çerçevede her bir fikir akımının eğitim, din ve din eğitimi görüşlerini ortaya koymaya yönelik çalışmalar incelenecektir. Söz konusu fikir akımlarının öncü isimlerinin medreseler üzerine süreli yayınlarda ve eserlerinde dile getirdikleri fikirler tespit edilecektir. Daha sonra yapılan eleştirilerin boyutları tespit edilecektir. Bu yönü ile araştırmanın nitel bir içerik analizi olduğu söylenebilir. Yapılan ön araştırmada, medreselerde yetiştirilen insan paradigmasına ve bu kurumlarda okutulan kitaplara, öğretim yöntemlerine, bilimsel zihniyete yönelik eleştirilerin var olduğu tespit edilmiştir. Böylece elde edilecek yeni veriler ışığında, bu boyutlar belirginleştirilecek ve okuyucuya medreselere yönelik belli başlı eleştiri noktalarını farklı bakış açılarından aydınların görüşlerinden hareketle karşılaştırmalı olarak görme fırsatı sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Din Öğretimi, Medreseler, II. Meşrutiyet Dönemi

Kur'an'a Göre Göç Olgusu

Dr. Mehmet Akın

ÖZ

İnsanın fıtratında var olan farklı düşünme yetisi sosyolojik, ekonomik ve politik çıkarların ön plana çıkmasıyla en keskin halini almaktadır. Günümüzde insanların bulundukları konumda farklı düşünme ve çıkarlarına göre hareket etmeleri sonucunda dünya üzerinde ve özellikle orta doğuda savaş, çatışma ve zulüm ortamıyla binlerce masum insan karşı karşıya gelmektedir. Haksızlık ve zulüm sebebiyle göç etmek zorunda kalan bu insanlar farklı coğrafyalarda birçok zorlukla karşılaşmaktadır. Hicret eden bu insanlara nasıl davranılması hususunda Kur'an'ı Kerim'de zikredilen ayetler incelenerek göçmenlerin sosyal yaşam içerisindeki statülerinin gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu itibarla göç edilen toplumun hicret edenlere takınacağı tutum açısından Kur'an ayetlerinin bu hususstaki öğütleri önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kuran, Olgu

Üniversite Öğrencilerinde Dini Motivasyon-Narsisizm İlişkisi

Arş.Gör. Mehmet Çınar

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, narsisizmin ile dini motivasyon arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeline göre tasarlanmıştır. Çalışmanın veri toplama araçları olarak narsisizmi ölçmek için Atay (2009) tarafından uyarlanan "narsisizm kişilik envanteri" ve dini motivasyonu ölçmek için de Karaca (2001) tarafından uyarlanan "içsel dini motivasyon ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, Atatürk Üniversitesi Eğitim, Fen, İlahiyat, Edebiyat, Sağlık Bilimleri, İİBF, Güzel Sanatlar fakültelerinde öğrenim görmekte olan 470 kişiden oluşmaktadır. Çalışmada narsisizm ile dini motivasyon, cinsiyet ve öğrenim görülen fakülte şeklindeki bağımsız değişkenler açısından incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre narsisizm ile dini motivasyon arasında istatiksel olarak anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Buna göre; narsisizmin teşhircilik, üstünlük, otorite, kendine yeterlilik, sömürücülük boyutları ile dini motivasyon arasında istatiksel olarak negatif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Hak iddia etme boyutu ile dini motivasyon arasında ise negatif yönde bir ilişki olsa da istatiksel olarak anlamlı bir seviyeye ulaşamamıştır. Diğer bağımsız değişkenler ile narsisizm arasında da istatiksel olarak anlamlı farklılaşma görülmüştür. Buna göre erkekler, kadınlara kıyasla narsisizmin hak iddia etme boyutunda daha yüksek puanlara sahiptirler. Narsisizmin teşhircilik boyutunda eğitim fakültesi öğrencileri en düşük puanlara sahipken, edebiyat fakültesi öğrencileri en yüksek puanlara sahiptirler. Narsisizmin üstünlük boyutunda eğitim fakültesi öğrencileri en düşük puanlara sahipken, İİBF öğrencileri en yüksek puanlara sahiptirler. Narsisizmin kendine yeterlilik boyutunda ilahiyat fakültesi öğrencileri en düşük puanlara sahipken, hemşirelik öğrencileri en yüksek puanlara sahiptirler. Narsisizmin sömürücülük boyutunda ilahiyat öğrencileri en düşük puanlara sahipken, İİBF öğrencileri en yüksek puanlara sahiptirler. Fakülteler arasında narsisizmin hak iddia etme ve otorite boyutlarında ise istatiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Narsisizm, Dini Motivasyon, Üniversite Öğrencileri

Kuşeyî'nin Nefsle Mücahede Anlayışı

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Mansur Gökcan

ÖZ

Kuşeyî'nin Nefsle Mücahede Anlayışı Ruhun bedene girmesiyle nefs aktifleşerek insan üzerinde etkin hale geçmiştir. Hz. Âdem ile Havva'nın, yaratılışla birlikte nefsin aktivitesi ile karşılaşarak yasak meyveden yemelerinde bu durumu görmek mümkündür. Nefsin aktif hale geçmesiyle birlikte kalbe ve uzuvlara hâkim olmak için ruh ile nefs arasında amansız bir mücadele başlamıştır. Tasavvuf, bu mücadelede ruhun üstün gelmesi için mücadele edilmesine önem vermektedir. Nefs ile mücahede, nefsle yapılan savaşın adıdır. Hz. Peygamber, bir savaştan sonra "Küçük cihattan büyük cihata döndük." diyerek nefsle mücahede etmeyi, çocuklar ve torunlar için helal rızık sıkıntısına katlanmayı ve nefsin yasaklanan şehvet ve lezzetleri elde etme isteğini engellemeyi hedeflemiştir. Nefs, her isteğinin gerçekleşmesiyle güç kazanır ve kalp üzerinde daha etken hale gelir. Nefsin bir isteğinin yerine getirilmesi, diğer isteklerinin yerine getirilmesinin zeminini oluşturur. Nefsin istekleri sınırsızdır ve hedefleri de belli değildir. Cennet, nefsin isteklerini engelleyen; cehennem ise nefsin isteklerini yerine getiren kimsenin gideceği yerdir. Nefsi ezip küçültmek tasavvufun adaplarındandır. Nefsini yüce gören kimse, dinini küçük görür. Amelleri beğenmek, farkına varmadan gurur ve kibire kapılmaya sebep olabilir. Nefsin, daha masum görünen bu tuzağı, özellikle mü'min kimseler için hazırladığı anlaşılmaktadır. İyi ve güzel ameller, Allah'ın yardımıyla, kötü ameller ise nefsin teşviki ile gerçekleşmektedir. O halde, iyi amellerle kibirlenmek ve öğünmek yerine, onların gerçekleşmesinde yardımcı olan Allah'a şükretmek gerekir. Bütün güzel halleri Allah'a izafe etmek, bütün günahları ve kötülükleri de nefse izafe etmek gerekir. Cehennemde, derilerin piştikçe başka derilerle değiştirilmesi; dünyada, nefse ve hevaya her uymanın karşılığıdır. Cennette nimetlerin yenilenmesi ve katlanması da, dünyada nefse her muhalefetin karşılığıdır. Kötülüğü emreden nefs-i emmareyi, kendisinden razı olunan nefsi marzıyyeye ve nefs-i kâmileye çevirmek tasavvufun amaçlarındandır.

Anahtar Kelimeler: Nefs, Savaş, Tasavvuf, Kalp

Ibnü'l-Heysem'in Güzellik Tasavvuru: O, Estetik Fenomenolojinin Müjdecisi Sayılabilir mi?

Yrd.Doç.Dr. Muhammet Fatih Kılıç

ÖZ

Puerta Vilchez, İbnü'l-Heysem'in (ö. 432/1039-40) estetik tasavvurunun, V./XI. asra kadarki genel eğilimin aksine, mantık ve etikle ilişkili değil; duyumsal sahayla sınırlı bir çerçevede geliştiğini belirtir. Valerie Gonzalez ise Vilchez'in bu tespitini bir adım ileriye taşıyarak, İbnü'l-Heysem'in, Alexander Baumgarten'dan (ö. 1762) çok daha önce, sınırları belirli bir disiplin olarak estetiğe gerçek anlamda özerklik kazandırdığını savunur. Gonzalez'in bu konudaki en önemli gerekçesi, onun, estetiği; etiğin, mantığın ve dinsel aklın egemenliğinden kurtarıp gözle idrak edilen anlamlar (el-me'ânî'l-mubsara) alanı olarak tecrübi bilgiyle ilişki içinde okumasıdır. Gonzalez'e göre böyle bir estetik okuma, bir sanat eserinin sahip olduğu içerimlere ilişkin doğrudan sanat eserinin kendisinden hareketle düşünce üretme esasına dayalı estetik fenomenoloji yöntemiyle uyumlu olduğundan, İbnü'l-Heysem bu disiplinin kurucusu olmasa da müjdecisi sayılabilir. Böyle bir yorumu İbnü'l-Heysem'in, güzellik idrakini (idrâkü'l-hüsn) konu edindiği Kitâbü'l-Menâzır'ının ikinci makalesinin üçüncü faslındaki açıklamaları haklı çıkarabilir. Çünkü o, söz konusu fasılda güzelliğin görme duyusuyla idrak edildiğini, bu idrakin sonucu olarak ortaya çıkan estetik yargılarda ise görünen nesnedeki ışık, renk, parlaklık, ahenk, oran gibi her bir tikel unsurun belirleyici rol oynadığını ifade eder. Ancak İbnü'l-Heysem'in bu ifadeleriyle ortaya koyduğu yaklaşımının, onun güzellik tasavvurunu bütünüyle yansıttığı söylenemez. Çünkü böyle bir açıklama, estetik açıdan tabiatı ve sanatları bütün yönleriyle kuşatmaz. Sözgelimi güzelliğin işitsel düzeyde tezahürü/fenomenolojisi anlamındaki "su sesine eşlik eden bir bülbül sesi" ya da bir müzik eseri, güzelliğin görme idrakiyle sınırlı bir çerçevede sunulduğu bu tasavvurda kendisine yer bulamayacaktır. Bu, İbnü'l-Heysem'in güzelliği ve estetik tasavvurunu yalnızca görme duyusuyla ilişkili olarak okuyup kurduğu anlamına da gelmez. Çünkü İbnü'l-Heysem'in, optik bilimine hasrettiği kitabında güzelliğin yalnızca görme duyusuyla ilişkili fiziksel boyutlarını tartışması pekala anlaşılabilir. Bu nedenle İbnü'l-Heysem'in bu tartışmasının, onu estetik fenomenoloji disiplininin müjdecisi yapıp yapmadığı sorusu, bu tebliğin temel amacı olarak, tartışmanın bağlamını da dikkate alan daha ayrıntılı bir soruşturmaya ihtiyaç duyar.

Anahtar Kelimeler: Ibnü'l-Heysem, Estetik Fenomenoloji, Estetik Yargı

Tanrı ve Sonsuzluk: Kavramsal Bir Çözümleme

Dr. Münteha Beki

ÖZ

Teizm geleneğinde Tanrı hakkında birbirinden farklı yaklaşımların olduğu söylenebilir. Bunun muhtemel nedenlerinden biri Tanrı'nın nasıl bir varlık olduğuna ilişkin sezgilerin değişkenlik göstermesidir. Felsefi teolojide Tanrı tasavvurunun oluşturulmasında öne sürülen kavramlardan biri sonsuzluktur. Tanrı'nın fiziksel varlıklar gibi bir sınırlılığa sahip olması düşünülemeyeceği gibi zaman, mekan gibi sınırlı şeylere konu olmasından da bahsedilemez. Bu nedenle Tanrı'nın sonsuz bir varlık olması gerektiği düşünülür. Ancak Tanrı hakkında bir tasavvur geliştirebilmek için sonsuzluk kavramından hareket etmenin ne kadar makul ve tatmin edici olup olmadığı irdelenmesi gereken bir konudur. Bu bağlamda sonsuzluk mümkün mü, sonsuz bir varlık düşünülebilir mi, sınırlı/sonlu varlıklar olarak bizim sonsuzluğu anlamamız mümkün mü, sonsuzluk Tanrı'nın bir tabiata ve birtakım niteliklere sahip olmasıyla nasıl bağdaşabilir, şeklinde birtakım sorularla karşılaşmak mümkündür. Bu tür sorular, tatmin edici bir Tanrı anlayışı için sonsuzluk kavramının bir çözümlemesini yapmayı kaçınılmaz kılmaktadır. Sonsuzluk kavramı genel olarak niceliksel ve niteliksel sonsuzluk şeklinde ele alınmaktadır. Birincisi, zaman, mekan, hareket, sayılar gibi sonsuz bölünebilirliği ifade eden niceliksel şeyler için kabul edilir. Niteliksel sonsuzluk ise daha çok mutlaklık ve mükemmellik anlamlarında da ele alınmıştır. Sonsuzluk kavramını Tanrı'ya uyguladığımızda O'nun niceliksel bir sonsuzluğa konu olmasından bahsetmek pek mümkün görünmemektedir. Buna karşılık niteliksel anlamda bir sonsuzluğu Tanrı'ya atfedebiliriz. Ancak sonsuzluk kavramını analiz ettiğimizde birtakım güçlüklerin karşımıza çıktığını görmekteyiz. Sonsuzluk kavramının belirsizlik içermesi, onu kavramanın güç olduğunu gösterebileceği gibi bilfiil sonsuzluğun imkanını da sorgulamayı beraberinde getirebilir. Sonsuzluk kavramının yol açabileceği semantik, epistemolojik ve metafiziksel bu tür güçlüklerinin olabileceğini dikkat aldığımızda bu kavram uygun ve tatmin edici bir Tanrı tasavvuru ortaya koymak için yeterli görünmemektedir. Bununla birlikte, niteliksel sonsuzluğun Tanrı için gerekli olabileceğini düşündüğümüzde bunun yerine sonsuzluğu da içerecek şekilde mükemmellik kavramından hareket etmek daha makul olabilir. Bu tür bir yaklaşımın, sonsuzluk kavramının yol açabileceği güçlüklere düşmekten uzak tutabileceği ve Tanrı hakkında daha tatmin edici bir tasavvur imkanı sunabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sonsuzluk, Tanrı, Mükemmellik

Imâm Hüseyin'in Şehadeti ve Şehadet Matemlerinin Hatırlattığı Kutlu Doğum Proğramları

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Akman

ÖZ

Bu bildiride, İmâm Hüseyin'in şehadeti dolayısıyla Şia kültüründe icra edilen Kerbela Matemleri'nin Sünnî kültürdeki Kutlu Doğum programları ile mukayesesi yapılmakta ve Vaiz-ı Kâşifî'nin Ravzatu'ş-Şüheda'sı ile Süleyman Çelebi'nin Mevlidi'ndeki ortak temalar incelenmektedir. İmâmî söylenceye göre İmâm Hüseyin, şehit edileceği "şuurlu şehadet" önbilgisi ile Kerbela'ya gitmiştir. Şiâ kaynaklarına göre onun kaderi, katiline kadar ta baştan beridir biliniyordu. Şuurlu şehadet tezini popüler hale getiren, Ravzatu'ş-Şüheda yazarı Vaiz-ı Kâşifî'dir. Süleyman Çelebi'nin Mevlidi'nin Türkiye halk Sünnîliğinde yaptığı mitik etkiyi, bu eseriyle Kâşifî, halk Şiîliğinin oluşmasında gerçekleştirmiştir. Kâşifî'nin Ravzatu'ş-Şüheda'daki anlatımında şehadet olayı, Çelebi'nin Mevlidi'ndeki peygamber tasavvurundaki gibi, adeta kozmik bir vakıaya dönüşmüştür. Resmi tören halinde ilk defa Büveyhiler döneminde Sultan Muizuddevle'nin emriyle Aşura Merasimleri'ne dönüşen kutlamalar adeta "Kutlu Doğum" veya "Mevlid Kandili" programlarını çağrıştırır bir şekilde icra edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Imâm Hüseyin, Şiâ, Sünnî, Vaiz-i Kâşifî, Süleyman Çelebi, Kozmik Tasavvur, Aşura Merasimleri, Mevlid Kandili

Eş'arîlerin Nedensellik Anlayışı Üzerinden Ehl-i Hadis'in Vardığı Sonuçlar

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Akman

ÖZ

Nedensellik, düşünce tarihinin önemli problemlerinden biridir. Dolayısıyla leh ve aleyhinde çeşitli görüşler ileri sürülmüş ve bu görüşlere bağlı olarak bir takım sonuçlara ulaşılmıştır. Felsefe tarihinde olduğu gibi kelam ekollerinde de konuya dair çeşitli yaklaşımlar mevcuttur. Bunlar arasında özellikle Eş'arîlerin görüşü ve onların bu görüşlerine bağlı olarak ehl-i hadisin vardığı sonuçlar dikkat çekmektedir. Hadisçilerin bu konudaki dünya görüşleri, onların itikadî açıdan mensup oldukları Eş'arî ekolünün parametreleriyle örtüşen bir görünüm arz etmekteydi. Eş'arî doktrinine ait sözü geçen Allah tasavvuru ve âlemdeki nedensellik anlayışının reddi düşüncesi, sünnet ve hadisleri yorumlamada büyük etkisi görülen Hadisçilerde bir zihniyet ve dünya görüşü halinde karşılık bulmuştur. Bu arada Eş'arî ulemasından Gazzâlî'nin konuya dair görüşü hakkında muhtelif değerlendirmeler yapılmaktadır. Şüphesiz Allah tabiata bir takım kanunlar koymuştur. Fakat O (c), koyduğu bu kanunları mucizeler kabilinden daha üst bir müdahale ile aşabilmektedir. Biz de bu bildirimizde bahsi geçen yaklaşımlara dair çeşitli değerlendirmeler yapmaktayız.

Anahtar Kelimeler: Nedensellik, Eş'arîler, Mucize, Tabiat Kanunu, Kelamcılar, Zorunluluk, Hikmet, Hadisçiler, Sünnetullah, Belirlenimlilik

Kuran Açısından İyi Davranışın Tanımı

Doç.Dr. Mustafa Ünverdi

ÖZ

İnsan tabiatı gereği hayatını sürdürmek için mücadele eden ve bu yolda çeşitli davranışlar üreten bir varlıktır. Kuran insanı farklı niteliklerle tanımlarken onu olumlu ve olumsuz yönleriyle zikreder. Bunlar arasında insanın "aceleci", "nankör", "bencil" gibi menfi niteliklerinin karşısında "başkasını kendisine tercih eden", "yetimi kollayan", "malından mülkünden yardımda bulunan" gibi özellikleri sergileyenleri yüceltir. Kuran'ın insana yüklediği anlam alanının merkezinde "iyi" ve "kötü" ayırımı vardır. İyiler övülür, kötüler yerilir. Peki bu noktada iyiler kimlerdir ve iyilik nedir? Kuran Arapçada "birr" sözcüğü ile ifadesini bulan iyilik kavramını "hasene", "maruf", "salih amel" gibi kelimelerle ilişkilendirir/anar. Söz konusu kavramlar ise tamamen Allah'a iman zemininde yükselir. Bu sebeple seküler olarak iyi ve güzel görünen herşey İslam açısından öyle olmayabilir. Bu bakımdan denilebilir ki, her yararlı ve güzel iş Kuran açısından "hasene" değildir. Tebliğimiz, iyi kavramının İslam teolojisindeki tanımı ve Kelam tarihinde ilgili tartışmaların değerlendirilmesi üzerine olacaktır. Böylece çevremizde şahit olduğumuz "İslam dinine mensup olmamasına rağmen iyilikte bulunan insanların ebedi kurtuluşu mümkün müdür?" Sorusunun tartışılmasında "iyilik" kavramının dini niteliği ele alınmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, İyi, Din, Sekülerizm, Ebedi Kurtuluş

Ilahi Vahyin Ahlaka Katkısı

Doç.Dr. Mustafa Unverdi

ÖZ

Ahlakın kaynağı konusu felsefe tarihinin temel tartışma konuları arasındadır. Teistik düşünceye göre din ve ahlak arasında zorunlu bir ilişki vardır ve ahlak dinden bağımsız düşünülemez. Öte yandan Kuran'a baktığımızda, Allah'ın insan fıtratına, aklına, tarihi tecrübesine yaptığı vurguları görürüz. Bunlar insanın erdemli bir varlık olabilmesi için donanımlı bir şekilde yaratıldığı ve tarihi birikiminin de buna katkı sağlayabileceği gerçeğini gösterir. Böylece insanın verili durumu ahlak için yeter sebep niteliğinde görünür. Peki bu durumda Tanrı neden tarihe müdahele etmiştir? Tanrı'nın insanla iletişim kurması ve ona vahyetmesinin insan ahlakına katkısı olmalı. Zira O İslam Kelamcılarının genel kabulüne göre hikmetsiz iş yapmaz. Öyle görünüyor ki Allah'ın insana vahiyle yol göstermesi/hidayeti onun eksik yanlarını gidermeye ve ona belirli bir standart kazandırmaya yöneliktir. Tebliğimizde ahlak için vahyin gerekliliği sorununu tartışacak ve bu ilişkinin nedenini irdeleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Vahiy, İnsan, Ahlak, Fıtrat, Vicdan

Çizgi/animasyon Filmlerde Yapılan Hıristiyanlık Propagandası: Max Maceraları 3 ve Aslan Kral I Filmleri Örneği

Doç.Dr. Ramazan Işık - Uzman Abdullah Alakuş

ÖZ

Doğduğu andan itibaren yayılmacı bir din olan Hıristiyanlık, muhataplarını ikna edip Hıristiyanlaştırmak için çeşitli metotlar kullanmıştır. Genel olarak yürütülen misyonerlik faaliyetlerini sosyal yöntemler, inkültürasyon ve diyalog olmak üzere üç başlık altında toplayabiliriz. Misyonerler günümüzde özellikle teknolojinin sağlamış olduğu imkânlardan azami ölçüde yararlanmaktadır. Basın-yayın, radyo, tv, internet ve telefon yoluyla misyonerlik faaliyetlerini sürdürmektedirler. Artık matbaa yerine sanal ortamda istedikleri gibi propagandalarını yapan misyonerler, televizyon ve radyo yayınlarıyla bunu desteklemektedir. Bu araçlar vasıtasıyla açıkça yapılan misyonerlik faaliyetleri yanında kitleleri etkileyen ve milyonlarca seyirciye ulaşan filmler (çizgi film ya da normal filmler) vasıtasıyla da misyonerlik çalışmaları yürütülmektedir. XIX. yüzyılda ortaya çıkan sinema sanatı zamanla gelişmiş ve 1950'li yıllarda televizyonun yaygınlaşmasıyla birlikte evlerimize kadar girmiştir. Bu durum televizyon ve sinemayı kitleler üzerinde etki eden, onları zamanla dönüştüren bir araç haline getirmiştir. Misyonerler de bu iki vasıtanın insanlar üzerindeki etkisi ve kitlelere ulaşmadaki rolünü fırsata çevirmişlerdir. Misyonerler televizyon programları ve filmler ile kitlelere ulaşmaya çalışmaktadırlar. Hıristiyanlık öğretisini anlatan çizgi/animasyon/normal filmlerin misyonerlik faaliyetlerinde kullanılması, bu filmlerin hedef kitleye internet ya da dvd vs. araçlarla izlettirilmesi gibi yollarla olabilmektedir. Bununla birlikte bu filmler üzerinden Hıristiyanlığın anlatılmasıyla da misyonerlik faaliyeti yapılmaktadır. Batı kaynaklı filmlerin çoğunluğu özellikle de popüler olanlarının neredeyse hepsi alt metinlerinde Hıristiyanlık öğretisini işlemektedir. Bu özellikleriyle de kültürel özdeşleşmeyi/dönüşümü sağlayarak bizzat kendileri misyonerlik yapmaktadır. Hıristiyanlık propagandası yapanların en büyük hedef kitlelerinden birisi de çocuklardır. Bu amaçla sinemanın bir dalı olan çizgi film ve animasyon filmler bir araç olarak kullanılmaktadır. Günümüzde Batı kaynaklı birçok çizgi film vizyona girmekte çocuklarımıza ulaşmaktadır. Bu çizgi filmler ne kadar masumdur? Çalışmamızda bu soru ele alınacak ve animasyon filmlerde yapılan Hıristiyanlık propagandasına yönelik örnek olarak Max Maceraları 3 ve Aslan Kral I filmleri dinler tarihi açısından değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Çizgi Film, Misyonerlik, Hristiyanlık, Propaganda, Subliminal Mesaj

Dürzîlerde Sosyal Yaşam

Okutman Şerife Kalaycı - Prof.Dr. Hüsnü Ezber Bodur

ÖZ

Bir inanç istemi olarak Dürzilik, Fatimî Devletinin kurucularının inanışları olan ve Şiiliğin altıncı imamı olan Cafer-i Sadık'ın ölümünden sonra İsmailîliğe bağlı olarak ortaya çıkmıştır. Dürzilik, Şii eğilimli bir mezhep ya da inanış olmakla beraber gizliliğe, gizliliğin sürdürülmesi için takiyyeye büyük önem vermektedir. Dürziliğin bu özelliğinden dolayı bu inanç istemi hakkında net bir bilgi edinilmesi mümkün olmamıştır.Buna bağlı olarak da Dürzi topluluk gizliliği kendilerine ilke edinerek, sosyal ve dini yaşamları, inanç istemleri hakkında kimseyle bilgi paylaşmamaktadır. Ayrıca günümüzde Lübnan'da sayıları yaklaşık 300.000'i bulan Dürziler politikada etkin bir rol oynamaktadır ve diğer etnik gruplar arasında da merak konusu olmaya devam etmektedirler. Mevcut çalışma Dürzi topluluğunun tarihçesi ve inanç sistemi hakkında genel bir bilgi verdikten sonra, Beyrut ilinde bir yıl boyunca hem gözlem hem de yarı yapılandırılmış anketler yoluyla edinilmiş bilgilere dayanarak Dürzilerin modern toplumdaki sosyal yaşamını incelemiştir.

Anahtar Kelimeler: Lübnan Dürzîleri, Sosyal Yaşam

Erol Güngör'de Ahlak Anlayışı: Psiko-Sosyal Bir Yaklaşım

Arş.Gör. Sezai Korkmaz

ÖZ

Ahlak ve değer, son yıllarda sosyal bilimler açısından en çok araştırılan konulardan biri olmuştur. Bu konuda Uluslararası değerler araştırması gibi çok uluslu ve kapsamlı birçok araştırma yürütülmektedir. Bu çalışmalar kendi kültür ve insan algısıyla ahlak ve değer konularına yaklaşmaktadır. Bu bakımdan kendi içimizden ve kültürümüzden çıkan araştırmalar daha tutarlı ve geçerli olacağı düşünülmektedir. Erol Güngör bu zaviyeden ahlak, değer ve kültür konularına yaklaşmış ve birçok eserinde Türkiye'deki ahlak ve değere evrenselden yola çıkarak yerele inmiştir. Güngör'ün ahlak konusunu vicdan, gönül, milliyet, şuur, bireyin iç dünyası gibi kültürel temelli yaklaşımı disiplinler arası psiko-sosyal bir mahiyet taşımaktadır. Ayrıca ahlakın öğrenme unsurunun bir neticesi olduğu, çevre unsurlardan öğrenildiği ve kültürel kodlu cinsel ahlak sorunlarının çözümünün sağlam evlilikte olduğunu ifade etmiştir. Bu çalışmada Erol Güngör'ün ahlak ve değer konularına kültürel temelli psiko-sosyal yaklaşımı incelenmiştir. Tarama modeli temel alınarak Güngör'ün yapmış olduğu çalışmalar incelenmiş, tutarlı ve geçerli ahlak değerlendirmeleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erol Güngör, Ahlak, Değerler, Kültür

Hz. Muhammed'in Cahiliye Arapları Üzerindeki Eğitim ve Öğretim Metodu

Yrd.Doç.Dr. Sıddık Ünalan

ÖZ

Hz. Peygamber, içinde yaşadığı toplumu amacına ulaştırmak için çeşitli eğitim-öğretim metotları denemiş ve kullanmıştır. Bu metotlar bir nevi Hz. Peygamber'in eğitim-öğretim prensiplerini bize göstermektedir. Hz. Muhammed hayatının her döneminde, öğreteceği ve öğütleyeceği her konuyu en uygun ve en güzel bir üslupla anlatmış ve tebliğde de aynı metodu kullanmıştır. Bütün insanlığa rehber olan Hz. Peygamber'in hayatına bakıldığında O'nun eğitim ve öğretim adına kullandığı bazı metotları bilmek, bütün insanlık için en güzel örnek oluşturacaktır. Hz. Peygamber evrensel bir eğitim-öğretim sistemi getirmiş, bütün ruhları, bütün akılları ve bütün vicdanları ideal ufka yükseltecek bir kitap ve sünnetini bırakmıştır. Sadece O'nun getirdiği din ve sistemdir ki, insanlığın onur ve huzurunu koruyacak esaslar taşımaktadır. Biz bu çalışmamızda cehalet ve şirkin hat safhada olduğu bir dönemde insanlığa gönderilen Hz. Muhammed'in eğitim öğretim metodu üzerinde duracağız. Cahiliye dönemi olarak isimlendirilen bu toplumu eğitecek ve doğru yola getirecek birinin olması gerekirdi. Nitekim bu putperest insanları vahiy sistemiyle şirkten ve cehaletten kurtaracak olan kişi Hz. Peygamber olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hz. Peygamber, Eğitim-Öğretim Metodu, Cahiliye, Şirk

Helal Kazanç Kapsamında Mesleklerin İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Zeki Yaka

ÖZ

Hayati varlığının devamını ihtiyaçlarının karşılanmasına borçlu olan insan, neredeyse, ömrünün tamamını bu ihtiyaçlarını karşılamak üzere üzere harcar. İnsanlık tarihi bu mücadeleden ibarettir denebilir. Zaman, mekan ve insanlar değişse de insanoğlunun ihtiyaçlarını karşılama, bir nevi varoluş mücadelesi hiç değişmemiştir. İnsanların topluluklar halinde yaşaması da, bir nevi bu ihtiyaçları temin etme gayretinin bir sonucudur. Şüphesiz insanlar, ancak düzenli işleyen bir toplumda ihtiyaçlarını düzenli ve kolayca sağlar ve mutlu bir hayat yaşarlar. Düzenli işleyen bir toplum için de her ferdin uymak zorunda olduğu hukuki kurallar vardır. İhtiyaçların düzenli ve kolay bir şekilde sağlanması için, bir meslek sahibi olmak, insanı en mutlu kılan önemli hususlardandır. Günümüzde bir işlemin meşruiyet kazanması için, nasıl ki yasalara uygun olması zorunlu ise, İslam'da da en önemli kazanç yollarından biri olan Meslekler'in ve onlardan elde edilen kazançların meşru olması, şer'i esaslara uygun olması gerekir. Bir meslek düşünün ki; sahibine ne kadar çok para kazandırırsa kazandırsın şer'i esaslara aykırı ise, İslam hukuku açısından meşru değildir, ondan elde edilen kazanç da helal değildir. Hayatın gittikçe sekülerleştiği bir dünyada özellikle gençler, mesleklerin dinen meşru olup olmamasıyla değil, çok para getirip getirmemesiyle ilgilenmektedir. Bu durum ciddi anlamda Müslümanlar için maddi manevi sıkıntılara yol açmaktadır. İslam insanın ihtiyaçlarını, zaruri, haci ve tahsini olarak belirlemiştir. Önem sırasına göre de bu ihtiyaçları temin eden meslekler dini ve hukuki anlamda geçerli ve güzel sayılmıştır. İslam bazı mesleklere ve ondan elde edilen kazançlara izin vermez. Toplumda ahlaki, iktisadi ve siyasi dengeleri olumsuz yönde etkilemesi, insan sağlığı başta olmak üzere, birçok sıkıntılara sebep olması hasebiyle bazı mesleklere ve kazançlarına meşruiyet tanınmamıştır. Özel hayatın gizliliğini ihlal, haksız rekabeti körükleme, toplumda kin ve nefretin yaygınlaşmasına sebep olma, milli ve manevi değerlerin küçümsenmesi, insanlık haysiyet ve onurunun zedelenmesi gibi daha pek çok zararlara sebep olması, bu tür mesleklerin ve kazançlarının yasaklanma gerekçesidir. İslam'da, söz konusu sakıncalarından dolayı bazı meslekler meşru sayılmazken, meşru olanları için de bir takın kurallar belirlenmiştir. Hile yapmamak, yalan söylememek, mesleğinin gereklerini en güzel şekilde yapmak v.s gibi ilkeler de; yine İslam'ın belirlediği hukuki sınırlardır.

Anahtar Kelimeler: Meslek, Meşruiyet, Helal-Haram

Tarihi Kentlerin Turizmde Başarısına Eşsiz Örnek: (Açık Hava) Şehir Müzeciliği (Praq, Çekoslovakya)

Yrd.Doç.Dr. Aziz Cumhur Kocalar

ÖZ

Çekoslovakya'nın başkenti Praq, dünyada Ortaçağ'ın tarihi kentlerinin en önde gelenlerinden biridir. Kent aynı zamanda müzeciliğin de göz doldurucu örneklerini sergilemektedir. Dünya turizminde çok özel bir konuma da yerleşebilmiştir. Geçmişine oldukça saygılı kalabilmiş olan bu kent, disiplinlerarası pek çok özelliği de bünyesinde taşıdığı için, her açıdan incelenmeye değerdir. Kentin Orta Avrupa içindeki en eski korunabilmiş tarihi kent merkezi denilebilecek konumu ile Viyana (Avusturya) sonrasında önemsenmesi de, bu yüzden gayet anlaşılır oluyor. Praq, dünyanın en güzel hatta masalsı atmosfere sahip ve çok ender nitelikli tarihi kent örnekleri arasına girebilmektedir. Koruma altındaki alanlar, özellikle Dünya Mirası Alanları da, başlıca turistik yerlerden olup, sürekli artan sayıda ziyaretçi çekebilmektedir. Türkiye'deki Dünya Mirası Alanı güncel listesi ise 17 eser koruma alanını barındırmakta olup, güncel koruma yaklaşımlarına ihtiyaç duymaktadır. Ortaçağ mimarisinin halen ayakta kalabilme özelliğini koruyan tarihi eserleri ile Praq ve ülkemizdeki tarihi kentler ile potansiyel alanlar dikkatlice incelendiğinde, birer (açık hava) şehir müzesi potansiyeli taşıdığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Praq, Ortaçağ, Şehircilik Tarihi, Kentsel Koruma ve Yenileme, Şehircilik, Restorasyon, Mimarlık, Turizm

Gösterişçi Tüketimin Nedenleri ve Mobilya Firmalarının Gösteriş Üzerine Geliştirdikleri Algı

Araştırmacı Derya Barut - Doç.Dr. Serkan Güneş

ÖZ

Gösterişçi tüketim, tüketimin diğer insanlar tarafından beğeni kazanması ve takdir görmesi üzerine kurulmuş, hedonizme dayalı bir tüketim şeklidir. Gösterişçi tüketimi yönlendiren unsurlar olarak değişen ihtiyaçlar, artan mal ve hizmet çeşitliliği, takdir ve sosyal statü kazanma arzusu, gelir seviyesinin artması ve ani gelir artışları, çevrenin değişimi, lüks kavramı, hedonizm, kapitalizm, moda ve reklam gösterilebilir. Bu tüketim tarzı pozitif ve negatif eleştirilere açıktır. Bu nedenle gösterişçi tüketim yapmak yanlıştır yahut doğrudur demek muammadır. Gösterişçi tüketimde iletişim aracı olarak ürünler kullanılmaktadır. Ürünlerin tüketici ile tüketicilerin ise tükettiklerini göstermek istediği kişilerle kurdukları sembolik ilişkiler mevcuttur. Bu ilişki ürün tasarımlarının verdiği imajlarla alakalıdır. Bu bildiride gösterişçi tüketim incelenerek olumlu olumsuz yönleri eleştirilecek, mobilya sektörünün tasarım boyutunda gösterişli ürünler üzerindeki algısı ele alınarak Kayseri örnekleminde bir saha araştırması yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tüketim, Gösterişçi Tüketim, Tüketici, Mobilya Tasarımı

Toplumsal Değişim Sürecinde “kamusal Mekan” In Dönüşümü

Arş.Gör. Duygu Akyol - Arş.Gör. Abdullah Çiğdem - Yrd.Doç.Dr. Tuğba Düzenli

ÖZ

Kamusal mekânlar toplumsal deneyimin ve sosyal yaşanmışlıkların biçimlendiği gelişen bir tasarım süreci ile oluşan, zamana ve kullanıma bağlı olarak nitelik kazanan yerlerdi. Son dönemde kamusal mekânlara kamu ve özel sektör yanı sıra farklı toplumsal kesimlerin ilgisinin hızla artması ile kentlerde hem fiziksel, hem de sosyal anlamda önemli dönüşümler yaşanmaya başladı. Bu dönüşümlerin sebebi; küresel sermaye için en önemli yatırım aracının kentsel mekânlar olmasıdır. Bu dönüşümler özellikle üretim ve tüketimin karşılıklı olarak işlediği mekânların oluşturulması adına yoğunlaşmaktadır. Dönüşüm sürecinde kentlerin genel görünümü değişmekte, üretilen kamusal mekânlar, konut alanları artık 20-30 sene önce üretilen mekânlardan farklı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu değişim kapsamında dönüşen kentlerde kamusal mekânın anlamı ve işlevi de değişmekte buna bağlı olarak kentlerde planlamanın temel ilkeleri güçsüzleşmektedir. Bu değişim ve dönüşüm sürecinde sadece fiziki anlamda mekânsal bir değişim yaşanmamakta mekânın dönüşümü ile toplumsal bağlamda da önemli değişiklikler olmaktadır. Çünkü kamusal mekân, sadece yapıların oluşturduğu bir “yer” değildir. Aynı zamanda, toplumsal olayların gerçekleştiği ve insanlarla çevresi arasındaki ilişkiyi şekillendiren sosyal-kültürel bir olgudur. Dolayısıyla, insan ve toplum davranışları üzerinde önemli bir etkisi olan kamusal mekânın değişimi-dönüşümüyle ilişkili olarak kent ölçeğinde de sosyal-kültürel değişimler yaşanmaktadır. Bu çalışmada kamusallık ve kamusal mekân kavramının tanımlanması, kavramların tarihsel süreç içerisindeki değişimlerinin açıklanması, bu çerçevede kentlerde kamusallık-kamusal mekânın yakın dönemde yaşadığı ve giderek derinleşen dönüşümün temel özellikleriyle, sonuçlarının Türkiye genelindeki iller üzerinden mekânsal örnekler verilerek ortaya konulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamusallık, Kamusal Mekân, Sermaye, Kent, Dönüşüm

Sağlık Veren Çevrelerin Tasarımında Salutojenik Yaklaşım

Yrd.Doç.Dr. Elif Karaca

ÖZ

ÖZ Salutojenik yaklaşım; kişilerin/toplumların fiziksel ve zihinsel yönden sağlıklı olmalarını teşvik eden; hastalığın kaynaklarını ele alan geleneksel bir yaklaşım olan patogenez'in aksine sağlığın kökenlerine odaklanan bir modeldir. Kentleşmenin hızla arttığı günümüzde, insanlar yaşantılarının büyük bir kısmını yapılı çevrelerde geçirmektedirler. Bu durum yaşam şekillerimiz üzerinde olumsuz değişikliklere neden olmakta; kalp-damar hastalıkları, kanser, diyabet, depresyon ve bunama gibi çeşitli sağlık sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Bu çalışmada; patojenik yaklaşıma bir cevap olarak geliştirilen "salutojenik yaklaşım" öncelikle genel prensipleriyle ele alınmıştır. Sonraki aşamada yapılı çevrelerin tasarlanması sürecine ne şekilde adapte edildiği ve bu kapsamda toplum sağlığı üzerine etkileri literatürde yer alan örnek çalışmalar kapsamında değerlendirilmiştir. Son aşamada ise sürdürülebilir toplum sağlığı için yapılı çevrelere yönelik tasarım önerileri "salutojenik yaklaşım" doğrultusunda geliştirilmeye çalışılmıştır. Yapılı çevreler bireylerin ve toplumların yaşantısında önemli bir role sahiptir dolayısıyla bu çevrelerin sağlığı destekleyici niteliklerde olmaları gerekmektedir. Bu kapsamda salutojenik yaklaşımın tasarım süreçlerine katılımının sürdürülebilir sağlıklı toplumlar için gerekli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Salutojenik Tasarım, Kentsel Mekanlar, Sürdürülebilir Toplum Sağlığı

Konya Kent Kimliğinin Oluşmasında Bisiklet Sporunun Rolünün Mekansal Bağlamda Değerlendirmesi

Arş.Gör. Metin Kurumak - Fikret Bademci

ÖZ

Kent, içerisinde barındırdığı hareketli ve durağan çevreyle bir düzen oluşturan sistemler hiyerarşisinden beslenerek kendi kimliğini oluşturur. Her kenti diğerlerinden ayıran kendine özgü çeşitli karakteristik özellikleri vardır. Konya'da bisiklet kavramı, kent kimliğini oluşturan unsurlardan bir tanesidir. Bisiklet, Türkiye'ye ilk olarak getirildiği yıllardan itibaren Konya'da hem ulaşım aracı olmuş hem de ileriki yıllarda bir spor dalı haline gelmiştir. Çalışmanın amacı Konya'nın kent kimliğinin oluşmasında bisiklet sporunun sosyo-kültürel ve mekansal etkilerini veledrom bağlamında değerlendirmektir. Amaca yönelik literatür taraması yapılmış olup, gazete ve spor dergilerinin arşivleri incelenmiş ve sosyal bilimlerde araştırma tekniklerinden biri olan anket yöntemi uygulanmıştır. Çalışmada öncelikle kent kimliğini oluşturan unsurlar, Konya perspektifinde tartışılarak, Konya'daki kentsel kimliğin bir parçası olan bisiklet ve bisiklet sporundan, var olan yapılardan ve ilgili kurumlarca gerçekleştirilmesi öngörülen fikirlerden söz edilmesinin ardından anket sonucunda ortaya çıkan veriler değerlendirilerek mekansal farklılıkların bisiklet sporu ve Konya ölçeğinde kentsel kimliğe ne ölçüde etkili olduğu tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Konya, Kent Kimliği, Bisiklet, Veledrom, Spor

Tasarım Eğitiminde Form Yaratma Sürecine Bir Örnek: Biyomimesis

Öğr.Gör. Hatice Çınar - Öğr.Gör. M.Kübra Müezzinoğlu - Arş.Gör. Mine Sungur

ÖZ

Evrende var olan tüm canlı/cansız varlıkların doğadaki dengeyi sağlayabilmeleri için bir sebebi bulunmaktadır. Doğadaki bu ortak yaşam belli bir düzen içinde sürmektedir. Bu düzen kimi zaman uygunluk, kimi zaman zıtlıklardan oluşsa da, her zıtlık ve çelişkiden gelişme sağlanarak devam etmektedir. Doğa, insanoğlu için geçmişten günümüze ilham kaynağı ve yol gösterici olmuştur. İnsanlar bir şeyler yaratırken bilinçli ya da bilinçsiz şekilde doğayı taklit etmiş, araştırmış ve yorumlamıştır. Doğadan öğrenmek insanın varoluşundan beri sürdürdüğü bir gelenektir. Gelişen teknoloji ile birlikte doğayı taklit etmenin yöntemi de değişmiştir. Daha sistemli ve detaylı doğayı araştırmaya ve anlamaya başlayan araştırmacılar, bulgularını birçok alana aktarmışlardır. 1990'lardan bu yana 'doğadaki yapılanmalardan ve oluşumlardan öğrenilmiş/esinlenilmiş/uyarlanmış ya da uygulanmış' tasarımlar 'biyomimesis' (biyos-hayat, mimesis-taklit etmek) kavramlarıyla anlaşılmaya çalışılmıştır. Bu bilim dalı farklı disiplinlerde "biyomimikri", "biyomimetik", "biyognosis" ve "biyonik" gibi farklı terimlerle anılmış yaratıcı bir yöntemdir. Bu bilim tasarımcılara, mimarlara, mühendislere ve daha pek çok farklı disiplinlere alternatif ve farklı çözüm yolları sunmaktadır. Tasarımcılar da çözüm bulamadıkları pek çok soruna doğanın kendi içerisinde çözüm bulduğu görmüş; doğayı form-işlev ilişkileri açısından incelemiş ve tasarım da doğadan esinlenmiştir. Kutu balığının suyun direncini şaşırtıcı derecede azaltan formundan esinlenilerek Mercedes-Benz'in 'biyonik' arabasını tasarlaması; köpek balıklarının yüzgeçlerinin yapısından ilham alınarak profesyonel yüzücülere mayoların yapılması bu bilimle ilgili bir kaç örnektir. Dinamik değişkenleri içeren tasarım olgusunda formun tasarlanması/yaratılması zor bir süreci içerir. Formun oluşturulmasındaki bu kaygılar tasarım eğitiminde de kendine yer bulmuştur. Halen farklı birçok yöntem ve yaklaşım denenmekte, sorgulanmakta ve yeniden üretilmektedir. İşte bu noktada tasarımda, doğadaki örneklerden yararlanmak günümüzde son derece yaygın kullanılan bir yöntemdir. Çünkü doğadaki tasarımlar her yönden kusursuzdur. Çalışma kapsamında doğanın dehasını kullanma anlamına gelen biyomimesis tasarım kavramı, doğa-form ilişkisi üzerinden örneklerle anlatılacaktır. Bu ilişki, Konya-Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde farklı disiplinlerde okuyan öğrencilerin, doğadan seçtikleri canlı/cansız varlıkları, tasarladıkları iç mekan donatılarına aktarma metodları ve form oluşturma sürecine nasıl yansıdığı ele alınacaktır. Sonuç olarak, biyomimesis kavramının form oluşturma sürecindeki katkısı, öğrenciler açısından doğa-form arasındaki ilişkiyi kurmalarını sağlamış, yaratıcılık yönlerini geliştirmiş, özgün düşünme yeteneklerini oluşturmuştur. Bu çalışma akademisyenlere eğitim sürecinde, tasarımcılara ise form oluşturma düzeyinde katkı sağlayacak niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Form, Doğa, Biyomimesis

Demiryolu Mirası ve Kültürel Turizm

Doç.Dr. Hülya Yüceer - Arş.Gör. Seçil Seçal - Arş.Gör. Buse Açık

ÖZ

19. yüzyılın ilk çeyreğinde insan ve yük taşımak üzere tasarlanan demiryolları, buharlı makinelerin keşfiyle zaman içinde gelişerek günümüzde yerlerini farklı enerji sistemleriyle çalışan çağdaş tren ve demiryollarına bırakmıştır. Bu alanda ilklere ev sahipliği yapan İngiltere'de 1985 yılında kurulan Demiryolu Mirası Vakfı (Railway Heritage Trust) yedi yüze yakın yapının tescillenerek koruma altına alınmasını sağlamış, hem kullanılan hem de atıl yapılar için sürdürülebilir koruma projeleri hazırlanmasına destek olmuştur. Bu şekilde başlayan demiryollarına ait yapıları koruma bilinci, tüm dünya ülkelerinde demiryolu mirası kavramının önem kazanmasına ve bu miras yerlerini deneyimlemek isteyen ziyaretçi gruplarının oluşmasına yol açmıştır. Ülkemizde son yirmi yıldır, sadece yüksek değer arz eden demiryolları mirası değil, daha mütevazı ve demiryolları tarihinde yeri olan kültürel varlıklar da tescil edilerek koruma altına alınmaktadır. Demiryolu mirasımız henüz turizm bağlamında yeterli düzeyde değerlendirilemiyor olsa da, küçük ölçekte yapılan çalışmaların geliştirilmesi ve duyurulmasıyla yakın zamanda sürdürülebilir turizm politikaları geliştirilecektir. Bu bağlamda mevcut çalışma, 20. yüzyıl başında Berlin-Bağdat Demiryolu hattının Toros Dağlarını geçen zorlu bölümünde yüklenici Alman şirket tarafından inşa edilmiş yapılar ve Varda Viyadüğünün turizm amaçlı korunma olanaklarını değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demiryolu Mirası, Kültürel Turizm, Koruma, Bağdat Demiryolu, Varda Köprüsü, Adana

Tasarım Eğitiminde, Biçimsel Soyutlamanın Yaratıcı Düşünceye Etkisi

Öğr.Gör. M.Kübra Müezzinoğlu - Arş.Gör. Mine Sungur - Öğr.Gör. Hatice Çınar

ÖZ

Tasarım eğitimi, tasarlama eylemi ve onu destekleyen bileşenlerden oluşmaktadır. Tasarım eğitiminin temelini oluşturan bu eylemlerde bireyden yeni, özgün, farklı, yaratıcı bir ürün ortaya koyması beklenmektedir. Her birey, bu yeni ürüne ulaşabilmek adına, eylemde bulunurken kendine özgü yollar üretir ve tasarım sürecinde bulduğu eylemleri deneyimler. Tasarım eğitiminin amacı ise bireye bu deneyiminde yardımcı olmaktır. Ona yaratıcı ürün elde etmesine imkân tanıyan hayal edebilme yeteneğini aşılaması için, ürünü herkesten farklı yollarla yapabilmesine, fikirler geliştirmesine ve bunu eyleme dönüştürmesine olanak tanımaya yol gösterir. Bu amaçla 2015-2016 Eğitim-Öğretim döneminde Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümünün 6. Yarıyıl derslerinden olan Fakülte İçi Seçmeli-2 dersi kapsamında fakültede İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü haricindeki diğer tasarım bölümlerinde (Heykel, Seramik, Grafik, Endüstri Ürünleri Tasarımı, Geleneksel Türk Sanatları) öğrenim gören üçüncü sınıftaki lisans öğrencileri ile, tasarım süreci yaklaşımları ve onların yaratıcılık ve öğrenme biçimini inceleyen bir çalışma yürütülmüştür. Araştırma yöntemi olarak "Biçimsel Soyutlama" (somut biçimlerin basitleştirici, sadeleştirici bir yöntem ile ifade edilmesiyle ortaya çıkan soyutlama türü) kullanılmıştır. Çalışma kapsamında, öğrencilerden formunda veya dokusunda herhangi bir sınırlama olmaksızın seçtikleri en az üç (3) adet objeden bir kompozisyon (bina cephesi, iç mekan örnekleri, tasarım ürünleri…vb.) oluşturmaları ve oluşturdukları kompozisyonun dış konturlarına sabit kalmak kaydı ile biçimsel soyutlama yöntemini kullanarak eskiz çalışması yapılması istenmiştir. Sonuç ürünün, kompozisyondaki nesnelerden oluşmamasına dikkat edilmiştir. İç mimarlık eğitimi almamış öğrenciler ile yapılan bu çalışmada büyük bir çoğunlukla mekân tasarımı yapıldığı gözlemlenmiştir. Yaklaşık 10 haftalık bir süre sonunda bütün çizimler toplanmış ve ders yürütücüleri tarafından değerlendirilmiştir. Ders kapsamında tasarım süreci detaylı olarak irdelenmiş ve biçimsel soyutlamanın yaratıcılık süreci ile ilişkisi incelenmiştir. Sonuç olarak bu çalışma, tasarım eğitimi gibi 'Bireye Tasarım Yapabilme' kabiliyetinin kazandırılmasının amaçlandığı ortamlarda hem öğrenci hem de ders yürütücüsü açısından önemli bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Biçimsel soyutlamalar ile, tasarlamaya nasıl bir yöntemle başlayacağını bilmeyen tasarımcı adayı, kavram geliştirme aşamasını verimli bir şekilde yaşayarak, tasarım problemini ve kendi bölümünde almış olduğu tasarım eğitiminin getirdiği bilgileri de değerlendirmiştir. Böylece eğitimini almamış olduğu bir konu hakkında tasarlama yaklaşımını rahatlıkla belirlemiştir.

Anahtar Kelimeler: Tasarım Eğitimi, Tasarlama, Biçimsel Soyutlama, Eskiz

Akademik Ofislerin Algısal ve Mekansal Boyutta Kişiselleştirilmesi; S.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi

Arş.Gör. Mine Sungur - Öğr.Gör. Hatice Çınar - Öğr.Gör. M.Kübra Müezzinoğlu

ÖZ

Günümüzde kapalı hacimde çalışan insanlar yaşantılarının büyük bir kısmını çalışma eylemini gerçekleştirdikleri mekânlarda; yani ofislerde geçirmektedirler. Çalışan bireyler ofis içerinde çalışma eylemlerini doğru ve kesintisiz bir şekilde devam ettirebilmeleri için bir düzen kurmak isterler. Bu düzen; tüm mekânsal ve algısal özellikleriyle kullanıcı ile bir bütünlük içerisinde sürdürülmesi, kullanıcının çalışma moral/motivasyonu için büyük öneme sahiptir. İnsanoğlunun küçük bir toprak parçasını çeşitli sınırlayıcılar ile kendisine ait bir alan oluşturma isteği içgüdüsel olarak ortaya çıkmaktadır. Bu içgüdüsel durum zamanla yaşadığı evi ya da çalıştığı ofis mekânını kendi ihtiyaçları ve beklentileri doğrultusunda adapte ederek kişiselleştirir. Bu kişiselleştirme ile; birey çalışma alanı olarak kullanılan mekanı tek düze ortam yapısından koparark, bireysel farklılıklarla mekanda çeşitlilik kazandırır. Böylece kullanıcı kimliğinin veya kurum içerisindeki pozisyonun mekânsal yansımasını kişiselleştirme ile gerçekleştirir. Çalışma alanı olarak seçilen S.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi içerisindeki farklı bölümlerde görev alan çeşitli akademisyenlerle çalışma ofislerinin kişiselleştirilmesine yönelik yüz yüze röportaj yapılmıştır. Bu röportaj sırasında tüm ofislerin planı çıkartılmış, alınan cevaplara göre kullanıcıların algısal ve mekânsal boyutta kişiselleştirme açısından ne tür davranış ve eylemlerde bulundukları hakkında bilgi alınmıştır. Araştırma kapsamında kullanıcıların algısal boyuttaki kişiselleştirmelerin ofis mekanında moral/motivasyon ortamını ve mekansal boyutta kişiselleştirme ile de fiziksel ortamını nasıl etkilediği incelenmiştir. Akademik ofislerde kişiselleştirmenin algısal ve mekansal boyuttaki etkileri üzerine yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda, bireysel veya birden fazla kullanıcının olduğu çoklu kullanımlarda benzer sonuçlar elde edilmiştir. Algısal boyutta kişiselleştirme açısından ele aldığımız zaman; kişi kendisinin yaşam stilini ve görev aldığı bölümü yansıtan ürün ve düzenlemelerle kişiselleştirme sağladığını belirtmiştir. Gelen misafir/öğrencinin de bu düzenlemeyi görmesini istediğini vurgulamıştır. Ayrıca birçok kullanıcı kendisine gelen hediye/çiçek gibi öğeleri ofis içerisinde sergileyerek sosyal bağlarını göstermeye ve bu bağları korumaya ve güçlendirmeye çalıştığına değinmiştir. Mekânsal boyutta kişiselleştirme ise; tefrişten yerleşim ve yönlenme konusundaki beklentilerinin karşılandığı ve sorun yaşamadıkları sürece mekânda herhangi bir değişiklik yapma ihtiyacı duymadıkları gözlemlenmiştir. Bireysel oda kullanıcıları da benzer şekilde kişiselleştirme ile çalışma motivasyonunu arttırdığını ve aidiyet duygusunu güçlendirdiğini belirtmişlerdir. Bu düşünceden yola çıkarak; yapılan çalışma neticesinde; ofislerde moral/motivasyon ile performansı arttırabilecek bir standart önermek değil, algısal ve mekansal boyuttaki kişiselleştirme ile fiziksel ve moral ortamını olumlu yönde etkilediğini vurgulamaktır. Böylece kullanıcı mekân içerinde dile getiremediklerini algısal ve mekânsal çözümlemelerle tıpkı bir sahne gibi yansıtabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kişiselleştirme, Algı, Aidiyet, Motivasyon

Konser Salon Tasarımları

Doç.Dr. Mustafa Kavraz

ÖZ

Antik Yunan döneminden günümüze kadar geçen tarihi süreçte özel olarak tasarlanmış mekanlarda (salonlarda) gerçekleştirilen konser faaliyetleri, mekansal olarak gelişimini teknolojideki ilerlemelerle birlikte sürdürmüştür. Bu süreçte, daima salonlardaki sesin işitsel algısı dikkate alınarak tasarımlar gerçekleştirilmiştir. Sesin işitsel algısı; salonun formu, hacmi, sahne ve seyirci alanlarının mimari tasarımları ve buna bağlı olarak görsel ilişkileri ile bu alanlardaki malzeme seçimlerine bağlı olarak değişmektedir. Farklı formlarla tasarlanabilen konser salonları için form seçimi mekanın akustik davranışlarına bağlı olduğu için, akustik alanındaki gelişmeler salon form tercihlerinin belirlenmesinde etkili olmuştur. Çalışma kapsamında öncelikle, konser salon tasarımlarına ilişkin tarihi süreç belirtilmiştir. Daha sonra ise, sahne alanındaki orkestra ve koro yerleşim düzeni de dikkate alınarak müziğin işitsel algılanmasında önemli yere sahip olan ses yansımalarını ve dağılımlarını etkileyen iç mekan formuna ve formun sınırlarını belirleyen yüzeylerdeki kaplama malzemelerine bağlı tasarım yaklaşımları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konser Salonu, Form, Sahne, Malzeme

Rüzgar Kulelerinin Teknik ve Estetik Açıdan Değerlendirilmesi: İran'da Yezd Kenti Örneği

Doç.Dr. Mustafa Kavraz

ÖZ

İnsanoğlu yaşamış olduğu yapılı çevrede, fiziksel çevre koşullarını ergonomik açıdan optimum düzeylerde elde edebilmek için tarih boyunca sürekli araştırmalarda bulunmuştur. Bu arayışlar, kentsel yerleşim alanı tercihlerinden ve bu alanların kentsel ölçekte planlanmasından binaların elemanlarında yapılan detay tasarımlarına kadar çok geniş bir alanı kapsamıştır. Fiziksel çevre koşullarının optimum düzeyde olması için gerekli her tasarım, insanların yaşadığı görsel sınırlar içinde yer aldığı için yapılan bu tasarımlarda estetik de dikkate alınmıştır. Bu bağlamda çalışma kapsamında, İran'ın Yezd kentindeki binalarda farklı fonksiyonel mekanlarda uygulanan rüzgar kuleleri, mekanların serinletilmesi açısından incelenmiştir. Farklı mimari form ve boyutlarda tasarlanan bu kuleler, kentsel ve bina ölçeğinde hem teknik hem de estetik açıdan değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rüzgar Kulesi, Fiziksel Çevre, Estetik

Müslüman Tepe Kazısı Demir Çağ Tabaklarından Bulunan Suidae Ailesine Ait Kemiklerin İncelenmesi

Duygu Aydın - Yrd.Doç.Dr. Zehra Özbulut

ÖZ

Müslüman Tepe Kazı Alanı Diyarbakır ili Bismil İlçesi'ne bağlı Şahintepe Köyü'nün kuzeybatı kenarında, Dicle Nehri'nin güney kıyısında yer almakta olan bir kazı alanıdır. 2012 yılı kazı çalışmaları Diyarbakır Müze Müdürlüğü başkanlığında Müslüman Tepe Höyüğü alanında yapılmıştır. Çalışmanın materyalini Müslüman Tepe Höyüğü 2012 yılı kazı çalışmaları kapsamında Demir Çağ tabakasından ele geçen 32 adet domuz dişleri ve kemikleri oluşturmaktadır. Yapılan incelemede domuzlara ait kemiklerin çoğunluğunun 1 yaşından büyük olduğu saptanmıştır. Kemikler üzerinde kasaplık aktiviteleri ve yanma izi incelenmiştir. Müslüman Tepe'de Demir Çağında yaşayan insanların et ihtiyaçlarını daha çok domuzlardan karşıladıkları düşünülmektedir. Nitekim diğer et sağladıkları koyun, keçi ve sığır kemiklerine yakın bir oranda domuz kemikleri ele geçmiştir. Çalışmada domuzlara ait metrik ölçümler verilerek diğer kazı alanları ile karşılaştırma yapılmaktadır. Elde edilen materyal sayısının azlığından dolayı Müslüman Tepe Demir Çağ insanları ile domuzlar arasındaki ilişki net olarak verilememektedir.

* Bu çalışma Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince desteklenmiştir. Proje No: 2014-HIZ-ED005

Anahtar Kelimeler: Demir Çağ, Müslüman Tepe, Suidae, Zooarkeoloji

Tarladan Sofraya Üzüm Yetiştiriciliğinde Kadının Rolü: Adıyaman İli Besni İlçesi Örneği

Doç.Dr. Emine İkikat Tümer - Dilek Özer

ÖZ

Kırsal alanda yaşayan ve tarladan sofraya üzüm yetiştiriciliğinde aktif rol alan kadınların tarım ve tarım dışı rollerinin belirlenmesi amacıyla bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırma, Adıyaman ili Besni ilçesine bağlı 7 adet köyde sosyo-kültürel yapıları farklı 89 kadın üreticiyle yüz yüze anket yapılarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilerle t ve F testi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre; üreticilerin ortalama eğitim seviyesi 3.04 yıl, hane halkı büyüklüğü 2.16 kişi, tarımdan elde ettikleri gelir 7511.24 TL/yıl, üzüm üretiminden elde ettikleri gelir 2363.14 TL/yıl olarak bulunmuştur. Üreticilerin %27'sinin sosyal güvencesinin olmadığı, sosyal güvencesi olanların ise %56.2'sinin yeşil karta sahip oldukları belirlenmiştir. Üreticilerin %78.7'si evli, %89.9'u herhangi bir kooperatife üye olmadıklarını belirtmiştir. Organik tarım hakkında bilgisi olup olmama durumuna bakıldığında ise, %76.4'ü bilgisi olmadıklarını, %23.6'sının bilgi sahibi olduklarını ifade etmiştir. Üreticilerin tarımdan elde ettikleri yıllık ortalama gelir ile 2013 yılına ait borç durumları, üzüm üretiminden elde ettikleri gelir ile kooperatife üyelik durumları, tarımsal üretiminden elde edilen gelire göre emeğinin karşılığını aldığını düşünme durumları arasında istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Üzüm Üretimi, Kadının Rolü, Adıyaman

Misafirler Türkiye'deki Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Kültürlenme Yönelimleri ve Dostluk Ağlarının Değerlendirilmesi

Eva Mrekajova

ÖZ

Mevcut fotoğraf projesi gelecek yüksek lisans tezinin bir ön incelemesidir. Bu gelecek yüksek lisans tezinde Türkiye'deki yabancı uyruklu öğrencilerin hikayelerine ve tecrübelerine kulak verilirken onların kültürlenme yönelimleri incelenecektir. Yabancı uyruklu öğrencilerin yeni çevrede kurdukları dostluk ağlarının nitelikleri vurgulanarak iki boyutlu; yani iki veya daha fazla kültür arasındaki karşılıklı bir süreç olan kültürlenme perspektifi tercih edilmiştir. Proje bünyesinde ilk olarak 2017 yılının Nisan-Mayıs aylarında, son 7-8 ay içinde Bursa'ya 19 farklı ülkedenyeni gelen ve Türkçe hazırlık okuyan 20 yabancı uyruklu öğrenciyle görüşmeler yapıldı ve fotoğraflarının çekim işlemi gerçekleştirildi. Yapılan çalışmada, görüşme formları, öğrencilerin İngilizce veya Türkçe dil tercihlerine göre önceden hazırlanmıştır. Görüşme formunda yer alan her bir sorunun takibi, görüşmenin sohbet tarzında gerçekleştirilmesi sayesinde yapılmış ve yapılan her bir görüşme katılımcıların izniyle kayıt altına alınmıştır. Sohbet tarzı görüşmenin sonrasında ise, öğrencilerin hem portreleri hem de onların kim olduklarını (kimliklerini) yansıtan kişisel eşyalarının fotoğrafları çekilmiştir. Fotoğraf projesi kapsamında sergi oluşturulmuştur. Sergi için bir anket hazırlanmıştır. Bu anket, Türkiye'deki çoğunluk grup üyelerinin yabancı uyruklu öğrencilere karşı kültürlenme yönelimlerini öğrenmek için kullanılan bir araçtır. Sunumu yapılan posterde, sözü edilen görüşmelere dayalı seçilmiş olan 4 fotoğraf dizisi ve hikâye bulunmaktadır. Bu diziler ve hikayeler, hazırlanan görüşme formuna bağlı olarak metodolojik anlamda öğrencilerin "özyaşam öykülerinin" daha sağlıklı bilimsel sonuçlarının elde edilebilmesi ve değerlendirmelerin yapılabilmesi için gelecek araştırmamız için de çok önemli bir veri seti sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürlenme, Sosyokültürel Uyum, Arkadaşlık Ağları, Kültür, Yabancı Uyruklu Öğrenciler, Türkiye, Fotoğraf Projesi

Doğal Nitelikli Mesire Alanlarında Kullanımlara Bağlı Çevre Sorunları Üzerine Bir Araştırma

Prof.Dr. Hakan Doygun

ÖZ

Ülkemizde kentsel çevrelerde mesire alanlarına yönelik ilgi ve talebin giderek artması nedeniyle yerel yönetimler tarafından tesis edilen mesire alanları sayısı her geçen gün artmakta ve bu alanlar halk tarafından yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Özellikle hafta sonlarında günübirlik olarak kullanılan mesire alanları, toplu ve bireysel ulaşım olanaklarının gelişmesiyle gün içerisinde de kent halkı tarafından ziyaret edilir hale gelmiştir. Artan kent nüfusu ve ulaşım kolaylığı nedeniyle hafta boyunca insan ve araç faaliyetlerine sahne olan mesire alanlarında, söz konusu yoğunluğa bağlı olarak bir takım çevre sorunları görülebilmektedir. Taşıtlar ve insan faaliyetlerinden kaynaklanan gürültü, araç trafiğine bağlı zemin sıkışması, toprak zeminin beton veya asfalt ile kaplanması, insanlar tarafından bırakılan atık ve artıklar bu çevre sorunlarının başlıcaları arasında yer almaktadır. Bu çalışmada, orman içi ve su ıyısı gibi doğal nitelikli mesire alanlarında kullanımlara bağlı olarak meydana gelen çevre sorunlarının araştırılması ve çevrenin korunarak iyileştirilmesine yönelik öneriler geliştirilmesi amaçlanmıştır. Elde edilen sonuçlar, taşıt ve insan kaynaklı kullanımlara bağlı olarak mesaire alanları doğal niteliklerinin giderek kaybolma riski ile karşı karşıya bulunduğunu göstermiştir. Doğal niteliklerin korunabilmesi için, kullanımların sınırlandırılması çevrenin restorasyonuna yönelik önlemler alınması gerektiği belirlenmiştir. Elde edilen sonuçların, mesire alanlarının kullanım süreçlerinde doğal çevre özelliklerinin taşıdığı öneme yönelik farkındalığı artırması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Orman İçi Mesire Alanı, Su Kıyısı Mesire Alanı, Çevre Sorunları

Orta Anadolu'daki (Kırşehir Müzesi Envanterinde Bulunan) Taştan Yapılmış İşlevsel Objelerin Jeoarkeolojik İncelemesi

Yrd.Doç.Dr. İlkay Kaydu Akbudak - Yrd.Doç.Dr. Zeynel Başıbüyük - Öğr.Gör. Alper Gölbaş - Yrd.Doç.Dr. Meltem Gürbüz

ÖZ

İnsanlık tarihini kategorize etmek amacıyla 200 yıldır kullanılan sistem, taş-tunç-demir sistemidir. Bu ayrıma ihtiyaç duyulma sebebinin altında insanlık tarihini başlatan olayın alet üretimi, yapılan ilk aletin hammaddesinin ise "taş" olması yatmaktadır. Bu ayrım günümüzde hala kabul gören Paleo-litik (Eski-Taş Çağı), Mezo-litik (Orta-Taş Çağı) ve Neo-litik (Yeni-Taş Çağı) olarak adlandırılan dönemlerle açıklanmaktadır. İlk insanların ürettikleri aletlerin yalnızca taş olmadığı taşın yanında, kemik, bitki ve hayvan ürünü olan diğer organik maddelerin de olduğu modern araştırmalarla ortaya konulmuşsa da taşın kullanımının milyonlarca yıl boyunca sürmüş olması insanlık için öneminin bir göstergesidir. Taş, konut yapımının hammaddesi, alet yapımının önemli bir parçası olmuştur. Yontularak ve birbirine sürtülerek şekillendirilen taşlar, silahtan kap kacağa, mücevherden merceğe kadar çok çeşitli aletler olarak imal edilmiştir. Kırşehir müzesinde envantere kayıtlı işlevsel özelliğe sahip taştan yapılmış 9 adet ağırşak, 3 adet ezgi taşı, 2 adet biley taşı, 2 adet balta ucu, 1 adet metal potası ve 1 adet nargile marpucu bulunmaktadır. Ağırşaklar; Demir Çağı, MÖ 1. Bin ve Roma dönemlerine aittir. Bazalt ve/veya andezitten yapıldıkları düşünülen ağırşaklar konik, kesik konik ya da bikonik formludurlar. Ezgi taşları M.Ö 1. Bin dönemine ait olup üçgen prizma ve silindirik formlu olarak granit ve bazalttan yapılmıştır. Ultramafik kayaçlardan yapıldıkları düşünülen biley taşları, dikdörtgen ve kare formlu olup M.Ö 1. Bin ve Roma dönemlerine aittir. Üçgen formlu balta uçları, M.Ö 2. Bin dönemine aittir ve bazalt taşından yapılmıştır. Piramidal formlu metal potası oniksten; Osmanlı dönemine ait yassı şerit formlu nargile marpucu ise kırmızımsı kehribardan yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ağırşak, Biley Taşı, Bazalt, M.Ö 1. Bin, Jeoarkeoloji

Bizans Sanatında "Başmelek Mikhail'in Khonai Mucizesi"

Arş.Gör. İlkgül Kaya Zenbilci

ÖZ

Bu çalışmada başmelek Mikhail'in Khonai'de gerçekleştirdiğine inanılan mucizenin geleneksel hikayesi üzerinden Bizans sanatında görselleştirimi üzerine ikonografik bir değerlendirme sunulmaktadır. Bizans resim sanatında Eski Ahit ve Yeni Ahit karakterleriyle bağlantılı konularla sıklıkla karşılaşırız. Ancak başmelek Mikhail ile ilişkili bu konu, ikonalar, el yazmalarındaki minyatürler ya da anıtsal duvar resim (ya da fresk) programı içinde her zaman yer almamaktadır ve dolayısıyla özel bir seçki teşkil eder. Bu konunun seçimi, çok muhtemel olarak Mikhail'in koruyuculuğuyla, şifa vericiliğiyle, şeytana karşı üstünlüğü ve galibiyetiyle bağlantılıdır. Başmelek Mikhail'in Khonai'deki mucizesinin (Χώναις Θαύμα του Αρχάγγελου Μιχαήλ" / to en Khonais Thauma tou Arkhangelou Mikhail) hikayesi hem görsel hem de yazılı kaynaklarda anlatılmaktadır. Mucizeye ilişkin üç Grekçe kaynak mevcuttur. Bunlardan ilki münzevi Arkhippos'a atfedilir (BHG 1282); M. Bonnet tarafından "Narratio de miraculo a Michaele archangelo Chonis patrato" (Paris, 1890) adlı eserde yayınlanmıştır. İkincisi Sissinios'a atfedilir (BHG 1283); AASS'de (Septembris VIII: 14-47) yayınlanmıştır. Üçüncüsüyse Simeon Metafrastes'in anlatımına dayanmaktadır (BHG 1284); M. Bonnet tarafından "Narratio de miraculo a Michaele archangelo Chonia patrato" adlı çalışmada (AB 8, 1889: 308-316) yayınlanmıştır. 10. yüzyılın ikinci yarısında Metafrastes'in anlatımına göre mucize, "İsa'nın havarilerinden İohannes ve Philippos'un ölümlerinden kısa süre sonra gerçekleşmiştir. İyileştirici özelliği bulunan bir tatlı su kaynağına bitişik olan ve Mikhail'e adanmış bir oratorium içinde münzevi bir keşiş olan Arkhippos (gr. Ἀρχιππος) yaşar. Şeytan ve yerli inançsızlar, nehre set kurarlar. Nehrin iki kolundan biri kaynağı beslemektedir; setten dolayı hem kaynakta hem de oratorium'un su kaynağında taşkın meydana gelir. O anda başmelek görünür; bir depremle kayaları yarar; nehri yönlendirir; münzeviyi ve şifa kaynağını kurtarır". Bizans sanatında bu konu işlenirken bazı özellikler değişmemektedir. Başmelek figürü daima genç bir erkek görünümünde, sakalsız, kutsal kimliği vurgulanmak üzere hale ile betimlenir; ayakta durur ve elinde asası vardır. Açık mavi tonundaki khiton üzerine erguvani veya gül kurusu tonunda himation giyer. Sağ eli asasının üst kısmını kavrar, sol eliyse asanın merkezine denk gelir. Arkhippos beyaz saç ve sakalıyla yaşlı bir münzevi görünümünde, haleli, manastır havasını yansıtan keşiş kıyafetleri içinde, iki eli önünde birleşmiş ve Mikhail'e yönelmiş olarak tasvir edilir. Mikhail'in arkasındaki düzleme yerleştirilen doğa ve oratoriumu sembolize eden yapı tasviri resim ustasının hayal dünyasıyla ve kompozisyonun sığması gereken alana göre şekillenir. Şifalı su kaynağı ise iki kola ayrılır ve Mikhail'in asası suyun kaynağına değer. Bazı örneklerde su kaynağını sembolize eden kişileştirme (personifikasyon) figürleri yer alır.

Anahtar Kelimeler: Başmelek, Mikhail, Bizans Sanatı, İkona, Anıtsal Resim Sanatı, Minyatür, El Yazmaları

Kobi Çalışanlarının Örgütsel Adalet Algısının İş Performanslarına Etkisi: Mavi ve Beyaz Yakalı İşgören Karşılaştırması

Araştırmacı Nadire Kantarcıoğlu

ÖZ

Dünya çapında artan rekabet yeni işletme stratejilerini zorunlu kılmaktadır. Bu stratejilerin verimliliği ve etkinliği, işletme karlılığı ve işletmenin sürekliliği üzerinde etkili olmaktadır. Çalışanların iş performanslarının işletme verimliliğine olan etkisi yapılan araştırmalarla ortaya konmuştur. Çalışan performansına etki eden en önemli faktörlerden birisi çalışanın örgütsel adalet algısıdır. Örgütsel adalet algısı, işgörenlerin örgüte ilişkin olarak geliştirdikleri ve maaş, terfi, ödül gibi boyutları olan algıdır. Bu çalışmada Ankara ilinde faaliyet gösteren Kobilerdeki işgörenlerin örgütsel adalet algılarının iş performanslarına olan etkisi araştırılmaktadır. Sonuçlar mavi ve beyaz yakalı personel ayrımıyla karşılaştırmalı olarak ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Adalet, İş Performansı, Mavi Yakalı Personel, Beyaz Yakalı Personel

Kentsel Yeşil Alanlarda ve Kent Mobilyalarında Kullanımlardan Kaynaklanan Zararlar Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Neslihan Doygun - Ayşenur İskender

ÖZ

Ülkemiz nüfusunun %80'inin kentlerde yaşaması nedeniyle, kentsel dış mekanların çok yönlü olarak kullanılmasına yönelik talepler ve beklentiler her geçen gün artış göstermektedir. Buna bağlı olarak yerel yönetimler kentsel dış mekanların düzenlenmesi ve donatılması konusunda aktif görevler üstlenmekte, bu mekanlara zengin işlevler kazandırılması konusunda büyük çaba sarfetmektedirler. Diğer taraftan, kentsel dış mekanların düzenlenmesi kapsamında yer verilen bitkisel ve yapısal donatı elemanları üzerinde kullanımlardan kaynaklanan çeşitli tahribatlar meydana gelmekte ve işlevlerini kaybetme riski ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Kentsel dış mekanların niteliksizleşmesi ve yerel yönetimlerin zaman, işçilik ve maddi kayıplara uğraması ile sonuçlanan bu süreçler, günümüzde bir çok kent için önemli bir çevre sorunu halini almıştır. Bu çalışmada, Kahramanmaraş kentinde örnek olarak belirlenen caddelerde ve parklarda, kentsel yeşil alanlarda ve kent mobilyalarında kullanımlardan kaynaklanan tahribatlar incelenmiştir. Yerinde gözlemler ve belediye onarım ekiplerinin raporları doğrultusunda yapılan incelemeler, dış mekan bitkisel ve yapısal donatı elemanlarının farklı düzeylerde tahribatlara maruz kaldığını göstermiştir. Elde edilen sonuçlardan yola çıkılarak, kentsel dış mekanlarda yürütülecek tasarım ve uygulama çalışmalarına yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kent Mobilyası, Kentsel Yeşil Alan, Çevresel Etki

Bilinçli İlaç Tüketimi Kültürünün Oluşturulması İçin Sosyal Medyanın Kullanılması

Öğr.Gör. Agit Ataş - Yrd.Doç.Dr. Halit Buluthan Çetintaş

ÖZ

Günümüzde ilaç, sağlık hizmetlerinin vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. İlaç rastgele kullanılamaz. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yanlış ve gereksiz ilaç tüketimi halk sağlığını etkileyen ve çeşitli boyutlarda sorunlara neden olmaktadır. Bu etkiler arasında hastalık ve ölüm oranlarında artış olması, ilaçların yan etkilerinin artması gibi nedenlerden dolayı, bilinçli ilaç tüketimi kültürünün, toplumun tüm bireyleri tarafından edinilmesi için, bilinçli ilaç tüketiminin sosyal medyada yer almasını gerekli kılmıştır. Sosyal medya, çok hızlı bir şekilde bilgi paylaşımına izin verdiği, kolay erişilebilir olması, büyük halk kitlelerine kolay, hızlı ve ekonomik bir şekilde ulaşma imkânına sahip olması dolayısıyla sağlık alanında da çok kullanılan araçlardan birisi olmuştur. Bu nedenle sosyal medya gücünün farkına varan ilaç firmaları, kullanıcılarını bilinçli ilaç tüketimi konusunda etkilemek için, değişik kampanyalar düzenleyerek, sosyal medyada varlığını ortaya koymak istemektedirler. Bu çalışmada, sosyal medya aracılığıyla bilinçli ilaç tüketimi kültürünün oluşturulması konusunda farkındalığın oluşturulması ve toplum bilincinin artırılması durumuna yönelik çalışmaların tespit edilmesine çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ilaç, Bilinçli İlaç Tüketimi, Sosyal Medya

Artan Gıda Hipersensitivitesi Sıklığının Epidemiyolojik Olarak Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Bircan Ulaş Kadıoğlu

ÖZ

Gıda hipersensitivitesi, gıda tüketiminden sonra herhangi bir istenmeyen reaksiyon varlığı olarak tanımlanır. Vücuda alınan gıdaya karşı gösterilen anormal reaksiyonlar alerjik olmayan gıda hipersensitivitesi (gıda intoleransı) veya gıda alerjisi şeklinde olabilir. Gıda alerjileri besinlere karşı istenmeyen immün yanıttır. Gıda alerjileri ciddi ve hayatı tehdit eden reaksiyonlara yol açabilmektedir. Görülme sıklığı giderek artmaktadır. Gıda hipersensitivitesi sıklığı % 3 ila % 35 arasında (belirtilerin bireysel olarak rapor edilmesine dayalı olarak) değişir ve yaşamın ilk yıllarında daha yaygın olarak kabul edilir. Gıda alerjisi sıklığı yaş ve diyetle ilişkilidir. Çocuklarda sıklıkla görülür. Gıda alerjisine en sık neden olan besinler yumurta, süt, yer fıstığı, fındık, balık ve kabuklu deniz ürünleridir. Gıda alerjileri, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki çocukların tahmini % 4 -% 6'sını etkileyen artan bir gıda güvenliği ve halk sağlığı sorunudur. ABD'de ciddi alerjik reaksiyonların % 90'ını sekiz gıda veya gıda grubu oluşturmaktadır. Bunlar; süt, yumurta, balık, kabuklu deniz hayvanları, buğday, soya, ağaç fıstığı ve yer fıstığıdır. Meksikalı erişkinlerde (18 yaş -50 yaş arası) gıda hipersensitivitesi sıklığı % 16.7 bulunmuş, cinsiyete (kadınlarda % 17.5 ve erkeklerde % 15.9) veya yerleşim yerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Almanya'da erişkinlerde gıda alerjisi /intoleransı, genel olarak, araştırılan 1537 kişinin %20.8'inde (kadın% 27.5, erkek% 14.0) bildirilmiştir. Türkiye'de gıda alerjisi ve alerjik olmayan gıda hipersensitivitesi prevelans çalışmasında gıda alerjisi ve alerjik olmayan gıda hipersensitivitesi sıklığı İstanbul'da yetişkinlerde % 9.5 (kadınlarda% 9.7, erkeklerde% 8.9) bulunmuştur. Bu çalışmada gıda alerjisi ve alerjik olmayan gıda hipersensitivitesi, Kuzey ve Batı Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında düşük bulunmuştur. Araştırmacılar, prevalansın çok düşük olmasının, Türk toplumundaki bazı kültürel, genetik ve beslenme faktörleri ile ilişkili olabileceğini düşünüyorlar. Türkiye'de gıda hipersensitivitesi prevalansı konusunda net veri yoktur. Yetişkinlere yönelik çalışmalar sınırlıdır. Ancak çocuklarda sıklığın giderek arttığı bilinmektedir. Bu çalışmada; artan gıda hipersensitivitesi sıklığını gösteren son epidemiyolojik çalışmalar derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gıda Hipersensitivitesi, Sıklık, Derleme

Sağlık Bilimleri Öğrencilerinin Yeme Alışkanlıklarının ve Vücut Ağırlıklarının Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Bircan Ulaş Kadıoğlu

ÖZ

Bu araştırmanın amacı Sağlık Bilimleri öğrencilerinin yeme alışkanlıklarını ve vücut ağırlıklarını değerlendirmektir. Ayrıca yeme alışkanlıkları ile vücut kütle indeksi arasındaki ilişki incelenmiştir. Kesitsel tipte olan araştırma, Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 248 üniversite öğrencisi (193 kız ve 55 erkek) üzerinde Mart 2017 tarihinde yapılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından sınıf ortamında toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak 65 maddelik Yeme Alışkanlıkları Ölçeğini içeren anket formu kullanılmıştır. Öğrencilerin vücut ağırlıkları ve boy uzunlukları sorgulanmış ve Vücut Kitle İndeksi (VKİ) hesaplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Yaş ortalaması 21,96±1,77 yıl olan öğrencilerin çoğunluğunu (%77,8) kız öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin %43,2'si yurtta kaldığını, %76,6'sının öğün atladığını, %9,3'ü zayıflamak amaçlı diyet yaptığını ifade etti. Öğrencilerin %72,6'sının VKİ değeri (≥18,5-<25.0 kg/m2) normal aralıktadır. Vücut ağırlığı ortalaması 59,35±10,83 kg, boy uzunluğu ortalaması 166,74±7,94 cm'dir. Yeme Alışkanlıkları Ölçeği puan ortalaması 189,00±19,26'dır. Kız öğrencilerin ortalama puanı (191,13±18,30) erkek öğrencilerden (181,52±20,80) fazladır. Kız ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$). Alt ölçek puanlarına göre; 'Yemek yeme davranışları' öğün atlama durumu, diyet yapma durumu ve VKİ değeri ile istatistiksel olarak ilişkili bulunmuştur. Bu çalışmanın sonuçlarına göre, yeme alışkanlıkları cinsiyet, diyet yapma durumu, öğün atlama durumu ve VKİ değeri ile ilişkili bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Yeme Alışkanlıkları, Vücut Kitle İndeksi

Acil Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Personelin Depresyon Düzeyinin Belirlenmesi

Öğr.Gör. Hakan Avan - Öğr.Gör. Davut Nacar - Öğr.Gör. Hamdi Öztürk

ÖZ

Depresyon, günlük faaliyetleri ilgi ve arzuyla yapma, hayattan zevk alma yerine üzüntü, keder, mutsuzluk, isteksizlik, karamsarlık, umutsuzluk ve suçluluk gibi duyguların bireyde bulunmasıdır. Depresyon düşünce, konuşma, hareketler ve fizyolojik işlevlerde azalma meydana gelirken çaresizlik, değersizlik ve karar verme güçlüğü gibi duygu ve düşünceleri barındıran özellikler kişinin bedensel, ruhsal ve sosyal alanlarına ciddi anlamda zarar vermektedir. Depresyon, hayat boyu görülme oranı %5-25 arasında bildirilen yaygın bir sağlık problemidir. Acil sağlık personeli insanlarla iletişime dayalı bir meslek grubu olduğu için, ruhsal ve bedensel yönden sağlıklı meslek üyelerine diğer mesleklerden daha fazla gereksinimi vardır. Fakat acil sağlık hizmetlerinin yerine getirilmesinde personelin iş hayatında karşılaşmış olduğu olumsuz faktörler, çalışanın iş verimini, ruhsal ve bedensel sağlığını ve sosyal yaşantısını etkilemektedir. Bu bağlamda iş performansının azalmasına, kurumun ekonomik kaybına, iş kazalarının artmasına ve acil sağlık çalışanının bakım verdiği bireylerin risk altında kalmasına sebebiyet vermektedir. Vardiya ve nöbet şeklinde çalışmanın, çalışanların fizyolojik ve psikolojik sağlıklarını, sosyal yaşamlarını, çalışan ve hasta güvenliğini olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Diğer sağlık çalışanları gibi acil sağlık çalışanlarında da depresyon görülme oranının yüksek olduğu açık bir şekilde ortadadır. Bu çalışma Acil Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Personelin Depresyon Düzeyinin Belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Kesitsel ve tanımlayıcı türde planlanan araştırma Kahramanmaraş Merkez Acil Sağlık Hizmetlerinde en az 1 yıldır çalışan sağlık personelleri ile 01-31 Ağustos 2017 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmanın verileri bilgisayar ortamında SPSS programında analiz edilecektir. Yazılı onamları alınan kişilerden araştırmacının literatür bilgileri doğrultusunda hazırladığı “Tanıtıcı bilgi formu” ve “Beck Depresyon Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışma için KSÜ Tıp Fakültesi İlaç Dışı Klinik Araştırmalar Etik Kurulu’ ndan onay alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Acil, Sağlık, Personel, Depresyon, Çalışan

Acil Sağlık Hizmetleri Personelinin Tükenmişlik Düzeyinin Belirlenmesi

Öğr.Gör. Hamdi Öztürk - Öğr.Gör. Hakan Avan - Öğr.Gör. Davut Nacar

ÖZ

Tükenmişlik kavramı ilk kez 1974 yılında Fredeunberg tarafından ortaya atılmıştır. Birçok sektörde olduğu gibi sağlık sektöründe de insan kaynakları mal ve hizmet üretiminde önemli bir yere sahiptir. Günümüzde ülkeler sağlık hizmetlerinin planlama, örgütleme, yöneltme, koordinasyon ve kontrolünü sağlamak için insan gücüne ihtiyaç duymaktadır. Sağlık hizmetleri sürekli olarak yüz yüze ilişkilerle yürütülen bir meslek olması sebebi ile sağlık hizmetlerinin üretiminde belli bir standardizasyonun olmaması, iş hayatında meydana gelen küreselleşme, yoğun çalışma temposu, uzmanlaşma ve işlerin daha kompleks bir yapıya sahip olması, yapılan işin niteliği gibi etmenler tükenmişlik olgusunu ön plana çıkarmaktadır. Etkili ve verimli bir sağlık hizmeti sunumu için çalışanlarda tükenmişlik sendromunun oluşmasının engellenmesi veya en aza indirilmesi gerekmektedir. Bu durum verilen hizmetin kalitesi bakımından oldukça önemlidir. Çalışmanın verileri bilgisayar ortamında SPSS programında analiz edilecektir. Yazılı onamları alınan kişilerden araştırmacının literatür bilgileri doğrultusunda hazırladığı "Tanıtıcı bilgi formu" ve "Maslach Tükenmişlik Ölçeği" kullanılmıştır. Söz konusu çalışma nicel bir araştırma olup; Kahramanmaraş il merkezindeki acil sağlık hizmetlerinde çalışan sağlık personelinin tükenmişlik düzeylerinin belirlenmesi ve tükenmişliğe neden olan faktörlerin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik Sendromu, Acil Sağlık Hizmetleri, Sağlık Hizmetlerinde Tükenmişlik

Şehir Hastanelerinin Sağlık Turizmine Etkisi

Öğr.Gör. Hatice Hurç Apalı - Öğr.Gör. Hilal Değirmenci

ÖZ

Özet Sağlık turizmi, yaşadığı yerleşim yerinin dışında konaklamak suretiyle, sağlığını korumak veya yeniden kazanmak için yapılan planlı seyahatlerdir. Her yıl milyonlarca turist ağırlayarak büyük miktarda gelir elde eden Türkiye, medikal turizmde önemli gelişmeler sağlamıştır. Türkiye yeni teknolojilerle donatılmış ve makul fiyat sunan sağlık tesisleri, sağlık sektöründeki nitelikli insan gücü, JCI ile akredite olmuş sağlık kuruluşlarıyla, son yıllarda Dünya Sağlık Turizmi destinasyonlarının başındadır. 2003 yılında uygulamaya konulan "Sağlıkta Dönüşüm Programı'', Temmuz 2006'da sağlık hizmetlerinde "Kamu-Özel Ortaklığı Modeli" ile ilgili uygulama yönetmeliği devreye girmiş ve Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın 3. faslı olarak nitelendirilen şehir hastaneleri süreci başlamıştır. "Kamu-Özel Ortaklığı Modeli" ile sağlık tesisleri, yüksek teknoloji merkezleri, sosyal yaşam alanlarının birlikte bulunduğu şehir hastaneleri oluşturulmak istenmektedir. Bu çalışmamızda şehir hastanelerinin sağlık turizmindeki yeri ve önemi tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Turizmi, Sağlıkta Dönüşüm Programı, Kamu-Özel Ortaklığı Modeli, Şehir Hastaneleri

Manevi Sosyal Hizmet Müdahalesinde Değerlendirme Süreci

Doç.Dr. İsmail Barış - Arş.Gör. Melike Boztilki

ÖZ

Özellikle bireylere yönelik sosyal hizmet müdahalelerinde, manevi yaklaşımların kullanılması tüm dünyada yaygınlaşmaktadır. Özellikle 2000'li yıllarda ABD ve Avrupa'da yapılan çalışmalar sonucunda ülkemizde de ilgi görmeye başlayan manevi yaklaşımlarda, gerek müdahalenin sağlıklı sonuç verebilmesi gerekse müracaatçının kişisel haklarının korunması için değerlendirme sürecinin iyi yürütülmesi önemlidir. Sosyal çalışma alanında bireye yönelik manevi değerlendirme 2 amaçla yapılabilmektedir. Bunlardan ilki, manevi bir müdahalenin yapılmasının planlanmadığı durumlarda, müracaatçıyı tanımak, içsel dinamiklerini keşfetmek ve hayatına ilişkin kararlar alırken onu yönlendiren motivasyonlardan birinin ‘manevi değerleri’ olup olmadığını keşfetmektir. Burada temel amaç kısaca ‘müracaatçıyı tanımak’tır. Manevi değerlendirmenin ikinci amacı ise, müracaatçıyı tanımaya ek olarak, müracaatçıya manevi temelli bir çalışma yapılmasının uygun olup olmadığını anlamaktır. Bu türden bir çalışma yapılacak müdahalenin içeriğinin belirlenmesi, planlanması gibi sonraki aşamaları da şekillendirecektir. Bu çalışma manevi içerikli sosyal hizmet müdahalelerinin uygulanmasının ilk aşaması olan "değerlendirme" aşamasını ele almaktadır. Bu amaçla farklı değerlendirme modelleri tanıtılacak ve ne şekilde uygulanmaları gerektiği incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Manevi Sosyal Hizmet, Manevi Müdahale, Manevi Değerlendirme Yöntemleri

Alzheimer Tanılı Hastanın Bakım Vericisi Olmak: Fenomonolojik Bir Çalışma

Prof.Dr. Havva Tel - Doç.Dr. Nuran Güler - Prof.Dr. Hatice Tel Aydın - Yrd.Doç.Dr. Semra Kocataş

ÖZ

Amaç Araştırma; Alzheimerli bireye bakım vermenin bakım verici üzerindeki etkisini ve bakım verici olma ile ilgili yaşadığı güçlükleri belirlemek amacıyla planlanmıştır. Yöntem Niteliksel tipteki araştırmanın örneklemini 15 Nisan-15 Haziran 2017 tarihlerinde Sivas ilinde üç Aile Sağlığı Merkezi bölgesinde yaşayan Alzheimerlı bireye bakım veren, araştırmaya katılmayı kabul eden yetişkin 34 bakım verici oluşturmuştur. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış form kullanılarak derinlemesine görüşme yoluyla toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi; görüşmelerde kaydedilen verilerin yazılı dökümü ve içerik analizi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bulgular Çalışmada Alzheimer hastalığı olan bireye bakım vermenin bakım vericilerin %85.3'ünün sağlığını bedensel (yorgunluk, ağrı) ve ruhsal (stres, üzüntü vb.) olarak olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Bakım vericilerin hastanın bakımında bilişsel semptomlarla (unutkanlık, anlama güçlüğü), davranışsal semptomlarla (inatlaşma, amaçsız dolaşma, saldırganlık) baş etmede ve hastanın öz bakım gereksinimlerini (boşaltım, beslenme, banyo) karşılamada güçlük yaşadıkları belirlenmiştir. Bakım vericiler bakım sürecinde kendilerine kurumsal (hastaların geçici ya da kalıcı olarak bakılacağı) veya profesyonel (evde bakım hizmetleri, eğitim) destek sağlanması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer Hastalığı, Bakım Verici, Bakım Güçlüğü

Sağlık İletişiminde Sosyal Medyanın Rolü: Sağlık Kampanyaları Üzerine Bir Değerlendirme

Öğr.Gör. Ümran Erkoyuncu - Yrd.Doç.Dr. Halit Buluthan Çetintaş

ÖZ

İletişim alanında teknolojik gelişmelerle birlikte birçok değişim yaşanmakta ve bu değişim sağlık iletişimi alanını da çok hızlı bir şekilde etkilemektedir. Bu hızlı gelişimin sonucu olarak özellikle sağlık iletişiminde sosyal medya araçlarının kullanımı artış göstermeye başlamıştır. İnternet teknolojilerinin gelişmesi daha aktif, içerik üreten ve paylaşan etkin bir hedef kitle oluşturmuştur. Dolayısıyla iletişimde aktif rol oynayan bu hedef kitleye sağlık mesajlarının ulaştırılabilmesi, sosyal medya araçlarının yardımıyla daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Sağlık iletişimi alanında yapılan çalışmaların amacı, bireyleri sağlık davranışları hakkında bilgilendirmek ve doğru davranışa yönlendirmektir. İnternete erişimin kolaylaşması, yaygınlaşması ve ucuzlaması ile daha çok sayıda insan, internet aracılığı ile ulaşabilecek medikal bilgilerden ve sağlık hizmetlerinden yararlanabilmektedir. Günümüzde bunu gerçekleştirmenin en etkili yollarından birisi, sosyal medya araçlarının verimli şekilde kullanılmasıdır. Bu çalışmada, sosyal medya aracılığıyla ulaştırılmaya çalışılan sağlık iletişimi mesajlarından bahsedilecektir. Bu kapsamda sağlık iletişimi alanında düzenlenen kampanyalar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık İletişimi, Sosyal Medya, Sağlık Mesajı

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Hıv/aıds Konusunda Bilgi Düzeylerinin Saptanması

Yrd.Doç.Dr. Zafer Çambay - Doç.Dr. Ülkü Özbey

ÖZ

Fırat Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu öğrencileri arasında 2014 yılında yapılan HIV/AIDS konulu anket çalışmasına birinci ve ikinci sınıflardan 82 Erkek 96 kız toplamda 178 öğrenci katılmıştır. AIDS hakkında genel bilgi korunma ve bulaşma yolları hakkında öğrencilerin bilgi düzeyleri ölçülmüştür. 2.sınıf öğrencilerinin 1.sınıf öğrencilerine göre bilgi düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. Öğrencilerin %52 sinin AIDS konusunda medyadan bilgi edindikleri saptanmıştır. Hastalığın inkübasyon süresi, bulaşma yolları, AIDS'li hastaya yaklaşım hususları konusunda yeterli derecede bilgi sahibi olmadıkları bulunmuştur. Aynı evde yaşama konusunda %81 olumsuz cevap verirken %17 si kararsız kalmıştır. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre hastalık konusunda daha fazla bilgi sahibi oldukları gözlemlenmiştir. Öğrencilerin %82.9 unun AIDS'in tedavi edilemeyen hastalık olduğunu belirtmiştir. Sonuç olarak sağlık sektöründe çalışacak olan öğrencilerin bulaşıcı hastalıklar özellikle HIV/AIDS konusunda eğitimler verilmesi ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aıds, Bilgi, Öğrenci

Geleneğin Yeniden İcadı ve Türkiye'de Resmi Milliyetçiliğin Yeniden Üretimi: Cumhuriyet'in 75. Yıl Kutlamaları Örneği

Arş.Gör. Abdül Samet Çelikçi

ÖZ

Türkiye siyaset sahnesi, 1990'lı yıllar boyunca küreselleşmeye ve kimlik politikalarının yükselmesine bağlı olarak bir yandan siyasal İslam'ın, diğer yandan Kürt siyasi hareketinin yükselişine tanıklık etmiştir. Bu iki ana unsur 1990'lı yılların ortalarında Türkiye Cumhuriyeti'nde siyasi bir kriz atmosferinin oluşmasına neden olmuştur. Aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi ideolojisi olan Kemalizm'in meşruiyet sorunsalını da içerisine alan bu kriz atmosferi 28 Şubat sürecini de beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda, Türkiye'nin 1990'lı yıllar boyunca tanıklık ettiği siyasi, ekonomik ve toplumsal gelişmeler Cumhuriyet'in ilanıyla beraber başlayan uluslaşma sürecinden bu yana devletin inşa etmiş/etmekte olduğu milli kimliğin yeniden inşası ve kullanmış olduğu resmi milliyetçilik söyleminin yeniden üretilmesi ihtiyacını doğurmuştur. Cumhuriyet'in 75. Yıl Kutlamaları ise bu yeniden üretim sürecinde önemli bir rol oynamıştır. Devlet, 75. yılda, öncekilerden farklı olarak, sivil topluma ulaşarak kutlamaları kitleselleştirmeyi ve şenlik haline getirmeyi hedeflemiştir. Devletin gayesi Türkiye Cumhuriyeti'nin mevcut rejimine karşı tehdit oluşturduğu düşünülen tüm hareketlere, bilhassa siyasal İslam ve Kürt hareketine ülke çapında tepki gösterilmesini ve buradan hareketle hakim resmi ideolojinin ve milliyetçilik anlayışının yeniden üretilmesini sağlamaktır. Bu çalışmanın temel amacı Soğuk Savaş'ın sona ermesinin ardından Türkiye'de resmi milliyetçiliğin yeniden üretim sürecinde "Cumhuriyet'in 75. Yıl Kutlamaları"nın rolü ve önemini incelemektir. Çalışmada, milliyetçilik teorileri arasında önemli bir yer tutan Eric Hobsbawm'ın "geleneğin icadı" perspektifinden hareket edilecektir. Bu çerçevede, "Cumhuriyet'in 75. Yıl Kutlamaları", Türk ulusunun inşa sürecinde icat edilmiş olan "Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları" geleneğinin yeniden icadı olarak birçok yönü ve sonuçlarıyla beraber ele alınacak ve Türkiye'de resmi milliyetçiliğin yeniden üretilmesindeki rolü ve önemi ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet'in 75. Yıl Kutlamaları, Milliyetçilik, Yeniden Üretim, Gelenek İcadı, Siyasal İslam

Üniversite Halkla İlişkiler Faaliyetleri ve Öğrencilerin Bu Faaliyetlere Bakış Açısının Değerlendirilmesi

Öğr.Gör. Abdullah Yıldırmaz - Öğr.Gör. Suat Okay

ÖZ

Üniversitelerin kuruluş amaçlarından bir tanesi de açıldıkları bölgeye ve öğrencilerine birçok yönden katkıda bulunmaktır. Özellikle üniversitelerde gerçekleştirilen bilimsel, sosyal, kültürel, sportif vb. faaliyetler öğrencilerin üniversitelerine alışmalarında önemli araçlar olmaktadır. Bu bakımdan üniversitelerin halkla ilişkiler faaliyetleri önemlidir. Üniversiteler, hizmet kalitelerini artırmak için, en önemli kısmının öğrencilerden oluştuğu hedef kitlelerini iyi tespit edip; onları doğru bir şekilde anlayabilmenin en önemli sağlayıcısı olan halkla ilişkiler çalışmalarına ihtiyaç duymaktadır. Bu çalışmaları uygulayıcıların düzgün bir şekilde yapmalarının yanında, çalışmaların hedef kitleler tarafından nasıl algılandığı da önemlidir. Çalışmada Amasya Üniversitesinde öğrenciler üzerinde yapılan anket üzerinden, üniversitenin halkla ilişkiler faaliyetlerinin neler olduğu ve öğrencilerin bu faaliyetlere bakış açıları değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Üniversiteler, Halkla İlişkiler, Halkla İlişkiler Faaliyetleri

Kaizen Maliyet Yönteminin Antalya Organize Sanayi Bölgesinde Faaliyet Gösteren Üretim İşletmelerinde Uygulanabilirlik Düzeyinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Osman Akın - Doç.Dr. Osman Kürşat Onat - Adile Aktar

ÖZ

Günümüzde rekabet üstünlüğü elde edebilmek amacıyla işletmeler üretim maliyetlerini düşürme eğilimi göstermektedirler. Geleneksel maliyet yönetim tekniği bu kapsamda yetersiz kalmakta ve bu açık çağdaş maliyet yönetim teknikleri aracılığıyla kapatılmaktadır. İşletmeler çağdaş maliyet yönetim tekniklerine yönelmektedirler ve bu amaca yönelik olarak çağdaş maliyet yönetim tekniklerini benimseyerek bu sistemleri üretim süreçlerinde uygulamaktadırlar. Çağdaş maliyet yönetim tekniklerinden biri olan kaizen maliyet yöntemi özellikle üretim safhasında sürekli ancak küçük adımlı iyileştirme çabalarıyla daha düşük maliyetle daha kaliteli üretim yapma imkanı sağlayan bir yöntemdir. Kaizen maliyet yönteminin benimsenmesi işletmelere maliyet azaltımının yanında rekabet üstünlüğü de kazandırmaktadır. Bu çalışmada yaygın olarak kullanılan kaizen maliyet yönteminin kapsamından bahsedilerek Antalya ili Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren üretim işletmelerinin muhasebe uygulamalarında kaizen maliyet yönteminin uygulanabilirlik düzeyini tespit etmek amacıyla 67 işletmeye anket uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş Maliyet Yönetim Teknikleri, Kaizen Maliyet Yöntemi, Maliyet Azaltımı

Atatürk'ün "büyük Nutuk" Adlı Eserinde Unvanların Kullanımı Üzerine Derlem Temelli Bir İnceleme

Prof.Dr. Nesrin Sis - Arş.Gör. Ahmet Cihan Bulundu

ÖZ

Gazi Mustafa Kemal Atatürk, yalnız yaşadığı dönemde değil günümüzde de her anlamda etkisini sürdüren, gelecek yüzyıllarda da bu etkisinin süreceği öngörülen kahraman bir Türk büyüğüdür. Askeri kişiliği, devlet adamlığı, engin görüşlülüğü ve yüce gönüllülüğüyle düşmanları tarafından bile belirli durumlarda ve konularda takdir edilerek hakkı teslim edilen yüce bir kişiliktir. Türkiye Cumhuriyetimizin kurucusu ve Türk milletinin büyük bir önderi olarak Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Cumhuriyetimizin onuncu Kurtuluş Savaşımızın ise on beşinci yılında 1919-1927 yılları arasındaki gelişmeleri kapsayan "Büyük Nutuk" adlı eserini meydana getirerek 1927 yılının 15-20 Ekim tarihlerini kapsayan günlerde 36,5 saat süren bir sunumla Türk milletiyle paylaşmıştır. Genel olarak devlet adamları, düşünürler, edebiyatçılar ve bilim adamları nutuk türünde eserler vermektedirler. Herhangi bir konuyla ilgili duygu ya da düşüncelerin dinleyicileri duygulandırıp coşturmak-coşkulandırmak amacıyla topluluğun karşısında etkili ve uzun bir biçimde konuşulması, anlatılmaya çalışılması ve bunların güzel sözlerle örülmesi nutuk türünün özelliklerindendir. Çalışmanın amacı, Atatürk'ün Zeynep Korkmaz tarafından sadeleştirilen "Büyük Nutuk" adlı eserinin söz varlığının daha çok hangi anlam evreninde yoğunlaştığı ve çeşitlendiği üzerinde durulup bunların içerisinden unvanlara dair olan kısımların ayrıntılı incelemeye tabi tutularak bulgulanması ve bulguların genel olarak değerlendirilmesidir. Bu çalışmada, Zeynep Korkmaz'ın 1990 yılında baskısı yapılan "Nutuk" adlı eseri temel alınmıştır. Eserin muhtevasını oluşturan 388 başlık ayrı metinler haline getirilmiştir. Türk tarihi ve devlet yönetimi açısından özellikli bir önemi olan bu eser, söz varlığı açısından derlem dilbilim (corpus) temelli yöntemlerle incelenmiştir. İncelemede, Word Smith Tools version 7 kullanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda oluşturulan 195510 sözcüklük derlem üzerinden Nutuk'un söz varlığının daha çok hangi anlam evreninde yoğunlaştığı ve çeşitlendiği üzerinde durulup bunların içerisinden unvanlara dair olan kısımlar ayrıntılı incelemeye tabi tutularak bulgulanmış ve bulgular genel olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Atatürk, Büyük Nutuk, Söz Varlığı, Derlem Dilbilim, Ünvanlar

Çocuk Yazını Eserlerinde Kitap Kavramı: Mine Soysal'ın "eyvah Kitap!" Adlı Eserinde Kitap - Bir Derlem Araştırması-

Doç.Dr. Bülent Özkan - Arş.Gör. Ahmet Cihan Bulundu

ÖZ

Derlem dilbilim, özellikle son yıllarda önemi paralelinde uygulanabilirliği de gittikçe artan disiplinlerarasılık boyutunda ise birçok konunun uyarlanabildiği bir dilbilim alt alanı olarak göze çarpmaktadır. Çocuk Yazını, son dönemde yapılan farklı çalışmalar ve uygulanan özgün yöntemlerle çalışma alanı genişlemeye devam eden önemli bir alan olarak bilinmektedir. Çocuk yazınının önem kazanmaya başladığı ilk günden yakın zamanlara kadar çocuk yazınıyla ilgili hazırlanan çalışmalardaki söz varlığı ögeleri yorucu bir süreçle tek tek elle fişlenerek uzun bir zaman sonunda da tamamlanarak oluşturulmaktaydı. Yapılan çalışmalar; çocuk yazınının birkaç yönünün ele alınmasıyla, birbirinin tekrarıyla ve sezgisel yollarla oluşturulmaktaydı. Günümüzde ise bilimsel süreçlerle ve derlem dilbilim ilke ve yöntemleriyle hazırlanan derlemlerin yardımıyla daha çok yönden, öngörüsel veriler de sağlayarak kolayca oluşturulmaktadır. Bu çalışmada, bir çocuk yazını eseri olan Mine Soysal'ın "Eyvah Kitap!" adlı eserindeki kitap kavramının ve kullanımlarının görünümlerinin derlem dilbilim ilkelerinden ve yöntemlerinden yola çıkılarak biçimsel ve içeriksel olarak incelenmesi bu yolla da niceliksel ve niteliksel anlamda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Betimsel tarama modelinin kullanıldığı çalışmada biçimsel yordamayı olanaklı kılacak veriler derlem dilbilimsel yöntemlerle toplanmıştır. Söz konusu eser ilk olarak bilgisayar ortamında özel bir yazılım aracılığıyla etiketlenebilir ve işaretlenebilir duruma getirilmiş, kitap kavramının geçtiği tanık cümleler MS Office Excel programına aktarılarak sözbiçim, isim tamlaması, fiil, ikincil fiil, zarf, sıfat ve notlar bölümü olarak işlenmiştir. Derlem işlemesi sonucu oluşan çeşitli görünümler bir yazılım arayüzünün (wordle) yardımıyla söz bulutları biçiminde gösterilmiştir; ikinci aşamada ise derlem dilbilim yöntemi yardımıyla notlar biçiminde oluşturulan verilerin doküman ve içerik analizine de olanak sağlamasından hareketle, tanıklama yoluyla; Ailesel (anne, baba, abla, dayı, enişte, abi ve anne-baba), Çevresel (öğretmen, sınıf arkadaşı, yazar) ve Kitap içeriğinden kaynaklanan faktörler nelerdir? başlıkları oluşturularak eserin değerlendirilmesi tamamlanmıştır. Biçimsel anlamda yapılan incelemelerde: kitap ve kitapla ilgili kullanımların [kitap: (188), kitabı: (53), kitapları: (44), kitaplar: (32), kitabını: (16)…] çok yoğun bir kullanıma sahip olduğu görülmüştür. Bu kullanımların kitabın başlığıyla konusuyla ve içeriğiyle bütünsellik gösterdiği değerlendirmesi yapılmıştır. İçeriksel anlamda yapılan incelemelerde: Öğrencilerin kitaplar hakkındaki düşüncelerinin dikkate alınmasının, ilgilerinin, isteklerinin ve içinde bulundukları durumlarının bu süreçte önemsenmesi gerektiği görülmüştür. Bunlardan birinin ya da birkaçının dikkate alınmamasının öğrencinin kitap okuma davranışında azalma hatta son bulma durumunu ortaya çıkaracağı belirlenmiştir. Buradan hareketle; öğrencilerin zaman içinde değişen eğilimlerinin aileler, öğretmenler ve diğer belirleyiciler tarafından dikkatle izlenmesi, çocuğun kitap okuma-okumama durumuna göre sağlıklı yaklaşım tarzları geliştirilmesi gerektiği sonuçlarına varılmıştır.

Not: "Bir Özel Alan Derlemi Olarak 'Türk Çocuk Yazını Derlemi' ve Türk Çocuk Yazını Üzerine İleri Uygulamalar" adlı ve"TÜBİTAK-112K479"numaralı projenin altyapısından yararlanılarak oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Yazını, Derlem Dilbilim, Mine Soysal, Eyvah Kitap

Uluslararası İlişkilerde Hayalcilik ve Gerçekçilik

Ahmet Çırakoğlu

ÖZ

İnsan yaşamında her şeyin üstünde olan biricik amaç yaşamını idame ettirmek iken, devletlerin amacı birlik ve bütünlüğünü muhafaza etmektir. Bu uğurda verilen mücadelede ise bir yol ve yöntem belirlenmeli, bu amaç insanlara ve devletlere huzurlu bir yaşam imkânı sunmalıdır. Realizm insanın yaşamını devam ettirmenin şartını rekabet ve savaşa dayandırırken, idealizm bunun işbirliği ile mümkün olacağını söyler. Bu teorilerin işlevselliğini analiz etmek için tarihi gelişimleriyle beraber özellikle bugün uygulama alanı olup olmadığına bakmak gerekir. Genel olarak bakıldığında idealist düşünceler tüm insanlığın gerek sosyal, gerekse uluslararası ilişkilerde genel kabul gören görüşleri içermekte, buna karşılık olarak realizm olması gerekeni değil, olanı gerçekçi bakış açısıyla değerlendirmekte ve buna uygun şekilde uygulanan kararlı politikaları içermektedir. Gerçekte idealizm ve realizmin çokça benzer yönü bulunmamakla birlikte, bu iki teoriden biri diğerinin söylev ve işlerliğini yitirmesiyle ortaya çıkmıştır. İdealizmin temel varsayımlarının en yaygın şekilde kullanıldığı Aydınlanma Çağı sonrası süreçte bile dünya politikaları idealizmle taban tabana zıt bir nitelik göstermemekteydi. Özellikle I. Dünya Savaşı öncesinde hat safhaya çıkan sömürgecilik yarışı aslında dünya politikasına egemen olacak realizm akımının habercisiydi. Bu çalışmada, günümüzde uluslararası ilişkiler bağlamında uygulanabilirliğini yitirmiş bir ütopya olarak kalan idealizm ile XXI. yy.'da devletlerarası ilişkilerin temel yapısını şekillendiren realizm teorisinin karşılaştırmalı analizi yapılarak, benzer/farklı yönleri tartışılacak, bu iki teorinin günümüz politikalarına etkileri tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası İlişkiler, İdealizm, Realizm, Düzen, Güç

Adana İlinde Faaliyet Gösteren Konaklama İşletmelerinin Web Site İçeriklerinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma

Doç.Dr. Kamil Unur - Arş.Gör. Ahmet Erdem - Öğr.Gör. Onur Kızılcık

ÖZ

İletişim ve bilişim teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte tüketici profilleri hızlı bir değişim süreci içerisine girmiştir. Günümüz tüketicileri, ürün ve hizmetler hakkında daha fazla bilgi talep etmekte, ürünler arasında kıyaslama ve seçim yapma işlemlerini zamana ve mekâna bağlı kalmadan gerçekleştirme talebinde bulunmaktadır. İşletmeler bu talep karşısında varlıklarını devam ettirebilmek ve değişen koşullara uyum sağlayabilmek adına, internetin gücünün farkına varmalı ve faaliyetlerini bu doğrultuda gerçekleştirmelidir. Bu çalışmada, Adana ilinde faaliyet gösteren 4 ve 5 yıldızlı konaklama işletmelerinin web siteleri incelenecektir. Çalışmanın amacı, Adana ilinde faaliyet gösteren 4 ve 5 yıldızlı konaklama işletmelerinin web sitelerinde kullanılan özelliklerin tespit edilmesidir. Verilerin analizinde nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizinden yararlanılacak ve elde edilen bulgular bu doğrultuda yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Adana, Web, Konaklama İşletmeleri, İnternet

Otlaklarda Kanopi Nem İçeriği Tahmininde Uygun Vejetasyon İndekslerinin Belirlenmesi

Arş.Gör. Ahmet Karakoç - Prof.Dr. Murat Karabulut

ÖZ

Otlaklardaki kanopi özelliklerinin zamansal ve mekânsal değişkenliğinin bilinmesi birçok ekolojik model için son derece önemlidir. Bu özelliklerden biri olan vejetasyonun nem içeriği, ekolojik uygulamaların yanında tarım ve ormancılık uygulamaları için de bir anahtar parametre olarak kabul edilir. Uzaktan algılama yöntemleri vejetasyonun nem içeriğinin yaprak, kanopi ve peyzaj düzeyinde belirlenmesi için önemli fırsatlar sunar. Bu çalışmanın amacı, otlaklarda kanopi düzeyinde nem içeriğinin tahmin edilmesinde hiperspektral uzaktan algılama tekniklerinin potansiyelinin değerlendirilmesidir. Bu kapsamda Kahramanmaraş'ta yaklaşık 500m, 1200m ve 1400m yüksekliğe sahip 3 farklı otlaktan veri toplanmıştır. Her bir çalışma alanından 21 olmak üzere toplam 63 örnek analiz edilmiştir. Kanopi nem içeriği ile vejetasyon indeksleri arasındaki ilişkiler doğrusal ve üstel regresyon modelleri ile analiz edilmiştir. Sonuçlar kanopi nem içeriği ile vejetasyon indeksleri arasında güçlü ilişkiler olduğunu göstermiştir. Bu çalışmanın bulguları otlaklarda kanopi nem içeriğinin belirlenmesinde hiperspektral verilerin oldukça yüksek bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kanopi Nem İçeriği, Vejetasyon İndeksleri, Uzaktan Algılama, Otlaklar

Materyalizm ve Hedonizmin Dürtüsel Satın Alma Davranışları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Arş.Gör. Alaiddin Koşar - Pelin Demircioğlu - Onur Karaaslan

ÖZ

Günümüz toplumunda ve tüketici yapısında tüketim davranışları çeşitli faktörlerden etkilenmektedir. Kimi tüketiciler sadece ihtiyacı olduğu için alışveriş yaparken kimileri de o anlık tatmin olmak için yapmaktadır. Bu kavram hedonizm olarak tanımlanmaktadır. Kimi tüketiciler de maddiyatı ve mal sahibi olmayı hayatın vazgeçilmez bir unsuru olarak görmektedir. Bu yüzden bu tip tüketicilerde bitmek tükenmek bilmeyen bir sahip olma ve sürekli alma duygusu olmaktadır. Bu kavram da materyalizm olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada hedonizm ve materyalizmin dürtüsel satın alma davranışları ile ilişkisi ve bu davranışlara olan etkileri incelenmiştir. Çalışma kapsamında yer alan ölçeklerin güvenilirliklerini ölçmek için güvenilirlik analizi, tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra araştırma amacına yönelik olarak kurulan hipotezleri test etmek için korelasyon ve regresyon analizleri uygulanmıştır. Analizler sonucunda materyalizm, hedonizm ve dürtüsel satın alma arasında anlamlı ve pozitif ilişkiler bulunmuştur. Ayrıca hedonizm ve materyalizmin dürtüsel satın alma davranışlarını anlamlı bir şekilde etkilediği de çalışmanın bir başka bulgusudur.

Anahtar Kelimeler: Materyalizm, Hedonizm, Dürtüsel Satın Alma

Macar Turancılığına Bir Nazar

Dr. Alev Duran

ÖZ

Turancılık kelimesinin manası, geniş anlamda birbirine ırk, dil, din ve köken bakımından benzer ve aynı tarihi paylaşmış olan çeşitli halkların birliğinidir. Macaristan tarihinde, batı veya doğu yönelimi, ulusal kimliğin en önemli yönlerinden biri olmuştur. 19. yüzyılın son yıllarında ve 20. Yüzyıl başlarında Macaristan'da Macar ve Sümer dillerinin ilişkisini ortaya çıkarmak amacıyla çalışmalar yürütülmüş ve 1910 yılında Sándor Márki yaptığı çalışmada uygarlığın kaynağını Orta Asya'da ve sakinlerinin hakların olumsuz şartlar nedeniyle göç etmek zorunda kaldıklarını ileri sürmüş, böylelikle Avrupa halklarının temeline turanı yerleştirmiştir. Sözcük benzer bir belirsizlikler içinde ırksal bir anlamda da ifade edilmiştir. Turanı etnografik bir terim olarak Macar Kamuoyuna tanıtan kişi ise Yahudi kökenli Macar Doğu kâşifi Ármin Hermann Vámbéry olmuştur. Vámbéry daha da ileri giderek Turan ırkı tanımlamasını da kullanmaktan kaçınmamıştır. Tam manasıyla Turancılık terimi bu yüzyıl sonlarında ortaya çıkmış, 1905 yılında Macaristan'daki Turancılar, Budapeşte-Tokyo ve Kazan-İstanbul eksenleri doğrultusunda siyasal birlik kurma hayaline de kapılmışlardır. Bu düşünceler çerçevesinde iki ülke birbirine daha da yakınlaşmış, her alanda olduğu gibi Türkler ve Macarlar arasında Turancı düşünceler konusunda da ortak fikirler doğmuştur. Macaristan'da bu şekilde ortaya çıkan Pan-Turanist hareketler sonucunda pek çok Pan-Turanist siyasi ve bilimsel örgüt kurulmuş ve aralarında yer alan"Macar Turan cemiyeti" 1910 yılında kurulmuştur. Turancılık adına sayısız araştırma yapılmasına karşın, elbette yetersiz olan bu pencereye Macar arşiv belgelerinin de katkısı ile karşılaştırmalı bir bakış açısı geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Turan, Turancılık, Macar, Doğu

Belleğin Kültürel Kodlarla Yeniden İnşası: Nasreddin Hoca ve Fıkraları

Okutman Alev Gültürk Uysal

ÖZ

Türk halk kültürünün gülen yüzünü temsil eden Nasreddin Hoca, bilgeliğin kültürel ve sosyolojik bağlamda var olmanın kaidelerini taşıyan üstün nitelikteki arketiplerindendir. Var oluşun gereklerinin toplumsal anane, gelenek görenek ve insani duygularla bir olduğunun manifestosunu veren kahraman geçmişin, bugünün ve yarının ışıldayan yüzünü temsil ederken kişi ve toplumlara kendilik bilincini aşılar. Nasreddin Hoca düsturuyla yola çıkan milletlerin ahvali mankurtlaşmamak, gerçeği ve özü görebilmektir. Çünkü mankurtlaşan, öz bilinç kavramını kaybeden bireyler ve onların oluşturduğu toplumlar ontolojik bağlamda var oluşlarını ve aidiyetlerini gerçekleştiremezler. Dolayısıyla böyle toplumlar, değersizleşmenin, çürümenin, öz benliği kaybetmenin adı olan köleleşmeye doğru yol alırlar. Nasreddin Hoca fıkraları bu bağlamda kişilerin kültürel belleklerini ve saygınlıklarını korumaları açısından birey ve toplumlara yol gösterici temel dinamiklerdir. Fıkralarında karşımıza çıkan bu dinamikler onu bilge arketip adıyla sıfatlandırmamıza da temel oluşturur. Bu anlamda Nasreddin Hoca fıkraları karakterin mayasını oluşturan kişilik ve yaşam biçimini gözler önüne seren temel "ben" ini esas alır. Nasreddin Hoca fıkraları temel "ben"i var eden belleğin yeniden inşasını sağlayan, belleğe güç veren imgelerdendir. Bellek, toplum hafızasını korurken yarına akılan yaşamı da imler. Bu akma soyun devamı erk sahibi olmakla gerçekleşebileceği gibi sosyal hafızanın temel dinamiğini oluşturan kültürel ögelerle de gerçekleştirilir. Bu sayede kültürel belleğin hazinesi olan fıkralar, toplumsal bilincin de yansıyan yüzünü teşkil ederler. Nasreddin Hoca fıkraları bir anlamda içinden çıktığı sosyal grupların pedagojik eğitimini içeren mitler, masallar, efsaneler gibidir. Nitekim Nasreddin Hoca fıkraları kutsal sayılan değerlerin gelecek kuşaklara kavratılmasını sağlayan simgesel anlatımlı bir mikro evreni muştular. Nasreddin Hoca ve fıkraları bir anlamda içinden çıktığı topluma ışığı ya da diğer imgesiyle bilgiyi kazandıran bir Prometheustur. Nasreddin Hoca da uygarlık ve bilim adına çıkılan yolda kendisini fıkralarıyla var etmiş, manifestosunu fıkraları aracılığıyla 1200 lü yıllardan bu yana taşıma erkine sahip olmuştur. Çalışmanın temel gayesi de fıkralarla yola ve yolcuya yoldaşlık eden kahramanı ve öğütlerini serimleyebilmektir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Mankurtlaşma, Bellek Mekanları, Ötekileşme-Aidiyet İlişkisi, Öz Bilinç

Alternatif Enerji ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişki: Saklı Eş Bütünleşme Testi

Yrd.Doç.Dr. Ali Eren Alper - Arş.Gör. Gürçem Özaytürk

ÖZ

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda enerji kaynaklarının etkin, verimli ve çevreye duyarlı bir şekilde kullanımının önemi giderek artmaktadır. Bu amaçla çalışmada Türkiye'de GSYH'nin yıllık büyümesi ile toplam enerji kullanımı içerisindeki alternatif enerji kullanımının payı arasındaki ilişki 1980-2016 dönemi için yıllık veri kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmada ilk olarak Granger ve Yoon (2002) tarafından literatüre kazandırılan saklı eş bütünleşme testi kullanılarak değişkenler arasındaki ilişki tespit edilmeye çalışılmıştır. Granger ve Yoon saklı eş bütünleşme testi sonucunda Türkiye için alternatif enerjinin negatif bileşeni ile ekonomik büyümenin pozitif bileşeni ve ekonomik büyümenin pozitif bileşeni ile alternatif enerjinin negatif bileşeni arasında uzun dönemli bir ilişki tespit edilmiştir. Uzun dönemli ilişkinin tespitinden sonra yapılan Hatemi-J asimetrik nedensellik testi sonucunda ise alternatif enerjinin negatif bileşeninden, ekonomik büyümenin pozitif bileşenine doğru tek yönlü bir nedensellik tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Enerji, Ekonomik Büyüme, Saklı Eş Bütünleşme

Iktisat Eğitiminin Çevresel Duyarlıklar Üzerine Etkisi

Doç.Dr. Ali Şen

ÖZ

Günümüzde küresel boyutta tüketiciler arasında çevresel duyarlıklar giderek önem kazanmış bulunuyor. Diğer taraftan alınan eğitimle tüketim alışkanlıkları ve çevresel bilinç arasında bir etkileşimin olduğu yadsınamaz. Literatürde ekonomi eğitimi alanların diğer disiplin öğrencilerinden sosyo-ekonomik, politik ve etik refleksler konusunda farklılaştıkları ile ilgi çok sayıda çalışma yer almaktadır. Bu çalışma, daha çok kişisel çıkar odaklı bir eğitim alan ve hayatını bu anlayış üzerine inşa ettiğine inanılan ekonomi menşeli öğrencilerle diğer disiplin öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını test etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla, Dumlupınar Üniversitesinin iktisat, tarih ve eğitim bilimlerinde öğrenim gören 600 öğrenci üzerinde bir anket uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, eğitimle çevresel bilinç arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Çevresel Duyarlılık, Anket Çalışması

Yönetici-Lider Ayrımında Hizmet Bekleyen Devlet Yönetiminden Hizmetkâr Devlet Yönetimine Bir Dönüşüm

Arş.Gör. Kürşad Emrah Yıldırım - Öğr.Gör. Ali Yıldırım

ÖZ

Devlet yönetimi, üst yönetici ve onu takip eden yöneticilerin davranışlarına göre şekillenmektedir. Günümüzde devletlerin yönetim tarzlarına bakıldığında bir takım etkenler neticesinde değişimlere uğradığı görülmektedir. Örneğin bazı devletler, geleneksel yönetim anlayışından uzaklaşma ve yeni yönetim arayışlarına yönelme davranışları sergilemektedirler. Bu durumun temel nedeninin yöneticilerinin yeni arayışlar içinde olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bununla birlikte yönetim alanında yapılan çalışmalara bakıldığında yönetim sürecinde yöneticilerin takipçileri etkileyerek yönlendirme davranışları sergilemeleri durumunda daha başarılı bir yönetimin ortaya koyulabileceği vurgulanmaktadır. Dolaylısıyla artık değişen ve gelişen dünyada emreden, tamamen bürokratik davranan yöneticilere değil kendisini takip edenleri etkileyen onlara liderlik davranışlarıyla yaklaşan kişilere ihtiyaç duyulmuştur. Yöneticilik davranışlarından liderlik davranışları sergileyen bir yönetim tarzına olan eğilim, devlet yönetim tarzını da değiştirerek artık emreden ve emredilenin yapılmasını isteyen bir devlet yönetimi değil, hizmetkârlık gereği fedakârca davranışlar sergileyen ve böylece vatandaşını etkileyen bir devlet yönetimine geçişi gerekli kılmıştır. Bu çerçevede çalışmada söz konusu dönüşüm ele alınarak bu durumun fayda ve zararları üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, Lider, Devlet Yönetimi, Hizmetkâr Devlet

Türkiye-Nijerya Arasındaki Sosyo-Ekonomik İlişkiler

Prof.Dr. Ali Yılmaz Gündüz - Diger Abubakar Muhammad Yahaya

ÖZ

19.yüzyılda İngiliz sömürgesine girmiş olan Nijerya 1 Ekim 1960 tarihinde İngiliz Milletler Topluluğuna bağlı kalmak şartıyla bağımsızlığına kavuşmuştur. Nijerya, 200 milyon nüfusa sahip bir Batı Afrika ülkesidir. Bol yer altı kaynaklarına sahip olan ülke, aynı zamanda Afrika'nın en çok petrol ihraç eden ülkesinden de biridir. Nijerya doğal gaz rezervi bakımından da oldukça zengindir. Ülkenin yüzölçümü 910.802 km2'dir. Nüfusun % 49,9'u şehirlerde , % 51.1'i de köylerde yaşamaktadır. Petrole bağlı olan Nijerya, 2014 yılında petrol fiyatlarındaki düşüşten kaynaklanarak Nijerya ekonomisi -% 6.3 geriledikten sonra, 2015 yılında biraz canlanma göstererek % 2.7 oranında büyümede bir artış sağlamıştır. 2016 yılında da ise - % 2.2 oranında büyümüştür. Enflasyon oranı 2015 yılında % 9, iken 2016 da % 18.8 seviyesine yükselmiştir. Nijerya ekonomisinin önündeki en büyük engeller ise özel sektör yatırımlarının yetersizliği, enerji darboğazı, kötü yönetim ve fonlara erişme yetersizliğidir. Nijerya ekonomisinde karşılaşılan diğer bir sorunda yolsuzluk ve rüşvettir. Ayrıca, Boko Haram terörizminin varlığı da yabancı yatırımcıların ülkeden kaçmalarının bir diğer nedenidir. En çok petrolün çıkarıldığı Niger Delta Bölgesinde petrol şirketlerine ve petrol kuyularına yapılan bombalı saldırılar ve yabancıların kaçırılmaları Nijerya ekonomisini olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Bunun sonucu olarak yoksulluk ve işsizlik başta gelmektedir. Nijerya'nın zengin bir doğal kaynağa, özellikle petrol, doğal gaza sahip olması Türkiye için önemli bir ticari ortaklık olarak düşünülebilir. Türkiye-Nijerya ilişkilerinin kökleri 1960'lı yıllara dayanmaktadır. Bu tarihten itibaren Türkiye-Nijerya ile ekonomik, eğitim ve savunma alanlarında işbirliğine gidilmiştir. 3 bine yakın Nijeryalı öğrenciler Türk üniversitelerinde eğitim görmektedirler. 2015 yılında Nijerya'dan Türkiye'ye gelen turist sayısı 25 bindir. Son yıllarda Türkiye'nin ekonomik alandaki gelişmesi ve dünyanın ilk bin üniversitesine giren 19 üniversitesi ile eğitim alanında büyük bir sıçrama kaydeden Türkiye Üniversiteleri yabancı öğrenciler için cazip bir hale gelmiştir. Bu nedenle iki ülke arasındaki ekonomik kaynakların değerlendirilmesi her iki ülkenin yararına olacaktır. Bu çalışmada Türkiye-Nijerya arasındaki ekonomik ilişkiler ele alınacak ve incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Sağlık, Ticaret ve Sosyo-Ekonomik İlişkiler

Teknoloji Geliştirme Bölgelerindeki Bilişim Teknolojileri (Bt) Sağlayıcısı Firmaların Bt Altyapısı Önceliklerinin Belirlenmesi

Yrd.Doç.Dr. Arif Selim Eren - Öğr.Gör. Mesut Bilginer

ÖZ

Bilgi çağının bir ön gereksinimi olarak firmalar farklı Bilişim Teknolojileri (BT) uygulamaları yapmak durumunda kalmaktadır ve bu da altyapının esnek olmasını gerektirmektedir. Bu çalışma Chanopas vd. (2006: 632)'nin sınıflandırmasını kullanarak BT altyapısının belirleyicilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Böylece öncelikle bir yazın taraması gerçekleştirilmiş ve önceki çalışmalar konu, yöntem ve bulguları bakımından analiz edilmiştir. İkinci aşamada Türkiye'deki Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yazılım hizmeti sağlayıcılığı yapan BT firmalarınsa bir anket uygulanmıştır. Sonuç olarak anket 148 kişilik bir örnekleme uygulanmıştır. Elde edilen veriler tanımsal istatistikler, keşif amaçlı faktör analizi, korelasyon ve güvenirlik ve geçerlik testleri ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları Chanopas vd. (2006: 632)'nin sınıflandırmasının bu bağlamda geçerli olmadığını ortaya koymaktadır. Çalışma BT altyapısının belirleyicileri ile ilgili bilgi sunmakla birlikte hem akademisyenlerin gelecekte yapabilecekleri çalışmalara hem de uygulayıcılara tavsiyeler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri (Bt) Altyapısı, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Türkiye

Şehir Markalaşması Sürecinde Tüketici Temelli Marka Değerinin Ölçülmesi: Adıyaman İli Üzerine Bir Uygulama

Dr. Arif Yıldız - Doç.Dr. H. Seçil Fettahlıoğlu - Yrd.Doç.Dr. Yavuz Akçi

ÖZ

Bu çalışmada şehir markalaşması sürecinde tüketici temelli marka değeri üzerine odaklanılmıştır. Bu amaçla öncelikle konuyla ilgili yerli ve yabancı literatür incelenmiş ve kavramsal çerçeve oluşturularak hipotezler belirlenmiştir. Sonrasında markalaşma sürecindeki şehirlerden biri olan Adıyaman ili açısından 3 ayrı kitlenin, Adıyaman iline dönük marka değeri algıları tespit edilmeye çalışılmıştır. Birinci kitle olarak Adıyaman'da yaşayan Adıyamanlılar, ikinci kitle olarak Adıyaman'da yaşayan Adıyamanlı olmayanlar ve üçüncü kitle olarak da Adıyaman dışında yaşayan potansiyel ziyaretçileri temsilen Adıyaman'ın komşu illerinde ikamet edenler tercih edilmiştir. Bu bağlamda Adıyaman'da yaşayan 952 kişi ve Adıyaman'ın komşu şehirleri olan Diyarbakır, Gaziantep, Kahramanmaraş, Malatya ve Şanlıurfa şehirlerinin her birinde 400'er kişi olmak üzere toplamda 2000 kişiye anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler IBM SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 22 aracılığıyla analiz edilmiş; bu bağlamda frekans analizi, KMO ve Barlett testi, Faktör Analizi, Bağımsız-örneklemler T Testi, Tek-Yönlü Varyans Analizi, marka bilinirliği, marka imajı, marka çağrışımı ve marka sadakati boyutları arasında korelasyon analizi ve regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda tüketici temelli marka değerinin tüm boyutları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu; marka bilinirliği, marka imajı, marka çağrışımı ve marka sadakati boyutlarının birbirleriyle pozitif yönde etkileşim halinde olarak tüm boyutların birbirlerini pozitif yönde etkiledikleri tespit edilmiştir. Adıyaman ilinin avantaj ve dezavantajlarının belirlenmesine dönük yapılmış olan SWOT analizi sonuçlarına göre, Adıyaman'ın güçlü yanları yemekler, tarihi zenginlikler ve doğal güzellikleri; dezavantajlı zayıf yanları ise istihdam alanlarının (iş imkanları) kısıtlı olması, iş adamlarının bölgeye yeterince yatırım yapmaması ve eğlence imkanlarının yetersizliği olarak tespit edilmiştir. Adıyaman'a dönük muhtemel bir şehir logosunda olması en çok istenen simgelerin Nemrut, Cendere Köprüsü ve güneş; renklerin ise beyaz, sarı ve mavi olduğu sonucuna varılmış ve bu bilgiler doğrultusunda 5 adet şehir logosu önerisinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Marka, Markalaşma, Marka Değeri, Şehir Pazarlaması, Şehir Markalaşması, Tüketici Temelli Marka Değeri

Gençliğin Medya ile İmtihanı: Mankurtlaştırma

Arzu Bozdağ Tulum - Yrd.Doç.Dr. Yelda Sevim

ÖZ

Çalışmamızın temel amacı, medyanın Türk gençliğinin zihnini yeniden inşa ederek, gençliği nasıl "mankurtlaştırdığını" açıklamaktır. Kimlik bireyin kim olduğunu, kimlerden olduğunu ve kendini kimlerle özdeşleştirdiğini gösteren bir kavramdır, Medya ise her türden sözlü, yazılı, basılı, görsel metin ve imgeleri içeren çok geniş iletişim araçlarını kapsayan bir kavramdır. Gençliğin kimlik örüntülerinin oluşmasında medya ve özellikle internet önemli bir model sunucu ajan rolü oynamaktadır. (Bayhan, 2011a:203). Medya ve internet kullanma yoluyla gençlik mankurtlaştırılmaktadır. Milli kimlikten uzaklaşma, toplumun kültürüne, tarihine ve diline yabancılaşma, aklın yeniden inşası yoluyla bilinçsizleşme, bencilleşme ve başka güçlere yaranmayı içeren sosyo-kültürel bir kavram (Türker, 2013) olan mankurtlaştırma da medya etkisi ve gençlerin medyadan ne derecede etkilendikleri önemli bir sorundur. Artık bizim olmaktan çıkmış ulusal kitle iletişim araçları yoluyla geriye dönüşü mümkün olmayacak şekilde zihnimiz yeniden inşa edilmektedir. Araştırmamızdan elde ettiğimiz sonuçlar doğrultusunda büyük oranda başarılı oldukları görülmektedir. Televizyon, radyo, bilgisayar, tablet, akıllı telefonlar ve en tehlikelisi de internet dolayısıyla sosyal medya gibi kitle iletişim araçları vasıtasıyla, eskiden kılıç kalkanla ya da uçakla, topla, tüfekle yapılan savaşlar zihni köleleştirme şeklinde gerçekleşiyor. Bu motivasyonla medya ve gençliğin kimliği üzerine etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla toplam 230 öğrenciye anket uygulanarak ve yine 30 öğrenci ile yüz yüze görüşmeler yapılarak konuya açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Anahtar kelimeler: Kimlik, Medya, Gençlik, Mankurtlaşma

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Kimlik, Medya, Gençlik, Mankurtlaştırma

Toplumsal Rollerdeki Çatışmanın Televizyon Reklamlarında Kullanımı: Gelin-Kaynana Çekişmesi Üzerine Bir Analiz

Yrd.Doç.Dr. Ayça Çekiç Akyol - Selcan Özcan

ÖZ

Reklamın en temel işlevi tüketicileri ürün ve hizmetler hakkında bilgilendirmektir. Ancak reklam aynı zamanda toplumu yansıtan bir ayna görevini de görmektedir. Kimi zaman yeni toplumsal gerçeklerin oluşturulmasına yardım ederken kimi zamanda mevcut toplumsal gerçekleri mesajın ana unsuru, ikna yolunda bir çekicilik olarak reklama taşımaktadır. Toplumsal roller de bu gerçekliklerden biridir. Kadın ya da erkeğin toplumsal rolleri, aile içinde ki rolleri vb. reklamda sıklıkla karşılaştığımız rollerdir. Bu roller üzerinden kurgulanan mesaj tüketiciye ürün ile ilgili sosyal faydayı da aktarmaya çalışmaktadır. Ürünü kimi zaman kendini gerçekleştirmek için bir araç olarak sunmaktadır. Bu çalışmada reklamlarda rastladığımız gelin kaynana rolleri ve bu roller üzerinden ürün ve hizmeti satın almaya ikna edici ne tür mesajlar verildiği incelenmiştir. Çalışmanın problemi gelin-kaynana arasındaki çekişmenin ya da ilişkilerin ürünün ya da hizmetin satış vaadini anlatmak için nasıl/neden kullanıldığını anlamaktır. Bu rollerin reklamda nasıl konumlandırıldığı özellikle gelin-kaynana iletişiminin nasıl işlendiğini ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışmada içerik analizi yöntemi ile kasıtlı örneklem yoluyla belirlenmiş içinde gelin-kaynana figürlerinin ana unsur olarak kullanıldığı televizyon reklamları seçilerek analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tv Reklamı, Toplumsal Rol, Gelin-Kaynana, Çatışma, İçerik Analizi

Çalışanların Kayıtdışı İstihdama Yönelik Algıları ve Uluslararası Karşılaştırması: Gaziantep İli Örneği

Öğr.Gör. Aydın Özdemir - Yrd.Doç.Dr. İbrahim Çütcü

ÖZ

İşsizlik bütün ekonomiler için mücadele edilmesi gereken temel iktisadi problemlerden biridir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde uygulanan istihdam politikaları, küresel rekabet ve küresel işsizlik sorunlarının çözümünde büyük önem arz etmektedir. İstihdam politikalarının makroekonomik sorunların çözümünde karşılaştığı en önemli sorun ise istihdamın yapısı ve uygulanan kamusal müdahalelerdir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde kamusal gelir kaynağı yaratmak için ağırlıklı olarak kayıt altındaki işveren ve işçilerden alınan yüksek oranlı vergiler ile sosyal güvenlik kesintileri ön plana çıkmaktadır. Bu durum ise işverenleri ve çalışanları kayıt dışına teşvik etmektedir. Kayıtdışı istihdam genel olarak "kamusal denetim dışında gerçekleştirilen istihdam faaliyeti" olarak ifade edilebilir. Çalışmada, kayıtdışı istihdam ağırlıklı olarak çalışanlar gözüyle incelenirken öncelikle kavramsal çerçeve ve literatür araştırmasına yer verilmektedir. Türkiye'de ve dünya ülkelerinde kayıtdışı istihdamın boyutu, küresel işsizlik ile ilişkisi, nedenleri irdelendikten sonra Gaziantep ilinde gerçekleştirilen saha araştırmasının sonuçları analiz edilmektedir. Araştırmada Güven (2015)'ten uyarlanan Kayıtdışı İstihdama Bakış Açısı Ölçeği ve "Gaziantep Kayıtdışı İstihdamla Mücadele Ediyor" adlı projenin 2016 yılında yayınlanan "Kayıtdışı İstihdama Bakış Açısı" isimli raporundaki veriler kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan ve 5'li likert tipinde önermeler içeren Kayıtdışı İstihdama Bakış Açısı Ölçeği'ne Keşfedici Faktör Analizi ve Doğrulayıcı Faktör Analizi uygulanmış olup bu analizler neticesinde; Kayıtdışı İstihdamın Oluşumunda Bazı Faktörlerin Önem Düzeyi (11 ifade), Kayıtdışı İstihdamın Azaltılması İle İlgili Çözüm Önerileri (9 ifade), Kayıtdışı İstihdamın Olası Sonuçlarına İlişkin Genel Algılar (5 ifade) ve Kayıtdışı İstihdamın Olası Sonuçlarına İlişkin SGK Primi Kaynaklı Algılar (4 ifade) olmak üzere dört boyut elde edilmiştir. Elde edilen boyutlar ile araştırma modelinde öngörülen çeşitli demografik değişkenler (yaş, cinsiyet, çalışılan sektör ve eğitim durumu) arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek için Independent T Testi ve One-Way Anova Testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları seçili demografik değişkenlerle Kayıtdışı İstihdama Bakış Açısı Ölçeği'nin alt boyutları arasında çeşitli anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kayıtdışı İstihdam, Küresel İşsizlik, Sosyal Güvenlik

Toksik Liderlik ile Örgütsel Bağlılık ve İşten Ayrılma Niyeti İlişkisine Yönelik Bir Araştırma

Ayhan Yalçınsoy - Yrd.Doç.Dr. Metin Işık

ÖZ

Bazı liderlik türlerinin olumsuz yanlarının bir araya geldiği liderlik türüne toksik (zehirli) liderlik denilmektedir. Toksik karakterli liderlerin örgütleri ve işgörenleri üzerinde olumsuz etkileri olacaktır. Buna bağlı olarak işgörenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin azalacağı ve işten ayrılma niyetlerinin artacağı değerlendirilmektedir. Bu araştırmanın amacı uygulamanın yapıldığı örgütteki liderin toksik liderlik düzeyinin, çalışanların örgütsel bağlılık ve işten ayrılma niyetlerinin değerlendirilmesinin yanında toksik liderlik ile örgütsel bağlılık ve işten ayrılma niyeti kavramlarının birbiriyle olan etkileşim düzeylerinin incelemektir. Araştırmanın verileri işgörenlere yapılan anket yardımıyla elde edilmiştir. Araştırmada analiz yöntemi olarak ANOVA, T-testi, korelasyon, regresyon kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, toksik liderlik, örgütsel bağlılık ve işten ayrılma niyeti ile ilgili anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toksik Liderlik, Örgütsel Bağlılık, İşten Ayrılma Niyeti

Antropoloji Bilimleri ve Türkiye'de Gelişimi

Prof.Dr. Ayla Sevim Erol

ÖZ

Antropoloji Bilimleri ve Türkiye'de Gelişimi Amaç: Antropoloji Bilimler Ülkemizde genellikle ırk bilimi olarak bilinmektedir. Oysa Antropoloji İnsan bilimi anlamına gelmekte olup ırkçılığı benimsemeyen bir bilim dalıdır. Bu bildiriyi sunmaktaki amacım Antropoloji Bilimlerinin tanıtımlarını yaparak, ülkemizde ne tür çalışmalar yapıldığını anlatmaktır. Metot: Kaynaklardan yararlanarak Antropoloji bilimlerini doğru tanıtmak için bu konuda yapılmış çalışmaların genel bir değerlendirmesi yapılacaktır. Bulgular: Antropoloji Bilimleri; Ülkemizde Biyolojik Antropoloji, Sosyal/Kültürel Antropoloji ve Adli Antropoloji olmak üzere üç temel başlık altında toplamak mümkündür. Biyolojik Antropoloji'de Ülkemizde yaklaşık 12.000 yıldan itibaren yaşamış olan insan toplumlarının yaşam biçimleri, sağlık sorunları ve dağılımları incelenirken, Sosyal/Kültürel Antropoloji bilimi Geçmişte yaşamış ve günümüzde yaşamakta olan etnik grupların kültürlerini irdelemeye çalışmaktadır. Adli Antropoloji ise; Savaş, doğal felaket, terör v.b. olaylar sonucunda ölmüş olan insanların kimliklerinin tespitine yönelik çalışan bir bilim dalıdır. Özellikle toplu mezar, toplu gömülerden ele geçen iskelet kalıntıları ile münferit olaylar sonucu ölen şahıslara ait iskeletleri inceleyerek adli bilimler ve hukuka yardımcı olmaya çalışan bir bilimdir. Sonuç: Antropoloji Bilimleri disipinlerarası bilimler arasında yer almaktadır. Bu bilimde, insan ve mensup olduğu toplum tüm yönleriyle incelenerek, karşılaştırmalı olarak analiz etmektedir. Bunun yanı sıra bu bilim dalında geçmişle gelecek arasında bir köprü kurulmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Biyolojik Antropoloji, Kültürel Antropoloji, Adli Antropoloji

Yeni Ürün Geliştirmede Bilgi Yönetimi ve Fırsatçılık Arasındaki İlişki: Kahramanmaraş İlinde Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Alaeddin Koska - Doç.Dr. Nusret Göksu - Öğr.Gör. Mehri Banu Erdem - Ayşe Yılmaz - Burcu Çoskun

ÖZ

Son yıllarda piyasa ve teknolojideki değişimler kayda değer ölçüde artmıştır. İşletmelerin yeni ürün geliştirmeleri ve bilgiyi paylaşma konusunda gösterdikleri özen değişen pazarda rekabetçi güç olarak izlenilmesi gereken önemli bir yoldur. Bu çalışmanın amacı; bilgi paylaşımı ve fırsatçılık arasındaki ilişkiyi yeni ürün geliştirme açısından incelemektir. Bu çalışma Kahramanmaraş ilinde faaliyet gösteren imalat firmalarına anket yöntemi kullanılarak yapılacaktır. Anket ile elde edilen veriler SPSS istatistik programında faktör analizleri ve geçerlilik bulguları, değişkenlere ait tanımlayıcı bulgular, değişkenler arası korelasyon ve regresyon analizleri yapılacaktır. Bu analizler sonucu elde edilen bulgular yorumlanarak genel bir değerlendirme yapılacak ve işletmelere bir takım önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Ürün, Yeni Ürün Geliştirme, Bilgi Yönetimi, Fırsatçılık

14 Ekim 1973 Genel Seçimleri'nin Cumhuriyet Halk Partisi ve Sosyal Demokrasi Bağlamında Bir Analizi

Ayşem Selen Mantoğlu

ÖZ

1973 genel seçimlerinin sonuçları siyasi partiler açısından önemli değişimlere neden olmaktadır. Partilerin kent ve kırsalda aldıkları oy, seçmen profilleri bu değişimlerden etkilenmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi(CHP) de 1960'lı yıllarda ortanın solu ile başlayan parti içi ideolojik yön tartışmaları Bülent Ecevit'in genel sekreterliğe seçildiği on sekizinci kurultay(18 Ekim 1966) ile parti meclisinde ortanın solu destekçilerinin çoğunluğu alması ve Ecevit'in beşinci olağanüstü kurultayda(14 Mayıs 1972) genel başkan olması ile bu yön tartışmaları CHP'yi sosyal demokrat bir parti kimliğine kavuşturmuştur. 1973 genel seçimleri bu kimliğin test edilebilirliği açısından ipuçları vermektedir. CHP büyükşehirlerde özellikle işçi sınıfın yoğun olduğu gece kondu bölgelerinde ve geleneksel seçmen profilinin hakim olduğu kırsal kesimde oylarını arttırmıştır. 1973 seçimlerinde partinin bu oy ve seçmen artışı hem CHP'nin sosyal demokratlaşma sürecini hem de Türkiye'nin sosyal, ekonomik, siyasal değişimini okuyabilmek açısından önemli bir eşiktir.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet Halk Partisi, 1973 Seçimleri, Sosyal Demokrasi.

Modernleşme ve Modern Olma Sorununda Bir Mimar: Vedad Tek

Dr. Bahar Gidersoy

ÖZ

Modernlik, Batı'da 15. Yüzyıldan başlayarak ortaya çıkan Rönesans, Reform, Aydınlanma, Ulus-devlet, kentleşme, sanayileşme gibi gelişmelerle kendini gösteren bireysel, toplumsal ve siyasal alanların tümünde yaşanan dönüşümü anlatan bir kavramdır. Batı'nın kendine özgü değişimler sonucunda aklı, ilerlemeyi, bilgiyi, özgürlüğü, eşitliği ve demokrasiyi temel aldığı bir yaşam biçimini ifade etmektedir. Bu noktada modern olma durumu Batı'nın bizzat kendisinin yaşadığı deneyimin kendisidir. Modernleşme ise Batı ile aynı tarihsel süreci yaşamamış Batı dışı toplumların modern olanla kurmuş olduğu ilişkidir. Bu ilişki bir model alma anlayışına dayanmaktadır. Batı toplumlarında ortaya çıkan, sonuç olan, yeni olan modern olarak alınmakta ve böylece Batı'nın nasıl modern olduğu gerçek anlamda anlaşılamamaktadır. Türkiye'de Tanzimat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemi modernleşme çabalarının modern olanın yeniden üretilmesi olarak ortaya çıktığı söylenebilir. Modernleşme başka bir toplumun ürettiklerinin içselleştirilmesi olarak anlaşıldığından toplumda her alanda 'kendisi olmama hali' bir temel sorun olarak ortaya çıkmıştır. Toplumun bütün maddi ve zihinsel güçlerini aynı noktada birleştiren mimari Türk toplumunda bu modernleşme ve kendilik kaybı sorununun en somut şekilde görülebileceği alanlardan biridir. I. Ulusal Mimarinin önemli temsilcilerinden olan Vedad Tek eserleriyle bu soruna dikkat çekmiş bir mimardır. Temel düşüncesi muhafaza etmek olan Vedad Tek için model geçmiştir ve o geleceğin içinde canlı olabilir. Bu çalışmada öncelikle modern olma ve modernleşme kavramlarının ortaya çıkışı, sorunları üzerinde kısaca durulacak ardından Vedad Tek'in eserleri ile temel düşüncesi ortaya konulup Tek'in 20. Yüzyılın başında mimaride nasıl batılı, Türk, eski, yerel, yeni ve kendisi olarak modern olduğu açıklanmaya çalışılacaktır. Sonuç olarak Vedad Tek'in ışığında mimari aracılığıyla modernliği kendi tarihsel tecrübesi sonucu yaşamamış bir toplumda modern olma ve modernleşme sorununda kökü kendisinde olan bir modernlik anlayışı inşa etmenin yolları aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: Modernleşme, Modernlik, Vedad Tek

Kültür Sanat ve Toplum

Öğr.Gör. Banu Akgün

ÖZ

Türk Toplulukları yaşadıkları bölgelerde kültürlerini yansıtmış aynı zamanda bölgenin kültürlerinden de etkilenerek yeni kültürel sentezler oluşturmuşlardır. Çok çeşitli ögelerden oluşan kültür örüntüsü içinde kültürün kalıcılığını sağlayan en önemli özellik insana bakış açısı, insan yetiştirme düzenidir. Toplum bireylerden oluşur. Toplumu oluşturan bireyler belirli bir kültürün üyesi olarak bir çevrede büyürler. Toplumun gelişimi bireylerin gelişimi ile olur. Kişisel gelişim ne kadar iyi olursa toplumsal gelişimde o kadar iyi olur. Bir ülkenin kültürüne bakarak o ülkenin sanatı hakkında fikir yürütülebilmektedir. Kültürün içinde sanat mevcuttur. Hem kültür hem de sanatı oluşturan insandır. Sanat ve kültür birbirlerini tamamlayan unsurlardır. Kültür toplumun ortak değerlerinin bir araya gelmesi ile oluşur. Sanat toplumun en büyük değeri olan kültürü oluşturur. Toplumlar kültürel değerlerine bağlı olduğu gibi kültürün oluşmasında önemli bir yere sahip olan sanata da bağlı kalırlar. Kültür ve sanat toplumu yaratıcılığa ve üretkenliğe yönlendirir. Toplumu olumlu yönde etkileyerek toplumun aydınlatılmasında önemli bir görev üstlenir. Bir toplumun kültürü ile bütünleşen sanat, tümüyle insan aklının, emeğinin, duygularının, bilim ve teknolojinin desteği ile ortaya çıkan birikimidir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Kültür, Toplum

'kış Uykusu' Filminin Politik Eleştirisi

Doç.Dr. Barış Kılınç - Öğr.Gör. Engin Kılıçatan

ÖZ

Sanat eleştirisi önünde sonunda bir değerlendirme işidir; ancak değerlendirmeye tabi tutulan eleştiri nesnesi ile ilgili, onun olumlu ve olumsuz niteliklerini ortaya çıkaracak nesnel ölçütler işe koşulduğunda ancak bilimsel hale gelebilir. Sanat eleştirisi gibi film eleştirisinde de bu varsayım geçerlidir ve özellikle sinemada, farklı bilimsel disiplinlerden yararlanılarak elde edilen belirli ölçütler çerçevesinde izlenilen yöntemler yardımıyla bir eleştiri yapılabildiği görülür. Sosyolojik, feminist, göstergebilimsel, psikanalitik, felsefi ya da ideolojik eleştiri bunlardan sadece birkaçıdır. İdeolojik eleştiri, Marksist kurama ait terminoloji kendine esas alsa da, bu kurama ait ancak birbiri ile ilişkili bütüncül bir bakış açısıyla ele alındığında anlamlı ve işe yarar hale gelebilecek bir yöntem izlemekten uzaktır. İşte politik eleştiri Marksist kurama ait temel kavramları kullanan, bu kavramları birbiri ile ilişkili ve bütünlükçü biçimde ele alan bir film eleştiri yöntemidir ve bir filmi, 'yönetmenin egemen üretim ilişkileri içindeki yeri, sınıfsal koşulları ve ideolojisi', 'filmin üretildiği üretim koşulları ve üretim biçimi', 'filmin öyküsünde ve karakterlerinde tipiklik ve bütünlük', filmin ele aldığı öyküsünü işleme biçimi ve biçimde özgünlük'; son olarak da 'filmin politik bağlamı ve bu bağlamın eleştirisi' gibi birbirini izleyen ölçütler kullanarak oluşturulan bir yöntem çerçevesinde değerlendirir. Bu makalede, Nuri Bilge Ceylan'ın 2014 yılında çektiği ve 67. Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye kazanan filmi 'Kış Uykusu' eleştiriye konu edilmekte ve belirtilen yöntem çerçevesinde politik eleştirisinin yapılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Film Eleştirisi, Politik Eleştiri, Kış Uykusu

A ve B Tipi Kişilik Özellikleri ile Duygusal Emek İlişkili Midir?

Yrd.Doç.Dr. Bengü Hırlak - Öğr.Gör. Hüseyin Çiçeklioğlu - Doç.Dr. Ömer Okan Fettahlıoğlu

ÖZ

Bu çalışmanın genel amacı; A ve B tipi kişilik özellikleri ile duygusal emek ve alt boyutları arasında ilişki olup olmadığını belirlemeye yöneliktir. Bu nedenle araştırma ilişkisel bir model şeklinde desenlenmiştir. A tipi kişilik özelliklerine sahip olan kişilerin, B tipi kişilik özelliklerine sahip olan kişilere göre duygusal emek yönünden farklı davranışlar sergilemesine yönelik beklenti, araştırma hipotezimizin alt boyutunu oluşturmaktadır. Araştırma evrenini Akdeniz Bölgesinde yer alan bir ilde faaliyet gösteren bir kamu hastanesinde görev yapan hemşireler oluştururken, araştırmanın çalışma grubunu söz konusu ilde yer alan kamu hastanesi bünyesinde çalışan 254 hemşire oluşturmaktadır. Araştırmada veri elde etmek adına, Durna (2004) tarafından geliştirilen ve 20 adet soru önermesinden oluşan “A ve B tipi kişilik özelliği ölçeği” ile birlikte Diefendorff ve arkadaşları (2005) tarafından geliştirilen, Basım ve Beğenirbaş (2012) tarafından ise Türkçeye uyarlanan 13 adet soru önermesinden oluşan “duygusal emek ölçeği” kullanılmıştır. Tesadüfi anket yöntemi ile elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Emek, A ve B Tipi Kişilik, Hemşireler

Işe Yabancılaşma ile Örgütsel Sağlık İlişkisi: Sağlık Sektöründe Bir Alan Araştırması

Yrd.Doç.Dr. Bengü Hırlak - Öğr.Gör. Hüseyin Çiçeklioğlu - Prof.Dr. Mustafa Taşlıyan

ÖZ

Kişinin yönetime ve alınan kararlara katılımının sağlanmadığı, işin denetimini yapma, üstlerle ve diğer çalışanlarla yeterli iletişim kurma fırsatının verilmediği çalışma ortamları, yabancılaşmaya neden olabilmektedir. Dolayısıyla bir örgütün örgütsel sağlık koşullarının çalışan verimliliğine katkı sağlayıcı özelliklere sahip olabilmesi oldukça önemli bir konudur. Konunun öneminden de hareket ederek, bu araştırmanın genel amacı, işe yabancılaşma ile örgütsel sağlık arasında bir ilişki olup olmadığını tespit etmeye yönelik olarak belirlenmiştir. Araştırma evrenini Akdeniz Bölgesinde yer alan bir ilde faaliyet gösteren bir kamu hastanesinde görev yapan hemşireler oluştururken, araştırmanın örneklem grubunu hesaplamalar sonucunda söz konusu ilde yer alan kamu hastanesi bünyesinde çalışan 254 hemşire oluşturmaktadır. Araştırmada veri elde etmek adına; Nair ve Vohra (2010) tarafından geliştirilen 8 ifadeden oluşan "işe yabancılaşma ölçeği" ile birlikte Lyden ve Klingele (2000) tarafından geliştirilen, Doğan ve Bozkurt (2008) tarafından Türkçeye uyarlanan 11 alt boyuttan ve 20 ifadeden oluşan örgütsel sağlık ölçeği kullanılmıştır. Anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Işe Yabancılaşma, Örgütsel Sağlık, Hemşireler

Eskimeyen Gel Git Senfonisi: Tutunamayanların Bir "Günlük" Bestesi

Dr. Berna Uslu Kaya

ÖZ

ÖZET Günlük türü, mahremin kaynağından beslenir. Kişi "bir günlük" hikâyesinde, kendine özel yanını anlatır. Günlüğün hareket noktasında sessiz bir şahsiyet ve silik samimiyet söz konusudur. Zira günlük şahsi ve samimi bir ihtiyacın neticesinde, ben'in sessizliğinde, gösterişsiz bir samimiyetle vücut bulur. Yusuf Atılgan'ın Aylak Adam romanında da ve Oğuz Atay'ın Tutunamayanlar eserinde, "günlük" tekniği kullanılmıştır. Söz konusu günlüklerin okura sağladığı en büyük hareket noktası, kahraman, yazar ve eser bağlamında kurulan ilişkidir. Zira günlük, kahramanın sesinde yükselerek yaşananlara, ruhsal ve zihinsel bir etkileşim süreci katmıştır. Çalışmamıza, Tezer Özlü'nün Kalanlar kitabında geçen günlükleri ile Oğuz Atay'ın Günlükleri de dahil edilmiştir. Bunun en önemli nedeni ise, aydın günlükleri ile romanlar arasındaki bağlantıyı ortaya koymak içindir. Tezer Özlü ve Oğuz Atay'ın günlüklerinde karşımıza çıkan "bir dünyaya ait olamama" durumu, bir aydın yalnızlığı ve kötücüllüğü ile karşımıza çıkmıştır. Bu noktada doğrudan ilişki kurduğumuz Aylak Adam ve Tutunamayanlar romanlarında da "tutunamama ya da tutanak sorunu" adını verdikleri "yalnızlık, ayrışma ve buhran" duyguları aydın günlüklerinin bir parçası oluvermiştir.

Anahtar Kelimeler: Günlük, Tutunamayanlar, Aylak Adam, Kalanlar

Muhalif Bir Kültürel Kimlik: İslami Hip Hop

Doç.Dr. Betül Duman - Prof.Dr. İsmail Coşkun

ÖZ

Bu bildiride muhalif bir kültürel kimlik olarak İslami hip hop'un sosyolojik analizi yapılacaktır. New York- Bronx'ta doğan hip hop kültürü, Güney Amerika'ya, sonrasında Ortadoğu'ya ve Avrupa'ya yayılmış; özellikle güney ülkelerde muhalif bir kimlik edinimi ve siyaset tarzı olarak özellikle 1980 sonrası dönemde öne çıkmıştır. Afrikalı Amerikalıların ritmik Afrika şiiri, break dansı ve grafiti bileşenlerinden oluşan bu muhalif kültürü, beyazların ırk ayrımcılığına karşıt olarak kendisini konumlandırmış, Güney Amerika kıtasında örneğin Brezilya-Sao Paulo'nun favelas olarak isimlendirilen varoşlarında yaşayan yoksul ve dışlanmış kesimlerin hikayelerini anlatan temaları konu edinmiştir. Ortadoğu'da hip hop ciddi bir siyasi işlev edinmiştir. Örneğin Arap Baharı olarak adlandırılan dönemin sembollerinden biri Tunuslu hip hop müzisyeni El Général'in şarkıları olmuştur. Avrupa'da ise göçmen Müslümanların İslamofobi karşısında kendi dışlanmışlıklarını, umutsuzluklarını, maruz kaldıkları ayrımcılıkları dile getirdikleri bir protest kültür ve kısmen İslam'a davet çağrısı olarak gündeme gelmiştir. Örneğin Islamic Force isimli Alman-Türk hip hop grubu bu ismi seçme nedenlerini Almanların İslam'a gösterdikleri önyargılı tutumu protesto etmek olarak dile getirmektedir. Bu çerçevede bildiride Ortadoğu ve Avrupa'da ortaya çıkan çeşitli hip hop gruplarının mülakatları, şarkı sözleri ve bu konudaki belgesel ve filmler incelenerek bu tür müziğin ortaya çıktığı dönemle ilişkisi; dindar gençleri neden ve nasıl etkilediği gibi sorulara cevap aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslamofobi, Hip Hop, Sosyal Kaynaşma ve Ayrışma, Kültürel Kimlik

Almanya'da Kültüre Duyarlı Yaşlı Bakım Hizmetinden Yararlanan Yaşlı Türk Göçmenlerin Güçlenmesinin "Multi Focal Vision" Kapsamında Değerlendirilmesi: Berlin Örneği

Arş.Gör. Beyhan Doğan

ÖZ

Bu çalışma ile Almanya'nın Berlin Eyaletinde kültüre duyarlı yaşlı bakım hizmetinden yararlanan yaşlı Türk göçmenlerin aldıkları hizmet sayesinde güçlenme süreçleri ele alınmıştır. Almanya'da yaşayan Türk göçmenler üzerine birçok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmanın önemi birinci kuşak Türk göçmenleri konu almasıdır. Son günlerde yapılan çalışmalar daha çok entegrasyon, asimilasyon yada özellikle üçüncü kuşak hakkında olsa da Almanya'ya yerleşip orada bu nesillerin yetişmesine olanak sağlayan birinci kuşak Türk göçmenlerin unutulmamalıdır. Birinci kuşak Türk göçmenler 1960'lı yıllarda Gastarbeiter statüsünde Türkiye'den Almanya'ya göç etmişlerdir. Bu "misafir işçilerin" Almanya'nın işçi ihtiyacı karşılandığında geri döneceği üzerine hesaplar yapılmıştır. Göçmen işçilerin Almanya'da kaldıkları süre boyunca şartlar değişmiş, önce aile birleşimi ile burada çalışan kişilerin diğer aile üyeleri yanlarına yerleşmiş daha sonra bu kişilerin birçoğuna Alman vatandaşlığına geçiş imkânı verilmiştir. Zaman bir hayli geçmişken göç edilen yıllarda gençlik çağında olan bu işçiler şimdilerde yaşlılık dönemindedirler ve hala Türkiye'ye dönüş planları yapmaktadırlar. Yaşın ve çok çalışmış olmanın getirdiği hastalıklarla, sağlık sorunlarıyla mücadele etmektedirler. Sorunlarına rağmen Almanya'da Türk kökenli Alman vatandaşı yada halen Türk vatandaşı olarak yaşamlarına devam etmekte ve yaşlılığa sunulan hizmetlerle Avrupa ülkesinde bulunmanın faydalarından yararlanmaktadırlar. Sosyal hizmette son zamanlarda sık kullanılan yaklaşımlardan biri olan güçlendirmenin çok odaklı vizyon yöntemi ile sözü geçen yaşlıların nasıl güçlendiklerinin ortaya konulması bu çalışma ile asıl hedeflenen konudur. Multifocal vision (çok odaklı vizyon) sorunları öncelikli olarak etnik sınıf ve kültür, global perspektif ve gerektiği durumlarda feminist perspektiften ele almakta, bu doğrultuda müdahalelerde bulunmaktadır. Almanya'da 2000'li yıllardan beri sosyal hizmet müdahalelerinde sık uygulanan bu yöntem yaşlılık alanında "kültüre duyarlı yaşlı bakım hizmeti" olarak yerini almakta ve danışanlarına bu şekilde ulaşmaktadır. Saha araştırması Berlin'de gerçekleştirilen çalışmada nitel yöntem ile yaşlılarla mülakat şeklinde yarı yapılandırılmış soru formundan yararlanılarak görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yaşlı Türk göçmenler tarafından ortaya konan baş etme stratejisi ise, yapılan bu çalışma ile güçlendirilmenin çok odaklı vizyonu olarak adlandırılmış ve bu bağlamda bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Türk Göçmenler, Almanya'da Yaşlı Türk Göçmenlere Sunulan Hizmetler, Güçlendirme Yaklaşımı, Çok Odaklı Vizyon.

Internet Bağımlılığı, Yaşam Doyumu ve Bazı Demografik Değişkenler Arasındaki İlişkiler

Prof.Dr. Mustafa Taşlıyan - Yrd.Doç.Dr. Bengü Hırlak - Bilge Güler - Enise Fidan

ÖZ

Yaşam doyumu; bireyin genel olarak hayatından memnun olması ile ilgilidir. Bu anlamda bireylerin yaşam doyumunu etkileyen birçok faktörden bahsedilebilmektedir. İnternet bağımlılığı da bu faktörlerden biridir. Bu çalışmada; üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığı ile yaşam doyumu arasındaki ilişkiyi belirlemek, internet bağımlılığı ve yaşam doyumunun bireylerin demografik özelliklerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaçla bir Devlet Üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinin çeşitli bölümlerinde okuyan 758 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket uygulaması sonucu elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; internet bağımlılığı ile yaşam doyumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu, öğrencilerin cinsiyetleri, kendi memleketlerinde okuyup okumamaları ve okudukları bölüm ile internet bağımlılıkları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin yaşam doyum düzeylerinin okudukları bölümlere, ailelerinin aylık gelir ve ortalama harcama düzeylerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Internet Bağımlılığı, Yaşam Doyumu, Üniversite Öğrencileri

Örgütsel Ustalık ve Liderlik Arasındaki İlişki: Bir Alan Araştırması

Prof.Dr. İsmail Bakan - Uzman Buket Sezer - Öğr.Gör. Ayşegül Akmeşe

ÖZ

Özet Her iki farklı yeteneği aynı anda başarı ile yürütebilme becerisi olarak tanımlanan örgütsel ustalık son zamanların en dikkat çeken konuları arasındadır. Örgütsel ustalığın gerçekleştirilmesi ve başarıyla yürütülebilmesinde liderlerin oynadıkları rol da oldukça önemlidir. Bu çalışma, örgütsel ustalık ile liderlik arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla, öncelikle çalışmanın teorik kısmı üzerinde durulmuş, daha sonra ise araştırma bulguları sunulmuştur. Çalışmanın uygulama kısmında örgütsel ustalık ve liderlik arasındaki ilişkiyi test etmek amacıyla, Kahramanmaraş ilinde çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerde üst, orta ve alt kademede bulunan yöneticiler ile firma sahipleri olmak üzere toplamda 142 katılımcı üzerinde bir anket çalışması yapılmıştır. Alan araştırmasından elde edilen bulgular, örgütsel ustalık ve liderlik arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Ustalık, Liderlik

Niğde İlinde Sağlıklı Bir Çevre Politikası Oluşturmak Açısından Taraf Olan Kamu Kurumlarının Yeri ve Önemi

Doç.Dr. Bülent Kara

ÖZ

Sanayi devriminin toplumsal açıdan doğurduğu sonuçlardan biri köyden kente göçün artmasına bağlı olarak kentleşme sürecinin hızlanmasıdır. Kentleşmeyle beraber toplumsal düzeyde birtakım değişiklikler meydana gelmiştir. Bunlardan ikisi çevre ve sağlıktır. Çevre ve sağlığın korunması ve bu alandaki gelişmeler kamu kurum ve kuruluşlarının izlediği politikayla bağlantılıdır. İzlenecek sağlıklı bir politika yaşanılabilir çevrenin teminatıdır. Toplumun sağlık, çevre, hayat ve medeniyet düzeyinin geliştirilmesi bir amaç olmakla birlikte hayat düzeyinin de teminat altına alınması bakımından son derece önemlidir. Toplumsal etkileşimin gerçekleşmesinin asgari zaruretleri bu teminat ile yakından ilişkilidir. Bunu sağlamada devletin kurum ve kuruluşlarına birtakım sorumluluklar düşmektedir. Bu makalede çevre ve sağlık konularının sağlıklı bir toplum ve kent üzerindeki etkilerini tespit noktasında, Niğde İli Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ile Niğde ve Bor Belediyeleri'nin sağlıklı bir kent için sorunları nasıl tespit ettikleri ve bu sorunlara dair geliştirdikleri çözüm önerileri araştırılmıştır. Niğde sanayileşmesi oldukça sınırlı daha çok tarım ve hayvancılığa bağlı bir gelişim sürdürmektedir. Bu durum aynı zamanda kentin kentleşme düzeyinin de bir gelişmişlik göstergesi olarak nazara alınmaktadır. Araştırmada betimsel içerik analizleri yapılmış olup, yüz yüze görüşme ve derinlemesine mülakat teknikleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Sağlık, Çevre, Politika, Kamu Kurumları

Born Into Brothels: Calcutta's Red Lıght Kıds'te Yoksulluğun ve Toplumsal Damgalanmanın Varisi Olarak Çocukluk

Arş.Gör. Burak Şahin - Doç.Dr. Neriman Açıkalın

ÖZ

Zana Briski'nin ve Ross Kaufman'ın yönettiği 2004 tarihli belgesel film Born into Brothels: Calcutta's Red Light Kids, Hindistan'ın Kalküta kentindeki genelev mahallesinin (Sonagachi) çocuklarını konu edinmektedir. Filmde yoksulluk, fuhuş, toplumsal eşitsizlik, toplumsal hareketliliğin zayıflığı gibi birçok tema yer almaktadır. Bu çalışmada Born into Brothels: Calcutta's Red Light Kids'in genelev gettosu ile ilgili yansıttıklarının sosyolojik tartışmalar etrafında analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, önce ataerkil sistemde fuhşun meşrulaştırılması üzerinde durulmuş; ardından genelev mahallesindeki çocukların dezavantajlı konumlarının nedenleri ifade edilmiştir. Sonagachi'de doğan çocuklar küçük yaşlardan itibaren çalıştırılmakta, fuhuş pazarında kendilerine düşen rolü yerine getirmeye zorlanmaktadırlar. Eğitim imkânlarından mahrum kalmaları toplumsal hareketliliğe olanak vermemektedir. Sonagachi'de doğmak kelimenin tam anlamıyla "damgalanmak" anlamına gelmektedir. Film yoksulluğun, ötekilik, damgalanma, marjinal sektör olgularıyla olan bağını ortaya koyması açısından önem arz etmektedir. Sonagachi'nin çocukları, toplumsal eşitsizlikten çok fazla pay almaktadır; aileleri tarafından bir "sigorta" olarak görülmektedir. Çocukların marjinal sektörde çalışmaktan kurtulması için ne aileler ne de devlet bir çaba harcamaktadır. Filmin sosyolojik olarak tartışılması, özellikle yoksulluğun miras bırakılması konusuna ışık tutabilme imkânı tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Born İnto Brothels, Calcutta's Red Light Kids, Çocuk İstismarı, Fuhuş, Yoksulluk, Toplumsal Damga

Ortalama Tüketim Eğilimi Türkiye'de Durağan mı?

Arş.Gör. Burak Uğur - Arş.Gör. Sena Türkmen

ÖZ

Bu çalışmada, 1960-2015 yılları arasında yıllık veriler kullanılarak Türkiye ekonomisi açısından ortalama tüketim eğiliminin (APC) durağan olup olmadığı test edilmiştir. Bu amaçla Genişletilmiş Dickey-Fuller (ADF), Phillips ve Perron (PP) birim kök testleri ve Lee-Strazicich yapısal kırılmalı birim kök testi kullanılmış ve Türkiye ekonomisinde genel itibariyle ortalama tüketim eğiliminin durağan olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumda genel itibariyle APC'nin uzun dönemde ortalamaya geri dönmediği ve herhangi bir şokun APC üzerinde kalıcı bir etki yaratacağı söylenebilir. Dolayısıyla çalışmada APC'nin uzun dönemde bir sabite yakınsamayacağı bulunmuştur. Bu sonuç Türkiye ekonomisinde Keynes (1936)'in Mutlak Gelir Hipotezi, Marksist Yetersiz Tüketim Teorisi ve Deaton (1977)'un İhtiyari Olmayan- Zorunlu Tasarruf Teorisi'nin geçerliliğini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Ortalama Tüketim Eğilimi, Birim Kök Testleri, Türkiye Ekonomisi

Bilgi Okuryazarlığı Becerilerinin Kütüphane Kullanma Alışkanlıkları Etkisi Üzerine Nitel Bir Çalışma: Çankırı Karatekin Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr. Burcu Umut Zan - Merve Atabey

ÖZ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler bilginin kullanımını ve iletimini kolaylaştırmış ve böylelikle üretilen bilgi miktarında hızlı bir artışa sebep olmuştur. Zaman içinde yaşanan gelişim ve değişim, bilgi erişime yönelik davranışlarda, birtakım becerilerin kazanılması sorumluluğunu bireylere yüklemiştir. Bilgiye erişim ve bilgiyi kullanma gibi bilgiye yönelik davranışlarda etkin ve yetkin olmak şeklinde tanımlanan bilgi okuryazarlığı, günümüz bilgi toplumlarını oluşturan bireylerde aranan temel özelliklerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bilgi okuryazarlığı becerilerinin kazandırılmasında önemli sorumluluklar üstlenen üniversiteler ve üniversite kütüphaneleri hızla ilerleyen bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda verdikleri hizmetleri yeniden gözden geçirme ihtiyacı duymaktadır. Bu araştırmanın amacı, Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesi lisans öğrencilerinin bilgi okuryazarlığına ilişkin algı, deneyim ve farkındalıklarını incelemektir. Bu kapsamda hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme soruları öğrencilere yönlendirilmiş, ses kaydı kullanılarak elde edilen veriler kodlanarak NVIVO11 programıyla analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına gore önemli sayıdaki katılımcının bilgi okuryazarlığı kavramına aşina olduğu ancak azımsanmayacak sayıda öğrencinin bilgi okuryazarlığı kavramını kütüphane ile ilişkilendiremediği dikkat çekmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Okuryazarlığı, Yaşam Boyu Öğrenme, Kendi Kendine Öğrenme, Yükseköğretimde Bilgi Okuryazarlığı

Kültürel Aidiyetler ve Liberal "birey" Tasavvuru

Arş.Gör. Çağrı Taşgetiren

ÖZ

Liberalizm, toplum ve devlet karşısında bireyi öne alan ve kişilerin temel haklarının muhafazası için devletin sınırlandırılması gerektiğini savunan bir ideolojidir. Her ideoloji gibi Liberalizm'in de bir felsefi arka planı ve tanımladığı bir devlet ve insan doğası tasavvuru vardır. Liberal düşüncenin merkezinde birey ve onun özgürlüğü yer aldığı için devletin, vatandaşları karşısındaki tutumu eşit ve nötr olma iddiasındadır. Dolayısıyla Liberalizm'e göre bir yanda vatandaşlarına karşı nötr bir devlet, diğer tarafta da sadece hukuki anlamda "vatandaş" olarak tanımlanan insanlar vardır. Bu anlayış vatandaşların dini ve sosyal mensubiyetlerini, dilini, kültürünü, cinsiyetini, yani bir insanın aidiyetlerini dikkate almaz. Her türlü nitelikten bağımsız soyut bir birey tasavvuru söz konusudur. Devletin, vatandaşlarına yönelik bütün tutumları da bu doğrultuda şekillenir. Böylelikle de birey haklarının teminat altına alınacağı düşünülür. Ancak herkesi, liberalizmin öngördüğü soyut birey kategorisi içerisinde değerlendirmek pek çok problemi de beraberinde getirmektedir. Çağdaş siyaset felsefesinde komüniteryen çizginin, bu problemleri eleştirel çerçevede ortaya koyduğunu görüyoruz. Bunlardan bir kısmı, dini bazı sembollerin yasaklanması, çokkültürlülük tartışmaları, anadilde eğitime getirilen sınırlandırmalar ve belli bir gruba pozitif ya da negatif ayrımcılık yapmak şeklinde sıralanabilir. Komüniteryen felsefe, herkesi liberalizmin öngördüğü soyut birey kategorisi içerisinde değerlendirmenin, insanların, örneğin kendileri açısından varoluşsal önem taşıyan kültürel aidiyetlerini dikkate almamak anlamına geldiği görüşündedir. Aynı çerçevede, Liberalizmin insanların sosyal, dini, kültürel aidiyetlerinin benlikleri açısından taşıdığı önemi yeterince anlamadığı, onların bu alandaki taleplerini herhangi bir tercihe indirgediği ve haklarını ihlal etttiği kanaatindedir. Komüniteryen çizgi buradan yola çıkarak, Liberalizmin bireyi soyut olarak ele almasının ve taşıdığı aidiyetleri dikkate almamasının onun tercihlerini anlamasını da güçleştirdiğini ve bunun da aslında çelişkili bir şekilde insanın özgürlüğünü gerçekleştirmesine engel olduğunu ifade etmektedir. Liberal düşünce ile Komüniteryen düşüncenin tartıştığı bu konu, devlet-toplum ilişkisinde çağımızın en sorunlu alanlarından birisi olarak analiz edilmeyi zaruri kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Liberalizm, Birey, Komüniteryanizm, Aidiyet

Türkiye'de İşletmelerin Çevre Sorumlulukları: Altın Madenciliği Sektörü Üzerinden Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Canan Emek İnan - Koray Albulut

ÖZ

Sanayi devrimiyle birlikte insan topluluklarının çevresini dönüştürme eğilimi ivme kazanmıştır. Sanayi devrimiyle birlikte ivme kazanan bir başka durum ise çevre sorunlarıdır. Sanayi devrimiyle üretimde artan verimliliğe ve kalkınmaya bağlı olarak, bir yandan nüfus artarken diğer taraftan insanların doğayla olan geçimlik ilişkileri geri dönülmez bir şekilde değişmiştir. İnsan topluluklarında doğal varlıkların sonsuz olduğu ekonomik gelişmenin ve kalkınmanın sonsuza kadar sürdürülebileceği algısı oluşmuştur. Nitekim gelişmişlik düzeyi ne olursa olsun, iktisadi büyüme bütün toplumların ana hedefi olagelmiştir. Bu algı 2. Dünya Savaşı'ndan sonraki döneme kadar mevcudiyetini korumuştur. Özellikle sanayi devrimini erken gerçekleştiren ülkelerde ekonomik kalkınmaya karşılık ciddi çevresel sorunların varlığı ve doğada oluşan yıkımlar açıkça fark edilir hale gelmiştir. Kalkınma ve çevre arasında negatif yönlü bir ilişki doğrultusunda sürdürülebilir kalkınma ilkeleri ortaya atılmıştır. Doğa ve kalkınma arasındaki ilişkileri dengeleyen sürdürülebilir kalkınma ilkeleri, süreç içerisinde insani ihtiyaçları esas almaya başlamıştır. Maden sektörü ise insan topluluklarının modern çağdaki ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir üretim faaliyeti olmuştur. Keynesyen dönemde kamu politikalarının etkin bir şekilde rol oynadığı madencilik sektörü, neoliberal dönemle birlikte kamu maliyesindeki bütçe açıkları, para birimlerindeki enflasyon oranları gerekçe gösterilerek sektörün özel girişimlere açılması uluslararası kredi kuruluşları tarafından sağlanan kredilerle cazip hale getirilmiştir. Başka bir özelleştirme taraftarı gerekçe ise kamu politikalarının madencilik faaliyetlerinde iş yönetim süreçlerinde etkisizliği olmuştur. Bu süreçte ülkelerin çevre mevzuatları esnetilerek çok uluslu işletmelerin sektöre dahil olabilmesine olanak sağlanmıştır. Türkiye'de ise maden sektörü 1980'lere kadar kamu ağırlıklı bir yapıya sahipken günümüzde özel girişimin egemen olduğu bir yapıya dönüşmüştür. Bu değişimle birlikte çok uluslu şirketler Türkiye'ye madencilik iş süreçlerini taşırken, çevresel kirlilik yaratan faaliyetlerini aklama politikalarını da taşımıştır. Bu bağlamda araştırmanın konusu kapsamında, altın madenciliği sektöründe faaliyet gösteren seçilmiş işletmelerin çevresel sorumlulukları incelenmektedir. Türkiye'de altın madenciliği sektöründe faaliyet gösteren çok uluslu şirketlerin çevresel aklanma politikalarının nitel olarak analizinin yapılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Ekoloji, Çevre Sorumluluğu, Altın Madenciliği Sektörü

Organik Ürünlere Karşı Tüketicilerin Fiyat Duyarlılığı ve Demografik Faktörler Açısından İncelenmesi

Doç.Dr. H. Seçil Fettahlıoğlu - Arş.Gör. Çetin Çildir - Uzman Cansu Birin

ÖZ

Günümüz de postmodern çağın başlamasıyla beraber tüketicilerin bilinçlenmesi artmıştır. Bu bilinçlenme ile tüketilen ürünlerin nasıl ve ne şekilde üretildiği merak edilmektedir. Üretim aşamasında uygulanan tekniklerin ürünlere etkisi ve bu ürünlerin tüketilmesi sonucu insan sağlığına etkileri gibi konular bilinçli tüketiciler tarafından önem arz eden bir durum haline gelmiştir. Bu yüzden de tüketicilerin ilgisi, endüstriyel ürünlerden organik ürünlere doğru kaymaktadır. Literatürde, tüketicilerin organik ürünlere karşı duyarlılıklarının sosyo-ekonomik ve demografik faktörlerle ilintili olduğu yapılan araştırmalarda görülmektedir. Aynı zamanda tüketicilerin organik ürünlere karşı tutum ve davranışları incelenmiş olsa da organik ürünlere karşı fiyat duyarlılığı konusuna fazla değinilmemiştir. Bu nedenle çalışmamızda tüketicilerin organik ürünlere karşı fiyat duyarlılığının demografik açıdan incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, kolayda örnekleme yolu ile ulaşılan Kahramanmaraş ilinde yaşayan 348 katılımcıya anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programında istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Organik Ürün, Fiyat Duyarlılığı, Demografik Farklılıklar

2002 Yılı Sonrası Türkiye'de Doğrudan Yabancı Sermayenin Gelişimi ve Önemi

Doç.Dr. Ertuğrul Kızılkaya - Yrd.Doç.Dr. Cem Engin

ÖZ

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler açısından özellikle doğrudan yabancı sermayenin ülkemize ne kadar çok gelirse o ölçüde kalkınma hızımız ve dolayısıyla büyüme hızımız artacaktır. Esas itibariyle baktığımızda Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde yurtiçi tasarruf meyli oldukça düşüktür. Gelişebilmek, kalkınabilmek için büyüme hızımızı belli bir düzeyin altında tutmamak gerekir. Onun için bizdeki kaynak yetersizliğini dışarıdan karşılama gereksinimi önemli bir yere sahiptir. Kaldı ki, doğrudan yabancı sermaye sadece teknoloji transferi yapmakla kalmıyor istihdamın artırılması noktasında da ülke ekonomisine katkıda bulunduğunu söyleyebiliriz. Doğrudan yabancı sermaye yatırımları, portföy yatırımlarına göre çok daha önemli ve portföy yatırımlarından doğan spekülatif hareketlerin ülke ekonomisine verdiği olumsuz etkilerden uzak olması sebebiyle önemlidir. Ayrıca, belirtmek gerekir ki, ülkemize gelen doğrudan yabancı sermayenin hangi alanlara geldiği ve ne ölçüde katma değer yaratmasının yansıra yüksek teknolojiye dayalı olup olmaması da ayrı bir önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Ekonomisi, Yabancı Yatırımlar, Doğrudan Yabancı Sermaye

Havacılık Çalışanlarının Emniyet Bilinci ve Örgütün Emniyet Yönetim Sisteminin, Çalışanın Emniyet Davranışı Üzerindeki Etkileri.

Arş.Gör. Cemal Durmuşçelebi - Öğr.Gör. Harun Yılmaz - Okutman Cevher Yüksel

ÖZ

Bu çalışmada, havacılık işletmeleri (havaalanı, havayolu ve yer hizmet işletmeleri) çalışanlarının emniyet bilinci ve işletmelerin Emniyet Yönetim Sisteminin çalışanın emniyet davranışına olan etkileri incelenmektedir. Araştırma, Türkiye'de faaliyet gösteren havacılık işletmelerinin yer çalışanları üzerinde gerçekleştirilmiştir (N=141). Verilerin analizinde IBM SPSS 22.0 programından yararlanılmıştır. Değişkenler arası doğrudan etkinin ve ilişkinin belirlenebilmesi için pearson korelaston, çoklu regresyon ve aracılık etkisinin belirlenmesi için hiyerarşik regresyon analizleri kullanılmıştır. Ayrıca değişkenlerin demografik özelliklere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin t testi ve tek yönlü Anova testi yapılmıştır. Araştırmanın sonuçları değişkenler arası anlamlı ilişkilerin varlığını ve değişkenlerin birbirleri üzerindeki etkilerinin olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Safety, Aviation, Safety Management System, Safety Behavior

Maraş Millî Mücadelesinde Kadın Kahramanlar

Yrd.Doç.Dr. Cengiz Şavkılı

ÖZ

İtilaf Devletleri, I. Dünya Savaşı sonrasında 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Mütarekesi ile Osmanlı Devleti'nin topraklarını aralarında paylaşmışlardı. Hiç kuşku yok ki; bu paylaşımlar savaş sırasında imzaladıkları gizli antlaşmalar ışığında yapılmıştır. İşgalin ilk devresinde Adana, Maraş, Antep ve Urfa bölgeleri İngilizler tarafından işgal edilmişti. Bu işgal edilen yerler 15 Eylül 1919'da imzalanan Suriye İtilafnamesi uyarınca el değiştirmiş ve Fransa yeni işgalci statüsüne geçmiştir. Fransız işgali ile bölgede başlayan kader birliği mücadelenin son safhasına kadar devam etmiştir. Bilhassa Ermenilerin işgal kuvvetleri ile olan ittifakı ve halkın manevi değerlerine saldırıları, bu şehirlerdeki halkın mücadele azmini ve maneviyatını yükseltmiştir. Tarihin hiçbir döneminde esaret altında yaşamayı kabul etmeyen Türk halkı, Millî Mücadele Dönemi'nde de Maraş'ta bu iradesini ortaya koymuş ve kadınıyla erkeğiyle düşman işgaline karşı koyarak şehrinden işgalci kuvvetleri söküp atmıştır. Türk kadını, kimi zaman cephe gerisinde silah ve mühimmatların, erzaklarına taşınmasında ve yaralıların tedavisinde; bazen de bizzat cephede düşmanla savaşarak büyük bir kahramanlık örneği sergilemiştir. Maraş Millî Mücadelesinde Senem Ayşe, Bitlis Defterdarının Hanımı, Hürü Ana gibi kadın kahramanlar ön plana çıkmaktadır. Bu çalışmada temel amaçlardan birisi de; isimsiz bazı kadın kahramanların ortaya çıkarılmasıdır. Yapılan tespitlerde yıllarca Bitlis defterdarının eşi diye kayıtlarda yer alan aslında ismi Mezruka Selcen (Selcanoğlu) olan hanım, Bitlis defterdarlığının yanı sıra Kayseri defterdarlığı da yapmış olan hakkı Bey'in eşidir. Elbette ki, Milli Mücadele'de Maraşlı isimleri zikredilemeyen sayısız kadın kahraman mevcuttur. Zaten Türk kadını tarihte kahramanlığı ile ün salmıştır. Atatürk'ün söylediği; "Dünyada hiçbir milletin kadını 'Ben Anadolu kadınından daha fazla çalıştım, milletimizi kurtuluşa ve zafere götürmekte Anadolu kadını kadar himmet gösterdim' diyemez." Sözleri Türk kadının kahramanlığına ve çalışkanlığına duyduğu güveni açıkça ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Maraş, Millî Mücadele, Kadın Kahramanlar

Üç Kuşak, Üç Kadın, Üç Çocukluk: Gaziantep Örneği

Cihan Ardili

ÖZ

Çocukluk sosyolojisi, çocukluğu, sosyal olarak yapılandırılan bir süreç, çocuğun yetkin ve sosyal bir aktör olması ve çocuk olmanın özel ve biricik önemi nedeniyle incelemeye değer bir alan olarak belirlemektedir. Bu nedenle bir çocuk biyolojik olarak evrensel özellikler gösterir ancak çocukluk tikeldir (tekil değil). Bu çalışmada tarihsel ve kültürel dönemlere göre farklılık gösteren üç kuşak kadının (anneanne, anne, kız çocuğu) çocukluk deneyimi ele alınmaktadır. Gaziantep'te yerleşik olan (üç kadın) ve Gaziantep'e göçle gelmiş (üç kadın) üç kuşak kadının kuşaklar arası çocukluk ve kadınlık deneyimi üzerine odaklanılmıştır. Derinlemesine mülakat yöntemi kullanılan çalışmada, görüşmeler, hedef grubun çocukluk dönemi, gündelik yaşam pratikleri, ebeveyn ilişkileri, fiziksel ve toplumsal ortamı, toplumsal cinsiyet farklılıklarına ilişkin deneyimleri, arkadaşlık kurma ve biçimleri gibi kültürel, toplumsal ve tarihsel bağlamı ortaya koyacak şekilde kurgulanmıştır. İlk kuşak çocuklukta yaşanan keskin cinsiyet rolleri son kuşakta görece esnekleşmiş, son kuşakta çocukluk algısı yeniden yapılandırılmıştır. Bu çalışma özellikle çocuk sosyolojisi ve kadın tarihi yazınına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk, Çocukluk Sosyolojisi, Kadınlık, Kuşaklar Arasılık, Gaziantep

1949 Bingöl-Karlıova Depremi

Yrd.Doç.Dr. Cihat Tanış

ÖZ

Doğu Anadolu Bölgesi Türkiye'nin en riskli deprem bölgelerinden birisidir. Bölgede tarih boyunca irili ufaklı birçok deprem yaşanmıştır. Bingöl-Karlıova Depremi de bunlardan biridir. Karlıova ilçesi Kuzey Anadolu Fayı ile Doğu Anadolu Fayının birleştiği noktada bulunmaktadır. Nitekim Erzincan-Bingöl-Karlıova üçgeni Türkiye'nin aktif fay yoğunluğu en fazla olan yerlerinden biridir. 17 Ağustos 1949 tarihinde, saat 20:44'te merkez üssü Bingöl'ün Karlıova ilçesinde meydana gelen depremin büyüklüğü Kandilli Rasathanesinin verilerine göre 6,7 Ms olarak ölçülmüştür. 450 kişinin öldüğü, binlerce kişinin yaralandığı sarsıntı sonrasında yüzlerce hayvan da telef olmuştur. Artçı sarsıntılar günlerce hafif şiddette devam etmiştir. Depremin merkez üssü Karlıova olmasına rağmen Erzurum, Erzincan ve çevresinde şiddetli bir şekilde hissedilmiştir. 3000'in üzerinde ev hasar görmüştür. Afetin bölgede oluşturduğu yıkımın üzerine Türkiye Cumhuriyeti Devleti bölgeye imkânlar dâhilinde yardım ulaştırmıştır. Bu bağlamda ilk etapta çadır, ekmek gibi temel ihtiyaçlar giderilmesi için çalışılmıştır.

Bu çalışma Ahi Evran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince Desteklenmiştir. Proje Numarası: FEF.E2.17.046.

Anahtar Kelimeler: Karlıova, Bingöl, Deprem, Yardımlar, Afet

Mevlâna'nın Mesnevî'sinde Anlatım Metodu Üzerine Bir İnceleme ["köylü ve Şehirli Hikâyesi"(Iıı/189-720) Örneği]

Cüneyt Uzunlu

ÖZ

Mevlâna'nın Mesnevî'sinde anlatılar önemli bir yer tutmaktadır. Yaklaşık olarak üç yüz adet "hikâye, kısa hikâye, kıssa, menkıbe ve mit" olarak adlandırılabilecek olay örgüsü tespit edilmiştir. Bazıları önemli bir konunun vurgulanması için onlarca sayfada hikâyeler sarmalı içinde anlatılmış bazıları ise tek başlık altında ve kısa yoldan verilmiş, bazıları ise kesin bir sonuç vermeksizin Mesnevî'nin genelinden ulaşılabilecek bir sonuca bırakılmıştır. Yine telmihlerle, işaret yoluyla, yapılan atıflarla birçok hikâye, menkıbe veya kıssada farklı konular işlenmiştir. Mevlâna'nın farklı anlatım tarzlarının elbette bir sebebi olmalıdır. Çalışmamızda "Köylü ve Şehirli" hikâyesi temel alınarak uzun sayılabilecek bir hikâyeler sarmalının çekirdek hikâye üzerinden nasıl işlendiğinin, verilmek istenen mesaj(lar)ın ne olabileceğinin tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Çalışmamız, dört bölümün yanı sıra giriş, sonuç ve kaynakçadan oluşmaktadır. 1. bölümde incelemeye konu alan hikâyelerin Türkçe tam metni verilmiştir. 2. bölümde ise sözü edilen çekirdek hikâye ve ara hikâyelerin şeması hazırlanmış, bunlar arasındaki konu bağlantıları gösterilmiştir. Yine bu bölümde ilk şerhlerden başlamak kaydıyla son dönem yapılan çeviri ve şerhlerde bu hikâyelerin nasıl adlandırıldığı aktarılmıştır. Büyük ilgi gören bir eserin dönemler arasında dille olan ilişkisi de bu şekilde somutlaştırılmıştır. Farklı müelliflerin kaleme aldığı Mesnevî şerh veya tercümelerindeki hikâyelerin toplam beyit sayılarının yanı sıra bölümlerin hangi beyitlerde verildiği de ortaya konmuştur. 3. bölümde çekirdek hikâyeden yola çıkılarak incelenen bölümün bütününde hangi konu veya konuların işlendiği tespit edilmiş, tespit edilen konuların kullanım ağırlığı dikkate alınarak beyitlerin anlam bakımından değerlendirilmesi ile ana ve yardımcı temaların sıralaması yapılmıştır. 4. bölümde de hikâyede saptayabildiğimiz ayet, hadis ve tarihî şahsiyetlerin Mesnevî'deki bağlamları aktarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mevlana Celâleddin-i Rûmî, Mesnevi, Mevlana'da Anlatım Metodu, Köylü ve Şehirli Hikâyesi, Tahkiye Yöntemi

Örgütlerde İnsan Kaynakları Biriminin Çalışanların İş Doyumuna Etkisi

Öğr.Gör. Davut Nacar - Öğr.Gör. Hamdi Öztürk - Öğr.Gör. Hakan Avan

ÖZ

Örgütler, belirli bir amacı gerçekleştirmek üzere kurulmuş sosyal sistemler olarak tanımlanabilir. Örgütlerin başarmak istedikleri amaçlar ise farklılık göstermektedir. Örgütlerin amaçlarının farklılaşmasına karşın, söz konusu amaçların gerçekleştirilmesi sürecinde işe koştukları yöntem ve araçlar genel olarak benzerlik göstermektedir. Örgütlerin amaçlarına ulaşabilmeleri için faydalandıkları kaynaklar; para, personel, hammadde, yer ve zamandır. Bu kaynaklar içinde en önemlisi ve en zor sağlananı personel olarak adlandırılan insan kaynağıdır. İş doyumu, işgörenlerin işe ve işyerine karşı geliştirdikleri olumlu ve olumsuz tutumları, yaptıkları işe ve işyerine ilişkin tepkilerini ifade etmektedir. İş doyumu yüksek olan işgörenler, örgütünün etkililiğini ve verimliliğini artırarak, rekabet ortamında örgütlerin yaşamını devam ettirmesine ciddi katkı sağlayabilirler. Bundan dolayı işletme yöneticileri işletmeleri için en iyi niteliklere sahip işgörenleri bulmak ve onlarla birlikte çalışmak isterler. Bu araştırmanın temel amacı; örgütlerde insan kaynakları biriminin işgörenlerin iş doyumuna etkisini tespit etmektir. Araştırma nicel bir çalışma olup, araştırmada Spector tarafından geliştirilen ve Yelboğa tarafından türkçeye uyarlanan iş doyumu ölçeği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Örgüt, İnsan Kaynakları, İş Doyumu, İşgören

Tüketici Satınalma Davranışlarını Etkileyen Psikolojik Faktörlere Yönelik Bir Çalışma

Öğr.Gör. Derya Çevik Taşdemir - Dr. Filiz Çayırağası

ÖZ

Arzın talepten fazla olduğu, oturduğumuz yerden dünyanın bir diğer ucundaki markaları ayağımıza getirebildiğimiz şu günlerde, işletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri kaliteli ürün hizmet üretmenin yanı sıra, sürdürülebilir pazarlama stratejileri oluşturmalarına bağlıdır. Etkili pazarlama stratejileri oluşturmak ise ancak ve ancak hedef kitleyi çözümlemek, satın alma davranışlarını tanımakla yakından ilgilidir. Tüketicilerin satın alma davranışları, ürünün/hizmetin özelliklerinin yanı sıra hedef kitlenin demografik, psikolojik, sosyolojik vb. özellikleri tarafından da etkilenmektedir. İşte bu davranışı ve kararlar sürecini etkileyen faktörleri sıralamak gerekirse; bunları, kültürel faktörler, sosyal faktörler, kişisel faktörler, psikolojik faktörler olarak sıralayabiliriz. Psikolojik faktörler de kendi içerisinde güdü, sezgi, öğrenme, algı, tavır, kişilik, inanç ve tutumlar şeklinde gruplandırılabilir. Bu çalışmada, satınalma davranışları etkileyen psikolojik faktörler üzerinde durulacaktır. Tüketicilerin birçok marka arasından bir tercih yapması için; işletme, hedef kitlesinin özelliklerini belirlemeli ve buna uygun olarak etkili pazarlama stratejileri geliştirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Satın Alma Davranışları, Satın Alma Davranışlarını Etkileyen Psikolojik Faktörler, Güdü, Kişilik, Algı, İnanç ve Tutumlar

Zihinde ve Sanal Mekânda Mahremiyet Algısı

Doç.Dr. Derya Elmalı Şen - Arş.Gör. Evşen Yetim - Arş.Gör. Elif Öztürk

ÖZ

Günümüzde kitle iletişim aracı olarak yoğun bir kullanıma sahip olan internet ortamı, aynı zamanda gerçek mekândan kopuk sanal bir mekândır. Birey bu mekânda, sosyal medya araçları vasıtasıyla gerçek yaşamına paralel bir sanal yaşam inşa edebilmekte; belki de gerçek yaşamda gösteremediği varlığı, sanal yaşamda gösterebilmektedir. Erişim ve kullanım açısından dijital mekânı gerçek mekândan daha rahat bir ortam olarak gören birey, paylaşımlarında kendini özgür hissetmektedir. Bu nedenle, sanal mekanla kurduğu ilişkilerde bilinçli ya da bilinçsiz olarak gündelik yaşantısı, yaşam alanı, ailesi, inancı, siyasi görüşü, duygu ve düşünceleri gibi bazen mahrem olarak tanımlanan birçok değerine dair izler bırakabilmektedir. Bunda şüphesiz; sosyal medyanın bireye sağladığı, iletişimde yüz yüze olmamanın verdiği rahatlık etkilidir. Öte yandan insan mahrem ve güvenli hissettiği mekanda, tüm çıplaklığı ve yalınlığıyla var olur, kendini rahat ve özgür hisseder. Bu noktada sanal mekanın özgürlüğü bireyin mahremiyet algısında bir yanılgı mı yaratmaktadır sorusu akla gelmektedir. Mahremiyet, esasında temel bir insan gereksinimidir ve yeterli düzeyde sağlanamadığı taktirde, anti sosyal davranışlara ve davranış bozukluklarına yol açabilmektedir. Mahremiyet kavramını ilginç kılan ise herkes için aynı anlama gelmemesi ve belli bir sınırının olmamasıdır. Zihinlerde mahremiyet kavramına karşılık gelenin ne olduğu ve sosyal medya kullanımında bunun dikkate alınıp alınmadığı bu çalışmanın konusudur. Diğer bir ifadeyle kullanıcıların sosyal medya paylaşımlarında mahremiyet kaygısı taşıyıp taşımadıkları araştırılmıştır. Bu amaçla Karadeniz Teknik Üniversitesi İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerine (131 kadın, 245 erkek) bir anket uygulanmıştır. Ankette öncelikle üniversite öğrencilerinin mahrem ve mahremiyeti nasıl tanımladıkları sorgulanmıştır. Ardından sosyal medya paylaşımlarına bağlı olarak sanal ortamda mahremiyet farkındalıkları değerlendirilmeye çalışılmıştır. Böylelikle öğrencilerin teoride mahrem olarak tanımladıkları değerlerin, sosyal medya için de geçerli olup olmadığı sorgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Mahremiyet, Algı, Sosyal Medya

Minimalizm Sanat Akımı ve Heykeltraş Şadi Çalık

Yrd.Doç.Dr. Derya Uzun Aydın

ÖZ

Bir sanat akımı olarak bilinen Minimalizm'in, terim olarak karşılığı "İndirgemecilik" olarak da tanımlanır. Bu, sanat eserlerinde tüm unsurların en basit ve en çıplak hale indirgenmesi demektir. Terim için "içeriği en aza indirgenmiş sanat" ifadesini kullanmak da mümkündür. Minimalizm sanat akımının, bir çok kaynakta farklı ifade edilen anlamları mevcuttur. Bunlardan birkaçı şöyledir; 'ABC' Sanatı, "Soğuk Sanat", "Dizisel Sanat", "Retçi Sanat", "Temel Strüktürler". 1960'larda başta Amerika'da kendini gösteren bu sanat akımı, özellikle endüstriyel malzemelere önem vermektedir. Bu akımda, kimi zaman simetrik düzene rastlanırken, kimi zaman kompozisyonlardan uzak durulmuştur. Akım, geleneksel olandan kaçınır ve klasik model oluşturmalar, yontma ya da kalıp alma işlemleri gerçekleştirilmez. Bu akımda önemli olan, malzemenin sadece kendisidir. Ve bu malzemenin nasıl sunulacağıdır. Bilinen minimalist sanatçılar arasında en önemli isimler; Frank Stella (1936), Carl Andre (1935 s.176, Ad Reinhardt (1913-67), Dan Flavin (1933-96), Donald Judd (1928-94), Sol Le Witt (1928-2007), Robert Morris (1931) ve Richard Serra (1939) dur. Türk heykel sanatının önemli isimlerinden Şadi Çalık (1917-1979), aslında Türk heykel sanatında Minimalizmi ilk örneklendiren sanatçı olmuştur. Kendisi, daha Amerika'da böyle bir akım yokken, "Minimumizm" adlı eserini gerçekleştirmiş ancak Türkiye'de önemi anlaşılamamıştır. Ancak bu eserle, 1957 yılında Amerikan Haberler Merkezi'ndeki sergide yer alınca ortalık karışmış ve eser oldukça dikkat çekmiştir. Yani sanatçı, ABD'de 1960'larda ortaya çıkan Minimal Sanatı çok daha önceden öngörmüş ve bir örneğini sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Minimalizm, Sanat Akımı, Heykel, Türk, Şadi Çalık

Sürdürülebilir Kalkınma Parametreleri ve Hiyerarşik Küme Analizi Yöntemleri Kullanılarak İller Arası Benzerlik Analizi

Arş.Gör. Dilek Ferudun

ÖZ

Ekonomik kalkınma gerçekleştikçe doğal kaynakların aşırı tüketimi çevresel ve ekonomik problemlere yol açmaktadır. Bu problemler "sürdürülebilir kalkınma" kavramını ortaya çıkarmıştır. Sürdürülebilir kalkınma, üç sütunu olan bir yapıya benzetilebilir. Sütunlardan bir tanesinin olmaması, yapının diğer ifadeyle sistemin çökmesi anlamına gelir. Bu sütunlar kalkınmanın çevresel, ekonomik ve sosyal parçalarıdır. Bölgesel boyutta başarılı bir sürdürülebilir kalkınma planı ya da modeli için il boyutunda başarı gerekmektedir. İller ulaşım, ticaret, turizm, tarım, çevre gibi konularda birbirileri ile etkileşim içerisindedirler. Bu çalışmada iller bu konular kapsamında analiz edilmiş olup, sonuçlar sürdürülebilirlik parametreleri açısından karşılaştırılmış ve iller; iyi, orta ve kötü seviyede olmak üzere 3 gruba ayrılmıştır. Daha sonra şu sorulara cevap aranmıştır: Sürdürülebilir kalkınma parametreleri (skp) çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirlik açısından iyiden kötüye doğru sınıflandırma yapıldığında konumsal olarak bir benzerlik var mıdır? Skp'de tespit edilen problemler; ülke ölçeğinde bakıldığında nasıl bir dağılım göstermektedir? Benzerlikler ya da ayrılıklar açısından bakıldığında mevcut sürdürülebilir kalkınma politikaları ne kadar verimli olmaktadır? Sürdürülebilir kalkınma planlarının daha verimli işlemesi için lokomotif görevi üstlenen iller oluşturulabilir mi, her il aynı seviyede öneme sahip midir? Çalışmada yararlanılan 2000-2013 yıllarına ait sürdürülebilir kalkınma verileri TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) 'den alınmıştır. İllere ait çok sayıda ve karmaşık bir veri yapısı mevcuttur, verileri anlaşılır bir şekilde özetleyecek bir analiz yöntemine ihtiyaç duyulmuştur. Hiyerarşik küme analizi çok sayıda parametre arasındaki benzerlikleri belirlemede kullanışlı ve pratik bir analiz yöntemi olması sebebiyle tercih edilmiştir. Analizde benzerlikleri ölçmek için uzaklık tespitinde kullanılan Öklid mesafe seçilmiştir. Bu analiz ile sürdürülebilir kalkınma parametrelerinde illerin ne kadar homojen ya da heterojen bir dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Sonuçlar SPSS kullanılarak dendogramlara, Coğrafi Bilgi Sistemleri yazılımı kullanılarak haritalara dönüştürülmüş ve yorumlanmıştır. Sonuçlara benzerlik açısından bakıldığında, belirgin kümelenmelerin oluştuğu ve mekânsal konum ile parametreler arasında güçlü bir ilişki olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kalkınma, Hiyerarşik Küme Analizi, Benzerlik, Öklid Mesafe

Getiri ve Risk Analizi: Bist 100'de İşlem Gören Gayri Menkul Sektörü Üzerinde Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Durmuş Sezer - Yrd.Doç.Dr. Umut Tolga Gümüş - Gözde Sarak - Ümran Gümüş

ÖZ

Türkiye'de makro ekonominin hızla gelişimi, genelde gayrimenkul sektörünü etkilemektedir. Bu sektörün, yatırım amaçlı olmasından dolayı her kesim için, konjonktür ne olursa olsun her zaman gözdesi ve bu nedenle oldukça 'popüler'dir. Nüfus artışına ve genç nüfus büyüklüğüne paralel olarak gayrimenkul sektörü üzerinde ihtiyaç süreklilik ve güncellilik arzetmektedir. Bu nedenle gayrimenkul sektörü talep her geçen gün artış göstermektedir. Bu gelişmeler nedeniyle, bu sektördeki Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Şirketleri de önem kazanmış ve yatırım potansiyeli taşır duruma gelmişlerdir. Bu çalışmada; Borsa İstanbul'da faaliyet gösteren Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Şirketlerinin bazılarının getiri ve risk analizleri yapılıp ve elde edilen sonuçlar doğrultusuyla yatırım potansiyeli olan firmalar ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Getiri, Risk, Gayrimenkul Sektörü, Konjonktür, Makro

Örgütsel Bağlılık: Sivil Havacılık Kabin Ekipleri Üzerine Bir Araştırma

Öğr.Gör. Emsal Merve Biçer Yumak - Öğr.Gör. Burcu Arısoy

ÖZ

Örgütlere rekabet avantajı sağlayan en önemli etkenlerden birisi, sahip oldukları insan kaynaklarıdır. Sivil havacılık sektöründe kabin ekipleri, her havayolu şirketinin ön hattını temsil etmekte ve hizmet kalitesinin sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadırlar. Bu nedenle örgütsel bağlılık her organizasyon için yaşamsal bir öneme sahip olmaktadır. Bu araştırma, bir havayolu şirketinden rasgele seçilmiş 100 kabin görevlisinin, bağlı olduğu şirkette çalışmaktan ne derece memnun olduğunu ve bu memnuniyetinin ya da memnuniyetsizliğinin hangi faktörlere bağlı olduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda yaş, cinsiyet, medeni durum, deneyim (görev süresi), eğitim durumu gibi bazı demografik özellikler açısından farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi de araştırmanın amaçları arasında yer almaktadır. Araştırmanın verileri anket yöntemi ile toplanmıştır. Bu bağlamda, çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, örgütsel bağlılığa ilişkin kavramsal çerçeve sunulmuş ve örgütsel bağlılığı etkileyen faktörler literatüre uyumlu bir şekilde ifade edilmiştir. İkinci bölümde ise araştırma bulguları ve bu bulgulara ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Bağlılık, Havacılık, Sivil Havacılık, Demografik Özellikler, Kabin Ekibi, Çalışan Memnuniyeti, Çalışan Bağlılığı

Lüks Moda Markalarının Sosyal Medya Kullanımı: Y Kuşağının Algısı Üzerine Bir Araştırma

Öğr.Gör. Emsal Merve Biçer Yumak

ÖZ

Sosyal medya kullanımı yavaş yavaş iletişim dünyasını değiştirmiş ve bilginin çevrimiçi olarak daha geniş kitlelere ulaşmasına, küresel diyalogların oluşmasına katkıda bulunmuştur. Sosyal medyanın popülerliğinin artması ile tüketicilerin bu platformda genellikle deneyim odaklı paylaşım yaptıkları görülmüştür. Bu durum, lüks moda piyasalarının da potansiyel müşterilerini belirlerken göz önünde bulundurduğu bir olgu haline gelmiştir. Çünkü yapılan araştırmalarda tüketicilerin genelde lüks markaları paylaşma eğilimi içerisinde olduğu gözlemlenmiştir. Bu araştırmanın amacı, Y kuşağının lüks moda markalarına yönelik algılarını ve beklentilerini, sosyal medya bağlamında keşfetmektir. Araştırmaya yön veren en önemli soru ise: "Genç tüketiciler, sosyal medyada lüks moda markaları nasıl algılıyor?" olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lüks, Sosyal Medya, Lüks Moda Marka, Y Kuşağı, Sosyal Ağ Siteleri

Osmanlı Döneminde Balkanlardan Türkiye'ye Göç: Bulgaristan'dan Göçler

Prof.Dr. Elif Yüksel Oktay

ÖZ

Osmanlılar 14. yüzyılda fethetmeye başladıkları Balkanlardan, 19. yüzyılda kaybettikleri savaşlar neticesinde yavaş yavaş çıkmak zorunda kalmışlardır. Balkanları fethetmeye başladıktan sonra fethettikleri bölgelere Anadolu'dan gelen halkı yerleştirmişlerdir. Her kaybedilen savaş Balkanlarda yaşayan Türklerin çektikleri sıkıntıların artmasına, hayatlarının tehlikeye düşmesine neden olmuş, bu da Anadolu'ya göçlerini hızlandırmıştır. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı Osmanlılar tarafından kaybedilen savaşlardan biri olup, savaş sebebiyle gerek Rusların, gerekse Bulgar çetelerinin verdiği zararlar sonucunda çok sayıda Türk ve Müslüman Anadolu'ya göç etmiştir. Daha sonra kaybedilen Balkan Savaşları da bu göçleri arttırmıştır. Bulgarların zorla Türklerin isimlerini değiştirmeleri, ibadetlerini engellemeleri, onları Bulgarlaştırmaya çalışmaları, mallarına haksız yere el koymaları, taciz, tecavüz, yaralama, hapse atma, öldürme gibi olaylar yaşatmaları Bulgaristan'dan Anadolu'ya yönelik göçlerin nedenleri arasındadır. Bu çalışmada Osmanlı Devleti'nin Balkanları fethinden itibaren Türklerin Balkanlara gerçekleştirdikleri göçler ele alınarak, Balkanlar kaybedildikten sonra Osmanlı döneminde Bulgaristan'dan Türkiye'ye gerçekleşen göçler, göçmenlerin yaşadıkları sıkıntılar ve Osmanlı Hükümeti'nin entegrasyonlarına yönelik ve yaşadıkları sıkıntıları gidermeye yönelik yaptıkları çalışmalar ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Balkanlar, Göç, Türkiye, Osmanlı İmparatorluğu, Bulgaristan

Pazarlama Amaçlı Halkla İlişkiler (Mpr) Uygulamalarında İlişkisel Yaklaşım: Chatbot Örneği

Yrd.Doç.Dr. Emel Tanyeri Mazıcı - Öğr.Gör. Nur Banu Ateş

ÖZ

Teknolojik gelişmelerin her geçen gün yarattığı değişim tüketici satın alma davranışında olduğu gibi pazarlama ve halkla ilişkiler uygulamalarında da yenilikleri gündeme getirmektedir. Online satın alma davranışının yaygınlaşmasıyla markaların tüketici isteklerine online cevap verme gerekliliği chatbot uygulamasını kullanıma açmıştır. Bu bağlamda, ilişkisellik ve teknolojiyi bir araya getiren chatbot kullanıcıların online alışverişten, haber takibine, trafik-yol durumundan, müşteri ilişkilerine kadar internet deneyimini baştan aşağı değiştirirken; markalara da dinamizm ve tasarruf kazandırmaktadır. Tüm bunlardan hareketle çalışmada dijital iletişimin markalar ve tüketiciler tarafından kullanımıyla hızla artan chatbot örnekleri MPR bağlamında konu edinilecektir. Çalışmanın amacı MPR uygulamalarındaki teknolojik gelişmelerin yaygınlık ve gerekliliğine işaret etmektir. 2016'dan 2017 yılına markaların hızla bünyelerine entegre ettiği bu uygulamanın Türkiye örneğinde henüz çalışılmamış olması çalışmayı önemli kılmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın araştırma bölümünde Euwen (2017) tarafından oluşturulan model üzerinden hazırlanan anket metni, eğitim ve yaş grubu açısından farklı katılımcılara uygulanarak karşılaştırmalar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pazarlama Amaçlı Halkla İlişkiler, Marketing Public Relations, İlişkisel İletişim, Chatbot

J.Bentham'ın Faydacı Ahlakının İmkanın Sorgulanması

Uzman Emine Cengiz

ÖZ

Utilitarizmin kurucusu olarak ifade edilen Jeremy Bentham, döneminin atmosferinden etkilenerek, ahlakı ve hukuku bilimsel bir zemin üzerinde açıklama amacını gütmektedir.. Amacını gerçekleştirmek için de daha önce farklı şekillerine farklı filozofların düşüncesinde rastlanan fayda ilkesini-mümkün olduğunca çok insan için mümkün olduğunca çok mutluluk- biricik dayanak olarak görmektedir. Ona göre fayda ilkesinin temelinde haz ve acı vardır. Bu açıdan haz ve acı Bentham için kilit kelimelerdir. Bentham'ın ifadesiyle haz ve acı; doğa tarafından insana yerleştirilmiş, ona hakim olan efendilerdir. Bu açıdan insanın bütün yapıp etmelerinde, düşünmelerinde, onu şekillendiren temel etken hazza ulaşmak, acıdan kaçınmaktır. Ancak fayda ilkesinin gerçekleşebilmesi için nelerin daha faydalı nelerin daha az faydalı olduğunu ölçmek gerekmektedir. Bentham bu ihtiyacı "felicific calculus"u(mutluluk /haz terazisini) geliştirmekle gidermektedir. Mutluluk terazisi kısaca; belli ölçütler çerçevesinde haz ve acının her biri kendi içinde toplanarak birbirleriyle kıyas edilmesidir. Dolayısıyla haz ve acı maddi şeyler olarak ele alınmış ve ölçülebilirlik özelliği atfedilmiştir.. Bu çalışmada, Bentham'ın hem insanın eylemlerinde, düşündüklerinde hem de ahlak ve hukukun temelinde gördüğü haz ve acıya yüklemiş olduğu özellikleri; ahlakın da nesnel ve bilimsellik özellikleri kazandırılabilecek bir alan olarak ele alınmasının imkanı sorgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fayda İlkesi, Haz, Acı, Felicif Calculus, Fayda

Liderlikte Psikodinamik Yaklaşım

Okutman Emine Karakaplan Özer - Prof. Dr. Bünyamin Akdemir

ÖZ

Organizasyonlar içerisinde fark yaratarak becerilerini ortaya kolayca koyabilen liderlerin barındırdıkları birçok özellik bulunmaktadır. Bu özellikler liderin içinde yoğurulduğu kültürel değerlerin yansıması olduğu kadar yaşantılarındaki psikolojik durumların da bileşiminden kaynaklanan özellikler olabilmektedir. Belirli amaçlara ulaşmak adına birlikte hareket ettikleri bireyleri etkileyip yön verebilme becerisini taşıyan liderlerin izlenen önderler olmasını araştıran birçok çalışmada, farklı yaklaşımlar ele alınmıştır. Ancak son dönemlerde daha çok yabancı alanyazında, Freud'un psikodinamik yaklaşımını temel alan liderlik araştırmaları çokça dikkat çekmektedir. Gücünü çoğu zaman kendisine verilen yetkiden değil de kendi kişiliğinden alan liderlerin psikolojik alt yapılarından gelen etkenlerin merak uyandırması bu çalışmalara yön vermiştir. Kendi psikolojik alt yapısıyla beraber izleyenlerinin de psikolojik alt yapısını iyi çözümleyebilen liderlerin daha etkili ve başarılı olacağı savını ön planda tutan bu yaklaşım, liderin ilişkilerinin ağırlıklı olarak çocukluk dönemlerinden ve ailevi ilişkilerden etkilenmiş olduğunu savunur. Bu çalışmada psikodinamik yaklaşım tüm detayları ile araştırılmış, alanyazına katkı sunmak üzere çevirilerle desteklenerek teorik çerçevede ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Organizasyon, Liderlik, Psikodinamik Yaklaşım

Kredi Kartı Kullanımını Etkileyen Faktörler ve Kredi Kartı Borçlarına Yönelik Çözümlerin Etkisi

Prof.Dr. Emine Orhaner - Uzman Emre Topalgökçeli

ÖZ

Kredi kartı kullanımının artışı, bireysel ve toplumsal açıdan bazı sorunlara yol açmaktadır. Kredi kartları, gelirin çok daha fazlasını harcama olanağı sunması nedeniyle bireyin alım gücü üzerinde çoğaltıcı bir etki yapmaktadır. Kredi kartlarının ihtiyaç fazlası üretimi teşvik etmesi nedeniyle bireyler ödenmesi zor ve bazen de olanaksız borçlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu çalışmanın amacı,bireysel kredi kartı borçlarını etkileyen faktörleri incelemek söz konusu borçlara yönelik gerçekleştirilen yasal düzenlemelerin ve getirilen çözümlerin etki düzeyini araştırmaktır.Çalışmada ayrıca borcunun tamamını ödeyenler ile ödemeyenlerin birbirinden farklılaştığı hususlar ve benzerlikler tespit edilmeye çalışılmıştır.Araştırmanın evreni ülke genelinde kredi kartı kullanıcılarıdır.Kredi kartı borcunu ödemeyenlere ulaşmak için sosyal platformlarda "kredi kartı mağdurları", "kredi kartı haciz mağdurları" gibi isimler altında örgütlenen kişilere bir bağlantı üzerinden anket uygulaması yapılmıştır.Araştırmada dikkate alınan anket sayısı 373 olmuştur. Veriler SPSS 24 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre dönemsel ihtiyaçlar, evli olanların ve borcunun tamamını ödeyenlerin kredi kartı borçları üzerinde etkilidir. Enflasyon ve faiz oranları arttıkça kişiler borçlarının asgari tutarını ödeme veya borç alarak ödeme eğilimindedir. Borcunun tamamını ödeyenlerin kredi kartı kullanımında daha bilinçli davrandığı görülmektedir. Kart kullanıcılarının bilinç düzeyini arttırmak ve kredi kartının borçlanma değil ödeme aracı olduğunun öğretilmesi gerekmektedir. Kredi kart limiti tahsisi edilirken kişinin geliri değil ödeme gücü dikkate alınmalıdır. Kredi kartı ödeyicilerinin artan borçlarının yeniden yapılandırılması af uygulaması olarak kabul edildiği için kredi kartı borçlarının ödenmesinde aynı ödeme tipi devam etmekte kredi kartı ödeyicilerinin faiz yükü devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kredi Kartı, Kredi Kartı Kullanımı, Kredi Kartı Borçları

Çalışanların Örgütsel Güven ve Motivasyon Düzeylerinin, Sanal Kaytarma Davranışı Üzerine Etkisi, Kamu ve Özel Banka Karşılaştırması

Öğr.Gör. Emine Vasfiye Korkmaz - Öğr.Gör. Yaşar Korkmaz

ÖZ

Bilgisayar teknolojilerinin yaygın olarak kullanılmasının çok fazla yararı bulunmasına karşılık yanlış kullanıldığında örgüt açısından olumsuz durumlar oluşabilmektedir. Sanal kaytarma, genel olarak bilgi ve iletişim teknolojilerinin iş dışı amaçlarla kullanımını (mobil teknolojiler dâhil) ifade etmektedir. Bu araştırmanın amacı, kamu ve özel banka kurumlarında çalışanların sanal kaytarma eylemlerini analiz etmek ve sanal kaytarma eylemlerinin örgütsel güven ve motivasyona göre farklılık gösterip göstermediğini araştırılmaktır. Bu kapsamda, Alanya'da özel ve kamu bankalarında çalışanların sanal kaytarma, motivasyon ve örgütsel güvenleri incelenmiş, söz konusu değişkenler arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Bu çalışmada elde edilen veriler SPSS23 programı ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilecek bulguların alandaki eksikliğin giderilmesine katkı sağlayacağı, yazına ve pratik uygulamaya yönelik yararlı fikirler sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Sanal Kaytarma, Motivasyon, Örgütsel Güven

Alışveriş Merkezlerinde Çalışan Satış Görevlilerinin Çalışma Koşulları: İzmir'de Bir Saha Araştırması

Yrd.Doç.Dr. Emre Başcı

ÖZ

Bu çalışmada; İzmir'de konumlanmış Alışveriş Merkezleri'nde (AVM) çalışan eleman ve yönetici pozisyonundaki satış görevlilerinin çalışma koşulları mercek altına alınmaktadır. Son 20 yılda oldukça popüler yaşam alanları haline gelen alışveriş merkezlerinin çalışanlar üzerindeki etkilerini ortaya koymak işletme ve yönetim disiplinleri açısından önemlidir. İzmir'de iki AVM'de yürütülen ve karma metodolojinin kullanıldığı araştırmada AVM'lere ilişkin olarak görülen olumlu özellikler ve problemler, istatistiksel ve söylemsel olarak ortaya dökülmektedir. Çalışanların olumsuz koşullar ile baş etme stratejileri de çalışmada sunulmaktadır. AVM'nin çalışanlara sunduğu avantajların başında temiz çalışma ortamı ve düzenli olarak yatırılan ücretler gelmektedir. Çalışanların deneyimlediği başlıca problemler ise düşük ücretler, aşırı ve düzensiz çalışma saatleri ve haftasonları ve resmi tatillerde çalışma zorunluluğudur. Ortaya çıkan bulguların, AVM'lerdeki çalışma koşullarının iyileştirilmesi yolunda okuyuculara yön göstermesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Avm, Çalışma Koşulları, İzmir, Satış Görevlileri, Türkiye

Küreselleşme Sürecinde İşletmeler Açısından Bilgi Yönetiminin Artan Önemi

Öğr.Gör. Dr. Erkan Perktaş

ÖZ

21. yüzyılda hayatın tüm alanlarında çok hızlı değişimler yaşanmaktadır. Bu değişimlerden biri, yeni ekonomik ve sosyal gelişimlerin neden olduğu, ülkeler arasında ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanda işbirliği ve bütünleşmeyi sağlayan küreselleşme süreci, bir diğeri ise teknolojik alanda yaşanan hızlı gelişmelerin sebep olduğu bilgi çağı olgusudur. Küreselleşme, küresel ekonomilerin ve küreselleşen bir kültürün doğmasına sebep olurken, bilgi çağı ise bilgi toplumunun getirileri ile ulaşım, iletişim, üretim gibi birçok konuda insan hayatını kolaylaştıran olanaklar sunmuştur. Küreselleşmeyle birlikte hayatın her alanında, özellikle de bilgi teknolojileri noktasında yaşanan gelişmelere işletmelerin kayıtsız kalması mümkün değildir. Bugün, bilgiye sahip olanlar güçlü olarak görülmekte, elindeki bilgiyi kullanarak yeni ürünler üreten işletmelerin rakiplerinin her zaman bir adım önünde oldukları bilinmektedir. Bu süreçte karşımıza çıkan bilgi yönetimi, bilginin üretilmesi, içselleştirilmesi, paylaşılması ve kullanılması aşamalarını içermektedir. Bu çalışmada, küreselleşme konusunu kısaca değinildikten sonra, bilgi yönetiminin işletmeler açısından öneminden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Bilgi, Bilgi Yönetimi

Bilgi Yönetimi Özelinde Entelektüel Sermayenin Artan Önemi

Öğr.Gör.Dr. Erkan Perktaş

ÖZ

Bilgi çağı olarak adlandırılan içinde bulunduğumuz dönemde, örgütlerin başarı ölçütü, maddi ve mali kaynaklardan ziyade, elinde bulundurduğu entelektüel sermayeyi (insan kapitalini) nasıl yönettiğine bağlanmıştır. Örgütlerin değeri, yalnızca elinde bulundurdukları finansal varlıklarla ölçülmekten çıkmış, sahip oldukları bilgi, tecrübe, nitelikli işgücü gibi entelektüel unsurlarla değerlendirilmeye başlamıştır. Entelektüel sermaye, insanın sahip olduğu bilginin değeridir. Örgüt çalışanının, kişisel olarak kendisine verilmiş olan görevi yapabilmesi için sahip oldukları ve kullandıkları bilgilerin, yeteneklerin, becerilerin ve yaratıcılık özelliklerinin bir bütün olarak bir araya getirilmiş halidir. Bu sermaye türü, örgüte ait olan değerleri, örgüt kültürünü ve felsefesini kapsamaktadır. Bu çalışmada, entelektüel sermaye kavramından bahsedildikten sonra, bilgi yönetimi açısından örgütlerdeki artan önemine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Yönetimi, Bilgi Türleri, Entelektüel Sermaye

Çalışanların İş-Yaşam Kalitesi Algısının Üretkenlik Karşıtı Davranışlar ve Performans Üzerindeki Etkisinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Esengül İplik - Dr. İlksun Didem Ülbeği - Alptekin Develi

ÖZ

Bir örgütün başarısı insanların vakitlerinin büyük bir bölümünü ayırdıkları zaman dilimi olan çalışma yaşamının kalitesinin arttırılması ile mümkündür. İş yaşam kalitesi iyi bir gözetim, iyi çalışma koşulları, yüksek ücret ve sosyal hakları ve ilginç, rekabetçi ve ödüllendirici bir iş demektir. Etkili iş hayatı kalitesi çalışma koşullarını geliştiren ve daha yüksek örgütsel yeterliliği hedefleyen bir sistemdir. Yüksek bir iş yaşam kalitesi için çalışana, örgüte olan katkısını etkileyecek daha büyük fırsatlar sunulmalıdır. Esnek çalışma saatleri, iş zenginleştirme, iş genişletme, özerk çalışma grupları gibi girişimlerin etkili bir şekilde uygulanması yoluyla çalışanlarda iş yaşam kalitesi algısının iyileştirilmesi mümkündür. Bu müdahaleler, çalışanın karar alma sürecine daha aktif katılımını sağlamakta ve onların iş ile ilgili kaygılarını azaltmaktadır. Böylece, çalışanların kendilerini geliştirmelerine olanak tanınarak iş yaşam kalitesi artmakta, işin daha etkili ve verimli hale gelmesi sağlanmaktadır. Yüksek iş hayatı kalitesinin çalışanlar üzerindeki pozitif etkisi birçok çalışma ile desteklenmiş ve iş hayat kalitesi arttıkça işe gelmeme ve iş devir oranı azaldığı, buna karşılık iş tatminin arttığı yapılan çalışmalarla ortaya konulmuştur. İş yaşamı kalitesi, bir organizasyonun kaliteli insan kaynağı çekebilme yeteneğine katkıda bulunmakla kalmaz, aynı zamanda bir kuruluşun rekabet gücünü artırmaktadır. Bu bağlamda, bireyin işle ilgili refah düzeyini arttıran, ödüllendirici ve tatmin edici olan, stres ve diğer olumsuz kişisel faktörlerden uzak iş deneyimlerini içeren kapsamlı bir yapı olarak tanımlanan iş yaşam kalitesi bu çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır. Bu çalışma ile çalışanların iş çıktılarını ve işe ilişkin davranışlarını olumlu veya olumsuz yönde etkileyen ve örgütlerin amaçlarına ulaşabilmeleri konusunda önemli bir unsur olan iş yaşam kalitesinin üretkenlik karşıtı iş davranışları ve bireysel iş performansı gibi işle ilgili davranışlarıyla olan ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Böylece, hem uygulamaya hem de alan yazına katkı sağlaması beklenmektedir. Bu doğrultuda söz konusu değişkenlere ilişkin literatürde yer alan ölçekler kullanılarak anket yöntemi kullanılarak Adana ilinde faaliyet gösteren bir süpermarket zinciri çalışanlarından veri toplanarak değişkenler arasındaki ilişkiler ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Iş-Yaşam Kalitesi, Üretkenlik Karşıtı İş Davranışı, İş Performansı

Isparta'nın Coğrafi Konumu, Fiziki Yapısı ve Yer Altı Kaynakları

Esin Yüzbaşı - Prof.Dr. Bayram Akça

ÖZ

Isparta, Türkiye'nin Akdeniz Bölgesi'nin Antalya kesiminin kuzeyinde Göller yöresinin merkezinde bulunmaktadır. Bu çalışmada, Isparta'nın yeri ve sınırları, yerleşim alanları, dağları, ovaları, gölleri, akarsu yatakları ve yeraltı kaynakları hakkında bilgiler aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Isparta, Coğrafi Konumu, Yerleşim Alanları, Fiziki Yapı, Yeraltı Kaynakları

1923-1980 Yılları Arasında Cumhuriyet Döneminde Isparta'da Eğitim

Esin Yüzbaşı - Prof.Dr. Bayram Akça

ÖZ

Isparta'da Cumhuriyetin ilanı ile birlikte modern anlamda eğitim gelişmeye başlamış, kız çocuklarının da eğitim hayatına başlaması bu gelişimde etkili olmuştur. Isparta'da eğitimin ele alındığı bu çalışmada, Osmanlı Devletinin son dönemlerinde Isparta'da eğitim, Cumhuriyet döneminde 1923-1980 yılları arasında kentte İlköğretim alanındaki gelişmeler, Ortaöğretim alanındaki gelişmeler ve halk eğitimi çalışmaları aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Isparta, Isparta'da Eğitim, Cumhuriyet Döneminde Eğitim, Isparta'da Halk Eğitimi

Işgörenlerin Demografik Özellikleri ile Örgütsel Bağlılıkları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bir Araştırma: Thy'nin İstanbul'daki İşgörenleri Üzerinde Bir İnceleme

Öğr.Gör. Esma Ebru Şentürk - Yrd.Doç.Dr. Cihat Kartal - Doç.Dr. Recep Yücel - Prof.Dr. Tülin Durukan

ÖZ

Bir işletmede hangi işletme fonksiyonuna yönelik olarak değerlendirme yapılırsa yapılsın, tüm fonksiyonların temelinde insan kaynağı yatmaktadır ve bu faktör işletmeler için hayati önem taşımaktadır. Örgütsel bağlılık, bu nedenden dolayı, işletmeler için önemli bir kavramdır. Bu araştırmanın amacı; çalışanların demografik özellikleri ile örgütsel bağlılığın üç boyutu olan duygusal, devam ve normatif bağlılıkları arasında bir ilişki olup olmadığını tespit etmektir. Çalışma kapsamında Türk Hava Yollarında görev yapan 400 idari personele, Meyer ve Allen tarafından geliştirilen üç boyutlu örgütsel bağlılık ölçeğinde sektöre uygun düzenlemeler yapılan anket uygulanmıştır. Çalışanların işletmeye karşı olan örgütsel bağlılığı; duygusal bağlılık, devam bağlılığı ve normatif bağlılık boyutlarında ele alınarak, çalışanların bağlılık düzeyleri demografik faktörlerine göre incelenmiştir. Çalışma sonucunda, çalışanların genel örgütsel bağlılık düzeyinin yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca görev süresi, yaş ve eğitim gibi demografik özellikler örgütsel bağlılığı etkilerken; cinsiyet ve medeni durum faktörlerinin örgütsel bağlılık üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Demografik Özellikler, Örgütsel Bağlılık, Devamlılık Bağlılığı, Normatif Bağlılık, Duygusal Bağlılık

Işten Ölen Var Da, Ölen İş/işletme Yok mu?

Öğr.Gör. Esra Ayın

ÖZ

Özet Bu çalışmanın amacı, çeşitli durumlar ve koşullar neticesinde iş yaşamını sonlandırmak zorunda kalan işletmelerin çok fazla araştırılmayan yok oluşlarının ardındaki nedenleri gözler önüne sermektir. Bu bağlamda işletmelerin biyolojik yaşam seyrinin son basamağını oluşturan, işletmelerin kötü gidişlerine son verememeleri ile gerçekleşen iş ölümü konusu incelenmiştir. Çalışma sonucunda, işletmelerin iş ölümü yaşamalarının nedenlerinin neler olabileceği konusunda çeşitlilik olabileceği tespit edilmekle beraber(etkin olmayan iletişim, sürdürülebilir performansın olmayışı, etik açıdan yaşanan çöküşler, finansal başarısızlıklar, vb.) , yaşanan iş ölümlerinin nedenlerinin gözler önüne serilmesinin, yaşamını sürdüren işletmelerin bir gün karşılaşabilecekleri kötü durumlarda çıkış yolu bulmalarına olanak sağlayacaklarını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: İş Ölümü, Etkin Olmayan İletişim, Sürdürülebilir Performans, İşletmelerin Biyolojik Yaşam Seyri

Vergi Ahlakı ve Vergiye Gönüllü Uyum Çerçevesinde Vergiye Karşı Tutum ve Davranışlar: Maliye ile Medya ve İletişim Programı Öğrencilerinde Anket Araştırması

Öğr.Gör. Esra Gür - Öğr.Gör. İlkay Yıldız

ÖZ

Vergiler, kişilerin servetlerinde ve kullanılabilir gelirlerinde azalmaya sebebiyet verdiği için mükellefler tarafından genellikle olumsuz olarak algılanmaktadır. Bunun sonucu olarak çoğu zaman ya vergiden kaçınma ya da vergi kaçakçılığı ile karşılaşılmakta ve bu durum toplanan kamu gelirleri yönünden olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Vergilemenin en önemli unsuru olan insan faktörü sadece yapılan yasal ve teknik düzenlemelerden değil, sosyal ve psikolojik faktörlerden de etkilenmektedir. Dolayısıyla vergi mükelleflerinin vergiye karşı tutum ve davranışlarını doğru tespit etmek ve bu konuda gerekli düzenlemeleri gerçekleştirmek, etkin bir vergi sisteminin hayata geçirilmesi için önem arz etmektedir. Mükelleflerin vergisel yükümlülüklerini zamanında ve kendiliğinden yerine getirmeleri olarak tanımlanan vergiye gönüllü uyum, birçok faktör tarafından etkilenmektedir. Vergiye gönüllü uyumu etkileyen faktörler arasında vergi yükü, toplum ve nüfus etkisi, uygulanan yaptırımlar, denetim sıklığı, mali danışmanların etkisi, ahlaki etkiler, geçerli olan vergi kanunlarının karmaşıklığı ve etkin vergi sisteminin varlığı sayılabilir. Vergi ahlakı, bireylerin vergi sorumluluklarını yerine getirme konusunda içsel bir motivasyon aracı olarak nitelendirilir ve vergiye gönüllü uyumu etkileyen önemli faktörlerden biridir. Ahlaki değerler hemen her konuda olduğu gibi vergileme için de önemli bir yer teşkil eder. Toplumu oluşturan bireylerin ahlaki değerlere bağlılığı artırıldıkça, vergi ahlakı ve bu sayede gönüllü vergi uyumu da artırılmış olacaktır. Bu çalışmanın amacı, 2016-2017 eğitim öğretim yılında, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Maliye ile Medya ve İletişim Programı'nda okuyan öğrencilerin vergi ahlakı ve gönüllü vergi uyumu hakkında ne düşündüklerini ortaya koymaktır. Bu amaçla öğrencilerin, verginin toplumsal giderleri karşılamadaki rolü ve verginin ahlaki bakımdan nasıl algılandığı ile ilgili cevapları kapsamında vergi ahlakı ve vergiye gönüllü uyumları belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmaya toplam 84 öğrenci katılmıştır. Veriler hazırlanan anket formu tarafından elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergi Ahlakı, Gönüllü Vergi Uyumu, Bingöl Üniversitesi

Sermaye Yapılarının Belirlenmesinde Finansal Hiyerarşi Teorisi (Pecking Order Theory) ve Ödünleşme Teorisi (Trade Off Theory):Imalat Sektörü

Yrd.Doç.Dr. Erkan Alsu - Esra Yarımbaş

ÖZ

İşletmelerin sermeye yapılarını açıklamada iki alternatif teori kullanılmıştır; Finansal Hiyerarşi Teorisi ve Ödünleştirme Teorisi. Bu çalışmada, İMKB' de hisse senetleri işlem gören imalat sektör işletmelerinin sermaye yapılarını etkileyen değişkenlerin uygunluğu açıklanmak amaçlanmıştır. 132 işletmeye ait verilerin sermaye yapılarına uygunluğu açıklamak için panel veri analizi kullanmış olup çalışmada dört ayrı model kullanılmıştır. Borsa İstanbul 100 endeksinde yer alan imalat sektöründe faaliyet gösteren firmalardan son 10 yıldır faaliyet gösteren 181 şirket incelenmiş olup faaliyetlerine aralıklı devam eden işletmeler çıkarılmış ve analize 132 şirket dâhil edilmiştir. Veriler 2006-2016 yılları arasındaki 3'er aylık dönemler halinde incelenmiştir. Bağımlı değişken olarak kısa vadeli borçların toplam aktiflere oranı, uzun vadeli borçların toplam aktife oranı, toplam borcun toplam aktife oranı, AR-GE / toplam aktif, net satış karı / toplam aktif oranları kullanılmıştır. Bağımsız değişken olarak likidite oranı, firmanın varlık yapısı, hisse getiri oranı, karlılık oranları, firmanın büyüklüğü, borç dışı vergi, vergi düzeyi oranları ve borçlanma maliyeti kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sermaye Yapısı, Panel Veri Analizi, İmkb'de İmalat Sektörü

Almanya'da Çocuklara Yönelik Yayınlanan Logo Kindernachrichten (Çocuk Haberleri) Programında Türkiye'nin Sunumu

Yrd.Doç.Dr. Eylem Şentürk Kara

ÖZ

Alman devlet kanalı ZDF (Zweites Deutsches Fernsehen-İkinci Alman Televizyonu-) tarafından uzun yıllar boyunca yürütülen çalışmalar neticesinde çocukların içinde yaşadıkları dünyada olup biten siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik olayları anlamalarına yardımcı olmak amacıyla onların yaşlarına uygun bir haber bülteni formatı geliştirilme yoluna gidilmiştir. Bu kapsamda hazırlanan Almanya'nın ilk ve tek çocuk haber bülteni olan Logo Kindernachrichten (Çocuk Haberleri), 28 yıldan beri yayın hayatını sürdürmektedir. Bu çalışmada Logo adlı haber bülteninde Türkiye ilgili hangi konuların ön plana çıkartılarak sunulduğu, bu konuların nasıl tematize edildiği ele alınıp incelenmiştir. Araştırma kapsamında 1 Ocak ile 1 Ağustos 2017 tarihleri arasında yayınlanan Logo haber bültenindeki karmaşık olayların çocukların anlayabileceği bir düzeyde görsel unsurlar kullanılarak sunulduğu Açıklayıcı Bölüm kısımları kaydedilerek Türkçe'ye çevrilmiştir. Daha sonra toplanan veriler nitel ve nicel içerik analizi yöntemiyle irdelenme yoluna gidilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Logo, Çocuk Haber Bülteni, Türkiye'nin Sunumu

Örgütsel Adalet Algısının Tükenmişlik Sendromuna Etkisi: Bir Alan Çalışması

Arş.Gör. Fadime Korkut - Nihat Toğa - Prof.Dr. Ali Aksoy

ÖZ

Çalışanların iş yaşamlarında büyük olasılıkla karşılaştıkları ancak tanımlayamadıkları ve bu nedenle baş edemedikleri "tükenmişlik" durumu, bir kavram olarak 1970'lerden sonra literatürde yerini almıştır. Örgütsel adalet, bireylerin örgüt içerisindeki adalet konusunda hissettikleri değer yargılarını ifade etmektedir. Çalışmada örgütsel adalet boyutları olan dağıtım adaleti, süreç adaleti ve etkileşimsel adaletin, tükenmişliğin duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve düşük kişisel başarı hissi boyutları üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Çalışmanın verileri, Türkiye'de kamu sektöründe uçak ve helikopter teknisyeni olarak görev yapan 469 kişiden anket yöntemiyle toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizi IBM SPSS V.16 programı kullanılarak yapılmıştır. Doğrulayıcı Faktör Analizi, Pearson Korelasyon, ve Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda çoklu regresyon sonuçları istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Dağıtım adaleti ve etkileşimsel adaletin duygusal tükenmişliğe anlamlı etkisinin olduğu, diğer bağımsız değişken olan süreç adaletinin ise duygusal tükenmeye etkisi görülmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Adalet, Dağıtım Adaleti, Süreç Adaleti, Etkileşimsel Adalet, Tükenmişlik

Amasya - Kirazlıdere Erken Bizans Nekropol Alanı

Prof.Dr. Fadime Suata Alpaslan - Banu Uz

ÖZ

Anadolu'nun eski yerleşim alanlarından biri olan ve köklü tarihi ile göz kamaştıran Amasya ili, Orta Karadeniz bölgesinde (Türkiye) yer alır. Şehir, Hititlerden başlayarak çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmış ve Bizans döneminde de Piskoposluk merkezi olarak kullanılmıştır. Şehir merkezinde Amasya Müze Müdürlüğü başkanlığında çeşitli tarihlerde yapılan kurtarma kazılarında; Şamlar, İhsaniye, Kurşunlu, Dere ve Kirazlıdere Mahallelerinde Roma ve Bizans Dönemine ait birçok mezar örneği ortaya çıkarılmıştır (Özdemir ve Doğanbaş, 2010). 2014 yılı kurtarma kazısı sonucu ortaya çıkarılan Kirazlıdere Mahallesi Nekropolü çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır. Aynı zamanda bu çalışma ile Kirazlıdere'de (Amasya) yaşamış olan ilk Hıristiyan topluluğu antropolojik açıdan da ele alınmıştır. Erken Bizans Dönemi ile (MS 330-726) tarihlendirilen Kirazlıdere Nekropol alanı; dikdörtgen formda, düz kapak taşlarıyla örtülmüş tonozlu toplam 22 adet mezardan oluşmaktadır. Mezarlardan bir tanesi dışında tamamı tonoz örtülü oda mezarlar şeklinde düzenlenmiştir. Pişmiş topraktan imal edilmiş olan ince yassı tuğla levhalardan oluşan mezar geleneği Kirazlıdere nekropol alanında karşımıza çıkmaktadır. Kirazlıdere nekropol alanında bulunan bu mezarlar 5. yüzyıldan itibaren Amasya'da hüküm süren Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans) döneminde yaşamış ilk Hristiyanlara aittir. Çalışma konusunu oluşturan iskelet materyalleri 1 no'lu açma alanından elde edilmiştir. Mezar içerisindeki iskeletlerin birçoğu sıvaların dökülmesinden ve nemden dolayı oldukça tahrip olmuş ve erimiş durumdadır. Sağlam kafatası ele geçmemiş ve kemik parçaları dağılmış haldedir. Mezarların içerisinde kırık, oldukça paslı ve oksitli yüzük, parçalanmış sandalet tabanları ve saç örneği ele geçirilmiştir. Antropolojik açıdan Kirazlıdere nekropolünde 7 kadın, 9 erkek, 14 cinsiyeti bilinmeyen ve 2 çocuk olmak üzere toplam 32 birey tanımlanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda ağız ve diş sağlığı açısından da incelenen topluluk, aynı dönem ile tarihlendirilen diğer Bizans (Sardis, İznik, Eski Cezaevi, Iasos, Alanya Kalesi, Smyrna Agorası) toplulukları karşılaştırılmış ve Kirazlıdere topluluğunda, ölüm öncesi (antemortem) diş kaybının yaygın olması dikkat çekmiştir.

Anahtar Kelimeler: Amasya, Kirazlıdere Nekropolü, Erken Bizans, Antropoloji

Asar-i İslamiye ve Milliye Tedkik Encümeni'nden Afet İnan'a Milli Tarih Bilincinin İnşası

Dr. Fahri Özteke

ÖZ

Ülkemizde birçok alanda olduğu gibi tarihçiliğimizin de bilimsel anlamda mesafe katetmeye başlaması II. Meşrutiyet Dönemi'nde gerçekleşir. II. Meşrutiyet Dönemi'nde tarih çalışmalarının milli ve ilmi bir temele yerleşmeye başlamasına en fazla katkıda bulunan kurum Asar-i İslamiye ve Milliye Tedkik Encümeni olmuştur. Encümenin kuruluş felsefesi Türk toplumunun sosyal köklerini araştırıp ortaya çıkarmak üzerine bina edilmiştir. Bu kurumun kurucu üyelerinin büyük bölümü Cumhuriyet'in eğitim sisteminin mimarları olup, Atatürk tarafından takdir görmüş bilginlerdir. Asar-i İslamiye ve Milliye Tedkik Encümeni kurucu üyeleri, çıkardıkları Milli Tetebbular Mecmuası ile entelektüel birikimlerini kamuoyuyla paylaşırlar. Milli Tetebbular Mecmuası yayın hayatı kısa ömürlü olmakla beraber ülkemizde, tarih bilimi alanında çıkartılmış ilk akademik dergidir. Asar-i İslamiye ve Milliye Tedkik Encümeni ve aynı dönemde kurulan Türk Ocaklarının, II. Meşrutiyet ile Mütareke dönemlerinde yaptığı çalışmalar, Atatürk Dönemi'ndeki milli tarihçilik anlayışının temelini teşkil etmiştir. Cumhuriyet'in ilanından sonra tarihçiliğimizin milli bir refleksle, bilimsel temelde gelişme göstermesine en fazla katkıda bulunanların başında Afet İnan gelmiştir. Afet İnan, Atatürk zamanındaki tarih çalışmalarının bir nevi koordinatörlüğünü üstlenmiştir. Türk Tarih Kurumu'nun inşası ve Belleten'in bilim dünyasına kazandırılmasında Afet İnan'ın büyük rolü olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Milli Tetebbular Mecmuası, Türk Ocakları, Türk Tarih Kurumu, Belleten

“benim-Bizim”: Çatışmacı Sosyo-Politik Kültürümüzün Bir Değerlendirmesi

Yrd.Doç.Dr. Fatih Ertugay - Yrd.Doç.Dr. Ergin Ulusoy

ÖZ

Politik kültür, kültürün politika süreçlerindeki görünümü olarak tanımlanabilir. Bu bakımdan politik kültür, bir toplumun karakteri ile dünyaya bakışı ve onu yaşayışına ilişkin önemli veriler içerir. Dolayısıyla geçmişin organik bir yapısallaşması olarak nitelenebilecek kültür ile bugünü ve geleceği şekillendirmeye yönelik bir toplumsal araç olarak nitelenebilecek politikanın etkileşimlerini ve bu etkileşimlerin sonuçlarını göstermesi açısından önemlidir. Türkiye, din ve geleneklerin, sekülerlik ve modernleşmeyle çatışma içerisinde olduğu ve bu çatışmanın da politika, düşünme ve üretme süreçlerinde etkili olduğu bir toplum durumuna sahiptir. Bununla birlikte, insanların modern ve geleneksel kavramları üzerinden ikiye ayrıştığı böyle bir toplumda farklılaşan söylemlerin altında benzer kültürel kodların izlerini bulmak mümkündür. Dolayısıyla Türkiye’deki politik kültüre hâkim olan dilin ve politika yapma biçimleri arasındaki mesafenin, söylem ve düşünceyi yaratan algı ve anlamlandırma söz konusu olduğunda kapandığı söylenebilir. Burada özellikle bu sahiplenici/münhasır kılıcı dilin, politik kültürümüzün çatışmacı doğasına doğrudan ve derin etkide bulunduğu açıktır. Çalışmamız, kültürel benzeşimin politikayla birlikte nasıl farklı yansımalara bürünebildiğini ortaya koymayı ve bu doğrultuda günümüz politik söylemlerinin altında ne gibi benzerlikler bulunduğunu açığa çıkarmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Politik Kültür, Kutuplaşma, Benim-Bizim, Kültürel Benzeşim, İdeoloji

Vatandaşların E-Devlete Yönelik Algısı: Kaygı, Güven ve Risk Algısı Değişkenleri Bağlamında Bir Araştırma

Arş.Gör.Dr. Fatih Gürses

ÖZ

E-Devlet, günümüzde kamu yönetiminde yükselişe geçmiş olgulardan biridir. Türkiye artık bir tercih olmaktan çıkan bu olguya kayıtsız kalamamış ve özellikle 2000'li yıllardan itibaren Avrupa Birliğine uyum sürecinin de etkisiyle e-devlet proje ve uygulamalarına hız vermiştir. Bununla birlikte, e-devlet sadece teknik değil, sosyolojik ve psikolojik bir olgudur. E-Devletin başarısı için sarf edilen bu çok boyutlu çabaların sonuç vermesi ve büyük yatırımlar yapılan e-devlet projelerinden arzu edilen sonuçların alınabilmesi için e-devletin kullanıcılar tarafından benimsenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, vatandaşların e-devlete yönelik algılarının ne yönde olduğunun bilinmesi önemli hale gelmektedir. Bu çalışmanın amacı, Bursa Büyükşehir Belediyesi örneği bağlamında, ilgili literatürde yer alan kaygı, internete güven, devlete güven ve risk algısı gibi değişkenler özelinde vatandaşların e-devlete yönelik algılarının ne yönde olduğunu ortaya koymaktır. Çalışmadan elde edilecek bulguların vatandaşların e-devlete yaklaşımı, e-devlete yönelik algı ve beklentilerinin ne yönde olduğunun öğrenilmesi açısından işlevsel olacağı; bu sayede de uygulamada karşılaşılan eksikliklerin giderilmesi ve sorunların çözümü için karar alma konumundaki kişi ve kurumlara yönelik uygulanabilir öneriler geliştirilmesine katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: E-Devlet, E-Devlet Algısı, Kaygı, İnternete Güven, Devlete Güven, Risk Algısı, Türkiye

Türkiye'nin Tekstil Ticareti Yaptığı Ab Ülkelerinin Kümeleme Analizi

Yrd.Doç.Dr. Fatma Feyza Gündüz - Yrd.Doç.Dr. Selim Gündüz - Doç.Dr. Celile Özçiçek Dölekoğlu

ÖZ

1. Giriş Kurtuluş savaşı sonrası lokomotif sektörlerden biri olarak görülen tekstil sektörü GSMH, ihracat ve de istihdam katkısı ile ekonominin önemli sektörlerinin başında gelmektedir. Uzun yıllar ortalamasına göre yaklaşık GSMH'da %5; toplam istihdamda %5,5-6; toplam sanayi istihdamında %28-30; ihracatta %21 oranında pay almaktadır. Bu köklü yapılanmış sanayinde ülke rekabetçilik yeteneğini de giderek artırmıştır. Ancak, milenyum ile dünya ekonomisinde dengelerin değişmesi ve 2007 sonrası yaşanan gelişmeler sektörün rekabet gücünün zayıflamasına neden olmuştur. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) 2015 verilerine göre Türkiye, dünya ihracatında 31., ithalatında ise 21. sırada yer alırken tekstil ihracatında 11 milyar $ ile 5., ithalatında ise 6 milyar $ ile 9. sırada yer almakta ve aynı zamanda hazır giyim ihracatında da 15 milyar $ ile 7. sırada bulunmaktadır (WTO, 2016). Türkiye'nin ihracat yaptığı en önemli ülkeler Avrupa Birliği (AB) üye ülkeleridir. AB'nin en büyük tekstil tedarikçilerinden biri olan Türkiye, bu pazarda rekabet avantajının Çin ve Bangladeş lehine gelişme gösterdiği son yıllarda tekstil ve hazır giyim sektörleri toplamında AB'nin en büyük 3., tekstil ve hammaddeleri sektöründe ise 2. sırasında yer almaktadır (İTKİP, 2017). 2. Çalışmanın Amacı Bu çalışmada Türkiye'nin AB pazarındaki yerini koruması amacıyla mevcut durum analizi yapılarak güçlü ve zayıf yönler tespit edilmiştir. Ardından ise 2005-2016 yıllarında AB ülkeleri ile yapılan ithalat ve ihracat rakamları çok değişkenli istatistiksel yöntemlerden biri olan kümeleme analizi yardımıyla incelenerek ticaret hacmi birbirine yakın olan ülkelere göre ayrı stratejiler belirlenmiştir. Türkiye ile tekstil sektöründe önemli bir pazar olan AB üye ülkelerinin (Almanya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hırvatistan, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Kıbrıs, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya ve Yunanistan) yıllara göre ithalat ve ihracat rakamları incelenmiş ve ülkenin rekabet gücünü koruması bakımından dış ticaret durum analizi yapılarak, üye ülkeler arasındaki farklılıklar ve benzerlikler belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tekstil Sektörü, Dış Ticaret, Kümeleme Analizi, Durum Analizi

Duygusal Zekânın Üniversite Öğrencilerinde Arkadaş Seçimi Üzerine Etkisi; Adana Örneği

Yrd.Doç.Dr. Fatma Feyza Gündüz

ÖZ

1. Giriş Gelişen teknoloji ve ilerleyen, her gün daha da konforlu hale dönüşen hayat şartları kişilerin de iç dünyasında bir takım değişimleri beraberinde getirmektedir. Bu değişimlerin başlıcası duygularını dinleyen ve empati kurabilen bireylere yavaş yavaş geçiş yapılmasıdır. Kişilerin artan hayat kalitesi, azalan kaygıları, maddesel anlamda daha az endişe duydukları yaşam şartlarına geçiş yapmaları duygularını dinleyebilecek ve geliştirebilecek zamanlar yaratmalarında oldukça önemli katkı sağlamaktadır. Bu da herkes tarafından bilinen bilişsel zekâ kavramı yani IQ ile birlikte duygusal zekâ kavramı yani EQ nun da önemini ortaya koymaktadır. Akademik başarı, bireyin hayatta başarılı olmasıyla, çevresiyle başarılı ilişkiler kurmasıyla paralel bir kavram olmamasına rağmen günümüzde hala akademik başarıya oldukça fazla önem verilmektedir. Hatta bireyler için akademik başarı sosyal ve duygusal yönlerini geliştirecekleri zamanlardan çalacak kadar ön plandadır. Oysa ki sosyal ve duygusal yönleri gelişmiş bireylerin yaşamlarında daha mutlu oldukları, empati yapabilme yeteneklerinin daha yüksek olduğu, sorunlara çözüm bulma konusunda daha başarılı oldukları ve çalışma hayatlarında da daha üretken oldukları gözlenmiştir. Bireylerin duygusal zekâsının yüksek oluşu arkadaş seçimlerine de yansımaktadır. Daha sağlam ve güvenilir kişilerle arkadaşlık kurmaları, bu ilişkilerinin uzun soluklu olması, doğru kişilerle iletişime geçmeleri de yine duygusal zekâlarının doğrultusunda ortaya çıkmaktadır. Duygusal zekâ kavramı ilk olarak Peter Salovey ve John Mayer (1990) tarafından ortaya konmuştur ve duygusal zekâyı şöyle açıklamışlardır: “Bir kişinin kendisinin ya da başkalarının duygularının farkında olabilmesi, onları ayırt edebilmesi ve kişinin düşüncesi ve eyleminde bu bilgiyi kullanabilmesidir.” 2. Çalışmanın Amacı Bu çalışmada, üniversite düzeyine gelmiş bireylerin arkadaş ediniminde duygusal zekalarının önem düzeyi tespit edilmiştir. Bireylerin arkadaş seçiminde duygusal zeka seviyeleri, toplumdaki tavır ve tutumları, olaylara verdikleri tepkiler, arkadaşlarıyla uyumları, arkadaşlarına ne düzeyde bağlı oldukları gibi değişkenler bakımından ele alınmış ve seçecekleri arkadaşları ile kendi duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığı sorgulanmıştır.

Bu çalışma Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAP) tarafından kabul edilen 17113004 nolu BAP projesi kapsamında desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Duygusal Zekâ Düzeyi, Arkadaş Seçimi

Sosyal Medya ve Tüketici Davranışları Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Fatma İnce

ÖZ

Bireysel ve çevresel faktörler tüketici davranışını doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebilir. Çünkü tüketici davranışı psikoloji, inançlar, kültür ve diğer iç veya dış faktörlere dayanarak gelişir. Bu açıdan bakıldığında davranışlar üzerinde en etkili faktörlerden biri, teknoloji ve paralelinde gelişen sosyal medyadır. Bu noktadan hareketle, çalışmanın ilk amacı, işletme öğrencilerinin tüketici davranışlarını gösteriş amaçlı tüketim kapsamında belirlemektir (N: 312). Ayrıca ikincil amaç, sosyal medya ve gösteriş amaçlı tüketim arasındaki ilişkiyi analiz etmektir. Bunlara ilaveten, gruplar arasındaki farklılıkları görebilmek için değişkenler demografik faktörler açısından analiz edilmiştir. Bu amaçları gerçekleştirmek üzere gösteriş amaçlı tüketim ölçeği ve sosyal medya öğeleri ile demografik özellikleri içeren 25 ifadelik bir anket formu kullanılmıştır. T-testi, ANOVA ve korelasyon analiz sonuçlarına göre sosyal medya ve gösteriş amaçlı tüketim arasında anlamlı bir korelasyon bulunmaktadır (r: 0,171; p: 0,002). Ayrıca, örneklem kapsamında gösteriş amaçlı tüketim 2,723 seviyesindedir. ve 0,841 Cronbach's alpha değerine sahiptir. Son olarak cinsiyet (F: 5,487; p: 0,002), barınma (F: 5,612; p: 0,018) ve internet kullanma zamanı (F: 4,941; p: 0,025) açısından gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Sosyal medya ve gösteriş amaçlı tüketim arasındaki ilişkiyi gösterdiği için konu önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Tüketici Davranışları, Gösteriş Amaçlı Tüketim

Belediyelerde Örgüt İklimi Araştırması: Bir İlçe Belediyesi Örneği

Yrd.Doç.Dr. Fatma İnce

ÖZ

Örgüt iklimi kısaca, bir organizasyonda çalışan kişilerin algılarının toplamı olarak tanımlanabilir. Çünkü örgütsel açıdan iklim kavramı, örgütün ne olduğuna dair inançlarla ilgilidir. Dolayısıyla, çalışanların örgütle ilgili algıları; örgüt iklimi ve organizasyonun bütünsel imajı açısından oldukça önemlidir. Litwin ve Stringer (1968), bu algının ölçülmesi için kısaca LSOCQ olrak bilinen örgüt iklimi ölçeğini geliştirmiştir. Ölçek; örgütsel yapı, örgütsel sorumluluk, ödüllendirme, risk alma, samimiyet, destek, standartlar, anlaşmazlık ve kurumsal kimlik olmak üzere 9 alt boyut ve 50 ifadeden oluşmaktadır. Bu noktadan hareketle, çalışmanın amacı bu ölçeği kullanarak bir ilçe belediyesinin örgüt iklimini belirlemektir. Ayrıca, alt amaç olarak çeşitli demografik özellikler açısından örgütsel iklim algılamasında farklılık olup olmadığı incelenecektir. Bu amaçlara ulaşmak üzere tam sayım metodu kullanılarak belediye çalışanlarına ait 152 anket formu elde edilmiştir. Ölçeğin Cronbach's alpha değeri 0,883'tür ve örgütsel iklim değişkeninin ortalaması 5 üzerinden 3,05 olarak tespit edilmiştir. En yüksek ortalama "risk" alt boyutuna aittir (3,160) ve ardından sırasıyla yapı (3,152), standartlar (3,121,9, kimlik (3,110), destek (3,069), sorumluluk, samimiyet, anlaşmazlıklar ve ödüllendirme gelmektedir. Bununla birlikte, t-tesi ve ANOVA analizleri sonucunda medeni hal, yaş ve eğitim değişkenleri açısından örgütsel iklim seviyeleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır (F: 9,972; p:0,002).

Anahtar Kelimeler: Örgüt İklimi, Belediye, Demografik Faktörler

2016 ABD Başkanlık Seçimlerinin Medya Gösterisi Olarak Sunulması: Trump ve Clınton Düellosu Örneği

Yrd.Doç.Dr. Fatma Nisan

ÖZ

Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nin her başkanlık seçiminde olduğu gibi 8 Kasım 2016 başkanlık seçimleri de dünyanın gündemini önemli derecede etkilemiş ve seçimler yakından takip edilmiştir. 2016 başkanlık seçiminde Demokrat Parti adayı Hillary Clinton ve Cumhuriyetçi Parti adayı Donald Trump Beyaz Saray için mücadele etmiştir. Bu mücadelenin en bilinen ve göz önündeki göstergesi Clinton ve Trump'ın televizyon ekranlarındaki canlı düello gösterisidir. Düellolarda Clinton başarılı görülürken seçimin sonucunda ise, Trump ABD başkanı olmuştur. Bu çalışmanın amacı; 2016 Amerika Birleşik Devletleri başkanlık seçimlerinin medya gösterisi olarak sunulmasının Trump ve Clinton düellosu örneği üzerinden analizini yapmaktır. Üç aşamadan oluşan düelloların ilkinin ve sonuncusunun analiz edildiği bu çalışmada söylem analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın bulgularına göre, 8 Kasım 2016 ABD başkanlık seçimleri süreci bir medya gösterisi atmosferinde gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: 2016 ABD Başkanlık Seçimleri, Donald Trump, Hillary Clinton, Söylem Analizi, Düello, Münazara, Medya Gösterisi

Osmanlı-Iran Münasebetlerinde Hudut Boylarındaki Kürt Aşiretlerin İltica ve Dehalet Meselesi

Dr. Fehminaz Çabuk

ÖZ

19. yüzyılda Osmanlı ve İran devletleri arasındaki hudut anlaşmazlıklarını körükleyen ve hatta iki devleti savaşın eşiğine getiren temel neden Kürt aşiretlerinden kaynaklanan meselelerdi. İki devlet arasında Kürt aşiretlerinden kaynaklanan en önemli meselelerden biri de iltica meselesiydi. Osmanlı-İran hudut boylarında ikamet eden Kürt aşiretleri, tebaası oldukları devletle menfaatleri örtüşmediğinde bazı bahaneler öne sürerek karşı devlete iltica ve dehalet talebinde bulunmaktaydılar. İltica ettikleri devletin topraklarında umduklarını bulamadıklarında veya yönetimle araları iyi olmadığında bu sefer tekrar eski yurtlarına dönme talebinde bulunmaktaydılar. Dönme arzusunda olduklarını eski tebaası oldukları devlete aracılar vasıtasıyla bildirdiklerinde çoğu zaman bu talepleri olumlu karşılanmış ve hatta kendilerine teminatlar dahi verilmiştir. Çünkü devlet için iltica eden bir aşiret, aynı zaman da asker ve vergi kazanımı ve boş olan yerlerin imar edilmesi anlamlarına gelmekteydi. Ayrıca iki devlet arasında 1843 ve 1847 yıllarında imzalanan I. ve II. Erzurum Antlaşmasındaki hükümler ve ihtilaflı yerler meselesi Kürt aşiretlerinin hudut boyundaki ehemmiyetini artırmıştı. Devletler kendilerine yapılan dehalet ve iltica taleplerine olumlu bakıp bu hususta bazı teşebbüslerde dahi bulundukları halde tebaaları olan aşiretlerin, diğer bir devletin topraklarına iltica etmelerine izin vermemişlerdir. İltica niyetinde olan tebaalarını bu arzularından döndürebilmek için vaat ve mükâfatlar da bulunarak onlardan taahhütler almışlardır. Ancak bazen verilen vaat ve mükafatlar aşiretleri geri dönmeye ikna edememekteydi. Böyle durumlarda ise devlet, askeri gücünü kullanmak zorunda kalabiliyordu. Askeri güçten istifade ederek aşiretleri eski topraklarına döndürmek aslında sık başvurulan bir tedbir değildi. Bölgedeki mahalli idareciler ve nüfuzlu kişilerin, karşı devlete iltica etme niyetinde olan aşiretin nezdine gönderilmesi ve teminatlarla ve hoş sözlerle aşiretin ikna edilmesi daha sık başvurulan bir tedbirdi.

Anahtar Kelimeler: Kürt Aşiretleri, İltica, Osmanlı, İran, Hudut

Kamu Yönetiminde Yolsuzluk Hastalığı: Nedenleri Sonuçları ve Çözüm Önerileri

Doç.Dr. Ferit İzci - Yrd.Doç.Dr. Mehmet Sarıtürk

ÖZ

Yolsuzluk, bütün dünyada bilinen olgulardan biridir. Temelinde ise, insanın doymak bilmeyen para, mülk, otorite kazanma arzusu yatmaktadır. Bu durum ülkede yerleşince, gelecek nesillerin ahlakını da temelden sarsan bir etkiye sahiptir. Yolsuzluğun sosyal ve ekonomik olumsuz etkileri sadece gelişmemiş ülkelerde görülmez, aksine ekonomisi ve demokrasisi gelişmiş ülkelerde de sıklıkla gündeme getirilen bir konudur. Hatta, hızlı gelişmenin olduğu ve modernleşme sürecine girmiş ülkelerde, siyasi fırsatların ekonomik çıkarlara dönüştürülmesiyle yolsuzluk daha fazla artma eğilimi göstermektedir. Bu durum, ülkelerin ekonomisini olumsuz etkilediği gibi, uluslararası ilişkilerdeki imajını zedeler, pek çok yatırım ve pazar fırsatını kaybetmesine neden olur. Dahilde de devletin adalet ve hakkaniyetle davrandığı inancını yok ederek, kurumların önemsizleşmesine ve yozlaşmasına sebep olan faktörlerin başında gelmektedir. Bu yüzden dünyadaki tüm devletler yolsuzluk konusunda farklı tedbirlere başvurmaktadır. Bazen, caydırıcı nitelikteki ağır cezalar öngörülerek, bazen de kamu görevlilerini etik değerleri konusunda eğiterek ve bazen de genel toplumsal bir sorun olarak çok yönlü reformlarla yolsuzluk en az seviyeye indirgenmeye çalışılmaktadır. Şüphesiz, Türkiye'de de yolsuzluk kamu yönetiminin en önemli sorunlarının başında gelmektedir. Bu yüzden çalışmamızın amacı, yolsuzluk olgusunu değişik açılardan ele almak, yolsuzluğun nedenleri, toplumsal sonuçları ve bu konuda yapılması gereken çalışmalar konusunda öneriler geliştirmektir. Çalışmada, Türk kamu yönetimi temelinde, dünya ülkeleri ile ilgili veriler esas alınarak, bu konuda uluslararası kuruluşların yapmış olduğu analizler ışığında bazı temel karşılaştırmalar yapılacaktır. Çalışmanın hazırlanmasında ulusal ve uluslararası basılı ve elektronik ortamdaki referanslardan yararlanılacaktır

Anahtar Kelimeler: Yolsuzluk, Kamu Yönetiminde Yozlaşma, Yönetimde Etik Sorunu

Karmaşık İlişkiler Ağı Olan Örgütlerde Amaçların Analizi ve Yönetimi

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Sarıtürk - Doç.Dr. Ferit İzci

ÖZ

Yönetim, bir amaca yönelik olarak gerçekleşir. Amacın varlığı örgütün ve yönetimin ortaya çıkmasının başlangıcını oluşturur ve amaç, yönetimin yöneldiği ve örgüt bileşenlerini etrafında bir araya getirdiği temel unsurdur. İşbirliği içerisinde bir araya gelmek amaçlar içindir. Amaç yoksa örgüt ve yönetim de bulunmaz. Bu nedenle yönetim olgusunun; hem süreç olarak yönetimin hem de bütünüyle yönetimin kendisinin anlaşılabilmesi için amaçların incelenmesi gerekmektedir. Organizasyonlarda yürütülen faaliyetlerin her aşamasında ve her seviyede amaçlar bulunmaktadır. Amaç, örgütün varlık nedeni ve bütünlüğünü sağlayan temel unsurdur. Amaçları içeren bilimsel ve sistematik bir örgütsel yapının oluşturulması yönetimin bütün aşamalarının daha etkin ve verimli olarak oluşturulması ve işleyebilmesi için belirleyici bir öneme sahiptir. Yönetim sürecinin her aşamasının oluşturulmasında ve uygulamasında amaçlar, başlangıcı ve sonucu belirler. Personelin seçimi ve yönetilmesi motivasyonunun sağlanması da amaçlar göz önünde tutularak gerçekleştirilir. Bu nedenle yönetim bilimi incelemelerinin başlangıç noktalarından birisi amaçların incelenmesi olmalıdır. Bu çalışmanın amacı, bilimsel yönetim bilgileri ışığında, yönetim fonksiyon ve faaliyetlerinin amaç eksenli analizini yapmak ve amaçların etkin yönetimi konusunda bazı tespitlerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Amaçlar, Örgütsel Amaçların Analizi, Amaç Yönetimi

Destinasyon Çekicilik Unsuru Olarak Gastronomi Turizmi: Serhat Şehir Örneği

Öğr.Gör. Fethullah Yıldız - Öğr.Gör. Melda Harbalıoğlu - Öğr.Gör. Gamze Özel

ÖZ

Turizm sektörünün sürdürülebilirliği ve destinasyon rekabeti, günden güne değişiklik gösteren turizm taleplerinin etkin bir şekilde değerlendirilmesine bağlı olarak şekillenmektedir. Bu bağlamda farklı kültürlerin yiyeceklerini deneyimlemek olarak nitelendirilen gastronomi turizmi son günlerde destinasyon seçiminde, yemek kültürünün yaşatılmasında ve ekonomik değer bakımından önem arz etmektedir. Kilis ili zengin Türk mutfağı ve Halep mutfağının özelliklerini içermesiyle gastronomi turizmi açısından turistlerin tercihlerini etkileyebilecek çekiciliklere sahiptir. Kilis ili doğal, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle birlikte yemek kültürünü de ön plana çıkarması hem gastronomi turizminin diğer turizm çeşitleriyle entegre olmasını sağlayabilecek hem de turistler için daha cazip hale gelebilecek bir destinasyon olabilecektir. Bu çalışmada serhat şehir Kilis ilinin gastronomi turizmi potansiyeli ve gastronomi turizminin Kilis iline olası etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bununla birlikte Kilis ilinin gastronomi turizminde güçlü ve zayıf yönleriyle birlikte sahip olduğu fırsatlar ve olası tehditleri belirlemeye yönelik kavramsal bir inceleme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Destinasyon, Gastronomi Turizmi, Kilis İli

Geleneksel Kilis Mutfağı Yemeklerinin Restoran Menülerinde Yer Alma Düzeyi

Öğr.Gör. Gamze Özel - Öğr.Gör. Fethullah Yıldız - Öğr.Gör. Melda Harbalıoğlu

ÖZ

İnsanlığın en önemli yaşamsal ihtiyaçlarından biri olan beslenme insanlık tarihi boyunca birçok gelişim yaşamıştır. Bu gelişim sanayi devrimine kadar doğal ve kültürel bir aktarım ile devam etmiş sonrasında tüketim kültürünün hızla yaygınlaşması, Fast Food ve dondurulmuş ürünlerin kullanımının artması gibi olumsuz denebilecek bazı değişimler yaşamıştır. Bunun sonucunda yiyecek içecek işletmelerinde yerel gıdaların kullanımının azalması ile birlikte yöresel yemeklerin de menülerde yer alma sıklığında azalmalar olmuştur. Bu çalışmada gastronomi turizminin temel yapı taşlarından olan yerellik veya yöresel olma özelliğinin Kilis ilinde faaliyet gösteren yöresel restoran menülerinde yer alma düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Seçilen 7 restoran işletme yöneticisine uygulanan yapılandırılmış görüşme tekniğiyle elde edilen veriler değerlendirilerek menülerde kullanılan ürün veya ürün grupları tasnif edilip, raporlanmıştır. Araştırma sonucunda Kilis ilinde bulunan yöresel restoranlarda kilise özgü az sayıda yöresel yemeğin sunulduğu gözlemlenmiştir. Bununla birlikte zengin yemek kültürüne sahip Kilis mutfağının gastronomi turizmi açısından önemli bir potansiyele sahip olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi, Yöresel Mutfak, Kilis İli, Menü

Ingiltere'nin Avrupa Şüpheciliği Yaklaşımı ve Brexit Kararı

Dr. Feza Solak Tuygun

ÖZ

İngiltere'de 24 Haziran 2016'da yapılan AB referandumunda Brexit kararı çıkması, "genişleme" ve "derinleşme" süreçleriyle bütünleşme çabasında olan AB'de ilk defa "ayrılma" sürecini gündeme getirmiştir. AB'den ayrılma kararı alan ilk AB üyesi devlet olan İngiltere'nin aynı zamanda AB şüpheciliğinin kaynağı olan ülke olarak gösterilmesi, Brexit kararında AB şüpheciliğinin etkisine dikkat çekmektedir. Avrupa şüpheciliği, 1986'da İngiltere başbakanının AB'ye karşı olumsuz tavrı bağlamında kullanılmış olsa da gerçekte 1950'li yıllara dayanan bir geçmişe sahiptir. Bu yıllarda AB'ye şüpheyle yaklaşıldığını gösteren durumlar için kullanılan AB şüpheciliği, ilk olarak 1957'de Roma Antlaşması'nın imzalanmasına İngiltere'nin sadece gözlemci olarak katılarak bir bakan yerine bir memuru göndermesi ile ortaya çıkmıştır. Bu yaklaşımının ardından iki kere AB'ye üyelik başvurusunda bulunan, ancak bu başvuruları reddedilen İngiltere, 1973'de ticari çıkarları gereği AB'ye üye olmuş, ancak üyelik sürecinden iki yıl sonra AB'den "ayrılma" konusunda ilk referandumunu yaparak AB şüpheciliği yaklaşımını güçlendirmiştir. İlk referandumda "kalalım" yönünde sonuç çıkmış olsa da, sonraki süreçte AB'ye verilen yetkilerin ticari alanlardan diğer alanlara yayılması, İngiltere'nin ulusal çıkarları konusundaki endişelerini güçlendirmiş, bu durum AB'nin politika ve uygulamalarına diğer üye ülkelerden farklı bir yaklaşım tarzı geliştirmesine yol açmıştır. Euro bölgesi dışında kalan ve Schengen Alanı içinde yer almayan İngiltere, AB içinde öteden beri "esnek işbirliğini" savunmuş, AB'nin genişleme sürecine destek verirken, derinleşme sürecine karşı çekimser bir duruş sergilemiştir. Tüm bu süreçlerin ardından takip eden dönemlerde AB içinde yaşanan finansal krizin etkileri ile artan ekonomik sorunlar, AB'nin egemenlik ve göç politikaları konusundaki uygulamaları, İngiltere'de geçmiş dönemlerden farklı olarak AB şüpheciliğinin toplumsal tabana yayılmasına ve referandum sonucunda Brexit kararının çıkmasına yol açmıştır. Bu çalışmada, İngiltere'de yükselen AB şüpheciliğinin Bexit kararına etkileri ile Brexit kararının muhtemel avantajları ele alınarak, bu kapsamda İngiltere-AB ilişkisinin sürdürülebilir alternatif modelleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ingiltere, Avrupa Birliği, Avrupa Şüpheciliği, Brexit, Referandum

Cahit Külebi'nin Şiirlerinde İmajlar

Dr. Fikri Aydemir

ÖZ

Bu çalışma 1930'lardan itibaren Türk şiiri içerisinde yer almış ve uzun sayılabilecek bir şiir serüveni geçirmiş Cahit Külebi'nin şiirlerindeki imajları değerlendirmeyi amaçlamaktadır. İmaj, şiirde imge ve hayal ile birlikte kullanılmakta, kesin bir tanım ve tasnifi olmayan bir kavram halinde şiir sanatı içerisinde yer almaktadır. Genel kabul gören tariflerde imaj, şairin dış dünyayı gözlemlerinin zihnindeki öznel tasarımını şiire yansıtması olarak değerlendirilmektedir. Her sanatçı dış dünyanın görüntülerini kendi süzgecinden geçirerek eserlerine aktarmakta ve bu sırada çeşitli tasarımlarla yeni anlamlar veya çağrışımlar yaratmaktadır. Bunlar gelenekten gelen imajların tekrarı veya benzeri olduğu gibi orijinal hayaller de olabilir. Külebi, kendi ifadesiyle şiir serüveni boyunca şiirinin çizgisinde pek bir değişim yapmamıştır. Özellikle Anadolu ve halk şiiri kaynaklı şiirleriyle tanınan Külebi, şiirlerindeki imajlar açısından da bu çevrede dolaşır.

Anahtar Kelimeler: Şiir, Cahit Külebi, İmaj, Hayal

Ticari Dışa Açıklık ile İşsizlik Arasındaki İlişki: Ekonometrik Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Fındık Özlem Alper - Yrd.Doç.Dr. Filiz Yetiz

ÖZ

Dış ticaretin işsizliği nasıl ve ne yönde etkileyeceği konusundaki tartışmalar çok eskilere dayanmakla birlikte, Heckscher-Ohlin teoremiyle daha da yoğunlaşmıştır. Ticaretteki serbestleşmeler olumlu ya da olumsuz mutlaka işgücü piyasalarını etkilemektedir. Bu amaçla bu çalışmada Türkiye'de ticari açıklık ile işsizlik arasındaki ilişki 1987-2016 dönemi için yıllık veri kullanılarak Kapetanios-Shin-Snell (KSS) eş bütünleşme testi yardımıyla incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda ticari açıklık ile işsizlik arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu saptanmıştır. Fully Modified OLS (FMOLS) ve Dynamic OLS (DOLS) test sonuçlarına göre ise ticari açıklıktaki 1%'lik bir artış işsizliği 0.78% azaltmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ticari Dışa Açıklık, İşsizlik, Kss Eş Bütünleşme

Ambalajlı Su Ürünlerinde Marka İmajının Önemi ve Tüketici Satın Alma Davranışındaki Rolü: Çumra Meslek Yüksekokul Öğrencileri Örneği

Doç.Dr. Hasret Aktaş - Funda Şehirli

ÖZ

Artan enformasyon ve gelişen teknoloji çağını yaşadığımız günümüzde sadece tüketim ürünleri değil kişiler, kurumlar, kentler ve ülkeler de ihtiyaçlar karşısında benzerlerinden sıyrılıp farkındalık oluşturma gayreti içine girmişlerdir. Bu konuda markalaşma noktasında firmalar ürün ve hizmetlerini, rakiplerinden daha farklı sunma yoluna gitmişlerdir. Canlılar için ortak bir yaşam kaynağı olan su, yoğun tarımsal ve ekonomik faaliyetlerden dolayı kimyasal ve organik atıklarla kirlenmektedir. Bu durum insanları ambalajlı su tüketimine doğru yönlendirmiştir. Günümüzdeki teknolojik değişimler ve iletişim ağının hızla gelişmesiyle birlikte daha da bilinçlenen tüketiciler içilebilir ve kaliteli suyu tercih etmektedir. Bu bağlamda marka imajı tüketiciler tarafında algılanan bir gerçek haline gelmiştir. Özellikle gençler daha içilebilir, kaliteli ve marka imajının yüksek olduğuna inandıkları suların tüketimine yönelmişlerdir. Bu çalışmada Selçuk Üniversitesi Çumra Meslek Yüksekokulunda okumakta olan öğrencilerin su ürünlerine yönelik algıladıkları marka imajı ve satın alma davranışlarını ölçmeye yönelik anket yönteminde yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda cinsiyete göre marka imaj algılarında farklılıklar olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Marka, Marka İmajı, Ambalajlı Su Tüketimi.

Pierre Bourdie'nün Kavramları ve Çeviri Sosyolojisiyle Çeviriye Yansımaları

Arş.Gör. Gamze Güler

ÖZ

Özet Çeviribilim alanında 1960'lardan sonra yaşanan mücadeleden kültür galip çıkmış ve 1990'lı yıllarda bu mücadele dönüşerek devam etmiştir. Kültürel dönüşümün ardından sosyolojik göz açılmaya başlamıştır. Bu sosyolojik gözle çevirmen kararları ve bu kararlara etki eden diğer eyleyenler incelenmeye başlanmıştır. Çeviri sürecinde çevirmenin kararlarıyla var olması çeviri sosyolojisiyle gündeme gelmiştir. Çeviri sosyolojisi çalışmalarına Fransız toplumbilimci Pierre Bourdieu ve onun kavramları yön vermiştir. Çeviri sosyolojisi bu kavramlarla çeviri süreci, bu süreci etkileyen dış etmenleri ve çeviri sürecinde oyuna dahil olan tüm eyleyenleri mercek altına almaktadır. Bu çalışmada Pierre Bourdieu'nün alan, habitus, sermaye, oyun kavramları ve bu kavramların çeviriye olan yansımaları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Çeviri Sosyolojisi, Bourdieu, Alan, Habitus ve Sermaye

Bir İstanbul Beyefendisi Cemil Mahmud Bey

Arş.Gör. Gamze Ünsal Topçu

ÖZ

Klasik Türk edebiyatının altı asırlık süreçte gelişen, olgunlaşan bir gelenek olmasının yanısıra bu edebiyat, yetiştirdiği ediplerle de büyük zenginlikleri bünyesine katmıştır. Sayısız manzum ve mensur eser dünyanın her tarafında yapılan çalışmalarla bilim dünyasına kazandırılmıştır. Günümüze kadar eserler üzerinde yapılmış önemli çalışmaların yanısıra kendi dönemlerinde şiirleri beğeniyle okunan, fakat günümüzde üzerinde herhangi bir bilimsel çalışma yapılmamış pek çok eser ve sanatçı vardır. Bunlardan biri de XIX. yüzyıl şairlerinden Cemîl Mahmûd Bey'dir. Cemîl Mahmûd Bey, (doğ. 1834/öl.1914), Divan edebiyatı tarzını devam ettiren nadir şairlerden biri olmuştur. Şair, dönemin her anlamda farklılaşan yaşam ve anlayış tarzına sırtını dönmüş ve asırlardır devam eden şiir geleneğini sürdürmeyi tercih etmiştir. İlk defa Şinasi (öl. 1871) tarafından kullanılan noktalama işaretlerini, Cemîl Mahmûd Bey Divanı'nda görmekteyiz. Cemîl Mahmûd Bey, saygın ve köklü bir aile olan Köprülüler'in torunlarındandır. Mevlevi tarikatına yakın olan ve fikirlerini eserlerinde net bir şekilde görebildiğimiz şair beğeniyle okunmuştur. Hayatının büyük bölümünü Üsküdar'da bir İstanbul beyefendisi olarak geçirmiştir. Sultan Abdülmecid'in yazı muallimi Tahir Efendi (öl. H.1232)'den hat dersleri almış, ilim ve sanatta kendisini oldukça geliştirmiştir. Devlet kurumlarında uzun yıllar çalışmış ve önemli görevlerde bulunmuştur. Memuriyet hayatında devlet tarafından çeşitli rütbe ve imtiyaz madalyaları kendisine layık görülmüştür. Dolayısıyla birkaç gayret dışında Cemîl Mahmûd Bey ve Divan'ı üzerinde yeteri kadar çalışma yapılmamış olması, bu yazıyı kaleme almamız konusunda en büyük etken olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Cemil Mahmud Bey, Son Asır Türk Şairleri, Divan Edebiyatı

Örgüt Kültürünün Kamu Kurumlarında Hizmet Verimliliği Üzerine Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Abdulsemet Yaman - Arş.Gör. Gökbörü Önalp

ÖZ

Bir örgüt olarak devlet, devamlılık hedefinde, hızla değişen ekonomik, siyasi ve teknolojik değişimlere uyum sağlama arzusuyla, çevresiyle etkileşim içinde, değişimleri takip eden, kendini güncelleyen, yenileyen bir bütündür ve içindeki bireyler ve gruplar tarafından paylaşılan ve uyulan değerler olarak tanımlanan örgüt kültürüne sahiptir. Bu uyum, etkinlik, verimlilik ve adaptasyon süreçleri arasındaki dengenin tesis edilmesinde örgüt kültürü önemli bir yer işgal eder. Kamu hizmetlerinin sunulmasında önem arz eden örgüt kültürünün bu denli önemli bir konuma sahip olması nedeniyle, örgüt kültürünün kamu kurumlarında hizmet verimliliği üzerine etkileri araştırma konusu olarak seçilmiş, kamu hizmetlerinin verimliliğinin artırılmasında örgüt kültürünün yeri, önemi, etki boyutları değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda öncelikle, örgüt, kültür, örgüt kültürü, verimlilik, örgüt kültürünün verimlilikle olan ilişkisi, kamu hizmetlerinin tanımlanması yoluna gidilmiş, daha sonra örgüt kültürünün kamu hizmetlerinin verimliliği üzerine etkileri araştırma konusu yapılmış, kavram çatışmalarından uzak kalmak ve ana konu olarak seçilen örgüt kültürünün kamu kurumlarında hizmet verimliliği üzerine etkilerine odaklanmak amacıyla tanımlamalarda kapsayıcı ve nitelikli yazınlar kaynak olarak alınmış, anlatımlarda ise sadelik tercih edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgüt Kültürü, Kamu, Hizmet, Verimlilik

Kamu Kurumları ve Özel Kurumlarda Vizyon ve Misyon Kavramları ve Farklılıkları

Yrd.Doç.Dr. Abdulsemet Yaman - Emine Altıntaş

ÖZ

İşletmeler, misyon ve vizyonlarını açıklayarak çalışanlarını motive ederler; onlara ilham vererek, ortak paylaşım duygusu oluşturup sinerji yaratarak, uygun stratejilerle belirlenen amaçlarına ulaşmaya çalışırlar. Kamu kurumlarında ise hizmetlerinin daha etkin hale gelebilmesi için, stratejik yönetim yararlı bir araç olarak kullanıla bilinir. Stratejik yönetimle kamu kurumları faaliyetlerine uzun vadeli bir perspektifle bakarlar. Böyle bir yönetim anlayışı içinde kurumun dış çevre faktörleri ile iç çevre faktörleri arasındaki etkileşimler dikkate alınarak, kurum daha esnek ve şeffaf bir yapı içerisinde faaliyette bulunur. Stratejik yönetim uygulamasıyla, kamu kurumlarında özellikle misyon, vizyon ve değerler belirlenerek faaliyetlere belirli bir yön verilebilir. Bu şekilde kamu kurumları geleceklerini daha önceden belirleme ve buna göre çalışmalarını yönlendirme imkânlarına kavuşurlar. Bu çalışmada misyon ve vizyon kavramları incelenerek; bu kavramlar arasındaki ilişki ortaya çıkarılacak ve temel amacımız İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından 2016 yılı için belirlenen, 'Türkiye'nin birinci 500 büyük sanayi kuruluşu' sıralamasında yer alan ilk 10 özel sektör sanayi kuruluşlarının ve ilk 10 sıralamasında yer alan kamu kuruluşlarının misyon ve vizyon bildirgelerini açıklayıp, kamu kurumları ve özel kurumlar arasındaki misyon ve vizyon farklılıkları tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Kurumları, Özel Kurumlar, Vizyon, Misyon

Girişimcilik ve Pazarlamada Kadın İş Gücünün Artan Önemi

Yrd.Doç.Dr. Hasan Gedik - Arş.Gör. Gökçe Bahar Gürbüzer

ÖZ

Bilgi çağı ve eğitimin yaygınlaşması ile birlikte, eğitimli kadınların ortaya çıkması, toplumsal dönüşümle fırsat eşitsizliklerinden daha fazla yararlanan kadınların ekonomiye, istihdama katkıları da artmaya başlamıştır. Literatürde çoğunlukla kadın girişimcilerin artmasının ülkelerin kalkınmasına yönelik faydaları araştırılmış, kadınları doğrudan konu alan pazarlama alanındaki çalışmaların sayısının kısıtlı olduğu görülmüştür. Bu amaçla, bu çalışmada pazarlama alanında kadın iş gücünün artan önemi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ağ pazarlaması, satış pazarlama, halkla ilişkiler, inşaat sektörü satış ve pazarlama alanlarında detaylı bilgiler verilmiştir. Pazarlama alanında kadın girişimcilerin artmasının ülke ekonomisine önemli katkıları olduğu, kadınların erkeklere nispeten sahip oldukları bazı kişilik özelliklerinin başarılarında etken rol aldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kadın İş Gücü, Pazarlama

Skopos Kuramı Açısından Diplomatik Metinlerin Çevirisi

Gökçe Deniz Güçlü - Okutman Fahriye Çakır

ÖZ

Diplomasi en genel tanımıyla sosyo-kültürel açıdan birbirinden farklı topluluklar arasında ilişki kurmayı sağlayan bir iletişim sanatıdır. Uluslararası arenada "Silahsız Savaş" olarak tanımlanan diplomasi özellikle küreselleşmeyle birlikte daha fazla önem arz eder konuma gelmiştir. Uluslararası uzlaşmazlıkların aşılmasında ve siyasi krizlerin çözülmesinde kilit role sahip olan diplomasi, bu çok yararlı görevini yerine getirebilmek için farklı ulusları ortak zeminde buluşturan bir dile ihtiyaç duymaktadır. Bu dilin ulusal veya uluslararası çıkarlara zarar vermeyecek, herhangi bir yanlış anlaşılmanın doğmasına sebep olmayacak nitelikte olmasına dikkat edilmektedir. Bu dillerin başka dillere çevirisi sırasında da aynı netliği koruyabilecek ifadelere yer verilmesine ve siyasi kriz oluşturacak herhangi bir çeviri söyleminden kaçınılmasına özen gösterilmektedir. Bu açıdan bakıldığında diplomatik yazışmaların ve sözlü iletişimlerin çevirisinde kültür odaklı, işlevsel ve edimbilimsel bir yöntem izlenmesi gerekliliği doğmaktadır. Diplomatik çevirinin kuramsal boyutta ele alınmasıyla Hans Vermeer tarafından geliştirilen "Skopos" kuramının diplomatik söylem çevirisinin gerekli kıldığı bu özellikleri taşıdığını söyleyebiliriz. Bu çalışmada da diplomatik dilin özellikleri incelenerek, diğer dile çevrilirken dikkat edilmesi gereken noktalar Skopos kuramı açısından irdelenecektir. Diplomasinin en yoğun yaşandığı T.C. Dışişleri Bakanlığı'nın resmi internet sitesinden alınan örneklerle de diplomatik çeviride göze çarpan noktalar irdelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Diplomasi, Çeviri, Diplomatik Dil, Skopos Kuramı

Albert Camus'nün "Yabancı"sında Yabancı/lık

Dr. Gökşen Yıldırım

ÖZ

Saçma/absürt, Albert Camus'nün sadece edebiyata değil dünyaya çıkış noktasıdır. Camus'nün saçma fikri anlama bulanmış yaşam fikrinin tersine çevrilmesidir. Onun saçma fikrinin karşısında yoğun bir anlam arayışı bulunmaktadır; yani anlamdan ziyade anlama bulanmaya karşıdır. "Yabancı" eseri bu açıdan anlamı ve yabancılığı merkeze alan bir eserdir. Topluma yabancı biri olarak Mösyö Meursault, anlamsızlığı anlam olarak üretir. Onun yabancılığı, topluma ya da toplumun değerlerine karşı oluşu ile değer bulmaz, başlı başına bir değer olarak üretilir. Anlamsızlığın/kayıtsızlığın ya da yabancılığın bir değer olarak üretildiği eserde ölüm, bu üretimin dekorunu oluşturur. Bayan Meursault'nun ve Arap'ın ölümü ile birlikte Mösyö Meursault hakkında verilen ölüm kararı bu anlamsızlığın işlenmesine zemin oluşturur, varlık ile yokluk arasındaki çizgiyi anlamsızlıkta buluşturur. Eserin ilk cümlesinden son cümlesine kadar Mösyö Meursault'nun yabancılığı, anlamsızlığı/kayıtsızlığı ile pekiştirilir ve işlediği cinayet ile toplumca normal karşılanmayan bu durum, masaya yatırılır. Mahkeme sürecinde işlediği cinayetten çok toplumun değerlerine karşı oluşturduğu yabancılık sorgulanır ve sonuç olarak idam kararı, cinayetten değil yabancılığından ötürü verilir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı/lık, Anlamsızlık, Saçma, Toplumsal Değer.

Sanatta Hibritleşme: Kısa Film ve Video Sanatı

Arş.Gör.Dr. Gönül Cengiz - Yrd.Doç.Dr. Mehmet Ali Büyükparmaksız

ÖZ

Yüzyılımızda yaşanan teknolojik gelişmeler sanat alanında çok önemli etkiler ortaya çıkarmıştır. Özellikle 1960'larda video teknolojisinin ortaya çıkması ile birlikte sinema sanatının ve ardından bir yeni medya türü olan video sanatının doğmasında ve gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır. Genel olarak film, "optik ve kimyasal olayların kompleks bir zincirinin etkileşimleri" yoluyla plastik film üzerine kaydedilen bir dizi hareketsiz görüntüye değinmektedir. Filmden farklı olarak, video "optik olayların elektriksel formda, manyetik ortamda kaydedilmesi" yoluyla oluşturulan görüntülerdir. Herhangi bir kısıtlamanın olmadığı video sanatında sanatçılar, hareketli görüntü ve ses gibi formlarla ürettikleri çalışmalarında istenen uzunlukta, aktörsüz, sessiz ve kurgusuz çekimler yaparak aynı zamanda televizyon kültürünü de eleştirmişlerdir. Farklı görsel-işitsel sanat şekillerinde olduğu gibi, kısa film ve video sanatı izleyicilere farklı biçimlerde hitap etmektedir. Aynı zamanda gösterilme yeri olarak da genellikle galerilerde, bienallerde, trianellerde ve çağdaş sanat fuarlarında sergilenen video art örneklerinden farklı olarak kısa film sinema alanını kapsayan etkinliklerde gösterime girmektedir. Bu bağlamda yeni medya araştırmacısı Morse, video sanatının esasen "sunum düzleminde sanat" olduğunu savunmaktadır. Diğer bir taraftan, son dönemlerde yaşanan dijital devrim kısa film ve video art arasındaki farklılıkları da önemsiz hale getirmektedir. Bu çalışmanın amacı son dönemlerde kafa karışıklığına yol açan video art ile kısa film arasındaki benzer ve farklı yanları tartışmaya açarak analiz etmektir. Bu çerçevede göstergebilimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Gösterge, gösteren ve gösterilen ögeler arasında bağlantılar kurularak kısa film ile video sanatının ortaya konma sürecinde anlamın nasıl inşa edildiğine yönelik çözümlemeler yapılmış benzerlik ve farklılıkları ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kısa Film, Video Sanatı, Yeni Medya, Güncel Sanat

Dede Korkut Hikâyeleri'nde Derlem Temelli Bir Söz Varlığı İncelemesi

Prof.Dr. Nesrin Sis - Görkem Yılmaz

ÖZ

Dede Korkut Hikâyeleri destan döneminden halk hikâyeciliğine geçiş döneminin en önemli ürünüdür. Yazıya geçirildiği dönemden bugüne kadar canlılığını korumakta ve çeşitli coğrafyalarda değişik varyantlara bürünerek halk tarafından söylenegelmektedir. Türklerin hayatını, yaşayışını ve dünya görüşünü yansıtan bu hikâyeler, bugünkü Türk toplum yaşamına ışık tutmaktadır. Dede Korkut Hikâyeleri hiçbir dönemde önemini kaybetmemiş ve üzerinde çokça araştırma yapılan eserlerden bir tanesi olmuştur. Bu çalışmada, Muharrem Ergin' in 2011 yılında sekizinci baskısı yapılan " Dede Korkut Hikâyeleri " adlı eseri temel alınmıştır. Eserin içeriği değişik kaynaklardan seçilen ve farklı tarihlerde yayımlanan çalışmalar oluşturmaktadır. Dede Korkut Hikâyeleri söz varlığı açısından incelenmiştir. Türk dili ve Türk kültürü açısından özellikli bir önemi olan bu eser, söz varlığı açısından derlem dilbilim (corpus) temelli yöntemlerle incelenmiştir. Yapılan İncelemede, Word Smith Tools version 7 kullanılmıştır. Elde edilen bulgular ve veriler sonucunda, Dede Korkut Hikâyeleri'ndeki söz varlığının daha çok hangi anlam evreninde şekillendiği ve çeşitlendiği üzerinde durulmuş, değerlendirmeler bu yönde yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dede Korkut Hikâyeleri, Ak, Oğuz, Kara, Söz Varlığı, Derlem Dilbilim

Kentlerin Markalaşması: Örneklerle Durum Analizi

Arş.Gör. Gözde Kestellioğlu

ÖZ

Ürün markalaşması sonrasında şirketlerin, satıcıların markalaşması şeklinde devam eden süreç günümüzde ise artık kentlerin markalaşması noktasına ulaşmıştır. Marka "ürün veya hizmetlerini satanların diğer satıcılardan ürünlerini ayırarak tanımlamaları için kullandıkları isim, tasarım, semboldür." şeklinde tanımlanırken "marka olma özelliklerine sahip bir kentin pazarda boş bulunan bir alanın tespit edilerek, imajının yeniden sunumu, tanıtılması ve pazarlanması sürecindeki kent" marka kent olarak ifade edilebilir. Zaman içinde korunabilen, artan değere sahip ve idol haline gelen marka profesyonel bir ekibin tanıtımları ve dürüstlük, güvenilirlik vb. kavramların varlığıyla müşteri memnuniyetini tamamlar. Marka kent olmak ise daha fazla ögeyi içerir. Şehrin her türdeki özelliği süreci olumlu ya da olumsuz etkileyebilir. Yerel yönetim ile halkın uyumu, şehrin merak noktası haline getirilmesi, dışa açılması ve gelenlerin memnun olacağı bir ortamın oluşturulması önemlidir. Çalışmada marka kentin özellikleri, marka kent için gerekli aşamalar, zorluklar ele alınması, ardından Türkiye ve yurt dışından örneklerle desteklenerek durum tespiti yapılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Marka, Marka Kent, Yerel Yönetim

Suriye Örneği Üzerinden İnsani Krizlere Karşı Koruma Sorumluluğu Yaklaşımının Sorunları

Öğr.Gör. Gül Seda Acet - Yrd.Doç.Dr. Fazlı Doğan

ÖZ

Koruma Sorumluluğu (Responsibility to Protect, (R2P)) ülke içi sorunların çözümü için dış müdahale öngören insani müdahale anlayışına göre daha yumuşak bir yaklaşım önermektedir. R2P temelde bir devletin, kendi vatandaşlarını, etnik temizlik, soykırım, insanlığa karşı suçlar ve savaş suçları gibi insan hakları ihlallerine karşı korumakla sorumlu olmasını ifade etmektedir. Ancak bazen bizzat devletler kendi vatandaşlarına karşı söz konusu ihlalleri yapabilmektedir. R2P'ye göre, eğer bir devlet söz konusu ihlalleri önleyemez veya önleme konusunda yetersiz veya isteksiz davranırsa sorumluluk uluslararası topluma geçer. Pratikte 1990'lardan sonra yaşanan olaylar ve Birleşmiş Milletler'in (BM) çalışmaları ile R2P insan haklarının korunması noktasında operasyonel hale getirilmeye çalışılmaktadır. Suriye örneğinde siyasi talepler ile başlayan gösteriler isyan ve iç savaş boyutuna varmış ve krizin başlamasından beri uzun bir süre geçmesine rağmen bir çözüm bulunamamıştır. Suriye iç savaşında, yaklaşık yarım milyon insanın hayatını kaybetse ve milyonlarcasının vatanından olsa da uluslararası toplumun R2P'yi tercihli uyguladığı görülmektedir. Bu çalışma, R2P'nin sorunlarının Suriye örneğinden hareketle siyasi tercihlerden kaynaklandığını ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: R2p, Uluslararası Toplum, Suriye, İnsani Kriz.

Kendilik Öyküsünün Yaratıcısı Olarak Yüz

Yrd.Doç.Dr. Gülay Özdemir Akgündüz

ÖZ

Öznelliğin ve 'kendi-olma'nın tek yolunun ötekiyle karşılaşma olduğunu düşünen Levinas, mutlak sorumluluğa davetkar bir açımlanma olarak kendi sonsuz tüketilmezliğiyle yüzün, ben'e ilişkin karşı konulamaz çağrısı aracılığla özneyi varoluşsal sorgulamaya davet eder. Bu anlamda 'var'dan çıkış yolu olarak öteki, benlik fardındalığının ve etik varoluşun müjdecisidir. Ben-sen ve aynı-başka ikiliğini aşan Levinascı söylem, asla tatmin edilemeyen bir arzu arayışının farkındalığına çağrıdır. Ingmar Bergman'ın "Güz Sonatı" filmi, Levinasçı sonsuza yönelik arzunun gündelik ilişkilerde tanıklığını gösterir. Karakterler aracılığıyla Bergman, birbiri için öteki olan ben'lerin, birbirini sorgulama, birbirine cevap verme, ve öteki-için-olma farkındalıkları aracılığıyla Levinascı ben'in etik doğumunu açımlar. Bu sunumda Levinascı öznellik farkındalığını Bergman'ın karakterleri aracılığıyla sorgulanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öznellik, Etik, Ben-Öteki, Yüz, Sonsuz, Sorumluluk.

Ahilikte Tüketicinin Korunması

Dr. Gülden Gök

ÖZ

XIII. Yüzyılda Anadolu'da Selçuklular döneminde ortaya çıkan "Ahilik" Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasında, Türk kültür ve medeniyetinin gelişmesinde, Türk sanat ve ticaret ahlâkının yaygınlaşmasında önemli rol oynayan bir esnaf teşkilatıdır. Günümüz Esnaf, Ticaret ve Sanayi Odaları ile Türk Standartları Enstitüsü gibi kuruluşlara benzer nitelikte faaliyet gösteren bu teşkilat, İslâm öncesi dönemden başlayarak gelişmiş, Türklerin İslâmiyeti kabulünden sonra, Türk- İslâm ahlâk prensipleriyle şekillenen bir esnaf kuruluşu olmuştur. XIII. Yüzyılın başlarında Anadolu'ya gelen ve Kırşehir'de Ahi Evran tarafından temelleri atılan "Ahilik" örgütü, küçük esnaf, üreticileri ve tüketicileri koruyarak; malların fiyatlarının uygun şekilde tespit edilmesi, imalat hatası olan ve dayanıklılık süresinden önce yıpranan malların yerine yenisinin verilmesi, tüketicinin mağduriyetinin giderilmesi, üretilen veya ithal edilen malların kalitesi ve sağlığa zararlı olup olmadığını kontrol edilmesi gibi müşteri memnuniyetini merkez alan bir anlayışla faaliyet göstererek; üretimde kaliteyi arttırmak, arz ve talep dengesini oluşturmak, kaynak israfını önleyerek, için her alanda, günümüz modern dünyanın uygulamalarıyla özdeş sayılabilecek standartlar getirerek herkesin buna uymasını şart koşmuş, uymayanların meslekten el çektirmeye kadar giden cezalar öngörmüştür. Çalışmamızda, günümüz anlamında tüketicinin korunması ile Ahilik teşkilatında tüketicinin korunması ele alınarak karşılaştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahi Evran, Ahilik Teşkilatı, Tüketicinin Korunması

Iş Performans Etkinliği ile Duygusal Bağlılık Arasındaki İlişki: Devlet Üniversitelerinde Çalışan İdari Personelüzerinde Bir İnceleme

Öğr.Gör. Gülşen Kırpık

ÖZ

Türkiye'de 113'ü devlet, 67'si vakıf ve 5'i vakıf meslek yüksekokulu üniversitesi olmak üzere toplam 185 üniversite mevcut olup, kamusal hizmet sektöründe önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada, Üniversite'de çalışan idari personelin iş performanslarıyla duygusal bağlılıkları arasındaki ilişki incelenmiştir. Ayrıca, çalışanların iş performansları ve duygusal bağlılıklarının demografik özelliklerine bağlı olarak değişip değişmediği saptanmıştır. Çalışmada 3 Devlet Üniversitesinde çalışan toplam 321 idari personelden anket formuyla elde edilen veriler kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, iş performansı ile duygusal bağlılık arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Bağımsız gruplar t testi ile çalışanların duygusal bağlılıklarının eşlerinin çalışma durumlarına bağlı olarak değiştiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Varyans analizleri ile çalışanların hem iş performanslarının hem de duygusal bağlılıklarının çalışanın eğitim düzeylerine, maaş düzeylerine, hizmet sınıflarına, statülerine ve görev yaptıkları birimlerine bağlı olarak değiştiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İş Performansı, Performans Yönetimi, Örgütsel Bağlılık, Duygusal Bağlılık, Demografik Özellikler

Metal Mutfak Eşyası Sektöründe Faaliyet Gösteren Bir Firmada Lojistik Yer Seçimi: Ahp Uygulaması

Yrd.Doç.Dr. Arif Selim Eren - Araştırmacı Gülsün Kalkan - Araştırmacı Uğur Sefil

ÖZ

Lojistik yeri seçim kararı, değerlendirme süreci çok sayıda kriteri içerdiğinden ve birbirleriyle çelişen bu kriterler arasında bir uzlaşma gerektiğinden dolayı oldukça karmaşık bir karar verme problemidir (Ömürbek ve diğerleri, 2013:101). Çok kriterli karar verme yöntemleri, karmaşık karar problemlerini bilimsel ve analitik bir çerçevede ele alarak karar vericiye çözüme ulaşmasını sağlayan yöntemlerdir. Analitik hiyerarşi prosesi çok kriterli karar verme yöntemlerinden biridir. Bu çalışmada da lojistik yeri seçiminde AHP yöntemi kullanılarak Kahramanmaraş ilinde metal mutfak eşyası sektöründe faaliyet gösteren bir firmada mevcut konumuyla gelecekte taşınmayı planladığı lojistik yer arasında karşılaşmayı anket yoluyla çalışanlara uygulanmış toplanan veriler SPSS programına göre kriterlere ağırlık verilmiştir. Kriterlere verilen bu ağırlıklar AHP yöntemi kullanarak firmanın mevcut yerinde mi yoksa taşınmayı planladığı yerde sürdürülebilir rekabet avantajı sağlayacağı belirlenmeye çalışılmıştır. Anahtar kelimeler: Lojistik Yer Seçimi, Çok Kriterli Karar Verme, Analitik Hiyerarşi Prosesi Kaynakça Ömürbek, N. ve Üstündağ, S. (2013). Kuruluş yeri seçiminde analitik hiyerarşi süreci (Ahp) kullanımı: Isparta bölgesinde bir uygulama. Yönetim Bilimleri Dergisi Cilt: 11, Sayı: 21, ss. 101-116. Yang, J. ve Lee, H. (1997). An AHP decision model for facility location selection. Facilities, Vol. 15 Issue: 9/10, pp.241-254. Göktolga, Z.G. ve Gökalp, B. (2012). İş seçimini etkileyen kriterlerin ve alternatiflerin Ahp metodu ile belirlenmesi. C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 13, Sayı 2, Çelik, C. ve Alkan, A. (2016). Otomotiv sektöründe faaliyet gösteren bir firmada tedarikçi seçimi: Ahp-bulanık Ahp ve Topsıs uygulaması. Beykent Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi Sayı 9(1) 2016, 43 – 83.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Lojistik Yer Seçimi, Çok Kriterli Karar Verme, Analitik Hiyerarşi Prosesi

Marka Değerinin Belirlenmesi ve Ölçülmesi Üzerine Finansal Bir Yaklaşım: Ampirik Bir Çalışma

Gülümser Palta - Yrd.Doç.Dr. Erkan Alsu

ÖZ

Son yıllarda pazarda aynı ürün grubunda çok fazla sayıda marka bulunmaktadır. Bu durum, rekabeti güç ve çetin kılmaktadır. Bunun sonucu olarak da fiziksel faydalardan çok marka ve değer yaratma gibi soyut kavramların ön plana çıkmasına sebep olmuştur. İşletmeler, markalamayı önemli bir rekabet ve farklılık aracı olarak görmektedirler. Bunun sonucunda ise marka, farklılık oluşturmada önemli bir faktör olmuştur. Çünkü iyi bir marka ürüne değer katan önemli bir unsurdur. Sürekli çoğalan markalar sayesinde tüketiciler ve markalar arasındaki ilişkiler karmaşık bir hal almıştır. Marka değeri de marka ile beraber ön plana çıkmaktadır. Markanın, tüketici üzerindeki etkisi her geçen gün artmaktadır. Bu çalışmada marka ve marka değerinin belirleyicileri ele alınıp bu alanda geçmişten günümüze yapılan çalışmalar incelenmiş olup uygulama kısmında ise gıda sektöründe faaliyet gösteren firmaların marka değerleri Hirose yöntemi ile belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Marka, Marka Değeri, Marka Değeri Belirleyicileri, Hirose Yöntemi

Iş Yaşam Dengesi Entegrasyonu ile Esnek Çalışma Saatlerinin Çalışan Memnuniyetine Etkisi

Öğr.Gör. Günseli Boşgelmez - Yrd.Doç.Dr. Halil İbrahim Korucu

ÖZ

İş yaşam dengesi, çalışanların işleri ile aileleri, toplumsal yaşama katılımları ve özel uğraşları arasındaki bütünleşmeyi vurgulamaktadır. Günümüzde esnek çalışma saatleri, aile içinde iş paylaşımlarını, evden çalışma ve azaltılmış çalışma saatleri gibi iş düzenlemeleri olarak uygulanmaktadır. Esnek çalışma saatleri uygulaması da, çalışanın kendi kısıtlarına göre kendi çalışma saatlerinde tasarrufta bulunması, çalışan memnuniyetine ve iş yaşam dengesine pozitif etkisi olacaktır. Bu çalışmada, Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma Hastanesi çalışanlarına, mevcut durum ve yeni uygulamanın gerçekleşmesi durumunda iş yaşam dengelerine ve memnuiyet oranlarına yapabileceği etkileri görmek amacıylaanket uygulanmıştır. Ankette çalışanların mevcut iş durumları ile ailelerine, toplumsal yaşama ve özel uğraşlarına ne kadar zaman ayırdıkları veya ayıramakdıkları konusunda 5'li likert ölçeğinde sorular sorulmuştur. Ankette bulunan sorulara verilen cevaplar SPSS programı ile çeşitli istatistiksel analizler ve güvenirlilik testleri yapılmıştır. Anket sorularına istinaden hipotezler geliştirilerek sayısal sonuçlara göre kabul veya rededilelerek edilip, araştırma hastanesinde çalışanların iş ve aile yaşamlarına negatif veya pozitif etkileri ve memnuniyet oranları konusunda yorumlar elde edilmiştir. Çalışmanın sonucunda hastane çalışanlarına her kademe de mesai saatlerini belirme konusunda kısıtlarının sorulmaması memnuniyetsizliğe neden olduğu gibi iş verimliliğini düşürdüğü ve iş yaşam dengesine negatif etkileri belirlenmiştir. Analizlerden elde edilen anlamlı yorumlara istinaden esnek çalışma saatleri uygulamasının gerçekleşmesi halinde çalışan memnuniyet oranının artacağı konusunda sayısal veriler elde edilmiştir. Yeni iş modeli ile hastane çalışanlarının verimliğini ve memnuniyetini artacağı anket sonuçlarında görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Esnek Çalışma Saatleri, Çalışan Memnuniyeti, İş ve Aile Yaşamı Dengesi

Türkiye'de Erken Evliliklerin Mekânsal Dağılışı ve Sosyo-Ekonomik Faktörlerle İlişkisi

Gürcü Aygün - Doç.Dr. Cengiz Akbulak

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki erken evliliklerin mekânsal dağılışını ortaya koymak ve çeşitli sosyo-ekonomik göstergelerle ilişkisini incelemektir. Erken evlilikler (çocuk evlilikleri) farklı nedenlerden kaynaklanmakla birlikte yoksulluk, eğitim seviyesinin düşüklüğü, aile şerefi, toplumsal cinsiyet baskısı, geleneksel normların hakimiyeti ve yasal mevzuattaki boşluklar bu evliliklerin oranını artırmaktadır. Çalışma kapsamında Coğrafi Bilgi Sistemleri yardımıyla çeşitli değişkenler için düzey 2 ölçeğinde haritalar üretilerek, erken evlilikler ile bu değişkenler arasındaki mekansal ilişkilere dikkat çekilmiştir. Ayrıca erken evlilikler ile yoksulluk oranı, istihdam durumu, istihdamın sektörel dağılımı, işsizlik oranı, eğitim durumu, ortalama hanehalkı büyüklüğü, annenin ilk doğum yaşı, ortanca yaş, net göç miktarı ve cinsiyet oranı gibi değişkenler arasındaki ilişkiler korelasyon analiziyle incelenmiştir. Analiz sonuçları erken evliliklerin ve özellikle de çocuk gelin olgusunun bölgelerin ekonomik ve kültürel özelliklerinin kontrolünde gerçekleştiğini ortaya koymuştur. Nitekim, yoksulluk oranının fazla olduğu, düşük eğitim seviyesinin bulunduğu ve gelenekçi toplum yapısının daha fazla hissedildiği Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde erken evlilik sayısının diğer bölgelere göre oldukça yüksek seviyelerde bulunduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erken Evlilik, Sosyo-Ekonomik Göstergeler, Cbs, Korelasyon Analizi

Yaşlılara Yönelik İhmal ve İstismar

Öğr.Gör. Hacer Akülkü

ÖZ

ÖZ Demografik değişimlere baktığımızda ülkemizde yaşlı nüfus hızla artmaktadır. Nüfustaki bu değişiklikle birlikte yaşlılık ve yaşlılığa yönelik konular bilimsel çalışmaların objektifine girmeye başlamıştır. Çalışmanın konusu, yaşlılara yönelik ihmal ve istismarın ülkemizdeki durumunu değerlendirmektir. Çalışmanın amacı ise, yaşlılara yönelik ihmal ve istismarı şiddet olgusuyla ele alarak şiddetin nasıl ortaya çıktığı, ne derece yaşandığı, nasıl önlenebildiği ya da önlenemediği noktasında literatür taraması yapmaktır. Söz konusu amacın tespiti için ayrıntılı bir literatür taraması yapılarak ikincil kaynaklardan faydalanılacaktır. Böylece günümüzde kadın ve çocuklar üzerinde oldukça yaygın olan şiddetin dezvantajlı gruplardan biri olan yaşlı bireylere yönelik hangi boyutta olduğuna ulaşılmak istenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: İhmal ve İstismar, Şiddet, Yaşlı

Ion Kolonizasyonunda Başarılı Bir Örnek: Kyzikos

Yrd.Doç.Dr. Hacer Çoruh

ÖZ

Propontis (Marmara Deniz), Pontos Euxenios (Karadeniz) ve Aegean Pelagos (Ege Denizi) Denizlerinden, iki dar boğaz olan Bosporus (İstanbul Boğazı) ve Hellespontos (Çanakkale Boğazı) ile ayrılan bir denizdir. Burası iklim ve diğer coğrafi özelliklerinin yanı sıra Yunanistan'a yakın bir bölge olmasından dolayı, ideal bir koloni bölgesi olarak görülmüştür. Propontis genellikle MÖ 7. yüzyıl başlarında ciddi bir kolonizasyon faaliyetine tanık olmuştur. Ünlü coğrafyacı Strabon, Lampsakos'lu Anaksimenes'e göre Kyzikos'un Miletos tarafından kolonize edildiğini bildirir. İlk önceleri bir ada olan Kyzikos, konumu açısından koloni için akıllıca seçilmiş bir yer olup, elverişli iki doğal limana, geniş ve bereketli tarım arazilerine sahiptir. Kyzikos'un kolonize edilmesinde en önemli etkenlerden biri de, Propontis'de ve Hellespontos boğazında yapılan mevsimlik ton balığı avcılığıdır. Bir emporion olarak Kyzikos sikkelerinin üzerindeki ton balığı sembolü buranın balıkçılık kasabası olduğunu simgelemektedir. İonlar ilk önce Karadeniz'e açılan birer kapı olarak Hellespontos ve Propontis'teki, Abydos, Parion, Kyzikos ve Byzantion'u kolonize etmişlerdir. Böylece rahatlıkla Karadeniz'e yönelmişlerdir. Kyzikos bu açıdan Karadeniz kolonilerinin kurulmasında bir basamak olmuştur. İonların aktif olduğu özellikle Propontis ve Pontus bölgelerinde çift kolonizasyon yapıldığı teorisi bulunmaktadır. Kyzikos'un kolonizasyonu oldukça sorunlu bir konu olup, bu konuda değişik tarihler verilebilmektedir. Antik kaynaklardan Eusebios, kentin MÖ 1270'de var olduğunu ve MÖ 756 ve MÖ 679'da olmak üzere iki defa kolonizasyon geçirdiğinden bahsetmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cyzicus, Kyzikos, Propontis, Miletos, Ton Balığı

D-8 Ülkelerinin Sağlık Harcamaları Bakımından Karşılaştırılması: Betimsel Bir Analiz

Araştırmacı Hacı Hayrettin Tıraş - Doç.Dr. Hüseyin Ağır

ÖZ

Öz Günümüzde ülkelerin gelişmişlik seviyelerini belirleyen göstergeler arasında eğitim ve sağlık göstergeleri önemli bir yer tutmaktadır. Sağlık hizmetleri ise ülke ekonomilerinin önemli bir parçası ve büyük bir hizmet sektörü olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkelerin kalkınmalarında beşeri sermayenin önem kazanmasıyla birlikte sağlık göstergeleri de gelişmişlik farklarının açıklanmasında sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde sağlık harcamaları ve bu harcamalardan etkilenen demografik göstergeler, ekonomik gelişmişliğin temel belirleyicileri olarak kabul edilmektedir. Türkiye'de son yıllarda başlatılan sağlıkta reform ve sağlıkta dönüşüm programlarının, ülkede sağlık ve demografik göstergeler bakımından önemli iyileşmelere neden olduğu görülmektedir. Bu çalışma Türkiye'nin de içinde olduğu D-8 ülkelerinin, sağlık harcama çeşitleri ile bazı önemli demografik göstergeleri açısından çeşitli yıllar için betimsel olarak bir karşılaştırma yapmayı amaçlamaktadır. 24 sağlık ve demografik gösterge kullanılarak yapılan karşılaştırma sonucuna göre, Türkiye'nin, kişibaşı GSYİH bakımından D-8 ülkeleri içerisinde ikinci sırada olduğu, sağlık harcama çeşitleri bakımından D-8 ortalamasının çok üstünde ve diğer ülkelerin önünde olduğu görülmektedir. Türkiye'de sağlık harcamalarının demografik göstergelere olumlu yansıdığı, bebek ve çocuk ölümlerinin düştüğü, nüfusun doğum ve ölüm oranlarına göre orantılı olarak arttığı, ortalama ömrün yükseldiği ve demografik açıdan diğer D-8 ülkelerine göre çok iyi durumda olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Harcama Çeşitleri, Demografik Göstergeler, D-8 Ülkeleri

Islam İşbirliği Teşkilatı Ülkelerinin Çeşitli İnsani Gelişmişlik Göstergeleri Açısından Değerlendirilmesi

Araştırmacı Hacı Hayrettin Tıraş - Doç.Dr. Hüseyin Ağır

ÖZ

Öz Ülkelerin ekonomik performansları ile beşeri kalkınma performansları aynı olmayabilir. Bir ekonominin milli gelirinin yüksek olması onun gelişmiş bir ülke olması için de yeterli değildir. Ülkelerin gelişmişlik düzeylerini belirleyebilmek için ekonomik göstergelerin yanında insani, sosyal ve kültürel birçok gösterge kullanılmaktadır. Ülkelerin gelişmişlik düzeyi göstergeleri olarak Birleşmiş Milletler tarafından temel ölçüt olarak İnsani Gelişim Endeksi kullanılmaktadır. Bu endeks insani gelişmeyi, gelirin yanı sıra eğitim ve sağlığa ilişkin göstergeleri de dikkate alarak ölçmeyi amaçlayan bir gösterge niteliğindedir. Bu çalışmada Türkiye'nin de içinde olduğu 57 üyeli İslam İşbirliği Teşkilatı ülkelerinin, 2016 İnsani Gelişme Endeksi ve bazı alt grup göstergeler açısından bir karşılaştırılması yapılmaktadır. Buna göre Türkiye, 188 ülke içerisinde insani gelişme endeksi bakımından 0,767 puanla 71. sırayı alarak yüksek insani gelişime sahip ülkeler arasındadır. İslam İşbirliği Teşkilatı üyeleri içerisinde ise 11. sırada yer alan Türkiye, bu grubun gelir göstergeleri göz önüne alındığında hak ettiği yerde olmadığı görülmektedir. Türkiye'nin insani gelişim açısından daha üst basamaklarda yer alabilmesi için özellikle eğitim ve sağlık alanlarındaki yatırımlarını hızlandırması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beşeri Kalkınma, İnsani Gelişim Endeksi, İslam İşbirliği Teşkilatı

Imdat Avşar'ın Hikâyelerinde Bireysel ve Sosyal Meseleler

Arş.Gör. Hakan Çalık

ÖZ

İmdat Avşar, yakın zaman Türk öykücülüğünde Anadolu insanının bireysel ve sosyal meselelerini konu edinen öyküleriyle tanınır. Öte yandan şair olan yazarın ayrıca Türk Lehçelerinden hikâye ve şiir çevirmesi de dikkat çeker. Yazarın 2007 yılından bu yana yazdığı şiir, hikâye ve Türk Lehçelerinden yaptığı çevirileri Türkiye ve Türk Dünyasının önde gelen yayın organlarından Türk Edebiyatı, Kardeş Kalemler, Ulduz, Cangı Alatoo gibi dergilerde yayımlanır. Ortaya koyduğu eserlerle birçok ödüle layık görülen Avşar birden fazla yazarlar birliği üyesidir. Hem yazın hayatına hem de Türk Dünyası ile ilgili edebi çalışmalarına devam eden yazarın Çiğdemleri Solan Bozkır ve Soğuk Rüya adlı iki hikâye kitabı vardır. Dolayısıyla bildiri bu iki kitap içerisindeki hikâyelerle sınırlıdır. Yazar, bu hikâyelerini doğup büyüdüğü Kırşehir ve öğretmenlik yaptığı birçok yöreden gözlemlediği, doğrudan kendisinin yaşadığı ya da başkaları tarafından aktarılan olaylardan kurgular. Hikâyelerde Anadolu insanının içten ve doğal yaşamı tüm yönleriyle ele alınır. Hikâyelerin arka planında derin gözlem gücü ve sağlam bir hafızanın varlığı hissedilir. Bu noktada yazarın "realist bir tavırdan ziyade natüralist" bir yaklaşımla olaylara baktığı görülür. Hikâyelerin dramatik ve mizahi boyutu özelde Orta Anadolu abdallarının yoksul, mağrur ve kanaatkâr ruhunu yansıtırken genelde tüm Anadolu insanının içten yaşamına gönderme yapar. Hikâyelerinin kaynağını saf insan ve onun topluma yansıyan yüzünden alan Avşar aydın problemlerine ve geleneksel yaşamdan modern çağa ayak uydurmaya çalışan insan tiplerinin ruh tahlillerine yer verir. Çevreye ve topluma dönük bir hikâye yazan Avşar modernleşmeyi, herhangi bir ideolojiye dayandırılmayan sınıfsallığı toplumsal gerçekçilik bağlamında irdeler. Hikâyelerde yalın bir dil ve üslup kullanan yazar ayrıca kişileri kendi yerel ağız özellikleriyle konuşturur. Yazarın böyle bir tutum sergilemesi hikâyeleri dil ve üslup açısından daha samimi kılar. Öte yandan yazarın çokça kullandığı deyim, atasözü, benzetme, kalıp ifade, yerel söz varlıkları gibi dile dair kullanımlar Türkçenin dil yönünden zengin bir kültüre sahip olduğunu hatırlatır.

Anahtar Kelimeler: Imdat Avşar, Çiğdemleri Solan Bozkır, Soğuk Rüya, Birey, Toplum

“vatansız Bir Halk”: Ahıska Türkleri ve Vatan Kokusu Adlı Hikâye Üzerine Bir Değerlendirme

Arş.Gör. Hakan Çalık

ÖZ

Kafkas kökenli bir halk olan Ahıska Türkleri, anayurtları, yüzyıllarca yaşadıkları Ahıska bölgesinden Sovyetler Birliği devlet adamı Stalin’in acımasız politikası sonucunda 1944’de Orta Asya’nın çeşitli bölgelerine sürgün edilir. Yaklaşık 73 yıldır anavatanlarından uzakta, birbirlerinden habersiz, dağınık bir şekilde yaşamlarını sürdüren Ahıska Türkleri, bugün 10 ülkede ortalama 600 bin nüfusa sahiptir. 1989 yılında Fergana olaylarıyla birlikte ikinci büyük bir sürgün darbesi alan Ahıska Türkleri, bugün yoğun olarak Türkiye ve Kazakistan’da yaşamlarını sürdürmektedir. Ahıska Türkleri, yaşadıkları onca acıya, zulme ve sürgüne rağmen öz kimliklerini, gelenek ve göreneklerini, aile bağlarını, aidiyetlerini hâsılı milli kimliklerini koruyabilen bir halktır. Bu bağlamda halen Azerbaycan Milletvekili olan Ganire Paşayeva’nın kaleme aldığı Vatan Kokusu adlı eser Ahıska Türklerinin yaşadıkları zulmü anlatması açısından dikkate değerdir. Eserde iki Ahıska Türkünün eğitim dolayısıyla İstanbul’da bir araya gelmeleri ve yürekleri burkan öyküleriyle yüzleşmeleri konu edinilir. Çalışmada bu iki ailenin önce ayrılıkları sonra da kavuşmaları edebi metnin hem tarihi hem de sosyo-psikolojik imkânı ekseninde değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ahıska Türkleri, Vatan Kokusu, Sürgün

Ahlakı Temellendirmede Güçlü Psikolojik Egoizmin Sorunları

Doç.Dr. Hakan Gündoğdu

ÖZ

Platon'un diyaloglarından bu yana ahlak filozofları arasında süregelen bir tartışma konusu olan psikolojik egoizm, egoist ahlaktan farklı olarak, insanın nasıl davranması gerektiğiyle ilgilenmez, bunun yerine, eylemlerimizin temelinde kişisel çıkarlarımızın bulunduğunu ifade ederek, sadece insanların nasıl davrandığına dair deskriptif bir açıklama sunar. Bununla beraber, psikolojik egoizmin zayıf ve güçlü olmak üzere iki formu vardır ve esas tartışma onun güçlü formu üzerinedir. Zayıf psikolojik egoizm, insanların çoğunlukla kişisel çıkarlarının peşinden koştuğunu öne sürer. Güçlü psikolojik egoizm ise, insanların her zaman kendi çıkarlarına göre hareket ettiklerini, onların ancak arzu ettiklerini yaptıklarını ya da yapabileceklerini iddia eder. Genelde, psikolojik egoizm doğruysa, egoist bir ahlakın haklı çıkarılmış, yanlışsa da çürütülmüş olacağı düşünülür. Bu düşünce özellikle güçlü psikolojik egoizm için geçerlidir. O halde güçlü psikolojik egoizmin doğruluk ya da yanlışlığı veya sağlamlığı tartışması öncelik arz eden bir tartışmadır. Bu çalışma güçlü psikolojik egoizm tezinin, doğrulanabilirlik, yanlışlanabilirlik, anlamlılık, ilişkisellik gibi kriterler temelinde sorgulanmasını ve böylece gerek olgusal gerekse de kavramsal-mantıksal açıdan değerlendirilmesini amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güçlü Psikolojik Egoizm, Yanlışlanabilirlik, Doğrulanabilirlik, Anlamlılık, İlişkisellik, Psikolojik Özgecilik, Doğalcı Yanlış

Türk Sivil Hava Taşımacılığı Sektöründe Yönetim Organizasyon Çalışmalarının İrdelenmesi Üzerine Bir Araştırma

Öğr.Gör. Harun Yılmaz - Arş.Gör. Cemal Durmuşçelebi - Okutman Cevher Yüksel

ÖZ

Teknolojinin yoğun olarak kullanıldığı sektörlerden bir tanesi hava taşımacılığı sektörüdür. Ancak hava taşımacılığı sektöründe insan unsuru teknolojiden de önde gelmektedir. Sektörün sürdürülebilir, verimli ve emniyetli olması çalışanların memnuniyetinden geçmektedir. Çalışan memnuniyeti yolcu memnuniyetinin de sağlanmasına katkıda bulunacaktır. Bu bağlamda hava taşımacılığı sektörü çalışanlarınız sorunlarının tespit edilerek çözüm üretilmesi ve çalışanların kişisel gelişimlerinin sağlanması amacıyla çalışanlar üzerine bilimsel araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu araştırmada Türkiye'de hava taşımacılığı sektöründe çalışanlar üzerine yapılmış bilimsel çalışmaların yeterli olup olmadığı sonucunun ortaya çıkarılması amaç edinilmiştir. Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK)' ndaki tezler başta olmak üzere bilimsel dergilerde yer alan sosyal bilimler ve özellikle yönetim organizasyon alanında yapılmış makaleler incelenmiştir. Bu çalışmalar içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırma ile hava taşımacılığı sektöründe yönetim organizasyon alanında yapılmış çalışmaların yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sektörün daha başarılı olabilmesi için hava taşımacılığı sektöründe görev yapanlar ile ilgili bilimsel çalışmaların sayısının artması sektörün gelişimine katkı yapacağı kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hava Taşımacılığı Sektörü, Çalışan Memnuniyeti, Yönetim Organizasyon

Futbolun Ticari Sektöre Dönüşmesi ve Futbol Süper Lig Kulüplerinin Sportif ve Mali Başarı Üzerine Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Baki Demirel - Hasan Durmuş

ÖZ

Endüstriyelleşme sürecine giren futbol, dijital platformlarda 2000'li yıllardan itibaren görülen gelişme aracılığıyla daha hızlı bir şekilde kitlelere ulaşmıştır. Futbolun bu sayede geniş kitlelere ulaşması, futbol kulüplerinin gelirlerinin de artmasına neden olmuş ayrıca futbol endüstrisinde daha güçlü rekabet koşullarının doğmasına olanak sağlamıştır. Artan rekabet futbol kulüplerini başarılı olabilmek için yüksek maliyetli harcamalar ve yüksek maliyetli futbolcu transferi yapmak zorunda bırakmıştır. Yüksek maliyetli harcamalar ve transfer harcamaları ise, Türkiye Süper Lig kulüpleri örneğinde borç yükünün artmasındaki en önemli nedenlerinden biri olduğu söylenebilir. Bu nedenle, Süper Lig kulüplerinin mali harcamalarının incelenmesi önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada, Süper Lig kulüplerinin sportif göstergeleri ile mali göstergelerinin arasındaki ilişki iki eksenli sportif başarı ve mali başarı analizi yardımıyla araştırılmıştır. Bunun yanı sıra, futbol seyircisinin endüstriyel olmadan önceki durumu ve endüstriyel futbol sonraki değişimi de inceleme konusu yapılmıştır. . Yapılan iki eksenli sportif ve mali başarı analizine göre, Süper Lig takımlarının sportif ve mali açıdan başarısız olduğu saptanmıştır. Yüksek maliyetli transfer harcamalarının kalıcı sportif başarıyı getirmediği görülmüştür. Endüstriyel futbol taraftarlarının artık, müşteri anlayışlıya hareket ettiği görülmüştür. Anahtar Kelimeler: Endüstriyel futbol, sportif başarı, transfer harcamaları

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel Futbol, Sportif Başarı, Transfer Harcamaları

Nöropazarlama Yaklaşımının Tüketici Davranışları Üzerindeki Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Hasan Gedik - Hayrullah Kesek

ÖZ

Tüketicilere ulaşmak ve onları satın almada hangi faktörlerin etkilediğini anlamak için geleneksel yöntemlerle birlikte tıp alanında kullanılan uygulama ve araştırma teknikleri de kullanılmaya başlanmıştır. Gelecek yıllarda önemi daha da artacağı değerlendirilen nöropazarlama, yeni bir yöntem olarak tüketici davranışlarını anlama ve yorumlamada pazarlamacılara ışık tutmaktadır. Araştırmanın amacı, nöropazarlama yaklaşımının tüketici davranışları üzerindeki etkisine yönelik tüketicilerin düşüncelerini belirlemektir. Araştırma nicel verilere dayalı genel tarama modelinde, İnönü Üniversitesinde okuyan öğrenciler (n=351) ile 01 haziran - 27 temmuz 2016 tarihlerinde evrenden yansız olarak basit tesadüfî örnekleme alma yöntemiyle yapılmıştır. Araştırma bulgularında, nöropazarlama yaklaşımının, türetici davranışları üzerinde (r=+,84) pozitif, anlamlı ve yüksek bir ilişki vardır. Tüketici davranışları ile pazarlama teknikleri arasında pozitif, anlamlı ve düşük düzeyde (r=+,19, p<0,01) ilişkinin olduğu görülmektedir. Araştırma sonucunda, nöropazarlama yaklaşımının tüketici davranışları üzerinde anlamlı, yüksek ve pozitif bir etkiye sahip olduğu ve tüketicilerin bilinçaltını hedefleyen Nöropazarlama yöntemlerinin, gelecekte şirketlerin pazarlama yöntemleri içerisinde daha fazla pay alacağını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Nöropazarlama yöntemlerinin, gelecekte şirketlerin pazarlama yöntemleri içerisinde daha fazla pay alacağını göstermektedir. Anahtar Kelimeler: Tüketici, Tüketici Davranışları, Pazarlama, Nöropazarlama,

Anahtar Kelimeler: Tüketici, Tüketici Davranışları, Pazarlama, Nöropazarlama

Perakende Sektöründe Stratejik Tedarikçi Değerlendirmesi: Süpermarket İşletmelerinde Yılbaşı Tedarikçi Değerlendirme Kararları İçin Bir Uygulama Modeli

Hasan Kazak

ÖZ

Bu çalışma 2016 yılında yazar tarafından yüksek lisans tezi olarak hazırlanmış ve kabul edilmiştir. Bu çalışma ile perakende sektörü içerisinde önemli bir yer turan süpermarket sektörünün yıl sonlarında bir sonraki yılın çalışma kararlarını şekillendirdikleri tedarikçi değerlendirme ve satınalma kararlarında optimum kârlılık hedeflerine ulaşılmasını sağlayan bir model geliştirilmiştir. Bu modelin geliştirilmesinde öncelikle daha önce yapılan çalışmalar incelenmiş ve tedarikçi değerlendirme ve satınalma kararlarında kullanılan kriterlerin daha çok endüstriyel sektörler için hazırlandığı görülmüştür. Perakende sektörüne yönelik sınırlı sayıda çalışma yapıldığı, yapılan bu çalışmaların birçoğunun da endüstriyel sektörler için yapılan çalışmaların perakende sektörüne uyarlanması şeklinde olduğu görülmüştür. Bu çalışma ile konu tamamen perakende sektörü açısından ele alınmış ve sektörün doğasına uygun bir model geliştirilmeye çalışılmıştır. Perakende sektörü ile endüstriyel sektörler arasındaki temel fark, ürünlerin seçimi ve nihai tüketiciye sunumunda karar verici olarak nihai tüketicinin belirgin şekilde baskın rolde olmasıdır. Süpermarket perakendecilerinin satınalma ve tedarik kararlarında temel belirleyici etken nihai tüketicinin seçimi ve kararıdır. Bu modelde perakendecilerin hem nihai tüketicilerin istek, ihtiyaç ve beklentilerini dikkate alacakları hem de kârlılıklarını maksimize edebilecekleri optimum bir denge oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu iki isteği tek bir noktada birleştiren modelin perakendecilerin tedarikçi seçim ve satınalma kararını verecekleri optimum kararı oluşturmalarını sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Perakendecilik, Süpermarket, Satınalma, Tedarik, Tedarikçi Seçimi, Yılsonu Satınalma Kararları

Eski Şarabın Yeni Şişede Sunulması Veya Neolojizm: Örgütsel Davranış Literatürü Üzerine Eleştirel Bir Analiz

Prof.Dr. Hasan Tutar - Arş.Gör.Dr. Sevilay Güler

ÖZ

Konu ve amaç: Bu araştırmanın konusu son zamanlara yönetim modaları ve hevesleri ile genel olarak yönetim ve örgüt yazınında özel olarak örgütsel davranış alan yazınında yenilik ve farklılık modasına kapılıp "guru söylemi" tarzında olgusal ve anlamsal karşılığı olmayan meteforik kavramlara (neolojizmlerle) kirletilen alan yazına dikkat çekmektir. Araştırmanın olgusal olmayan ve analitik önermelerle ifade edilen bir zihinsel faaliyetin bilimsel süreçlere katkısının olamayacağına dikkat çekmek gibi önemli bir katkısının olacağı düşünülmektedir. Yönetim modası ve hevesi adına dilin morfolojik ve semantik içeriğine aykırı söz konusu kavram üretimine kısaca neolojizm denmektedir. Neolojizm dilin kavram türetme kurallarına uygunluk gösterse de, uydurma (coinage) sonucunda ortaya çıkan bu "yeni" sözcükler (neolojizmler) biçim bilgisel (morfolojik) ve anlamsal (semantik) veya biçim-anlamsal (morfo-semantik) açıdan önemli sorunlar taşıdığı gibi bilimsel bilgi birikimine de herhangi bir katkı sağlamamaktadır. Dilin söz varlığında ve olgusal dünyada karşılığı bulunmayan bu neolojizmler ilgili olduğu alan yazını tehdit etmekte, neolojizme dayalı araştırmalar malumun ilamından öteye geçmemektedir. Bu araştırmanın temel amacı guru söylemine, yönetim modaları ve heveslerine ve bu yolla neolojizmle kirletilen alan yazına dikkat çekmektir. Araştırmada örgütsel davranış literatürünün neolojizm örnekleriyle kirletildiğine dair genel bir varsayımdan hareket edilmiştir. Çalışmanın temel sorusu: örgütsel davranış literatürüne neolojizmin etkisi nedir? Araştırmanın alt soruları ise şu şekilde belirlenmiştir: - Neolojizmin örgütsel davranış literatürüne giriş nedeni nedir? - Akademisyenler neden neolojizme başvurma gereği duymaktadır? - Neolojizmin alan yazına yararı veya zararı nedir? - Neolojizmin arkasındaki temel motivasyon nedir? - Örgütsel Davranış alan yazınındaki neolojizm örnekleri nelerdir? Yöntem Ve Teknik: Araştırma temel felsefesi itibariyle yorumsamacı ve eleştirel bir anlayışla ele alınmıştır. Araştırmanın konusu ontolojik açıdan nesnelci ve epistemolojik açıdan pozitivist anlayış ile hareket eden nicel araştırmaya uygun olmadığı, konusunun esnek ve öznelliğe dayalı olması nedeniyle nitel araştırma yöntemine göre tasarlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizine göre desenlenmiştir. Araştırmada neolojizm örnekleriyle dolu olduğunu varsaydığımız "örgütsel davranış" alan yazını (ikincil kaynaklar) içerik analizine tabi tutularak araştırma soruları ve problemi cevaplandırılmaya çalışılacaktır. Araştırma niteliği itibariyle analitik bir araştırmadır. Bulgular Ve Sonuç: Neolojizm örneklerini oluşturan alan yazının içerik analizine tabi tutulması suretiyle giriş ve amaç kısmında belirtilen konu temellendirilmeye, araştırma sorunsalı açıklanmaya ve araştırma soruları cevaplandırılmaya çalışılacaktır. Araştırmanın sonuç bölümünde ise karşıt görüşlere de yer verilerek ve bulgular açıklanarak çeşitli yorumlara ve önerilere yer verilerek araştırma süreci tamamlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Neolojizm, Yönetim Modası, Guru Söylemi, Yönetim Hevesi

I.S. Şmelyov'un Hac(Bogomolye) Adlı Eserinde Kutsal Üçlü Sergi Manastır (Svyato Troitse Sergieva Lavra) Örneği Üzerinden ' Manastır' Kavramına Bakışı

Hatice Bayana

ÖZ

Ruslarda aziz ve azizlikle ilgili kabul gören önemli inanç ve uygulamalar bulunmaktadır. Bu uygulamalardan bir tanesi de 'hac' ziyaretidir. Bu makalede İvan Sergeyeviç Şmelyov'un 'Hac'(Bogomolye) adlı uzun öyküsünde Kutsal Üçlü Sergi Manastır'ı (Svyato Troitse Sergieva Lavra), İ.S. Şmelyov'un bakış açısıyla değerlendirilmiştir. Aynı zamanda eserin seyyah (hojenıy) türüne benzerliği de dikkatlere sunulmuştur. Eserde, yaşatılan hac (hojenıy) gelenekleri ele alınmıştır. Yazarın, manastırı anlatırken koku, renk ve ses sembolleri örnek olarak bolca kullandığı gözlemlenmiştir. Bu semboller kullanılırken manastırın tasviri olumlu ifadelerle yapılmıştır: Mis gibi kokular; parlak ve sıcak renkler; gücü, kudreti temsil eden ses motifleri kullanılmıştır Hac farizasını yerine getiren insanların Tanrı'ya ve her türlü mahlukata karşı hissettikleri duyguları, verilen örneklerle bütünleşmektedir. Kirlerinden arınmak için Aziz'e yani manastıra giden hacıların günlük rutinlerden ne kadar uzaklaşırlarsa o kadar temizleneceğine inandıkları vurgulanmıştır. Benliklerinden sıyrılma adına, yolda karşılaştıkları kötü şeylerden uzak durdukları gözler önüne serilmiştir. Manastırda hayatın ölçülü ve sakin olduğundan bahsedilmiş, aceleciliğe yer olmadığı anlatılmıştır. Sonuç olarak yazar kutsal yerlere yapılan yolculuğun temelinde ruhun kurtuluşu, doğruluk tutkusu, ruhun arınması gibi düşüncelerin varlığından kaynaklandığından bahsetmiş; manastırda ruhun dinginlikte doruk noktaya ulaştığını vurgulamıştır.

Anahtar Kelimeler: I.S. Şmelyov, Kutsal Üçlü Sergi Manastırı (Svyato Troitse Sergieva Lavra), Aziz, Manastır, Hac, Hac Yolculuğu

Türkiye'de Kadavradan Organ Nakilleri ve Beyin Ölümü: Tutum ve Yaklaşımlar Üzerine Bir Değerlendirme

Arş.Gör. Hatice Özer

ÖZ

Organ transplantasyonu insanlık için çok eski bir merak konusu olsa da tıbben uygulanması ancak 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bağışıklık sistemini baskılayan ilaçlar ve tıbbi teknolojideki ilerlemelerle mümkün hale gelmiştir. Günümüzde ise tıbben ve hukuken hiçbir engelin bulunmadığı durumlarda hem canlı hem de beyin ölümü gerçekleşmiş kadavra donörden alınan organlar başarılı bir şekilde nakledilebilmektedir. Bununla beraber son yıllarda pek çok sağlıkçı, canlı donörden organ alımında donörün sağlığını tehlikeye sokabileceği ya da zorlama ve bilgilendirilmiş onama ilişkin etik kaygılar nedeniyle kadaverik organ bağışına başvurulmasının gerekliliğini dile getirmektedir. Ancak kadavradan organ naklinin ön şartı sayılan beyin ölümü etrafındaki -çoğunlukla dini ve sosyo-kültürel sayılabilecek- kaygılar donör kartı ediniminde negatif rol oynamaktadır. Çalışmada, Türkiye'de oldukça erken bir tarihte başlayan nakil denemelerinin kısa tarihi ele alındıktan sonra, kadavradan nakillerde genel çekinceler üzerine teorik bir değerlendirme yapılacak olup beyin ölümü konsepti ile ilgili düşüncelerin dini ve kültürel pozisyonlarda tartışılma odakları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadavradan Organ Nakli, Beyin Ölümü, Din, Kültür

Gayrimenkul Sektörünün Finansmanında Katılım Bankalarınca Kullandırılan Gayrimenkul Fonları

Yrd.Doç.Dr. Haydar Karadağ

ÖZ

Dünya kurulduğundan beri tüm toplumların vazgeçilmez ihtiyaçlarından biri olan gayrimenkulün yatırım aracı olma, ekonomik kalkınmaya katkı sağlama, bireylerin geleceği açısından bir güvence olma gibi birçok işleve sahip olmasının yanı sıra, toplumların ekonomik ve sosyal açıdan gelişmişlik göstergesi olma fonksiyonları bulunmaktadır. Türkiye'de gayrimenkul piyasasına ilgi ise öncelikle 1999 yılında yaşanan Marmara Depremi ile başlamış, ardından 2007 yılında önce ABD'de ortaya çıkan ve ardından dünyadaki ülke ekonomilerine sıçrayan Mortgage Krizi ile devam etmiştir. 20. yüzyılda hızla gelişmeye başlayan Katılım Bankaları da gayrimenkul sektörünün gelişimine kayıtsız kalmamakta ve bu sektöre yönelik özellikle İslami kaygıları da gözeterek çeşitli finansman çeşitlerini geliştirmek istemektedirler. Türkiye'de 2000'li yıllardan itibaren tüketicilerin faizsiz sermaye piyasasına yönelik artan ilgisi ve yine aynı dönemde gayrimenkul piyasasına yatırım yapma eğiliminin artması karşısında, Katılım bankaları bu duruma kayıtsız kalmamışlardır. Katılım Bankaları gayrimenkul piyasasında daha etkin olabilmek adına bireylerin İslami kaygılarını dikkate alan gayrimenkul projelerine yönelik yeni yatırım fonları geliştirme eğilimine girmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Gayrimenkul Piyasası, Katılım Bankacılığı, Finansman

Marjinal Sözün Kurumsallaşması Ya da Bir Hakikat Elçisi Olarak "Soytarı"

Prof.Dr. Hüseyin Köse

ÖZ

Tarih boyunca muktedirler kendi meşruiyetlerini rasyonelleştirecek söylemlere ihtiyaç duymuşlardır hep. Bu durumu bazen doğrudan kendileri üretmişler, bazen de etkili söylemi kendi adlarına ve çıkarlarına denetleyecek kurumsal yapılar oluşturmuşlardır. İktidara ve güce yönelik meşruiyetçi söylem üretimi, toplumsal denetim açısından zamanla bir tür bilgi tekeli yaratmış ve böylece yönetilenlerin kafalarındaki kurulu düzen algısı daha da pekişmiştir. Söz konusu algıyı güvence altına alan şey ise, iktidarın yüzüne karşı cesurca hiçbir eleştiri yapılamamasıdır. Hele de zorbalığa dayalı ve mutlakiyetçi monarşilerde böyle bir şeye girişmek olanaksızdır. Ancak eleştirel ve muhalif söz, bu ablukanın sınırlarını tayin eden güç ve bilgi tekelini kırmanın bir yolunu bulmuştur. Özellikle marjinal sözün simgesel düzeyde temsilcileri olan soytarılar, iktidara (monarka) yönelik söz edimlerinin seçiminde ve dile getirilişinde icra ettikleri resmi eğlendirici işlevin bir gereği olarak, çoğunlukla yaptırımlardan muaf tutulan yönleriyle bu cesur eleştiriyi zaman zaman göze alabilmişlerdir. Çünkü soytarı, iktidarın yüzüne karşı tabi olanın söyleyemeyeceği şeyleri söyleyebilme ayrıcalığına sahiptir. Onu diğerlerinden farklı kılan da budur: Sıra dışı biri, bir deli, cezai ve akli ehliyeti olmadığı varsayılan birisi olduğu varsayımı. Başka bir deyişle, geneli bağlayıcı yasalara daha az tabi, başkalarından daha özgür ve serbest olduğu inancı... Soytarıyı, düşünce ve iletişim özgürlüğü açısından önemli kılan, tam da bu aşırı temerküz etmiş güçlü muktedir söyleminin adeta kendi karşıtlarının özgürlük açlığını yiyerek beslenen bastırılmış kanaatler arenasında boy göstermesidir. Ne ki, burada son derecede dikkat çekici olan şey şudur ki, muktedir, soytarının sözünü ancak kimliğinin ve söyleminin toplumsal temelde uğramış olduğu meşruiyet kaybı dolayısıyla dikkate almaktadır. Bu ise, marjinal sözün zararsızlığının ya da etkisizliğinin resmi düzeyde verilmiş bir onayla çerçevelenmesi demektir ki ayrıca irdelenmeye değerdir. Bu çalışmada, özetle, mutlak iktidar karşısında eleştirel bilincin temsilcisi konumundaki tarihsel bir figürün informel ve zımni biçimde üstlendiği muhalefet işlevinin görece kurumsal yönünün siyasal iletişim tarihi açısından genel bir değerlendirmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Soytarı, Marjinal Söz, Toplumsal Muhalefet

Otantik Liderlik ve Psikolojik Sermaye Arasındaki İlişki ve Alan Araştırması

Yrd.Doç.Dr. Yeliz Mohan Bursalı - Yrd.Doç.Dr. İbrahim Aksel - Prof.Dr. Sabahat Bayrak Kök - Sevcan Demiray

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, otantik liderlik ile psikolojik sermaye arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaçla İstanbul Sanayi Odası tarafından belirlenen ilk 500 ve ikinci 500 şirketleri içinde Denizli'de yer alan yedi tekstil firmaları dahilinde 250 beyaz ve mavi yakalı çalışanlara anket çalışması yapılmıştır. Araştırma içeriğinde faktör analizi, güvenirlik analizi sonra normallik ve homojenlik testleri yapılmış olup verilerin normal dağılıma sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla parametrik test yöntemi olan Pearsan Kolerasyon analizi ile Bağımsız Örneklem T Testi ve Bağımsız Örneklem Tek Yönlü Varyans Testi anket verilerine uygulanmıştır. Bu analizler sonucunda otantik liderlik ile psikolojik sermaye arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca katılımcıların demografik özellikleri incelendiğinde katılımcıların kurumdaki çalışma pozisyonlarına göre otantik lider algılarının anlamlı farklılık yarattığı tespit edilmiştir. Katılımcıların demografik özellikleri incelendiğinde katılımcıların kurumda çalıştıkları pozisyon ve ücretlerine göre psikolojik sermaye düzeylerinde anlamlı bir farlılık gösterildiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Otantik Liderlik, Psikolojik Sermaye

Öğretim Elemanlarının Örgüt İklimi Algılarının İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma

Prof.Dr. Sabahat Bayrak Kök - Yrd.Doç.Dr. İbrahim Aksel - Yrd.Doç.Dr. Yeliz Mohan Bursalı - Pınar Uçar

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler fakültesi ile Mühendislik fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarının, örgüt iklimi algıları arasında bireysel özelliklere ve fakültelere göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek yoluyla alana yeni bilgi sağlamaktır. Pamukkale üniversitesindeki örgüt iklimini betimlemeyi amaçlayan araştırmanın sonuçları bazı boyutların yaşa ve unvana göre farklılık gösterdiğini desteklemiştir. Ayrıca destekleyici, bürokratik, yenilikçi iklimin iletişim, ekip çalışması ve karar vermeye katılıma etkisi olup olmadığı analiz edilmiş ve sonuçlar etkisi olduğunu desteklemiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgüt İklimi, Akademisyen

Küreselleşme Sisteminde Markalar ve Küresel Markalar Üzerinde Çokuluslu Şirketlerin Etkileri

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Bora Oran

ÖZ

Marka konusunda, genel olarak üstünlükleri dünya çapında kabul görmüş olan bazı ürünlerin, özellikle küreselleşme sürecinde uygulanan küresel ekonomi politikaları ve doğrudan yabancı yatırımlar sayesinde, gelirlerinin en üst düzeyde artış göstermiş olması nedeniyle, gelişmelerinin etkileri gözlemlenmektedir. Bu çalışmada, küreselleşme sürecinde dikkat çeken ve aslında daha önceden var oldukları halde küresel ekonomi sistemiyle azami büyüme gösteren yüksek gelirli işletmelerin arka planında sadece küreselleşme politikalarıyla yaratılan stratejilerin değil aynı zamanda kendi marka stratejilerinin de önemi araştırılmaktadır. Daha önceki ekonomi sistemlerinde geçerli olan ulusal pazarlar ile çağımızın küresel ekonomi sistemiyle gelişen uluslararası pazarlar arasında önemli farklar bulunmaktadır ve küresel işletmeler artık ürün ve marka stratejilerini bu farklara göre belirlemektedirler. Küreselleşen bir ürünün tüm dünya pazarına kaliteli bir biçimde sunulması gerektiği düşünülürse, bir marka için gerekli standardizasyon konusunda küresel tüketim toplumundaki istek ve ihtiyaçlar üzerinde öncelikle bölgesel, yöresel ve kültürel farklılıkların da etkileri olması nedeniyle, günümüzde bütün işletmelerin sıradan bir ürünle dünya ekonomisine girmesi kolay olmamaktadır. Genellikle belirli özelliklere sahip bir ürünle dünya pazarında faaliyet göstermek güçlü bir markaya ve yüksek finansal güce sahip olmayı gerektirmekte ve küreselleşme sürecinde daha çok dünyanın en büyük firmaları faaliyet gösterebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Marka Etkileri, Marka Demek Kar Demek mi!, Markalar Ne İşe Yarar, Marka Gerekli mi Değil mi?, Markalar ile Küresel Etkinlik

Söylem Kavramı ve Metin İlişkisi

İbrahim Doyumğaç

ÖZ

Söylem Kavramı ve Metin Çözümleme İlişkisi Özet Söylem kavramı ve metin çözümleme ilişkisinin açıklandığı bu çalışmada, söylem ve metin kavramının ne olduğu belirtilerek bu kavramların farkı dile getirilmiştir. Bu fark, "Beni Kör Kuyularda Merdivensiz Bıraktın" metindeki/şiirindeki söylemden hareketle açıklanmıştır. Bu çalışma sonucunda, söylem ve metnin birbirlerinden farklı kavramlar olduğu belirtilerek söylemin kişiden kişiye değişebileceği metnin ise herkes için aynı olduğu vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra bir metnin doğru çözümlenmesi için, o metnin söylem kodlarının çözülmesi gerektiği ifade edilmiştir. Dolayısıyla bir metin söyleminin bilinmemesi ya da çözülmemesi metnin yanlış çözümlenmesine, anlaşılmasına neden olabileceği söylenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Söylem, Metin Söylem Kavramı ve Metin İlişkisi

Bağlamsal Kuram Çerçevesinde Kahramanmaraş'ta Geleneksel Hikaye Anlatıcıları

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Erşahin - Diger Ahmet Pırnaz

ÖZ

Anlatıcı, yazılı edebiyatın genel olarak "anlatı" denilen olay esaslı türlerinde anlatma işini yapan "sanal" kişidir. Sözlü edebiyatta ise sanal olmayıp kanlı-canlı, hatta icabında bu işi meslek olarak icra eden kimse olarak karşımıza çıkar. Söz konusu geleneksel anlatıcı "hekatçı", "hikayeci", "meddah" gibi adlarla anılır. Hikâye anlatma, Türk kültür hayatının "önemli" etkinliklerinden birini oluşturur. Öteden beri bu türden sözlü hikaye anlatım işini genelde büyük merkezlerde kıssahan-meddahlar denilen kimselerin, taşrada ise âşık hikâyecilerin yaptıkları bilinir. Bağlam, sözlü anlatımın başta anlatıcı olmak üzere metnin oluşumunu etkileyen bütün unsurları olup "bağlamsal kuram" da bu unsurların metnin teşekkülündeki önemli rolünü irdeler. Biz bu bildiride Kahramanmaraş yöresinden tespit edebildiğimiz geleneksel sözlü anlatıcılar ile bunların ortamlarını incelemeye çalışacağız. Bu noktada Kahramanmaraş'ın yakın geçmişinde adı en fazla öne çıkan anlatıcı "Fırıldak Ökkeş" olarak bilinen Ökkeş Bilaloğlu'dur. Ayrıca Hamza Küçükkürtül, Hancı Ökkeş, Nuh Osman Suboşaltan, Deli Mehmet (Mehmet Orhan) gibi anlatıcılar da vardır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Hikaye, Anlatıcı, Meddah

Türkiye'nin Büyüyen Ekonomisinde Kahramanmaraş'ın Yeri

Prof.Dr. İbrahim Örnek

ÖZ

Türkiye Ekonomisi son yıllarda önemli gelişmeler kaydetmiş ve önemli atılımlar yapmıştır. Türkiye'nin gelişen potansiyelinde Kahramanmaraş Ekonomisi'nin de önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Kahramanmaraş öz kaynaklarını ve aldıkları teşvikleri rasyonel bir şekilde kullanarak, 2 milyar doları aşan dış ticaret hacmine ulaşmış ve 1 milyar dolara yaklaşan ihracat potansiyelini yakalayarak ihracat sıralamasında 19. sırada yer almıştır. Kahramanmaraş, nüfus büyüklüğü açısından da Türkiye'de 18. sırada yer alan potansiyeli yüksek bir ilimizdir. Kahramanmaraş Tekstil, Metal Mutfak Eşya, Kuyumculuk ve Kadın Ayakkabısı Sektörlerinde Türkiye genelinde söz sahibi olan ve bu sektörlere yön veren bir il konumundadır. Ayrıca Kahramanmaraş çimento ve kağıt üretiminde de önemli bir potansiyele sahiptir. Bu çalışmada Kahramanmaraş'ın sahip olduğu ekonomik potansiyeller ve Türkiye Ekonomisinde ki yeri ve önemi incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Büyüme, Sanayi, Kahramanmaraş Ekonomisi.

Osmanlı'da Doğal Afetler ve Sosyal Hayata Etkisi (Istanbul Örneği Xvı.-Xvııı. Yüzyıl)

Prof.Dr. İbrahim Solak - Arslan Doğan

ÖZ

Doğal afetler insan hayatını derinden etkileyen olayların başında gelmektedir. Başta deprem olmak üzere, yangın, kuraklık, kıtlık, şiddetli kışlar, sel ve fırtınalar yaşamı derinden etkileyen doğal afetlerdir. Bu afetler tabii hayata vermiş oldukları zararların yanı sıra birçok insanın yaralanmasına ve hayatını kaybetmesine de neden olmuştur. İstanbul, tarihte dünyadaki başkentler arasında en çok doğal afete maruz kalanların başında gelmektedir. Bundan dolayı bu şehir birçok kez yeniden inşa edilmek zorunda kalmıştır. Depremlerin yıkıcı sonuçları, İstanbul'da Osmanlı mimarisinin doğmasına katkıda bulunmuştur. Çünkü büyük şiddette meydana gelen depremler, fetihten sonra da ayakta kalan Bizans dönemine ait birçok yapının da yıkılmasına neden olmuştur. Bu yıkılan yapıların yerine Osmanlı mimarları tarafından tasarlanan yeni yapılar inşa edilmiştir. İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti olmasından sonra ilk depremini 1462 yılında, en şiddetlisini de 1509'da yaşamıştır. Meydana gelen yangınlarının etkisi depremi aratacak cinsten değildir. Depremlerden büyük korku ve acılar yaşayan yöneticiler ve halk İstanbul'da ahşap evlerin yapılması yönünde kararlar almıştır. Bu durum insanları ve şehri depremden az da olsa korumuş, lakin günler süren ve İstanbul'u baştan aşağı kül eden yangınların önünü açmıştır. Kuraklık, kıtlık, sel ve sert geçen kışlar deprem ve yangın kadar ani yıkımlara neden olmasa da uzun vadede halk üzerinde etkileri büyük olmuştur. İnsan kaynaklı afetlerin tedbirleri alındığı takdirde bir şekilde önüne geçilebilmektedir. Ancak tabiatın kendi dinamikleri sonucu meydana gelen afetlerin hangi zaman diliminde olacağı konusunda ciddi belirsizlikler olduğundan, sadece vereceği zararların etkilerini azaltabilmek için bir takım tedbirler almak mümkündür. Bu durum ise; devleti yönetenlere büyük sorumluluklar getirmiştir. Yöneticiler ise bu sorumlulukları doğrultusunda toplumun doğal afetleri kolay atlatabilmesi adına gerekli tüm önlemleri alma çabası içerisinde olmuştur. Bu tebliğde, kaynakların (kronikler, arşiv belgeleri ve diğer kaynaklar çerçevesinde) izin verdiği ölçüde XV-XVIII. yüzyıllar arasında İstanbul'da meydana gelen doğal afetleri, doğal afetler olarak adlandırılan felaketlerin ne zaman, hangi sıklıkla meydana geldiğini, afetlerle mücadelenin nasıl yapıldığını, bunların toplum üzerinde nasıl ve ne tür etkiler bıraktığını ortaya çıkarmaya, incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu, Doğal Afetler, Kronik, Arşiv

Yeryüzü Cenneti Vaadi: Sanallık ve Ütopya

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Yücedağ

ÖZ

Günümüz dünyası küçük bir köy olmanın ötesinde giderek küçük bir dijital köye dönüşmektedir. Akıllı evlerden, ekonomik aktivitelere, bebek bakımından alışverişe kadar neredeyse tüm yaşam alanlarımız bu dijitalleşmeden nasibini almaktadır. Sabah cep telefonlarında kurulan alarmlar, uyanma saatine ayarlanmış klimalar ve hayatımızı kolaylaştıran daha bir çok uygulama ve teknoloji aynı zamanda nesnel olarak tanımlanan gerçekliğin de kırılmasına sebep olmakta ve ulaşılması imkânsız olan bir ütopyanın gerçeklik düzeyine inmesine imkan tanımaktadır. Olmayan yerin olana dönüştürülmesi çabası bir yandan ütopya diğer yandan gerçeklik mefhumunun yeniden ele alınmasını gerektirmektedir. Bu gereklilik internetle beraber var olan sosyallik biçimlerini de dönüştürmüştür. Sanal cemaatler, mekanın ve zamanın yerinden edilmesi, sanal gerçeklik gibi tartışmalar nesnel gerçeklikle ulaşılması mümkün olmayan ancak arzu edilen veya ideal bir dünyanın yani bir ütpyanın kuruluşunu mümkün kılmıştır. Olmayan ve mutlu yer anlamında ütopya, bir kaçış alanı olmuş ve buna da dijitallikle ulaşılmıştır. Bu nedenle çalışmada, dijitalleşmeyle beraber sanal gerçeklik ve mekanın nasıl dönüşüme uğradığı, yaşam alanlarımızın dijitalleşmesinin nasıl bir ütopik dünya yarattığı ütopya ve internet teknolojisi arasındaki benzerlikler üzerinden tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Kültür, Ütopya, Sanal Cemaatler, İnternet, Mekan, Sosyal Medya

Küresel Finans Krizi ve Türkiye'deki Konut Sektörüne Etkileri

Uzman İlhami Katırcıoğlu - Yrd.Doç.Dr. Baki Demirel

ÖZ

Konut sektörü, insanların barınma ihtiyaçlarının yanı sıra, inşaat sektörünün bir alt dalı olarak ekonominin de önemli sektörleri arasındadır. ABD'de yaşanan küresel krizin en önemli nedenlerinden birisi de subprime kredi değerliliğine sahip bireylere risk değerlendirmesi yapılmadan önemli ölçüde mortgage kredisi verilmiştir. Bu durum beş altı yıllık zaman diliminde ABD'deki konut fiyatlarını önemli ölçüde artırmıştır. FED'in faiz oranlarını artırması, bankaların riskli davranışları, ABD dolarının karşılığının bulunmaması, konut kredilerinin menkul kıymete dönüştürülmesi ve konut sektörünün spekülasyona açık hale gelmesi gibi nedenlerle mortgage kredileri geri ödenememiş ve konut fiyatları ABD'de düşerek tüm dünya ekonomisini etkileyen küresel bir krize dönüşmüştür. Türkiye'de konut sektörünün önemli bir özelliği de konut fiyat endeksi, hedonik konut fiyat endeksi, konut satış sayıları, konut birim fiyatları gibi derlenen veriler 2010 yılından günümüze kadar yapılmıştır. Bu tür verilerin yeni olmasının yanı sıra konutların kiralanması, satışı, maliyetleri ya geçerli ölçülerle derlenememekte ya da yoktur. Örneğin Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)'in konut satış sayıları endeksinde diğer ilk el ve diğer ikinci el kalemleri bulunmaktadır. Türkiye konut sektörü birtakım risklerle karşı karşıyadır. Tıpkı 1990'lı yılların sonunda Güneydoğu Asya ülkelerinde olduğu gibi konut balonu riski bulunmaktadır. Çünkü konut fiyatları; enflasyonun ve milli gelirin üzerinde artmaktadır. Konut sektörü; piyasa riski, faiz oranlarının artması riski, ödemeler bilançosu ve döviz kuru riski, bankaların zor duruma düşmesi gibi risklerle karşı karşıyadır. Çalışmada VAR analizi kullanılmış olup; konut fiyatları ve hedonik konut fiyatları olmak üzere iki bağımlı değişkene yer verilmiştir. Tüketici fiyat endeksi (CPI), sanayi üretim endeksi (MPI), BİST 100 endeksi (STOCK), ülke riski (CDS) ve küresel risk iştahı (VIX) bağımsız değişkenlerdir. 2010-2016 dönemini kapsamaktadır. Çalışmada Türkiye'deki konut fiyatları üzerinde belirleyici olan faktörler Vector autoregression (VAR) analizi kapsamında birim kök testi, eş bütünleşme analizi, hata düzeltme modeli ve varyans ayrıştırması ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: : Küresel Kriz, Konut Fiyatları, Konut Balonu, Mortgage Kredisi, Var

Cengiz Aytmatov'un "dişi Kurdun Rüyaları" ve "elveda Gülsarı" Anlatılarında Ekim Devrimi Üretim Algısının Olumsuz Yansımaları

Doç.Dr. Fatih Arslan - Okutman İlker İşler

ÖZ

Ekim Devrimi; sadece Rus milleti için değil, Rusya ülkesinde yaşayan başka halklar için de önemli bir tarihi olaydır. Marksist – Sosyalist düşünce anlayışının dünya tarihindeki en önemli uygulama alanı olan Sovyetler Birliği'nin, içindeki önemli halklardan olan Kırgız halkı, bu dönemde Cengiz Aytmatov gibi çok önemli bir yazar yetiştirmiştir. Cengiz Aytmatov hem bireysel olarak hem de ailesel olarak, Ekim Devrimi'nin etkilerini her noktasıyla yaşamış bir yazardır. Onun, "Dişi Kurdun Rüyaları" ve "Elveda Gülsarı" isimli anlatıları, Ekim Devrimi ve onun üretim algısıyla ilgili pek çok yönün, olumsuzlukların simge anlatılarındandır.

Anahtar Kelimeler: Ekim Devrimi, Cengiz Aytmatov, Dişi Kurdun Rüyaları, Elveda Gülsarı

Türkiye'de Çevresel Kuznets Eğrisi Hipotezinin Geçerliliği: Ekolojik Ayak İzi Göstergesinin Rolü

Arş.Gör. İlyas Okumuş

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Türkiye için 1974-2013 yıllarını kapsayan dönem için ekonomik büyümenin, ticari serbestleşmenin, doğrudan yabancı yatırımların, enerji tüketiminin ve kentleşmenin çevresel bozulmanın önemli bir göstergesi olan ekolojik ayak izi üzerindeki etkisini Çevresel Kuznets Eğrisi hipotezi çerçevesinde incelemektir. Bu amaç doğrultusunda uygulanan ARDL (Autoregressive Distributed Lag) sınır testi yaklaşımına göre, analizde kullanılan değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Analiz sonuçlarına göre, enerji tüketimi çevresel bozulmanın göstergesi olan ekolojik ayak izini artırmaktadır. Ayrıca ekonomik büyüme ile ekolojik ayak izi arasındaki ilişkinin ters U ilişkisi olduğu gözlemlenmiştir. Yani, Türkiye'de Çevresel Kuznets Eğrisi hipotezinin geçerli olduğu ispatlanmıştır. Bu sonuçlara ek olarak, kentleşme ile ekolojik ayak izi arasında negatif bir ilişki tespit edilmiştir. Ticari serbestleşme ve doğrudan yabancı yatırımların katsayıları incelendiğinde istatistiksel olarak anlamsız olduğu gözlemlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik Ayak İzi, Çevresel Kuznets Eğrisi Hipotezi, Türkiye

G7 Ülkelerinde Ekonomik Büyüme ile Çevre İlişkisinin İncelenmesi: Kyoto Etkisi

Arş.Gör. İlyas Okumuş

ÖZ

Bu çalışmada G7 ülkelerinde (Almanya, Fransa, İtalya, Japonya, Kanada, İngiltere ve ABD) ekonomik büyüme ile çevre kirliliği ilişkisinde Kyoto Protokolünün etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda 1991-2013 yıllarını kapsayan dönemde kişi başı GSYİH, kişi başı GSYİH'nin karesi, kişi başı enerji tüketimi, ticari serbestleşme, kentleşme ve CO2 emisyonu arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Ayrıca Kyoto Protokolünün etkisinin incelenmesi için, protokolün yürürlüğe girdiği tarih olan 2005 yılına kukla değişken eklenerek modele dahil edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, kişi başı enerji tüketimi karbon dioksit emisyonu miktarını artırmaktadır. Kişi başı GSYİH ve karesinin katsayıları incelendiğinde G7 ülkelerinde ekonomik büyüme ile çevre kirliliği arasında U şeklinde bir ilişki olduğu görülmektedir. Ticari serbestleşme, kentleşme ve Kyoto kuklasının CO2 emisyonu miktarını azalttığı gözlemlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Kuznets Eğrisi Hipotezi, Kyoto Protokolü, G7 Ülkeleri

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sosyal Dışlanma Algılarının Akademik Başarı ve Özgüven Düzeyleri Üzerindeki Etkisi

Arş.Gör. İnci Fatma Doğan - Prof.Dr. İsmail Bakan

ÖZ

Günümüzde sağlıksız, huzursuz, mutsuz insanların oluşmasına neden olan önemli sorunlardan bir tanesi de sosyal dışlanma olgusudur. İnsanların ekonomik, sosyal, kültürel ve diğer alanlarda maddi ve manevi yoksunluk içinde olup kendilerini toplumdan soyutlanmış hissetmeleri, haklarını koruyacak kurumlardan ve sosyal desteklerden yoksun hale gelmeleri olarak ifade edilen sosyal dışlanma, insanların toplumla bütünleşmesini engelleyen dinamik bir süreçtir. Bu çalışmada Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sosyal dışlanmışlık algısı içinde olup olmadıkları ve sosyal dışlanma algılarının onların akademik başarı düzeyleri üzerinde bir etki yaratıp yaratmadığı incelenmek istenmiştir. Ayrıca sosyal dışlanma algısının öğrencilerin özgüvenlerini etkileyip etkilemediği de araştırılan bir başka husustur. Bu amaç doğrultusunda bir anket çalışması gerçekleştirilmiş ve anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla frekans, korelasyon ve regresyon analizleri kullanılarak test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Dışlanma, Akademik Başarı, Özgüven

Sağlık Personellerinde Presenteism Algısının Stres ve Performans Üzerindeki Etkisi: Bir Alan Araştırması

Arş.Gör. İnci Fatma Doğan - Prof.Dr. İsmail Bakan - Y.Sonay Yılmaz - Makbule Oğuz

ÖZ

Presenteism, kişilerin, yoğun iş yükü, işlerini kaybetme endişesi, kendini değersiz hissetmesi, bir konuda karar verme yetkisinin olmaması, yöneticisinin desteğini alamaması gibi duygulara bağlı olarak rahatsızlığı olmasına rağmen işe gitme zorunluluğu hissetmesi durumudur. Presenteism, yüzyılımızda yoğun rekabet dünyasında çalışma durumunda olan kişilerin sorunudur. İş gören üzerinde oluşan iş yerindeki ve özel hayattaki baskılar, işe olan bağlılık sonucu gelişen presenteism sonucunda, kişilerde tükenmişlik duyguları, fiziksel sorunlar, sağlık sorunları ve bunlara bağlı olarak performans düşüklüğü ve çeşitli ruhsal problemler ortaya çıkmaktadır. Bu durum hem çalışanın hem de çalışılan kurumun verimliliğinin düşmesine neden olmaktadır. Çalışanları verimsizliğe sevk eden presenteism hali işletmelerde büyük maliyetlere neden olmaktadır. Dolayısıyla çalışanların verimliliğini önemli derecede etkileyen presenteism mücadele edilmesi gerekli bir olgudur. İş yaşamında çalışanların üretkenliklerini olumsuz yönde etkileyen, kurum veriminin azalmasına neden olan, kişinin fiziksel ve psikolojik sorunlar yaşamasına yol açan bir diğer faktör de stres unsurudur. Strese yol açan nedenlerden biri de presenteismdir. Dolayısıyla presenteismle mücadele sonucunda presenteismden kaynaklı oluşabilecek sorunların ortadan kaldırılması da mümkün hale gelebilecek ve çalışan verimliliğine, performansına olumlu yönde bir katkı sağlanmış olacaktır. Bu çalışma kapsamında da presenteismin stres ve çalışan performansı ile arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir anket çalışması gerçekleştirilmiş ve anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Presenteism, Stres, Performans

Bankalarda Müşteri Kârlılık Analizi Uygulaması ve Bir Vakaa Analizi

Yrd.Doç.Dr. İncilay Erduru

ÖZ

Bankalar kâr sağlamak amacıyla fon fazlası olan kişilerden fon açığı olan kişilere sıcak para akışını sağlayan aracı kuruluşlardır. Mikro düzeyde, fon fazlası ile fon açığı olan müşteriler arasında nakit transferi yaparak likidite yaratan bankaların, aynı zamanda para politikalarının etkinliğini arttırma, dış ticaret finansmanını sağlayarak ihracatı arttırma, reel ülke yatırımcılarına destek olma gibi makro düzeyde işlevleri de bulunmaktadır. Bankaların kârlılıklarını ve müşterilerinin memnuniyetini arttırmak için üstlendikleri bu işlevlere karşılık müşterilerin de bankaları ne ölçüde memnun ettiklerinin tespit edilmesi gerekmektedir. Müşterilerin bankaları memnun etme düzeyleri, bankaların müşterilerinden sağladıkları net kâr katkısı bir başka ifadeyle müşteri kârlılık analizi sonucu elde edilen değer ile ölçülmektedir. Bu kapsamda müşteri kârlılık analizi kavramı, kapsamı, uygulama aşamaları ile ilgili kavramsal çerçevenin açıklanması ve özel bir bankada uygulanma süreci bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı doğrultusunda Niğde ilinde faaliyet gösteren özel bir bankanın müşterilerine ve genel giderlerine ilişkin verileri kullanılarak, betimleyici/durum saptayıcı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucuna göre müşteri gruplarının kârlılıkları ayrı ayrı hesaplanmış ve bankaların müşterilerine sunmuş oldukları ürün/hizmetlerinin hangilerinin ne ölçüde katma değer yarattığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müşteri Kârlılığı, Müşteri Kârlılık Analizi, Bankalar, Niğde

Türkiye'de Faaliyet Gösteren Taşıma ve Depolama İşletmelerinin Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi: Merkez Bankası Sektör Bilançoları Üzerine Bir Araştırma

Prof.Dr. Ali Deran - Yrd.Doç.Dr. İncilay Erduru

ÖZ

Taşımacılık ve depolama insanlığın varoluşu ile birlikte ortaya çıkan ve kişileri/işletmeleri küresel dünya ekonomisine taşıyan en önemli iki lojistik faaliyettir. İşletmeler lojistik ağ yapıları içerisinde hammadde ve malzemelerin temin edilmesinde, üretim sürecine verilmesinde ve üretilen nihai mamullerin dağıtım kanallarına sevki sırasında taşıma ve depolama faaliyetlerini yoğun bir şekilde kullanmaktadırlar. İşletmeler söz konusu faaliyetleri, kendi bünyelerinde tesis ettikleri birimler ile gerçekleştirebildikleri gibi üçüncü parti yada dördüncü parti lojistik hizmet sağlayıcılarından taşıma ve depolama hizmeti alarak da gerçekleştirebilmektedirler. İşletmelere taşıma ve depolama hizmeti veren bu işletmelerin gerek likit varlıklarının ve duran varlıklarının yapısının gerekse bu varlıklarını finanse etme şeklinin farklılığı bu işletmelerin finansal performanslarında da farklılık yaratmaktadır. Bu kapsamda 2013-2015 yılları arasında Türkiye'de taşıma ve depolama alanında faaliyet gösteren 342 işletmenin finansal tabloları incelenerek finansal performanslarının gelişimleri ve taşıma ile depolama alt sektörleri arasında finansal performans açısından farklılık olup olmadığının tespit edilmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı doğrultusunda Merkez Bankası sektör bilançolarından elde edilen veriler, oran analizi yöntemi kullanılarak analize tabi tutulmuştur. Analiz sonuçlarına çalışmanın uygulamalar bölümünde geniş bir şekilde yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Taşıma Faaliyeti, Depolama Faaliyeti, Finansal Performans, Sektör Bilançoları

Gerçeğe Uygun Değer Yaklaşımı ve İşletme Yönetimi Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi

Reyhan Can - Yrd.Doç.Dr. İncilay Erduru - Prof.Dr. Ali Deran

ÖZ

Finansal raporların hazırlanması sürecindeki en önemli aşamalardan biri varlık ve yükümlülüklerin değerlemesidir. Bu süreçte varlık ve yükümlülükler tarihi maliyet ve cari değer yaklaşımları olmak üzere iki farklı yaklaşımla değerlemeye tabi tutulabilir. Tarihi maliyet yaklaşımı varlık ve yükümlülüklerin finansal değerlerini sadece işlem tarihinde gerçeğe yakın bir şekilde finansal tablolara yansıtır. İşlem tarihinden sonra ise teknolojik, ekonomik, finansal ve benzeri nedenler varlık ve yükümlülüklerin finansal değerlerinde değişimler meydana getirebilir. Tarihi maliyet yaklaşımı bu değişikliklerin finansal tablolara yansıtılmasında yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle güncel Finansal Raporlama Standartlarına göre ilk kayıt tarihinden sonraki dönemlerde hazırlanan finansal tablolarda, varlık ve yükümlülüklerin ağırlıklı olarak gerçeğe uygun değer yaklaşımı esasında değerlemeye tabi tutulması yaklaşımının benimsendiği görülmektedir. Varlık ve yükümlülüklerin değerlemesinde gerçeğe uygun değer yaklaşımının benimsenmesiyle beraber, işletmelerin hazırlamış oldukları finansal tablolardan yararlanan finansal bilgi kullanıcılarının elde ettikleri bilginin güvenilirliği, doğruluğu ve şeffaflığının artması beklenmektedir. Bunun yanı sıra gerçeğe uygun değer yaklaşımı yöneticiler ile işletme sahipleri arasındaki asil-vekil çatışmasını azaltarak, yöneticileri alacakları kararlarda daha dikkatli olmaya zorlamakta, yöneticilerin temel idari görevlerinde önemli değişikliklere neden olmaktadır. Bu çalışma derleme niteliğinde bir çalışma olup günümüz muhasebe alanının en önemli konularından bir olan gerçeğe uygun değer yaklaşımının finansal raporlar, dolaysısıyla, finansal raporların en önemli kullanıcılarından biri olan işletme yönetimi üzerindeki etkilerini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gerçeğe Uygun Değer Yaklaşımı, Finansal Raporlama Standartları, İşletme Yönetimi, Finansal Tablolar

Demokratik Rejimlerde Medyanın İşlevi: ‘all The President’s Man’ Film Örneği

Öğr.Gör. İpek Fatma Çevik - Yrd.Doç.Dr. Setenay Sezer Babalıoğlu - Öğr.Gör. Fatih Çevik

ÖZ

Toplum içerisinde bireyin tarafsız kalabilmesinin oldukça güç olduğu gerçeği kabul edildiğinde, medya sahibinin ya da medya çalışanının ne kadar objektif olabileceği de oldukça tartışmalı bir durum olarak ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte ticari birer işletme olan medya kuruluşlarının temel amacının haberin tarafsız iletimi olmasının da ne kadar gerçekçi olduğu ayrıca bir tartışma konusu olmaktadır. Eleştirel açıdan bakan düşünürlerin kontrolünün hakim gücün elinde olan bir araç olarak tanımladıkları medyanın, en azından yaşamak için kar amacı gütmek zorunda olduğu ayrıca bir gerçektir. Belli bir satış oranını ulaşma veya reklam pazarından pay elde edebilme ihtiyacı olan medya için objektiflik, tarafsızlık, doğruluk gibi ahlaki normlardan uzaklaşmak oldukça olası görülmektedir. Türk Basın Konseyi'nin Basın Meslek İlkeleri bildirisinde, gazetecinin taşıdığı misyon açıklanırken, iletişim özgürlüğünün saydam ve demokratik bir yönetime kavuşmanın temel koşulu olduğu ve kanun koyucuların veya öteki kurum ve kişilerin, iletişim özgürlüğünü kısıtlamalarına gazeteci olarak karşı çıkılacağı belirtilmektedir. Halkın gerçekleri öğrenme hakkı doğrultusunda, gazeteciliğin temel işlevinin gerçekleri bulup bozmadan, abartmadan kamuoyuna yansıtmak olduğu ilan edilmektedir. Avrupa ve ABD'de dahil olmak üzere gazetecilerin haber verme noktasında önemli zorluklarla karşılaştıkları bir gerçektir. 17 Haziran 1972 günü basit bir hırsızlık gibi görünürken büyük bir skandala dönüşen Watergate olayı, gazetecilik mesleğinin demokrasinin yaşaması açısından aslında ne kadar hayati bir önem arz ettiğini tüm dünyaya göstermiştir. İki gazeteci tarafından ortaya çıkarılan bu skandalın beyaz perdeye yansıması olan "All The President's Man" filmi önemli sinema klasikleri içerisindeki yerini hala korumaktadır. Bu çalışmada, Türkçe karşılığıyla "Başkanın Bütün Adamları" film örneğinden yola çıkılarak, gazeteciliğin kamusal anlamda önemi açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Film, Watergate Olayı, Gazetecilik, İletişim, Medya

Çiğ Mi? Pişmiş Mi? Anadolu'da Bir Ritüel: Zekeriya Sofrası

Yrd.Doç.Dr. Kadriye Şahin - Yrd.Doç.Dr. Gönül Reyhanoğlu

ÖZ

Bu araştırmanın konusu Anadolu'nun farklı bölgelerinde yapılan ve belirli kuralları olan Zekeriya Sofrasının bir ritüel olarak incelenmesidir. Bazı bölgelerde Halil İbrahim Sofrası ile karıştırılsa da her iki ritüel birbirinden oldukça farklıdır. Zekeriya Sofrası bir dileğin gerçekleşmesi için yapılan bir tür adağın yerine getirilmesi için hazırlanan bir dizi ritüeli gerektirir. Bazen 40 bazen ise 41 çeşit pişmemiş yiyeceğin aynı anda sofrada bulunması ile oluşturulan temel ritüel kuralı zamanla farklı geleneklere doğru bir değişim göstermektedir. Toplumsal cinsiyet açısından kadınlara özgü bir alan olan Zekeriya Sofrası bu anlamda bir sosyalleştirme aynı zamanda psikolojik sağaltım işlevi de üstlenmiştir. Çalışmanın temel yöntemi kaynak taraması olup aynı zamanda Antakya ve Kıbrıs'ta sınırlı bir alan araştırması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ritüel, Gelenek, Zekeriya Sofrası, Din

Cebe Defterleri Üzerine Kısa Bir Deneme: 368 Numaralı Sivas Defterinin Analizi

Okt Kazım Kartal

ÖZ

Cebe zırh manasına gelmekte olup, Osmanlı ordusunun "cebelü" adı verilen sınıfına ait askerleriyle ilgili bilgileri ihtiva eden kaynak türüdür. Cebe defterleri, istisnai durumlar hariç, umumi tahrirlerin terk edildikten sonra ortaya çıkmış ve seferlerde bulunan tımarlı sipahilerin tespiti ve yoklanabilmesi için sonradan oluşturulan bir defter türüdür. Bunlar seferlerde kullanılmak için tımar ruznamçe defterlerindeki kayıtlardan hareketle hazırlanmış olup, savaş zamanında bulunan cebelülerin isimleri ile bunların gelir kalemleri gösterilmektedir. Çalışmamızda BOA Kimlik No:A.DFE_368_01 Cebe defterlerindeki verilerden hareketle Sivas eyaletindeki tımarların sayı ve yıllık gelirleri üzerine değerlendirme yapılarak, Sivas Eyaletine bağlı Nahiye sayılarını ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sivas, Cebe, Tahrir, 18. yüzyıl

Sivas Kalesinde Bulunan Harp Malzemeleri Üzerine Bir Değerlendirme (1741-1792)

Okt Kazım Kartal

ÖZ

Kale, stratejik bir yeri veya yerleşim yerini korumak ve bu nedenle de ihtiyaç duyulan askeri kuvveti barındırmak üzere inşa edilmiş bir savunma yapısıdır. Tarih öncesi dönemlerden başlayarak dışarıdan gelebilecek tehlikelerden kendini koruma ihtiyacı hisseden İnsanoğlu, kendini korumayı temel bir gereklilik olarak görmüştür. Bu gereksinim çok erken tarihlerden başlayarak savunma ve kuşatma teknikleriyle araç ve gereçlerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Çalışmamızın ana kaynağı Bab-ı Defteri Başmuhasebe Cebehane-i Amira Kalemi Defteri D.BŞM. CBH.d.18507 ile Başmuhasebe Cebehane-i Amira Kalemi Defteri D.BŞM. CBH.d.18508 oluşturmaktadır. Sivas kalesinin savunulması için kalede bulunan Ateşli Silahlar, barut üretimi için kullanılan hayvanlar, barut üretimi için kullanılan Hammaddeler, Ateşsiz Silahlar, Kalelerde Mühimmat Yapımı İçin Bulunan Metaller, Yanıcı Maddeler ve kalede yapılan onarımlar, masraflar, kullanılan inşaat malzemeleri, tabyalar arasındaki uzaklıklar, iç ve dış kale surları hakkında değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sivas, Kale, Mühimmat, 18. yüzyıl

Türk Kamu Yönetiminde Bürokratik İşlemlerin Azaltılmasında Uyap Uygulamasının Önemi

Doç.Dr. İbrahim Ethem Taş - Kemal Uçacak

ÖZ

Günümüzde özellikle bilgi teknolojileri alanında yaşanan gelişmeler özel sektörü olduğu gibi kamu sektörünü de ciddi anlamda etkilemiştir. Yeni kamu kamu yönetimi anlayışının geleneksel yönetim anlayışının yerini almasıyla birlikte kamu sektöründe bilgi teknolojikleri ve inovasyona dayalı uygulamaların kullanımı yaygınlaşmaya başlamıştır. Türk kamu yönetiminde yargı alanında bürokratik işlemleri azaltmak ve adli hizmetleri daha etkin hale getirmek için geliştirilen inovatif bir uygulama olan UYAP, kamu sektöründe bilgi teknolojileri kullanımına verilebilecek önemli bir örnek konumundadır. UYAP hayata geçirildikten sonra hem maddi açıdan hem de zaman açısından önemli ölçüde tasarruf sağlanmıştır. Bu uygulamayı kullananlar, mahkemeye gitmek zorunda kalmadan birçok adli hizmetten faydalanabilmektedir. Ayrıca bu sistemin diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla entegrasyonunun sağlanması sayesinde, Türkiye'de kamu hizmeti sunumunda yaşanan dijital dönüşüm sürecine katkı sağlanmıştır. Bu çalışmada ilk olarak bilgi teknolojileri ve inovasyon kavramları açılanmıştır. Daha sonra kamuda inovasyon kavramı hakkında bilgi verilerek, kamu sektöründe bilgi teknolojileri kullanımının önemi açıklanmıştır. Son olarak UYAP Uygulaması hakkında bilgi verilmiş ve bu uygulamanın bürokratik işlemler üzerindeki etkileri analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Kamu Yönetimi, Bilgi Teknolojileri, Uyap

Türk Kamu Yönetiminde Bürokratik İşlemlerin Azaltılmasında E-Devlet Uygulamasının Önemi

Doç.Dr. İbrahim Ethem Taş - Kemal Uçacak

ÖZ

Günümüzde yeni kamu yönetimi anlayışının da etkisiyle beraber kamu hizmeti sunumunda kalitenin artırılması önemli bir mesele haline gelmiştir. Tüm dünyada bu eğilim doğrultusunda kamu hizmetinin kalitesini artırmaya yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Fakat kamu sektörünün karşı karşıya kaldığı "bürokratik işlemlerin fazlalığı" sorunu bu çalışmaların önünde bir engel teşkil etmektedir. Bürokratik işlemler nedeniyle hem zaman kaybı yaşanmakta hem de maddi açıdan kayıp yaşanmaktadır. Bu durum ise kamu hizmetinin kalitesini düşürerek vatandaş memnuniyetini azaltmaktadır. Bu sebeple kamu sektöründe bürokratik işlemleri azaltabilmek için yeni yollar aranmaktadır. Türk kamu yönetiminde de bu eğilim doğrultusunda bilgi teknolojilerine dayalı bir uygulama olarak e-devlet uygulaması geliştirilmiştir. E devlet uygulaması ile vatandaşlar birçok kamu hizmetinden kamu kurumlarına gitmelerine gerek kalmadan faydalanabilmektedir. Bu çalışmada ilk olarak kamu sektöründe bilgi teknolojileri ve inovasyona dayalı uygulamaların kullanımının önemi açıklanmıştır. Daha sonra e-devlet kavramı hakkında bilgi verilmiştir. Son olarak Türk kamu yönetiminde e-devlet uygulamasının kullanımı ile bürokratik işlemlerin azaltılması arasında bir ilişki bulunup bulunmadığı, istatistiki veriler ışığında analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Kamu Yönetimi, Bilgi Teknolojileri, İnovasyon, E-Devlet

Duyumsal Devindirici Hareket Karşısında Görmenin Gücü: Bu Dünyaya İnancın Sinematografik Yansıması

Yrd.Doç.Dr. Kudret Aras

ÖZ

Bu çalışmada Rosselini'nin 1952 yılında yayınladığı "Europe 51" adlı filminden hareketle çağdaş filozof Gilles Deleuze'ün ortaya koyduğu sinema felsefesine dair önemli kavramlar tartışılacaktır. Deleuze Hareket-İmge- Sinema I ve Zaman-İmge-Sinema II başlıklarıyla yayınladığı iki ciltlik kitabında sinemanın olanaklarından hareketle çok derin felsefi analizler gerçekleştirmiştir. Deleuze düşüncelerini klasik sinema ve modern sinemanın farklılıklarından hareketle temellendirir. Klasik sinema duyumsal devindirici şemadan hareketle hareket-imge'nin ön planda olduğu bir düzlem ortaya koyarken, modern sinema karşılaşmaya, görmeye ve duymaya dayalı bir zaman-imge'yi ortaya koyar. Deleuze bu noktada Berson'un düşüncelerini temel alarak sinemanın verdiği yeni olanaklarla birlikte daha ileri noktalara kadar giden yeni bir düşünce imgesi geliştirir. Çağdaş sorun, tüm insanların, inanların veya ateistlerin hepsinin sorunu aslında "bu dünya"ya olan inançlarını kaybetmiş olmalarıdır. Bu açıdan "bu dünya"ya olan inancı yeniden ortaya koyma noktasında en büyük sorumluluk sanata özellikle de sinemaya düşmektedir. Sinemanın olanakları bu dünyaya olan inancı sağlamak için oldukça elverişlidir.

Anahtar Kelimeler: Sinema Felsefesi, Hareket-İmge, Zaman-İmge, Görsel ve İşitsel İmge, Bu Dünyaya İnanç

Kafka'nın "yasa Önünde" Metninin Yargı Yetisi Açısından Felsefi Analizi

Prof.Dr. Kudret Aras

ÖZ

"Yasa Önünde" Kafka'nın Dava adlı kitabının son bölümlerinde geçmektedir. Bu metin edebiyat ve felsefe çevrelerinde oldukça ilgi görmüş ve üzerine çok sayıda analiz ve yorum yapılmıştır. Bu çalışmada felsefe dünyasında Kafka yazılarıyla ilgilenen Jacques Derrida, Walter Benjamin, Maurice Blanchot ve Gilles Deleuze gibi filozofların düşüncelerinden hareketle bu metnin analizi yapılacaktır. "Yasa kimin için vardır? İnsan yasaya erişebilir mi? Yasa-birey-toplum ilişkisi nasıl anlaşılmalıdır? Yasa ve yargı yetisi ilişkisi nasıl açıklanabilir? Yasa öznel midir yoksa nesnel mi? Yasanın ahlaki ve yasal açıdan ayrımı nasıl anlaşılmalıdır? Yargı yetisinin ve mekanizmasının işleyiş şeması nasıl düşünülebilir?" gibi sorulabilecek birçok sorudan hareketle bu çalışmada yasa, zamansallık ve sonsuzluk sorunlarının analizi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yasa, Yargı, Zaman, Sonsuzluk, Derrida, Benjamin, Deleuze, Blanchot

Namık Kemal'de Dil ve Alfabe Algısı

Okutman Kudret Savaş

ÖZ

Namık Kemal'de Dil ve Alfabe Algısı Osmanlı düşünce dünyasının önemli isimlerinden biri olan Namık Kemal, devletin ve milletin karşılaştığı sorunlara eğilmesi ve bunlara çözüm önerileri sunmada harcadığı ciddi mesaiyle devrinin diğer sanatçılarından farklı bir görüntü çizer. Namık Kemal, bu yönüyle dönemin en verimli kalemlerinden biridir. Toplum ve devlet yaşamında yerleştirmeye çalıştığı değişiklikleri halka anlatmada ve eğitmede edebiyatı önemli bir araç olarak gören Namık Kemal, bu aracın etkinliğini sağlayan iki temel öge olan dil ve alfabe üzerinde de değişik zamanlarda, değişik yayın organlarında düşüncelerini ortaya koymuştur. Namık Kemal'in düşünceleri özellikle makaleleri ve mektupları derli toplu bir şekilde incelendiğinde tüm boyutuyla kendini ortaya koymaktadır. Öncelikle düşünce iletişiminin sağlıklı gerçekleşmesi görevini dile yükleyen Namık Kemal'in dilden beklentisi bununla sınırlı değildir. Sanatçıya göre dil, birleştirici bir nitelik sağlayan ortak bir araç olarak yeniden inşa edilmeli, değişik toplulukların oluşturduğu Osmanlı tebaasının bir arada tutulması için yeni görevler üstlenmelidir. Yabancı dilleri öğrenenlerin hızla arttığı bir zeminde Türk dilinin farklı azınlıkların okullarında zorunlu olarak okutulması bu insanların farklı dillere olan isteklerini de azaltacaktır. Dilin kendi kurumlarımızda esas unsur olarak kullanılması da sanatçı için önemli adımlardan biridir. Namık Kemal, bu yaklaşımını özellikle Fransızca tıp eğitimi veren okulun Türkçe eğitim vermesi gerektiğini belirterek ortaya koyar. Ona göre gelişmenin en önemli adımlarından biri de anadilde eğitim yapmaktır. Söz konusu yaklaşımını Osmanlı diplomasisinin Fransızca kullanımı konusunda sergileyen yazara göre devlet kurumlarının Türkçe dışında başka bir dil kullanmaları kabul edilemez bir durumdur ve bunu İslam ahalisinden kimselerin bu göreve gelmesinin engellenmesi olarak yorumlamaktadır. Alfabe konusunda ise sanatçı bilinenin aksine muhafazakâr bir görüş ortaya koyar. Ona göre hâlihazırda kullanılan alfabenin değiştirilmesi mümkün değildir. Alfabeyi içinde bulunulan kültür dairesinin bir uzantısı olarak algılayan Namık Kemal'e göre Avrupa kaynaklı bir alfabe Osmanlı aydınının gündeminde olmamalıdır. Harflerin ıslahı konusunda daha esnek bir görüş ortaya koyan sanatçı, geçmişle bağların koparılmamasına dikkat etmek şartıyla ve yeni okuyuş güçlüklerinin ortaya çıkmaması halinde ıslahın kabil olabileceğini dile getirir. Namık Kemal'in dil ve alfabe ile ilgili görüşleri devrinin ilerisinde bazı atılımlarla beraber çekinceleri de içermektedir. Bu görüşlerin bütüncül bir bakışla incelenmesi sanatçının, günümüz paradigmasına hâkim olan dil ve alfabe görüşlerine kaynaklık yapması bakımından önemli çıkarımlar içerdiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Namık Kemal, Namık Kemal'de Dil Düşüncesi, Alfabe Değişimi, Namık Kemal'de Alfabe Değişimi, Namık Kemal'in Alfabeyle İlgili Görüşleri

Global Or Internatıonal? Debatıng Contemporary Economıc Relatıons

Yrd.Doç.Dr. Levent Duman - Öğr.Gör. Özgür Üşenmez

ABSTRACT

After the end of the Cold War, 'globalization' has been one of the most widely used term and one of the most popular topics among scholars conducting studies in the area international economic relations. While in its radical forms, globalization has been used in the meaning of 'borderless world' where the nation-state does not exist or does not have any of its traditional powers in its moderate forms globalization has been used in the meaning of increasing mobility of capital and goods. For some scholars the existing system continues to sustain its inter-national characteristics and globalization is nothing more than a myth. For some others the current system is a global economy that includes many actors other than states where states have lost their sovereignty defined in 'Westphalian terms.' In this paper we argue that the contemporary international economic system cannot be explained by solely 'inter-national' or 'global' terms and there is need to avoid broad generalizations while developing an analysis about existing international economic relations in different issue areas. We also argue that, in the current situation governance has become more complex and although significant increase has been seen in power and number of 'civil society' organizations, the states remain at the centre of the international economic relations.

KeyWords: Globalization, İnternational Economic Relations, Governance

Unequal Partners: Us-Turkey Relations Since 1945

Yrd.Doç.Dr. Levent Duman - Öğr.Gör. Özgür Üşenmez

ABSTRACT

While Turkey-US relationship founded on Turkish security demands against the Soviet Union after the end of the Second World War, US side approached the issue in a more instrumentalist way as its reluctance to include Turkey within NATO and Marshall aid program showed. But rising Soviet threat and spread of Cold War into Africa and Middle East and Turkey's involvement in Korean War changed the dynamics of this bilateral deal. Even throughout the Cold War, two sides' perceptions regarding common interests differed since US applied arms embargo to Turkey when Cyprus crisis escalated into a full scale Turkish intervention to the island. What determined the post-Cold war relationship was US geo-strategic plans in the Middle East, especially with the two Iraqi wars and still continuing global war on terror. But Turkish reactions to these mostly unilateral strategic moves by US were not always positive. In the last 5 years of Syrian war, Turkish government increasingly tried to chart an independent course for itself. As the US reached a deal with Kurds on fighting against ISIS, and US criticisms of Turkish foreign policy became more visible, this alliance looks much shakier.

Key Words: Turkey, Us, Middle East, Cold War, Foreign Policy

Uluslararası Sözleşmelerde Sosyal Güvenlik Hakkı

Arş.Gör. Murat Kurun - Arş.Gör. Lokman Şahin

ÖZ

Tarihin başlangıcından beri insanlar çeşitli yöntemlerle kendilerini koruma yoluna girmişlerdir. Tarihin farklı zamanlarında insanların korunma ihtiyacı veya insanların hayatlarını devam ettirmek için ihtiyaç duyduğu şeyler değişiklik göstermiştir. Bu değişim sürecinde "sosyal güvenlik" sanayi devriminden sonra değişen koşullara bağlı olarak bir hak olarak görülmese bile kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyal güvenliğin bir hak olarak ele alınması 2. Dünya Savaşı'ndan sonra gerçekleşmiştir ve bu tarihten sonra sosyal güvenlik hakkı uluslararası belgelere konu olmuştur. 20. yüzyılın 2. dönemi boyunca gerçekleşen olaylar sosyal güvenlik hakkının önemi daha belirgin hale getirmiştir. Çalışmamızda artık önemi yadsınamayacak kadar büyük olan sosyal güvenlik hakkının uluslararası sözleşme ve bazı önemli metinlerde nasıl ele alındığı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Güvenlik, Uluslararası Sözleşme, Hak,

Mar'aşîzâde Ahmed Kuddûsî ve İcâzetnâme-i Kuddûsî Adlı Eseri

Yrd.Doç.Dr. Lütfi Alıcı - Yrd.Doç.Dr. Sadi Gedik

ÖZ

Mar'aşîzâde Ahmed Kuddûsî, XVIII. asrın ikinci yarısı ile XIX. asrın ilk yarısında yaşamıştır. Babası, Maraş'tan Bor'a göç eden Nakşibendî mürşidi Eş-Şeyh Seyyid İbrahim Efendi'dir. Ahmed Kuddûsî, H 1183-M 1769 yılında Niğde'nin Bor ilçesinde doğmuştur. İlim tahsili ve tasavvufi seyrüsülukunun ardından Kuddûsî'ye, babası ve Turhallı Mustafa Efendi tarafından Nakşıbendî icâzetnâmesi verilmiştir. Kuddûsî, Hz. Peygamber'e muhabbeti sebebiyle Hicaz'a gitmiş, Mekke ve Medine civarında on yedi yıl mücavir olarak kalmıştır. Bor'a döndükten sonra bir müddet Nakşî usulünce icazet veren Kuddûsî, ehlullahtan aldığı manevi bir işaretle Kâdirî tarikatına geçmiştir. H 1265-M 1849 tarihinde vefat eden Kâdirî mürşidi Mar'aşîzâde Ahmed Kuddûsî'nin kabri Niğde'nin Bor ilçesindedir. Şiirlerinde Kuddûsî mahlasını kullanan mutasavvıf şairin en tanınmış eseri divanıdır. İcâzetnâme-i Kuddûsî ise manzum bir kaside ile mensur bir bölümden oluşan küçük bir risaledir. Bu eser Kuddûsî'nin isteyen ve kabul eden bütün müminlere manevi yolla kıyamete kadar verdiği zikir icâzetnâmesini ihtiva etmektedir. Risale, anılan muhtevasıyla tasavvuf tarihi açısından son derece kıymetli ve dikkate şayan bir eserdir.

Anahtar Kelimeler: Maraş, Ahmed Kuddûsî, Tasavvuf, Kadiriye, İcâzetnâme-i Kuddûsî.

Disiplinlerarası Bir Alan Olarak İletişim Eğitimi: İletişim Fakültelerindeki Kadro Mühendisliği Perspektifinden Bir Değerlendirme

Prof.Dr. Mustafa Akdağ - Yrd.Doç.Dr. Mahmut Akgül

ÖZ

Çalışma iletişim fakültelerindeki akademisyen profiline odaklanmaktadır. Türkiye'de yükseköğretim kurumları bünyesinde faaliyet gösteren iletişim fakültesi sayısının hızlı artışının sorunları da beraberinde getirdiği ön kabulünden hareket eden çalışmada, disiplinler arası olduğu var sayılan iletişim bilimleri alanındaki akademisyen kompozisyonunun betimlenmesi amaçlanmaktadır. Kamu üniversiteleri bünyesinde eğitim faaliyetini sürdüren kırk iletişim fakültesinin örneklem olarak alındığı çalışmada, içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışmada fakültedeki kadro mühendisliğinin disiplinler arası bir bilim dalının gereklerini yerine getirecek şekilde yapılıp yapılmadığı ya da bir hibrit/melez yapılanmanın var olup olmadığı gibi sorulara cevap aranmaktadır. Elde edilen bulgular değerlendirildiğinde iletişim fakültelerinin, birçok sosyal bilim disiplininden akademik formasyona sahip bir akademik kadro kompozisyonuna haiz olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Disiplinler Arası, Melezleşme, İletişim, İletişim Eğitimi, İletişim Fakültesi

Yaratıcı Muhasebe Uygulamaları: Ampirik Bir Çalışma

Yrd.Doç.Dr. Murat Karahan - Arş.Gör. Medet İğde

ÖZ

Mali işlemler sonucunda belgelere dayalı olarak yapılan muhasebe kayıtları ile oluşturulan finansal tablolar, bilgi kullanıcılarına şirket ile ilgili önemli bilgiler sunmaktadır. Bilgi kullanıcıları da bu bilgilerden faydalanarak işletme hakkında kararlar almaktadır. Varlık ile gelirlerin artırılması, borç ile giderlerin azaltılması ve nakit akışının artırılması yoluyla gerçekleştirilen yaratıcı muhasebe uygulamaları ile şirketler, kârını olduğundan yüksek gösterebilmekte, şirketin net piyasa değerini artırabilmekte veya nakit akışını artırmaktadır. Başka bir ifade ile yaratıcı muhasebe uygulamaları mevcut finansal faaliyet sonuçlarını gizlemek ve değiştirmek için kullanılan yöntemlerin bütünüdür. Yaratıcı muhasebe uygulamalarında amaç finansal tabloların mevzuata uygun bir şekilde hazırlanarak mali tablo kullanıcılarını firma hakkında olumlu düşünmeye sevk ederek şirketin durumunu olduğundan farklı göstermektir. Yaratıcı muhasebe uygulamaları yasalara aykırı olmamakla beraber, kurallardaki esnekliklerden yararlanma süreci olup, kurallar içerisindeki boş alanları araştırma çabasıdır. Böylece şirketler, finansal durumlarını yasal yollarla gerçeğinden farklı göstererek finansal bilgi manipülasyonu yapmakta ve bu durum bilgi kullanıcılarının güvenlerini azaltmaktadır. Yaratıcı muhasebe uygulamaları ile ilgili literatür incelendiğinde Healy 1985, De Angelo 1986, Dechow vd. 1995, Beneish 1997, Küçüksözen 2004, Çıtak 2009, Saltoğlu 2013 ve Tassadaq ve Qaisar 2015 gibi çalışmalara rastlanmaktadır. Çalışmamızda şirketlerin finansal tablolarını hazırlayan ve bu tabloları kullanarak karar verici konumda olanların yaratıcı muhasebe uygulamaları hakkındaki bakış açılarını ortaya çıkarmak üzere bir anket uygulaması yapılmıştır. Anket uygulaması, Türkiye'de İSO 500 içerisinde yer alan şirketlerin yaratıcı muhasebe uygulamalarına karşı yaklaşımları ve yaratıcı muhasebe uygulamalarını kullanıp kullanmadıkları tespit edilmiştir. Araştırmada yapılan analizlerde yaratıcı muhasebe uygulamaları dünyada olduğu gibi ülkemizde de şirketlerin mali tablolarını olduğu gibi değil de olması istenildiği gibi gösteren en önemli araç olarak kullanılmaktadır. Bu amaçla kanun ve yönetmeliklerde bulunan boşluklardan yararlanmak suretiyle şirketler kârını olduğundan yüksek göstermekte net piyasa değerini artırmaktadır. Bu durum işletmeler kısa vade çıkarlar açısından makul görülebilmekle beraber uzun vadede işletmelerin, devletin ve yatırımcıların bu uygulamalardan dolayı maddi ve manevi zarara uğrayacakları, dünyadaki diğer örneklerde de karşılaşılacağı gibi ülkemizde de görülebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı Muhasebe, Muhasebe, Muhasebe Uygulamaları, Finansal Tablo Kullanıcısı

Türk Masallarında Deve

Dr. Mehmet Alptekin

ÖZ

Çoğunlukla "Bir varmış, bir yokmuş. Develer tellal iken, pireler berber iken…" kalıp ifadesiyle başlayan masallar, içerisinde sınırsız halk kültürü unsuru barındırmaktadır. Masal ülkesi adını verdiğimiz ülkede gerçekleşen olayların kahramanları; insanlar, hayvanlar ve olağanüstü varlıklardır. Masallarda karşımıza çıkan hayvanlardan biri de devedir. Masal ülkelerinde kahramanlar uzak ülkelerdeki gelişmelerden deve kervancıları sayesinde haberdar olmaktadır. Masalların giriş formellerinde zaten "develer tellal iken" ibaresi kullanılmaktadır ki burada develer sayesinde haberleşmelerin gerçekleştiği anlamı çıkmaktadır. Türklerde atlı-göçebe hayat gereği en önemli hayvanlardan birisi attan sonra develerdir. Develer su içmeden ve bir şey yemeden uzun süre yolculuğa dayanabilmektedirler. Bu özelliklerinden dolayı develer toplum hayatı için önem arz etmektedir. Türkler, develeri kutsal hayvanlar arasında değerlendirmişlerdir. Bu nedenle develere öyle önem vermişler ki çeşitli halk anlatılarına deveyle ilgili özellikleri aktarmışlardır. Çalışmamızda masallardaki deve motifi üzerinde duracağız. Develerin kurnazlık, habercilik, yardımseverlik, ulaşım aracı vb. özellikleriyle masallara nasıl yansıdığını aktarmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Türk, Masallar, Deve

Çevre Bilicinin Ekolojik Ayak İzi ile İlişkisi:Türkiye ve Sudanlı Öğrenciler Üzerine Bir Çalışma

Doç.Dr. Mehmet C. Marın - Yousif Musa

ÖZ

Çevre bilinci, özellikle 1960'larda gelişmiş ülkelerin orta ve yüksek gelirli kesimleri arasında kapitalist üretim, tüketim ve yaşam biçimi ile bunların ürettiği sorunların sorgulanması ve alternatif yaşam biçimlerinin olabileceği yönündeki arayışların bir sonucu olarak gelişti. Dolayısıyla çevre bilincine sahip bireylerin diğer bireylere kıyasla günlük yaşamlarında da çevreye daha duyarlı ve çevre dostu davranışlar göstermesi beklenir. Çevre bilinci ile çevreci davranışların ölçülmesi ve bunların bir takım bireysel sosyoekonomik ve demografik özelliklerle olan ilişkilerinin incelendiği çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Ancak çevre bilincinin gerçekte ne ölçüde çevreci davranışa dönüşebileceği konusundaki tartışmalar halen devam etmektedir. Bu çalışmada 2016-2017 öğretim yılındaTürkiye'de Kahramanmaraş Sürçü İmam Üniversitesi ile Sudan'da Hortum Üniversitesinin İİBF, Ziraat, Mühendislik ile Mimarlık Fakültelerinin farklı bölümlerinde okuyan toplam 509 öğrencinin çevre bilinçleri ile ekolojik ayak izleri ölçülmekte, çevre bilinci ile ekolojik ayak izi arasındaki ilişki incelenmektedir. Çalışmanın verileri, kolayda örneklem yöntemi ile seçilen öğrencilere uygulanan ve Yeni Çevreci Pradigma (NEP) ölçeği ile web-tabanlı Ekolojik Ayak İzi Hesaplamasında kullanılan soruların da bulunduğu bir anketten elde edilmiştir. Bulgulara göre, her iki ülkeden gelen öğrenciler ağırlıklı olarak insan merkezli bir düşünce eğilimi taşımaktadır. Türkiye ve Sudanlı öğrencilerin ortalama ekolokik ayak izleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Katılımcıların çevre bilinçleri ile ekolojik ayak izleri arasında bir ilişkşi tesbit edilmemiştir. Son olarak çevre bilinci ve ekolojik ayak izinin sosyoekonomik ve demografik özelliklerle ilişkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Bilinci, Ekolojik Ayakizi, Sudan ve Türkiye

Türk Bankacılık Sektöründe Likidite Riskini Belirleyen Faktörler: Bir Panel Veri Uygulaması

Doç.Dr. Mehmet Demir - Yrd.Doç.Dr. Özcan Işık - Fikret Altan

ÖZ

Kısaca, bankanın yükümlülüklerini yerine getirecek düzeyde likiditeye sahip olmaması şeklinde tanımlanan likidite riski, bankacılık sektörüne özgü önemli risklerden biridir. Finansal sistemde yer alan yatırımcılar ve tasarruf sahiplerini bir araya getirmede finansal aracılık fonksiyonunu icra eden bankaların bu yönde yaşayacakları bir risk veya kriz durumu reel kesimi de olumsuz etkileyecektir. Dolayısıyla likidite riskinin etkin bir şekilde yönetilmemesi, mikro açıdan bankacılık sektörünü makro açıdan ise ülkenin ekonomik gelişimini engelleyecektir. Bu çalışmanın amacı, Türk bankacılık sektöründe faaliyet gösteren mevduat bankalarının likidite riskini belirleyen faktörleri araştırmaktır. Bu bağlamda, 2009-2014 yıllarını kapsayan dönemde Türk bankacılık sektöründe faaliyet gösteren 28 mevduat bankasının verileri elde edilmiş ve likidite riski yönetiminde etkili olan faktörler statik ve dinamik panel veri regresyon yöntemi ile test edilmiştir. Likidite riski modeli tahmin edilirken Havuzlanmış en Küçük Kareler (EKK), Tesadüfi Etkiler ve Sabit Etkiler gibi geleneksel statik panel veri yöntemlerinin yanı sıra sistem iki aşamalı genelleştirilmiş momentler metodu da (GMM) kullanılmıştır. Statik panel veri tahmin yöntemlerinin içsellik sorununu dikkate almaması sebebiyle likidite riski modelinin yorumlanmasında değişkenlerin içsel olma durumlarını da göz önünde bulunduran sistem GMM tahmincisi kullanılmıştır. Bu model ile elde edilen bulgulardan hareketle gecikmeli likidite, mevduat oranı, alınan krediler ve varlık kârlılığı gibi değişkenler ile likidite riski değişkeni arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Buna karşılık, banka büyüklüğü ile likidite riski arasında negatif ve anlamlı bir ilişki olduğu da tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Likidite Riski, Panel Veri Analizi, Bankacılık Sektörü, Sistem Gmm

Üniversite Personelinin Araç Kaskosu Yaptırmada Sigorta Şirketi Seçimini Etkileyen Faktörlerin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Doç.Dr. Mehmet Demir - Dr. Sait Bardakçı - Öğr. Gör. Yılmaz Günel

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, üniversitede görev yapan akademik ve idari personelin araç kaskosu yaptırırken sigorta şirketi tercihlerini belirleyen faktörlerin çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Cumhuriyet Üniversitesi'nde görevli, 225'i akademik, 125'i idari olmak üzere toplam 350 personele Günel (2017) tarafından akademik ve idari personelin sigorta şirketi seçimini etkileyen faktörlerin tespiti için geliştirilen 5'li Likert tipi ölçek kullanılmıştır. Bu ölçek "Şirket İmkânları", "Güvence", "Acente Tavrı", "Ek Teminatlar", "Şirket Bilinirliği", "Güven" ve "Kasko Deneyimi" şeklinde adlandırılan 7 alt faktörden oluşmaktadır. Ölçeğe ait genel Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,868 olarak bulunmuştur. Elde edilen veri setindeki bilgilerin analizinde bağımsız gruplar için t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Yapılan analizler neticesinde akademik ve idari personelin sigorta şirketi tercihini etkilediği düşünülen; "Şirket Bilinirliği" ve "Güven" faktörlerinin hiçbir değişkene göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiş, "Acente Tavrı", "Şirket İmkânları", "Güvence", "Ek Teminatlar" ve "Kasko Deneyimi" faktörlerinin ise çeşitli değişkenlere göre anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kasko, T Testi, Anova

Kahramanmaraş Şehri ve Yakın Çevresinin Heyelan Duyarlılık Analizi

Öğr.Gör. Mehmet Denizdurduran - Prof.Dr. Murat Sunkar

ÖZ

Bu çalışmada, Coğrafi Bilgi Sistemleri kullanılarak Kahramanmaraş şehri ve yakın çevresinin heyelan duyarlılık analizleri yapılmıştır. Ahır Dağı güney yamaçlarına kurulan şehir zamanla Maraş Ovası'na doğru genişlemiştir. Hızlı kentleşme sürecinde Fiziki Coğrafya şartları dikkate alınmadığı için bazı sorunlar ortaya çıkmıştır. Şehrin kurulduğu alan ve çevresinde iklim, jeoloji ve jeomorfolojik özellikler nedeniyle bazı alanlarda heyelanlar görülmektedir. Kayma şeklinde yavaş gelişen bu heyelanlar yerleşme, sanayi tesisleri, karayolu ve tarım arazilerini etkilemektedir. Bu etkinin belirlenmesi amacıyla litoloji, fay hatlarına uzaklık, eğim, bakı, akarsulara uzaklık ve bitki kapalılığı gibi parametreler analiz edilmiştir. Her parametrenin piksel sayısı bulunarak, heyelan alanlarının piksel sayıları ile karşılaştırılmıştır. Bu şekilde bütün parametreler ile heyelanlı alanlar ilişkilendirilerek heyelan duyarlılık haritası oluşturulmuştur. Bu işlemlerdeki analizler Frekans Oranı metoduna göre yapılmıştır. Heyelan duyarlılık analizi sonuçlarına göre, Kahramanmaraş şehri ve çevresinde yerleşme, sanayi, karayolu ve tarım arazilerinin bir bölümü orta ve yüksek riskli alanlarda yer almaktadır. Özellikle şehrin batısında kurulan organize sanayi bölgesi heyelan duyarlılığı çok yüksek olan alanda kalmaktadır. Bu sonuçlara göre imar planlamalarında heyelan duyarlılık haritası dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kahramanmaraş Şehri, Maraş Ovası, Heyelan Duyarlılık Analizi, Coğrafi Bilgi Sistemleri

Global Finansal Krizin Sukuk Piyasasına Etkisi

Prof.Dr. Ahmet Ulusoy - Arş.Gör. Mehmet Ela

ÖZ

Eylül 2008'de başlayan Global finansal kriz, geleneksel borç enstrümanları piyasasını son derece olumsuz etkilemiştir. Etkisi geleneksel piyasa kadar ağır olmamakla birlikte, sukuk piyasası da bu etkilenmeden payını almıştır. Nitekim kriz süresince sukuk ihraçlarında önemli bir azalma görülmüştür. Fakat Sukuk ihraçlarındaki düşüş kısa sürmüş, sukuk piyasası oldukça hızlı bir şekilde toparlanmış ve ihraçlar hızlı bir şekilde artmıştır. Sukuk ihraçlarını etkileyen unsurlardan birisi de önde gelen İslami düzenleyici kuruluşlardan Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions (AAOIFI)'nın bazı sukuk türlerini Şeriat'a uymadığı gerekçesiyle eleştirmiş olmasıdır. Bu anlamda, çalışmamız sadece global krizin sukuk piyasasını etkilediğini belirten birçok çalışmanın aksine, Ulemanın açıklamalarının etkisini de göstermek üzere tasarlanmış ve kriz ile ulema etkisi ayrı faktörler olarak değerlendirilmiştir. Diğer yandan literatürde krizin kısa vadeli etkilerine odaklanılmış ancak uzun vadeli etkisi araştırılmamıştır. Bu bağlamda çalışmamızda krizin kısa vadeli etkisinin negatif ancak uzun vadeli etkisinin pozitif olduğu vurgulanmış ve uzun vadede kriz etkisinin neden pozitif olduğu açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışmamız, global finansal kriz ve fetva müessesesi etkisini birlikte değerlendiren, krizin kısa ve uzun vadeli etkilerini birbirinden ayıran başlıca çalışmalardan biri olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sukuk, Kriz, Aaoıfı, Şeri Tartışmalar

Ekonomik Büyümenin Ülke Borsasına Etkisi Ülkeler Arası Kıyaslama

Yrd.Doç.Dr. Müslüm Polat - Öğr.Gör. Mehmet Emin Yaşar

ÖZ

Bu çalışmanın amacı ülkelerin GSYH'nin hisse senedi fiyatına etkisi panel veri analiziyle incelenmiştir. Nisan 2009 - Nisan 2016 dönemlerindeki aylık verilerin kullanıldığı çalışmada diğer çalışmalardan farklı olarak regresyon tahmini için hem ülkeler arasındaki yatay kesit bağımlılığını hem de heterojenliği dikkate alan bir yaklaşım kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre GSYH'nin hisse senedine etkisi anlamlı bulunmuştur. Dolayısıyla GSYH arttıkça ülke borsaları da yükselmektedir. Bununla birlikte ülkelere ait birim etkiler incelendiğinde GSYH ile hisse senedi arasındaki ilişkinin ülkeden ülkeye farklılık gösterdiği görülmektedir. Bazı ülkelerde anlamlı etki tespit edilmişken bazı ülkelerde anlamlı bir etki saptanamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Hisse Senedi, Gsyh, Cce

Kobi'lerin Devlet Destekleri ve Teşviklerinden Yararlanma Düzeyleri ve Yararlanmama Nedenleri

Öğr.Gör. Mehmet Tursun - Doç.Dr. Mehmet Cihangir

ÖZ

Uluslararası ticaretin hızla arttığı günümüzde, KOBİ'ler (Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler) hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler için büyük bir öneme sahiptir. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de KOBİ'lerin ekonomide büyük bir yeri vardır. Ulusal kalkınma ve gelişmenin istikrarlı bir şekilde sürdürülebilmesinde KOBİ'lerin kalkınması ve istikrarlı olması büyük bir önem arz etmektedir. Ancak, diğer ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de KOBİ'ler çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu sorunlar arasında altyapı eksiklikleri, finansman araçlarından yeterince faydalanamama ve finansal yönetimde yetersizlik sayılabilir. Bu sorunları azaltmak için KOBİ'ler kamu kuruluşları tarafından desteklenmektedir. Bu çalışmada ülkemizde KOBİ'lerin genel finansman kaynakları ve devlet tarafından KOBİ'lere sağlanan destekler ayrıntılı olarak açıklanmıştır. KOBİ'lerin devlet desteklerinden yararlanma düzeyleri ve yararlanmama sebeplerini araştırmak için Adıyaman ve Gaziantep illerinde faaliyet gösteren KOBİ niteliğindeki 168 işletmeye bir anket uygulama yapılmıştır. Uygulama sonucunda, KOBİ'lerin finansman araç çeşitlerinden yeterince yararlanamadıkları ve devlet desteklerinden faydalanma oranı düşük olmasa da, beklenen seviyeye ulaşamadıkları görülmüştür. Ayrıca, işletmelerin % 91,2'si en az bir sebep belirterek devlet desteklerinden ve teşviklerinden yeterince yararlanmadıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Kobi, İstihdam, Teşvikler, Adıyaman, Gaziantep

Kentsel Alanda Sosyal Risk Analizi: Kavramsal Bir Çerçeve Denemesi

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Yılmaz

ÖZ

Sosyal riski kısaca, "kişi ve ailelerin kendi bünye ve şartlarından doğan veya kontrolleri dışında oluşan maddi, manevi ve sosyal muhtaçlık ve yoksunluk yaratan her türlü durum" olarak tanımlamak mümkündür. Sosyal politikalar bağlamında geniş anlamda sosyal risk tanımının içine eğitim sorunları, konut edinme problemleri, yeterli gıda harcaması için gerekli gelire sahip olamama, gelir adaletsizlikleri, işsizlik, engellilik, yaşlılık, cinsiyet ayrımına dayalı sorun ve eşitsizlikler, göçmenlik, sosyal dışlanma, etnik problemler, bağımlılık, hüküm giymiş olma vb. gibi bir çok sosyal sorun dahil edilir. Sosyal hizmetler bağlamında da maddi, manevi ve sosyal yoksunluklar, bakıma muhtaçlık, yoksulluk, engellilik, bağımlılık, toplumda suç eğilimi ve çocuk suçluluğu, çocuk ihmal ve istismarı, kadına yönelik şiddet gibi hususlar belli başlı sosyal riskler olarak değerlendirilebilir. Bu çalışmada sosyal risk unsurları olarak aşağıdaki göstergelere yer verilecek ve kavramsal bir çerçeve çizilmeye çalışılacaktır: 1. Demografik yapı 2. Kırdan kente göç 3. Kronik hastalıkların yaygınlığı, 4. Psikolojik bozukluklar ve intihar eğilimi, 5. Bağımlılık yapıcı maddelerin kullanımı, 6. İşsizlik, 7. Yoksulluk, gelir düşüklüğü ve gelir adaletsizliği, 8. Borçluluk, 9. Konut problemi, 10. Şiddet eğilimi ve kadına yönelik şiddet, 11. Engellilik, 12. Yaşlılık, 13. Sosyal güvencesizlik, 14. Toplumsal güvensizlik, 15. Sosyal donatı eksiklikleri, 16. Çocuklarda kronik hastalıkların yaygınlığı, 17. Çocuk işçiliği, 18. Çocuklarda madde bağımlılığı, 19. Çocuklarda internet bağımlılığı, 20. Suça sürüklenen ve suç mağduru çocukların varlığı, 21. Çocukların eğitim problemleri. Çalışma kapsamında yukarıda sıralanan kavramlar, sosyal politikalar çerçevesinde, uygulamada sosyal hizmetler alanına yönelik olarak kullanıldığı anlamları kapsamında kısaca açıklanacak ve kentsel alanda sosyal risk analizi için bir çerçeve çizilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Risk, Sosyal Problem, Sosyal Hizmetler, Sosyal Politika

Yenilik Yönetimi Uygulamalarının İnovasyon Kapasitesine Etkileri: Kahramanmaraş'ta Kobi'ler Üzerine Bir Araştırma

Doç.Dr. Nusret Göksu - Yrd.Doç.Dr. Alaeddin Koska - Öğr.Gör. Mehri Banu Erdem - Zeliha Çakıroğlu

ÖZ

Günümüzde artan yoğun global rekabet, hızlı teknolojik değişimler ve artan tüketici talepleri şirketlerin geleceğini tehdit etmekte ve onları daha yaratıcı ve yenilikçi olmaya zorlamaktadır. İnovasyon kapasitesinin yüksek olması ise bir firma için sürdürülebilir rekabette kritik faktör olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışma Kahramanmaraş ilindeki KOBİ'lerde yenilik yönetimi uygulamalarının inovasyon kapasitesine olan etkisini ölçmeyi amaçlamaktadır. Veri toplama aracı olarak anket yöntemi seçilmiş ve verilerin istatistiksel analizleri için NCSS (Number Cruncher Statistical System programı kullanılacaktır. Aralarındaki ilişkiyi görebilmek için bağımlı ve bağımsız değişken arasındaki korelasyona bakılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yenilik, İnovasyon, Yenilik Yönetimi, İnovasyon Kapasitesi

Dönüşümcü Liderlik Özellikleriyle Güvenli ve Güvensiz Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişki: Akademisyenler Üzerine Bir Araştırma

Öğr.Gör. Melis Yalçın - Uzman Ümit Akçakaya - Arş.Gör. Mustafa Yalçın

ÖZ

Kaynağını erken çocukluk yıllarındaki bakım veren kişi ile kurduğu ilişki modellerinden alan bağlanma stilleri; bireylerin hayat boyu kurduğu yakın ilişkilerde, aldığı kararlarda, kendisini ve diğerlerini algılayış biçiminde, eğitim hayatlarında, meslek hayatlarında ve daha birçok yaşamsal alanda etkilerini göstermektedir. Güvenli ve güvensiz bağlanma stilleri, kişilerin iletişime açıklık, içgörü, empati, özgüven ve başkalarına güven duygusuyla ilişkilidir. Bu özellikler, yönetim alanında sıkça araştırma konusu olan dönüşümcü liderlerde görülmektedir. Dönüşümcü liderliğin boyutları arasında cesaret, ilham verme, entelektüel uyarım, karizma ve bireysel ilgi yer almaktadır. Söz konusu özellikler, aynı zamanda güvenli bağlanma stiline sahip liderlerin kişilik özellikleridir. Bu araştırmada amaç, devlet üniversitesinde çalışan akademik ve idari personelin dönüşümcü liderlik özellikleriyle bağlanma stilleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek ve bu doğrultuda ortaya çıkan sonuçları alan literatürüne sunmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma; bölüm başkanı, rektör yardımcısı, meslek yüksekokulu müdürü gibi idari görevleri bulunan akademik personeli kapsamaktadır. Amaçlı örneklem yöntemine göre seçilen üniversitelerin akademisyenleriyle yapılandırılmış soru formu oluşturularak görüşme gerçekleştirilmiştir. Çalışmada elde edilen bilgiler içerik analizine tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Dönüşümcü Liderlik, Bağlanma Stilleri, Güvenli Bağlanma, Güvensiz Bağlanma

Markalaşma Sürecinde Diyalogsal İletişim Aracı Olarak Sosyal Medya Kullanımı: Online Alışveriş Sitelerine Yönelik Karşılaştırmalı Bir Analiz

Arş.Gör. Mustafa Yalçın - Öğr.Gör. Melis Yalçın

ÖZ

Dünya genelinde sosyal medyada kullanıcı sayısının her geçen gün artması ve bu alana yönelik ilginin geleneksel medyanın önüne geçmesi neticesinde markaların, bu ortamı keşfetmeleri uzun sürmemiştir. Sosyal medya, işletmelerin hedef kitlelerine nispeten düşük maliyetlerle ulaşmaları, onlarla diyalog halinde olmaları, onları anlamaları ve onların zihninde güçlü bir marka imajı yaratmak için tercih ettiği çevrimiçi platformlardır. Son yıllarda hızla büyüyen online alışveriş siteleri, geleneksel alışveriş alışkanlıklarından çok farklı bir alışveriş ortamı sunmaktadır. Özellikle genç kuşaklar tarafından hızla kabul gören bu siteler, birbirleriyle çetin bir şekilde rekabet etmektedir. Bu rekabet ortamında sosyal medyayı stratejik olarak kullanan ve hedef kitle ile diyalog geliştirebilen online alışveriş siteleri, rakiplerinin bir adım önünde olacaktır. Bundan hareketle çalışma kapsamında Türkiye'de bilinen beş online alışveriş sitesinin sosyal medya hesapları karşılaştırılarak içerik analizi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Marka, Sosyal Medya, Diyalogsal İletişim, Online Alışveriş Siteleri

Son Beş Yılda Türkiye'de Yayımlanan Dil Bilim Çalışmaları

Yrd.Doç.Dr. Metin Demirci - Merve Denduş

ÖZ

Bu çalışmada son yıllarda Türkiye'de ortaya konulan dil bilim çalışmaları, dil bilimle ilgili akademik çalışmalar ele alınacaktır. Türkiye'de dilbilim kuramlarına dayalı çalışmaların arttığı gözlenmekte olsa bile yeterli olup olmadığı konusu tartışma konusu olabilmektedir. Bilimsel çalışmaların güçlüklerinin nedenlerinden biri ve en önemlisi de ilgili çalışmalara kaynaklık edecek çalışmaların bir yandan ortaya konması diğer yandan bu çalışmaların yaygın biçimde kullanıma sunulması eksikliğidir. Bu çalışma, bu eksikliği tam olarak olmasa da -ki eksiklikler bir çalışmayla giderilemez- giderme amacını taşımaktadır. Bu çalışmada Türkiye'de dilbilimin özellikle akademik kurumlardaki son beş yıldaki yayınları ve gelişimi ortaya konulacaktır. Çalışmalar sınıflandırılacak ve çalışmalarla ilgili künye verilecektir. Alan uzmanları tarafından ortaya konmuş çalışmaların bir araya getirilerek hazırlanan bu çalışma, bilimsel yaşamda aşama kaydetmek isteyen araştırmacılara örneklik, kılavuzluk ve kaynaklık etme gereksinimini karşılama amacındadır. Bu çalışmanın en önemli yanı ise günümüz dilbilim çalışmalarını olabildiğince geniş çerçevede ele alması ve alanının uzmanı ve alanında söz sahibi, yetkin bilim insanları tarafından yapılmış çalışmaları bir araya getirmesidir. Bu çalışma, Türkoloji alanında çalışan bilim adamlarına yararlı bir kaynak olması ümidiyle ilim dünyasına sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil Bilim, Dil Bilim Çalışmaları, Dil Bilim Makaleleri, Dil Bilimle İlgili Tezler

Yaşlı Bireylerin Yaşlılık Algılarının Yaşam Doyumu Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi

Arş.Gör. Merve Sefa Demir

ÖZ

Günümüzde tıp alanlarında meydana gelen gelişmeler, eğitim düzeyinin yükselmesi, kadının çalışma hayatına girmesi, doğum oranlarının azalması, halkın sağlığını koruması ve sürdürmesi konusunda bilinçlenmesi ve bunun gibi birçok gelişmeler yaşlı nüfus oranının her geçen gün artmasına sebep olmuştur. Ülkemizde dâhil olmak üzere tüm dünyanın nüfus yapısında yaşlıların sürekli artması yaşlılık döneminde yaşam doyumunu önemli bir kavram haline getirmiştir. Yaşlanma sürecinde bireyler aynı anda birçok değişim ve sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Bu değişim ve sorunların art arda gelmesi yaşlı bireylerin içerisinde bulundukları süreci olumsuz olarak algılamalarına sebep olmakta ve yaşam doyum seviyelerini olumsuz olarak etkilemektedir. Yaşlanma süreci her bireyde aynı zamanda ve aynı türlerde gerçekleşmediği gibi her bireyin yaşam doyum seviyesi de aynı olmamaktadır. Bu sebeple araştırmanın asıl amacı yaşlı bireylerin yaşlılık süreçlerinde bu süreci nasıl algıladıklarını ve bu algılarına bağlı olarak yaşam doyum seviyelerinin nasıl şekillendiğini ortaya koymak olmuştur. Bu amaç doğrultusunda çalışmada Elazığ il sınırları içerisindeki 65 yaş ve üzerindeki 50 yaşlı bireyle 61 sorudan oluşan mülakatlar yapılmıştır. Yapılan mülakatlar sonucunda yaşlı bireylerin yarısından fazlasının içerisinde bulundukları bu yaşlılık sürecini "hastalık" olarak algıladıkları dikkatimizi çekmiştir. Yaşlılık sürecini başta hastalık olmak üzere "muhtaçlık", "eksiklik" ve "ölüm" gibi olumsuz değer yargılarıyla tanımlayan bireylerin bu süreçten zevk almadıkları ve buna bağlı olarak yaşam doyum seviyelerinin de olumsuz olarak etkilendiği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Yaşlılık Algısı, Yaşam Doyumu

Dönem Filmlerinin Kostüm Uygulamalarının Zaman ve Mekan Açısından Yapım Gerçekçiliğine Katkısı: ‘‘devrim Arabaları’’ Filmi Örneği

Öğr.Gör. Merve Taşkın

ÖZ

Zaman ve mekân varoluşun temel kategorileri arasındadır. Sinema ise, filmsel zaman ve mekân sağlama sanatıdır ve buna paralel olarak kamera aracılığıyla dönüştürülmesi nedeniyle estetik unsurlar çerçevesinde içinde bulunduğu toplumun siyasi, kültürel, toplumsal ve gündelik hayatından etkilenmektedir. Bu çalışmanın amacı temel hedefi anlatılan hikâyeler kapsamında geçtiği dönemin insanlarının yaşayışlarının, değer yargılarının, düşünce tarzlarının izleyiciye iletilmesine aracılık etmek olan dönem filmlerindeki kostüm tasarım uygulamalarının incelenmesi; sinemanın temel unsurları olarak kabul edilen zaman ve mekân kavramlarının gerçekçiliğine olan katkılarının ise seçilmiş yerli bir kostüm drama filmi (dönem filmi) çerçevesinde bilimsel kaynaklar ve görsel veriler ışığında detaylandırılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Dönem, Film, Kostüm, Zaman, Mekân

Benlik Saygısı, Dini Dünya Görüşleri ve Hayatın Amacının Ölüm Kaygısı Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Arş.Gör.Dr. Meryem Berrin Bulut

ÖZ

Ölüm yaşayan tüm canlılar için kaçınılmaz olan bir gerçekliktir. İnsanların diğer canlılardan farkı kaçınılmaz ölüm gerçekliğinin farkında olmalarıdır. Bu çalışmanın konusu üniversite öğrencilerinin ölüm kaygısı düzeyleri ile benlik saygısı, dini dünya görüşleri ve hayatın amacı düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Bu bağlamda ölüm kaygısının benlik saygısı, dini dünya görüşleri ve hayatın amacı ile ters yönde ilişki içinde olacağı varsayılmıştır. Bu çalışmaya Ahi Evran Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde öğrenim gören toplam 711 öğrenci (% 64.1 kadın ve % 35.9 erkek) gönüllü olarak katılmıştır. Veriler Benlik Saygısı Ölçeği (Rosenberg, 1965), Dini Dünya Görüşleri Ölçeği (Goplen ve Plant, 2015), Hayatın Amacı Ölçeği (Crumbaugh ve Maholick, 1964), Ölüm Kaygısı Ölçeği (Thorson ve Powell, 1992) ve Kişisel Bilgiler Formu yardımıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde nicel analiz tekniklerinden yararlanılmıştır. Betimsel istatistik tekniklerinden ortalama ve standart sapma değerleri kullanılmıştır. Çıkarımsal istatistik tekniklerinden bağımsız iki grubun karşılaştırılmasında bağımsız gruplar için t-testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında varyans analizi, değişkenler arası ilişkilerin saptanmasında korelasyon analizi ve çalışmanın değişkenlerinin ölüm kaygısı üzerindeki varyansı açıklama oranını belirleyebilmek için ise hiyerarşik regresyon analizinden yararlanılmıştır. Veriler SPSS 23 istatistik paket programı yardımıyla çözümlenmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, ortalama puanlarında benlik saygısı, dini dünya görüşü ve hayatın amacı değişkenleri ''yüksek'' ve ölüm kaygısı değişkeni ise ''orta'' bir değer almıştır. Bağımsız gruplar için t-testi sonucunda benlik saygısı, dini dünya görüşleri, hayatın amacı ve ölüm kaygısı değişkenlerinde kadınların ortalama puanları erkeklere göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. ANOVA sonucunda ise fakülteler arasında dini dünya görüşleri ve hayatın amacı; sınıflar arasında ise dini dünya görüşlerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Ölüm kaygısı ile benlik saygısı, dini dünya görüşleri ve hayatın amacı değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon saptanmamıştır. Son olarak, hiyerarşik regresyon analizi sonucunda cinsiyet değişkeninin ölüm kaygısındaki varyansı anlamlı olarak açıkladığı bulunmuştur. Bulgular ilgili alan yazını temelinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Benlik Saygısı, Din, Dünya Görüşü, Dini Dünya Görüşü, Hayatın Amacı, Ölüm Kaygısı

Çalışanların İş Akış Deneyiminin (Optimal Performans Duygu Durumu) İş Stresi ile İlişkisinin İncelenmesi

Arş.Gör.Dr. Meryem Derya Yeşiltaş - Prof.Dr. Murat Türk

ÖZ

İş akış deneyimi bireyin yapmış olduğu eyleme yoğun bir biçimde odaklanması, işle ilgili olarak dikkatini toplaması ve o anda gerçekleştirdiği eylemin dışındaki her şeyin önemini yitirerek kendini soyutlaması olarak tanımlanmaktadır. Bireyin bir işi yaparken algıladığı zorluk ve becerileri arasındaki denge durumunda oluşan akış, motivasyonel bir durumdur ve nihayetinde optimum zihinsel durum ve çalışmaktan oluşan bir keyif ile sonuçlanmaktadır. Akış durumunda olan çalışanlar için zaman hızlı geçmekte ve etraflarındaki her şeyi unutmaktadırlar. İşinden 'zevk alan' ve kendini mutlu hisseden bireyler, iş hayatları hakkında pozitif yargılarda bulunmakta ve daha verimli çalışmaktadır. Bu çalışma, son on yıldır oldukça popüler olan iş akış deneyimi ile günümüzde hayatın bir parçası olan stres arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın evrenini akademisyenler oluşturmaktadır. Çalışma hayatlarında birden fazla görevi aynı anda yerine getirmeleri, konsantrasyon ve verimli çalışmaya ihtiyaç duymalarının yanı sıra strese maruz kalmaları örneklem olarak seçilmelerinde rol oynamıştır. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmış olup dört farklı üniversitenin sosyal bilimler alanında çalışan akademik personelinden anket yöntemiyle veri toplanmıştır. Elde edilen anketlerin 7'si değerlendirmeye uygun bulunmaması sebebi ile çıkarılmış, analizler 120 geçerli anket ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde, doğrulayıcı faktör analizi, t testi, korelasyon ve basit doğrusal regresyon analizleri kullanılmıştır. Analizlerin sonucunda iş akış deneyimi ile işten zevk alma ve içsel motivasyon boyutlarının iş stresi ile negatif yönlü ilişkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Son iki hafta içerisinde iş akış deneyimi yaşamış olan akademisyenler ile yaşamamış olanların iş stresleri arasında anlamlı bir farklılığın olduğu, iş akış deneyimi yaşayanların iş streslerinin yaşamayanlara göre daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Iş Akış Deneyimi, Optimal Performans Duygu Durumu, İş Stresi, Akademisyen

Bağımsızlıktan Günümüze Kazakistan'da Demografik Yapının Değişim Süreci

Doç.Dr. Meşkure Yılmaz

ÖZ

Bağımsızlıktan Günümüze Kazakistan'da Demografik Yapının Değişim Süreci Öz Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin dağılması sonucunda kurulan bağımsız devletlerin içinde bulundukları siyasi dönüşüm sürecinin en önemli noktalarından birisi belki de birincisi ulusallığın yeniden keşfi olarak ortaya çıkmıştır. Bu devletlerden Kazakistan geniş yüzölçümü ve demografik yapısı bakımından farklı bir konuma sahiptir. Kazakistan'a Rus çiftçilerin yerleştirilmesi ve çeşitli dönemlerde sürgün yeri olarak kullanılması nüfus çeşitliliğine sebep olmuştur. Kruşçev'in "bakir topraklar"ın tarıma açılması politikaları ile desteklenen Rus göçü hızlanmış ve bu sebeple 1970'li yıllarda Kazaklar kendi toprakları üzerinde azınlık durumuna düşmüşlerdir. Kazak yönetimi demografik yapıyı kendi lehine çevirebilmek için radikal kararlar almış ve uygulamıştır. Kazakistan Parlamentosu'nun 1994'te aldığı bir kararla başkentin Almatı'dan Astana'ya taşınmasını da yine demografik kaygılar sonucu olduğunu görmek gerekir. Kazakistan bağımsızlığını ilan ettikten sonra takip ettiği doğru politikalarla önemli ölçüde Kazak nüfusu artırmayı başarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağımsızlık, Demografik Yapı, Kazakistan

Avrupa Birliği'nde Göçün Avrupalılaşması

Yrd.Doç.Dr. Metin Aksoy - Prof.Dr. Faruk Taşkın

ÖZ

Avrupalılaşma, Avrupa Birliğini oluşturan devletlerin çoklu ve farklı alanlardaki ulusal politikalarının ve süreçlerinin uyumlulaşması olduğu söylenebilir. AB üyelerinin ortak politika oluşturmaları ve mevcut politikalarını yapısal olarak değiştirmeleri dönem içinde ortaya çıkan gereksinenlerin sonucunda uzun müzakereler ve ortak kararla hayata geçirilmektedir. Tarihsel olarak Avrupa Topluluğunun kuruluş yıllarında göç ve göçmenlik dikkate alınmaz ve sadece iç göç ekseninde düzenlemeler yapılırken topluluğun genişlemesi ve nitelik değiştirmesiyle birlikte hem göçün niteliği hem de düzenlemelerin kapsamı değişmiştir. Bunun neticesinde ulus devletler kendi yetkelerinde olan göç ile ilgili düzenlemeyi ulusu üstü yapıya devretmektedirler. Ancak dünya konjonktürüne bağlı olarak ortaya çıkan yeni göç dalgaları Avrupa'nın bütünlükçü bir göç politikası geliştiremediğini ve üye devletlerin arasında sorunlar olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bildirinin konusu, Göç'ün Avrupalılaşmasıdır. Çalışmasının amacı AB'nin göç politikasının hangi tarihsel süreçlerden geçerek kurumsallaştığını ve son dönemlerde ortaya çıkan göç dalgası karşısındaki tutumlarını AB'nin Zirve sonuçları, komisyon raporları ve Özel konulu toplantıların resmi raporları çerçevesinde incelemektir. Bu bağlamda Avrupalılaşma kavramına açıklık getirilerek Göçün Avrupalılaşması süreci irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Avrupalılaşma, Göç

Augustinus, Leibniz ve Kant: Kötülük Üzerine Bir Rapsodi

Prof.Dr. Taşkıner Ketenci - Arş.Gör. Metin Topuz

ÖZ

‘Kötülüğün kaynağı nedir?’ sorusu her zaman insanı meşgul etmiştir. Aniden çakan yıldırımın, apansız patlayan volkanın yarattığı dehşet, ilk insanlar için en büyük kötülük olmalı. İyiliksever, adaletli ve her-şeye-gücü-yeten bir tanrı ile yeryüzündeki kötülüklerin olası uyuşmazlığını açıklamak ise Ortaçağ teoloğunun en önemli problemlerinden biriydi. İlk durum doğal/fiziksel kötülük adı altında toplanır. İkincisi ise ahlaki kötülük adı altında bulunur. İnsanın psiko-fiziksel yapısına göre kötülüğe yatkın olup olmadığı ise antropolojik-metafiziksel bir sorundur. Bu nedenle hem dinsel-metafiziksel kötülük hem de antropolojik kötülük olarak değerlendirilebilir. Bu çalışmada doğal, fiziksel ve metafiziksel kötülüğün Augustinus, Leibniz ve Kant tarafından, özgür istenç dâhilinde nasıl ele alındığına değinilecektir. Augustinus için doğal kötülükler, insanın özgür istenciyle işlediği ahlaki kötülüğün, yani günahın bir cezalandırması olarak vardır. Öte yandan tanrının hiçlikten yarattığı bir varlık olarak insan kusurludur; onu kötülük yapabilir kılan bu kusurluluktur. Leibniz, ahlaki kötülük ile doğal kötülük arasındaki Augustinusçu bağı onaylar ve bu savı yeter-sebep ilkesiyle revize eder. Ona göre insan mümkün dünyaların en iyisinde bulunmaktadır. Nihai yeter-sebep ilkesi kendisine bağlı olan tanrı kötülüklere kendi amaçlılığı dâhilinde izin verir. Kişilerarası etik-ahlaki ilişkiye odaklanan Kant, Augusutinusçu teodiseyi rasyonel tartışmanın sınırlarını aştığı için reddeder. Ahlaki kötülük, insanın kendi aklının ürünü olan ve bu nedenle onun özgürlüğüne dayanan ahlak yasasının, onun öznel ilkesini belirleyen tek koşul olmadığı durumlarda ortaya çıkar. Bu noktada maksim, ben-sevgisinin ilkeleri tarafından belirlenir. Kant doğal kötülük kavramını Lizbon depremi üzerinden rasyonel bir perspektife dayanarak açıklar. O, bunu tanrının bir cezalandırması olarak düşünmek yerine olgusal gözlemlerle açıklar ve bunun dışında herhangi bir kavranabilir açıklama yapılamayacağını ifade eder. İnsanın yapısal kötülüğe yatkınlığı için ise radikal kötülük kavramını ileri sürer. Buna göre insanlar doğuştan ve evrensel bir biçimde kötülüğe yatkındırlar.

Anahtar Kelimeler: Ahlaki Kötülük, Doğal Kötülük, Metafiziksel Kötülük, Radikal Kötülük, Özgür İstenç

Özel Günlerde Seçili Ürünlerin Satış Tutarlarındaki Değişikliklerin Pazarlama Sistemi Üzerindeki Etkisi Üzerine Bir Uygulama

Dr. Mualla Akçadağ

ÖZ

Özel Günlerde Seçili Ürünlerin Satış Tutarlarındaki Değişikliklerin Pazarlama Sistemi Üzerindeki Etkisi Üzerine Bir Uygulama Bu araştırmanın amacı, perakende sektörü içerisinde yer alan süpermarketler çevresinde, özellikli günler olarak belirlenen (Yılbaşı, Sevgililer Günü, Anneler Günü, Ramazan ayı, Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı) günlerinde, belirli ürünlerin satışlarında artışlar olup olmadığını, analiz etmektir. Araştırmanın veri setini 2012 Ocak – 2014 Aralık ayları arasında, Kayseri'deki süpermarketlerde muhasebe ve satış departmanlarından elde edilen satış tutarları oluşturmaktadır. Çalışma içerisinde geçen süpermarket tanımına uygun işletmelerden, olasılıksız örnekleme yöntemi kullanılarak veri toplanmıştır. Yılın belirli günlerinde, perakendeci işletmelerin talepteki değişiklikleri bakımından belirlenen olguyu incelemek için elde edilen veriler analiz edildiğinde; artışlardaki büyük çoğunluk Ramazan ayı ve Ramazan Bayramında gıda ürünlerinde görünürken, bir diğer önemli artış da Kurban Bayramında görülmektedir. Yine belirli günlerden Sevgililer Günü ve anneler gününde parfüm satış tutarları diğer aylara göre % 85 gibi büyük oranda arttığı gözlenmiştir. Çalışma sonucunda yılın belirli günlerinde bazı ürünlerin satışlarında artış olduğu, işletmelerin bu özel günler için ayrı bir departman oluşturmadığı ve özelliği olan bu günlerin perakende sektörü içerisinde yer alan süpermarketler için önemli olduğu saptanmıştır. Son olarak çalışmanın bazı kısıtları olduğu belirtilmiş, talep patlamasının olduğu günler için işletmelere bazı önerilerde bulunulmuştur. Ayrıca gelecekte araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özel Günler, Hediye, Pazarlama Sistemi, Süpermarket

Büyülü Gerçekçiliğin Kıyısında Sevgili Arsız Ölümün Yüzyıllık Yalnızlıkla Buluşması

Dr. Müge Göncü

ÖZ

Postmodern anlatım tarzının bir kolu olarak kabul gören "Büyülü gerçekçilik" terimi son dönem edebiyatımızda ön plana çıkmaya başlamıştır. Her ne kadar adlandırma ve içeriği konusunda bazı tartışmalı fikirler olsa da bazı yazarlarımızın kullandıkları tekniklerden ortak bir tanım çıkarabilmek mümkündür. Olağan ile olağandışının iç içe geçtiği bu akımda sıra dışı olaylar kurguya öylesine ustaca yerleştirilir ki okur anlatılanları yadırgamaz. Bu çalışmanın asıl amacı büyülü gerçeklik akımı etrafında Gabriel Garcia Marquez'in Yüzyıllık Yalnızlık adlı romanıyla Latife Tekin'in Sevgili Arsız Ölüm adlı romanını karşılaştırmalı olarak ele almaktır. Yazarların romanlarında yaşamlarından izler var mı sorusu ve iki roman arasında konu, kahramanlar ve anlatım tarzı olarak benzerlikler olup olmadığı çalışmamızın temel problemini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Büyülü Gerçekçilik, Roman, Gabriel Garcia Marquez, Yüzyıllık Yalnızlık, Latife Tekin, Sevgili Arsız Ölüm

Yeni Bir Popülizm mi? Popülizmin Bugünkü Algılanma Biçimleri

Arş.Gör.Dr. Muhammed Fazıl Baş

ÖZ

Popülizm son yirmi yıl içinde dünya siyasetinin gündemini fazlasıyla meşgul etmektedir. Latin Amerika ülkelerinde sosyalist partilerin iktidara gelmesini, son on yılda Avrupa'da yükselişe geçen radikal sağ partiler takip etmiş, bunlar sırasıyla popülizmin sol ve sağ versiyonları olarak yorumlanmıştır. Popülizm 19. yüzyılın sonunda Rusya'da Narodnikler ya da ABD'de Halkın Partisi (People's Party) gibi örgütlerle kitlesel bir görünürlüğe kavuşmuştur. Osmanlı Devleti'nin son dönemi ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında da halkçılığa dair tartışmalar Türkiye'nin yeni bir devlet olarak teşekkülü üzerinde derin etkiler bırakmıştır. Fakat popülizm, farklı ideolojiler için yapılan kitabi olarak kesin hatlarla çizilmiş bir çerçeveye hiçbir zaman kavuşamamıştır. Daha çok popülist olarak nitelenen siyasi hareketlerin, partilerin ve düşünürlerin tecrübelerinin ortak karakterleri üzerinden tanımlanmaya çalışılmıştır. Bu bildiri popülizme dair klasik literatür içinde yapılan tanımları bugün popülizmin algılanma biçimleri ile karşılaştırma niyetindedir. Temel hareket noktası, popülist olarak nitelenmelerine rağmen bu sıfatı kendileri için kullanmayan ya da benimsemeyen siyasi hareketlerin niçin popülizm çerçevesi içinde değerlendirildiğidir. Modern siyasi hareketler olarak popülizmin 19. yy. sonu ve 20. yy. başındaki örnekleriyle bugünkü popülist partiler arasında nasıl bir geçişlilik vardır? Yoksa popülizm bir "boş gösteren" olarak mı işlev görmektedir. Bu çerçevede klasik literatürde, bugünkü popülist hareketlere dair literatürde ve medyada popülizmin algılanış biçimlerine odaklanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Popülizm, Radikal Sağ Partiler, Medya, Almanya, Türkiye, Abd

Semih Kaplanoğlu'nun Manevi Gerçekçi Sineması

Arş.Gör. M. Said Tuğcu - Arş.Gör.Dr. Simge Ünlü Kurt - Arş.Gör. Mustafa Cankut Kurt

ÖZ

Çok büyük bütçelerle çekilmeyen, ancak üzerinde derin felsefi düşüncesinin belirdiği Yeni Türk Sineması'nın en dikkat çekici örneklerinden biri, hiç şüphesiz, Semih Kaplanoğlu'dur. Anlaşılmasının ve analiz edilmesinin izleyicilerin yoğun dikkatini gerektirdiği filmlerinde Kaplanoğlu, sade ve minimalist anlatımı ve maneviyatçı gerçekçiliği bıkkınlık ve bunaltı veren aşındırıcı modernliğin karşısına inşa eder. "Filmlerin bir vecd duygusu yaratması gerektiğini düşünüyorum. Maalesef günümüz sanat algısı nihilizm, öfke ve kan vaat ediyor" diyen Kaplanoğlu, duyuşsal algılamaların duyusal tespitlerden daha değerli olduğu şu sözlerle ifade eder: "Benim için gerçeği oluşturan manevi varlığın olması çok önemli. Sonsuz derecede büyük olanı sonsuz derecede küçük olan varlıklarla anlatmaya çalışmak... Sadece gördüğümüz veya gözlerimizle algılamamız yeterli değil, kulaklarımızla duyduğumuzda da yeterli değil. Bütün bunların ötesinde bir algılama var tanımlayamadığımız". Dilsel anlatının dinsel form kazandığı Kaplanoğlu filmlerinin biz izleyici ve analizciler için açtığı ufuk henüz tam anlamıyla takdir edilememiş olsa da, bu bildiride Kaplanoğlu sinemasının günümüz dünyasının açmazları gündeme getirdiği sanatsal görüş ele alınmaktadır. Burada ayrıca maneviyatın ekstra –yani yaşamın dışında değil; aksine onun tam içinde –yani en gerçekçi ve en elzem tarafı olduğu tartışılmaktadır. Vakit sinemayı yeniden manevi gerçekçilik betimi olarak tartışmanın vaktidir ve nihayet Kaplanoğlu, bu betimi somutlaştıran nadir yerli yönetmenlerden biridir.

Anahtar Kelimeler: Türk Sineması, Semih Kaplanoğlu, Manevi Gerçekçilik

Girişimci Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi: Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Örneği

Yrd.Doç.Dr. Muhammet Saygın - Yrd.Doç.Dr. Sibel Özafşarlıoğlu Sakallı

ÖZ

Bireysel ve toplumsal gelişme ile ekonomik ve sosyo-kültürel ilerlemeyi belirleyen faktörlerden biri girişimcilik olgusudur. Girişimciler, görülmeyeni görme özellikleri ve risk alabilme yetenekleri sayesinde içinde bulundukları toplumun şekillendirilmesinde büyük rol oynayan aktörlerdir. Girişimci adaylarının girişimcilik yetenekleri ve yatkınlıkları her ne kadar önem arz etse de halihazırda işletmelerini kurmuş olan girişimcilerin kişilik özellikleri bağlamında ele alınması ve elde edilen verilerin akademik bakış açısıyla incelenmesi, yeni girişimcilerin ortaya çıkmasında olumlu etkiler yaratacaktır. Bu düşünceden hareketle çalışmayla Uşak Ticaret ve Sanayi Odasına bağlı işletme sahiplerinin girişimci kişilik özelliklerinin belirlenmesi ve bölgenin girişimcilik yapısının ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırmanın sürecinde veri toplama aracı olarak anket yöntemi tercih edilmiş ve girişimcilerle birebir görüşme yapılarak veriler elde edilmiştir. Veri toplama formunda Koh (1996) tarafından geliştirilen girişimci kişilik özellikleri ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine ilişkin veriler kapsamlı biçimde elde edilmiş ve girişimci kişilik özellikleri bağlamında ilişkisel açıdan sorgulanmıştır. Yerel ve küresel açıdan rekabetçiliğin desteklenmesi, fakirlik tezinin ortadan kaldırılması, orta gelir tuzağından kaçınılması, yenilikçilik yeteneklerinin geliştirilmesi ve işsizliğin en aza indirgenmesi gibi ekonomik ve sosyo kültürel göstergelerin iyileştirilmesi için girişimcilerin ve girişimci adaylarının yakından izlenmesinin önem taşıdığı düşünülmektedir. Girişimcilik, üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir olgudur. Girişimcilik üzerine gerçekleştirilecek akademik çalışmaların hem ilgili alana hem de yeni girişimcilerin ortaya çıkartılmasına katkı sunacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimci Kişilik Özellikleri, Girişimci Profili

Sağlıklı Yaşamanın İmkânı: Ebû Zeyd El-Belhî'nin Mesâlihu'l-Ebdân Ve'l-Enfüs Eseri Çerçevesinde Bir İnceleme

Muhammet Volkan Özkan

ÖZ

Horasanlı bir filozof olan Ebû Zeyd El-Belhî (ö. 322/934)'nin Mesâlihu'l-Ebdân ve'l-Enfüs adlı eseri, tıp ve ahlâkı aynı ilmi disiplin çerçevesinde birleştirmektedir. Belhî bu eserinde, bedenin ve ruhun sağlık ve hastalık durumlarını incelemektedir. Belhî'nin belirttiği üzere, kendi dönemine kadar beden sağlığına dair yeterince kitap yazıldığı halde bu esere gelinceye kadar ruh sağlığıyla ilgili kayda değer bir eser yazılmamıştır. Bu açıdan kitabın en önemli özelliği, beden ve ruh sağlığını bir bütün olarak birlikte ele almasıdır. Eserin, çalışmamız açısından önemli bir özelliği ise müellifin, sağlık ve hastalık ile ilgili kavramlara felsefî sayabileceğimiz bir üslup ile yaklaşmasıdır. Belhî, eserinde ilkin insan tabiatını anlatmakta, ardından sağlığın korunmasına dair bilgiler vermektedir. Felsefenin de kadim meseleleri olan ruh, ölüm, kaygı gibi kavramlara ilişkin değerlendirmelerde bulunan Belhî, bunları hem sağlık açısından hem de psikolojik olarak incelemiştir. Araştırmamızda Belhî'nin, Mesâlihu'l-Ebdân ve'l-Enfüs eserinden hareketle sağlıklı yaşamanın imkânı problemi tartışılacak ve eser, tıp felsefesi açısından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Tıp, Beden, Ruh, Sağlık

Günümüzde Sosyal Düzende Komşuluk İlişkilerinin Kırılımı (Elazığ İli Örneği)

Murat Demirci - Sezer Kalkıcı - Yakup Baydar

ÖZ

Günümüzde toplumsal değişmeye paralel olarak hızlı bir devinime ve deformasyona uğrayan yapılardan biri de kuşkusuz komşuluktur. Komşuluk, Türk kültür hayatının ve toplumsal yapının önemli bir unsurudur. Sosyal dinamiğin önemli bir unsuru olan komşuluk her coğrafi bölgede görülen ve çeşitli yönleriyle farklılık gösteren toplumsallaşma sürecidir. Sanayi devrimi, kentleşme, göç vs. faktörler tüm toplumsal katmanlarda kendisini baskın şekilde hissettirmiş, kentlerin sosyal dokusunun yeniden yapılanmasına, şekillenmesine de zemin hazırladığı gibi toplumsal yapının önemli sosyal dokusu olan komşuluk ilişkilerinde de olumsuz değişimlere neden olduğu söylenebilir. Bu çalışmada özellikle modern dünya olarak adlandırılan düzende kentlerin sosyal dokusunun bozulması, Türk kültür hayatının mihenk taşlarından biri olan komşuluk ilişkilerinin zayıflamasına neden olmuştur. Buna bağlı olarak komşuluk ilişkilerinin ilerleyen süreçlerde nasıl yapılanacağı ve şekilleneceği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışma nicel bir araştırma olup, survey (anket) yöntemine dayalı olarak yürütülmüştür. Çalışmada Elazığ ili örneklem olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler SPSS 16.0 versiyonu programına girilerek çözümlenmiş ve bulgular yorumlanmaya çalışılmıştır. Araştırma bulguları neticesinde alana bilimsel anlamda katkı sunabilecek ve değer atfedilebilecek sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kentleşme, Sosyal Doku

Kahramanmaraş İkliminde Meydana Gelen Değişim ve Eğilimler

Prof.Dr. Murat Karabulut

ÖZ

Zamansal ve mekânsal ölçekte sürekli değişkenlik gösteren iklim dinamik süreçlerin etkisi altındadır. Yerküre ikliminde gezegenin ortaya çıkışından günümüze kadar geçen süre içerisinde birçok defa değişim meydana gelmiştir. Ancak 19. yüzyılda başlayan yoğun sanayileşme hareketleri ile birlikte doğal iklim değişimi süreci üzerinde insan da etkili olmaya başlamıştır. Küresel olarak sıcaklığın artışı ve yağış paterninin değişimi şeklinde ifade edilen iklim değişikliği tezi dünyada birçok çevre tarafından kabul edilmekte ve sonuçları itibariyle İnsanoğlunun günümüzde karşı karşıya kaldığı en ciddi problemler arasında gösterilmektedir. Akdeniz Bölgesi de konumu gereği iklim değişiminin görülebileceği hassas bir konumda bulunmaktadır. Bu çalışmada, Kahramanmaraş ilinde yer alan meteoroloji istasyonları için yıllık, mevsimlik ve aylık ortalama ve ekstrem sıcaklık trendleri ile yağışlar incelenmiştir. Parametrik olmayan (mann-kendal, sens's slope), lineer regresyon gibi teknikler kullanılarak iklim eğilimleri analiz edilmiştir. Bu çalışmada kullanılan veriler yöre ikliminde sıcaklık ve yağışlarda çeşitli zaman ve mekân ölçeklerinde önemli değişimlerin veya eğilimlerin meydana geldiğini ortaya koymuştur. Örneğin son 45 yıl içerisinde ilin büyük bir bölümü kış ve yaz sıcaklıklarında belirgin artışlara sahne olmuştur. Özellikle minimum sıcaklıklardaki artış dikkat çekici özelliktedir. Aynı zaman periyodunda yağışlarda ise azalmalar gerçekleşmiştir. Yağışlarda görülen bu değişimlerin bir kısmı önemli iken, bir kısmı önemli sayılamayacak varyantlar oluşturmaktadır. Bu trendler istasyonlara göre ve zaman periyotlarına göre çeşitlilik göstermektedir. Çünkü farklı alanlar global atmosferik süreçlerden farklı düzeylerde etkilenmektedir. Dolayısıyla bunun sonucunda da alanda var olan iklim sisteminin tepkileri yerel faktörlerin kontrolü altında ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Iklim, Trend, Sıcaklık, Kahramanmaraş

Türkiye Hava Taşımacılığı İşletmelerinin Karlılıklarının Analizi: Türkiye ve Avrupa Sektör Karşılaştırması

Yrd.Doç.Dr. Servet Önal - Arş.Gör. Murat Mat - Sevim Ezgi Eroğlu

ÖZ

Türkiye, geçtiğimiz yıllarda hava taşımacılığı sektöründe göstermiş olduğu gelişim ile uluslararası pazarda etkin bir konuma gelmiştir. Bu çalışmada, Türkiye'de hava taşımacılığı sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin karlılıklarının Avrupa hava taşımacılığı sektörü ile karşılaştırmalı olarak incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda BİST'de işlem gören THY, PEGASUS ile Çelebi şirketlerinin ve bir Avrupa havayolu birliğine üye şirketlerin karlılıkları 2012-2016 dönemi arasında karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Araştırmada Türk Hava taşımacılığı işletmelerinin ve bir Avrupa havayolu birliğine üye olan ve ilgili dönemdeki finansal tabloları kurumsal web sitelerinde yayınlanmış olan işletmelerin karlılıkları oran analizi yöntemiyle incelenmiştir. Çalışmada incelenen dönem itibariyle dalgalanmalar bulunmakla beraber genel olarak Türk Hava Taşımacılığı şirketlerinin karlılık oranlarının Avrupa ortalamasından daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Finansal Analiz, Oran Analizi, Karlılık, Karşılaştırmalı Analiz, Türk Hava Taşımacılığı Sektörü, Avrupa Hava Taşımacılığı Sektörü

Güneş Doğudan Yükselir: Günümüz Örgütlerine Yol Gösterici Olarak Ahilik Teşkilatı

Yrd.Doç.Dr. Müslüme Akyüz - Doç.Dr. Kubilay Özyer

ÖZ

Bu çalışma günümüzden yaklaşık 800 yıl önce Anadolu'da kurulmuş olan Ahilik teşkilatı ilke ve uygulamaları ile günümüz örgütlerindeki yansımaları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını incelemek maksadıyla yapılmıştır. Örgütlerin varlığını sürdürebilmesi, örgütsel başarılarının sürekli olması ve rekabet avantajı yaratmada önemli konular olarak karşımıza çıkan hiyerarşik yapılanma, mesleki ahlak (etik), örgüt kültürü, toplumsal düzeyde yardımlaşma ve dayanışma, mesleki uzmanlaşma, liderlik, örgütsel iletişim, kalite standartları, üretici-tüketici ilişkileri, çalışanların güçlendirilmesi, toplumsal düzeyde kadına verilen değer, liyakat sistemi gibi konular önemlidir. Çalışmanın amacı bu kavramları, Ahilik Teşkilatı düzleminde ele alarak, Ahilik Teşkilatının günümüz örgütlerine yol gösterici bir kaynak, rehber olabileceğine yönelik yeni bakış açıları ortaya koyabilmektir.

Anahtar Kelimeler: Ahilik Teşkilatı, Örgüt

Liderlik İletişimi Bağlamında Söylem

Arş.Gör.Dr. Simge Ünlü Kurt - Arş.Gör. Mustafa Cankut Kurt - Arş.Gör. M. Said Tuğcu

ÖZ

Liderler, yönetim görevlerinin beraberinde çalışanlarına iş hayatında rehberlik etme, onları yönlendirme ve üretkenlik adına ilham vermekle sorumludur. Ayrıca kriz dönemlerini proaktif bir süreçle yönetebilmek liderlerin diğer bir önemli sorumluluğu olarak karşımıza çıkmaktadır. Sıralanan sorumlulukların yerine getirilebilmesi ise liderlerin iletişim becerileri ve güçlü söylemleriyle mümkündür. Bu bağlamda çalışmada liderlik pozisyonu özelinde iletişim yönetimi ve kullanılan söylemin özellikleri incelenerek çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Lider, İletişim, Söylem, Yönetim

Sosyal Medya Kampanyası: Bir Model Önerisi

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Cıngı

ÖZ

Bir kurum, kuruluş ya da organizasyon, belirli bir dönem içerisinde belirli bir hedef kitleye yönelik iletişim çalışmalarını stratejik olarak yürütmek maksadıyla iletişim kampanyalarına başvurmaktadır. Bu kampanya kimi zaman reklam, kimi zaman halkla ilişkiler, kimi zaman da siyasal iletişim kampanyası olarak ortaya çıkmakta, kimi zaman da bütünleşik bir yaklaşım sergilemektedir. Yeni iletişim teknolojilerinin gelişimiyle bu kampanyalarda sosyal medya da sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. Bir destek kanalı olmasının yanı sıra sadece sosyal medyaya özgü kampanyalar da yürütülmektedir fakat bu kampanyaların reklam veya halkla ilişkilerde olduğunun aksine ortak bir hareket üzere yürütülmediği gözlemlenmektedir. Literatür incelendiğinde sosyal medyanın nasıl kullanılması gerektiği ile alakalı pek çok çalışmaya ulaşılırken aşama aşama stratejik bir kampanya modeline rastlanamamıştır. Bu çalışmanın amacı, sosyal medya kampanyasının nasıl aşamalandırılabileceği ve yürütülebileceğine yönelik bir model önerisi ortaya koymaktır. Bunun için literatürden edinilen bilgiler ışığında sosyal medya alanında çalışan profesyoneller ile nitel araştırma yöntemlerinden derinlemesine mülakât yöntemi ile mülakâtlar gerçekleştirilmiştir. Bu mülakâtlar ile literatür karşılaştırılmış, son olarak 5 aşamadan oluşan bir kampanya modeli önerisi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Kampanya, Sosyal Medya Kampanyası, Mülakât, 5 Aşamalı Model

Firma Büyüklüğü ve Düşük Fiyat Anomalisinin Borsa İstanbul'da Portföy Performansına Etkisi

Arş.Gör. Mustafa Emin Gül - Yrd.Doç.Dr. Talip Torun

ÖZ

Anomali yatırımcıların farklı stratejiler uygulayarak endeksten daha fazla getiri sağlaması durumudur. Daha önce yapılan çalışmalarda hisse senedi piyasalarında birçok anomalinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada Borsa İstanbul'da işlem gören tüm firmalar (BİST TÜM) üzerinde firma büyüklüğü ile düşük fiyat anomalisinden faydalanarak yüksek getiri elde etme olanağı bulunup bulunmadığı araştırılmaktadır. Hisse senetleri piyasa fiyatına göre 8 farklı gruba ayrılmış ve her bir gruptan piyasa değerine (PD) göre iki portföy oluşturulmuştur. Portföylere Ocak 2003'te 100 TL yatırımla başlandığı varsayılarak, her ay portföyler güncellenmiş ve 176 dönem alım satım yapılmıştır. Ağustos 2017 tarihi itibariyle değeri en yüksek tutara ulaşan portföy 0-1 fiyat aralığındaki PD'i düşük olan hisse senetlerinden oluşan portföydür. Ayrıca tüm gruplarda PD'i düşük olan hisse senetlerinden oluşan portföyler daha fazla getiri sağlamıştır. Sonuç olarak Borsa İstanbul'da her iki anomalinin de bulunduğu ve bu anomalilerden yararlanarak aylık ortalama %2,39 getiri sağlanabileceği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Firma Büyüklüğü Anomalisi, Düşük Fiyat Anomalisi

Fiyat – Kazanç ve Piyasa Değeri – Defter Değeri Oranına Göre Oluşturulan Portföy Performanslarının Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Mustafa Emin Gül - Doç.Dr. Veli Akel

ÖZ

Bu çalışmada düşük Fiyat – Kazanç oranı ve düşük Piyasa Değeri – Defter Değeri oranını kullanılarak oluşturulan portföylerin performansı incelenmiştir. 01.01.2013 – 01.08.2017 dönemi verileri kullanılarak Borsa İstanbul Tüm Endeksi'nde ve Borsa İstanbul 100 endeksinde işlem gören tüm firmalar F/K ve PD/DD oranlarına göre küçükten büyüğe sıralanarak dört ayrı strateji ile toplamda 20 portföy oluşturulmuştur. F/K oranına göre hem BİST100'de hem de Borsa İstanbul'da işlem gören tüm firmalar küçükten büyüğe sıralanmış ve 10 hisse senedinden oluşan beşer adet başlangıç değeri 100 TL olan portföyler oluşturulmuştur. Aynı işlem PD/DD oranı için de yapılmıştır. Oluşturulan her portföy aylık olarak güncellenerek toplamda 175 alım – satım yapılmıştır. Yapılan bu işlemler neticesinde portföy değerini en yüksek yapan stratejinin Borsa İstanbul Tüm Endeksi'nde F/K oranı en düşük on firmadan oluşan ilk portföy endekse göre % 2056 daha fazla değer kazanmış ve aylık ortalama %2,34 getiri sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: F/k Oranı, Pd/dd Oranı, Portföy Seçimi

Kant'ta Kalıcı Barışı Sağlamanın Bir Aracı Olarak Savaş

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Kaya

ÖZ

Felsefe sadece soyut kavramlar ve teorik kuramlarla değil aynı zamanda pratik yaşamın güncel sorunlarıyla da ilgilidir. Kant, felsefenin bu işlevinin farkında olarak, önemli bir sorunu, hatta bugün insan türünün geleceğinin bağlı olduğu bir sorunu savaş ve barışı ele almıştır. Toplumun bir üyesi olan filozofların böylesine yaşamsal değeri olan, güncelliğini bugüne kadar hiç yitirmemiş olan savaş ve barış sorununa eğilmelerinin gerekliliğini de göstermiştir. Locke ve Rousseau insanın doğası gereği iyi bir varlık olduğunu kabul eder. Kant her iki düşünürün insan doğasına dair iyimser görüşlerine karşı çıkarak Hobbes'la birlikte insanın doğası gereği kötülük yapmaya eğilimli olduğunu, bu nedenle insanın doğal durumunun bir barış durumu değil, her an patlamaya hazır bir savaş durumu olduğunu düşünür. Ancak doğa durumundaki insan Kant'a göre aydınlanmamış insandır; doğal durumda çatışma içinde bulunan insan türü, evrensel aklın zorlamasıyla kendi aklını kullanmaya başlamıştır. Modern dönemde bile aydınlanma tamamlanmamıştır, yani hala hiçbir toplum tam olarak aydınlanmış değildir. Hobbes, sözleşme yoluyla insanları doğa durumundan devlete ulaştırır ancak bu kez devleti anarşik doğa durumunda bırakır; bu nedenle devletler arasındaki savaşların kesintisiz süreceğini düşünür. Kant ise diyalektiği kullanarak var olan her çatışmanın bir sonunun olduğunu ve devletler arasındaki çatışmaların da son bulacağını göstermeye çalışır. Kant, Hobbes'un insanlar için öngördüğü doğa durumundan çıkış senaryosunu devletlerin anarşik doğadan çıkışları biçiminde ele alarak ondan ayrılır. Devletlerin ortaklığına dayanan kozmopolit bir yapının kurulmasıyla en mükemmel sivil yapıya ulaşılacağını düşünen Kant, bu sürecin tamamlanmasını mümkün kılacak üç aracın aydınlanma, ticaret ve savaş olduğunu belirtir. Kant, savaşın zararları olduğunu vurgulasa da kalıcı bir barışın ve evrensel bir hukukun ancak savaşların zorlamasıyla ve yıkıcı etkilerinin anlaşılmasıyla kurulabileceğini ifade eder. Böylece Kant, daha yüksek bir amaç için savaşı araçsallaştırır. Bu çalışmada amaç, kalıcı bir barışın egemen olduğu kozmopolit bir dünyanın kurulmasında savaşların rolünün ne olduğunu Kant'ın görüşlerinden hareketle ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Savaş, Barış, Doğa Durumu, Sivil Toplum

Işletme Bölümü Lisans Öğrencilerinin Bilgisayarlı Muhasebe Derslerindeki Başarı Düzeylerinin ve Derse Bakış Açılarının Karşılaştırılması

Öğr.Gör. Seher Meral Çeviren - Yrd.Doç.Dr. Mustafa Kıllı

ÖZ

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) İşletme bölümü öğrencilerinin mezun olduktan sonra, kamu sektöründe ve özel sektörde iş olanakları bulunmaktadır. Özel sektörde işletmelerin çeşitli kademelerinde görev alabilen mezunlardan, muhasebe bölümünde çalışmayı tercih edenlerin lisans öğrenimi sırasında aldıkları "Bilgisayarlı Muhasebe" dersindeki başarı durumları, aldıkları teorik bilgilerin uygulamaya aktarılması bakımından önem arz etmektedir. Bu araştırmada Munzur Üniversitesi İİBF İşletme bölümü ile Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İİBF İşletme bölümünde "Bilgisayarlı Muhasebe" dersini almış öğrencilerin başarı durumlarının karşılaştırılması ve derse bakış açılarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla Munzur Üniversitesi İİBF İşletme bölümü ile Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İİBF İşletme bölümünde öğrenim gören öğrencilerin başarı durumlarına ilişkin bilgiler ilgili üniversitelerin öğrenci bilgi sisteminden alınmıştır. Ayrıca öğrencilerin derse olan bakış açılarının belirlenmesine yönelik anket uygulanmış ve anket verilerinin analizinde, SPSS istatistik programı kullanılarak bir karşılaştırma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayarlı Muhasebe Dersi, Başarı Düzeyi, Derse Bakış Açısı

Izmir'de Göçün Yöresel Niteliği ve Hemşehrilik Kümelenmeleri

Dr. Nalan Altay

ÖZ

Kente göçün hızlandığı 1950'li yıllardan itibaren kente göç edenler çeşitli sorunlarla karşılaşmıştır. Bu sorunların başında kültür şoku ve kentte tutunabilmek gelir. Kente göç edenler bu sorunları aşabilmek için çeşitli çözümler üretmişlerdir. En somut çözüm şüphesiz hemşehriliktir. Hemşehrilik kente göç edenlerin iş ve konut bulma gibi ekonomik sorunların çözümünden kültürel kimliğin korunmasına kadar oldukça geniş bir alanda işlev görür. Çalışmanın amacı, kente göç edenlerin gündelik hayatta yaygın olarak kullandıkları bir ilişki olan hemşehriliği ve hemşehri kümelenmelerini incelemektir. TÜİK'e ait 2011 genel nüfus sayımı sonuçları ana başvuru kaynağını oluşturmuştur. TÜİK verilerine dayanılarak İzmir'e göç eden nüfusun göç kaynağı olan iller ve İzmir'de hangi ilçe ve mahallelere yerleştikleri ortaya çıkartılmıştır. Ortaya çıkan sonuç hem tablo haline getirilmiş hem de ArcGIS programında haritalandırılmıştır. Buna göre İzmir'e en fazla göç veren iller Manisa(% 7,5), Konya (% 4,92), Erzurum (% 4,9) ve Mardin (% 4,26) illeridir. Bu illerden gelen nüfusun kümelendiği alanlara bakıldığında; Konyalıların, Güzelbahçe (Çelebi Mahallesi) ve Konak (Peker Mah., Huzur Mah.) ilçelerinde; Erzurumluların Konak (Uğur Mumcu Mah., Çınartepe Mah.) ve Çiğli (Güzeltepe Mah. ve Şirintepe Mah.) ilçelerinde, Mardinlilerin ise Konak (Mirali Mah., İmariye Mah. ve Ali Reis Mah.) kümelendiği görülmüştür. Araştırmanın ikinci basamağında Buca ilçesi Kuruçeşme mahallesine göç ile gelen 100 aileye anket uygulanmıştır. Ankete katılan katılımcılarının % 44.83'ü Doğu Anadolu, %6.88'i Karadeniz, %41,38'i Güneydoğu Anadolu, %6,91 ise diğer bölgelerdeki illerde doğmuş olanlardan oluşmaktadır. Katılımcı gurubun %86,21'i kır, %13,79'u kent kökenlidir. Katılımcı grubun %84.6'sının aynı mahallede en az bir hemşehrisi bulunmakta ve hemşehrileriyle haftada en az bir kere görüşmektedirler. Hemşehrilerle görüşme nedenlerinin başında kültürel yakınlık gelmektedir. Sonuç olarak en yaygın hemşehri ilişkilerinin aynı semtte yaşama şeklinde oluştığu gözlenmiştir. Komşuluk ilişkileri ile iç içe geçen hemşehriliğe dayalı kümelenmelerin kent merkezinde oldukça belirgin olduğu gözlenmektedir. Hemşehri kümelenmelerin kente göç eden grupların kentle bütünleşmesini engellediği gözlenmektedir. Bu nedenle kentlileşme olgusunun çok uzun zaman alacağı belirtilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşehrilik, Dayanışma, Göç, İzmir, Kümelenme

Sosyal Bilimler de Pozitif (Nesnel) Bilimler gibi Genel-Geçer Yasalara Ulaşabilirler mi?

Yrd.Doç.Dr. Necati Demir

ÖZ

Fen bilimlerin genel geçer yasalara ulaşmaları ya da geçerlilik oranlarının % 50-80'lere çıkmasının nedeni fen bilim alanlarında birbirine benzer ve ortak şartlara haiz prototip örneklerin bulunmasıdır. Bu yüzden bilim adamları bu alanda defalarca şartları kendilerinin belirlediği deneyler yapabilmekte ve inandırıcı sonuçlar ortaya koyabilmektedirler. Sosyal Bilimler ise, kendi alanlarında fen bilim alanlarındaki gibi değil de nev'i şahsına münhasır (sui generis) örneklerin olması yüzünden nesnel bilim haline gelip genel geçer yasalara değil de ancak olasılı istatistiki sonuçlara ulaşılabilmektedir. Bilim dalları konularının neliklerine (mahiyet) göre yöntemlerin uygulanmasını gerekli görür. Fen bilim alanlarında deney yöntemi kesine yakın sonuçlar veriyor diye sosyal bilim alanında da deneysel yöntem kullanılması olguların doğasını bozar. Her bilim alanında konularının neliklerine uygun yöntemler uygulamalıdır. Fen bilimleri "açıklama" insan bilimleri se "anlama" yöntemini kullanmalıdır. Nesne dünyasının araştırılmasında, olgucu-atomcu bilim anlayışının öne çıkması kadar doğal olan bir durum, ama insan bilimleri için nesnelciliğin dayatılması kadar da anlamsız bir tutum olamaz.

Anahtar Kelimeler: Nesnel, Yöntem, Felsefe

Bir Sosyal Sorumluluk Projesi Olarak Engelli Çocuklarda Atla Terapi

Necati Şimşek - Öğr.Gör. Hanife Candır Şimşek - Salih Tellioğlu

ÖZ

Çalışmanın konusunu engelli çocukların tedavisinde alternatif bir yöntem olarak kullanılan atla terapinin (hipoterapi) Türkiye Jokey Kulübü' nün (TJK) yürüttüğü bir sosyal sorumluluk projesi bağlamında incelenmesi oluşturmaktadır. İşletmeler günümüzde sadece kar amacı güden varlıklar olarak görülmemektedir. İşletmelerin toplumda yer etmeleri ve rekabet edebilmeleri için sosyal sorumluluk anlayışına sahip olmaları gerekmektedir. Öte yandan sosyal sorumluluk projeleri oluşturan işletmelerin sosyal sorunların çözümü konusunda uzman oldukları konularda proje üretmeleri daha uygundur. Sosyal sorunlardan biri olan engellilik doğuştan olabileceği gibi her sağlıklı bireyin yaşam içerisinde maruz kalabileceği bir sosyal risktir. Atla terapi ise bedensel, zihinsel ve duyusal bozuklukların yol açtığı engellilik hallerinin fonksiyonel olarak iyileşmesini sağlamak amacıyla atın yaptığı hareketlerden yararlanılarak gerçekleştirilen bir tedavi uygulamasıdır. Ülkemizde bu tedavi yöntemini sosyal sorumluluk kapsamında hayata geçiren kurumlardan biri de atçılık sektöründe faaliyet gösteren Türkiye Jokey Kulübü'dür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sorumluluk, Engelli, Atla Terapi

Küresel Kültürün Türk Televizyonlarına Yansımaları: Yabancı Dizi Dramaların Yerel Uyarlamaları

Yrd.Doç.Dr. Nergiz Gündel

ÖZ

Öykü anlatımı, televizyon yayıncılığının ana kaynaklarından birini oluşturmakta ve çoğunlukla bunu genel olarak televizyon dramaları olarak adlandırılan formatta, dizi yapımlar şeklinde gerçekleştirmektedir. Geçmişten günümüze Türk televizyon yayıncılığı içerisinde dizi dramaların önemli bir ağırlığı bulunmakta ve bugün özellikle prime-time olarak adlandırılan yayın dilimi içerisinde toplumunun önemli bir kısmını ekran başına çektiği bilinmektedir. Küresel iletişim ağının yoğunlaştığı günümüzde farklı ülkeler ve toplumlar arasında televizyon endüstrisine ait ilişkiler de çeşitlenme ve yoğunlaşmaktadır. 80'li yıllarda Türkçe seslendirmelerle ekranlarımıza gelen yabancı dizi dramalar bugün artık yerlerini yerel yapımlara bırakmışlardır. Üstelik yerel yapım şirketlerinin gerçekleştirdi bu özgün yapımlar dünya geneline pazarlanmakta ve bu topluma ait kültürel değerlere ait örnekleri dünya geneline taşımaktadırlar. Bununla birlikte, yerel dizi dramaların üretim yoğunluğu artarken, bu yapımların içerisinde Amerika Birleşik Devletleri, Japonya, İtalya ve Güney Kore gibi farklı ülkelerde üretilmiş ve ilk olarak oralarda yayınlanmış, ayrıca yüksek izlenme oranlarına ulaşmış dizi dramaların Türkiye yapımı uyarlamalarının da önemli ölçüde arttığı dikkat çekmektedir. Film ve televizyon için uyarlama dendiğinde genellikle kaynak olarak edebiyat ve tiyatro gibi farklı araçlardan yapılan uyarlamalar akla gelmekte iken bu yeni durumda aynı araç ama farklı ülke hikâyelerinin yerel uyarlamalarının yeniden üretimi şeklinde de çeşitlendiği görülmektedir. Yabancı televizyon dizilerinin bu yöresel uyarlamalarının dramatik yapı, dil ve görsel anlatım gibi olanaklarının yerel kültürlere nasıl uyarlandığı, benzerlikleri ve farklılıklarının neler olduğu bu çalışmanın temel sorusunu oluşturmaktadır. Bu bağlamda yapılandırılan çalışma, kültür ürünlerinin farklı toplumda aynılaştığı ve hatta standartlaştığı, dünya genelinde birörnek bir küresel kültürün oluşumuna doğru gidildiği şeklindeki tartışmaların yapıldığı günlerde önem kazanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Televizyon, Dizi Drama, Uyarlama, Küresel Kültür

Türkiye'de İnovasyon ve Ekonomik Kalkınma

Arş.Gör. Nermin Demet Kırteke - Tuğba Konuk

ÖZ

İnovasyon günümüz dünya ekonomisinde ekonomik büyümenin önemli bir faktörüdür. Artık küresel rekabetin arttığı dünya ekonomisinde, rekabetçiliğin ve sürdürülebilir bir ekonomik büyümenin sağlanabilmesi için inovasyon ve ileri teknolojiye dayalı üretime geçilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu sebepten ülkeler uygun bir ekonomi politikası ile bu inovasyon ve ileri teknolojiye dayalı üretim süreçlerini güçlendirmeye odaklanmalıdır. Bu çalışma Kalkınma sürecinde inovasyonun önemini irdelerken aynı zamanda Türkiye ekonomisinin inovasyon unsurları ve Türkiye'nin uyguladığı inovasyon politikalarını araştırmaktadır. Ayrıca bu çalışma ekonomik kalkınma sürecinde inovasyonda Türkiye'nin deneyimleri ve karşılaştıkları güçlükleri sunmayı ve inovasyon konusunun hem teorik hem de pratik çerçevesini oluşturmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Ekonomik Kalkınma, Ar-Ge Harcamaları

Kilis'teki Milli Mücadele'de Bir Kahraman:Yüzbaşı Kamil Polat Bey

Yrd.Doç.Dr. Nermin Zahide Aydın

ÖZ

Mezopotamya bölgesindeki zengin yeraltı kaynaklarının ortaya çıkması ile birlikte Avrupa Devletleri, Osmanlı Devleti'ne ait bu toprakları ele geçirmek istedi. Avrupa Devletleri, Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması'ndan sonra amaçlarını gerçekleştirmek için harekete geçti. Osmanlı Devleti'nin güney bölgesi, İngiliz ve Fransızlar tarafından işgal edildi. İşgal edilen yerlerden biride Kilis'ti. Fransız işgali döneminde Kilis'te direniş ve mücadele başladı. Yüzbaşı Kamil Polat Bey, mütarekeden sonra Milli Mücadele'ye katıldı. Sivas'ta Mustafa Kemal Paşa'nın talimatı ile bir süvari birliği oluşturdu. Önce Maraş'a geldi. Maraş'ta Aslan Bey ve Şefik Özdemir Bey'le işbirliği yaptı. Maraş'ta Fransız işgal güçlerine karşı mücadele ettikten sonra Kilis'e gitti. O'nun Kilis'e gelmesi ile birlikte Milli Mücadele daha düzenli bir şekilde yürütüldü. Halk arasında Polat Paşa adıyla ün saldı. Halkı örgütleyen Yüzbaşı Kamil Polat Bey, Kilis'in kurtuluşunda önemli hizmetlerde bulundu.

Anahtar Kelimeler: Yüzbaşı Kamil Polat Bey, Kilis, Milli Mücadele

Tarih Felsefesi Ekseninde Modernite ve Medeniyet

Prof.Dr. Neşet Toku

ÖZ

Modernite; temel niteliği rasyonalite, sekülarite, individüalite ve utilitarite olan, Avrupa'da Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma hareketleriyle istikrar kazanan, bilahare de bütün dünyayı etkisi altına alan Batı'ya özgü yaşama biçiminin adıdır. Kutsal eksenindeki bir hayat ve evren tasavvurunu anlatan geleneğe nispetle modernite, her şeyden önce kendisini herhangi bir kutsal öğretiye endekslemeyen kurumsal ilişkiler ağına, toplumsal yapıya denk düşer. Açıktır ki tüketime endeksli üst seviyeden bir yaşama biçimine karşılık gelen modernite günümüz dünyasına egemen olan yegâne toplumsal pratiktir. Ancak egemen yapı olması, ideal yapı olduğu anlamını da taşımaz. Medeniyete gelince: İslam Filozofu İbni Haldun şöyle tanımlıyor: "Medeniyet, umranın yani toplumsal yapının muayyen bir formu olup, söz konusu form siyasal, sosyal ve ekonomik açıdan tekâmül etmiş, üst seviyeden bir hayat tarzına tekabül eder". Batılı tarih felsefeleri modernite ve medeniyet (civilisation) kavramlarını sinonim olarak kullanır iseler de Batı dünyası dışında kavramların eşdeğer olduğunu söylemek, doğru değildir… Bu yazıda Batılı tarih felsefecilerinin ve İbni Haldun'un konuyu nasıl ele aldıkları irdelenmeye çalışılacaktır…

Anahtar Kelimeler: Modernite, Medeniyet, Toplumsal Yapı, Umran

Havayolu Taşımacılığında Türkiye'nin Oecd İçerisindeki Yeri

Yrd.Doç.Dr. Nisa Seçilmiş

ÖZ

Havayolu taşımacılığı hem ulusal hem uluslararası hem de kıtalararası mobiliteyi kolaylaştırarak küresel sistem entegrasyonuna yön vermektedir. Havacılık endüstrisi yarattığı sosyal ve ekonomik etkiler sayesinde gayri safi milli hasıla ve istihdama canlılık kazandırmaktadır. Kendi çıktıları yanında özellikle turizm ve ticaret sektörleri üzerinde yarattığı katalizör etki ile sektör, ekonomik işleyiş içerisinde daha da önemli bir yere sahip olmaktadır. Ulaşım sektörü içerisinde önemli bir paya sahip olan havayolu taşımacılığı sektörünün hemen her ülkede geliştirilmesi için ciddi adımlar atılmakta ve bu sayede sağlanacak rekabet ve erişim avantajı vasıtasıyla ekonomik büyümeye katkı sağlanması beklenmektedir. Bu çalışmanın amacı, sürekli gelişim içerisinde olan havayolu sektörünün OECD ülkelerindeki mevcut durumunu irdelemek ve bir üye ülke olarak Türkiye'nin diğer ülkelerle mukayesesini yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Hava Taşımacılığı, Havayolu Sektörü, Oecd

Muhasebe ve Vergi Bölümü Öğrencilerinin, Bölüme İlişkin Bakış Açıları ve Meslekteki Beklentileri Üzerindeki Stajın Etkisinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma: Ksü, Beü ve Adyü Örneği

Öğr.Gör. Nazan Güngör Karyağdı - Öğr.Gör. Nurettin Koca - Arş.Gör. Yusuf Akpınar

ÖZ

Gelişmekte olan ya da gelişmiş olan birçok ülkede işletmeler, alanında eğitim almış ve bu alanda kendini yetiştirmiş bireylere ihtiyaç duymaktadırlar. Bu ihtiyaç ülkemizde eğitim veren birçok üniversite ve özellikle üniversite bünyesinde bulunan Meslek Yüksekokulları tarafından karşılanmaya çalışılmaktadır. Bu çalışmada, Meslek Yüksek Okulları Muhasebe ve Vergi bölümünde okuyan 1.sınıf ve stajını yapan 2.sınıf öğrencilerinin bölüm ve mesleğe ilişkin bakış açılarının ve meslekteki beklentilerinin, stajını yapan ve yapmayan öğrenciler dikkate alınarak, değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Bitlis Eren Üniversitesi ve Adıyaman Üniversitesi'nde okuyan Muhasebe ve Vergi bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. Anket uygulaması yöntemiyle elde edilen verilerin analizi yapılarak elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Muhasebe Eğitimi, Staj

Destinasyon Yaşam Döngüsü Niçin ve Nasıl Değerlendirilmelidir?

Öğr.Gör. Aynur Gülenç Birsen - Yrd.Doç.Dr. Yasin Bilim - Öğr.Gör. Nurettin Koca

ÖZ

Tıpkı insanlar gibi, destinasyonların da yaşamlarının olduğu varsayımına göre çöküş süreci her destinasyon için geçerlidir. Yaşam döngüsü modelleri, destinasyonların keşfinden itibaren tüm göstergeleri ile paydaşlara geleceğe dair ipuçları sunarlar. Fakat, yaşam döngüsünü dikkate almayan pek çok destinasyonun çok hızlı çöküşe sürüklendiği görülmektedir. Dolayısıyla yaşam döngüsünün irdelenmesi, destinasyonların yaşam sürecinin nasıl uzatılabileceği konusunda birçok otoriteyi yönlendirecektir. Çalışmanın amacı, destinasyonların yaşam döngüsünü sürdürülebilirlik yaklaşımı ile değerlendirerek, destinasyonların yaşam süreçlerinin nasıl yorumlanması gerektiğini ortaya koymaktır. Bu amaçla dünyada çökme tehlikesi yaşamış bazı olgun destinasyon örneklerinin gelişimi ve yeniden yapılanma sürecinde izlediği stratejiler incelenmiştir. Çalışma verileri literatüre, farklı destinasyonlara ilişkin raporlara dayandırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, yaşam döngüsü iyi değerlendirilmediğinde, destinasyonlarda çöküşün hızlı olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada, özellikle destinasyon yöneticileri ve planlayıcılarına yönelik önemli öneriler sunulmuştur. Bu öneriler, sürdürülebilir gelişim ve uzun süreli yaşam açısından önemli ipuçları sunarken, strateji geliştirmede de önemli birer araç olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Döngüsü, Destinasyon Planlaması, Strateji Geliştirme

Ekonomik Büyüme ve İhracat Arasındaki Panel Granger Nedensellik Yaklaşımı: Brıcs ve Türkiye Örneği

Yrd.Doç.Dr. Nurgün Topallı

ÖZ

İhracatın ekonomik büyüme üzerinde pozitif etkisi olduğu kabul edilmektedir. Bu çalışmanın amacı Brezilya, Çin, Hindistan, Güney Afrika ve Türkiye'nin 1960-2013 dönemi için ihracat ve ekonomik büyüme arasındaki nedensellik ilişkisini Konya (2006) nedensellik testi kullanarak incelemektir. Çalışmada kişi başına reel gayrisafi yurtiçi hâsıla (GSYİH) ve ihracat (GSYİH içindeki % payı) değişkenleri kullanılmıştır. Çalışmada ülkelere göre karma sonuçlar elde edilmiştir. Hindistan, G. Afrika ve Türkiye için ihracattan ekonomik büyümeye doğru tek yönlü Granger nedensellik ilişkisi bulunmuştur. Ancak Brezilya ve Çin için ihracat ve ekonomik büyüme arasında nedensellik ilişkisi bulunamamıştır. Elde edilen sonuçlara göre ihracatın Hindistan, G. Afrika ve Türkiye'nin ekonomik büyümesinde etkili bir faktör olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, İhracat, Bootstrap Panel Granger Nedensellik Testi

Bilimsel Bilginin Kesinlik İddiasının Skeptik ve Felsefi Bir Eleştirisi

Arş.Gör.Dr. Nurten Öztanrıkulu Özel

ÖZ

Bilim diğer canlılar arasında insana türsel bir ayrım kazandıran en önemli etkinliktir. Yaşamın her alanıyla ilgili çeşitli bilgi teorileri içeren bilim sayesinde insan, kendisi de dâhil tüm evrene ilişkin belli bir konumlanış içindedir. Bu konumlanış çoğu zaman sırtını bilimsel bilginin kesinliğine yaslamaktadır. Bu çalışmanın odak noktası tam da bu, bilimsel bilginin kesinliği konusudur. Skeptik ve felsefi bir perspektifle bilimsel bilginin kendini üzerine inşa ettiğini savunduğu rasyonaliteyi sorgulamak amaç edinilmektedir. Bu bağlamda çalışmada özellikle olguları konu edinen bilimsel bilginin kesinlikten ziyade olasılık taşıdığı David Hume felsefesi çerçevesinde ele alınacaktır. Hume'un akıl yürütmeler hakkındaki teorisi bize yol gösterecektir. Bilimsel bilginin ne türden bir akıl yürütmenin sonucu olduğu ortaya koyulduktan sonra, Hume'dan esinlenerek, olguları nesne edinen bilimsel bilginin aslında bir inanç olduğu ileri sürülecektir.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel Bilgi, Kesinlik, Olasılık, İnanma, David Hume

Işletmelerin Sürdürülebilir Üretim Sürecinde Uyguladıkları Politikaların Sürdürülebilir Üretim Performansına Olan Etkisi

Arş.Gör.Dr. Oğuzhan Yavuz

ÖZ

Sürdürülebilirlik kavramı son yıllarda hem uygulayıcılar hem de akademisyenler tarafından üzerinde durulan konuların başında gelmektedir. Günümüzde sürdürülebilirlik kavramı ekonomik, sosyal ve çevresel bakış açısıyla beraber değerlendirilmektedir. İşletmeler sürdürülebilir kalkınmayı sağlayabilmek amacıyla ekonomik, sosyal ve çevresel amaçlarını yerine getirirken çeşitli politikalar oluşturmakta ve bu politikalar doğrultusunda sürdürülebilir üretim faaliyetlerini yerine getirmektedirler. Bu çalışmada öncelikle işletmelerin sürdürülebilir üretim gerçekleştirmek için belirlediği çevresel, sosyal ve ekonomik politikaların neler olabileceği üzerinde durulmuştur. Daha sonra, işletmenin sürdürülebilir üretim performansı ile oluşturduğu politikalar arasında ilişki olup olmadığı belirlenmiştir. İşletmelerin sürdürülebilir üretimi gerçekleştirebilmek için uyguladığı çevresel politikaların: emisyon, atık yönetimi, kirlilik, kaynak kullanımı ve doğal çevre; sosyal politikaların: çalışan refahı, müşteri refahı ve toplum refahı ve ekonomik politikaların: üretim maliyeti, kalite, teslimat ve esneklik unsurlarından meydana geldiği çalışma sonucunda elde edilen verilerden anlaşılmaktadır. İşletmelerin belirtilen unsurlar ile ilgili oluşturmuş oldukları politikalar ile sürdürülebilir üretim performanslarının karşılaştırılması, işletmelerin sürdürülebilirlik departmanlarında çalışan veya sürdürülebilirlikle ilgilenen uzmanların görüşlerine başvurularak elde edilmiştir. Veriler, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi sonuçlarına göre yorumlanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, sürdürülebilir üretim performansı yüksek olan işletmelerin çevresel, sosyal ve ekonomik politikalar oluşturduğu, sürdürülebilirlik raporları hazırlayarak işletme içerisinde sürdürülebilirlik departmanları oluşturmaya başladığı görülmektedir. Sonuç olarak, çalışmadan elde edilen veriler doğrultusunda işletmelerin günümüz insanlarının ihtiyaçlarını göz ardı etmeden, tüm kaynakların gelecek kuşaklara aktarılmasında mutlaka sürdürülebilirlik politikalarına başvurması gerektiği söylenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Kalkınma, Sürdürülebilir Üretim, Sürdürülebilir Üretim Performansı

Işletme Bölümü Öğrencilerinin Matematik Tutumu ve Matematik Başarısını Etkileyen Faktörler

Uzman Ökkeş Yılmaz - Doç.Dr. Bülent Öz

ÖZ

İşletme bölümünün temel amacı; uluslararası düzeyde lisans eğitimi vererek üretim, uygulama ve araştırma geliştirme çalışmalarında başarıyla görev yapabilen, rekabetçi iş ortamının neden olduğu sorunlarla başa çıkabilecek, sosyal, ekonomik ve mesleki etik bilinci ve sorumluluğuna sahip yöneticiler yetiştirmektir. Bu araştırma işletme bölümü öğrencilerinin matematik tutumlarını ölçmek ve matematik başarılarını etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde okuyan 150 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket sonuçları SPSS programında çözümlenmiş ve analiz edilmiştir. Öğrencilerin "genel not ortalamaları" ve "işletme ve iktisat matematiği" ders notlarında farklılaşma olduğu görülmüştür. Yine öğrencilerin matematik başarısını etkileyen 3 faktör bulunmuştur. Bu faktörler "İlgi ve Sevgi", "Korku ve Zorunluluk", "Müfredat ve İçerik" olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Işletme, Matematik Başarısı, Matematik Tutumu

Şanlıurfa Serbest Muhasebeci ve Mali Müsavirler Odasına Bağlı Meslek Mensuplarının Ttk - Tms/tfrs - Bağımsız Denetçilik Algıları: Ampirik Bir Çalışma

Yrd.Doç.Dr. Ömer Faruk Demirkol

ÖZ

Muhasebe meslek mensuplarının gündeminde olan konuların arasında Türk Ticaret Kanunu (TTK) , Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ile Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ve Bağımsız Denetçilik unvanı önemli bir yer tutmaktadır. TTK, TMS/TFRS ve Bağımsız Denetçilik son yıllarda değişime ve gelişime açık yapılarıyla güncelliğini korumaktadır. Bu üç alanda yapılan güncelleme ve yeniliklerin uygulayıcılar olan meslek mensupları açısından algılanma biçimi, yapılan düzenlemelerin karşılık bulma derecesini tespit etme açısından önemlidir. Bu çalışma Şanlıurfa Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına bağlı 70 meslek mensubuna uygulandı. Ortaya çıkan sonuçlar demografik faktörler ile TTK, TMS/TFRS ve Bağımsız Denetçilik konularının kendi içinde ve birbiri ile ilişkisi açısından analiz edildi. Yapılan analizler sonucunda Sanlıurfa Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına bağlı meslek mensuplarının TTK, TMS/TFRS ve Bağımsız Denetçilik konularında gerek demografik özellikler açısından gerekse bu üç konunun kendi içerisinde ve birbiri ile ilgili algılamalarında bir takım farklılıklar olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Türk Ticaret Kanunu, Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları, Bağımsız Denetçilik

Türk Destanlarında Hâkimiyet Anlayışı ve İl'in Önemi

Okutman Ömer Faruk Elaltuntaş

ÖZ

Destanlar, milletlerin yaşantılarını, düşünce dünyalarını ve inanışlarını anlamakta önemli rol oynamaktadır. Bunlar sadece tarihi bilgilerin eksik kalan yanlarını tamamlamakla kalmamakta; aynı zamanda içtimai ruhu da yansıtmaktadır. Kadim Türk tarihine bakıldığında Türk milletinin hâkimiyet anlayışının ve vatan toprağına atfedilen kutsiyetin inanç temeline dayandığı görülmektedir. Türklerdeki "kut" anlayışına göre yönetme erki kişiye, Tanrı tarafından verilir ve Türkler için özelde iktidar, genelde ise cihan hâkimiyeti inancı Tanrısal kaynaklıdır. Bu inanç bağlamında Türkler, kadim tarihleri boyunca teşkilatlanmayı, birlik haline gelmeyi ve uzun ömürlü güçlü devletler kurmayı şiar edinmişlerdir. Dolayısıyla devlet yapılanmasına önem verdikleri görülmektedir. Eski Türklerde devlet, "il" kelimesiyle karşılanmıştır. İl, Türklerde en üst yönetim kademesini oluşturmakta, devlet yapısının bütünlüğünü esas almaktadır. Her topluluk millet olamayacağı gibi her millet de devlet kurabilecek niteliklere haiz değildir; fakat Türkler devlet olabilmenin kudretini ve siyasi teşkilatlanmanın önemini ezelden bildikleri için il'e önem vermişlerdir. Devletin ve güçlü siyasi teşkilatlanmanın olmadığı ortamlarda kaos çıkar ve kaosun hüküm sürdüğü yerlerde bağımsız bir yapıdan bahsetmek mümkün değildir. İşte Türklerin hâkimiyet anlayışını belirleyen unsur da bağımsızlık ülküsüdür. Türklerin hâkimiyet anlayışı özelde anayurdun, genelde ise cihanın hâkimiyetine dayanmaktadır. Bu ülkü tarihteki tüm Türk devletlerinin ulaşmak istediği menzil olmuştur. Tarihi kayıtlara göre bu ülkü ilk olarak Hunlara ve büyük Hun İmparatoru Mete Han'a kadar dayanmaktayken, destanlarda ilk olarak Oğuz Kağan Destanı'yla karşımıza çıkmaktadır. Yine Ergenekon Destanı'nda, Uygur Göç Destanı'nda, Er Samır Destanı'nda, Mamay Destanı'nda, Maaday Kara Destanı'nda, Manas Destanı'nda ve daha birçok Türk destanında Türklerin hâkimiyet anlayışı ve vatan toprağına verilen değer oldukça geniş yer tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Destan, Hâkimiyet, Anayurt, İnanışlar, Kut

Gen Örgüt Yapıları ve Toksit Liderlik Davranışları İlişkisine Yönelik Alan Araştırması

Prof.Dr. Gülay Budak - Doç.Dr. Ömer Okan Fettahlıoğlu - Zahide Akdoğan

ÖZ

Bu çalışmanın amacı gen örgüt yapılarının özellikleri ile toksit liderlik davranışları bir arada ele alınmıştır. Son dönemlerde organizasyonlara, organizasyon içindeki gruplara, bireylere karşı ciddi ve kalıcı hasarlara neden olduğu düşünülen davranış biçimlerini tanımlamak için kullanılan toksit liderlik davranışlarının, gen örgüt yapılarında ortaya çıkma nedeni ve sebep olduğu etkiler ve sonuçları irdelenmeye çalışılmaktadır. Bu bağlamda olumsuz davranış şekilleri içinde yer alan toksit liderlik davranışlarını ortaya çıkışında gen örgüt yapılarının bünyesinde taşıdığı olumsuz özelliklerin de etkili olabileceği varsayımı doğrultusunda oluşturulan hipotezler test edilecektir. Araştırma kapsamında anket uygulaması yöntemi ile veriler halihazırda toplanma aşamasındadır. SPSS istatistik programı ile yapılacak analizler sonucu, gen örgüt yapılarının toksit liderlik davranışlarını destekleyici bir etmen olduğu varsayımı beklenen sonuçlar arasında yer almaktadır. Elde edilen verilere göre gen örgüt yapılarında toksit liderlik davranışlarının ortaya çıkmaması adına öneri geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gen Örgüt, Toksit Liderlik

Dijital Detoks ve Sosyal Zeka Boyutları Arasındaki İlişkiye Yönelik Alan Araştırması

Prof.Dr. Gülay Budak - Doç.Dr. Omer Okan Fettahlıoğlu - Zahide Akdoğan

ÖZ

Zeka ve kullanımı bilim insanları ve araştırmacılar tarafından sürekli inceleme konusu yapılmış ancak zekanın kullanım şekilleri konusunda tam bir yargıya ulaşılamamıştır. Genel zekanın yanında son zamanlarda insanların günlük başarısını, performansını, hatta hayatın akışını etkilediği düşünülen ve literatürde yeni bir kavram sayılan "Sosyal Zeka'' kavramı tartışılmaya başlanmıştır. Teknolojik gelişimlerin takip edilemez hal aldığı şu zamanda, insanların sosyal medya ve araçlarını ne derecede günlük hayat içerinde kullandıkları sorusu da inceleme altına alınmıştır. Bu bağlamda sosyal medya ve araçlarına olan bağımlılık derecelerinin yoğunluğu, psikolojik ve sosyal sorun olarak kabul edilmeye dahi başlamıştır. Söz konusu sorunsalın karşısında ise Dijital Detoks kavramı yeni bir ritüel haline getirilmeye çalışılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, dijital detoks ve sosyal zeka kavramları arasında ilişkisel bir model kurgulayarak, söz konusu kavramlar arasında ilişki düzeyini ölçen hipotezleri test etmektir. Şu ana kadar iki kavramın bir arada ele alınması ile yapılmış bir çalışma olmaması ise çalışmamızın önemini ortaya koymaktadır. Araştırma kapsamında kurgulanmış olan hipotezleri test edebilmek adına, anket yöntemi kullanılmış olup, üniversite eğitimi gören 18-25 yaş grubunda yer alan kişiler üzerinde uygulama yapılmıştır. Elde edilen bulgular, sosyal zeka ve digital detoks kavramları arasında orta düzeyde korelasyon ilişkisi olduğunu destekler niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Zeka, Dijital Detoks, Sosyal Zeka

Kahramanmaraş İlinde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerine Yönelik Çevrimiçi Şikâyetlerin Analizi: Tripadvisor.Com Örneği

Prof.Dr. Kemal Birdir - Öğr.Gör. Onur Kızılcık - Arş.Gör. Ahmet Erdem

ÖZ

Bir turizm ürünü önermek veya bu konuda şikâyette bulunmak için turistler tarafından kullanımı artan seyahat yorumlarının paylaşıldığı çevrimiçi platformlar, otel işletmeleri açısından giderek daha önemli bir bilgi kaynağı haline gelmiştir. Bu platformlar üzerinden paylaşılan şikâyetlerin etkin ve verimli yönetimi, hizmet hatalarının telafi edilerek, şikâyet eyleminde bulunan müşterilerin işletmeden uzaklaşmamasını sağlamaktadır. Bu araştırmada, Kahramanmaraş şehrinde faaliyet gösteren otel işletmelerine, şikâyet yönetimi ile ilgili stratejiler geliştirmelerine katkı sağlayacak çeşitli öneriler sunulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, dünyanın en çok kullanılan çevrimiçi seyahat platformu (tripadvisor.com) üzerinden 01.10.2017 tarihi itibariyle ilgili otel işletmelerine yönelik paylaşılan tüm yorumlar içerik analizine tabi tutulacaktır. Böylelikle, şikâyet içerikli yorumlar tespit edilerek, şikâyet unsurlarının ağırlıklı olarak hangi kategoriler altında yoğunlaştığı belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müşteri Şikâyetleri, Tripadvisor.Com.Tr, Otel İşletmeleri, Kahramanmaraş

Tüketim ve Tasarruf Ölçeği Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Doç.Dr. Serpil Altınırmak - Yrd.Doç.Dr. İlkay Badurlar - Yrd.Doç.Dr. Mehmet Yıldırım - Öğr.Gör. Orkun Şen - Arş.Gör. Çağlar Karamaşa - Okutman Onur Lakeç

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; 6-10 yaş aralığındaki çocukların tüketim alışkanlıkları ve tasarruf davranışlarının ölçülmesine yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmektir. Araştırmanın çalışma örneklemini Eskişehir il merkezinde ilkokul düzeyinde 1 özel, 2 devlet ilköğretim okulunda öğrenim gören 147 kız, 119 erkek, toplam 266 öğrenci oluşturmaktadır. Ölçeğin güvenirlik çalışmaları kapsamında Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı incelenmiştir. Geçerlik çalışmaları kapsamında ise açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi çalışmalarına yer verilmiştir. Açıklayıcı faktör analizi SPSS 18 paket programıyla, doğrulayıcı faktör analizi LISREL 8.8 programıyla gerçekleştirilmiştir. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda tüketim ve tasarruf ölçeği maddelerinin 8 boyut altında toplandığı görülmüştür. Gerçekleştirilen Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonucunda uyum iyiliği indekslerinin literatürde belirtilen değerlerde olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada ‘’Tüketim ve Tasarruf Ölçeği’’nin çocukların tüketim alışkanlıkları ve tasarruf davranışlarını belirlemek amacıyla kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tasarruf, Tüketim, Davranış, Geçerli ve Güvenilir Ölçek

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Polis Meslek Ahlakı Bütünlüğü: Adli Polis Müdürlüğü Polis Mensuplarının Algısı

Osman Kayabaşı

ÖZ

Bu makale, Klockars ve arkadaşları tarafından geliştirilen (11 adet varsayımsal senaryo içeren) "polis meslek ahlakı bütünlüğü (polis meslek etiği) algılama anketi"nin ikinci versiyonu kullanılarak KKTC'deki Adli Polis Müdürlüğü polis mensuplarının polis meslek ahlakı bütünlüğü algılarını keşfeden bir çalışmadır. Anket, KKTC'ye uyarlandıktan sonra 2013 yılı Aralık ayında konu birimde görevli polis mensuplarına uygulanmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre; bir taraftan, senaryolarda tasvir edilen alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme, tutukluya vurma, tutukluya vuran meslektaşlarını durdurmama ve esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü; en az ciddi görülen, en hafif disiplin işlemini gerektirdiği düşünülen ve büyük olasılıkla sessizlik kodu tarafından üzerinin örtüleceğine inanılan polis uygunsuz davranış türleri olarak değerlendirilmektedirler. Diğer taraftan, senaryolarda tasvir edilen olay mahallinden çakı hırsızlığı, komisyonculuk ve yalan yere resmi rapor düzenleme; en çok ciddi görülen,bu davranışlarda bulunan polis mensuplarının meslekten çıkarılmasını gerektiren ve sessizlik kodu tarafından güçlü bir şekilde desteklenmeyeceğine inanılan polis uygunsuz davranış türleri olarak değerlendirilmektedirler. Katılımcılar, Müdürlüklerindeki disiplin işlemlerini; amirin memurunu özel işlerinde kullanması davranışına karşı hafif; geri kalan davranışlara karşı ise adil olarak algılamaktadırlar. Çalışma, katılımcıların en az ciddi olarak değerlendirdikleri davranışlarda sessizlik kodunun daha fazla güçlü olduğunu, en çok ciddi olarak değerlendirdikleri davranışlarda ise sessizlik kodunun daha fazla güçsüz olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ayrıca çalışma, Adli Polis Müdürlüğünde görevli polis mensuplarının neredeyse üçte birinin, alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme ve çocuk istismarı zanlısını döven meslektaşlarını durdurmama davranışlarının, resmi kuralların ihlali olup olmadığından emin olmadıklarını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Polis Meslek Ahlakı Bütünlüğü, Polis Meslek Etiği, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Adli Polis, Anket

Polis Meslek Ahlakı Bütünlüğü Üzerine Karşılaştırmalı Bir Bakış

Osman Kayabaşı

ÖZ

Bu çalışmanın amacı polis meslek ahlakı bütünlüğünün karşılaştırmalı bir analizini sunmaktadır. Bu çerçevede, Klockars ve arkadaşları tarafından geliştirilen "polis meslek ahlakı bütünlüğü (polis meslek etiği)" algılama anketinin ikinci versiyonunun on bir ülkenin polis mensuplarına uygulanması ile elde edilen veriler karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Bu analiz yapılırken on bir ülkenin polis mensuplarının anketteki on bir adet senaryoda tasvir edilen polis meslek etiğine aykırı davranışlarla ilgili; (1) kendilerinin ve çalıştıkları şubedeki meslektaşlarının ciddiyet algıları, (2) bu davranışların resmi kural ihlali olup olmadığı, (3) senaryolardaki davranışlarda bulunanlara karşı uygun olduğunu düşündükleri ve uygulanmasını bekledikleri disiplin işlemi ve (4) kendilerinin ve çalıştıkları şubedeki meslektaşlarının bu davranışlarda bulunanları bildirme isteklilikleri, her bir ülke, her bir senaryo ve her bir ölçek için ayrı ayrı karşılaştırılarak puanlandırılmıştır. Çalışma, analiz edilen ülkelerin polis meslek ahlakı bütünlüğü sıralamalarının yüksek seviyeden düşük seviyeye doğru şu şekilde olduğunu ortaya çıkarmıştır; (1-2) Avustralya ve Estonya, (3) Amerika Birleşik Devletleri, (4) Slovenya, (5) Güney Afrika, (6) Ermenistan, (7) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, (8) Hırvatistan, (9) Güney Kore, (10) Tayland ve (11) Rusya. Çalışma bulguları, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti özelinde polis meslek ahlakı bütünlüğünü pozitif yönde yükseltmek için, öncelikle KKTC Polis Örgütü'nün, polis mensuplarının resmi kural ihlallerine yönelik algılarını pozitif yönde yükseltmesi gerektiğini ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Polis Meslek Ahlakı Bütünlüğü, Polis Meslek Etiği, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Polis Teşkilatları, Anket

Suprematizm ve Afiş Etkileşimi

Öğr.Gör. Ozan Uyanık

ÖZ

Sanat ve Dünya Tarihi incelendiğinde görülmektedir ki 19. Yüzyıldan itibaren dikkat çekici değişimler yaşanmakta; Sanayi Devrimi, Rus devrimi, I. ve II. Dünya Savaşları ve icatlar insanlığa damgasını vuran önemli olaylar olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Rönesans anlayışının yerine farklılıklar arayışında olan birtakım sanatçılar gelenekleri reddetmişler bunun yerine farklı bir söylem geliştirmek istemişlerdir. Bunun sonucunda, birçok sanat akımı ortaya çıkmıştır. Araştırmanın temelini oluşturan Suprematizm akımının ve en önemli temsilcisi olan Kazimir Malevich'in, Grafik Sanatına olan etkilerini ve katkılarını değerlendirdiğimizde Malevich; ve onun etkisindeki El Lissitzky'nin kendilerinden sonra gelen kuşaklara olan etkilerini ve günümüze olan yansımalarını daha net bir şekilde ifade edebilmemiz mümkündür. Çalışma kapsamında Suprematizm akımının afiş üzerindeki etkisinin, farklı sanat ve tasarım anlayışının kendilerinden sonraki afiş anlayışını ve günümüzdeki birçok afişi ve tasarımcıyı etkilediği bilimsel veriler doğrultusunda incelenmiş ve görsel kaynaklar çerçevesinde örneklendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Afiş, Suprematizm, Grafik Sanatı, Kazimir Malevich, El Lissitzky

Edebiyat - Sinema Uyarlamalarında Kurgusal Anlatım ve Gölgesizler

Yrd.Doç.Dr. Özlem Kale

ÖZ

Sinema, ortaya çıktığı ilk andan itibaren edebiyattan etkilenmiştir. Türk ve dünya edebiyatından birçok roman ve hikâye sinemaya uyarlanmıştır. "Edebiyat-Sinema Uyarlamalarında Kurgusal Anlatım ve Gölgesizler" başlıklı bildirinin amacı evvela iki ayrı sanat dalı olan, ancak birbirleriyle sürekli etkileşim halinde bulunan edebiyat ve sinema dillerindeki ortaklık ve farklılıkları tespit etmektir. Bu bağlamda, yazarın kelimelerle verdiği şeyi, her koşulda görsel dille anlatabilmenin mümkün olup olmadığını belirlemektir. Bu saptama ve bilgilerin ışığında, edebiyat ve sinemacıların görüşlerinden de faydalanarak yazınsal ve görsel ürünlerin kurgusal anlatım dillerinin farklı olduğu konusunda bir sonuca ulaşılacaktır. Uyarlamalarla ilgili örnekler verilerek Hasan Ali Toptaş'ın Gölgesizler romanından uyarlanan filmin kurgusal anlatımıyla ilgili tespitlerde bulunulacaktır. Okuyucunun dikkatlice takip ederek yorumlamasını gerektiren sembolik hikâyeleri görsel dille anlatmaya çalışmanın zor ve riskli olduğu üzerinde durularak "Orijinali varken neden filmini izlemeliyim?" sorusuna cevap aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Sinema, Uyarlama, Kurgusal Anlatım, Dil.

Evlat Edinmeye Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Güzin Sancar - Sihem Altın - Özlem Kanat - Ayşe Gizem Şahin - Yrd.Doç.Dr. Yeliz Kındap Tepe

ÖZ

Evlat edinme, durumu evlat edindirilmeye uygun bir çocukla durumu evlat edinmeye uygun kişi / eşler arasında hukuki bağlar sağlanarak çocuk ebeveyn ilişkisinin kurulması olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'de evlat edinmeyle ilgili araştırmalar incelendiğinde evlat edinmeye yönelik duygu, düşünce ve davranışların kapsamlı bir şekilde ölçülmesine yönelik geçerli ve güvenirli bir tutum ölçeğinin olmadığı tespit edilmiş ve alandaki bu eksikliği gidermeye yönelik olarak da birim kültürümüze uygun bir tutum ölçeğinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma iki çalışmadan oluşmuştur. İlk çalışmanın örneklemini Cumhuriyet Üniversitesi'nde çeşitli fakültelerinde okuyan 347 (177 kız, 170 erkek) kişi oluşmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 20.99' dur (ranj = 17-30; S = 1.75). Araştırmanın ilk çalışmasında bir uzman görüşü ve 30 kişi üzerinden yapılan ön görüşmeler yoluyla 68 maddelik Evlat Edinmeye Yönelik Tutum Ölçeği madde havuzu oluşturulmuştur. Madde seçme işlemi, madde- toplam korelasyonları ve uç grupların karşılaştırılmasıyla yapılmış olup yapılan analizler sonucunda ölçeğin 23 maddeden oluşmasına karar verilmiştir. Araştırmanın ikinci çalışmasında geliştirilen tutum ölçeği farklı bir örnekleme yeniden uygulanmıştır. Bu çalışmaya Cumhuriyet Üniversitesi'nin çeşitli fakültelerinde okuyan 250 (124 erkek, 126 kadın) kişi katılmıştır.. Kişilerin yaş ortalaması 21.27' dir (ranj = 18-28; S =1.61). Geliştirilen 23 maddelik tutum ölçeğinin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı .92 olarak bulunmuştur. İkinci çalışmada Kollektivizm Ölçeği, Kişilerarası Tepkisellik Ölçeği ve Çocuk Sevme Ölçeği ölçüt geçerliğini test etmek için kullanılmıştır. Evlat Edinmeye Yönelik Tutum Ölçeğinin ölçüt olarak alınan değişkenlerle beklendik yönde ilişkili olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak Evlat Edinmeye Yönelik Tutum Ölçeğinin üniversite örneklemi için geçerli ve güvenilir olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Evlat Edinmeye Yönelik Tutum, Empati, Kolektivizm, Çocuk Sevme

Teknoparkta Faaliyet Gösteren İşletmeler Açısından Teknopark Yönetim Sorunları Gaziantep Örneği

Yrd.Doç.Dr. Özlem Yaşar Uğurlu - Doç.Dr. Duygu Kızıldağ

ÖZ

Küresel rekabet, hızla değişen pazar unsurları ve artan yenilik vurgusuyla birlikte ivme kazanan araştırma ve geliştirme faaliyetleri, kurumlar arasında yapılan işbirliklerinin önemini artırmıştır. İşbirliğine ve teknoloji transferine aracılık eden en önemli kurumlardan birisi de teknoparklardır. Üniversiteler, araştırma enstitüleri ve işletmelerin aynı ortam içerisinde araştırma, geliştirme ve inovasyon çalışmalarını sürdürdükleri teknoparklar, bilgi ve teknoloji transferinin gerçekleştiği merkezlerdir (Tepe ve Zaim, 2005:2). Ülkemizde çok sayıda teknopark bulunmasına rağmen, mevcut teknoparkların yeterli destek mekanizmalarına sahip olmadığı bilinmektedir (Başalp ve Yazlık, 2014:293). Destek mekanizmalarının eksikliği ve yaşanılan yönetsel sorunlar teknoparktaki işletmelerin teknolojiyi ve bilgiyi özümseme kapasitelerine olumsuz etki etmektedir. Bu motivasyondan hareketle çalışmanın amacı, Gaziantep Teknopark'taki yönetim sorunlarının tespit edilmesi ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesidir. Çalışmada teknoparkta faaliyet gösteren işletme yöneticilerinden odak grup çalışması yöntemiyle bilgiler toplanmıştır. Kurumsal bir yapı bulunmaması, yetki karmaşası, sosyalleşme ve sosyal ağ oluşturmadaki yetersizliklerin teknoparkta dikkat çeken en önemli sorunlar olduğu saptanmış ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Teknopark, Teknopark Sorunları, Teknopark Yönetim Sorunları

Türkiye'de İş ve Yatırım Ortamının Dünya İş Yapma Endeksine Göre Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Pelin Mastar Özcan - Doç.Dr. Gül Kayalıdere

ÖZ

İş Yapma Endeksi; 2003 yılından itibaren Uluslararası Finans Kurumu (International Finance Corporation, IFC) ve Dünya Bankası (World Bank, WB) tarafından hazırlanmakta olup ülkelerin yatırım ortamları hakkında genel bilgi sunan bir rapordur. Söz konusu raporda vergi politikaları, şirket kuruluşu, yatırımcıların korunması ve lisans alma sürecinde uyulacak yasal mevzuata ilişkin karşılaştırmalı bilgiler yer almaktadır. Türkiye ekonomisinin gelişmiş ülke ekonomilere yakınsama sürecinin hızlanması ve orta gelir tuzağından kalıcı bir şekilde çıkılması hedefi ekonomik ve sosyal alanda yapılan kapsamlı reform çabalarıyla desteklenmektedir. Bu kapsamda Onuncu Kalkınma Planı'nda da önceki kalkınma planlarından farklı olarak "Öncelikli Dönüşüm Programları" oluşturulmuştur. Çalışmada Onuncu Kalkınma Planında yer alan "İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Eylem Planı" kapsamında ülkemizin İş Yapma Endeksi'ne göre yıllar itibariyle genel durumu değerlendirilecek olup çalışma son dönemde yatırım ortamının geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmaların değerlendirilmesi ile sonuçlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Iş Yapma Endeksi, Yatırım Ortamı, Kalkınma Planı, Vergi Politikaları Jel Kodu: H32,h25,l26

Örgüt Kültürünün Süreç İnovasyonu Üzerine Etkisi ve Bir Araştırma

Prof.Dr. Lutfiye Özdemir - Yrd.Doç.Dr. R.Vedat Sönmez

ÖZ

Ekonomi dünyasında yaşanan rekabet ortamında örgütlerin amaçlarına ulaşmasını etkileyen unsurlardan biri de, ortak tutum ve davranışlardan oluşan, örgütteki içsel bütünleşmeyi sağlayan örgüt kültürüdür. Örgütlerin rekabet gücüne katkı sunan süreç inovasyonu; üretilecek ürünlerin daha ucuz, daha kaliteli veya daha hızlı bir şekilde üretilmesini sağlayacak süreçlerin ortaya konulmasını ifade eder. Örgüt kültürü, örgütün birçok faaliyetini etkilediği gibi süreç inovasyonu ile ilgili faaliyetleri de engellemesi veya teşvik etmesi açısından önemlidir. Bu çalışmanın amacı; Denison'ın geliştirdiği örgüt kültürünün vizyon, katılım, tutarlılık ve uyum boyutlarının süreç inovasyonu üzerinde etkisini saptamaktır. Veriler Gaziantep ilinde organize sanayi bölgelerinde (1. 3. ve 4. bölgeler) 245 örgüt yöneticisi ile anket çalışması sonucu elde edilmiştir. Toplam 245 anket değerlendirilmiş olup, verilerin değerlendirilmesinde frekans dağılımları ve çoklu doğrusal regresyon analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda örgüt kültürünün katılım, tutarlılık ve uyum boyutlarının süreç inovasyonu üzerinde olumlu etkiye sahip oldukları tespit edilirken, vizyon boyutunun süreç inovasyonu üzerinde etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kavramlar: Örgüt Kültürü, İnovasyon, Süreç İnovasyonu

Alkış – Kargış Türü ve Türün Ustaları: “Dilenciler”

Arş.Gör. Recep Demir

ÖZ

Türk Halk Edebiyatının en az incelenen türlerinden olan alkış ve kargışlar, günlük hayatın her safhasında kullanılan sözlü edebiyat ürünleridir. Alkışlar iyi dilekleri anlatırlar ve “hayırdua, dua” olarak da bilinirler. Kişinin yararına, hayrına olan temennileri içlerinde barındırırlar. Kargışlar ise kötü dilekleri anlatırlar ve “beddua” olarak bilinirler. Kişinin kötülüğünü dilemek, başına kötü hadiseler gelmesini istemek amacıyla söylenir. Dua ve beddualar genellikle kalıplaşmış sözlerdir. Günümüzde alkış ve kargış türünü şüphesiz ki en fazla kullanan kişiler dilencilerdir. Kalabalık olan hemen her sokak başında veya cami çıkışlarında karşılaştığımız dilenciler, insanlara tek sermayeleri olan iyi dileklerini (alkışlarını) sunarak geçimlerini sağlamaya çalışmaktadırlar. Bu açıdan bakıldığında dilenciler, Klasik Türk Edebiyatında, yazdığı kasideleri padişaha veya zengin kimselere sunan ve karşılığında hamilik bekleyen şairleri hatırlatmaktadırlar. İyi temennileri karşısındakinden olumlu cevap görmezse yerini kargışlara bırakabilmektedir. Sonuç olarak; alkış ve kargış türünü en iyi kullanan ve ekmeğini bu sanattaki ustalıklarından kazanan dilencilerin eserleri incelenmeye değerdir.

Anahtar Kelimeler: Alkış (Dua), Kargış (Beddua), Dilenciler

Atıl Zamanlarını Sosyalleşme Üzerine Değerlendirmek İsteyen Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Kafeterya Tercihlerini ve Algılamarını Etkileyen Faktörler Üzerine Ampirik Bir Araştırma

Öğr.Gör. Ruhan İri - Yrd.Doç.Dr. Murat Toksarı

ÖZ

Şehir yaşantısının çok hareketli olması, çalışma hayatının getirdiği stres, internetin 2000'li yılların başlarından itibaren hayatımıza girmesi, özellikle de son zamanlarda sosyal medyanın çok yoğun bir şekilde kullanılması insanları (özelliklede gençleri) yalnızlığa yöneltmiştir. Bu sebeple, günümüz dünyasında sosyalleşme ve bireysellikten kurtulmada rekreasyon faaliyetleri çok önemli bir hale gelmiştir. Bu çalışmanın amacı, hem şehrin gürültü ve stresinden kurtulmak hem de yeterince sosyal alanı olmayan şehirdeki boş zamanlarını daha iyi değerlendirmek isteyen üniversite öğrencilerinin kafeterya tercihlerinde neleri dikkate aldıkları, bu kafeteryaları nasıl algıladıkları üzerine olmuştur. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrencilerinden 358 kişi araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden anket formu hazırlanarak yapılmış ve elde edilen veriler SPSS 22.0 hazır paket programında değerlendirilmiştir. Araştırma tekniği olarak örneklem yöntemi tercih edilmiş, keşifsel araştırma yöntemi olduğu için hipotez ve model kurulmamış verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiklerden faydalanılmıştır

Anahtar Kelimeler: Atıl Zaman, Kafeterya, Sosyalleşme

Türkiye'de Kamu Yönetiminin Denetlenmesinde Reform

Doç.Dr. S. Mustafa Önen

ÖZ

Reform, bir yeniden düzenleme, şekil verme ve mevcut sistemde köklü değişikliklere gitmektir. Denetim ise, bir kuruluşun, organın veya görevlinin eylem, işlem ve kararını önceden belirlenen tarzda hareket etmesini sağlamaktır. Her ne kadar reform ile denetim kavramları birbirlerine zıtmış gibi gözükseler de birbirlerini tamamlayıcı özelliğe sahiplerdir. Reformlar sayesinde denetimler daha anlamlı ve uygulanabilir hale gelmektedir. Türkiye'de kamu yönetimi reformları ile farklı denetim biçimleri söz konusu olmakta ve kamu hizmetleri daha etkin ve verimli sunulmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de kamu yönetiminin denetlenmesine ilişkin gerçekleştirilen başlıca reformları incelemek ve değerlendirmektir. 2000'li yılları kamu yönetiminin denetlenmesinde gerçekleştirilen reformlar açısından bir dönüm noktası saymak mümkündür. Bu yıllarda kamu yönetiminin denetlenmesinde Yeni Kamu Yönetimi anlayışı kapsamında reformlar söz konusu olmuştur. Günümüzde ise, bu reformların Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile başka bir boyuta kaydığı görülmektedir. Çalışmada Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin kamu yönetiminin denetlenmesinde ne tür değişiklikler getirdiği konusu da tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Denetim, Reform, Kamu Yönetiminin Denetlenmesi, Kamu Yönetiminin Denetlenmesinde Reform

Devletçi Ekonomi-Liberal Ekonomi Karşılaştırması: Türkiye Örneği

Öğr.Gör. Şaban Öztürk - Daha Taştan

ÖZ

Yeni Türkiye Devleti kuruluş yıllarında İzmir İktisat Kongresinde alınan kararlara bağlı olarak liberal politikalar uygulamaya çalışsa da diğer sebeplerin yanında özellikle 1929 Dünya Ekonomik Krizi dolayısıyla beklentilerinin gerçekleşmediği görülmüştür. Böylece liberal politikalardan vazgeçerek devletçi ekonomi modelini uygulamaya başlamıştır. İkinci Dünya Savaşı'nın yaşanmasıyla 1940 - 1945 arası Türkiye'de de savaş ekonomisinin uygulandığı görülür. 1946 yılından itibaren çok partili sisteme geçiş ile birlikte bir yandan liberal ekonomi politikaları uygulanmaya çalışırken diğer yandan Truman Doktrini, Marshall Planı ve Barker Raporu ile birlikte IMF ve Dünya Bankası tarafından finanse edilen kredilerle ekonomik yapılanma gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. 1960 yılından itibaren "Karma Ekonomik Düzen" uygulanmaya çalışılmış, Devlet Planlama Teşkilatı'nın kurulmasıyla planlı ekonomik dönem geçiş yapmıştır. 1970'li yılların sonunda dünyada etkisini hissettiren krize bağlı olarak Türkiye'de de ekonomik sistemde değişikliğe gidilmiştir. Bu değişiklikte 24 Ocak 1980 yılında alınan kararların etkisi büyük olmuştur. 1980 sonrasında uygulanan neoliberal politikaların sonucunda özelleştirmeye hız verilmiş serbest piyasa ekonomisi uygulanmaya çalışılarak sosyal devlet ilkesi benimsenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Devletçilik, Politika, Liberalizm, Küreselleşme

Çocuk Haklarının Gerçekleşmesi Açısından Çocuk Dostu Kentler

Doç.Dr. Şafak Kaypak - Araştırmacı Armağan Uçar

ÖZ

Bu çalışma, kentlere, çocuk haklarının gerçekleşmesi açısından çocuk dostu kent temelinde bakmayı amaçlamaktadır. Türkiye'de göçün kentleşmenin temel dinamiğini oluşturduğu, kentleşmenin olması gerekenden daha hızlı yaşandığı, kentlerin kontrolsüz bir şekilde büyüdüğü söylenebilir. Kente göç, sanayileşme, ekonomik büyüme ile tetiklenen kentleşme; hem ekonomik hem de demografik açıdan değişiklikler getirmiş ve kentler geliştiği sürece devam edecek bir olgudur. Özellikle büyük kentlerde hizmetler nedeniyle binen genel yük, kent nüfusu içinde hatırı sayılır orandaki çocuklara yönelik koruyucu yaşam alanı konusunda boşluklar oluşmasına neden olmaktadır. 1989 Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye göre; 18 yaşına kadar her insan çocuk sayılır. Ülkemizdeki 0-18 yaş grubu çocuk nüfusu 24 milyon olup ülke nüfusu içindeki çocuk nüfusunun oranı ise %33,3'tür. 1990 Dünya Çocuk Zirvesinde belirtildiği gibi çocuk; masum, duyarlı ve bağımlı bir varlıktır. Eğer çocuk, çocukluk dönemini mutlu ve huzurlu şekilde yeni şeyler öğrenerek ve gelişerek geçirirse, ileride hem kendisini mutlu kılar, hem de toplumun mutluluğuna katkıda bulunur. Kentlerde koruyucu bir ortam sağlanamamasında en büyük etken, çocuk hakları ve bu haklara uyma yükümlülüğü ile ilgili farkındalığın düşük olmasıdır. Önemsenmeyen çocuk hakları BM tarafından en önemsenecek şekilde insanlığın karşısına çıkartılmıştır. 1959 Çocuk Hakları Bildirgesi'nde; ailesiz ve muhtaç durumdaki çocuklara, toplum ve kamu kurumları özel bakım göstermekle yükümlü kılınmıştır. Çocuğun beslenme, sağlık, barınma, giyim, korunma ve gözetim gibi yaşamsal gereksinimlerinin, çocuğa bakmakla yükümlü kişiler tarafından, daha geniş anlamda devlet tarafından karşılanmaması çocuğa gereken önemin verilmemesi anlamına gelmektedir. Çocuklar birer insan olarak en az yetişkinler kadar sahip olmaları gereken devredilemez insan hakları ile doğarlar. Bu haklar, gelecek nesillerin bedensel zihinsel, duygusal ve ahlaki gelişimi için kendilik algısının ve değerlerinin farkında yetişmesi sağlanacak olan koşullarla ilgilidir. Kentlerde aileler için çocukların ne ifade ettiği ve onlara atfettikleri değerler, toplum yapısı, sosyal hayat, yaşam alanı, maddi ve manevi olanaklar ölçüsünde değişmektedir. Kaynağını insan haklarından alan Evrensel Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne dayalı olarak kabul edilen Çocuk Dostu Kent Projesi'ne niçin ihtiyaç duyulduğu, bu kentlerin taşıması gereken özellikler, ülkemizde gerçekleşebilme durumları bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Kentleşme, Çocuk, Çocuk Hakları, Çocuk Dostu Kent

Antakya Kentinin Yemek Kültürüne Bakışı

Doç.Dr. Şafak Kaypak - Araştırmacı Armağan Uçar

ÖZ

Bu çalışma, Antakya kentinin yemek kültürüne bakışını incelemeyi amaçlamaktadır. Antakya kentinin yemek kültüründen bahsederken, besinlerin temini, tüketime uygun hale getirilmesi ve tüketim süreci davranışları değil, kentte toplumun bu davranışlara bakışı üzerinde durulacak; Antakya yemek kültürü ve kentin yemeğe bakışı irdelenmeye çalışılacaktır. Yemek, bireysel ve toplumsal yönleriyle kültürel bir unsurdur. İnsan biyolojik yanıyla yemekle doğrudan ilgilidir. Sosyal yönüyle, yaşadığı kültürün yeme anlayışına sahiptir. Fiziksel ve kültürel coğrafya da yemek kültürünü etkilemektedir. Yaşam şeklindeki değişim ve dönüşüm yemek kültürünün de farklılaşması nedeni olarak açıklanmaktadır. Bir toplum içerisinde yaşayan insanların inanç, kültür, yaşayış biçimleri ve değerleri birbirlerine benzer özellikler taşır. Benzer özelliklere sahip olmak, insanlarda o topluma aidiyet duygusu oluşturmaktadır. Yaşadıkları coğrafyadan yiyip içtiklerine, ten renginden dini inançlarına kadar oluşan belirleyici özellikler, bireylere toplumsal kimlik kazandırmaktadır. Hatay il merkezi olan Antakya'da yemek; kültüründeki zenginlik, damak tadına ve sunumuna gösterilen itina, kullanılan malzemeye verilen değer ve hassasiyetle sosyolojik açıdan halkın yemekle bütünleşme olgusudur. Kenti belirleyici özelliklerden biri beslenme kültürüdür. Yemek, törenlerin, dinsel merasimlerin, düğünlerin, eğlencelerin, ölümlerin, festivallerin ve davranışın temel olgularından birisi olması nedeniyle birçok farklı anlam ve sosyolojik özellik yüklenerek kültürel alana taşınmakta, bu anlamda günümüzün ve tarihin toplumsal yapılarını yansıtmaktadır. Tarihte birçok kadim uygarlığa ev sahipliği yapmış Doğunun Kraliçesi'nde toplumun yemeğe bakışı ile turizm, tarihten ziyade bu alana yönelmiş, yemek Antakya'nın belirleyici özelliği, kenttin kimliği haline gelmiştir. Halkın yemek konusunda sergilediği etnosentrik (tutucu) tutum nedeniyle yaşamak için yemek, yemek için yaşamaya dönüşmüştür. Misafirperverlik iyi ağırlamak ile bir bütündür. Yemek, statü belirleme, zenginlik seviyesinin göstergesi olarak da kullanılabilmekte ve sosyalleşme engeli oluşturabilmektedir. Bu bağlamda, yemeğin yanında, kaliteli yaşam için gerekli diğer ihtiyacın, yaşam kalitesi yüksek bir kent olması gerektiği göz ardı edilmemelidir.

Anahtar Kelimeler: Antakya, Toplumsal Yapı, Yemek, Kültür, Yemek Kültürü

Avrupa'nın "medeni" Vs. "barbar" Algı ve İnşasını Daniel Defoe'nun Robinson Crusoe Karakteri Üzerinden Okumak

Öğr.Gör. Samet Zenginoğlu

ÖZ

Avrupa, özellikle XV. yüzyıldan itibaren yeni coğrafyalara yönelme süreci ve sonrasında da XVIII. yüzyıldan itibaren, Aydınlanma Çağı olarak nitelendirilen dönemle birlikte, kimlik ekseninde yeni bir inşa süreci içerisinde yer almıştır. Bu iki eksendeki gelişmelerle birlikte, Ortaçağ'da belirgin bir şekilde görülen din temelli "biz" ve "öteki" tanımı, yerini "medeni/uygar" ve "barbar" tanımlamalarına bırakmıştır. Bu doğrultuda, özellikle yeni coğrafyaların "keşfedilmesi" ile birlikte yaşanan ilk yüzleşmenin ve meydan okumanın ardından, yerliler, iptidai/ilkel olarak görülmüştür. Dolayısıyla bu ilkel insanlar, topluluklar karşısında üstünlük psikolojisi ve ben-merkezci bakış açısı da hâkim olmaya başlamıştır. Bununla birlikte, bu süreçte her ne kadar kimlik tanımlamasında bir dönüşüm yaşanmış olsa da, yine de arka planda din vurgusu var olmaya devam etmiştir. Bu nedenle, din ve üstünlük psikolojisi bağlamlarında, kâşifler ve keşfedilen coğrafyalar arasında oluşan çatışma hatları, kültür ve kimlik açısından tartışılan konulardan birisi olmuştur. Bu genel çerçeve dâhilinde, bu çalışmanın amacı, ifade edilen psikososyal temelli dönüşüm, inşa ve çatışma süreçlerini Daniel Defoe'nun Robinson Crusoe karakteri üzerinden analiz etmektir. Elbette bu noktada düşünce, tutum ve davranış açısından Cuma karşısındaki Crusoe ön plana çıkmaktadır. İlk kez 1719 yılında yayınlanmış olan bu çalışmanın, dönemin ruhuna da aksettirmesi bağlamında ifade edilen süreç açısından dikkate değer ipuçlarına sahip olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Robinson Crusoe, Medeni, Barbar, Avrupa

Ingiltere'nin Avrupa Birliği'nden Ayrılma Kararının Taraflar Ekseninde Değerlendirilmesi

Öğr.Gör. Samet Zenginoğlu

ÖZ

II. Dünya Savaşı ardından temelleri atılan, Avrupa'daki entegrasyon hareketi, (bugünkü adı ile Avrupa Birliği) ulus-üstü yapısı ile uluslararası politikada özgün bir konumda yer almaktadır. Birlik, Soğuk Savaş döneminden XXI. yüzyıla, çeşitli antlaşmalar vasıtasıyla derinleşme sürecini ve yeni üyelerin katılımı ile de genişleme sürecini tartışmaya açık bir biçimde de olsa başarı ile devam ettirmiştir. Ancak Haziran 2016 tarihinde İngiltere'de gerçekleştirilen referandum sonrasında ortaya çıkan ayrılma kararı, Birlik tarihi açısından bir ilk olmuştur. İngiltere, Birliğe dâhil olma sürecinden itibaren tartışılan bir konumda yer almıştır. Euro bölgesi içinde yer almamış ve Schengen'e dâhil olmamıştır. Bu tarihsel ve politik gerçekler ışığında, özellikle egemenlik ve bütçe tartışmaları çerçevesinde de referanduma giden yol belirginleşmiş ve %52 oranında ayrılma kararı çıkmıştır. Ancak bu gelişme, gerek Avrupa Birliği, gerekse de İngiltere açısından yeni bir sürecin de habercisi olmuştur. Zira Avrupa Birliği açısından bakıldığında, XXI. yüzyılda Birliğin yaşadığı krizler ve gelecek tartışmaları bir kez daha gündeme gelmiştir. İngiltere açısından bakıldığında ise, artık bölgesel ve küresel siyasette kendisine nasıl bir yol tayin edeceği ve ayrılmanın oluşturabileceği olası ekonomik dezavantajların neler olabileceği tartışma konularını teşkil etmişlerdir. Bu çalışma, bu tartışmalar çerçevesinde, İngiltere'nin bu kararının neden ve sonuçlarını sosyo-politik temeller çerçevesinde taraflar ekseninde değerlendirmeyi/analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İngiltere, Avrupa Birliği, Referandum

Belediye Hizmet Kalitesinin Kalite Fonksiyon Göçerimi Tekniği ile Analiz Edilmesi

Öğr.Gör. Ali Yıldırım - Arş.Gör. Kürşad Emrah Yıldırım - Arş.Gör. Sami Özcan

ÖZ

Kamu kurum ve kuruluşları arasında halk ile doğrudan ilişkili olan önemli yapılardan biri de belediyelerdir. Belediyelerin vermiş olduğu hizmetler, belediyelerin hizmet alanı içerisinde yaşayan vatandaşlar tarafından doğrudan değerlendirilebilmektedir. Bu sebeple belediyelerin bütün hizmetleri günümüzde vatandaşların seçim kararlarında oldukça önemli bir hale gelmiştir. Çalışmanın amacı ele alınan il merkezinde yaşayan vatandaşların belediye hizmetlerinden beklentileri ile bu hizmetlerin karşılanmasına ilişkin algılamaları arasındaki farklılıkları ortaya koyarak belediye yetkililerine önerilerde bulunmaktır. Bu amaç kapsamında analiz için kalite fonksiyon göçerimi tekniği kullanılmış olup belediyecilik ile ilgili teknik konular için ilgili birim yetkilileri ve akademisyenler ile toplantılar yapılmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda il merkezinde yaşayan vatandaşlar içerisinden en az 377 kişiye anket uygulanması gerekmiştir. Toplamda 400 vatandaşa anket uygulanmış ve 382 anketin analize uygun olduğu saptanmıştır. Vatandaşların vermiş oldukları cevaplar açıklayıcı faktör analizi ile gruplandırılmış ve somut özellikler, güvenilirlik, yeterlilik, güven, empati olmak üzere 5 boyutta toplanmıştır. Sonuçlar bu 5 boyuta göre gerçekleştirilmiş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Belediye, Kamu Hizmeti, Hizmet Kalitesi, Kalite Fonksiyon Göçerimi

Döviz Kuru ve Petrol Fiyatlarının Bist100 Endeksi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Orkun Oral - Arş.Gör. Sami Özcan

ÖZ

Hisse senetleri işletmelerin özsermaye değerinin artmasını sağladığı gibi ülkenin kalkınması açısından da oldukça önemli bir yere sahiptir. Hisse senedi fiyatlarını etkileyen bir çok makroekonomik faktör bulunmaktadır. Bu faktörler arasında yer alan petrol fiyatlarında meydana gelen bir farklılık hem reel ekonomide hem de finans piyasasında bir etki oluşturmaktadır. Benzer şekilde döviz kurunda meydana gelen bir değişiklik de hisse senedi fiyatı üzerinde bir etkiye sahiptir. Bu kapsamda çalışmada döviz kuru ve petrol fiyatlarının Borsa İstanbul (BİST) endeksi üzerindeki etkisi analiz edilmiştir. Çalışmanın amacı, BİST endeksi üzerinde döviz kuru ve petrol fiyatlarının birlikte incelenmesidir. Ancak döviz kuru ve petrol fiyatları arasında güçlü bir ilişkinin varlığı nedeniyle çoklu regresyon analizi uygulamak yanlış sonuçlar vereceği için analiz çoklu bağıntı olmasına izin veren Ridge Regresyon tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Döviz kuru, BİST 100 ve petrol fiyatlarına ait veriler 2007-2017 dönem aralığında günlük verilerden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bist Endeksi, Döviz Kuru, Petrol Fiyatları, Çoklu Bağıntı, Ridge Regresyon

Halkla İlişkilerde Lobicilik Faaliyetlerinin Yeri

Dr. Sami Zariç - Dr. Haydar Albayrak

ÖZ

Son yıllardaki gelişmeler doğrultusunda tüketici taleplerinin ve müşteri memnuniyetinin piyasa ekonomisinde başarılı olmak için halkla ilişkilerin önemi oldukça artmıştır. Aynı şekilde lobicilik kavramı da son dönemde özellikle uluslararası alanda negatif gelişmeler vuku bulduğunda gündeme gelmektedir. Halkla İlişkilerin belirlenen topluluklarla planlı ilişki kurması, bundan fayda sağlamak için işlemler yapması, aynı zamanda kendisinin bir uygulaması olan lobicilikle de yakınlığını ortaya koymaktadır. Lobicilik kişilerin ve özel çıkar gruplarının siyasal karar alma süreçlerini etkilemek amacıyla başvurdukları girişimler olarak tanımlanabilir. Lobicilik, yasama organlarına yönelik kitlesel ilişkiler çabalarından başka bir şey değildir. Ülkelerin ve sistemlerin birbirine gün geçtikçe entegre olduğu küresel dünyada, karar süreçlerini etkilemek kritik bir durum haline gelmiştir. Bunun için profesyonel baskı grupları "lobicilik" yaparak, adına çalıştıkları kurumlara çok önemli sonuçlar sağlamaktadır. Lobicilik, Halkla İlişkiler mesleğinin de ilgilendiği hatta iç içe olduğu bir faaliyettir. Lobicilikte de halkla ilişkiler yöntemleri kullanılmaktadır. Halkla ilişkiler uygulaması olan lobiciliğin kullanabileceği en önemli yöntem ise, kamuoyu baskısını kullanarak, karar merciini belirli konularda karar almaya yönlendirmek olmaktadır ki, buna halka dayalı lobicilik veya dolaylı lobicilik denilmektedir. Halkla ilişkiler uygulaması olan lobicilikte ise, yine birinci derecede karar alma mekanizmasını etkileme amacı olmakla birlikte bu amaç, tek belirleyici olmamakta bunun yanında itibarı güçlendirmek, tekrar konumlandırmak ve bilinirliği artırmak gibi amaçlar da hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lobicilik, Halkla İlişkiler, Yasama, İletişim

Çocuklu Yolcuların Havacılık İşletmelerinden Beklentilerinin Araştırılması

Doç.Dr. Nuriye Güreş - Arş.Gör. Seda Arslan - Damla Çınaroğlu - Elif Gülşen Yıldız

ÖZ

Ülkemizde havacılık sektöründe, özellikle 2003 yılından sonra yaşanan hızlı gelişimlerle, birçok kişi seyahatlerinde havayolunu tercih etmeye başlamıştır. Çocuklu yolcular da zaman ve hız avantajından dolayı, havacılık hizmetlerini daha fazla talep etmektedir. Çocuklu yolcuların diğer yolculara nazaran, farklı ihtiyaç ve beklentileri olabilmektedir. Bu nedenle bu yolcuların havalimanı ve havayolu işletmelerinden beklentilerinin tespit edilmesi son derece önemlidir. Böylece çocuklu yolcuların ihtiyaçları karşılanarak, memnuniyetlerinin arttırılması söz konusu olabilecektir. Dolayısıyla bu çalışmada, literatürde çok fazla araştırılmamış olan, bu yolcu grubunun, havalimanı ve havayolu işletmelerinden beklentileri incelenmiştir. Bu kapsamda çocuklu yolcuların, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden yararlanarak, ihtiyaç ve beklentileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Nicel verilerin analizinde, T-Test ve ANOVA analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, sektörde yer alan işletmelere çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuklu Yolcuların Beklentisi, Havayolu İşletmeleri, Havalimanları, Havacılık Hizmetleri

Çin'in Küresel Değer Zinciri'ne Katılımı ve Bunun Belirleyicileri

Yrd.Doç.Dr. Seda Ekmen Özçelik

ÖZ

Bu çalışma, Çin'in 1995 ve 2011 yılları arasında "küresel değer zinciri"ne (KDZ), katılımını geriye- ve ileriye-dönük bağlantılar cinsinden ülke ve sektör düzeyinde ve ayrıca ikili düzeylerde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Daha özelinde, bu çalışmanın amaçları i) Çin'in geriye- ve ileriye-dönük bağlantılar açısından KDZ'ye katılımını ölçmek ii) bu katılımın belirleyicilerini saptamak iii) Çin'in bu bağlamda geleceğe yönelik büyüme ve gelişme olanakları için politika önerileri sunmaktır Çin'in üstün ihracat performansında KDZ'ye katılımının rolü genel olarak bilinmesine rağmen, bu konu, sistematik ve kapsamlı verilerin eksikliği nedeniyle analitik bir şekilde az sayıda çalışma ile ele alınabilmiştir. Bu çalışma ilgili yazındaki bu eksikliği gidermeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada OECD-Trade in Value Added (TiVA) veri tabanından faydalanarak yıllar itibariyle Çin'in KDZ'ye katılımı betimsel bir analizle incelenecektir. Daha sonra Çin ile ticaret ortakları arasındaki ikili düzeyde ilişkide Çin'in KDZ'ye katılımını belirleyen unsurlar panel-veri tahmin methodu ile saptanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çin, Küresel Değer Zinciri, Geriye ve İleriye Dönük Bağlantılar

Nemelazımcılık Yaptıklarımızdan Çok Yapmadıklarımızdan Sorumluyuz

Seher Keçetürker

ÖZ

Risk altında ve korunması gereken çocukların korunması için ilk şart onların bilinçlendirilmesidir; ancak yeterli değildir. Bilinçlenecek yaşa ve olgunluğa gelmeden de tuzaklara düşebiliyorlar. İlk şart diğer insanların bilinçlenmesidir. Ne yazık ki zamanımızın en büyük hastalığı nemelazımcılık olmuştur. Bu konunun altında yatan olumsuzlukların başında anne babaların yanlış tutumları gelmektedir. "Benim çocuğuma kimse karışamaz," fikri ve neredeyse toplum olarak bireysel yaşamaya özendirmektir. Durum böyle olunca kimse kimseye karışamıyor, hatalı davranışları ortaya dökemiyor. Neden? Çünkü kimsenin doğrusu yanlışı kimseye uymuyor. Ortak değerlerimizi yitirdik… Çalışmamda; risk altında ve korunması gereken çocuklar için yaptıklarımızdan çok yapamadıklarımızdan sorumluyuz konusunu öğretmen gözüyle açmaya çalışacağım.

Anahtar Kelimeler: Nemelazımcılık, Aile, Çevre, Ortak Değerler

Siyasi Parti Tipolojilerinde Parti Disiplininin Yeri

Arş.Gör. Selcen Altınbaş

ÖZ

Parti disiplini, belli bir amaç, ideoloji, görüş veya çıkar sebebiyle bir araya gelmiş örgütler olan siyasi partilerde, lider ve üyeler arasındaki emir-itaat ilişkisi olarak tanımlanmaktadır. Örgüt yapısı, partilerin işlevleri, devletle olan ilişkiler yönünden incelenen ve farklı sınıflandırmalara tabi tutulan siyasi partilerde bu emir-itaat ilişkinin düzeyi ve dolayısıyla yeri de farklılaşmaktadır. Dünya üzerindeki siyasal dönüşümlere göre çeşitlenen siyasi parti tipolojilerinde, parti disiplininin de dönüşümlerden etkilendiği varsayımından hareketle çalışma kaleme alınmaktadır. Çalışmanın amacı, parti disiplininin tipolojiler olarak adlandırılan bu sınıflandırmalardaki yerine bakmak ve dünya üzerindeki siyasal dönüşümlerden parti disiplini kavramının nasıl etkilendiğini tipolojilerdeki yerinden hareketle görmektir.

Anahtar Kelimeler: Siyasi Partiler, Siyasi Parti Tipolojileri, Parti Disiplini

Yarım Kalan Çocukluk: Kilis Örneğinde Çocuk Gelinler

Yrd.Doç.Dr. Selcen Kök - Kifayet Kübra Şerbetçioğlu

ÖZ

Türkiye'nin de taraf olduğu BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme 'ye göre 18 yaşını doldurmamış her birey çocuk sayılmaktadır. Bu sözleşmenin ve sözleşmeye dayanarak çıkarılmış birçok yasanın koruma sözü verdiği çocuklar, yasalarca korunamamakta, pek çok riske maruz kalmaktadır. Bu risklerden yaygın olanlarından biri de erken evliliklerdir. Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan pek çok ülkede, fiziksel ve psikolojik olarak henüz hazır olmayan kız çocukları evlenmeye zorlanmakta ve henüz kendileri çocukluk sürecini tamamlamamışken çocuk sahibi olmaktadır. Toplumların güçsüz kategorilerinden biri olarak bu kız çocuklarının bedenleri, cinsellik ve emek bağlamında sömürüye açık haldedirler ve evlendirildikleri kişilerce yaygın biçimde ekonomik, psikolojik, cinsel ve fiziksel şiddete maruz kalmaktadırlar. Mevcut yasal düzenlemeler çocukları ne erken evliliklerden ne de sonuçlarından biri olarak şiddet biçimlerinden koruyabilmektedir. Çünkü bu olgu güçlü toplumsal meşrulaştırma araçlarıyla beslenmekte, kültürel olarak kabul görmekte ve normalleştirilmektedir. Ampirik çalışmalarla desteklenen araştırmalarda erken evliliklerin başat nedenleri eğitimsizlik ve yoksulluk olarak saptanmış olmakla birlikte, toplumsal olarak meşru görülmesi bu olguyla mücadele etmeyi zorlaştırmaktadır. Çalışmamızda erken evlilikleri üreten süreçlerin altında, söz konusu bu kabulleri yaratan ataerkil toplumsal düzenin yattığı iddia edilmektedir. Bu toplumsal düzen, ürettiği eril tahakküm biçimleri ile kız çocuklarının çocukluklarını kesintiye uğratmakta, onları yaşıtlarından uzaklaştırmakta, eğitim yaşamının dışına itmekte, şiddete teslim etmekte ve henüz ne bedensel ve ne de psikolojik olarak hazır değil iken onları anne yapmaktadır. Bu bağlamda ataerkil toplum yapısı, kendini ifade etme araçlarından yoksun, benliğini kuramamış, zaten savunmasız olan kız çocuklarını güçlenme fırsatlarından da yoksun bırakarak baskı altına alınmalarını kolaylaştırmakta, onları güçsüz bireyler haline getirmektedir. Çalışma, erken evlilik yapmış kadınların, eril tahakküm biçimleri ile şekillenen yaşamlarına odaklanmaktadır. Çalışma, Kilis'te yaptığımız alan araştırmasına dayanmaktadır. Bu bağlamda alanda 16 kadın ile derinlemesine mülakat yapılmış, evlilik öncesi çocukluk dönemlerine, eğitim yaşamlarına, çalışma yaşamlarına, cinsiyet rollerine, ev içi yaşamlarına, toplumsal ilişki ve pratiklerine ilişkin elde edilen veriler nitel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken Evlilik, Çocuk Gelin, Ataerkil Toplum Yapısı, Toplumsal Cinsiyet, Eril Tahakküm, Şiddet

Sosyal Medya Bağlamında Yurttaş Gazeteciliği ve Haber Yapım Süreci: Twıtter "140 Journos" Örneği

Yrd.Doç.Dr. Serkan Biçer - Okutman Gizem Çıtak

ÖZ

Yeni iletişim teknolojilerinden sosyal medya ağının geniş kitlelere ulaşması ve git gide yaygınlaşan akıllı telefonlar sıradan insanları potansiyel yurttaş gazetecileri haline getirmiştir. Yurttaş gazeteciliği okuyucuların haber metinlerine aktif bir biçimde katılmalarına, hatta internet bağlantısı olan her sıradan vatandaşın bizzat gazetecilik yapmasına imkân sağlamıştır. Bu çalışma, ülkemizde son birkaç yıldır görülen yurttaş gazeteciliğinin amacını, bağlantılarını ve gelişimi hakkında bilgi vermeyi, ayrıca yurttaş gazeteciliğinin geleneksel gazetecilik pratikleri yönünden değerlendirilmesini ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu bağlamda yurttaş gazeteciliğinin temel özellikleri, gelişimi, sosyal medya ile değişen gazetecilik anlayışı, Twitter'ın yurttaş gazeteciliğindeki yeri ve son olarak 140 Journos üzerinden Türkiye'de yurttaş gazeteciliği üzerinde durulmuştur. Sonuç olarak yurttaş gazeteciliği yeni medya üzerinde meslek profesyonelleri tarafından yapılmasa da, zaman içinde geleneksel gazetecilik pratikleri kapsamında haber üretildiğine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yurttaş Gazeteciliği, Yeni Medya, Twitter, 140 Journos

Sürdürülebilir Lojistik İçin Yeşil Lojistiğin Önemi, Dünya ve Türkiye'deki Uygulama Örnekleri

Serkan Güvercin

ÖZ

Küreselleşme olgusunun doğal bir sonucu olarak Dünya'nın giderek küçük bir köy haline gelmesiyle işletmeler, yıkıcı rekabet ortamında üstünlüğü sağlamak amacıyla lojistik operasyonlarına artan derecede önem vermektedir. Üretim ve dağıtım temelinde gelişen geleneksel lojistik faaliyetler özellikle maliyet minimizasyonu ve işletmeleri stratejik amaçlarına ulaştıracak etkin operasyonel faaliyetler olarak ifade edilmektedir. Ancak içinde bulunduğumuz yüzyılda Dünya üzerindeki uluslararası toplumsal kuruluşlar, küresel işletmeler ve lojistik firmalar doğayı ve çevreyi korumanın artık en temel yaşamsal görevlerinden biri olduğunun farkına varmışlar ve bunun sonucunda lojistik süreçlerde birtakım değişiklikler yaşanmıştır. Bu bağlamda 1997'de imzalanan ve 2005'te yürürlüğe giren Kyoto Protokolü ile işletmelerin lojistik faaliyetlerinde çevreye verdikleri zararın azaltılması konusunda sosyal çevrenin önemli aktörlerinden olan toplum ve devlet daha duyarlı olmaya başlamıştır. Söz konusu bu duyarlılığın bir gereği olarak işletmelerin yürüttükleri lojistik faaliyetlerin daha çevreci ve sürdürülebilir olması konusunda çeşitli uygulamalar yapması gerekmektedir. Bu paradigmadan yola çıkarak sürdürülebilir lojistik, işletmelerin lojistik faaliyetlerini sürdürürken "gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya" sorunsalına cevap bulacak faaliyetler bütünü olarak ifade edilebilir. Bu soruya cevap arayışı ise, lojistik yöneticileri için önemli bir sorumluluk haline gelmiştir. Çevreyi korumanın en önemli kurumsal değerlerinden olduğuna inanan firmalar, doğa ve çevre konusunda kamuoyunun bilinçlendirilmesine yönelik her türlü çabayı göstermekte; faaliyetleri sırasında meydana gelebilecek çevresel riskleri tespit etmekte ve yasal mevzuatlara uygun olarak bunu ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapmaktadırlar. Çalışmanın amacı, dünyada giderek artan ilgiye sahip olan yeşil lojistiğin tanımını yapmak, yeşil lojistik kavramının ülkemizdeki lojistik sektörü açısından önemini ortaya koymak ve lojistik yöneticilerine sürdürebilir lojistik ile ilgili yapılan örnek uygulamaları tanıtmaya çalışmaktır. Ayrıca nitel araştırma yönteminin uygulandığı araştırmada sürdürülebilir lojistik konusunda lojistik yöneticilerine yol gösterilmesi ve ileride yapılacak olan çalışmalara katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Lojistik, Yeşil Lojistik, Sosyal Sorumluluk

Türkiye'de Bireysel Emeklilik Fonlarının Sermaye Piyasasının Gelişimi Üzerine Etkisi

Prof.Dr. Yıldırım Beyazıt Önal - Yrd.Doç.Dr. Serkan Şahin

ÖZ

Bireysel emeklilik fonları katılımcılarına emeklilik dönemi yatırım olarak fayda sağlarken aynı zamanda tasarrufun artırılması ve toplanan fonların ekonomiye kazandırılması ile hem finansal piyasalarda hem de reel sektörde gelişime katkı sağlayabilmektedir. Emeklilik fonları ulusal tasarrufu ve dolayısıyla yatırımı artırmakta ve finansal piyasalarda rekabeti sağlayarak finansal genişlemeye katkı sağlamaktadır.Bunun yanı sıra son sahiplerinin farklı yatırım tercihleri yeni yatırım araçlarının finansal yenilik kapsamında gelişimine imkan tanımaktadır. Ayrıca sistemin sağlıklı işleyebilmesi finansal piyasalarda yasal alt yapının ve kurumsal yönetim sisteminin gelişimini zorunlu kılmaktadır. Emeklilik fonları ve sermaye piyasası gelişimi arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların daha çok gelişmiş ülkeler üzerine olduğu görülmektedir. Bu çalışmalarda emeklik fonlarının sermaye piyasasının gelişimini pozitif yönde etkilediği görülmektedir. Ancak gelişmekte olan piyasalar üzerindeki etkisini inceleyen çalışmaların sınırlı kaldığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı bireysel emeklilik fonlarının sermaye piyasasının gelişimi üzerindeki etkisini incelemek olarak belirlenmiştir. Elde edilen bulguların özellik bireysel emeklilik sistemine yönelik politika geliştirenler açısında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Emeklilik Fonları, Sermaye Piyasası, Borsa İstanbul

Türkiye'de Finansal Serbestleşme, Ticari Dışa Açıklık ve Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Doç.Dr. İlhan Ege - Yrd.Doç.Dr. Serkan Şahin

ÖZ

Ticari açıklık özellikle gelişmekte olan ülkelerde yurt dışından gelen ve finansal sistemde dolaşımda bulunan fon miktarının artmasına neden olmaktadır. Artan fon miktarı finansal sistemde finansal araçlara yatırımı artırmakta bu da finansal sistemin gelişimine katkı sağlamaktadır. Doğrudan yabancı sermaye yatırımları ise özellikle finansal serbestleşmenin yüksek olduğu ülkelere doğru gerçekleşmektedir. Dolayısıyla, finansal serbestleşme yabancı yatırımların artmasını sağlayabilmektedir. Ayrıca doğrudan yabancı yatırımları da finansal piyasalarda yatırımları artırarak finansal gelişmeyi sağlayabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de ticari dışa açıklık, finansal gelişme ve doğrudan yabancı sermaye yatırımları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışma kapsamında söz konusu faktörler arasındaki ilişkiler eş-bütünleşme analizi ve vektör hata düzeltme modeli kullanılarak ekonometrik açıdan analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Serbstleşme, Ticari Dışa Açıklık, Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları

Alanya'ya Yerleşen Suriyelilerin Toplumda Görünürlülüğü ve Kabulü

Yrd.Doç.Dr. Serpil Bardakçı Tosun

ÖZ

Ekonomik ya da siyasal korkular neticesinde bir yerden başka bir yere göç eden insanlar; gittikleri yere sadece bedenlerini değil, kültürlerini de götürürler. Bu bağlamda gittikleri ülkede, " kabul görme ya da reddedilme" ile karşılaşırlar. Misafirperverliği ile dünyaya örnek olmuş olan Türkiye, yoğun bir şekilde göç almaktadır. Gelenlerin toplumda yer edinmeleri, aitlik duygularının gelişmesi ancak bu kabul oranının toplumda yükseltilmesi ile mümkün olabilecektir. Bu çalışmada, 2011 yılında Suriye'de yaşanan iç savaş neticesinde, Türkiye'ye gelen Suriyeli maddi durumu iyi sığınmacıların Alanya'ya yerleşmeleri özelinde toplumda görünürlülükleri ve kabül sorunları konu edilmektedir. Araştırma, literatür ve medya taraması, ilgili kişilerle yarı yapılandırılmış görüşme formu yoluyla elde edilmiş verileri içermektedir. Çalışmada Kartopu yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada maddi durumu iyi sığınmacıların ev alarak yerleştikleri Alanya'da kendi bakış açılarıyla sosyal ve kültürel alandaki uyum ve çatışma noktaları, dışlanma/ayrımcılık alanları ve aidiyet konusundaki görüşleri ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aidiyet, Kültür, Ayrımcılık, Kabül Görme

Tms-2 Stoklar Standardı ile Vergi Usul Kanunu'nun Maliyet Açısından İlişkisinin Karşılaştırılması ve Bir Üretim İşletmesinde Uygulama

Doç.Dr. M.Mustafa Kısakürek - Yrd.Doç.Dr. Seval Elden Ürgüp

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, TMS-2 Stoklar Standardı ile Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) maliyetle olan ilişkisini karşılaştırmak ve aradaki farkları ortaya koymaktır. Bu doğrultuda bir üretim işletmesinde örnek uygulama yapılmıştır. Çalışmaya konu olan üretim işletmesinin vagon üretim, vagon onarım ve metal işleri olmak üzere üç fabrikası bulunmaktadır. Çalışmada bu üç fabrikadan vagon üretim fabrikası üzerinde durulmuştur. Söz konusu fabrikada üretilen vagonlar saptanarak, VUK ve TMS-2 Stoklar Standardına göre mamul maliyeti açısından gerekli hesaplamalar yapılmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda birtakım farklılıklar ortaya çıkmış ve TMS-2 Stoklar Standardının uygulanması durumunda işletmenin mamul maliyet rakamlarının önemli ölçüde değiştiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tms-2 Stoklar, Maliyet, Vergi Usul Kanunu, Üretim İşletmesi

Tunceli (Ovacık)'ta Tuzun Farklı Kullanım Alanları

Okutman Seval Perk

ÖZ

Tuz, yaklaşık olarak 11000 yıl önce doğada oluşan ve farklı özellikleriyle bütün canlıların yaşamında önemli bir yere sahip olan bir mineraldir. Tarihi gelişim sürecine göz attığımızda tuza bütün medeniyetler, fazlasıyla anlamlar yüklemiş ve değer vermişlerdir. Bu özel maden, Tunceli yöresindeki insanlar içinde önemliydi; çünkü bu yörede tuz; değerli bir meta olarak görülmüş, tuza sahip olmak güçle ve prestijle eşdeğer olarak algılanmıştır. Bu anlayış çerçevesinde tuz ile ilgili fıkra edebiyatı da oluşmuştur. Çalışmamın konusu olan tuzun, Tunceli (Ovacık) yöresinde, kendisine verilen kutsiyet ve bu kutsiyetin etkilerinin, kültüre yansımaları, tedavi amaçlı kullanım yöntemleri ve farklı kullanım alanları, yüz yüze görüşmeler yoluyla araştırılmıştır. Her şeyin tadının ‘’tuz” olarak kabul edildiği, yöredeki inanç ekseninde kişilerin, kendi ölmüşlerinin, öteki dünyada, bâtın âlemde, ruhları tat alsın diye lokmalara ‘’tuz” atılmaya başlanmış ve bunun sonucunda tuz ritüeli oluşmuştur. Ayrıca bu yöredeki halk hekimliği uygulamalarını incelediğimde tuzun iyileştirici, koruyucu özelliğinden faydalanıldığını, yeni doğan çocukların tuzlandığını, diğer taraftan bazı kötü enerjilere karşı da kullanıldığını ve pek çok hastalığın tedavisinde tuzdan faydalanıldığını yaptığım araştırmalarla tespit ettim. Araştırmamın sonucunda elde ettiğim bulgular kaynak kişilerle desteklenmiştir. Sonuç kısmında tuzun yöredeki kutsiyetinin korunduğu, iyileştirme geleneğinin de devam ettirildiği tespit edilmiş ve çalışmam sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ovacık, Tuz, İnanç, İyileştirme, Enerji, Fıkra.

Halkla İlişkiler Çerçevesinden Kurumsal Yönetişim

Arş.Gör.Dr. Simge Ünlü Kurt - Arş.Gör. Mustafa Cankut Kurt - Arş.Gör. M. Said Tuğcu

ÖZ

Bir kurum veya kuruluşun idare ve yönetimi içerisinde yer alan bir dizi kural sistemi, uygulama ve süreci ifade eden kurumsal yönetişim kavramı son yıllarda halkla ilişkiler disiplini tarafından mercek altında tutulmaktadır. Bu durumun sebebi kurumsal yönetişimin paydaşlar arasındaki çıkarları dengelemeye ve korumaya yönelik olarak sunduğu fırsatlardır. Bu bağlamda çalışmada halkla ilişkiler disiplini çerçevesinden kurumsal yönetişim olgusu ve avantajları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Yönetişim, Halkla İlişkiler, Paydaş

Anadolu'da Klasik ve Hellenistik Dönemlerde Savunma Mimarisinde "Geländemauer" Planlı Kent Surları (Topografik Müstahkem Mevki Surları)

Arş.Gör. Sinan Paksoy

ÖZ

Anadolu'da Arkaik Dönem kent surları (MÖ sekizinci-altıncı yüzyıllar) yerel topografik koşullara bağlı olarak Anadolu'nun Tunç Çağı ve Erken Demir Çağı'ndaki geleneksel sur sistemlerinin plan özelliklerini büyük ölçüde yansıtır. MÖ yedinci ve altıncı yüzyıllarda Lydia sur yapıları, çoğunlukla iç sur (citadel) ve dış surdan oluşan Anadolu sur mimarlığının anıtsal ölçekteki tasarım ve inşa tekniklerinin örneklerini meydana getirir. Sardeis kent surlarında görüldüğü gibi Lydia tahkimat yapıları, Arkaik Dönem Anadolu sur mimarisinde istihkam mühendisliği ve taktik savunma anlayışı ile bu gelişimin zirvesinde yer alır. MÖ altıncı yüzyılın ikinci yarısından itibaren başlayan ve beşinci yüzyıl boyunca devam eden Pers Egemenliği altında anıtsal yapıdaki sur sistemleri büyük ölçüde ortadan kalkmış, surlar çoğu yerleşimde akropol kaleleri ile sınırlı kalmıştır. MÖ beşinci yüzyılın ikinci yarısında Peloponnessos Savaşlarının ardından Atina, Delos Birliği ile Ege Dünyası'nda kurduğu deniz aşırı ekonomik ve siyasi egemenliği büyük ölçüde kaybetmiştir. MÖ 387/386 yıllarında "Kral barışı" ya da "Antalkidas Barışı" denilen anlaşma ile Atina'nın Batı Anadolu kıyılarını vergi yoluyla talan ettiği hegemonyası resmi olarak sona ermiştir. Bu siyasi gelişmelerin sonucunda Hekatomnidler Hanedanı'nın egemenliğinde Karia ve İonia kıyıları başta olmak üzere Batı Anadolu'da yeni bir refah ve istikrar dönemi başlamıştır. MÖ dördüncü yüzyılın ikinci çeyreğinde Maussollos'un iktidarında Karia'nın liman kentleri çok geniş arazi surlarıyla tahkim edilmiştir. Halikarnassos'un "Geländemauer" modelindeki kent surları, MÖ dördüncü yüzyılda Hekatomnidlerin Batı Anadolu'daki imar faaliyetlerinin askeri mimari alanındaki en çarpıcı örneğidir. Topografyanın sağladığı doğal savunma imkanlarını en üst derecede kullanmayı hedefleyen, bu maksatla kentin çevresindeki yüksek tepelerin zirve ve sırtlarında geçirilerek düzenlenen "Geländemauer" plan tipindeki kent surları, MÖ dördüncü yüzyılın ilk yarısından itibaren Batı Anadolu'nun önemli liman kentlerinin savunma sistemlerini meydana getirmişlerdir. Halikarnassos, Myndos, Knidos, Kaunos kent surlarında gözlemlendiği gibi bu tip kent surları, limanların ve kent merkezlerinin çevresinde savunma amaçlı bir "çeper" meydana getirmektedir. Liman kentlerinin savunulması için müstahkem bir savunma hattı ve bariyer görevi gören bu sur modelleri, hem kara hem de deniz jeopolitiği gözetilerek tasarlanan savunma sistemlerdir. Uluslararası bilimsel yayınlarda genellikle "Geländemauer" olarak adlandırılan, topografya üzerinde doğal savunma imkanı veren yükseltilerin ve sırtların çizgilerini takip eden ve düzensiz bir plan geometrisi oluşturan bu geniş arazi surlarının inşa tekniklerinin ve tasarım özelliklerinin araştırılması, Anadolu'da Klasik ve Hellenistik dönemlerde kentleşme olgusunun ve sur sistemlerinin gelişiminin anlaşılmasına önemli katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Geländemauer, Kent Surları, Halikarnassos, Maussollos, Karia

Fransız Meclisinde Lozan Barış Antlaşması Kanununun Kabul Edilmesi

Yrd.Doç.Dr. Şinasi Sönmez

ÖZ

Türkiye ile İtilaf Devletleri arasında 24 Temmuz 1923 yılında imzalanan Lozan Barış Antlaşması, taraf olan ülkelerin meclislerinde ayrı arı onaylanmıştır. Lozan Barış Antlaşması ile ilgili kanun teklifi Fransız Meclisi'ne 25 Ağustos 1924 yılında görüşülmeye başlanmıştır. Anlaşma ile ilgili kanun tasarısı mecliste görüşmeye sunulmuş, üç oturum sonucunda kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Oturumların her birinde dönemin Fransız hükümeti temsilcileri, mecliste bulunan siyasal partilerin temsilcileri görüşlerini ifade etmişlerdir. Antlaşmanın yapıldığı tarihte yönetimde bulunan Poincarré Hükümeti'ne eleştiriler getirilmiştir. Görüşmelerde kapitülasyonlar, Osmanlı borçları, Suriye sınırı, Türkiye'de Fransızca eğitim yapan okullar, Boğazların durumu Fransa'nın menfaatleri açısından ele alınmıştır. Özellikle kapitülasyonların kaldırılmasından sonra Fransa'nın ekonomik ve mali çıkarlarının olumsuz etkileneceği görüşü dile getirilerek, mevcut Türk Hükümeti ile ilişkiler konusunda uyarılar yapılmıştır. Önceden mevcut olan yabancı okulların sayısının azalmış olduğu, eğitim gören Fransız uyruklu yabancıların veya Fransızca eğitim yapan azınlık çocuklarının mağduriyetlerinin giderilmesi konusunda bir an öce girişimlerde bulunulması istenmiştir. Suriye'nin Türkiye ile uzun bir sınırı olduğu vurgulanarak, mevcut manda yönetimine önem verilmesine dikkat çekilmiştir. Fransız siyasal çevrelerinin bir kısmı Lozan Barış Antlaşması'nı Osmanlı Dönemi ve Sevres Antlaşması ile kıyaslayarak eleştirmelerine rağmen 171'e karşı 410 oyla kabul etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Lozan Barış Antlaşması, Kapitülasyonlar, Osmanlı Borçları, Yabancı Okullar, Sınırlar

Aureus Codex'indeki İsa Mucizelerinin İncil Işığında Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Songül Barotcu

ÖZ

Hıristiyanlığın kabulünden bu yana, dinsel temalar Batı sanatında önemli bir yer edinmiştir. Kitap resmi, dinsel temaların uygulama alanı bulduğu önemli sanat eserleri olarak kütüphane, müze vb yerlerde korunmuştur. Günümüzde Nuremberg, National Museum'da bulunan 1020-1030'lara tarihlenen Aureus Codex'i de korunarak günümüze kadar gelen elyazmaları arasındadır. 136 folyodan oluşan Aureus Codexinde konular dört İncil'den (Matta, Markos, Luka, Yuhanna) alınmıştır. Bu çalışmada, kitap resminin tarihsel gelişimi ve Aureus Codex'i hakkında bilgi verilerek Aureus Codex'inde bulunan İsa'nın mucizelerini konu alan resimler incelenecektir. Bir sonraki aşamada İsa'nın mucizelerini konu alan resim sahneleri İncil'de işlenen konular ışığında değerlendirilecek, mucize temalarının gösterim biçimleri ve anlamsal boyutları üzerinde durularak kompozisyonlar açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kitap Resmi, Aureus Codex'i, Mucize Teması

Elazığ Yöresi Geleneksel Giyim Kültüründe Erkek Yelekleri

Yrd.Doç.Dr. Songül Kuru - Öğr.Gör. Emel Gür

ÖZ

Onlarca medeniyete ev sahipliği yapmış olan Anadolu, medeniyetlerin beşiği olarak da adlandırılan bir coğrafyadır. Birçok kültürle etkileşim içinde olması kendine özgü kültür değerlerini zenginleştirmiştir. Bu bağlamda Anadolu'nun her yöresi, kendine özgü kültürel değerleri oluşturmuştur. Elazığ yöresi de; mimarisi, yemek kültürü, geleneksel el sanatları ve giyim kuşamıyla kendine özgü bir kültür geliştirmiştir. Maddi kültür ürünlerinden olan geleneksel giyinme ve giyim kültürü bazı yörelerimizde halen devam ettirilmektedir. Elazığ Geleneksel Elazığ erkek kıyafetlerinin günümüzdeki kullanımı, amaca göre değişiklik göstermekle birlikte, genellikle yaşlılar şalvar, cepken, yelek (cepken) ve ceketi halen kullanmaktadırlar. Erkeklerin kullandığı giysiler şalvar-yelek-ceket ve gömlek kombinin den oluşmaktadır. Elazığ yöresi geleneksel giyim kültüründe Erkek yeleklerinin kullanımının incelenmesi amacı ile yapılan araştırmada betimsel yöntemi kullanılmıştır. Veriler yöredeki Müzelerden elde edilmiş ve verileri oluşturan yelekler incelenerek envanter bilgileri, teknik çizimleri ve kalıp çizimleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel, Giyim, Kültür, Yelek

Hedef Maliyetleme ile Geleneksel Maliyet Yöntemlerinin Günümüz İşletmelerinde Karşılaştırılması

Öğr.Gör. Suat Okay - Öğr.Gör. Abdullah Yıldırmaz

ÖZ

Modern rekabet koşullarında; maliyet, zaman ve hedef kalite aynı anda ve en üst düzeyde gerçekleştirilmelidir. Şirketin yeni ürünlerinin geliştirilmesi için uluslararası rekabet yoğunluğu, piyasaya girme sürecini hızlandırmak için tasarlandı. Firmalar bu taleplere olumlu cevap vermek için araçlara ve yöntemlere ihtiyaç duymaktadır. İstenilen seviyede olduklarını anlamak; Giderlerin hesaplanması, klasik yöntemlerin (örneğin, standart hesaplamalar) yönetim muhasebecilerinin modern ve rekabetçi dünyasında, şimdi uygulanabilir. Japon liderliği ve bu konudaki tutumları şimdi dünyada bir miktar kullanım gösterdi. Bunlardan biri "Hedef Maliyetleme" dir. Stratejik maliyet yönetimi ile özetlenen ürün maliyetinin ömrü boyunca, üretim, tasarım, Ar-Ge, pazarlama ve muhasebe departmanlarının katılımıyla en çok maliyetleri azaltma hedefleri bulunmaktadır. Bu çalışmada, hedef maliyetlerdeki süreç tanımı, geleneksel maliyet sistemine kıyasla tesisin özelliklerini vermektedir. Hedef sistemle tutarlılık ve diğer stratejik yönetim ve maliyet karar destek sistemi dikkate alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Maliyet, Hedef Maliyetleme, Geleneksel Maliyetleme

Enerji Tüketimi ve Ekonomik Büyüme Arasında Nedensellik Analizi: Türkiye Örneği

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Akif Kara - Şule Kayış

ÖZ

Gelişen dünya, hızla artan nüfus, gelir artışı ve bunlara bağlı olarak meydana gelen teknolojideki ilerlemeler, elektrik enerjisini insan hayatının vazgeçilmez bir unsuru haline getirmiştir. Bu nedenle sanayileşen ve gelişmekte olan her ülkenin enerji ihtiyacı ve talebi sürekli artmaktadır. Türkiye gibi gelişmekte olan ve enerji tüketiminde dışa bağımlılığı yüksek olan bir ülkede de bu konu oldukça önem arz etmektedir. Bu çalışmada, Türkiye' de elektrik enerjisi tüketimi ve ekonomik büyüme arasındaki nedensellik ilişkisi çalışılmış olup veriler arasında Granger nedensellik ve Johansen eş bütünleşme testleri uygulanmıştır. Yapılan çalışmaların sonucunda; nihai elektrik tüketimi ve dış ticaret açığının, gayri safi yurt içi hasılayı etkilediği belirlenmiştir. Eş bütünleşme testinin sonucunda ise; gayri safi yurt içi hasıla bağımlı değişken iken nihai elektrik tüketimi, gayri safi yurt içi hasılayı pozitif etkilemekte ve aralarındaki ilişkinin yönü nihai elektrik tüketiminden gayri safi yurt içi hasılaya doğru olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elektrik Enerjisi, Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla, Granger Nedensellik

Bir Devlet Adamı Olarak İsmet İnönü'nün Çok Partili Hayata Geçiş Sürecindeki Tavrı ve Düşüncesi

Sultan Arslankaya

ÖZ

Atatürk ve İsmet İnönü döneminde kurulan muhalif partiler ve çok partili hayata geçişin simgesi durumuna gelen Demokrat Parti dönemi incelemeye alınmıştır. Bu zaman aralığında ana kurucu parti olarak Halk Fırkası yani cumhuriyetin ilanı sonrasında Cumhuriyet Halk Fırkası'na dönüşen parti ve Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Serbest Cumhuriyet Fırkası ve Demokrat Parti esas alınmıştır. Öncelikle Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'na yer verirsek, partinin doğuşundaki nedenler arasında; parti içerisinde yer alan kişilerin Atatürk'ün yapmış olduğu bir takım inkılâpları kavrayamamaları ve İsmet İnönü'nün ön plana çıkmasını kabul edemeyişleri önemli bir yer tutar. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluşu 17 Kasım 1924 yılıdır. Uzun ömürlü olamayan fırka, 11 Şubat 1925 yılında çıkan Şeyh Sait İsyanı ile bir bağlantısının olduğu düşünülünce hükümet tarafından 5 Haziran 1925 yılında kapatılmıştır. Serbest Cumhuriyet Fırkası, Atatürk'ün istek ve desteği sonucu Fethi Bey tarafından 12 Ağustos 1930 yılında kurulmuştur. Zaman içerisinde kendini göstermeyi başarmış ve halk tarafından desteklenmiştir. Fırka, ön plana çıkmasına rağmen İzmir mitingi sırasında ortaya çıkan olaylar, ekonomik politika açısından hükümetle ters düşülmesi ve Fethi Bey'in rejim düşmanı olarak gösterilmesi gibi nedenlerle kısa ömürlü olmuştur. Sonuç olarak Atatürk'ün desteğini çekmesi ile de bu nedenler birleşince 17 Kasım 1930 yılında fırka kendini feshetmek zorunda kalmıştır. Demokrat Parti'nin kurucuları ve üyeleri Cumhuriyet Halk Partisi içerisinden ayrılarak bu partiye muhalefet olmuşlardır. Muhalefet olarak ortaya çıkmalarında; dönemin önderi İsmet İnönü'nün II. Dünya Savaşı sonrasında uyguladığı yaptırımlar etkili olmuştur. Bunun yanında İsmet İnönü'nün dünya şartları gereğince demokratikleşmeye bir an önce geçilmesini düşünmesi ve bunu konuşmalarında teşvik edici nitelikte belirtmesidir. Şartların da bu yönde uygun olması neticesinde parti 7 Ocak 1946 yılında kuruluştur. Öncelikle 1946 seçimlerine katılmış daha sonra 1950 seçimlerine katılarak iktidara gelmeyi başarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ismet İnönü, Çok Partili Hayata Geçiş, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Serbest Cumhuriyet Fırkası, Demokrat Parti

Dönüşümcü Liderlik Özellikleri ile Yenilikçi Çalışma (Iş) Davranışları İlişkisi

Doç.Dr. Salih Yeşil - Öğr.Gör. İbrahim Fırat - Öğr.Gör. Sümeyra Ceyhan

ÖZ

Her alanda hızla değişen bir çevre içinde yaşayan işletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri ve hedeflerine ulaşabilmeleri ancak kendilerinin de bir değişim ve gelişim içinde olmaları ile mümkündür. Bu değişim ve gelişimi sağlamada en önemli görev liderlere düşmekte ve bu bağlamda karşımıza dönüşümcü liderlik anlayışı çıkmaktadır. Bu çalışmada dönüşümcü liderlik konusu ele alınmış ve çalışanların yenilikçi çalışma davranışları ile ilişkisini ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışmada Kahramanmaraş'ta metal mutfak eşyaları sektöründe faaliyet gösteren bir işletme üzerinde bir alan çalışması uygulanmış ve çalışanların dönüşümcü liderlik ve yenilikçi davranış konuları hakkında görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın verileri çalışanlara anket yapılarak toplanmış ve sonrasında SPSS programında analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda çalışanların dönüşümcü liderlik boyutlarına yönelik algıları (İdeal etki, ilham kaynağı olma, bireysel ilgi ve entelektüel etki) yenilikçi çalışma davranışı arasında pozitif bir ilişkinin var olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bulgular teorik ve uygulama bağlamında değerlendirilmiş ve bu çerçevede çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Dönüşümcü Liderlik, Yenilikçi Çalışma Davranışı

Kobi'lerde Yönetim Sorunları: Kobi Yöneticileri ile Yapılan Nicel Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Süreyya Ece - Yrd.Doç.Dr. Emre Başcı

ÖZ

Büyük ölçekli işletmelerin küresel ekonomik krizlerinden zarar görmesi, girişimcileri küçük işletme kurmaya yöneltmiştir. Küçük işletmeler, esnek yapıları ve küçük ölçekli faaliyetleri sayesinde krizlerden daha az etkilenmekte, hatta ülkelerin ekonomik krizi atlatmalarında rol oynamaktadır. Bu durum, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler'in (KOBİ) önemini arttırmıştır. KOBİ'ler, kısa vadede faaliyette bulundukları bölgenin ekonomisine katkı sağlamakta; başarılı oldukları takdirde, uzun vadede ülke ve dünya ekonomisine katkıda bulunmaktadır. Ancak bu işletmeler genellikle büyüme aşamasında çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu büyüme sorunları nedeniyle KOBİ'lerin faaliyetleri bulundukları bölgeyle sınırlı kalmakta ve ekonomiye öngörülen katkılar sunulamamaktadır.Bu çalışma, KOBİ'lerin yönetim fonksiyonları açısından karşılaştıkları sorunları tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda Şırnak ilinde farklı sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ yöneticileriyle anket yapılmıştır. Katılımcılara, yönetim fonksiyonlarına ilişkin ifadeler sorulmuş ve verdikleri cevapların ortalaması alınmıştır. Buna göre, yöneticiler en çok denetim, en az koordinasyon fonksiyonu açısından sorun yaşamaktadırlar. KOBİ'lerde ortak sayısı arttıkça fonksiyonlar açısından karşılaşılan sorunlar azalmaktadır. Araştırma bulgularının KOBİ'lerin yönetimi konusu başta olmak üzere yönetim alanyazınına anlamlı katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kobi, Girişimcilik, Yönetim

Borsa İstanbul Katılım Endeksinde Yer Alan Firmalardan Oluşan Portföyün Karşılaştırmalı Analizi

Yrd.Doç.Dr. Talip Torun - Arş.Gör. Mustafa Emin Gül

ÖZ

Borsa İstanbul'da Katılım 50 ve Katılım 30 endekslerinde yer alan firmalar faaliyet alanlarına ve finansal oranlarına göre incelenerek seçilmektedir. Bu çalışmada belirli kriterlere göre seçilen firmaların yer aldığı portföyler oluşturularak hisse senedi seçiminde katılım endeksi kriterlerinin etkinliği araştırılmaktadır. 01.01.2008 – 01.08.2017 tarihleri arasında Katılım 50 ve Katılım 30 endekslerinde yer alan firmalardan oluşan portföyler ile bunların dışında Borsa İstanbul Tüm Endeksi ve Borsa İstanbul 100 Endeksinde kalan firmaların yer aldığı karşılaştırma portföyleri oluşturulmuştur. Oluşturulan dört portföy ve Bist100 Endeks getirileri karşılaştırıldığında aylık ortalama Katılım50 1.39, Katılım30 1.23, BİSTTUM-Katılım50 hariç 0.86, BİST100-Katılım50 hariç 1.01 ve BİST100 0.05 getiri sağlamıştır. Çıkan sonuçlara göre en iyi portföy performansı katılım endekslerinde yer alan firmalar sağlamış ve katılım endeksi hisse seçim kriterlerinin etkin portföy oluşturmada kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Katılım Endeksi, Portföy Seçimi

Kurumsal Kimlik Oluşturma Bağlamında Logo ve Amblemlerde Mesajların Gizlenerek Sunumu: Stratejik Dönem Örneği

Yrd.Doç.Dr. Tamer Kavuran - Ali Çetinkaya

ÖZ

Logo ve amblemler, kurumların kendilerini dış dünyaya tanıtmada ve dış dünya ile görsel iletişim kurmada önemli bir işleve sahiptirler. Bu bağlamda, görsel iletişim anlamında logo ve amblemler, kurumsal kimliğinin oluşmasına olanak sağlarlar. Kurumun hedef kitlesi ile iletişim kurmasını sağlayan ögelerden biridir. Kısaca logo ve amblemler, bireylerin ürünü ya da kuruluşu hatırlamasında önemli bir işleve sahiptir. Logo ve amblemler, kurumlar için olmazsa olmazlardan olan ve kurumsal kimliklerinin özünü oluşturan ögelerdir. Bazı logo ve amblemler basit bir şekilde kurumun adını içerirken, bazıları ise içerdiği yaratıcı özellikleriyle dikkat çekebilmektedir. Logo ve amblemleri yaratıcı ve unutulmaz kılan ise içerdiği gizli mesajlar oluşturmaktadır. Kurumların hedef kitlelerinin aklında kalma ve tanınırlığını sağlamada bu yöntem etkin olarak kullanılabilmektedir. Bu araştırmada, kurumların görünen yüzü olan logo ve amblemlerde kurum tarafından verilmek istenen mesajın gizli bir şekilde sunulması incelenmiştir. Bu bağlamda kurum kültür ögelerinin logo ve amblemlerine yansıması ele alınmıştır. Çalışmanın hipotezi, kurumun sahip olduğu değerlerin logo ve amblemlerine grafiksel olarak gizli bir şekilde yansıtılmasıdır. Logo ve amblemlerin tasarlanmasında kurum tarafından verilmek istenen mesajın dolaylı olarak sunulması ise bu çalışmanın problemini oluşturmaktadır. Bu sunumun kurum kimliği, kurum kültürü, amaç ve hedefleri ile ilişkisine cevap aranmıştır. Araştırma teorik ve uygulama kısımlarından oluşmaktadır. Teorik kısımda, genel tarama modelinde betimsel model tekniği kullanılmıştır. İlgili literatür, tarama tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın uygulama kısmında ise, araştırmanın örneklemini oluşturan - 1970' li yıllardan günümüze kadar uzanan ve stratejik dönem olarak adlandırılan dönemin özelliklerini yansıtan logo ve amblemlerden - on tanesi grafiksel olarak incelenmiştir. Bu görsel ögelerin günümüz modern grafik tasarım kullanımı ile verilmek istenen mesajların sunumu analiz edilmiştir. Elde edilen veriler ışığında sonuç ve öneriler sunularak araştırma tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Kimlik, Logo, Amblem, Sembol

Marka Bağıntısı Kültürel Boyutlardan Nasıl Etkilenir?

Yrd.Doç.Dr. Taner Sığındı

ÖZ

Marka bağıntısı, satın alma sürecinde tüketicinin ürünün markasına atfettiği önemdir. Her bir ürün tipi için ayrı bir marka bağıntısı değeri vardır ve bu değer satın alma kararında markanın tüketici tarafından ne kadar dikkate alındığını göstermektedir. Çalışmada, marka bağıntısı değerinin kültürel boyutlar ile nasıl değiştiği araştırılmaktadır. Bu bağlamda Hofstede'in ortaya koyduğu bireysellik, belirsizlikten kaçınma, eril-dişil yaklaşım, güç mesafesi, zaman yönelimi, hoşgörü gibi kültürel boyutların; uçak bileti, televizyon, deterjan ürünleri için marka bağıntısını nasıl etkiledikleri incelenmektedir. Yatırım kararı alırken veya pazarlama iletişimi stratejileri belirlerken marka yöneticileri her bir ulusal pazar için ayrı bir marka bağıntısı değerine ihtiyaç duyabilirler. Ancak her bir ürün tipi için farklı pazarlarda bu bilgiye sahip olmak güçtür. Bu çalışmanın bulguları sayesinde karar vericilerin, farklı pazarlardaki kültürel boyutlara ilişkin bilgileri kullanarak marka bağıntısının nasıl değişim göstereceği konusunda fikir sahibi olmaları beklenmektedir. Diğer yandan çalışma, kuramsal açıdan marka bağıntısı kavramının daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır. Çalışma uygulamalı bir araştırma olarak tasarlanmış olup halen devam etmektedir. Bireysellik, belirsizlikten kaçınma, eril-dişil yaklaşım, güç mesafesi, zaman yönelimi, hoşgörü boyutlarının marka bağıntısını nasıl etkilediklerini sorgulayan araştırma sorularını yanıtlamak üzere bir alan araştırması yapılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Marka Bağıntısı, Kültürel Boyutlar, Ürün Tipi

Psikolojik Travma ile Baş Etmede Psikososyal Yöntemler

Yrd.Doç.Dr. Temel Alper Karslı

ÖZ

Sağlık psikolojisi psikoloji biliminin biyopsikososyal bir koludur ve travma başlığı bu alandaki en önemlilerdendir. Bir durumun travmatik olarak nitelenebilmesi için beklenmemesi ve kontrol edilemez olması gerekmektedir. Yalnızca doğal afetler gibi fiziksel etkenler değil fakat aynı zamanda kanser gibi kronik hastalıklar da bu anlamda psikolojik travmanın bir çeşidi olarak kabul edilebilir. Bu çalışmanın amacı, güncel literatürün de ışığında, kronik hastalıklardan muzdarip kişilerde yeterlilik ve bedensel bütünlük duygularını yerleştirmeyi hedefleyen daha etkin psikososyal önlem ve yardım yöntemleri geliştirmek adına önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Psikolojisi, Travma, Psikososyal Yaklaşım

Ruhsal Bozukluk Geliştirme Eğilimindeki Gençler İçin Okul Ortamında Destekleyici ve Önleyici Psikososyal Rehabilitasyon ve Danışmanlık Programları Geliştirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Temel Alper Karslı

ÖZ

Bireyin yaşamının ilerleyen dönemlerinde ciddi biyopsikososyal tahribatlar yaratabilen kaygı ve psikotik bozukluklar gibi çeşitli ruhsal problemler bireyin okul yıllarından başlayarak erken dönemlerden itibaren fark edilmediğinde ya da uygun biçimde müdahale edilmediğinde geri dönüşü olmayan ilerleyici karakterli ve kemikleşmiş, bireyi sosyal ve çalışma hayatından izole eden, yıkıcı neticeler doğurmaktadır. Öte yandan, bu konudaki araştırmalar ruhsal bozuklukların özellikle çocukluk ve ergenlik döneminden itibaren çeşitli öncül psikolojik ve sosyal belirtiler ve ile birlikte seyrettiğine ve risk potansiyeline sahip bireylerin erken dönemlerdeyken saptanabileceğine işaret etmektedir. Bu bağlamda mevcut bulgular ruh sağlığı bakımından risk altında olan bireyler için önleyici eğitim ve sağlık politikaları geliştirmek ve özellikle okul döneminden itibaren riskli bireylere özel rehabilitasyon programları yaratarak işgücü kaybını önlemek açısından önleyici rehberlik ve danışmanlık programları oluşturulmasının gerekliliğini ve şansını doğurmaktadır. Bu çalışmada, özetle, söz konusu potansiyele sahip genç bireyler için akademik ve/veya iş gücü kaybını azaltmak adına yararlı olabilecek potansiyel rehabilitasyon teknik ve programları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ergenlik, Rehberlik ve Danışmanlık, Rehabilitasyon, Ruh Hastalığı

The Theocratic State Of Imam Shamil (1834–1859): From Confrontation To Unification

Dr. Tsvetelina Tsvetkova

ÖZ

The period under consideration presents the most violent stages of confrontation between Russian troops and the mountain population in North Caucasus as part of the efforts of the Russian empire to colonize the region and make it inseparable part of its territories. Therefore confrontation with Russian politics, the social internal transformations within the mountainous societies, the spread of the muridism (based on a Sufi teaching) were some of the important factors to give new impetus to unification under the leadership of Imam Shamil. Chosen in 1834 for Imam, he managed to establish a theocratic state – the Imamate, by broadening his power and developing its structure in full capacity. Thus, the Russian empire faced a new regional enemy on the territories of Chechnya and Dagestan, which it had to fight with. Shamil`s Imamate was in its "heyday" in the 1840`s, and failures of the Russian army led to incredible increase of the imam`s authority. He started strengthening and ensuring his unlimited power during this period and managed to introduce new ideology, administration order and legislation. As a result, there was a strong psychological effect on the population in the Imamte, which brought to a new level the national development of the tribes in the North-Eastern Caucasus. The tribal differences were left aside when the mountaineers were given a common goal and a common enemy under the indisputable leadership of a common respected and trusted leader. Even its short existence, the Imamte played his historical role as a formation in the development of the North Caucasian people in social and political way.

Anahtar Kelimeler: North-Eastern Caucasus, Imam Shamil, Imamate, Russian Empire, Confrontation, Muridism, Legislation, Unification

Medya - Toplum İlişkisi Çerçevesinde Kadın Programlarının İncelenmesi: "Irmak Kupal Örneğinde Müge Anlı ile Tatlı Sert Programı"

Fatma Kübra Astam - Uzman Tuğçe Esin Pınarbaşı

ÖZ

Gündelik hayat içerisinde yaşanan pek çok olay medyanın ön plana çıkarması ve çerçevelemesi dâhilinde görünür kılınmaktadır. Toplumsal sorunları ve kamuoyunu ilgilendiren olayları gündeme getiren ve sonuçlandırılması için çaba gösteren medya, bireyleri bilgilendirmekte ve belli konularda duyarlılık oluşturmakta aynı zamanda da belli görüşlerin yaygınlaşmasına ya da bazı noktalarda ortak bir bilincin oluşmasına katkı sağlamaktadır. İzleyici tartışma programları kategorisinde değerlendirilebilecek olan "gündüz kuşağı kadın programları", yukarıda özetlenen argümanlar ışığında pek çok açıdan incelemeye tabi tutulabilir. Medya ve toplum ilişkisini ortaya koymak amacıyla, çalışmanın örneklemi Müge Anlı ile Tatlı Sert Programı'nda ele alınan 'Irmak Kupal'a karşı gerçekleştirilen cinsel istismar' olarak belirlenmiştir. Olayın programa konu olduğu süre zarfı içerisinde medyanın pek çok işlevi gözler önüne serilmiştir, 3.5 yaşındaki Irmak Kupal'a yönelik cinsel istismar olayının çözümlenmesi sürecinde medya - toplum ilişkisini çözümlemeye yönelik pek çok diyalog geçtiği söylenebilir. Medyaya ait metinlerdeki söylem, toplumdaki egemen veya mevcut söylemlerden bağımsız değildir, bir televizyon programı başta yaratıcısı olmak üzere söylemi açısından toplumsal bağlamdan ayrı düşünülemez bu noktadan hareketle çalışmada ''Eleştirel Söylem Analizi'' yöntemi kullanılmıştır. Alana bakıldığında medya temelli ''çocuklara yönelik cinsel istismarı'' konu alan bir çalışma mevcut değildir çalışma özellikle bu noktada alana katkı sağlamayı hedeflemektedir. Çalışmanın temel kaygısı ise medya –toplum ilişkisine vurgu yapmak, toplumsal cinsiyet algısını ortaya koymak, cinsel istismar özellikle de çocuklara karşı gerçekleştirilen cinsel istismar noktasında kamuoyunun tepkisini çözümlemek ve medyanın bu tür olayları sunuş biçimini 'Irmak Kupal Örneği' üzerinden derinlemesine okumaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk İstismarı, Pedofili, Toplum, Televizyon, Müge Anlı ile Tatlı Sert Programı, Söylem

Kitle Fonlaması Uluslararası ve Türkiye Uygulamaları

Yrd.Doç.Dr. Turgay Münyas - Selçuk Yıldız

ÖZ

Kitle fonlaması uygulaması, 2008 küresel ekonomik kriz sonrası ekonomide finansal ürün çeşitliliğini arttırmak amacıyla dünyanın birçok ülkesinde uygulanmaya başlayan bir sistemdir. Küresel kriz sonrası bireysel ve kurumsal finansman arayışı işletmeleri çeşitli arayışlar içerisine sokmuştur. Kitle fonlaması uygulaması bu arayış ve zorunlular sonucu ortaya çıkmış bir uygulamadır. Bu uygulamanın başlamasının domino taşı ise teknolojide meydana gelen önemli değişim ve gelişmelerdir. Küresel kriz sonrası bireysel ve kurumsal finansman arayışı işletmeleri çeşitli arayışlar içerisine sokmuştur. Yeni finansman kaynağı yaratma çalışmaları Türkiye Ekonomisi içinde zorunluluk halini almıştır. Bu arayış Türkiye'de Sermaye Piyasası Kurulunun dünyada uygulanmakta olan Kitle Fonlamasına ilişkin bir kanun tasarı önerisi sunmasına neden olmuştur. Bu çalışmada Kanun tasarı önerisi çerçevesinde kitle fonlaması uygulamasına ilişkin kavramsal çerçeve, yasal düzenlemeler ve dünyadaki mevcut uygulamalar ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansman, Yeni Finansman Yöntemi, Kitle Fonlaması

Dönüşen İstanbul'da Sanayisizleşmenin Coğrafi Görünümde Yarattığı Değişiklikler

Arş.Gör. Uğurcan Ayik - Prof.Dr. Sedat Avcı

ÖZ

Sahip olduğu derin tarihsellik İstanbul'a halihazırda kültürel değer katan unsurların başında gelmektedir. Bizans, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti bu tarihselliğin ana duraklarıdır. Osmanlı'nın son dönemleri ve Türkiye Cumhuriyet'inde İstanbul uzun bir sanayileşme sürecine ev sahipliği yapagelmiştir. Fakat 1980'li yıllarda Türkiye'nin benimsediği neoliberal politikalar İstanbul'a biçilen bu rolde ciddi kırılmaların meydana gelmesine sebebiyet vermiştir. Bu politikalarla İstanbul'da sanayi fonksiyonundan hizmetler fonksiyonuna hızla bir kayış başlamıştır. Bu çalışma İstanbul'daki sanayisizleşme sürecine betimsel bir bakış açısıyla yaklaşmaktadır. Çalışma "Ekonomi Politikalarının Bir Yansıması Olarak Sanayisizleşme ve Mekânsal Değişim: İstanbul Örneği" adlı doktora tezinin ön bulguları kullanılarak hazırlanmıştır. İstanbul'daki sanayisizleşme süreçlerine fotoğraflar bazında yaklaşarak coğrafi mekânın geçmişle günümüz arasındaki kullanımında meydana gelen değişime tasviri bir bakış açısıyla yaklaşılmıştır. Çalışma kapsamına İstanbul'un Anadolu Yakası'nda yer alan ilçeler alınmış ve sahada fotoğraflama çalışmaları yapılmıştır. İlçelere dair eski fotoğraflar ise hem yazılı hem de elektronik ortamda gerçekleştirilen literatür taramasıyla elde edilmiştir. Çalışmanın önemli bulguları arasında özellikle Anadolu Yakasında Kartal ilçesinin başını çektiği ciddi bir sanayisizleşme sürecinin yaşandığı gözlenmiştir. Coğrafi görünümü lüks projelerden yana değiştiren bu süreç aynı zamanda mekân üzerinde yaşayan toplumsal nüfus gruplarını da ciddi bir biçimde ayrıştırma sürecine tabi tuttuğu tespit edilmiştir. Eskinin fabrikaları ve gecekondu yerleşmeleri yerini hızla rezidans, lüks oteller, marka projelere bırakmaktadır. İstanbul'un E-5(D-100)karayolunun kuzey ve güney kenar hattı bu sürece maruz kalan en belirgin alandır. Bu fotoğrafın gelecekte daha fazla derinleşerek fabrikaya dayalı coğrafi görünümün kendisini tamamen yüksek kulelere bırakacağı bu çalışmanın öngörüleri arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Kent Coğrafyası, Sanayisizleşme

Adli Muhasebecilik Mesleği ve Türkiye Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme

Dr. Ülkü Mazman İtik - Yrd.Doç.Dr. Said Alpagut Şenel

ÖZ

Bilgi toplumu sürecini yaşadığımız günümüz dünyasında özellikle gelişen teknolojiye bağlı olarak finansal sistemlerde yaşanan gelişmeler, sosyal ve kültürel yapıyı da hızla değiştirmiştir. Bu gelişmelere paralel olarak finansal suçların "niteliği" ve "suçlu profili" daha karmaşık bir hale gelmiştir. Bu durum klasik muhasebe ve denetim mekanizmalarının ve mahkemelere intikal eden olaylarda hukukçuların finansal suçla mücadelede, hileli işlemlerin ve yolsuzlukların ortaya çıkarılmasında yetersiz kalmasına yol açmıştır. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak hile ve yolsuzlukların ortaya çıkartılması yeni bir boyut kazanmakta buna bağlı olarak hile ve yolsuzlukların ortaya çıkarabilmesi için, daha fazla uzmanlaşma ve eğitime ihtiyaç duyulmaktadır. Bu konuda uzmanlık eğitimi almış, konuyu gerek muhasebe gerekse hukuk açısından değerlendirebilecek kişilere olan ihtiyaç artmış ve bu ihtiyaç "Adli muhasebe" olarak anılan bir mesleğin doğmasına neden olmuştur. Adli muhasebe, hukuk ve muhasebe bilimleri arasında köprü görevi yaparak hile ve yolsuzlukların tespit edilmesi veya önlenmesi için önemli bir araçtır. Gelişmiş ülkelerde yaygın uygulama alanı bulan adli muhasebecilik henüz ülkemizde tam anlamıyla uygulama alanı bulamamıştır. Bu kapsamda çalışmanın amacı, adli muhasebecilik mesleğinin Türkiye ve Dünyada' ki durumunu değerlendirmek, mesleğin kapsamı ve özellikleri hakkında bilgi vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Denetim, Adli Muhasebe, Türkiye'de Adli Muhasebe Uygulamaları

Bireysel Yatırım Araçlarından Faiz Oranının Döviz Kuruna Etkisi: HDI Ülkelerine Yönelik Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Müslüm Polat - Ümit Aktekin

ÖZ

Bireysel yatırımcılar tasarruflarını hisse senedi ve altına yönlendirebildikleri gibi faiz ve yabancı para birimlerine de yatırabilmektedirler. Bu çalışmada İnsani Gelişme Göstergesi Endeksine (Human Development Index, HDI) kayıtlı Ülkelerde faiz oranının döviz kuruna etkisi panel veri analizi ile araştırılmıştır. Ocak 2010 – Aralık 2016 dönemindeki aylık verilerin kullanıldığı çalışmada analiz yöntemi olarak ülkeler arasındaki yatay kesit bağlılığını ve heterojenliği dikkate alan CCE testi kullanılmıştır. Panel sonucunda faiz oranın döviz kuruna etkisinin anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. Ülkelere ait birim etkileri incelendiğinde ise faiz oranı ile döviz kuru arasındaki ilişkinin dört ülkede anlamlı olmadığı, anlamlı ilişki tespit edilen beş ülkeden dördünde negatif, birinde pozitif olduğu saptanmıştır. Ülkelere ait birim etkilerin farklı olması panel sonucunun anlamsız çıkmasını izah ettiği gibi literatürdeki farklı etki tespit eden diğer çalışmaları da izah etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Faiz Oranı, Döviz Kuru, Panel Veri Analizi, Cce Testi

E-Devlet Uygulamalarının Lider Üye Etkileşimi Üzerindeki Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Berat Çiçek - Arş.Gör. Vedat Almalı

ÖZ

Yöneticilerin çalışanları ile olan etkileşimi, yönetici-çalışan ilişkisini ve iletişimini etkilemektedir. Bu noktada akıllara şu soru gelmektedir "Yönetici çalışan ilişkisinin optimum düzeyi nasıl olmalıdır?" işte lider üye etkileşimi teorisi bu sorunun cevabı ile yakından ilgilenmektedir. Burada akıllara gelen bir diğer soru ise "Lider üye etkileşimini belirleyen unsurlar nelerdir?" olmuştur. Gelişen teknoloji ile beraber yönetimin her kademesini etkileyen uygulamalardan bir tanesi de e-devlettir. Gelişen e-devlet uygulamaları lider üye etkileşimine yeni bir boyut kazandırmıştır. Ülkemizde kullanılmaya başlandığından bu yana e-devlet uygulamaları birçok alanda yenilikler getirmiştir. Akademi çevrelerince bu uygulamaların fayda ve zararları da bir tartışma konusu olmuştur. Bu çalışmada e-devlet uygulamalarının lider üye etkileşimi bağlamındaki etkileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. E-devlet uygulamalarının yönetici-çalışan ilişkileri üzerindeki etkisini tespit etmeye yönelik nitel bir araştırma yapılmıştır. Araştırmaya veri toplamak amacıyla 12 kamu çalışanı ile (6 çalışan, 6 yönetici) mülakatlar yapılmış ve "Üstlerin bakış açısından etkileşim düzeyi nasıldır? Astların bakış açısından etkileşim düzeyi nasıldır? E-devlet uygulamaları etkileşime nasıl yansımıştır?" tarzında sorulara cevaplar aranmıştır. Araştırma sonuçlarının literatüre katkı sağlamasının yanında çalışanlar ve yöneticiler açısından problemin tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin getirilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lider Üye Etkileşimi, E-Devlet, E-Devlet Uygulamaları

Yeni Ekonomik Düzen: Yeşil Büyüme

Yrd.Doç.Dr. Veysel Yılmaz

ÖZ

Günümüzde çevre sorunlarının giderek artış göstermesi, çevre ve ekonomi arasındaki ilişkinin tartışılmasına sebep olmaktadır. Ekonomik üretimden ve diğer faktörlerden kaynaklı ekolojik krizlerin sık sık tekrar etmesi de gelecekle ilgili iyimser bir öngörü yapmayı imkansız hale getirmektedir. Yaşanılan bu süreçte, sürdürülebilir kalkınma sürdürülemez bir hal almaktadır. Bu durumda sürdürülebilir kalkınma hamlesinin daha somut fikirler ile araçlara sahip olmak zorunda kaldığı bir nokta ortaya çıkmaktadır. Bu fikir ve araç ise yeşil büyüme olgusudur. Yeşil büyümenin bir ekonomik model olarak ileri sürülmesi, dünya ülkelerinin düşmüş olduğu ekonomik, sosyal ve ekolojik krizlerden bir kurtulma, çözüm bulma ve çıkış yolu olarak görülmesindendir. Kavram ülkeler ve bazı kurumlar tarafından krizden çıkışın ve gelecekte güvenli bir yaşamın sürdürülmesi için ortaya atılarak geliştirilmeye çalışmaktadır. Sürdürülebilirlik ve yeşil büyüme kavramlarının birlikte kullanılarak bir anlam ifade ettiği günümüz itibariyle çok netleşmiştir. Sürdürülebilir kalkınma kavramına vurgu yapılsa dahi bunun içinde yeşil büyümenin olmadığı iddia edilemez. Yeşil büyüme, ekolojik sürdürülebilirlik için doğal sermayeye yatırım yapan, ekonomik kalkınmayı sağlayan ve çevreyi koruyarak ekonomiye büyüme konusunda esneklik kazandıran bir yaklaşımdır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kalkınma, Sürdürülebilir Büyüme, Yeşil Büyüme

Dünyanın Efendileri ve Brıcs

Yrd.Doç.Dr. Veysel Yılmaz

ÖZ

Dünya ekonomisinde 21. yüzyıl ile beraber hızla büyüyen ekonomilere yenileri katılmıştır. Bu yüzyıla kadar ekonomik büyümenin lokomotifini Avrupa ve ABD oluşturuyordu. Artık ekonomik büyüme konusunda potansiyel olarak BRIICS ülkeleri ve gelişmekte olan ülkeler Avrupa ve ABD'nin rakibi olmuşlardır. Avrupa ve ABD dünya ekonomisini yönlendirmede yalnız olmadığının farkındadır. Bu çalışma 21. yüzyılda Avrupa ve ABD'nin dünya ekonomisine hükmedip edemeyeceğini araştırmak ve 2001 yılında ortaya çıkan ve şuan BRIICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Endonezya, Çin ve Güney Afrika) diye anılan ülkelerin dünya ekonomisindeki yerini ortaya koymaktır. Goldman Sachs yatırım bankası tarafından 2001 yılında yayınlanan bir rapor ile ilk kez BRIC terimi kullanılmıştır. BRIC olarak başlayan jeopolitik oluşum ve entegrasyon dünya siyasi ve ekonomik sahnesinde kısa bir süre içerisinde önemli bir hale gelmiştir. Şuan itibariyle BRIICS olarak anılmaktadır. BRIICS 1990'lı yıllarda küresel GSYİH'nın %11'ne sahipken 2011 yılında %25'ine sahip olmuş ve 2050 yılında %40'ına sahip olacağı tahmin edilmektedir. Çin ve Hindistan mal ve hizmet üretiminde, Brezilya ve Rusya hammadde tedarikçisi olarak, Güney Afrika ve Endonezya bölgelerinde büyüyen küresel ekonomide lider konumları ile dünya ekonomisinde 21. yüzyılda söz sahibi oldukları ve olacakları ileri sürülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, Avrupa Birliği, ABD ve Brıcs

Bergsoncu Felsefenin Necip Fazıl 'ın Eserlerine Yansıması

Yrd.Doç.Dr. Yakup Yıldız

ÖZ

Bergsoncu Felsefenin Necip Fazıl 'ın Eserlerine Yansıması Bergsonculuk erken Cumhuriyet dönemi fikir, sanat ve edebiyat alanında bir dönem oldukça etkili olmuş, bu çerçevede oluşan Bergsoncu havadan şair ve mütefekkir Necip Fazıl da etkilenmiştir. Onun eserlerinde bu felsefenin etkisini açıkça görmek mümkündür. Fikir, sanat ve edebiyat çevrelerinde esen Bergson rüzgarı yanında onun bu felsefeden etkilenmesinin diğer ve sürekli bir nedeni daha vardır ki o da, Necip Fazılın önceleri bu felsefenin Türkiye temsilcisi olarak kabul edilen Mustafa Şekip Tunç'un öğrencisi, sonraları ise dostu ve kalem arkadaşı olmasıdır. Bu sunumda ilkin Bergson felsefesinin Türk fikir hayatındaki etkisine kısaca yer verildikten sonra Necip Fazıl'ın bu felsefeden etkilenme kanalları, Bergson ve felsefesi hakkındaki düşünceleri ve nihayet eserlerindeki Bergsoncu etkilerden söz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bergsonculuk, Necip Fazıl Kısakürek, Sanat, Edebiyat ve Felsefe

Kondüktör Mektebinden Teknik Okula, Cumhuriyetin İlk Yıllarında Nâfıa Vekâleti'ne Bağlı Tekniker ve Mühendislik Okulu

Okutman Handan Haykır - Yrd.Doç.Dr. Yavuz Haykır

ÖZ

Cumhuriyet ilan edildiğinde Nâfıa Vekâleti'nin elinde iki teknik müessese vardı. Bunlardan biri mühendis yetiştiren Yüksek Mühendis Mektebi diğeri ise tekniker yetiştiren Kondüktör Mektebi idi. Kondüktör Mektebi Mühendislere yardımcı unsurlar yani günümüzdeki tabirle tekniker yetiştirmek üzere Nâfıa Nezareti tarafından 9 Mayıs 1327 (22 Ağustos 1911)'de açılmıştır. Bu okul Paris'teki Ecole de Conducteur programı örnek alınarak kurulmuştur. 1924 yılına kadar eğitim ve öğretimine devam eden okulun adı Nâfıa Fen Mektebi olarak değiştirilmiş ve yatılı eğitim veren bir okul haline getirilmiştir. Eğitim- öğretim süresi dört sömestr olan okul 1926 yılında alınan bir kararla beş sömestre çıkarılmıştır. Ülkede bayındırlık alanındaki inşa faaliyetleri çerçevesinde bu okuldan mezun olan teknik eleman sayısının çoğaltılması amaçlanmıştır. Yine bunun yanında ihtiyaçlara göre eğitim öğretim müfredatının yenilenmesi çalışması yapılmıştır. 1930 yılında eğitim öğretim süresi altı sömestre çıkarılmıştır. Bu geçici tedbirler sonrasında 12 Aralık 1936 tarih ve 3074 numaralı kanunla Nâfıa Fen Mektebi kapatılarak yerine Teknik Okul kurulmuştur. 1937 yılında eğitim ve öğretime geçen Teknik Okul iki yıllık fen memuru dört yıllık ise mühendislik kısımları mevcut olacak şekilde eğitim ve öğretime başlamıştır. Teknik Okul ilk defa Fen Memurlarını 1938 ve ilk mühendis mezunlarını 1939 Ağustos'unda vermiştir. Teknik Okul 26 Eylül 1941 tarihinde yayımlanan İstanbul Yüksek Mühendis Okulu ve Teknik Okulun Maarif Vekâleti devri hakkında kanun uyarınca Nâfıa Vekâleti'nden alınarak Maârif Vekâleti'ne bağlanmıştır. 1951-1952 eğitim öğretim yılında Teknik Okulu'nun teknikerlik kısmı kapatılarak sadece mühendis yetiştiren bir kurum haline getirilmiştir. Teknik Okul ilerleyen yıllarda İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi ve nihayetinde Yıldız Teknik Üniversitesi'nin bir anlamda temelini oluşturmuştur. Osmanlı'dan kalan bu teknik müesseseler ile Türkiye Cumhuriyeti'nin mühendislik ve teknik eleman ihtiyacı karşılanmaya çalışılmıştır. Cumhuriyet idarecileri dünyadaki teknolojik gelişmelere ayak uyduracak, özellikle bayındırlık ve imar faaliyetlerinde çalışacak kalifiyeli teknik elemanların yetiştirilmesi için bu kurumları çağa ayak uyduracak müesseseler haline getirmek ve yeni teknik kurumların kurulması için ciddi çalışmalar yapmışlardır. Bu çalışmamızda Nâfıa Vekâletine bağlı olarak eğitim ve öğretim veren 1911 yılında Kondüktör Mektebi ismiyle açılan Nâfıa Fen Memuru mektebi olarak devam eden ve zamanla Teknik Okula dönüşen kurumun 1941 yılında Maarif Vekaleti'ne bağlanmasına kadar geçen süre içerisindeki faaliyetleri incelenecektir. Bu bağlamda Cumhuriyetin ilk yıllarında teknolojik durum, mühendislik eğitimi, teknik eleman ihtiyacı, teknik eleman yetiştirme politikaları hakkında bilgiler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Cumhuriyeti, Nâfıa (Bayındırlık),teknik Eğitim Tarihi, Mühendislik, Tekniker, Kondüktör Mektebi, Fen Memuru, Teknik Okul

Demokrat Parti İktidarının İlk Yıllarında Türkçü Bir Yayın: Orkun Dergisi (1950-1952)

Yrd.Doç.Dr. Yavuz Haykır - Okutman Handan Haykır

ÖZ

Hüseyin Nihal Atsız Türkçülük fikrinin en önemli şahsiyetlerinden biridir. Cumhuriyet döneminde Türkçülük fikrinin yayılması ve taban bulmasında rol oynamıştır. Yaşamı ve fikirleri ile birçok kesimi derinden etkilemiştir Fikir hareketlerinin bir dergi etrafında toplandığı yıllarda Hüseyin Nihal Atsız da, Atsız Mecmua, Orhun ve Orkun Dergilerini yayınlamıştır. Mücadeleci kimliğiyle öne çıkan Hüseyin Nihal Atsız Türkçülük fikrini bu dergiler vasıtasıyla kamuoyuyla paylaşmıştır. 14 Mayıs 1950 tarihi, Türkiye'nin her alanda değişiminin bir başlangıcı olmuştur. 1923 yılından beri iktidarda bulunan Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı yerini Demokrat Parti'ye bırakmıştır. Bu değişen siyasi iklim ortamında, Türkçülük fikrinin en önemli şahsiyeti olan Hüseyin Nihal Atsız, daha önce çıkarmış olduğu dergilerin bir anlamda devamı niteliğindeki Orkun dergisini yayın hayatına sokmuştur. Orkun Dergisi'nin ilk sayısı 6 Ekim 1950 tarihinde yayınlanmıştır. Haftalık olarak Cuma günleri yayınlanan Orkun Dergisi'nin son sayısı ise 18 Ocak 1952'de yayınlanmıştır. Haftalık yayın periyodu içerisinde toplam 68 sayı yayınlanmıştır. Orkun Dergisi'nde, Türkçülük fikri başta olmak üzere, Türk tarihi, Türk edebiyatı ve Türkiye'nin sosyal ve siyasi yapısı hakkında makaleler yayınlanmıştır. Dergide bu makalelerin yanında şiirlerde geniş bir şekilde yer bulmuştur. 250'yi aşan yazar ve şairin yazı ve şiirleri yayınlanmıştır. Bu çalışmamızda Orkun Dergisinin amacı, yayın politikası, yayın periyodu, fiziksel özellikleri, içeriği, yazar kadrosu ile derginin fikri ve politik duruşu hakkında bilgiler verilecektir. Bunun yanında derginin yayın hayatından çekilmesinin sebepleri üzerinden de durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hüseyin Nihal Atsız, Türkçülük, Orkun Dergisi, Demokrat Parti, Basın-Yayın

Maraş Biberi Üreticilerinin Üretim ve Pazarlama Sorunları

Öğr.Gör. Yeşim Aytop - Prof.Dr. Cuma Akbay

ÖZ

Bu çalışmanın temel amacı Maraş biberi üreten işletmelerin üretim ve pazarlama süreçlerinde karşılaştıkları sorunları ortaya koyarak çözüm önerileri üretmektir. Araştırmanın ana materyalini Gaziantep, Kahramanmaraş ve Kilis illerinde oransal örnekleme yöntemine göre belirlenmiş 156 üretici ile yüz yüze yapılan anketlerden elde edilen veriler oluşturmaktadır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmıştır. Araştırma bulgularına göre üreticilerin %92.95'i Eylül ayında ürünlerini satmaktadırlar. %24.36'sı ürünlerini peşin satarken %75.64'ü vadeli satış yapmaktadır. Üreticilerin %79.41'i Maraş biberini fabrikalara, %20.51'i toptancı/tüccara, %9.62'si ise kendilerinin pazarladıklarını bildirmişlerdir. Üreticilerin pazarlamada karşılaştıkları en önemli sorunlar sırasıyla borç nedeniyle hasat sonu ürünü hemen satma zorunluluğu (4.08), Nakliye masraflarının yüksek oluşu (3.54) ve fiyat istikrarsızlığıdır (3.04). Kısa süre içinde ürünü paraya çevirme (4.45), Kolay alıcı bulma (4.38) ve ürünü satın alan güvenilir tüccarlar olması (4.19) Maraş biberi üretimlerini devam ettirmelerine neden olan en önemli pazarlama faktörleridir. Araştırmanın sonuçları ilgili paydaşlara önemli bilgiler sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Maraş Biberi, Üretim, Pazarlama

Baharatlık Kırmızı Biber Üreticilerin Aflatoksin Bilinç Düzeyinin ve Aldıkları Önlemlerin Belirlenmesi: Maraş Biberi Örneği

Öğr.Gör. Yeşim Aytop - Prof.Dr. Cuma Akbay

ÖZ

Tüketici, üretici ve tarıma dayalı sanayi açısından önemli bir kültür bitkisi olan biberin dünyanın çeşitli ülkelerinde örtü altında ve açıkta yetiştiriciliği yapılmaktadır. Solanaceaefamilyasına ait olan Capsicumannuum L. türündeki sebzenin kurutulması ve öğütülmesi sonucunu elde edilen pul-toz kırmızıbiber gıdalara tat vermede ve çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılan bir baharattır. Bu araştırmanın amacı, Maraş biberi üreticilerinin biberi kuruturken hangi kurutma yöntemlerini kullandıklarının tespit edilmesi ve üreticilerin aflatoksin oluşumu konusunda bilinç düzeyinin ve aldıkları tedbirlerin belirlenmesidir. Araştırmanın ana materyalini Gaziantep, Kahramanmaraş ve Kilis illerinde oransal örnekleme yöntemine göre belirlenmiş 156 üretici ile yüz yüze yapılan anketlerden elde edilen veriler oluşturmaktadır. Araştırma bulgularına göre, üreticiler ortalama 1558.01kg/da yaş (369.47 kg/da kuru) Maraş biberi verimi elde etmektedir. Üreticilerin %71.79'u Maraş biberini kuru olarak satmaktadır. Üreticilerin %62.82'si ürününü tarlada sergende, % 19.87'si ise işletme avlusunda sergende kuruttuklarını bildirmişlerdir. Üreticilerin %77.56'sı aflatoksin hakkında bilgiye sahip olduklarını ve %88.46'sı Maraş biberinde aflatoksin oluşmaması için önlem aldıklarını bildirmişlerdir. Üreticilere, aflatoksin oluşumunu önlemek için aldığı tedbirlere katılma dereceleri 5'li likert ölçeğinde yöneltilmiş ve üreticiler en çok toprağa ve ürüne uygun gübreleme ve sulama yapıyorum (4.43), ürünleri zamanında hasat ederek dalında kurumasını engelliyorum (4.35), ve ürünü fazla bekletmeden kurutuyorum (4.27) önermelerine katıldıklarını bildirmişlerdir. Araştırmanın sonuçları Maraş biberi üreticileri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve konu ile ilgili diğer paydaşlar gibi karar vericilere ışık tutacak ve politikalar geliştirmesinde önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Maraş Biberi, Kurutma Yöntemleri, Aflatoksin

Küreselleşen Dünyada Politika Transferi ve İdari Reform: Türkiye ve Malezya Karşılaştırması

Doç.Dr. İ. Ethem Taş - Arş.Gör. Yeter Çiçek - Melike Kayıral

ÖZ

İletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmelere bağlı olarak hız kazanan ve dünya üzerindeki etkisini gittikçe artıran küreselleşme, devlet kurumlarında ve sistemlerinde yaşanan sorunlarla mücadelede benzer sorunlarla başa çıkmış gelişmiş ülkelerin çözümlerini uygulayabilme ve politikalarını transfer edebilme imkânı da sunmaktadır. Yeniden yapılanmayı ifade eden İdari Reform kavramı özellikle 2. Dünya Savaşı sonrasında bu alanda yaygınlık kazanan çalışmalar ile birlikte, devletlerin yönetsel yapılanmalarında birbirlerinden etkilendikleri bir süreçte, daha fazla dikkat çekmeye başlamıştır. Bu süreçte kamu yönetimlerinin daha etkin, rasyonel, verimli ve değişen çevresel koşullara duyarlı bir yapıya kavuşturulması ve vatandaşlara daha kaliteli bir hizmet sunulması doğrultusunda yeniden yapılanma çalışmalarına konu olduğu görülmüştür. Yönetim sistemlerini modernleştirmek isteyen Türkiye ve Malezya gibi devletler de bir yöntem olarak diğer devletlerin tecrübe ve yeteneklerini yol gösterici ve çözümde izlenen yolu kısaltıcı bir pusula olarak kullanmaktadırlar. Bu çalışma, 1980'lerden günümüze değin Türkiye ve Malezya'nın yönetsel sistemlerini geliştirmek adına yürüttükleri idari reformları politika transferi perspektifinden karşılaştırmalı bir biçimde ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Idari Reform, Politika Transferi, Türkiye, Malezya

Gabarili Beton Köprüler

Yrd.Doç.Dr. Yılmaz Büktel

ÖZ

Nehirler, ırmaklar, dereler ve çaylar yüzyıllar boyu kaynağından aldıkları suyu en yakın deniz ve göle boşaltmadan önce irili – ufaklı dönemeçlerle yolunu uzatırken geçtiği yerlere bir yandan bereketi taşırken bir yandan da kara parçalarını bölmekte ve ulaşımı güçleştirmektedir. Motorlu taşıtların yaygınlaşması öncesinde yol güzergahları üzerinde bulunan akarsu yatakları, uygun mevsimde yatağı düzgün olan yerlerde sudan geçerek yapılırdı ancak suların köpürdüğü mevsimlerde, yatağın geniş olduğu yerlerde derme-çatma ahşap ayaklı ya da asma köprüler riskler taşımasına rağmen bulunan en uygun çözümlerdi. Ancak ahşap köprülerin ömrü kısaydı ve sık sık yenilenmeleri gerekirdi. Bu durum Akdeniz Coğrafyasının, Roma ve Osmanlı döneminde izleri hatta kendileri bugünlere kadar gelebilen taş köprülerle tanışmasına kadar sürmüştü. 18. yydan başlayarak Köprü yapımında çok farklı teknikler kullanılmaya başlandı. Türkiye, Cumhuriyet'in kuruluşu sonrası, savaştan çıkmış bir ülke olarak çok kötü durumda idi ve yol-iz yoktu. Bir yerden bir yere ağırlıklarla ulaşım haftalarla ölçülen sürelerle hesaplanıyordu. 30 lu 40 lı yıllarda yolların ıslah çalışmaları ile bu ilk yol güzergâhları üzerinde "Gabarili Beton Köprüler" olarak tanımladığımız köprüler yapılmaya başlandı. Anadolu ve Trakya çapında bugün için tam bir sayısını belirleyemediğimiz bu köprüler, 21. yy başı ve öncesinde yolların modernleşmesi ve güzergahların değişimi sürecinde tek tek Ulusal yol ağlarından uzakta kaldılar ve unutulmaya yüz tuttular. Bildirideki amacımız belki teknik özellikleri çok farklılık göstermese de kullanıldıkları dönemlerde çevrelerine refah ve güzellik getirmiş olan bu köprülere dikkat çekmek ve onların ikincil önemde olsa da hayatın içinde kalmalarını sağlayabilecek çözümler önerebilmektir. Çünkü bu köprüler Türkiye Cumhuriyetini bugünlere ulaştıran yolların geçiş kapılarıydı ve sırf bu nedenle de unutulmamaları gerekiyor.

Anahtar Kelimeler: Gabarili Köprüler, Karayolları, Cumhuriyet, Anadolu, Trakya

Bilgi Paylaşımı, Performans ve Yenilikçi Davranış İlişkisi Üzerine Bir Alan Araştırması

Doç.Dr. Salih Yeşil - Uzman Yüksel Mavi

ÖZ

ÖZET Bilgi paylaşımı ulusal ve uluslararası literatür de birçok çalışmanın ana temasını oluşturmaktadır. Bilgi paylaşımının çalışanlar ve işletmeler açısından birçok önemli sonuçlar doğurduğu daha önceki çalışmalarda gösterilmiştir. Bu çalışmada da yine bilgi paylaşımı konusu ele alınmış ve çalışanların performans ve yenilikçi davranışları ile ilişkisi ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışma bir devlet üniversitesinde akademisyenler üzerinde yapılmış ve çalışanların bilgi paylaşımı, performans ve yenilikçi davranış konuları hakkında görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın verileri çalışanlara anket yapılarak toplanmış ve sonrasında SPSS programında analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarında ise bilgi paylaşımının boyutları olan örtük bilgi ve açık bilgi paylaşımının performans ve yenilikçi davranış ile pozitif anlamlı bir ilişkisi olduğu belirlenmiştir. Ayrıca yenilikçi davranış ile performans arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur. Elde edilen bulgular teorik ve uygulama bağlamında tartışılmış ve bu kapsamda çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Paylaşımı, Performans, Yenilikçi Davranış

Bir Üretim İşletmesinde Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Yöntemiyle Maliyet Analizi

Prof.Dr. Zeynep Hatunoğlu - Arş.Gör. Yusuf Akpınar

ÖZ

Maliyet bilgileri işletmelerin en önemli verilerindendir. İşletmeler büyümeye başladıkça ve rekabet şartları zorlaştıkça doğru kararlar almakta zorlanmaktadır. İşletmeler sağlıklı kararlar alabilmek için doğru maliyet bilgilerine ihtiyaç duymaktadır. Doğru maliyet bilgilerine olan ihtiyaç, işletmeleri, geleneksel maliyet yöntemlerini bırakıp yerine modern yöntemleri kullanmaya yöneltmiştir. Bu yöntemlerden bir tanesi de Faaliyet Tabanlı Maliyetleme (FTM) yöntemidir. Bu çalışmamızda geleneksel maliyetleme yöntemiyle maliyetlerini belirleyen bir üretim işletmesinde faaliyet tabanlı maliyetleme yöntemiyle maliyet analizleri yapılmıştır. Elde edilen bilgiler doğrultusunda üretilen ürünlerin maliyetleri geleneksel yöntemdeki verilerle karşılaştırılmış ve FTM'nin geleneksel yönteme göre üstünlükleri açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Faaliyet Tabanlı Maliyetleme, Geleneksel Maliyetleme

Girişimcilik Eğitiminin Ön Lisans Öğrencileri Üzerindeki Etkileri:Buldan Myo Örneği

Yrd.Doç.Dr. Yusuf Kaya - Öğr.Gör. Mustafa Tuncay Özdemir

ÖZ

Dünya'nın önde gelen ülkeleri incelendiğinde, ülkelerin gelişmişlik seviyesini belirleyen esas faktörün, ülkeye değer katan girişimler olduğu göze çarpmaktadır. Girişimcilik, ticaretin ortaya çıktığı çağlardan bu yana varolan bir kavramdır. Girişimciliği etkileyen temel faktörler; kişinin karakter özellikleri, aile yapısı, ülkenin ekonomik koşulları ve alınan eğitimlerdir. Bu çalışmada Pamukkale Üniversitesi Buldan Meslek Yüksekokulu'nda önlisans bölümlerinde okuyan öğrenciler üzerinde verilen girişimcilik eğitiminin, eğitim almayan öğrencilerle karşılaştırılarak, bireyin ileride meslek seçiminde bir fark yaratıp yaratmadığı saptanmaya çalışılmıştır. Öğrencilere yüz yüze görüşme yöntemiyle 5'li likert ölçeği kullanılarak anket yapılmıştır. Sonuçlar SPSS 16.0 programında çözümlenmiştir. Gruplar arasındaki farklılıklar T testi ile ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Eğitimi, Önlisans Öğrencileri

Y Kuşağının Otantik ve Bütünleştirici Liderlik Algılarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Zehra Nuray Nişancı - Emine Özge Kaplan

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, bugünün ve yarının insan kaynağını oluşturacak Y Kuşağının Otantik Liderlik ve Bütünleştirici Liderlik algılarını ortaya koymaktır. İlerleyen zaman içerisinde liderlerin, diğer kuşaklardan çok Y Kuşağına liderlik yapacakları söylenebilir. Bu bağlamda Y Kuşağı liderlik algılarının belirlenmesinin, örgüt, çalışan, yönetici, lider ve literatür açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Kuşak kavramı, yaklaşık yirmi beş, otuz yıllık yaş kümelerini oluşturan bireyler öbeğidir ve literatürde, sessiz kuşak, bebek patlaması, X Kuşağı, Y Kuşağı, Z Kuşağı, Milenyum Kuşağı şeklinde gruplanabilmektedir. Günümüz örgütlerinde bebek patlaması, X ve Y kuşağı üyeleri bir arada iş görmektedir. Bu tür karma ekiplerin bir arada uyumlu bir biçimde çalışması her geçen gün daha zor hale gelmekte, başarılı ve etkin bir biçimde yönetilmeleri ise çeşitli bilgi ve yetenekleri gerektirmektedir. Otantik Liderlik, kendini bilmeyi, gerçek ve doğru davranışı sergilemeyi, orijinalliği benimsemeyi; Bütünleştirici Liderlik ise iç ve dış çevreyi bir bütün olarak görebilme ve ona göre hareket edebilmeyi içermektedir. Araştırmada anket yöntemi kullanılmış ve Y kuşağı üyesi 200 kişiye ulaşılmıştır. Katılımcıların liderlik algılarını ölçmek üzere Otantik Liderlik ve Bütünleştirici Liderlik Ölçeklerinden faydalanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda, Y kuşağı katılımcıların hem otantik hem de bütünleştirici liderlik puanlarının yüksek olduğu anlaşılmıştır. Buna göre, Y Kuşağı üyelerinin otantik ve bütünleştirici lider özelliklerini büyük oranda taşıdıkları söylenebilir. Ayrıca, araştırmaya katılan bireylerin bütünleştirici liderlik algıları ile otantik liderlik algıları arasında istatistiksel açıdan pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu; katılımcıların bütünleştirici liderlik algıları arttıkça otantik liderlik algılarının da arttığı bulgulanmıştır. Buna göre, kendini bilme, tarafsızlık, ilişkisel şeffaflık/otantiklik, içselleştirilmiş ahlaki değerler gibi otantik liderlik özelliklerine sahip bireylerin, aynı zamanda grup üyelerini bütünleştirici özelliğe de sahip oldukları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kuşak, Y Kuşağı, Otantik Liderlik, Bütünleştirici Liderlik

Enflasyon, Gelir ve Sağlık Harcamaları Arasındaki Nedensellik İlişkisi: Yeni Sanayileşmekte Olan Ülkeler (Nıcs) Üzerine Ekonometrik Bir Analiz

Öğr.Gör. Zerrin Dürrü - Arş.Gör. Gökhan Konat

ÖZ

Sağlık bir ekonominin makro boyutlu performansına pozitif katkı sağlayan bir unsur olarak yer almaktadır. Sağlığa yapılan harcamalar da artan bir önemle vurgulanmaktadır. Nitekim ülkelerin gelişmişlik düzeylerini belirlemede en çok kullanılan kavramlardan biri olan sağlık harcamaları; gelir düzeyi yüksek olan ülkelerde daha fazla olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelir ve sağlık harcamaları arasındaki paralelliğe ilaveten düşük sağlık harcamaları düşük gelire yol açmakta ve bu düşük gelir kaynaklar kıt olduğu için düşük sağlık harcamalarını zorunlu kılmaktadır. Bununla birlikte sağlık harcamalarında gelir başat faktör olarak yer alırken, enflasyon da satın alma talebini gelirle orantılı olarak etkilemektedir. Bu kapsamda özel sağlık harcamaları içerisinde sayılan cepten yapılan harcamaları gelir ve enflasyon düzeyi etkilemektedir. Dünya genelinde ise, ülkelerin gelirleri arttıkça, sağlık harcamalarını da arttırdıkları gözlemlenmekte ve bu artışlarla birlikle, harcamalardaki bu değişimlerin nelerden etkilendiği araştırmalara hız kazandırmıştır. Bu çalışmada da yeni sanayileşmekte olan (NICs) ülkeler birim kesiti, 1995-2014 yılları zaman kesiti olarak alınmış olup cepten yapılan sağlık harcamaları, enflasyon ve ekonomik büyüme değişkeni olarak ele alınan kişi başına gayri safi milli hâsıla (GSMH) değişkenlerinin birbirine etkisini ölçen ekonometrik bir panel nedensellik analizi yapılmıştır. Dumitrescu-Hurlin (2012) panel nedensellik testi yapılmıştır. Nedensellik analizi sonucunda değişkenlerin birbirinin nedeni olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gelir, Enflasyon, Sağlık Harcamaları, Panel Nedensellik Testi

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Öğr.Gör. Zerrin Dürrü - Öğr.Gör. Sıddık Doğruluk

ÖZ

Hem bireysel hem ulusal bazda refaha katkı sağlayan finansal okuryazarlık düzeyinin belirlenmesinde ve geliştirilmesinde liselilere, üniversitelilere, yetişkinlere ve girişimcilere yönelik araştırmalar önem arz etmektedir. Ülkemizde bireylerin finansal okuryazarlık düzeylerini inceleyen çalışma sayısı az olduğu için önlisans düzeyinde finans ve finans dışı alanda öğrenim gören öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerini saptamaya yönelik çalışmaya ihtiyaç duyulmuştur. Bu kapsamda araştırmanın temel amacı Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi olarak belirlenmiştir. Araştırma; genel tarama modellerinden betimsel tarama modeline göre desenlenmiştir. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılı güz döneminde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Göksun Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören 1562 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemini ise bu evrenden rastgele seçilmiş bilgisayar programcılığı, harita kadastro, tapu kadastro, ilk-acil yardım, bankacılık-sigortacılık ve dış ticaret bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ve Güvenç (2016) tarafından geliştirilen "Finansal Okuryazarlık Ölçeği" kullanılmıştır. 53 maddeden oluşan bu ölçek "para yönetim özyeterlik algısı", "para yönetim davranış algısı" ve "finansal bilgi testi" olmak üzere toplam 3 temel alt boyuttan oluşmaktadır. Bununla birlikte "para yönetim özyeterlik algısı" temel alt boyutu "planlama" ve "biriktirme" alt boyutlarından, "para yönetim davranış algısı" temel alt boyutu ise "harcama" ve "biriktirme" alt boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğe ilişkin Cronbach' s Alpha içtutarlılık kat sayısı "para yönetim özyeterlik algısı" temel alt boyutu için 0,85, "para yönetim davranış algısı" temel alt boyutu için 0,81 olarak hesaplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde ise öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin cinsiyet, aylık düzenli bütçe planı yapma durumu, aylık düzenli tasarruf yapma durumu, kredi kartı kullanma durumu ve bir işte çalışma durumu değişkenlerine göre farklılaşma olup olmadığının tespitinde bağımsız gruplar t-testi, öğrenim görülen bölüm, aile aylık gelir düzeyi ve aile yaşam yeri değişkenlerine göre farklılaşma olup olmadığının belirlenmesinde ise tek yönlü varyans (ANOVA) analizi kullanılacaktır. Araştırma veri toplama aşamasında olup bulgu, tartışma, sonuç ve önerilere ilişkin çalışmalar daha sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Para Yönetimi, Meslek Yüksekokulu

Yükseköğretim Kurumlarında İç Denetim Sisteminin İşleyişi ve Etkinliğinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Prof.Dr. Zeynep Hatunoğlu - Uzman Cebrail İspir

ÖZ

Kamu Yönetiminde özellikle 80' li yıllardan bu yana yaşanan ve 21. yüzyılda hızını daha da artıran değişimler ve dönüşümler çerçevesinde, bürokrasiden uzak daha etkin yönetimlere ihtiyaç duyulmuş, geleneksel kamu yönetiminin dayandığı ilkeler olan merkezi kamu anlayışından, yönetim sorumluluğuna dayalı yerinden yönetim, kurumsal yönetişim, katılımcılık, risk yönetimi, stratejik yönetim, saydamlık, hesap verebilirlik, iç kontrol ve iç denetim gibi ilkelere dayalı Yeni Kamu Yönetimi anlayışına geçilmiştir. 5018 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle, kamu mali yönetiminde etkinlik, etkililik, ekonomiklik, iç kontrol, risk yönetimi, stratejik planlama, risk esaslı denetim uygulaması olan iç denetim kavramı ve uygulamaları yer almaya başlamıştır. İç denetim ile ilgili maddelerin uygulamasında üç yıllık bir geçiş süreci yaşanmış ve kurumlara iç denetçi atamaları peyderpey yapılmıştır. Bu çalışmada, 5018 sayılı Kanun ile uygulanması öngörülen iç denetimin sisteminin üniversitelerde işleyişine değinilmiş ve bu çerçevede uygulamada var olduğu düşünülen sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerilerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Öğretim Kurumu, İç Denetim, İç Denetimin Etkinliği

İnternette Yaşlılık ve Ölüm Temsili

Yrd.Doç.Dr. Zuhal Güler

ÖZ

"Yaşlının" kime dendiği toplumdan topluma, kültürden kültüre değişmektedir. Bu nedenle nasıl ki cinsiyetten bahsedilirken toplumsal cinsiyet olgusundan bahsediliyorsa, yaş içinde toplumsal yaştan bahsedilebilir. Yaşın ve yaşlanın bir toplumda nasıl algıladığı, yaşlının da kendisini algılamasında temel oluşturmaktadır. Çalışmanın konusunu, yaşlılıkla ilgili WEB siteleri aracılığı ile yaşlılık-ölüm ilişkisinin, bu bağlamda yaşlılık algısının ve yaşlılığa ilişkin nasıl bir inşa sürecinin olduğunun incelenmesi oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı ise, söz konusu WEB sitelerinde yaşlılık ve ölümün nasıl ilişkilendirildiğinin, yaşlılığın nasıl ele alındığının, hangi yönlerinin ön plana çıkarıldığının nedensel, nasıl yeniden inşa edildiğinin nedensel olarak çözümlenmesidir. Veri toplama tekniği olarak, nitel veri toplama tekniklerinden içerik çözümlemesi kullanılacaktır. Öncelikle çalışmanın amacı doğrultusunda içerik çözümleme soru formu oluşturulacaktır. Hazırlanan sorular kapsamında WEB yaşlılıkla doğrudan ilgili WEBsiteleri incelenecektir. Daha sonra da elde edilen veriler analiz edilerek sonuca ulaşılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Ölüm, Yaşlılık Algısı, Yaşlılık Temsili, Yaşlılık İnşası

Lojistik Hizmet Kalitesinin Müşteri Sadakati Üzerine Etkisi: Kahramanmaraş İlinde Bir Alan Çalışması

Yrd.Doç.Dr. Zümrüt Hatice Şekkeli - Prof.Dr. İsmail Bakan

ÖZ

Globalizasyon ve teknolojik gelişmeler nedeniyle artan yoğun rekabet ortamında, içinde bulundukları pazarı kaybetmemek ve faaliyetlerindeki etkinliklerini koruyabilmek için işletmeler lojistik yönetimine daha fazla önem vermeye başlamışlardır. Lojistik yönetiminin temel amacı, müşteri ihtiyaçlarına karşılamak ve memnuniyet sağlamak için yarı mamul, hammadde, ürün, hizmet veya ilgili bilginin akışı, ulaşımı ve depolanması gibi lojistik faaliyetlerinin etkin bir biçimde gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. İşletmeler de çoğunlukla tüm bu faaliyetleri kendileri yapmak yerine,uzmanlaşmadan faydalanarak bunları daha etkin bir şekilde gerçekleştirebilmek, maliyetlerini düşürmek, ve kendi öz becerilerilerine yoğunlaşmak gibi nedenlerle lojistik hizmet sunan üçüncü parti lojistik (3PL) firmalarından hizmet almaya başlamışlardır. Bu 3PL firmaları ürünlerin depolanma, planlama, taşıma, kontrol vs. işlemleri baştan sona gerçekleştirerek, işletmelerin ürettikleri ürünlerin, doğru müşterilere, doğru zamanda, doğru miktarda, doğru şekilde, doğru maliyetle, doğru yerde ulaştırılması görevlerini üstlenmektedirler. 3PL firmaları tüm bu görevleri en doğru, etkin ve kaliteli bir şekilde yaparak, müşterilerini memnun etmeyi ve bu yollaya müşterilerinin sadakatini elde etmeyi amaçlamaktadırlar. Kahramanmaraş ilinde yapılan bu çalışma amacı, 3PL firmalarının işletmelere sundukları lojistik hizmetlerinin, operasyonel hizmet kalitesi, personel hizmet kalitesi ve teknik hizmet kalitesi gibi kalite boyutlarının müşteri sadakati üzerindeki etkilerinin araştırılmasıdır. Çalışmanın verileri sanayi işletmelerinden anket yoluyla elde edilmiş ve 111 anket toplanmıştır. Bu veriler öncelikle ölçek güvenilirlik analizlerine tabi tutulmuş, ardında da geliştirilen hipotezler SPSS programı kullanılarak test edilmiştir. Tüm analizler sonucunda operasyon hizmet kalitesi, personel hizmet kalitesi ve teknik hizmet kalitesinin müşteri sadakatini anlamlı ve pozitif bir şekilde etkilediği bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Hizmet Kalitesi, Operasyon Hizmet Kalitesi, Personel Hizmet Kalitesi, Teknik Hizmet Kalitesi, Müşteri Sadakati, 3pl

Üçüncü Parti Lojistik (3pl) Firmaları ile Hizmet Sundukları İşletmeler Arasındaki İletişim, İşbirliği ve Bilgi Paylaşımının Lojistik Performans Üzerine Etkisi: Kahramanmaraş İlinde Bir Alan Çalışması

Prof.Dr. İsmail Bakan - Yrd.Doç.Dr. Zümrüt Hatice Şekkeli

ÖZ

Günümüzde hızla değişen ve yoğunlaşan rekabet ortamında işletmeler varlıklarını sürdürebilmek ve büyümek için lojistik yönetiminin kritik rolünün bilincine varmaya başlamışlardır. Çünkü işletmeler, üretim ve satış işlemlerini gerçekleştirseler dahi bu ürünleri müşterilere ulaştıramadıkça amaçlarına ulaşmalarının mümkün olmadığının farkındadırlar. Bu nedenle işletmeler lojistik faaliyetleri etkin bir şekilde gerçekleştirebilmek için lojistik hizmet sunan üçüncü parti lojistik (3PL) firmalarından hizmet almaya başlamışlardır. 3PL firmaları belirli bir sözleşmeye bağlı olarak, müşterilerinin ihtiyaç duydukları ana lojistik faaliyetlerinden en az üç değişik faaliyeti üstlenen ve bunların etkin bir biçimde yapılmasını denetleyen dışsal bir hizmet işletmeleridir. Bu sürecin etkinliği de işletmeler ile 3PL firmaları arasındaki iletişim, işbirliği ve bilgi paylaşımının etkin bir şekilde sağlanmasına bağlıdır. 3PL firmalarının sağladıkları etkin iletişim, işbirliği ve bilgi paylaşımları sayesinde, süreç etkin bir biçimde işlemekte; böylece işletmelerin kaynak ve zaman israfı azalmakta, stok miktarları optimize olmakta, çevrim süresini kısaltmakta ve verimlilikleri artmaktadır. Bu durumun lojistik performansı da olumlu yönden etkilediği düşünülmektedir. Çalışmada, 3PL firmalarının hizmet verdikleri işletmelerle kurduğu iletişim, işbirliği ve yaptığı bilgi paylaşımının lojistik performansı üzerindeki etkilerinin araştırılması amaçlanmaktadır. Kahramanmaraş ilinde yapılan bu çalışmada verilere sanayi işletmelerinden elde edilen 111 anket yoluyla erişilmiştir. Yapılan analizler sonucunda iletişim, işbirliği ve bilgi paylaşımının lojistik performansı anlamlı ve pozitif bir şekilde etkilediği bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Performans, İletişim, İşbirliği, Bilgi Paylaşımı, 3pl

Sosyal Sermayenin Tükenmişlik Üzerine Etkisi: Kahramanmaraş'ta Bir Alan Çalışması

Öğr.Gör. Nihal Aloğlu

ÖZ

Sosyal sermaye toplumsal bilimlerde çok yönlü bir fenomendir ve birçok sosyal alanı kitlesel olarak etkiler. Yüksek tükenmişlik gösteren gruplar arasında hemşirelerde yer almaktadır. Bu çalışma, hemşirelerde sosyal sermayenin tükenmişlik üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Kahramanmaraş ilinin iki büyük ilçesindeki Aile sağlığı merkezlerinde ile Araştırma ve uygulama hastanesinde çalışan 320 hemşiresi üzerinde yapılan tanımlayıcı bir çalışmadır. Araştırmada anket yöntemi kullanılmıştır. Anket uygulamasında Maslach ve Jackson (1981) tarafından geliştirilmiş olan Maslach Tükenmişlik Ölçeği ile Onyx ve Bullen, 2000 yılında geliştirdiği Ardahan'ın (2012) Türk toplumu için geçerlik ve güvenirliğini test edilen sekiz alt boyuttan oluşan 34 maddelik Sosyal Sermaye ölçeğinin kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel analizleri için SPSS paket programı kullanılmıştır. Katılımcıların çoğunluğu işlerinden memnun olduğunu ifade etmiş, Sosyal sermaye ile tükenmişlik arasında pozitif yönde bir ilişki bulunduğunu sadece duyarsızlaşma ile yerel komiteye katılım boyutu arasındaki ilişkinin negatif olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sermaye, Tükenmişlik, Hemşirelik

Myken Tholos Mezarının Tanımı ve Mimari Karşılığı

Arş.Gör. Nil Dirlik

ÖZ

Tholos Mezarlar hakkında ilk araştırmaların 1900'lü yıllarda yapıldığı bilinmektedir. MÖ 2. bin içerisinde Myken Tholos Mezarlarının en fazla karşımıza çıktığı bölge olan Kıta Yunanistan'da en erken veriler Orta Hellas III en geç veriler ise Geç Hellas III dönemlerini göstermektedir. Birçok bilim adamının ilgisini çekmeyi başarmış olan bu konu ile ilgili ilk kapsamlı araştırmalar ve yayınlar Mykenai'deki 9 tholos üzerinde yapılmıştır. Mykenai'de ilk çalışmalar 1840 yıllarında Yunan Arkeoloji Derneği tarafından başlatılmış, ilk geniş ölçekli araştırmalar ise Heinrich Schliemann tarafından gerçekleştirilmiştir. Tholosların ilk sistematik kazıları ise 1873 yılında Atreus tholosuna yapılan sondaj çalışmaları ile gerçekleştirilmiştir. Bu tarihlerden günümüze kadar olan süreçte tholos mezar tanımının tam olarak neyi ifade ettiği hakkında farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Fernand Robert, MÖ I.bin yılda Yunan dairesel yapılarıyla ilgili araştırmasında, Yunanlılarda "tholos" kelimesinin ilk anlamını bulmaya çalışmıştır. Ona göre, kelime kökeninde piramit gibi üst üste binen ve dairesel planda yükselen dal yığınlarından ve kerpiçten meydana gelen bir kulübeyi kaplayan ve yüzeyinde süs olarak bitki işlemeleri bulunan unsura işaret eder, diğer bir anlamı aynı şeklin verildiği dam çatısıdır, bir diğer anlamı ise kulübenin kendisine ve bu formdaki yapılara karşılık gelir. Ingo Pini, ise bir mezar yapısının tholos tanımına uyabilmesi için toprak yüzeyinde yuvarlak veya yuvarlağa yakın bir çukur kazıldıktan sonra bu çukurun kenarlarından yukarıya doğru duvar örgüsüne sahip olması gerektiğini, üstünün kubbe oluşturacak şekilde taşlarla bindirme tekniğiyle kapatılması ve bu yapıya girişi sağlayan bir dromosa ihtiyaç olduğunu savunmaktadır. "Tholos" ifadesi yuvarlak anlamına gelmesiyle arkeoloji literatüründe tüm yuvarlak yapılar için kullanılabilmektedir, diğer tüm mezar terimlerine göre arkeolojik literatürde kullanımının çeşitli olması nedeniyle, kesin ve belirgin bir tanımın yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Yapılan bu çalışmada Kıta Yunanistan örnekleri ışığında MÖ II. bin yılına ait tholos mezarların mimari gelişimi göz önüne alınarak tholos mezar kavramının mimari anlamda tam olarak neyi karşıladığı ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Myken, Tholos, Mezar, Bronz Çağ, Yunanistan

Gösteri Toplumunda Evlilik Programlarına Sosyolojik Bir Bakış: Karabük Üniversitesi Örneği

Araştırmacı Hülya Demirağ - Doç.Dr. Adem Sağır

ÖZ

Kitle iletişim araçlarının dönüştürdüğü ve değiştirdiği bir toplumsal alanın varlığı, günümüzün en önemli gerçekliklerinden birisidir. Radyo ile başlayan, televizyon ile devam eden iletişim araçlarının kitleselleşmesi, sosyal medya kanallarıyla da en üst noktaya taşınmıştır. Burada sorulması gereken en temel sorulardan ikisi; kitle iletişim araçları neleri dönüştürür? Neleri değiştirir? Toplumlar gittikçe birbirine benzeyen yapısal gerçeklikler haline geldi. Herkes herkesle aynı şeyleri düşünmekte, benzer kıyafetleri giymekte ve aynı şeyleri tüketmektedir. Gösteri toplumu, kitle kültürü ve kültür endüstrisinin bir yansıması olarak her şeyin tüketildiği bir evrene gönderme yapar. Şov dünyası içerisinde değerlerin, kültürün, geleneklerin ve insana ait olan bütün pratiklerin ekonomik bir metaya dönüştüğü gösteri dünyasında, geleneksel topluma ait olan bütün yapısal gerçeklikler de bundan nasibini almaktadır. Hazırlanmış olan bu çalışmada Türkiye'de 2007 yılından itibaren yayınlanmaya başlayan evlilik programları olarak adlandırılan televizyon programları odağa koyulmuştur. Amaç gösteri dünyasında dönüşen aile ve evlilik kavramına dikkat çekmek ve bu programların gençler üzerindeki etkisini sorgulamak olmuştur. Bu televizyon programlarının en önemli özelliği; evliliğe giden süreçte ilişkilerin ve taleplerin değersizleştirilmesidir. Mahremiyetin bozulduğu, evlilik kavramının çift adaylarının birbirilerinden talep ettikleri maddi araçlarla tanımladıkları bir konsept olarak tanımlanabilecek evlilik programlarında gerçekle kurgu birbirine karışmaktadır. Araştırma Karabük Üniversitesi öğrencileri üzerine uygulanmıştır. Bu bağlamda Karabük Üniversitesi öğrencileri üzerinde nicel araştırma tekniklerinde; anket çalışması yapılmıştır. Üniversitenin öğrenci sayısı istatistiği baz alınarak, 400 öğrenciye anket uygulanmıştır. Aile toplumun en temel kurumlarından biridir. Bu kurumun en önemli özelliği bir erkekle bir kadının evliliği üzerine kurulmaktadır. Görsel medya kuruluşlarında yayınlanmakta olan evlilik programlarının toplumdan gelen istek doğrultusunda yapıldığı ve devam ettiği ileri sürülmektedir. Çalışmayla, bu söylemin gençler üzerindeki gerçekliği sorgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aile, Evlilik, Gösteri Toplumu, Televizyon, Eğlence, Karabük Üniversitesi.

İlahiyat Fakültesi Yüksek Lisans Öğrencilerinin Aldıkları Eğitime İlişkin Görüşleri Üzerine Nitel Bir Çalışma: Batı Karadeniz Üniversiteleri Örneği

Gönül Turan - Doç.Dr. Adem Sağır

ÖZ

Bilgi ve değerlerin gelecek kuşaklara aktarılması ve kazandırılmasının en etkili yolu hiç şüphesiz eğitimdir ve dolayısıyla eğitim kurum ve kuruluşları, bireylerin ve toplumun değerleri ve değer sisteminin korunması veya değiştirilmesinde önemli bir konuma sahiptir. Eğitim kurumlarının en üst basamağını teşkil eden üniversiteler, kişisel bütünlüğün var olmasında en önemli etmenlerden biri olarak kabul edilir. Bu anlamda üniversite eğitim süreci gençler için oldukça önem arzetmektedir. Din ve değerler eğitimi söz konusu olduğunda ilahiyat fakülteleri birincil derecede önem taşıyan üniversite birimleri olduğu açıktır. Nitekim ilâhiyat fakültesi öğrencilerinin değer tercihleriyle ilgili araştırmalar da öğrencilerin dünya görüşlerinin ve buna bağlı olarak hayat tarzlarının oluşmasında dinin önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Hazırlanacak olan bu çalışmanın amacı, Türkiye'de din eğitiminin problemleri bağlamında yüksek lisans düzeyinde din eğitim ve öğretimi yapan kurumlardan İlahiyat Fakülteleri'nin yüksek lisans ana bilim dallarını incelemektir. Çalışma temel bağlamını, üniversite eğitimi sonrası hem entelektüel olma hem de yüksek din eğitimi alma çabasını yansıtan yüksek lisans eğitiminin algılanma biçimlerini öğrenciler üzerinden değerlendirmeye odaklamıştır. Araştırma Batı Karadeniz Üniversitelerindeki (Bolu, Bartın, Karabük, Kastamonu) İlahiyat Fakültesi bünyesinde yüksek lisans yapan öğrencilerin eğitim ve öğretimle ilgili tutumlarını ve algılarını anlamaya dönük hazırlanacaktır. Çalışmada ulaşılacak sonuçlar Türkiye'deki yüksek lisans düzeyinde eğitim veren ilahiyat fakültelerindeki problemlere ışık tutmaya çalışacaktır. Çalışmada yöntem olarak görüşme tekniği kullanılacaktır. Çalışmanın anahtar kavramlarından olan ve öğrencilerin eğitimleri etrafında ortaya çıkarak onları olumsuz etkileyen sorunları ifade etmek üzere seçilen "problemler", öğrencilerin kendi görüş ve yaklaşımları esas alınarak tespit edilecektir. Çalışmada, ne amaçla yüksek lisans yapıldığı, programa kayıt olmadan önce bilinçli olunup olunmadığı, programın etkililiği ve katkıları ya da zorluklarının neler olduğunun tespiti, programda hoca-öğrenci etkileşiminin nasıl olduğu, kurumsal anlamda işleyişten memnun olunup olunmadığı, ders içeriklerinin yeterli olup olmadığı gibi temel sorular sorulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Din, Eğitim, Din Eğitimi, Üniversite, Lisansüstü Eğitim.

Farklı Branşlarda Spor Yapan Bireylerin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi

Öğr.Gör. Bülent Okyaz - Prof.Dr. Ökkeş Alpaslan Gençay

ÖZ

Sporcunun başarısı rakibini engellenmesine bağlı olduğundan saldırgan davranışlar kazanma arzusu ile birlikte gelişmektedir. Saldırgan davranışın sınırlarını, spor branşının kuralları, sporcunun müsabakada taşıdığı niyetin derecesi belirler. Spor branşının kuralları ihlal edildiği ve rakibe kasıtlı zarar verme düşüncesi durumunda sporcunun saldırgan davranışından bahsedilir. Saldırganlık, yaklaşım yada duygusal değil, fiziksel müdahale veya rencide edici ifade davranışını içerir. Saldırgan davranış karşıdaki kişiye fiziksel ya da psikolojik nitelikteki zararı veya hasarı içerir. Benzer davranışlar sporun farklı branşlarında nizami veya kuraldışı olarak kabul edilmektedir. Bu değişken durum farklı branşlardaki sporcularda ölçülebilir saldırganlığı etkilemektedir. Bu çalışmada farklı spor branşlarında yer alan bireylere Buss-Perry tarafından geliştirilen Saldırganlık Ölçeği uygulanmıştır. Anket sonuçlarına göre; erkeklerin fiziksel ve sözel saldırganlık yaklaşımlarının bayanlara kıyasla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bireysel spor yapanların saldırganlık seviyeleri takım sporları yapanlardan daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak spor yapanlarda saldırganlık düzeyi; branş, cinsiyet ve yaş kriterlerine göre değişmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Saldırganlığı, Saldırganlık Düzeyi, Buss-Perry Saldırganlık Ölçeği

Rekreatif Faaliyetlerin Kadınların Beden Algıları Üzerindeki Etkisi: Bir Alan Araştırması

Didem Yavuz Söyler - Doç.Dr. Oğuzhan Altungül - Doç.Dr. M.Fatih Karahüseyinoğlu

ÖZ

Dünyanın varoluşundan bugüne beden ve beden kültürlerine atfedilen anlamlar değişmiş ve bu anlamlar giderek önem kazanmıştır. Özellikle büyük değişimlerin yaşandığı modernleşme ve sonrası dönemde rekreatif faaliyet olgusu toplumların gündeminde yer almıştır. İnsan bedeninden beklentiler daha önceleri güçlü, kuvvetli olmak iken, sonraları bakımlı, fit, estetik bedenler olarak değişmiştir. Bu araştırmanın amacı; "rekreatif faaliyete katılan kadınların beden algısı yüksektir" hipotezinin test edilmesidir. Bu kapsamda Elazığ il merkezinde kadınlara yönelik program düzenleyen 15 spor merkezinde spor yapan ve rekreatif faaliyete katılan 416 kadın araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın amacına yönelik Secard ve Jourard tarafından geliştirilen, Selim Hovardaoğlu tarafından Türkçeye uyarlanan "beden algısı ölçeği" kullanılmış ve katılımcılara anket uygulanmıştır. Anketin birinci kısmı demografik bilgilerin yer aldığı bölümdür. İkinci bölüm; vücudun çeşitli bölümleri hakkında memnuniyet durumunun 40 önerme ile belirlendiği bölüm olup, her bir önermeye 1 (hiç beğenmiyorum) ile 5 (çok beğeniyorum) arası puan verilmiştir. Her bir katılımcı toplamda 40 ile 200 arasında puan alabilmektedir. Toplanan puanların yükselmesi beden algısının artması anlamına gelmektedir. Anket uygulaması ile elde edilen veriler SPSS 22 programında analiz edilmiş ve sonuçta "rekreatif faaliyete katılan kadınların beden algısı yüksektir" hipotezi kabul edilmiştir. Bu algının; yaş, (26-35 yaş aralığında = 82,11), medeni durum (= 80,98 evliler, = 79,78 bekârlar), eğitim düzeyi (lisans üstü = 84,18), gelir durumu (1001-2000 TL, = 90.93) ve çalışıp çalışmama durumuna göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (çalışan = 84, 03, çalışmayan =76,65).

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Kadın, Serbest Zaman, Rekreasyon

Spor Lisesi Öğrencilerinin Zihinsel Dayanıklılık Düzeylerinin İncelenmesi (Malatya İli Örneği)

Arş.Gör. Esra Bayrak Ayaş - Yrd.Doç.Dr. Fatih Murathan - Arş.Gör. Mehmet Kartal
Öğrt.Gör. Hande İnan

ÖZ

Türk sporcularının psikolojik performanslarını değerlendirmek ve geliştirmek açısından zihinsel dayanıklılığın ölçülmesi önemlidir. En önemli psikolojik özelliklerden biri olan zihinsel dayanıklılık sporcular ve antrenörler tarafından mükemmel performansa ulaşmak için iyi bir yol olduğu kabul edilmektedir. Zihinsel dayanıklılığın ölçülmesi, psikolojik performansın değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için önemli bir unsurudur. Bu nedenden dolayı sporu aktif olarak yapmakta olan spor lisesi öğrencilerinin zihinsel dayanıklılık düzeylerinin incelenmesi çalışmamızın amacını oluşturmaktadır. Araştırmamızın evrenini Malatya ilinde bulunan liseler örneklemini ise spor lisesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya toplamda 182 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonuçlarını elde etmek için anket yöntemi kullanılmıştır. Kullanılan anket iki bölümden oluşmaktadır birinci bölümünde öğrencilerin kişisel bilgilerine yönelik 6 soru, ikinci bölümde ise Erdoğan (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanan, geçerlik ve Güvenirlik Çalışması yapılan 11 maddeden oluşan 5'li likert tipi "Zihinsel Dayanıklılık Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde spss programı kullanılmış ve 0,05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Yapılan analiz sonucunda spor lisesi öğrencilerinin zihinsel dayanıklılık düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin sınıf düzeyleri, cinsiyetleri, yaşları, anne ve baba eğitim durumları ile ölçek toplam puanları arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Ancak öğrencilerin takım sporuyla mı yoksa bireysel sporlarla mı ilgileniyorsunuz sorusu ile ölçek arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$). Bu farklılığında takım sporu ile ilgilenen öğrencilerin lehine sonuçlandığını ortalama puanlara bakarak söyleyebilmekteyiz. Takım sporu ile ilgilenen öğrencilerin ortalama puanı 46,23 iken bireysel sporlarla ilgilenenlerin ortalama puanı 43,08'dir.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel Dayanıklılık, Spor Psikolojisi, Psikolojik Performans, Spor Lisesi

Sürdürülebilir Kalkınmada Sporun Ekonomik Katkısı

Doç.Dr. Sebahattin Devecioglu

ÖZ

Ekonomik olarak sürdürülebilir bir sistem, mal ve hizmetleri süregelen esaslara dayanarak üretebilmeli; hükümet ve dış borçların yönetilebilirliğini sürdürebilmeli, tarımsal ve endüstriyel üretime zarar veren sektörel dengesizliklerden sakınmalıdır (Özmete, 2000). Sanayileşme, hizmet sektörünün gelişmesi, bilgi çağı ve hızlı kentleşme sonucunda toplu yaşama kültürü ve sosyal yapı giderek farklı özellikler kazanmıştır. Toplumsal eğilimleri moral, kültür, yaşam felsefesi, ekonomik refah gibi olgular biçimlendirmektedir. Çağdaş toplumlar, sporu sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası sayarken, geri kalmış toplumlar ise sporun önemini kavrayamamış ve göz ardı etmişlerdir. Günümüzde, toplumların spora yaklaşımları, toplumların genel yapısını yansıtır. Spor aslında gelişmişliğin bir ölçütü olarak da kabul edilmektedir (Yetim 2000). Günümüzde spor, kişisel ve toplumsal sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikleriyle önemli bir hizmet sektörü olarak kabul görmektedir. Günümüzün kitle iletişim araçları ve özellikle medyanın etkisiyle karlı bir reklam ve tanıtım aracı haline gelen spor, bir taraftan geniş kitlelerin yoğun ilgisini çeken bir gösteri ve eğlence faaliyeti olarak tüketim sektörüne dönüşürken, diğer taraftan müteşebbisler için önemli miktarlarda finans hareketlerinin yaşandığı cazip bir ekonomik faaliyet alanı haline gelmektedir (Can, Soyer, 2000). Sporun örgütlü eğlence olarak çıkışı ve gelişmesi hem siyasal yönetim hem de ekonomik amaçlara hizmet rolüyle ilişkilidir ve insanın toplu yaşamasıyla birlikte başlamıştır. Günümüze gelindiğinde spor siyasal ve ekonomik örgütlenmede oldukça karmaşık bir yapıya ulaşmıştır. Siyasetin, sanatın, çevrenin ve daha nice konunun gündemi meşgul ettiği dünyamızda, spor ağırlıklı konumunu ticarileşerek başlı başına bir sektör haline gelmekle sürdürmektedir (Coşkun,1999). Sürdürülebilir kalkınmada sporun ekonomik katkısını betimlemek amacı ile yapılan bu çalışmada; yeni ekonomik yapılanma modeli çerçevesinde, sporun bölgesel ve ülke kalkınmasına katkıları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Ekonomi, Kalkınma, Sürdürülebilirlik

Üniversiteli Sporcu Öğrencileri Spor Branşına Yönelten Unsurlar ve Beklentileri

Dr. Yeliz Şirin - Yrd.Doç.Dr. Enver Döşyılmaz

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Türkiye üniversiteler arası yüzme ve masa tenisi müsabakalarına katılan sporcuları spor branşına yönelten unsurlar, bu branşı yapma nedenleri ve geleceğe yönelik beklentilerinin belirlenmesidir. Araştırmaya Üniversiteler spor federasyonu tarafından düzenlenen 2016-2017 dönemi üniversiteler arası yüzme ve masa tenisi yarışmalarına katılan 45 bayan 100 erkek toplam 145 sporcu katılmıştır. Araştırma verileri Bayraktar & Sunay (2007) tarafından geliştirilen 27 soruluk anket formu ile toplanmıştır. Anket soruları beşli likert tipi derecelenme ile ölçümlenmiştir. Elde edilen veriler, frekans ve yüzdelerle açıklanmış ve yorumlanmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan sporcuların, cinsiyetlerine, yaptıkları spor branşlarına, millilik durumlarına, spor yapma yıllarına göre görüşler arasındaki farkın önemli olup olmadığını tespit etmek amacıyla, t-testi ve tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda Türkiye üniversiteler arası masa tenisi ve yüzme yarışmalarına katılan sporcuların ilgili spor branşına teşvik eden unsurlar "arkadaş grubu"(%20,7) ve "antrenörler" (%24,8) olduğu; ilgili spor branşına yönelme nedenlerinde ise "yaptıkları spor branşını sevme" (%60,7); ilgili spor branşından beklentileri ise "sağlıklı bir yaşam sürdürmek" (%21.4) olarak belirlenmiştir. Ayrıca sporcuların yaptıkları spor branşına teşvik eden unsurlara, spor branşıyla uğraşma nedenlerine, spor yaparak olmasını bekledikleri beklentilere ilişkin görüşleri arasındaki farkın, spor branşlarına, millilik durumlarına, yaşa göre anlamlı olduğu belirlenirken, cinsiyet ve spor yaşı değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Yüzme, masa Tenisi, Spora Yönelten Unsurlar, Spordan Beklentiler

Eleştirmen: Bütün Yazılarının Işığında Fahir Onger

Dr. Hüseyin Özçelebi

ÖZ

Toplumcu gerçekçi eleştirinin ustalarından olan Fahir Onger (1920-1971), 51 yıllık hayatına birçok şeyi sığdırmıştır: Öykü, deneme, eleştiri (edebiyat-resim) ve inceleme yazıları yazmış, çeşitli dergilerin yayımlanmasında rol almış, Bugünkü Şiirimiz adlı güldesteyi yayımlamış, Fahir Onger Yayınları ile de birçok kitabın yayımlanmasına aracılık etmiştir. Bu çalışmada Onger'in yayımlanmış/yayımlanmamış bütün yazı, konuşma, kitap, kitap taslağı (Bugünkü Hikâyemiz) ve birçok mektubundan yararlanılmıştır. Onger'in eleştirmenliği iki ana başlık altında incelenmiştir: 1. 1940'ların başından 1955'e kadar olan ilk dönem, 2. 1965'ten ölümüne kadar geçen (1971) ikinci dönem. Her iki dönemde de sivri dilli, atak, düşüncelerini ortaya koymaktan çekinmeyen, dost hatırı gütmeyen, gözü pek, iddialı "genç" bir eleştirmen vardır karşımızda. Toplumsal/toplumcu gerçekçi eleştiri anlayışının önemli adlarından biri olan Onger'in ikinci dönem yazıları, ilk döneme göre daha kapsamlı; daha çok emek harcanmış; inceleme, araştırma ve çözümlemenin daha ağır bastığı yazılardır. Bu çalışma, yıllardır gözlerden ırak olan bir eleştirmeni gönüllere yakın tutma denemesidir.

Anahtar Kelimeler: Fahir Onger, Eleştiri, Deneme, Toplumcu Gerçekçilik, 1940 Kuşağı

Bilgisayar Programlarına İlişkin Lisans Sözleşmelerindeki Gizlilik Hükümleri

Arş.Gör. Adem Yelmen

ÖZ

Bu çalışmanın konusu "Bilgisayar Programlarına İlişkin Lisans Sözleşmelerindeki Gizlilik Hükümleri"dir. Çalışmada öncelikle bilgisayar programlarının fikri ve sınai haklar kategorisindeki yeri ele alınmıştır. Akabinde bunların kullanım hakkının devrini konu edinen lisans sözleşmelerine kısaca yer verilmiştir. Daha sonra bu sözleşmelerdeki özellikle fikri ve sınai haklar bakımından büyük önem arz eden gizlilik hükümleri incelenmiştir. Bu kapsamda, öncelikle gizli bilgi niteliğini haiz olan ve gizli bilgi niteliği taşımayan bilgiler açıklanmıştır. Daha sonra gizli bilgilerin korunması noktasında taraflara düşen yükümlülüklerden söz edilmiştir. Nihayet çalışma sırasında edinilen kanaatlere "Sonuç" kısmında topluca yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Programları, Lisans Sözleşmesi, Gizlilik Sözleşmesi

Sermaye Piyasalarında Tahvil ve Hisse Senetlerinin Vergilendirilmesi

Prof.Dr. Şafak Narbay - Öğr.Gör. Ahmet Güneş

ÖZ

Finansal piyasaların temel fonksiyonu, fonların tasarruf sahiplerinden, fona ihtiyacı olan kişi, şirket veya hükümetlere transferini sağlamaktır. Sermaye piyasaları da bu bağlamda tasarruf etmek isteyen kişilerle, fon talep eden kişileri bir araya getirerek transfer işlemini gerçekleştirmektedir. Sermaye piyasası araçları da bu finansal döngünün en etkin ve en verimli şekilde işleyebilmesi için gerekli olan unsurdur. Bir ülkedeki sermaye piyasası araçlarının çeşitliliği, o ülkedeki sermaye piyasasının gelişmişliğinin başlıca göstergelerindendir. Bu sebeple sermaye piyasası araçlarının çeşitliliğinin fazla olması, elinde atıl durumda bulunan fonlarını kullanmak isteyen tasarruf sahiplerinin tüm kesiminin etkin bir şekilde sisteme katılmasını sağlayacaktır. Bu çalışmada hisse senedi ve tahvillerin getirilerinin vergilendirilmesi ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sermaye Piyasası, Tahvil, Hisse Senedi, Vergi

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Bağlı Nama Yazılı Payların Devri

Arş.Gör. Ayşe Çakır

ÖZ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, yürürlüğe girmesiyle birlikte anonim şirketler hukuku alanında pek çok yenilikler getirmiştir. Söz konusu yenilikler incelendiğinde, öncelikle anonim şirket paylarının devri konusunda getirilen düzenlemeler göze çarpmaktadır. Zira 6762 sayılı mülga Ticaret Kanunu'nda, payın devri imkânı neredeyse sınırsız biçimde kısıtlanabilirken, yeni kanunda payın devrinin asıl, kısıtlanmasının ise istisna olduğu görülmektedir. Bu noktada pay devri kısıtlamaları, bazen anonim şirketler hukukuna aykırılık yaratmakta ve kanunen anonim ortaklıklar için tasarlanmış yapıdan sapmalara neden olmaktadır. Ayrıca ortağın, payını devrederek şirketten ayrılmak istemesindeki menfaati ile anonim şirketlerin pay devrini sınırlandırmasındaki menfaati karşı karşıya gelmiştir. İşte her iki menfaatin de nasıl korunacağı, hangi durumlarda diğerine üstünlük tanınacağı konusu bazı sorunları gündeme getirmiştir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile getirilen en önemli değişikliklerin başında, bağlı nama yazılı payların devrine ilişkin hükümler yer almaktadır. Kanun koyucu borsaya kote edilmiş ve borsaya kote edilmemiş nama yazılı payların devrini ayrı ayrı hüküm ve sonuçlara bağlamıştır. Özellikle borsaya kote edilmiş nama yazılı paylar bağlamında Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile Sermaye Piyasası Kanunu'nun konuya ilişkin hükümleri farklılıklar barındırmaktadır. Uygulamada söz konusu farklılığın yaratacağı sorunlar çözüme kavuşturulmayı beklemektedir. Ayrıca getirilen yeniliklerden biri de anonim şirketin, devir işlemine onay vermemesi durumunda kendini göstermektedir. Zira 6762 sayılı Ticaret Kanunu döneminde borsaya kote edilmemiş nama yazılı paylar bakımından devre onay verilmemesi hâlinde, hakların geçişi açısından, bölünme teorisi uygulanırken, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda birlik teorisi benimsenmiştir. Borsaya kote edilmiş nama yazılı paylar bakımından hakların geçişinde ise, payların borsadan iktisap edilip, edilmemesine göre ikili bir ayrım yapılmıştır. Yine bu konuda da Türk Ticaret Kanunu ile Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri birbirini tamamlamamaktadır. Çalışmada 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda, anonim şirketlerin bağlı nama yazılı paylarının devrine ilişkin getirilen yenilikler üzerinde durulacak, söz konusu payların devrinin şirket esas sözleşmesi ile sınırlandırılmasından bahsedilecektir. Ayrıca şirketin devre onay vermemesi halinde, devralanın hukuki durumuna da yer verilecektir. Bahsi geçen konulara değinilirken, öğretideki tartışmalar ve Yargıtay kararları ile çalışmaya zenginlik katılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anonim Şirketlerde Pay Devri, Bağlı Nama Yazılı Paylar, Esas Sözleşmesel Bağlam

Türk Hukukunda Franchising Sözleşmesi

Öğr.Gör. Ayşe Dürüye Bahar - Öğr.Gör. Gülsüm Günbala Güven

ÖZ

Firmalar için uluslararası faaliyetlerde bulunmak günümüz koşullarında önemli bir olgu haline gelmiştir. Temel amacı daha çok kar elde etmek ve büyümek olan firmalar için franchising bu nedenle önemli stratejik yöntemlerden biridir. Franchising artan rekabet ortamına bağlı olarak fast-food başta olmak üzere ev ve araç bakımı, konaklama, temizlik vb. gibi birbirlerinden farklı sektörlerde faaliyet gösteren çok sayıda işletmece kullanılan önemli bir pazar uygulamasıdır. Çalışmamızda 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununda düzenlenmemiş isimsiz sözleşmelerden olan franchising sözleşmesinin tarihsel gelişimi, tanımı, unsurları, taraflara yüklediği borçlar, sözleşmesinin hukuki niteliği, sözleşmenin diğer sözleşmelerden farklı yönleri, franchise sözleşmesinin taraflara yüklediği yükümlülükler ve sözleşmenin sona erme halleri konuları üzerinde durularak franchising sözleşmesinin Türk hukukundaki durumu açıklanacaktır. Anahtar Kelimeler: franchising sözleşmesi, sözleşmenin unsurları, hukuki nitelik.

Anahtar Kelimeler: Franchising Sözleşmesi, Sözleşmenin Unsurları, Hukuki Nitelik

Serbest Yararlanma, İzinsiz İşleme ve İntihal Üçgeninde Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Bahar Öcal Apaydın

ÖZ

Kültür, sanat, teknik ve bilimsel birikim insanlığın mirasıdır ve bu mirastan yararlanma konusunda topluma serbesti tanınmıştır. Kendisinden öncekilerin yaratımlarından yararlanarak, o yaratımlarla benzerlik kurarak yeni yaratımlar ortaya çıkarmak, süregelen bir gelenektir. Bu anlamda olmak üzere, yararlanma ve benzetme serbestisi ile, ortaya çıkan yaratımların korunması düşüncesi hassas bir terazi gibidir. Bu terazinin iki kefesi arasındaki denge günümüzde, yararlanma serbestisinin asıl olması, bu serbestinin sınırlandırılmasının ise istisna olması şeklinde sağlanmaktadır. Bu istisna Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa da yansımıştır. FSEK kapsamında eser grupları- ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri şeklinde- sınırlı sayıda sayılmıştır. Bu eser gruplarından birine dâhil olmak ve sahibinin hususiyetini taşımak suretiyle eser tanımlanmış ve korunmuştur. İlim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eseri şeklinde ifade edilen eser gruplarından biri kapsamındaki bir eserin, aslına sadık kalınarak, başka bir şekle dönüştürülmesi yoluyla ortaya çıkan eser ise, işlenme eserdir. Bir eserden, onu işlemek suretiyle faydalanma hakkı münhasıran eser sahibine aittir. Kanun koyucu, bir eser ya da eser parçasının bir başka eserde kullanılmasına, diğer bir anlatımla iktibas edilmesine, bazı koşullar altında, serbestlik tanımıştır. Bu serbesti ise sınırsız değildir. İktibas serbestisinin sınırını iki koşul oluşturur. Birincisi, amacı aşmayacak oranda iktibas yapılmış olmasıdır. İkinci koşul ise, iktibasın belli olacak şekilde yapılmış olmasıdır. İktibasın belli olacak şekilde yapılmamış olması halinde ise intihal söz konusudur. Bu kavramlar arasındaki sınırı belirlemek ise, her zaman çok kolay olmayabilir. Bir eserden yararlanma, ne zaman toplumun serbest yararlanma alanı içinde kalmakta, ne zaman izinsiz işlemeye yol açmakta, ne zaman intihal söz konusu olmaktadır? Bu çalışmanın amacı, yargı kararlarından hareketle söz konusu kavramları ele almak ve bu kavramlar arasındaki sınırları ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Eser, Serbest Yararlanma, İzinsiz İşleme, İktibas Serbestisi, İntihal

Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlali Neticesinde Bireysel Başvuru Hakkı

Esen Eser

ÖZ

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi olan Adil Yargılanma Hakkı'nın ilkelerine değinilecektir. Bu ilkeler bağlamında Makul Sürede Yargılanma Hakkı ayrıntılı bir biçimde anlatılacak ve bu hakkın ihlaline neden olan konulardan söz edilecektir.Makul sürenin aşılmasıyla ilgili maddeler göz önünde bulundurularak öncelikle iç hukukumuzda daha sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Makul Sürede Yargılanma Hakkının ihlal edilmesi durumunda verdiği kararlar değerlendirilecektir. Makul Sürede Yargılanma Hakkının ihlal edilmesinde başvurulacak bir yol olarak karşımıza çıkan Bireysel Başvuru Hakkı mekanizmasının nasıl işleyeceği açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Adil Yargılanma Hakkı, Makul Sürede Yargılanma Hakkı, Bireysel Başvuru Hakkı

Türkiye'de Miras Hukuku Açısından Veraset ve İntikal Vergisinin Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Pelin Mastar Özcan - Dr. Güngör Özcan

ÖZ

Miras özel mülkiyetin ve irade serbestliğinin yansıması bir hak olarak murisin terekesinin intikalini oluşturur. Miras hukuku bu intikalin düzenlemesini sağlarken ülkemizde Anayasanın 35. maddesindeki miras hakkı ile güvence altına alınmıştır. Türk Medeni Kanununun üçüncü kitabı miras hukukunu uygulamada düzenlemektedir. Bu bölümde yasal mirasçılık, ölüme bağlı ve sağlar arası kazandırmalar kapsamında tereke intikali düzenlenir. Bu intikaller yapılırken oluşan bedel devletin egemenlik gücüne göre vergilendirilmektedir. Veraset ve intikal vergisi bireylerin sağlar arası ivazsız kazandırmalarını ve ölüme bağlı tasarruflar neticesinde oluşan intikalleri vergilendirmektedir. Bir servet vergisi olarak karşımıza çıkan bu vergi mükellefiyet, matrah ve istisnaların kapsamının belirlenmesinde miras hukuk düzenlemelerini esas alır yani veraset ve intikal vergisinin tahakkuk ve ödeme zamanları matrahın oluşma şartlarının miras hukuku içindeki kanunlara göre şekillenmektedir. Çalışmamızda ülkemizdeki miras hukuku düzenlemeleri ile veraset ve intikal vergisinin bağlantısı ve hasılat üzerindeki ilişki incelenecek ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Miras, Miras Hukuku, Veraset ve İntikal Vergisi

Ileri Tarihli (Post Date) Çekler Nedeniyle Ortaya Çıkan Hukuki Sorunlar

Yrd.Doç.Dr. Kağan Susuz

ÖZ

Bir ödeme aracı olan çekte kural olarak vade bulunmaz. Fakat uygulamada düzenleme tarihi olarak ileri bir tarih yazılması nedeniyle fiili anlamda vade kullanılmaktadır. 5941 Sayılı Çek Kanunu'nun 31.12.2017 taihine kadar, bu şekilde üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce çekin ibrazını geçersiz sayması nedeniyle bu uygulamanın kanunda yerinin olmadığını söylemek de mümkün değildir. Söz konusu kanun hükmünden önce de olan bu uygulamanın sonuçlarının bu alandaki değişiklikler dikkate alınarak yeniden ele alınması gerekir. Gerçekten karşılıksız çekte hapis cezası nedeniyle ortaya çıkan yeni durumun ve ileri tarihli çeklerde ibrazı geçersiz kılan hükmün süresinin yakın bir tarihte dolacak olmasının değerlendirilmesi uygulama açısından büyük önem arz eder. Bu çalışmada Türk Ticaret Kanunu, Çek Kanunu ve mehaz kanun olan İsviçre Borçlar Kanunu bağlamında ileri tarihli çekler nedeniyle ortaya çıkan hukuki sorunlar tespit edilmeye çalışılacak ve Türk hukuku bakımından özellik arz eden durumlar hakkında çözüm önerileri sunulmaya çalışılacaktır. .

Anahtar Kelimeler: Çek, İleri Tarih (Post Date), İbraz

İşyeri Hekimlerinin Hukuksal Sorumluluğu

Yrd.Doç.Dr. Meltem Öztürk

ÖZ

İşyeri Hekimlerinin Hukuksal Sorumluluğu İşyeri hekimlerinin hukuksal sorumluluğu uygulamada düşünüldüğünün aksine salt 6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanununda düzenlenen hükümlerle sınırlı değildir. İşyeri hekimlerinin hukuksal sorumluluğunu belirlemek için, konunun, iş hukuku, borçlar hukuku, sosyal güvenlik hukuku ve iş sağlığı ve güvenliği ve ceza hukuku açısından ayrı ayrı ele alınması gerekmektedir. Zira işyeri hekiminin tek bir ihmali ya da kasıtlı davranışı belirttiğimiz hukuk dalları açısından ayrı ayrı sorumluluk doğurmaktadır. 6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanununa göre işyeri hekimi ihmallerinden kaynaklanan zararlandırıcı olaylar nedeniyle işverene karşı sorumlu olup, yetki belgesinin askıya alınması yaptırımıyla karşılaşabilmektedir. Borçlar Kanununa göre işyeri hekimine zarar gören kişiler tarafından maddi ve manevi tazminat davası açılabilmektedir. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre işyeri hekimlerinin ihmallerinden kaynaklanan sigorta olayları nedeniyle hak sahiplerine yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelir, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından işyeri hekimlerine rücu edilebilmektedir. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanuna göre ise kasıt veya taksirle ölüme veya yararlanmaya neden olan işyeri hekimi hakkında hapis ve adli para cezası verilebilmektedir. Böylesine geniş sorumluluğu olmasına rağmen işyeri hekimlerinin 6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanununda belirtilen görevlerinin işyerlerindeki istihdam süreleri içinde yerine getirilmesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığı düşünülmektedir. Bu nedenle işyeri hekimlerinin çalışma sürelerinin arttırılması kaçınılmazdır. Ayrıca işyeri hekimlerinin çalışma süresinin tespitinde işyerinin büyüklüğünün de kriter olması gerekmektedir. Oysa Kanunda çalışma süresi düzenlenirken iş yerinin tehlike sınıfı ve işçi sayısı kriter alınmıştır. Çalışmamızda iş yeri hekimliği sözleşmesinin iş hukukundaki hukuksal niteliği belirlenmiş daha sonra yukarıda belirtilen hukuk dalları açısından iş yeri hekimlerinin hukuksal sorumluluğu incelenerek tespit edilen sorunlara ilişkin çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İşyeri Hekimi, İş Hukuku, Sosyal Güvenlik Hukuku

Osmanlı Devleti'nde Çevre Hukukuna İlişkin Düzenleme ve Uygulamalar

Arş.Gör. Merve Altınbaş

ÖZ

Sosyal bir varlık olan insanın, sağlıklı bir yaşam alanı içerisinde hayatını sürdürmesi geçmişten günümüze çevre hukukuna dair düzenlemeleri gerekli kılmıştır. Buna ilişkin kimi zaman önleyici tedbirler alınırken kimi zaman da yasaklayıcı ve cezai düzenlemeler yapılmıştır. İslam Hukukunda temizlik, yalnızca kişinin kendisi için değil aynı zamanda kamu menfaati için de önem taşır. Osmanlı tebaasının Müslim ve gayrimüslimlerden oluşması, sadece şer'i temelli değil tüm toplumu kapsayıcı olması açısından örfi düzenlemeleri de beraberinde getirmiştir. Osmanlı uygulamasında önemli yer tutan vakıfların da çevrenin korunması ve toplum sağlığı açısından önemli bir yer teşkil ettiği görülmektedir. Çalışmada arşiv belgeleri ışığında Osmanlı Devleti hukuk düzeninde çevre hukukuna ilişkin yapılan düzenlemeler ve bunlara yönelik uygulamalar ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Hukuku, Vakıf, Osmanlı Devleti

Dünyadaki Aile Kurma Amaçlı Beraberlik Türleri: Genel Bakış

Doç.Dr. Necla Öztürk

ÖZ

Evlilik kurumu, yüzyıllar boyunca aile kurmanın tek yolu ve modeli olarak kabul edilmiştir. Ancak, günümüzde geleneksel aile kurma modeli olarak adlandırılan evlilik kurumunun işlevi özellikle boşanma oranlarının artması ile birlikte tartışılmaya başlanmıştır. Böylelikle bazı ülkelerin hukuk sistemlerinde, herhangi bir güvence gözetmeksizin beraber yaşayan ve birbirlerini hayat arkadaşı olarak gören çiftlerin beraberliklerine hukuki sonuç bağlanmıştır. Günümüz dünyasında geleneksel aile kurma modeli olan evlilik yanında, aile kurma amaçlı birbirinden farklı pek çok model tespit edilmiştir. Bu modellerden bazıları; covenant evlilik ve common law evlilik, aynı veya farklı cinsiyetten kişilerin kayıtlı birliktelikleri, uniónes de hecho olarak bilinen farklı cinsiyetten kişilerin hayat ortaklığı, tek ebeveynli aile modeli (one-parents families), ayrı evlerde yaşayan aile modeli (living apart together) gibi modellerdir. Bu bildirinin amacı, öncelikle dünyada örnekleri görülen başlıca aile kurma biçimlerini ve bunların ortak özelliklerini, bu modellere hukuksal sonuç bağlanmasını savunan ya da karşı çıkan görüşün gerekçelerini açıklamaktır. Ayrıca hangi ülkelerde ne tür aile kurma amaçlı beraberliklere rastlandığı ve bu ülkelerde görülen aile kurma amaçlı beraberlik türlerine ne tür hukuki sonuçlar bağlandığı ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aile Kurma Amaçlı Beraberlikler, Evlilik, Kayıtlı Birliktelik, Common Law Evlilik, Birlikte Yaşama.

Türk Hukukunda Uluslararası Çocuk Kaçırmaya İlişkin Düzenlemeler

Doç.Dr. Necla Öztürk

ÖZ

Günümüzde teknolojinin gelişimi ve ulaşımın kolaylaşması ile birlikte hem kişilerin ülkeler arasında seyahat hareketliliği hem de uluslararası çocuk kaçırma olaylarında artış görülmektedir. Uluslararası çocuk kaçırma sorununun çözümünde ülkeler arasında işbirliği gerekli görülmüş, bu amaçla 25 Ekim 1980 tarihli Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Lahey Sözleşmesi akdedilmiştir. Ebeveyneler tarafından gerçekleştirilen uluslararası çocuk kaçırma vakıalarında, çocuğun en kısa sürede, velayet hakkına sahip ebeveyne teslim edilmesi için gerekli düzenlemelerin yapıldığı Sözleşme, konuya ilişkin ilk Sözleşme olması açısından önem arzetmektedir. Türkiye'nin de içinde olduğu pek çok devletin taraf olduğu Sözleşme, Türkiye açısından 1 Ağustos 2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bunun yanı sıra, Sözleşme gereğince Türk hukukunda kanunî düzenleme de yapılmıştır. Bu bağlamda 2007 yılında 5717 sayılı Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Yön ve Kapsamına Dair Kanun kabul edilmiştir. Bu bildirinin amacı, Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair La Haye Sözleşmesi ve Kanun hükümleri çerçevesinde uluslararası çocuk kaçırma sorununun çözümü için kabul edilen düzenlemeler konusunda bilgi vermektir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Çocuk Kaçırma, La Haye Sözleşmesi, 5717 Sayılı Kanun

Türk Hukukunda Suçluların İadesi

Arş.Gör. Şule Arslan

ÖZ

Suç işlemiş bir kişinin kovuşturma, yargılama, cezalandırma amacıyla bir devlet tarafından bir başka devlete teslim edilmesine suçluların iadesi denilmektedir. Türk hukukunda suçluların iadesi kurumuna ilişkin başlıca kaynaklar Anayasa (m. 23), 6706 Sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adlî İşbirliği Kanunu (CKUAİK) ve Türkiye'nin de taraf olduğu Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi (SİDAS) başta olmak üzere diğer milletlerarası sözleşmelerdir. Anayasanın 'yerleşme ve seyahat hürriyeti' başlıklı 23. maddesinde herkesin yerleşme ve seyahat hürriyetine sahip olduğu düzenlenmektedir. Herkese tanınan bu hakların sınırlandırma sebepleri aynı maddenin 2. fıkrasında belirtilmiştir. Buna göre, 'yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek, kamu mallarını korumak; seyahat hürriyeti ise suç soruşturma veya kovuşturması sebebiyle, genel sağlığı korumak yahut suç işlenmesini önlemek amaçlarıyla sınırlanabilir'. Anayasanın 'yabancıların durumu' başlıklı 16. maddesi ise temel hak ve hürriyetlerin, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabileceğini düzenlemektedir. Bu iki maddeyi birlikte değerlendirdiğimizde yabancıların ikamet ve seyahat haklarına ilişkin getirilecek kısıtlamaların sadece kanunla yapılabileceği sonucuna varmak mümkündür. Bir yabancının işlemiş olduğu bir suç nedeniyle başka bir devlete iadesi bu yabancının ülkede yerleşme ve seyahat hürriyetine getirilmiş bir sınırlamadır. Yapılacak olan söz konusu sınırlamanın dayanağını CKUAİK oluşturmaktadır. CKUAİK öncesine suçluların iadesi Türk Ceza Kanununun 18. maddesi ve SİDAS hükümleri çerçevesinde yapılmaktaydı. Ancak SİDAS hükümleri Sözleşmeye taraf olmayan devlet bakımından uygulama alanı bulmuyordu. Ortaya çıkan bu ihtiyacı karşılamak için kabul edilen 23 Nisan 2016 tarihli Kanun ile suçluların iadesi hem TCK m. 18 hem de SİDAS'ın hükümlerine paralel olarak kapsamlı şekilde tek bir Kanun ile düzenlenmiş oldu. Bu bildirinin amacı CKUAİK hükümleri çerçevesinde suçlunun iadesi için aranan şartlar ve iade usulünü incelemek ve Kanun hükümlerini değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı, Suçluların İadesi, Ckuaik, Sidas